

Úřední věstník

Evropské unie

C 301

Svazek 48

České vydání

Informace a oznámení

30. listopadu 2005

Oznámení č.	Obsah	Strana
	I <i>Informace</i>	
	Účetní dvůr — Výroční zprávy za rozpočtový rok 2004	
2005/C 301/01	Výroční zpráva o plnění rozpočtu spolu s odpověďmi orgánů	3
2005/C 301/02	Výroční zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého, osmého a devátého Evropského rozvojového fondu (ERF) spolu s odpověďmi orgánů	249

CS

Cena: 46 EUR

PŘEDMLUVA

1. Účetní dvůr, nezávislý externí auditor Evropské unie, zveřejňuje každý rok svou výroční zprávu o plnění rozpočtu a výroční zprávu o ERF. Výroční zpráva je součástí udílení absolutoria, kterým se uzavírá roční rozpočtový proces.
2. Podle článku 274 Smlouvy o ES má Komise pravomoc plnit rozpočet na vlastní odpovědnost v souladu s ustanoveními příslušných právních předpisů ⁽¹⁾ a s ohledem na zásady řádného finančního řízení. Členské státy spolupracují s Komisí, aby zabezpečily využívání rozpočtových prostředků v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Výdaje Společenství podléhají kontrole na různých úrovních v rámci Komise, správních orgánů členských států a přijímajících států. Úkolem Účetního dvora je posoudit finanční řízení celého systému, a tím přispět ke zkvalitňování řízení rozpočtu Evropské unie.
3. Smlouva o ES ukládá Účetnímu dvoru, aby počínaje rozpočtovým rokem 1994 předkládal Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účetní závěrky Evropských společenství, které sestavuje Komise na vlastní odpovědnost, a zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Toto prohlášení, které se zakládá na specifickém hodnocení každé z hlavních oblastí činnosti Společenství, představuje hlavní část výroční zprávy Účetního dvora o plnění rozpočtu.
4. Kromě výroční zprávy zveřejňuje Účetní dvůr zvláštní zprávy o specifických otázkách a předkládá stanoviska k legislativním návrhům EU finanční povahy. Zprávy a stanoviska se publikují v *Úředním věstníku Evropské unie* a na internetových stránkách Účetního dvora www.eca.eu.int. V příloze II této zprávy je seznam zpráv a stanovisek, které Účetní dvůr přijal v průběhu posledních pěti let.
5. Finanční výkazy Účetního dvora k 31. prosinci 2004 jsou spolu se zprávou externího auditora zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*. Zpráva osvědčuje, že finanční výkazy věrně a poctivě zobrazují finanční situaci a výsledky hospodaření a uvádí zjištění týkající se administrativních a účetních postupů, řádnosti finančního řízení a vnitřního kontrolního systému.
6. Členové Účetního dvora: Hubert WEBER (předseda), Giorgio CLEMENTE, Aunus SALMI, François COLLING, Maarten B. ENGWIRDA, Jean-François BERNICOT, Robert REYNDEERS, Juan Manuel FABRA VALLÉS, Máire GEOGHEGAN-QUINN, Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA, Lars TOBISSON, Hedda von WEDEL, David BOSTOCK, Morten Louis LEVYSOHN, Ioannis SARMAS, Július MOLNÁR, Vojko Anton ANTONČIČ, Gejza HALÁSZ, Jacek UCZKIEWICZ, Josef BONNICI, Irena PETRUŠKEVIČIENĚ, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAID, Kikis KAZAMIAS.

⁽¹⁾ Kromě rozhodnutí, nařízení Rady a směrnic vztahujících se k příjmům („vlastní zdroje“) a kromě finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Evropské unie existují specifická nařízení k provádění různých politik a nástrojů Unie. Evropské rozvojové fondy se řídí vlastní právní úpravou.

ÚČETNÍ DVŮR

V souladu s ustanoveními čl. 248 odst. 1 a 4 Smlouvy o ES, článku 143 a čl. 181 odst. 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství a článku 116 a čl. 135 odst. 2 finančního nařízení ze dne 27. března 2003 pro 9. evropský rozvojový fond přijal Evropský účetní dvůr na svém zasedání dne 28. září 2005

VÝROČNÍ ZPRÁVU za rozpočtový rok 2004

Zpráva spolu s odpověďmi orgánů na zjištění Účetního dvora byla předána orgánu udílejícímu absolutorium a ostatním orgánům.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O PLNĚNÍ ROZPOČTU

(2005/C 301/01)

OBSAH

	<i>Strana</i>
Obecný úvod	7
Kapitola 1 – Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace	9
Kapitola 2 – Rozpočtové řízení	43
Kapitola 3 – Příjmy	59
Kapitola 4 – Společná zemědělská politika	79
Kapitola 5 – Strukturální opatření	129
Kapitola 6 – Vnitřní politika včetně výzkumu	159
Kapitola 7 – Vnější vztahy	185
Kapitola 8 – Předvstupní strategie	205
Kapitola 9 – Administrativní výdaje	217
Kapitola 10 – Finanční nástroje a bankovní činnosti	237
Příloha I ⁽¹⁾ – Finanční informace k rozpočtu	III
Příloha II ⁽¹⁾ – Zprávy a stanoviska, které Účetní dvůr přijal od roku 2000	XIX

⁽¹⁾ Přílohy k výroční zprávě o plnění rozpočtu jsou k dispozici na konci této publikace.

OBEČNÝ ÚVOD

0.1 Tento dokument obsahuje 28. výroční zprávu Účetního dvora o plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie a výroční zprávu Účetního dvora o Evropských rozvojových fondech za rozpočtový rok 2004. Struktura dokumentu navazuje na předcházející výroční zprávy. Kapitola 1 obsahuje prohlášení o věrohodnosti; v kapitole 2 jsou uvedeny hlavní připomínky k rozpočtovému řízení; kapitoly 3 až 9 se týkají příjmů a činností financovaných z různých částí rozpočtu podle okruhů finančního výhledu a kapitola 10 se věnuje finančním nástrojům a bankovním činnostem. Součástí zpráv jsou odpovědi Komise, případně jiných orgánů EU.

0.2 Kapitoly výroční zprávy o plnění souhrnného rozpočtu, které se vztahují k příjmům a hlavním oblastem výdajů, mají tuto základní strukturu:

- podrobné analýzy a výsledky auditů provedených v souvislosti s prohlášením o věrohodnosti formou zvláštních hodnocení,
- výsledky kontrol, které sledují, jak pokročilo plnění doporučení Účetního dvora a rozpočtových orgánů vyplývajících z předchozích auditů,
- shrnutí zvláštních zpráv, které vydal Účetní dvůr od zveřejnění poslední výroční zprávy.

0.3 Zvláštní hodnocení se zakládají na zhodnocení fungování hlavních systémů dohledu a kontroly příjmů a každé oblasti výdajů, na výsledcích testů uskutečněných operací provedených Účetním dvorem, na posouzení výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálních ředitelů a případně na výsledcích práce jiných auditorů. Celkové hodnocení všech těchto složek provedené Účetním dvorem tvoří základ pro prohlášení o věrohodnosti uvedené v kapitole 1. Přílohy ke kapitolám 4 až 9 dále uvádějí nástroje používané ke sledování a hodnocení finančního řízení rozpočtu EU.

0.4 Rok 2004 poznamenal největší rozšíření v dějinách EU, které se uskutečnilo dne 1. května 2004 přijetím deseti nových členských států. Pokračovala konsolidace reformy finančního řízení Komise, přičemž v roce 2004 byl rozpočet poprvé plně schválen a plněn na základě rozpočtování podle činností. To vedlo ke změně způsobu prezentace finančních informací. Podrobnosti se nyní v rozpočtu uvádějí v členění podle oblastí politik používaných při rozpočtování podle činností.

0.5 Komise pokračovala v přípravě na úplné zavedení akruálního účetnictví v rozpočtovém roce 2005, což představuje zásadní reformu způsobu vedení účtů a prezentace finančních informací. V kapitole 1 této zprávy (viz body 1.21 až 1.45) jsou uvedeny výsledky auditu tohoto probíhajícího procesu, a především klíčového postupu sestavování počáteční rozvahy. Audit Účetního dvora ukázal, že Komise musí vynaložit další úsilí, aby mohla ke konci roku 2005 poskytnout přesné účetní informace.

0.6 Od zahájení reformního procesu v roce 2000 Účetní dvůr zaznamenal zlepšení organizace Komise a jejího řízení rozpočtu EU. Komise zlepšila kontroly výdajů, které řídí přímo. Významné úsilí si však vyžadují především ty oblasti rozpočtu, jejichž řízení Komise sdílí s členskými státy. Je mimořádně důležité, aby Komise spolupracovala s členskými státy na identifikaci nedostatků v koncepci a fungování režimů a přijala vhodná nápravná opatření.

0.7 V dubnu 2004 vydal Účetní dvůr stanovisko č. 2/2004 ⁽¹⁾ k modelu jednotného auditu, které obsahovalo návrh na rámec vnitřní kontroly Společenství. Stanovisko vycházelo ze zkušeností, které Účetní dvůr získal při auditech v průběhu několika let – zvláště z nedostatků zjištěných v systémech vnitřní kontroly na úrovni orgánů EU i členských států, které vedou k významnému výskytu chyb v uskutečněných operacích u většiny rozpočtu. Účetní dvůr navrhuje, aby se jak stávající, tak nové systémy vyvíjely a uplatňovaly v Komisi a členských státech koordinovaně a v souladu se společnými zásadami a standardy. Kontrolní systémy by navíc měly být navrženy tak, aby zajistily přiměřenou rovnováhu mezi náklady vynaloženými na kontroly a jejich výnosy z hlediska řízení rizika vzniku nesrovnalostí.

0.8 Komise reagovala na stanovisko Účetního dvora kladně a ve svém oznámení z června 2005 ⁽²⁾ navrhla plán integrovaného rámce vnitřní kontroly. Komise uznává, že je nezbytné, aby občané Unie měli přiměřenou jistotu, že evropské veřejné prostředky jsou spravovány zákonně a správně. Kromě toho by jasně definované standardy a cíle systémů vnitřní kontroly poskytl Účetnímu dvoru při provádění jejich auditu objektivní základ pro hodnocení koncepce a fungování těchto systémů, čímž by se zvýšila efektivnost práce Účetního dvora.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 107, 30.4.2004.

⁽²⁾ KOM(2005) 252 v konečném znění ze dne 15. června 2005.

KAPITOLA 1

Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace

OBSAH

	<i>Body</i>
Prohlášení o věrohodnosti	I–VIII
Spolehlivost účtů	II–IV
Zákonnost a správnost uskutečněných operací	V–VIII
Informace na podporu prohlášení o věrohodnosti	1.1–1.86
Úvod	1.1–1.5
Spolehlivost účtů	1.6–1.45
Konsolidované zprávy o plnění rozpočtu (příjmy a výdaje)	1.12–1.15
Konsolidované finanční výkazy	1.16–1.20
Akční plán modernizace účetního systému	1.21–1.45
Zákonnost a správnost uskutečněných operací	1.46–1.53
Přístup Účetního dvora k prohlášení o věrohodnosti	1.46–1.47
Výsledky auditu DAS 2004	1.48–1.53
Systém vnitřní kontroly Komise	1.54–1.86
Rozsah auditu	1.54
Sdělení vedoucích pracovníků Komise	1.55–1.70
Pokrok při posilování systému vnitřní kontroly	1.71–1.83
Směrem k rámci vnitřní kontroly Společenství	1.84–1.86

PROHLÁŠENÍ ÚČETNÍHO DVORA O VĚROHODNOSTI

I. Podle ustanovení článku 248 Smlouvy přezkoumal Účetní dvůr „konsolidované zprávy o plnění rozpočtu a konsolidované finanční výkazy“ Evropských společenství za rozpočtový rok 2004 ⁽¹⁾. Účetní dvůr provedl audit v souladu se svými auditními zásadami a standardy, které vycházejí z obecně uznávaných mezinárodních auditních standardů a jsou přizpůsobeny specifickým podmínkám Společenství. Na základě provedeného auditu Účetní dvůr získal přiměřené opodstatnění pro vyjádření níže uvedeného stanoviska. V případě příjmů byl rozsah auditu Účetního dvora omezen. Za prvé, vlastní zdroje odvozené z DPH a HND jsou založeny na makroekonomických statistikách, u kterých Účetní dvůr nemůže přímo prověřit údaje, ze kterých vycházejí, a za druhé, audit vlastních zdrojů nemůže obsáhnout dovozy, které neprošli celní kontrolou.

Spolehlivost účtů

II. Podle názoru Účetního dvora byly „konsolidované zprávy o plnění rozpočtu a konsolidované finanční výkazy“ Evropských společenství sestaveny v souladu s ustanoveními finančního nařízení ze dne 25. června 2002 a s účetními zásadami, pravidly a postupy stanovenými v přílohách ke konsolidovaným finančním výkazům ⁽²⁾. Vyjma důsledků vyplývajících z připomínky v bodě III podávají věrný obraz příjmů a výdajů Společenství za uvedený rozpočtový rok a jejich finanční situace na konci roku.

III. V důsledku chybějících efektivních postupů vnitřní kontroly různých příjmů a záloh si Účetní dvůr nemůže být jist správností a úplností záznamů operací týkajících se položky různých pohledávek.

IV. Aniž by byl zpochybněn názor vyjádřený v bodě II, poukazuje Účetní dvůr na tyto skutečnosti:

- a) Stejně jako v minulosti nebyl účetní systém používán při sestavování účetní závěrky za rok 2004 navržen tak, aby umožnil zaznamenání všech aktiv a pasiv.
- b) Při naplňování plánu modernizace účetního systému Evropských společenství dosáhla Komise významného pokroku při zavádění účetnictví na akruální bázi do roku 2005. Došlo však ke zpoždění při provádění úprav a potvrzení platnosti, které jsou nutné k úplné implementaci nového účetního rámce.

Zákonnost a správnost uskutečněných operací

V. S ohledem na výsledky svého auditu zastává Účetní dvůr názor, že v oblastech, kde jsou systémy dohledu a kontroly zavedeny a umožňují odpovídající řízení rizik – tj. pokud jde o příjmy, závazky, správní výdaje a předvstupní strategii – jsou uskutečněné operace, na kterých se zakládá konsolidovaná účetní závěrka Evropských společenství, ve svém souhrnu zákonné a správné. Navíc pokud jde o výdaje na společnou zemědělskou politiku (SZP), z auditu Účetního dvora vyplývá, že pokud je integrovaný administrativní a kontrolní systém řádně použit, je účinným nástrojem, který snižuje riziko nesprávných výdajů.

VI. Aniž by byl zpochybněn názor vyjádřený v bodě V, Účetní dvůr zdůrazňuje, že v oblasti předvstupní strategie stále existují různá vážná rizika pro všechny programy a nástroje na úrovni prováděcích organizací v kandidátských zemích.

⁽¹⁾ „Konsolidované zprávy o plnění rozpočtu a konsolidované finanční výkazy“ tvoří svazek I účetní závěrky Evropských společenství za rozpočtový rok 2004.

⁽²⁾ Viz příloha 1, svazek I konečné účetní závěrky Evropských společenství za rozpočtový rok 2004.

VII. Je třeba vyvinout větší úsilí při účinném zavádění systémů dohledu a kontroly a odstraňování jejich nedostatků, aby se zlepšilo řešení souvisejících rizik v následujících oblastech, kde jsou platby stále významně postiženy chybami:

- a) V případě výdajů na SZP Účetní dvůr opakovaně zjišťoval, že výdaje, které nejsou součástí IACS nebo u nichž se IACS použil nedostatečným způsobem, představují větší riziko, protože kontrolní systémy nejsou natolik účinné. Kontroly po uskutečnění plateb subvencí SZP, na které se nevztahuje IACS, neposkytují dostatečnou jistotu, pokud jde o dodržování právních předpisů Společenství. Účetní dvůr dospěl k závěru, že výdaje na SZP jsou ve svém úhrnu stále významně postiženy chybami.
- b) V případě strukturálních opatření Účetní dvůr opětovně zjistil nedostatky v řídicích a kontrolních systémech, které ukazují, že je v různé míře třeba dosáhnout zlepšení, aby byly plně splněny regulační požadavky na účinné průběžné kontroly řízení a/nebo nezávislé kontroly vzorků operací za programové období 2000–2006. U obou programových období (1994–1999 a 2000–2006) byly zjištěny četné chyby v zákonnosti a správnosti výdajů uvedených v prohlášeních, na jejichž základě Komise provedla platby.
- c) V případě vnitřních politik se přes dosažený pokrok v určitých oblastech zjištění Účetního dvora týkající se systémů dohledu a kontroly a uskutečněných operací neposkytují dostatečnou jistotu, pokud jde o zákonnost a správnost plateb. Je pravděpodobné, že riziko vzniku chyb bude přetrvávat, pokud se právní rámec nezmění tak, aby se zjednodušil systém úhrady výdajů a vyjasnily postupy a pokyny, kterými se řídí jednotlivé programy.
- d) V případě vnějších vztahů nejsou zatím zlepšení systémů dohledu a kontroly Komise patrné na úrovni prováděcích organizací, kde bylo na úrovni plateb zjištěno poměrně velké množství chyb s velkou četností výskytu a finančním dopadem. Tyto chyby souvisely s nedostatkem komplexní koncepce dohledu, kontroly a auditu těchto organizací.

VIII. Účetní dvůr si všímá pokroku, jehož Komise dosáhla při reformě svého systému vnitřní kontroly, a kladného dopadu této reformy na zákonnost a správnost vnitřního řízení výdajů Komisí. K dosažení jeho účinného fungování je však ještě třeba vyvinout určité úsilí.

28. září 2005

Hubert WEBER
předseda

Evropský účetní dvůr
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

INFORMACE NA PODPORU PROHLÁŠENÍ
O VĚROHODNOSTI

Úvod

1.1 Na základě ustanovení článku 248 Smlouvy o ES předkládá Účetní dvůr Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti účtů a zákonnosti a správnosti uskutečněných operací (dále jen „DAS“ z francouzského *Déclaration d'assurance*). Smlouva dále zmocňuje Účetní dvůr, aby toto prohlášení doplnil konkrétním hodnocením každé podstatné oblasti činnosti Společenství.

1.2 Cílem práce týkající se spolehlivosti účtů Evropských společenství je získat dostatečné podklady pro závěry o tom, do jaké míry byly příjmy, výdaje, aktiva a pasiva řádně zaevidovány a zda účetní závěrka věrně odráží finanční situaci ke konci roku (viz body 1.6–1.45).

1.3 Cílem práce týkající se zákonnosti a správnosti uskutečněných operací je získat dostatečné důkazy, ať přímé či nepřímé, pro vyjádření stanoviska, zda jsou uskutečněné operace v souladu s platnými předpisy nebo smluvními ustanoveními a zda byly správně vypočítány (viz body 1.46–1.86) ⁽³⁾.

1.4 Účetní dvůr znovu věnoval zvláštní pozornost úsilí, které Komise vyvinula k posílení svého systému vnitřní kontroly, a opatřením přijatým v návaznosti na akční plány přiložené k výročním zprávám o činnosti a souhrnu těchto zpráv za rozpočtový rok 2003 (viz body 1.54–1.86).

1.5 Kromě toho Účetní dvůr předkládá ukazatele pro sledování pokroku při zlepšování vnitřních kontrol jak celkově, tak pro každou oblast příjmů a výdajů zvlášť (viz přílohy k této kapitole a ke kapitolám 3 až 9).

Spolehlivost účtů

1.6 Připomínky Účetního dvora se týkají konečné konsolidované účetní závěrky za rozpočtový rok 2004 ⁽⁴⁾, kterou sestavila Komise v souladu s ustanoveními finančního nařízení ze dne 25. června 2002 ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Viz rozhodnutí Evropského parlamentu (EP 353.338, odstavec 35) a doporučení Rady (6850/05 BUDGET 5, s. 8) o absolutionu za rok 2003.

⁽⁴⁾ Účetní závěrka obsahuje „konsolidované zprávy o plnění rozpočtu“, které zaznamenávají příjmy a výdaje za daný rok, a „konsolidované finanční výkazy“, které obsahují rozvahu zachycující aktiva a pasiva ke konci daného roku.

⁽⁵⁾ Nařízení rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.7 Jelikož akční plán modernizace účetního systému od rozpočtového roku 2005 (viz body 1.21–1.45) nebyl dosud plně realizován a jelikož chybí vhodný účetní systém, příprava finančních výkazů sestavených ke konci roku stále do velké míry vycházela z mimoúčetní evidence. Mezi informacemi, které k tomuto účelu byly použity, a rozpočtovými operacemi, z nichž vyplývají, nebyla vždy spojitost a ústřední účetní oddělení nebylo vždy schopno zajistit jejich přesnost ani úplnost (viz bod 1.9).

1.8 Navíc se v roce 2004 účetní systém stále ve velké míře řídil zásadami účtování na hotovostním základě a neumožňoval rozlišovat mezi investičními a neinvestičními výdaji, mezi konečnými platbami a předběžným financováním či dokonce stanovit částku dluhů a pohledávek. To mělo vliv na výpočet hospodářského výsledku (viz body 1.17–1.18 a rovněž body 1.28–1.45).

1.9 Zjištění Účetního dvora potvrdila výhrady obsažené v prohlášení generálního ředitele pro rozpočet (nedostatečná prezentace aktiv a pasiv a finanční situace Společenství a ERF a otázky bezpečnosti ⁽⁶⁾ týkající se účetního systému). Díky úsilí Komise o modernizaci účetního systému však již došlo ke zlepšení kvality poskytovaných informací.

1.10 **Tabulka 1.1** obsahuje opatření přijatá v návaznosti na výhradu ke spolehlivosti účtů, která byla vyjádřena v prohlášení o věrohodnosti za rozpočtový rok 2003, jakož i další otázky, na které Účetní dvůr upozornil ve výroční zprávě za rok 2003 a které by dle názoru Komise měly být vyřešeny v rámci modernizace účetního rámce Společenství.

1.11 Přes zaznamenaný pokrok, zejména pokud jde o prezentaci účetní závěrky a snížení počtu a rozsahu výhrad, zjistil Účetní dvůr v rámci svého auditu problémy, z nichž na většinu upozorňoval již v předchozích zprávách (viz body 1.12–1.20).

1.7 Nový účetní systém byl zaveden v lednu 2005. Účetní závěrka za rok 2004 byla provedena za použití stejných pravidel a systémů jako v předchozím roce, což předpokládalo finanční nařízení i sdělení komise o modernizaci projektu účetních systémů z prosince 2002 (viz KOM(2002) 755 v konečném znění ze dne 17. prosince 2002).

1.8 Rozlišení mezi kapitálovými a nekapitálovými výdaji patří mezi zlepšení v souvislosti se zavedením nového účetního systému. Počáteční rozvaha na rok 2005 se v současné době skutečně připravuje a toto rozlišení se používá.

1.10 Jak bylo uvedeno v odpovědích z loňského roku a jak poznamenal Účetní dvůr, výhrada Účetního dvora z roku 2003 týkající se příjmů a záloh se v roce 2005 vypořádává zavedením nového účetního systému. Tento nový systém rovněž vyřeší jiné body uvedené v tabulce 1.1.

1.11 Jak uvedl Účetní dvůr, bylo dosaženo skutečného pokroku v prezentaci ročního účetnictví. Na řadu poznámek, na které Účetní dvůr odkazuje, lze reagovat pouze zavedením akruálního účetnictví a nového účetního systému v roce 2005.

⁽⁶⁾ Viz bod 1.18 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

Tabulka 1.1 – Opatření přijatá v návaznosti na výhradu ke spolehlivosti účtů, která byla vyjádřena v prohlášení o věrohodnosti účtů za rozpočtový rok 2003, a možný dopad modernizace účetního systému vzhledem k některým připomínkám uvedeným ve výroční zprávě za rok 2003

Výhrada v prohlášení o věrohodnosti za rok 2003	Odpovědi ve výroční zprávě za rok 2003	Vývoj situace
Při neexistenci účinných postupů vnitřní kontroly pro různé příjmy a zálohy nemůže mít Účetní dvůr jistotu, že operace týkající se bodu různé pohledávky byly správné a úplně zaznamenaný.	Komise pokračuje ve zlepšování svých metod pro tuto oblast za použití systémů, které má v současné době k dispozici (...) (například pravidelné vykazování částek po splatnosti od poloviny roku 2003). Nicméně (...) podstatného zlepšení v této oblasti lze dosáhnout až zavedením nového účetního systému v roce 2005, zejména zavedením účtování o platbách předběžného financování.	Komise upozornila, že bylo provedeno několik opatření. Věková struktura zůstatku pohledávek a inkasních příkazů obsahující ukazatele týkající se upomínání je čtvrtletně zasílána schvalujícím útvarům, spolupráce se schvalujícími útvary během inkasa pohledávek je těsnější a úroky z prodlení související s inkasními příkazy jsou systematicky vybírány. Podobně Komise vypracovává soupis operací předběžného financování a naznačila, že odpovídající účetní postupy budou uplatňovány od roku 2005. Opatření provedená do konce roku 2004 však Účetnímu dvoru nedovolila, aby všechny problémy považoval za vyřešené do tohoto data (viz body 1.17–1.19).
Otázky potenciálně vyřešené v rámci modernizace účetního systému Společenství	Odpovědi ve výroční zprávě za rok 2003	Případný budoucí dopad projektu modernizace na účetní rámec Společenství
Při neexistenci vhodného účetního systému je příprava finančních výkazů sestavených ke konci roku do velké míry založena na mimoúčetních zánamech a k tomuto účelu použita hodnocení nejsou vždy vztažena k odpovídajícím rozpočtovým operacím. Současný účetní systém neumožňuje rozlišovat mezi investičními a neinvestičními výdaji, mezi konečnými platbami a předběžným financováním ani stanovit objem dluhů a pohledávek. To negativně ovlivňuje výpočet hospodářského výsledku.	Evropská společenství používají podobně jako většina organizací ve veřejném sektoru účtování na hotovostním základě. Komise si uvědomuje omezení této metody, a proto se pustila do projektu modernizace účetního systému a přechodu na účetnictví na akruální bázi. Cílem Komise je dosáhnout souladu se standardy IPSAS do roku 2005.	Dne 10. ledna 2005 bylo zahájeno používání centrálního účetního systému pro účely souhrnného rozpočtu. Podle Komise je nyní všeobecné účetnictví plně na akruální bázi s výjimkou externích delegací a tiskových kanceláří mimo ústřední útvary Komise, na které byly přeneseny finanční pravomoci a které budou postupně integrovány do centrálního systému počínaje rokem 2005. Postupy pro uzavírání účetnictví roku 2005 a přípravu finančních výkazů za rok 2005 je ještě nutno dokončit.
Některé problémy související s posouzením částek vykázaných v určitých položkách rozvahy se týkají především částek v držení finančních zprostředkovatelů (vykázaných v položce různé pohledávky), jejich skutečné míry čerpání a částky souvisejících úroků nebo opět určitých účastí a půjček z rozpočtových prostředků (například ECIP, Eurotech Capital, Venture Consort a Joint Venture Programme).	Komise již odvedla významnou práci v oblasti finančních zprostředkovatelů. Tyto problémy je však možno definitivně vyřešit až zavedením nového účetního systému v roce 2005. V současné době jsou údaje získávané manuálními operacemi a Komise pokračuje ve zlepšování postupů pro účtování úroků. V rámci přechodu na účetnictví na akruální bázi se všechny otevřené případy ECIP v současné době znovu prověřují.	Bylo vyvinuto značné úsilí v oblasti registrace finančních zprostředkovatelů. Některými otázkami se zabývají účetní pravidla.
Přetrvávají další nedostatky týkající se prezentace účtů, pokud jde o některé položky zemědělských výdajů a další zálohy, které nebyly provedeny, ale jsou jako takové vykazovány, vykazování příbližných částek, které mají charakter rezerv, jako dluhů, a účtování nároků na důchod, které neutralizuje dopad na hospodářský výsledek.	Různé otázky byly řešeny v rámci přechodu na účetnictví na akruální bázi v roce 2005 a Komise provede změny pouze ve vztahu k účetnictví za rok 2005, aby se zabránilo následným změnám.	Uplatněním účetních pravidel přijatých účtem dne 28. prosince 2004 by měla být vyřešena většina problémů, na které bylo upozorněno. Podle Komise však bude současně vykazování důchodů v rozvaze zachováno, dokud v této věci nebude vydán standard IPSAS.
Z účetní závěrky sestavené ke konci roku dosud nevyplyvá, že útvary Komise nebo členské státy pravděpodobně dodatečně opraví některé operace (viz bod 1.12), ani z nich nevyplyvá možný rozsah takových oprav. Kromě toho existují další nejistoty, které mohou úcty dočasně ovlivnit (viz bod 1.13).	Účetní závěrka nutně zachycuje současně finanční informace, jak jsou známy v okamžiku uzavření účtů. Spolehlivost těchto informací bude vždy podmíněna zjištěními auditů prováděných v daném okamžiku nebo následně. V účtech mohou být zachyceny částky k inkasu, až když Komise přijme rozhodnutí v rámci schválení účetní závěrky nebo podobných postupů. V rámci modernizace účetního systému připravuje Komise pravidla pro účtování o takových částkách k inkasu a pro zlepšení přílohy k účetní závěrce.	U účtů za rok 2004 zůstává situace nezměněna a její řešení se předpokládá v rámci modernizace účetního systému.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Konsolidované zprávy o plnění rozpočtu (příjmy a výdaje)*Předběžné složky plnění rozpočtu*

1.12 Navzdory připomínce Účetního dvora vyjádřeným ve výročních zprávách za rok 2002 ⁽⁷⁾ a 2003 ⁽⁸⁾ nevyplývá dosud z příloh k účetním závěrkám sestaveným ke konci roku dost jasně a přesně, že útvary Komise nebo členské státy pravděpodobně provedou dodatečné opravy některých operací (schválení účetních závěrek platebních agentur v rámci záruční sekce EZOF, účetní oprava předběžných částek v případech uzavření projektů a programů týkajících se vnitřních politik, vnějších vztahů a strukturálních fondů). Navíc z vysvětlivek nevyplývá možný rozsah takových oprav (např. závažnost oprav provedených v předchozích rozpočtových letech nebo rozsah, v jakém by platby, které jdou k tíži rozpočtu, mohly být předmětem budoucích oprav).

1.13 Dále jsou zde nejasnosti, které mohou přechodně ovlivnit účty: například skutečnost, že 20 platebních agentur, které spravují prostředky zemědělských fondů ve výši 11 000 milionů EUR, obdrželo ke svým účetním závěrkám od certifikačních orgánů výrok s výhradou nebo záporný výrok (viz bod 4.19), a skutečnost, že Komise odložila rozhodnutí o schválení účetních závěrek platebních agentur za rozpočtový rok 2004, které představují 9 % výdajů vykázaných za rozpočtový rok 2004, dokud nebudou k dispozici další informace nebo nebudou dokončeny určité auditní práce (viz bod 4.20).

Výdaje zapsané do neodpovídajících rozpočtových řádků

1.14 Podle Smlouvy o přistoupení ⁽⁹⁾ jsou projekty v rámci nástroje předvstupních strukturálních politik (*Instrument for Structural Policies for Pre-Accession – ISPA*), které nebyly plně dokončeny k datu přistoupení, považovány za schválené

1.12 *Dodatečná poznámka je uvedena v konečném vyúčtování za rok 2004 a vyplývá z ní, že většina plateb uskutečněných Komisí v průběhu roku jsou platby předběžné a různě podmíněné. Komise po modernizaci účetního systému zavedla nová účetní pravidla pro účely účetního zpracování navrácení vyplacených částek. Vztahuje se to také na odůvodnění ročního vyúčtování. Účinky nových pravidel by se měly projevit v ročních vyúčtováních za rok 2005.*

Co se týče plateb ze strukturálních fondů, je obtížné předvídat míru budoucích oprav, neboť to závisí na výsledku zdoluhavých řízení ve velkém počtu jednotlivých případů.

Co se týče výdajů na zemědělství, v ročních vyúčtováních jsou nutně obsaženy finanční informace, které byly známy v době jejich uzavěrky. Spolehlivost těchto informací bude vždy podmíněna výsledky auditů, které jsou prováděny souběžně nebo následně. Účty mohou rozlišit pouze konečné částky, které mají být navráceny, jakmile Komise přijme konečné rozhodnutí v řízení o schválení účetní závěrky nebo v podobných řízeních.

Komise bude analyzovat možnost zlepšení informací o finančním dopadu provedených oprav, které se týkají předchozích let.

1.13 *Jak bylo uvedeno v bodu 4.19, ve velké většině případů se kvalifikace a negativní stanoviska omezují na jednotlivé záležitosti a opatření týkající se konkrétních prvků činnosti 20 příslušných platebních agentur. Dotčené výdaje jsou v obecné rovině omezeny.*

Je třeba zdůraznit, že odklad rozhodnutí o schválení účetní závěrky nemá pro dotčené členské státy finanční následky, ani neznamená vyloučení výdajů z financování ze strany Společenství. Komise již zahájila postup směřující k navrácení všech neprávem vyplacených plateb.

1.14 *Podle finančního nařízení může být platba uskutečněna pouze v rámci rozpočtové linie, ve které byl proveden závazek. Název linie se nyní změnil a zní „uzávěrka předvstupní pomoci pro 8 kandidátských zemí“. Komise proto již nadále nevyplácí prostředky na předvstupní*

⁽⁷⁾ Body 1.10.–1.11.

⁽⁸⁾ Bod 1.11.

⁽⁹⁾ Smlouva o přistoupení, příloha II, kapitola 15, bod 1 písm. e) (Úř. věst. L 236, 23.9.2003).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

nařízením Komise o Fondu soudržnosti, zatímco platby poskytnuté od tohoto data (345,5 milionu EUR) příslušným novým členským státům jsou nadále prováděny z rozpočtových prostředků vyčleněných na předvstupní pomoc. Podle rozpočtové zásady průhlednosti by bylo vhodné vysvětlit situaci ve finančních výkazech ⁽¹⁰⁾.

1.15 V rámci společné zemědělské politiky ⁽¹¹⁾ mají členské státy možnost krátit platby vyplácené zemědělcům v určitých režimech pomoci a použít takto zadržené platby na financování dodatečných opatření k rozvoji venkova. Podle tohoto systému (označovaného jako „odlišení“ či „modulace“) byly účetní zápisy provedeny do rozpočtového řádku, který nakonec nebude tím, k jehož tíži příslušný výdaj půjde (165,2 milionu EUR v roce 2004), a výdaje, které dosud nebyly provedeny (263 milionů EUR k 31. prosinci 2004), byly v účtech vykázány jako již realizované (viz body 1.13–1.14 výroční zprávy za rok 2002 a bod 1.10 a) výroční zprávy za rok 2003).

Konsolidované finanční výkazy

Rozvaha

Pohledávky od členských států

1.16 Několik certifikačních orgánů vyjádřilo výhrady k úplnosti a přesnosti pohledávek Komise v účetní knize pohledávek záruční sekce EZOF (665,5 milionu EUR netto k 31. prosinci 2004) (viz bod 1.25 výroční zprávy za rok 2002 a bod 1.10 d) výroční zprávy za rok 2003).

položky. Jak bylo zdůrazněno Účetním dvorem, řízení těchto projektů podle pravidel Fondu soudržnosti bylo upraveno Smlouvou o přistoupení.

1.15 Co se týče zaúčtování 165,2 milionů EUR v roce 2004, jsou účetní metody použité na částky, které nebyly poskytnuty na základě provádění článků 3 a 4 nařízení 1259/1999 a článku 1 nařízení (ES) č. 1655/2004, stanoveny v souladu s článkem 1 nařízení Komise (ES) č. 1017/2001 (kterým se mění článek 2 nařízení (ES) č. 296/96).

Co se týče výdajů, které doposud nebyly členskými státy realizovány (263 milionů EUR v roce 2004), členské státy si mohou, na základě odlišení a ekologické podmíněnosti, ponechat část přímých podpor schválených zemědělcům k využití během období určeného na realizaci doprovodných opatření rozvoje venkova (v rámci provádění článků 3 až 5 nařízení (ES) č. 1259/99 a čl. 153 odst. 4 a článku 155 nařízení (ES) č. 1782/2003). Ponechané a nevyužité částky musí být navráceny do konce tohoto období.

Stávající systém odlišení se postupně přestává používat a změna v zápisech do rozpočtových účtů se v průběhu těchto posledních let neplánuje. Jeho účetní ošetření v rámci obecných účtů se v souvislosti s přechodem na systém akruálního účetnictví v roce 2005 prověřuje.

1.16 Úprava podezřelých dluhů bude nadále založena na nejlepších odhadech každé dotčené platební agentury, jako tomu bylo v předchozích letech. Má se za to, že platební agentury mají nejvýhodnější postavení pro hodnocení možností navrácení prostředků. Komise v posledních letech provedla několik zlepšení účetních opatření pro dlužníky v oblasti společné zemědělské politiky. Mezi tato zlepšení patří požadavek, aby platební agentury vedly účetní knihy pohledávek a aby osvědčovatelé kontrolovali, zda jsou tyto knihy úplné. Osvědčovatelé byli v případě 86 z 91 platebních agentur schopni poskytnout ujištění, že účetní knihy pohledávek byly vedeny celkem uspokojivě.

Přibližně jednu třetinu částky uvedené Účetním dvorem je možno přičíst jediné platební agentuře. V případě této agentury osvědčovatelé uplatnili výhradu a Komise odloučila účty.

⁽¹⁰⁾ Článek 29 finančního nařízení (Úř. věst. L 248, 16.9.2002).

⁽¹¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1259/1999 ze dne 17. května 1999 (Úř. věst. L 160, 26.6.1999, s. 113) a nařízení Komise (ES) č. 963/2001 ze dne 17. května 2001 (Úř. věst. L 136, 18.5.2001, s. 4).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Různé pohledávky

1.17 Záznamy o různých pohledávkách (4 139,8 milionu EUR k 31. prosinci 2004) jsou i nadále problematické⁽¹²⁾. Předběžné platby jsou stále zapisovány jako konečné výdaje a částky k inkasu nejsou evidovány ihned. Jelikož v útvarech schvalujících osob chybí odpovídající postupy vnitřní kontroly pro různé příjmy, Účetní dvůr není schopen získat jistotu, že záznamy o pohledávkách jsou úplné a přesné.

1.18 Jelikož chybí vhodný účetní systém, Účetní dvůr není dále schopen poskytnout ujištění o přesnosti a úplnosti částek evidovaných jako částky v držení finančních zprostředkovatelů⁽¹³⁾ v celkové výši 1 313,6 milionu EUR⁽¹⁴⁾ k 31. prosinci 2004 (viz bod 1.27 výroční zprávy za rok 2002 a bod 1.10 f) výroční zprávy za rok 2003).

1.19 Dále Komise zaúčtovala snížení hodnoty záloh pro ECIP⁽¹⁵⁾ (European Community Investment Partners – investiční partneři Evropského společenství) (51,5 milionu EUR k 31. prosinci 2004) o 29,6 milionu EUR na pochybném základě, protože složky, na které se vztahuje, ještě nebyly plně určeny, protože přezkoumání neuzavřených případů nebylo dokončeno (viz bod 1.18 výroční zprávy za rok 2002 a bod 1.10 b) výroční zprávy za rok 2003).

Rezervy na starobní důchody

1.20 Současný způsob vykazování rezerv na důchody v rozvaze⁽¹⁵⁾ (26 008 milionů EUR k 31. prosinci 2004 podle pojistně matematického posouzení, tj. pro zaměstnance (25 814 milionů EUR) a pro členy Komise, soudce a generální advokáty Soudního dvora a pro členy Účetního dvora (194 milionů EUR)) a odpovídající pohledávky od členských států neutralizuje dopad na hospodářský výsledek, protože z něj není patrná změna důchodových závazků orgánů Společenství během roku 2004 (viz body 1.31–1.32 výroční zprávy za rok 2002 a bod 1.10 h) výroční zprávy za rok 2003).

1.17 Komise stejně jako v předchozích letech souhlasí s poznámkami Účetního dvora, ale uvádí, že zavedení nového účetního systému v roce 2005 vzniklé problémy vyřeší.

1.18 Nový systém zavedený v roce 2005 a založený na pravidlech akruálního účetnictví umožní Komisi lépe kontrolovat částky předběžného financování (například částky pro finanční zprostředkovatele).

1.19 Přezkum otevřených případů v roce 2005 pokračoval. Částka 51,5 milionů EUR zaevidovaná v rozvaze ke konci roku 2004 odpovídá částkám 41,2 milionů EUR, které se týkají částek předběžného financování (facilita 2), a 10,3 milionů EUR na účtech otevřených různými partnerskými finančními institucemi v rámci programu ECIP (Investiční partneři Evropského společenství). Snížení hodnoty o 29,6 milionů EUR se týká pouze částek předběžného financování. Snížení hodnoty bylo odhadnuto odečtením částky, jejíž navrácení je téměř jisté (tj. 11,5 milionů EUR), z celkové částky. Částka 10,3 milionů EUR byla zjištěna prostřednictvím zasílání údajů, které bylo provedeno za účelem potvrzení situace týkající se facilit 3 a 4. Tato částka bude po zaslání nezbytných inkasních příkazů převedena Komisi.

1.20 Jak již Komise dříve uvedla, účtování důchodů je v souladu s účetními pravidly, která účetní Komise přijal po diskusi s Výborem pro mezinárodní účetní standardy. Této otázce se bude znovu věnovat pozornost, jakmile budou k dispozici mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (IPSAS) ohledně účtování důchodů v rámci veřejnoprávních subjektů.

⁽¹²⁾ Viz bod 1.23 a body 1.10 e) a 1.14–1.15 výročních zpráv Účetního dvora za roky 2002 a 2003.

⁽¹³⁾ Zahrnuto v částce různých pohledávek zmíněné v bodě 1.17.

⁽¹⁴⁾ Včetně úroků ve výši 19,6 milionu EUR.

⁽¹⁵⁾ Rezervy na starobní důchody jsou zahrnuty v položce „rezervy na rizika a náklady“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Akční plán modernizace účetního systému*Obecný kontext*

1.21 Dne 17. prosince 2002 přijala Komise v reakci na řadu předchozích připomínek Účetního dvora akční plán modernizace účetního systému Evropských společenství⁽¹⁶⁾. Akční plán zohledňuje ustanovení finančního nařízení přijatého v červnu 2002⁽¹⁷⁾, která kromě jiného požadují zavedení účetnictví na akruální bázi (článek 125). Tento akční plán, který měl být plně funkční k 1. lednu 2005⁽¹⁸⁾, obsahuje dva prvky: první, který se týká přijetí nového účetního rámce⁽¹⁹⁾, a druhý, který se týká rozvoje informačních systémů potřebných pro jeho zavedení⁽²⁰⁾. Byl zřízen výbor pro dohled nad projektem a poradní výbor pro účetní standardy, které mají poskytovat podporu účetnímu Komise, který odpovídá za realizaci projektu.

Rozsah a koncepce auditu

1.22 Vzhledem k zásadnímu významu modernizačního projektu zahájil Účetní dvůr audit různých fází jeho realizace Komisí. Tato realizace stále probíhá. Účetní dvůr zde předkládá svá předběžná zjištění a o dalších etapách bude informovat v budoucích výročních zprávách.

1.23 V první fázi, která pokrývá proces přechodu během roku 2004, se Účetní dvůr soustředil na:

- ověření, že nová účetní pravidla a obecné účetní pokyny jsou v souladu s finančním nařízením a mezinárodními standardy (viz body 1.24–1.27),
- identifikaci dosud nedostupných údajů, které bylo třeba vložit do systému (předběžné financování a související záruky, faktury/žádosti o platbu, právnické osoby), na základě hodnocení systému a doplňujících testů⁽²¹⁾ (viz body 1.28–1.37),

1.22 Nový účetní systém je funkční a příprava účetních závěrek za rok 2005 (včetně přípravy počátečních rozvah) se od finalizace auditu Účetního dvora v květnu 2005 nadále zlepšuje.

⁽¹⁶⁾ Sdělení Komise – Modernizace účetního systému Evropských společenství (KOM(2002) 755 v konečném znění ze dne 17. prosince 2002).

⁽¹⁷⁾ Viz též rozhodnutí Evropského parlamentu o udělení absolutoria za rozpočtový rok 2001, bod 23 (Úř. věst. L 148, 16.6.2003).

⁽¹⁸⁾ Od počátku se však předpokládalo, že úplná integrace všech místních účetních systémů bude trvat déle než dva roky, které byly k dispozici od přijetí akčního plánu Komisí.

⁽¹⁹⁾ Opatření 16 (účetní rámec) akčního plánu (KOM(2002) 426 v konečném znění ze dne 24. července 2002).

⁽²⁰⁾ Opatření 17 (hlavní systémy finančních informací) akčního plánu (KOM(2002) 426 v konečném znění ze dne 24. července 2002).

⁽²¹⁾ Testy věcné správnosti budou provedeny v pozdější fázi auditu.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- hodnocení na vysoké úrovni prováděné účetním a jeho útvary týkající se připravenosti místních systémů finančního řízení některých generálních ředitelství a útvarů, které poskytují údaje pro účty Komise (místní systémy), na zavedení účetnictví na aktuální bázi (viz body 1.38–1.42).

Nový účetní rámec

1.24 Dne 28. prosince 2004 přijal účetní Komise soubor 15 pravidel⁽²²⁾, jak to požaduje článek 133 finančního nařízení. Tato pravidla se vztahují na klíčové položky účetnictví a finančního výkaznictví založeného na mezinárodně uznávaných standardech pro veřejný sektor⁽²³⁾, přizpůsobených zvláštním potřebám Komise a Evropských společenství⁽²⁴⁾. Následně byla tato pravidla, tak aby mohla být sestavena účetní závěrka za rozpočtový rok 2005, převedena do prováděcích pravidel a účetního manuálu pro orgány a instituce, jejichž účetní závěrky mají být konsolidovány⁽²⁵⁾.

1.25 S ohledem na svůj budoucí audit počáteční rozvahy pro rozpočtový rok 2005, která nebyla ještě před skončením auditu (květen 2005) vypracována, omezil Účetní dvůr svou první analýzu na čtyři účetní pravidla považovaná pro přechod za klíčová. Jedná se o pravidla pro sestavování finančních výkazů, výdaje a závazky, předběžné financování, jakož i rezervy, podmíněná aktiva a pasiva. Ostatní pravidla budou analyzována v pozdějších fázích tohoto auditu.

⁽²²⁾ 1. Účetnictví skupiny, 2. Finanční výkazy, 3. Výdaje a závazky, 4. Příjmy a pohledávky, 5. Předběžné financování, 6. Nehmotný dlouhodobý majetek, 7. Hmotný dlouhodobý majetek, 8. Pronájmy, 9. Zásoby, 10. Rezervy, podmíněná aktiva a pasiva, 11. Finanční aktiva a pasiva, 12. Zaměstnanecké výhody, 13. Převod cizích měn, 14. Hospodářský výsledek za rok, zásadní chyby a změny v účetních metodách, 15. Poskytování informací o propojených osobách.

⁽²³⁾ Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (*International Public Sector Accounting Standards* – IPSAS) vydávané Mezinárodní federací účetních znalců (*International Federation of Accountants* – IFAC), a nebudou-li k dispozici, pak mezinárodní účetní standardy (*International Accounting Standards* – IAS) / mezinárodní standardy finančního výkaznictví (*International Financial Reporting Standards* – IFRS) vydávané Radou pro mezinárodní účetní standardy (*International Accounting Standards Board* – IASB).

⁽²⁴⁾ Čl. 133 odst. 2 finančního nařízení stanoví, že v některých případech se platné účetní předpisy mohou odchýlit od mezinárodně uznávaných účetními standardů pro veřejný sektor, pokud to odůvodňuje zvláštní povaha činností Společenství.

⁽²⁵⁾ Viz článek 129 finančního nařízení ze dne 25. června 2002.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.26 Bylo zjištěno, že tato čtyři pravidla jsou ve všech významných ohledech v souladu s finančním nařízením i mezinárodními účetními standardy pro veřejný sektor (IPSAS), pokud je tyto standardy pokrývají ⁽²⁶⁾. Nicméně vzhledem ke složitosti jednotlivých pokrytých oblastí je shody do určité míry dosaženo tím, že jak základní pravidla, tak podrobnější účetní manuál zůstávají poměrně obecná a ponechávají výklad konkrétních prvků na uvážení jednotlivých generálních ředitelství (viz bod 1.32). Kromě toho záruky a předběžné financování vyžadují objasnění (viz odstavec 1.33).

1.27 Vypracovávání a schvalování pokynů nebylo zatím ke konci auditu dokončeno (květen 2005). Je tomu tak například v případě postupu pro oddělení účetních období, který se momentálně připravuje. Je nutno stanovit rozpočtový rok, k němuž se vztahují rozhodné skutečnosti, neboť to má přímý dopad na účtování o operacích a na věrný a pravdivý obraz finanční situace.

Pro počáteční rozvahu jsou potřeba dodatečné údaje

1.28 Komise musí účetní závěrku připravit podle nových účetních pravidel pro rozpočtový rok 2005. Je tedy třeba uzávěrku rozpočtového roku 2004 převést na srovnatelný základ, aby bylo možno stanovit počáteční rozvahu pro rok 2005 podle nových účetních pravidel. Některé údaje, které jsou pro počáteční rozvahu nutné, se neobjevují v účetní závěrce sestavené ke konci roku 2004. Tyto údaje je tedy nutno pomocí zvláštních postupů identifikovat a zaúčtovat v roce 2005.

1.29 Následující body pojednávají o nejdůležitějších složkách: částkách předběžného financování (zálohách), které představují aktivum; fakturách/žádostech o platby neproplacených do 31. prosince 2004, které představují pasivum; zárukách, které budou uvedeny v příloze k rozvaze, a ověření právnických osob, které představuje nutnou podmínku pro provedení plateb.

1.30 Komise odhaduje částky předběžného financování, které budou uvedeny v účetní závěrce, na přibližně 64 000 milionů EUR. Více než 90 % této částky představuje pět generálních ředitelství: generální ředitelství pro regionální politiku, generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti, generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, generální ředitelství pro výzkum a Úřad pro spolupráci EuropeAid. Bylo proto rozhodnuto soustředit se při auditu předběžného financování a souvisejících otázek (například záruk) na těchto pět generálních ředitelství.

1.26 Účetní pravidla přijatá účetním Komise byla prodiskutována v rámci Výboru pro mezinárodní účetní pravidla a jsou ze své povahy nutně více obecná než konkrétní. Totéž se týká mezinárodních účetních pravidel, na nichž jsou založena, tj. mezinárodních účetních standardů/mezinárodních standardů finančního výkaznictví (IAS/IFRS) i mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor. Podrobnější návod a pokyny jsou k dispozici v účetní příručce a informačních listech na Intranetu Komise. Provádění těchto pravidel je pro generální ředitelství povinné.

1.27 Rozvoj těchto pokynů je kontinuální proces, který po finalizaci auditu Účetního dvora významně pokročil. Pokyny byly připraveny ve vhodné době. Postup pro oddělení účetních období byl představen generálním ředitelům a s nimi projednán na konci července a na začátku srpna. Jak se předpokládalo, pokyny pro oddělení účetních období byly finalizovány a zaslány generálním ředitelstvím v polovině srpna. Byly rovněž zveřejněny na interní internetové stránce.

⁽²⁶⁾ Pokud jde o předběžné financování a jednostranné operace, na které se IPSAS dosud nevztahují, byla patrná snaha respektovat duch IPSAS.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Předběžné financování

1.31 Když byl v květnu 2005 dokončen audit, který je předmětem této výroční zprávy, nebylo dosud přistoupeno k řešení všech technických a koncepčních otázek (viz body 1.25–1.27). Navíc částky zanesené do systému byly stále předběžné, protože jejich platnost ještě nepotvrdily schvalující osoby, s tím výsledkem, že definitivní počáteční rozvahy za rozpočtový rok 2005 nebyly ještě k dispozici. Přesné počáteční rozvahy jsou předpokladem pro vypracování finančních výkazů za rok 2005, které podávají věrný a pravdivý obraz.

1.32 Postupy týkající se uznávání, schvalování a vyčíslení částek předběžného financování na obecných účtech se mezi jednotlivými generálními ředitelstvími liší. To by mohlo mít dopad na prezentaci a v důsledku toho na obsah poskytovaných informací o hospodářském výsledku za sledované období ⁽²⁷⁾.

Záruky

1.33 V současné době všechna generální ředitelství evidují záruky v jejich původní nominální hodnotě. Jsou-li však evidovány v této hodnotě bez ohledu na částku, která může být uplatněna, pokud v důsledku určité události bude požadováno zaplacení záruky, je celková částka zajištěná zárukami nadhodnocena. Proto by v přílohách k účetní závěrce měly být poskytnuty doplňující informace k podmíněným aktivům a pasivům.

Faktury/žádosti o platbu

1.34 Pokud se týká předběžného financování (viz bod 1.31), částky odpovídající fakturám/žádostem o platbu zanesené do systému byly v okamžiku dokončení auditu, který je předmětem této výroční zprávy, v květnu 2005 stále předběžné.

1.35 Audit Účetního dvora odhalil některá rizika související s místními systémy. Bylo zjištěno (například v generálním ředitelství pro regionální politiku), že místní systémy a účetnictví na akruální bázi nejsou pravidelně vzájemně odsouhlasovány, aby bylo potvrzeno úspěšné převedení údajů, a (jak bylo zjištěno v generálním ředitelství pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti) některé částky byly zaevidovány opakovaně a zaneseny do centrálního systému. Dále byly zjištěny chyby vyplývající z nesprávné interpretace údajů (jak bylo zjištěno v generálním ředitelství pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti), kdy částka požadavku na proplacení nákladů nebo nezaplaceného závazku – podle toho, která z nich byla vyšší – byla považována za fakturu/žádost o platbu a zanesena do centrálního systému.

1.31 Viz odpovědi v bodech 1.26–1.27.

Postup přípravy počátečních rozvah by měl být dokončen včas. První data byla do nového systému uložena první týden v lednu. Generální ředitelství ověřují a opravují číselné údaje a musí formálně potvrdit definitivní počáteční rozvahy.

1.32 Velké množství různých druhů smluvních podmínek vyžaduje různé postupy schvalování částek předběžného financování. Uvádění předběžného financování v rámci finančních výkazů zohlední skutečnou hospodářskou situaci.

1.33 Všechny záruky jsou nejprve zaevidovány v nominální hodnotě. Tato částka bude snížena pouze za předpokladu, že osvědčovateli souhlasí se snížením poskytnuté záruky. Jak hodnota poskytnuté záruky, tak stávající zaručená čistá částka budou uvedeny v poznámkách k finančnímu výkazu za současného použití informací z účetního systému.

1.34 Viz odpověď na bod 1.31.

1.35 Tyto nesrovnalosti zjištěné Účetním dvorem byly přezkoumány a opraveny. Všechna generální ředitelství uvedla záležitosti do souladu s auditem Účetního dvora, což je nutné k potvrzení definitivních počátečních rozvah.

Poznámky ohledně generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti se týkají chyb opravených v květnu 2005 a přijetí ustanovení o obezřetnosti ohledně přijímaných požadavků na proplacení nákladů. Rozvoj informačních technologií na začátku roku 2005 přerušil pravidelné uvádění do souladu místního systému generálního ředitelství pro regionální politiku se systémem ABAC.

⁽²⁷⁾ Účetní dvůr se v této fázi své kontroly zaměřil na uznávání a schvalování předběžného financování jako takové. Související aspekty, jako hodnocení mimořádného předběžného financování (pojistné matematická metoda), vzniklé úroky a převod zahraničních měn, budou předmětem pozdější analýzy. Navíc byly zamýšleny účetní opravy, jejichž cílem je harmonizovat obsah toho, co se považuje za předběžné financování, v době auditu stále předmětem diskusí (např. opravy prostřednictvím rezerv).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Právnícké osoby

1.36 Od roku 2005 nemůže být provedena žádná rozpočtová operace, pokud neobsahuje odkaz na právníckou osobu, která před tím byla zapsána do složky právnícké osoby, kde byla potvrzena její platnost. Obecně je složka právnícké osoby oblastí s nízkým rizikem, protože jakákoli chyba, která se v této souvislosti objeví, zablokuje veškeré platby. Aby proces platby mohl pokračovat, musí být zápisy ve složce právnícké osoby nejdříve opraveny a potvrzena jejich platnost.

1.37 Z pěti auditovaných generálních ředitelství a útvarů měl potíže s potvrzováním platnosti právníckých osob v důsledku povahy této činnosti pouze Úřad pro spolupráci EuropeAid, protože potřebnou dokumentaci nebylo vždy možno získat (dodavatelé z celého světa fungují v rámci různých právních řádů, z čehož vyplývají rozdíly v bankovních postupech, režimu DPH, obchodním rejstříku atd.).

Potvrzení platnosti místních systémů

1.38 Účetní musí ověřit a potvrdit, že místní systémy jsou schopny centrálnímu systému poskytnout údaje, které vyhovují novým účetním pravidlům ⁽²⁸⁾. Po ukončení tohoto procesu již centrální systém nemůže přijímat údaje poskytované místními systémy, jejichž platnost nebyla potvrzena.

1.39 Toto potvrzení platnosti se provádí ve dvou fázích. V první fázi byly kontroly založeny výhradně na sděleních vedoucích pracovníků. Ačkoli měly být původně dokončeny koncem prosince 2004, bylo 40 jednotlivých zpráv a konečná souhrnná zpráva k dispozici až během února 2005.

1.40 Na základě kontroly všech 40 systémů, které provedl účetní, byla zjištěna určitá rizika u pěti systémů ⁽²⁹⁾ a tři další systémy ⁽³⁰⁾ byly vyhodnoceny jako systémy s vážnými problémy. Jelikož však nebylo možno v krátkém čase provést jejich úpravy, tyto systémy se dále používaly i během roku 2005.

1.37 K vyřešení problémů, jimž muselo uvedené generální ředitelství čelit, byla přijata konkrétní opatření. Tyto problémy by proto neměly znovu nastat.

1.39 Závěrečná zpráva byla přijata na konci února 2005, poté co generální ředitelství pro rozpočet zapracovalo připomínky obdržené od všech generálních ředitelství. Finální verze obsahovala celkové posouzení postupu ověřování v roce 2004 a jednotlivá posouzení pro všech 40 generálních ředitelství.

1.40 V případech, kdy byla zjištěna rizika pro pět systémů, zprávy obsahují závěr, že tato rizika v současné době nezpochybňují jejich schopnost poskytnout údaje pro účely účtů orgánů k ospravedlnění údajů na těchto účtech.

Součástí následných činností prováděných v roce 2005 bude hloubkové šetření, které se uskuteční v rámci 13 generálních ředitelství a úřadů. Týká se generálních ředitelství zmíněných Účetním dvorem i pěti větších generálních ředitelství ⁽¹⁾. Tato činnost byla již zahájena a do konce roku bude pokračovat. Předlohy zpráv o ověření místních systémů pro těchto 13 generálních ředitelství bude vydáno do konce roku 2005.

⁽²⁸⁾ Podle ustanovení čl. 61 odst. 1 písm. e) finančního nařízení, odpovídá účetní za „stanovení a potvrzení platnosti účetních systémů a případně potvrzení platnosti systémů stanovených schvalující osobou a určených k poskytnutí nebo odůvodnění účetních údajů.“ Odpovídající článek 57 prováděcích pravidel stanoví, že „pokud systémy finančního řízení stanovené schvalujícím úředníkem dodávají údaje do účetnictví orgánu nebo pokud se používají k odůvodnění údajů v účetnictví, musí dát účetní souhlas k zavedení nebo změně těchto systémů.“

⁽²⁹⁾ Generální ředitelství pro informatiku, pro výchovu a kulturu, pro humanitární pomoc, Úřad pro spolupráci EuropeAid a Úřad pro výběr personálu Evropských společenství.

⁽³⁰⁾ Generální ředitelství pro vnější vztahy, Úřad pro správu a výplatu individuálních nároků a Úřad pro úřední tisky Evropských společenství.

⁽¹⁾ Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti, generální ředitelství pro regionální politiku, generální ředitelství pro výzkum, generální ředitelství pro tisk a komunikaci.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.41 Současný postup, kterým se potvrzuje platnost, neobsahuje mechanismus, na jehož základě by byl účetní informován o úpravách místních systémů, které by vyžadovaly nové potvrzení platnosti podle článku 61 finančního nařízení.

1.42 V druhé fázi potvrzování platnosti (která má začít ještě v roce 2005) se budou provádět hloubkové kontroly, aby byla zajištěna dostatečná kvalita údajů a potvrzeny výsledky první fáze. Požadavky článku 61 finančního nařízení budou splněny až tehdy, když účetní na základě výsledů těchto kontrol dospěje ke konečnému potvrzení platnosti místních systémů.

Hodnocení dosaženého pokroku

1.43 Modernizace účetního systému musela být naplánována a provedena v časovém rámci, který ukládalo finanční nařízení. Zkušenosti s podobnými reformami, které provádějí veřejné správy ⁽³¹⁾, ukazují, že projekty tohoto rozsahu jsou spojeny s řadou různých problémů, které brzdí jejich hladký průběh. V tomto kontextu tedy Komise zaznamenala významný pokrok směrem k zavedení účetnictví na akruální bázi.

1.44 Jak již však Účetní dvůr upozornil v předchozích výročních zprávách ⁽³²⁾, časový plán stanovený pro nutné adaptace a ověření je velmi ambiciózní. Dokládá to i skutečnost, že počáteční rozvaha pro rok 2005, která měla být podle původního plánu připravena do konce roku 2004, nebyla v polovině roku 2005 ještě k dispozici.

1.45 Je třeba dosáhnout dalšího pokroku, protože schvalující osoby Komise dosud nepotvrdily platnost údajů nutných k vypracování počáteční rozvahy pro rok 2005. Navíc stávající pravidla ještě neupravují veškeré aspekty a příslušné útvary nevykládají pokyny jednotně. Účetní by měl přijmout opatření nutná k zajištění jednotnosti a důslednosti, aby předkládané finanční informace podávaly věrný a pravdivý obraz situace. Jestliže Komise včas nepodnikne příslušné kroky, nedostatky, které Účetní dvůr zjistil, mohou ovlivnit spolehlivost finančních výkazů za rok 2005.

1.41 Generální ředitelství pro rozpočet vytvoří do konce roku 2005 postup pro oznamování změn místních systémů, který bude založen na zkušenosti získané v rámci tohoto zkušebního postupu ověřování.

1.42 V průběhu roku 2005 se předpokládá další ověření místních systémů. Původně byly 40 generálním ředitelstvím a službám zaslány jednotlivé dotazníky ohledně následných opatření. Odpovědi byly doručeny ve stanoveném termínu, tj. do konce června 2005. Byla sestavena zpráva o pokroku týkající se 27 generálních ředitelství, jež neoznačila žádné závažné problémy. Tato zpráva o pokroku byla nejprve zaslána účetnímu a bude následně dána k dispozici Účetnímu dvoru.

1.44 V rámci projektu modernizace byl dodržen termín pro zavedení nového systému stanovený na leden 2005. Dne 1. ledna 2005 Komise změnila výkaznictví ohledně rozpočtu EU z účetnictví založeného na hotovosti na akruální účetnictví. Komise si je jistá, že počáteční rozvahy budou vytvořeny včas.

1.45 Účetní systém založený na akruálním účetnictví se bude v letech 2005 a 2006 nadále vyvíjet a zlepšovat. Projekt modernizace z velké části splnil cíle, které byly stanoveny pro prvních 8 měsíců roku 2005. Všechny útvary se významně podílely na přípravě informací nezbytných pro otvírání účtů založených na akruálním účetnictví a na přípravě nutných přizpůsobení svých místních systémů, aby umožnily řádné vedení účetních knih ohledně transakcí v novém systému.

Záměrem Komise, který již uskutečňuje v rámci projektu modernizace, je přijmout opatření nezbytná k dokončení této činnosti.

⁽³¹⁾ Například v hlavním sídle Organizace spojených národů nebo ve Francii, Španělsku, Švédsku a Spojeném království.

⁽³²⁾ Viz bod 1.8 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2002 a bod 1.25 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

*Zákonnost a správnost uskutečněných operací***Přístup Účetního dvora k prohlášení o věrohodnosti**

1.46 S přihlédnutím k požadavkům čl. 248 odst. 1 Smlouvy, měnícímu se auditnímu prostředí (které je nesmírně složité a v důsledku finanční reformy Komise se zásadně změnilo) a očekáváním „uživatelů“ DAS (jmenovitě orgánu, který je příslušný pro udělení absolutoria) Účetní dvůr rozhodl, že jeho auditní stanovisko bude výsledkem konsolidace konkrétních hodnocení týkajících se vlastních zdrojů a každé ze šesti provozních kapitol finančního výhledu 2000–2006 ⁽³³⁾. Tato konkrétní hodnocení, která mají orgánu udělujícímu absolutorium umožnit monitorovat kvalitu řízení prostředků v každé podstatné oblasti intervenčních opatření Společenství ⁽³⁴⁾, vycházejí ze čtyř zdrojů důkazů:

- a) zkoumání způsobu, jakým systémy dohledu a kontroly zřízené jak v orgánech Společenství, tak v členských státech a třetích zemích fungují;
- b) prověřování vzorků operací pro každou podstatnou oblast formou kontrol až na úroveň konečných příjemců;
- c) analýzy výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálních ředitelů a postupů použitých k jejich vypracování;
- d) případně zkoumání práce jiných auditorů, kteří jsou nezávislí na řídicích postupech Společenství.

1.47 Cílem auditu systémů dohledu a kontroly je zjistit, do jaké míry tyto systémy umožňují řídit riziko související se zákonností a správností uskutečněných operací. Prověřování operací má poskytnout přímé důkazy o zákonnosti a správnosti a naznačit původ, četnost, povahu a dopad zjištěných chyb. Výsledky prověřování operací doplňují a potvrzují závěry o systémech. Na základě informací z obou zdrojů jsou doporučena nápravná opatření. V souladu s mezinárodními auditními

1.47 Komise oceňuje posouzení Účetního dvora ohledně rozsahu, v jakém systémy dohledu a kontroly řídí rizika nesrovnalostí v podkladových transakcích, a pokud Účetní dvůr zjistí nedostatky, Komise bude tyto systémy nadále zlepšovat. Stejně tak pokud prověřování transakcí ze strany Účetního dvora prokáže, že systémy dohledu a kontroly nejsou funkční podle očekávání, Komise vyvine úsilí, aby opravila nedostatky a nahradila veškerou škodu způsobenou rozpočtu Společenství.

⁽³³⁾ Zemědělství, strukturální opatření, vnitřní politiky, vnější vztahy, správa a předvstupní strategie.

⁽³⁴⁾ Pokud se jedná o výdaje, finanční nařízení rozlišuje mezi těmito případy (článek 53): Komise plní rozpočet na ústřední úrovni (správní výdaje a vnitřní politiky); Komise sdílí řízení s národními orgány v členských státech (záruční sekce EZOF a strukturální fondy); Komise decentralizuje řízení některých aspektů svých operací a přenáší je na přijímající země, když před tím provedla předběžnou kontrolu (kontrolu *ex ante*) (předvstupní strategie), a Komise může některé operace řídit společně s mezinárodními organizacemi (viz výroční zpráva Účetního dvora za rozpočtový rok 2003, bod 1.57).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

standards Účetní dvůr rovněž přihlíží ke „sdělením vedoucích pracovníků“ obsaženým ve výročních zprávách o činnosti a prohlášeních generálních ředitelů, jakož i v jejich souhrnu, který přijímá Komise. Konečně se analyzuje i práce jiných auditorů ⁽³⁵⁾, aby se zjistila její případná relevance pro jednotlivá konkrétní hodnocení.

Výsledky auditu DAS 2004

Je třeba zajistit účinnost systémů dohledu a kontroly

1.48 Obecně lze říci, že závěry o různých dostupných zdrojích DAS, které je třeba vyvodit z konkrétních hodnocení, jsou jednodušší. V oblastech, kde jsou podle auditu Účetního dvora zavedeny systémy dohledu a kontroly, které umožňují odpovídající řízení rizika, vyplývají z testů věcné správnosti provedených Účetním dvorem vesměs pouze nepodstatná zjištění o zákonnosti a správnosti uskutečněných operací a hodnocení prohlášení generálních ředitelů a pověřených schvalujících osob provedené Účetním dvorem ⁽³⁶⁾ potvrdilo, že nebylo třeba vyjádřit žádné výhrady nebo bylo třeba vyjádřit jen výhrady méně zásadní povahy (viz body 3.52–3.55, 8.31–8.32 a 8.36–8.37, 9.13 a 9.26–9.28).

1.49 V oblastech, kde podle hodnocení Účetního dvora systémy dohledu a kontroly existují, avšak jejich účinnost při řízení souvisejícího rizika je nutno zlepšit, vyplývají z testů věcné správnosti provedených Účetním dvorem významná zjištění o zákonnosti a správnosti uskutečněných operací (viz body 4.55–4.62, 5.47–5.50, 6.46 a 7.39–7.40). Dále hodnocení prohlášení generálních ředitelů provedené Účetním dvorem potvrdilo, že podstatné výhrady byly buďto vyjádřeny, nebo měly být podle názoru Účetního dvora vyjádřeny. To naznačuje, že samo vedení musí pokračovat v úsilí o zajištění dostatečné kontroly rizika souvisejícího se zákonností a správností uskutečněných operací (viz **tabulka 1.2**).

1.49 Jak bylo uvedeno v odpovědích v odstavcích, na něž odkazoval Účetní dvůr, Komise se domnívá, že generální ředitelé mají dostatečné ujištění, že zavedené systémy dohledu a kontroly jsou dostatečné k řízení rizika omylu a nesrovnalostí v podkladových transakcích. Pokud dojde k zásadním rizikům, rozpočet Společenství je chráněn prostřednictvím náhrad od dotčených žadatelů nebo od členských států, a to prostřednictvím společně řízených fondů. Komise neustále pracuje na zlepšení těchto systémů, v poslední době prostřednictvím analýzy mezer mezi stávajícími systémy a systémy navrženými Účetním dvorem v jeho stanovisku č. 2/2004 a v jeho pravidelných návrzích v rámci finančních výhledů na roky 2007–2013.

⁽³⁵⁾ Jinými auditory se míní jakákoli veřejná nebo soukromá osoba, která je ve funkci auditora vyzvána, aby podala hodnocení týkající se operací, kterou jsou zcela nebo zčásti financovány z rozpočtu Společenství, ale jejíž povinnost nevyplývá z právních předpisů Společenství.

⁽³⁶⁾ V případě některých orgánů (Soudní dvůr a Výbor regionů) Účetní dvůr nemohl vzít výroční zprávy o činnosti v úvahu, protože nebyly vypracovány před tím, než Účetní dvůr dokončil svůj audit (viz bod 9.13).

Tabulka 1.2 – Opatření Účetního dvora přijatá na výhrady vyjádřené v letech 2003 a 2004 generálními řediteli podle finančního výhledu

[illegible]

Sektor	Hlavní výhrady generálních ředitelů	2003	2004	Dopad těchto hlavních výhrad na míru jistoty generálního ředitele dle názoru Účetního dvora (*)		Vývoj (*)	Dalsí nedostatky zjištěné při auditu Účetního dvora	2003	2004	Obsah prohlášení (2)		Vývoj (*)	Význam pro závěry Účetního dvora vyplývající z auditu (*)		Vývoj (*)
				2003	2004					2003	2004		2003	2004	
Vnitřní politiky, včetně výzkumu	— předběžné testování v rámci nepřímého centralizovaného řízení (článek 35 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení) — auditu na místě — četnost chyb (uznatelnost) v prohlášení o výdajích ke smlouvám na provedení výzkumu — nedostatky v systému řízení Evropského fondu pro uprchlíky ve Spojeném království a Lucembursku — partnersví s nevládní organizací	x	x				x								
		x	x				x								
		x	x				x								
		x	x				x								
Vnější vztahy	— nerespektování postupů pro smluvní zadávání veřejných zakázek humanitární organizací — ISPA: systém řízení a kontroly	x	x				x								
		x	x				x								
Předstupní strategie	— PHARE: rizika vyplývající z decentralizovaných systémů, opomenutí při auditu systémů a operací	x	x				x								
		x	x				x								
Správní výdaje	— implementace standardů vnitřní kontroly v delegacích EU	x	x				x								
		x	x				x								

Vysvětlivky:

(1) Dopad těchto hlavních výhrad na prohlášení generálního ředitele:

A: přiměřená míra jistoty, že systémy vnitřní kontroly zajišťují zákonnost a správnost uskutečněných operací, bez výhrad nebo s nepodstatnými výhradami.

B: přiměřená míra jistoty s výhradami, že systémy vnitřní kontroly zajišťují zákonnost a správnost uskutečněných operací (chyby < 2 % nebo systémové nedostatky, jejichž finanční dopad < 10 % příslušného rozpočtu).

C: bez jistoty (chyby > 2 % nebo systémové nedostatky, jejichž finanční dopad > 10 % příslušného rozpočtu).

(2) Obsah prohlášení:

A: jasné a jednoznačné.

B: s nepřesnostmi.

C: s významnými nebo nedostatečně zdůvodněnými nepřesnostmi (například: zanedbání problémů sdíleného řízení, pokrytí předchozího rozpočtového roku, nedostatečná kvantifikace, nepoužitelné informace).

(3) Význam pro závěry Účetního dvora vyplývající z auditu:

A: dostatečné doklady pro závěry Účetního dvora.

B: dostatečné doklady pro závěry Účetního dvora po opravách.

C: nedostatečné doklady pro závěry Účetního dvora (např. kvůli nevhodným nebo nedostatečným informacím).

(4) Vývoj:

+ zlepšení

= beze změny

- zhoršení

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Komise se domnívá, že neměly být prezentovány žádné další rezervy, jak je uvedeno ve sloupci „ostatní nedostatky zjištěné auditem Účetního dvora“ tabulky 1.2. Každý z případů se týká záležitostí, o kterých odpovědné útvary věděly, ohledně nichž byla za účelem ochrany rozpočtu Společenství přijata přiměřená opatření nebo které nevykazovaly zásadní finanční riziko (viz odpovědi na odstavce 4.58, 5.45, 6.39, 7.40).

Komise s ohledem na posouzení Účetního dvora ve sloupci „Význam pro závěry Účetního dvora“ tabulky 1.2 a díky pracím směřujícím ke zlepšení obsahu prohlášení a sledování v oblasti dodržování standardů, na nichž jsou prohlášení založena, odhaduje, že se z výročních zpráv o činnosti a výročních prohlášení stal nástroj účinného řízení a spolehlivý ukazatel výsledků, kterých Komise dosáhla, a strategie určené k řešení označených rizik, aby je Účetní dvůr mohl používat jako základ pro prohlášení o věrohodnosti. Komise však bude nadále tyto informace doplňovat, aby je Účetní dvůr mohl účinněji zohlednit v rámci podpory prohlášení o věrohodnosti.

Komise by ocenila pokyny ohledně dalších informací požadovaných Účetním dvorem za účelem zlepšení jeho posuzování významu prohlášení pro tři rozpočtové oblasti, a to zemědělství, strukturální opatření a vnější akce za rok 2004.

1.50 Účetní dvůr ve svých výročních zprávách uznal, zejména po předložení bílé knihy o reformě Komise v dubnu 2000 ⁽³⁷⁾, že bylo dosaženo pokroku v koncepci, provádění a fungování systémů dohledu a kontroly, zejména na úrovni Komise (viz body 1.71–1.83). Tento vývoj šel ruku v ruce se změnou správní kultury v oblasti provádění rozpočtu EU. Zatímco zpočátku se hlavní důraz kladl na plnění rozpočtu, postupně získaly na významu kontrolní a auditní aspekty. Dále byla větší pozornost věnována otázkám správy a řízení (viz body 1.55–1.70). Z auditu Účetního dvora však vyplývá, že je třeba ve větší či menší míře vyvinout další úsilí, aby systémy dohledu a kontroly fungovaly účinně, a to zejména na úrovni členských států (viz body 3.54–3.55, 4.55–4.62, 5.47–5.50, 6.42–6.45, 7.39–7.40, 8.37 a 9.26–9.28).

1.50 Komise si je vědoma, že Účetní dvůr pozitivně hodnotí pokrok dosažený od počátku reformy týkající se systémů kontroly a kultury řízení.

Uznává, že zlepšení v oblasti vnitřní kontroly jsou stále možná. Komise vyvíjí toto další úsilí, jak vyplývá z jejích odpovědí na připomínky Účetního dvora v příslušných kapitolách zprávy, zejména prostřednictvím zajištění, aby členské státy řádně zavedly klíčové kontroly.

Komise navíc v tomto okamžiku projevuje svůj závazek tím, že bude nadále podporovat zavádění systému integrované vnitřní kontroly v souladu se zásadami uvedenými Účetním dvorem ve stanovisku č. 2/2004 o jednotném auditu.

⁽³⁷⁾ Po výzvě Evropského parlamentu z ledna 2000, aby Komise zeštíhlila své řízení, předložila dne 5. dubna 2000 Komise bílou knihu nazvanou „Reforma Komise“ (KOM(2000) 200).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Je třeba vytvořit ukazatele pro hodnocení pokroku

1.51 Pečlivé monitorování je nutné, aby bylo možno zhodnotit, zda posílené systémy dohledu a kontroly zajišťují odpovídající řízení rizika. To má především význam, uvědomíme-li si všechny podstatné změny v auditním prostředí, k nimž došlo (totiž rozšíření, reformy politik, změny ve správních strukturách).

1.52 Za vytvoření potřebných ukazatelů odpovídá vedení ⁽³⁸⁾. Komise by tedy měla zajistit, aby systémy dohledu a kontroly důsledně poskytovaly odpovídající informace o provádění a účinném fungování klíčových kontrolních mechanismů a četnosti, povaze a dopadu chyb na úrovni uskutečněných operací, kterým nebylo možné předejít, odhalit je či napravit. Účetní dvůr by pak mohl posoudit přesnost informací předkládaných Komisí a členskými státy a vyjádřit se k ní, a následně zhodnotit dosažený pokrok ⁽³⁹⁾.

1.53 Z auditů Účetního dvora vyplývá, že koncepce ukazatelů a jejich používání Komisí nejsou ještě natolik dostatečné ⁽⁴⁰⁾, aby umožňovaly nepřetržité sledování kvality systémů vnitřní kontroly a zákonnosti a správnosti uskutečněných operací (viz bod 1.61) ⁽⁴¹⁾.

1.52 Tvorba statických ukazatelů by nebyla nutně přizpůsobena měnícímu se prostředí řízení a kontroly v rámci Komise. S ohledem na zavádění plánu pro rámec integrované kontroly (KOM(2005) 252/4 z 15. června 2005) byla vypracována hodnotící zpráva ohledně rozdílů mezi rámcem vnitřní kontroly útvarů Komise a zásadami kontroly vyjádřenými ve stanovisku Účetního dvora č. 2/2004, které se týká rámce vnitřní kontroly Společenství. Uvádí se, že míra globálních omylů stanovených pro jednotlivé politiky bude často nesmyslná, a to díky různorodosti a víceletému charakteru programů, které je vytvářejí. Pro každé generální ředitelství se jako vhodnější jeví definovat svou strategii kontroly (zejména následné kontroly), své cílové ukazatele a vývoj požadovaný v určité době. Komise si je vědoma, že tento postup, který byl zahájen již v roce 2003, by v jejích útvech mohl být více formalizován.

Účinnost vnitřní kontroly z velké části závisí na kvalitativním zhodnocení nástrojů, které se nemohou vždy omezit na jednoduché ukazatele.

1.53 Komise má již k dispozici ukazatele sledování podobné ukazatelům užívaným Účetním dvorem (viz bod 44). Jedná se o tyto ukazatele: zavádění minimálních požadavků týkajících se standardů vnitřní kontroly v souhrnných zprávách o vnitřní kontrole, opatření reformy a výhrady generálních ředitelů ve zprávách o pokroku reformy a souhrn výročních zpráv o činnosti a připomínky k prohlášení o věrohodnosti, zejména v rámci sledování srážek. Komise uznává, že tyto ukazatele mohou být dále rozvíjeny, což především navrhuje v rámci svého přístupu k řízení rizik.

V rámci souhrnné zprávy Komise provádí opatření k analýze stávajících ukazatelů, především prostřednictvím odborných posudků „rodin“ s cílem prověřit prostředky, jimiž se tyto ukazatele mohou stát operativnějším nástrojem řízení.

⁽³⁸⁾ Viz INTOSAI – auditní standardy, kapitola 1, bod 1.0.6 d): „Vytvoření odpovídajících informačních (...) a zpravodajských systémů (...) usnadní proces odpovědnosti. Vedení odpovídá za správnost a dostatečnost formy a obsahu finančních výkazů a dalších informací.“ Účetní dvůr se domnívá, že ukazatele jsou zahrnuty do rozsahu odpovídajících informací.

⁽³⁹⁾ Tento postup, který navrhl Evropský parlament ve svém rozhodnutí o udělení absolutoria za rok 2003 (viz body 65 a 66), by umožnil odpovědět na požadavky předložené orgány, které jsou příslušné pro udělení absolutoria.

⁽⁴⁰⁾ Výroční zpráva Účetního dvora za rozpočtový rok 2002, body 1.68–1.74 a za rozpočtový rok 2003, body 1.85–1.87.

⁽⁴¹⁾ Účetní dvůr vyvinul vlastní monitorovací prvky, které se týkají: provádění opatření předpokládaných v bílé knize o reformě nebo v akčních plánech souhrnných zpráv, provádění standardů vnitřní kontroly, opatření přijatých v návaznosti na výhrady a připomínky týkající se DAS, opatření přijatých v návaznosti na výhrady generálních ředitelů, hodnocení provádění klíčových kontrol atd.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

*Systém vnitřní kontroly Komise***Rozsah auditu**

1.54 Účetní dvůr zhodnotil systém vnitřní kontroly Komise v různých oblastech řízení (viz článek 53 finančního nařízení) vzhledem k zárukám, které tento systém poskytuje ohledně zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Na jedné straně Účetní dvůr zkoumal, nakolik auditní zjištění Účetního dvora potvrzují sdělení vedoucích pracovníků obsažená ve výročních zprávách o činnosti a prohlášeních generálních ředitelů a v souhrnné zprávě Komise a v jaké míře lze případně brát tato sdělení v úvahu pro účely DAS. Na druhé straně Účetní dvůr zkoumal, jakého pokroku bylo dosaženo při implementaci klíčových prvků vnitřní kontroly Komise (standards vnitřní kontroly a akční plány tvořící přílohu výročních zpráv o činnosti za rok 2003 a jejich souhrnu), a hodnotil účinnost zavedených postupů a vytvořených nástrojů.

Sdělení vedoucích pracovníků Komise*Souhrnná zpráva za rok 2004*

1.55 V souhrnu výročních zpráv o činnosti za rok 2004 ⁽⁴²⁾ Komise pokračovala ve svém úsilí o větší průhlednost ve vztahu ke svému závazku skládat účty ze svého řízení a rozhodla o vhodných opatřeních k řešení průřezových (horizontálních) otázek ⁽⁴³⁾.

1.56 Hodnocení systému vnitřní kontroly Komise, které bylo předloženo v souhrnné zprávě, je obecně ve shodě s analýzou Účetního dvora, avšak v některých případech zjištění Účetního dvora naznačují, že je třeba přijmout další opatření, aby bylo dosaženo „celkově uspokojivé“ situace popsané v souhrnné zprávě za rok 2004 (modernizace účetního systému, viz body 1.21–1.45; ukazatele pro hodnocení pokroku, viz body 1.51–1.53; výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů, viz body 1.59–1.70; akční plány, viz body 1.72–1.74).

1.56 V souhrnné zprávě z roku 2004 Komise uvádí, že všichni stanovení osvědčovatelé mohli poskytnout požadované přiměřené ujištění.

V procesu postupného zlepšování si Komise stanovila sérii cílů, které se dotýkají průřezových otázek zásadních pro kvalitu řídicí činnosti. Především prostřednictvím rámce integrované kontroly, osvědčení celistvosti, soudržnosti a spolehlivosti účtů, prostřednictvím posílení postupu předkládání výročních zpráv o činnosti a společné metody řízení rizik se Komise zavázala uplatnit zlepšení zavedená reformou na své fungování.

⁽⁴²⁾ Sdělení Komise, souhrnná zpráva za rok 2004 (KOM(2005) 256 ze dne 15. června 2005).

⁽⁴³⁾ Nový horizontální akční plán obsahuje 12 opatření v těchto oblastech: otázky správy a řízení, řízení založené na činnostech, finanční řízení a výkaznictví a lidské zdroje.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.57 Ve svém rozhodnutí o udělení absolutiona za rok 2003 Evropský parlament vyzval Komisi, aby souhrnnou zprávu přepracovala do podoby konsolidované zprávy o věrohodnosti finančního řízení a kontrol jako celku. Komise však uvedla, že souhrnná zpráva je akt, kterým vykonává svou politickou odpovědnost tím, že analyzuje výroční zprávy o činnosti. V souladu s přístupem, kterým se decentralizuje odpovědnost vedení, neposkytuje Komise žádné další ujištění, protože se domnívá, že je poskytnuto v prohlášeních generálních ředitelů. Účetní dvůr doporučuje Komisi jako orgánu, aby přijala odpovědnost za implementaci rozpočtu podle ustanovení Smlouvy (článek 274) tím, že přijme za vlastní sdělení pověřených schvalujících osob týkajících se řízení (viz výroční zpráva Účetního dvora za rozpočtový rok 2003, body 1.58–1.60).

1.58 Souhrnná zpráva představuje referenční rámec, jehož prostřednictvím se Komise kromě jiného snaží ve střednědobém výhledu získat od Účetního dvora prohlášení o věrohodnosti, jež bude obsahovat pouze nepodstatné výhrady. Účetní dvůr konstatuje, že strategie Komise předpokládá kvalitativní změnu, protože jde o dosažení dalších zlepšení nikoli provedením nové reformy, ale plným rozvíjením výkonnostního potenciálu stávajících systémů. Přitom je třeba se zaměřit na tyto oblasti:

- a) posílení odpovědnosti formou ujištění od generálních ředitelů a účetní závěrky na akruální bázi podepsané účetním;
- b) účinnější řízení kvality činností formou účinných systémů dohledu a kontroly a řádného každodenního řízení, jehož součástí je řízení rizika;
- c) posilování odpovědnosti a monitorování kapacity pomocí integrovaného rámce vnitřní kontroly (viz body 1.84–1.86).

Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů za rozpočtový rok 2004

Zlepšení obecných pokynů

1.59 Na základě zkušeností z předchozích let ústřední útvary Komise (generální sekretariát, generální ředitelství pro rozpočet a generální ředitelství pro personál a administrativu) vypracovaly obecné pokyny pro výroční zprávy o činnosti a prohlášení, které byly na jedné straně využívány jako oběžník pro rozpočtový rok 2004 ⁽⁴⁴⁾ a na druhé straně mohly sloužit i jako reference pro příští rozpočtové roky.

1.57 Stejně jako v předchozích případech Komise při schvalování souhrnnu výročních zpráv o činnosti za rok 2004 připravila přehled ohledně řízení svých útvarů a dotkla se důležitých horizontálních otázek, které tyto útvary vznesly ve svých výročních zprávách o činnosti.

Pokud by se vyžadovalo konsolidované prohlášení o věrohodnosti na úrovni všech komisařů, bylo by to v rozporu s reformou finančního řízení zaváděné od roku 2000, která směřuje k přenesení odpovědnosti na pověřené osvědčovatele. V rámci souhrnné zprávy však Komise na sebe přebírá politickou odpovědnost tím, že analyzuje výroční zprávy o činnosti a vyjadřuje se k hlavním horizontálním otázkám, včetně opatření týkajících se problémů, které musí být vyřešeny na úrovni Komise.

⁽⁴⁴⁾ Oznámení generálním ředitelům a vedoucím útvarů – oběžník o výroční zprávě o činnosti za rok 2004 (SEC(2004) 1562 z 3. prosince 2004).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.60 Ve srovnání s rokem 2003 zaznamenal Účetní dvůr zlepšení kvality obecných pokynů, zejména pokud jde o následující aspekty, které souvisejí se zákonností a správností:

- a) zavedení monitorování opatření stanovených v rámci řízení rizika a hodnocení vnitřní kontroly;
- b) v případě sdíleného řízení: vysvětlení souvislostí mezi systémy, za které odpovídá Komise, a systémy, za které nesou odpovědnost členské státy;
- c) v případě všech modelů řízení kromě centralizovaného řízení: stanovení, zda za nedostatky, které jsou předmětem výhrady, odpovídá Komise a/nebo třetí strana;
- d) závěry o celkovém dopadu výhrad na prohlášení.

1.61 Přes zaznamenaný pokrok existuje další prostor ke zlepšení, zejména předložení ukazatelů, které jsou v přímé spojitosti se zákonností a správností (viz body 1.51–1.53).

1.62 Pokud se jedná o významnost slabých míst systému a jejich dopad na přiměřenou míru jistoty generálních ředitelů, oběžník pro rok 2004 odkazuje na základní principy, které byly přijaty již v lednu 2003 ⁽⁴⁵⁾. Obtíže s uplatňováním navrhovaných kritérií byly projednávány v rámci nezávislého rovnocenného hodnocení (tzv. *peer review*), které se zaměřilo na analýzu možných výhrad generálních ředitelů a zabývalo se hlavně:

- a) rozsahem výhrad, významností a konzistentností ⁽⁴⁶⁾;

1.60 Komise se domnívá, že úprava oběžníku týkající se části 3 výročních zpráv („řízení a systémy vnitřní kontroly“) rovněž přináší významné zlepšení tím, že znovu soustředí analýzu jednotlivých útvarů na rizika, která jsou vlastní jejich řídicímu prostředí, a na účinnost systému vnitřní kontroly, namísto hodnocení jeho slučitelnosti s minimálními požadavky pro standardy vnitřní kontroly. Formulování výhrad v prohlášení o věrohodnosti generálních ředitelů proto představuje logický závěr uvažování ohledně silných a slabých stránek systému vnitřní kontroly, což zajistí soudržnost mezi výroční zprávou, prohlášením a výhradami tak, jak požadoval Účetní dvůr ve své výroční zprávě za rok 2003.

1.61 Ačkoli jediným cílem výročních zpráv o činnosti nebyl dohled nad zaváděním systému kontroly ani určování, do jaké míry zajišťují právnost a řádnost operací, Komise je připravena pokračovat v posilování kontrol dohledu a řízení rizik ve výročních zprávách o činnosti.

Viz také odpovědi na body 1.52 a 1.53.

1.62–1.63 Po hodnocení výhrad, které by mohly být uplatněny, prostřednictvím odborných posudků Komise zahájila prověřování možnosti, že zavede určitý stupeň úpravy při určování prahu významnosti pro různé oblasti řízení. Jak bylo uvedeno ve zprávě, hodnotící rozdíly mezi systémem kontroly v útvech Komise a zásadami kontroly uvedenými ve stanovisku Účetního dvora č. 2/2004, je běžné, že je míra zjištěných omylů proměnlivá v závislosti na charakteristice programů a rovněž na období. Tato činnost je předmětem jednoho z opatření zavedených souhrnnou zprávou (opatření 8).

Pro účely výročních zpráv o činnosti za rok 2005 Komise prověří možnost vypracování jednotné metody, jež umožní určit práh významnosti týkající se nedostatků (srov. souhrnná zpráva za rok 2004), a to včetně těch, které mají systémovou povahu, aby s větší soudržností ohodnotila jejich dopad na přiměřené ujištění pro „rodiny“ v rámci sdíleného řízení, výzkumu a vnitřních politik.

⁽⁴⁵⁾ Sdělení Komise: Kontrola provádění řízení založeného na činnostech v Komisi v roce 2002, včetně vyjasnění metodiky pro vypracování výroční zprávy o činnosti (KOM(2003) 28 ze 21. ledna 2003).

⁽⁴⁶⁾ Aby bylo možno stanovit skutečný rozsah výhrad, generální ředitelé jsou vyzváni, aby specifikovali své kritérium pro vymezení prahu významnosti. Kromě významnosti založené na povaze nebo kontextu stanoví obecné pokyny práh odvozený z rozpočtu na danou činnost, který odpovídá 2 % hodnoty příslušné činnosti (KOM(2003) 28 ze 21. ledna 2003). Jak již Účetní dvůr naznačil ve své výroční zprávě za rozpočtový rok 2003 (body 1.64–1.65), domnívá se, že toto pojetí významnosti samo o sobě nestačí k identifikaci slabých míst systému. Generální ředitelé se mohou od tohoto kritéria odchýlit, jestliže se domnívají, že takové rozhodnutí vyžadují okolnosti, nebo jestliže je nedostatek inherentně významný. V takových případech musejí být volba nového prahu nebo jiné kritérium významnosti zdůvodněny ve výroční zprávě o činnosti.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- b) dopadem výhrad na přiměřenou míru jistoty;
- c) převedením výhrad a předpokládaných opatření do dalšího období.

1.63 Účetní dvůr konstatuje, že bylo dosaženo určitého pokroku, zejména pokud jde o jasnost a srozumitelnost výhrad a jejich souvislost s významnými nedostatky. Dosud však nebyly stanoveny společné prahy významnosti pro jednotlivé rozpočtové oblasti, které by braly v úvahu povahu dotyčných operací a přípustné riziko pro danou oblast ⁽⁴⁷⁾. Navíc musí být dále upřesněny obecné pokyny vypracované pro zjišťování významných slabých míst systému a jejich potenciálního dopadu, aby je generální ředitelé vykládali jednotně a konzistentně.

Prohlášení generálních ředitelů

1.64 V prohlášeních, která jsou přiložena k výročním zprávám o činnosti, generální ředitelé uvádějí, že vnitřní kontroly zavedené v jejich útvech poskytují přiměřenou jistotu, že uskutečněné operace jsou zákonné a správné. V případě významných nedostatků nebo nesrovnalostí ve vnitřních kontrolách vyslovují výhrady. Obecné pokyny pro výroční zprávy o činnosti a charta pro pověřené schvalující osoby stanoví, že výhrady nesmí zbavit prohlášení smyslu a že v krajních případech ⁽⁴⁸⁾ se může stát, že generální ředitel nebude schopen požadované ujištění poskytnout. K odstranění nedostatků by měly být vypracovány akční plány uvádějící termíny realizace.

1.65 Kontrola prohlášení generálních ředitelů, kterou provedl Účetní dvůr, potvrzuje, že kritéria významnosti nejsou uplatňována jednotně a že útvary Komise se potýkají s obtížemi, když je mají používat k formulaci výhrad, zejména ve vztahu ke slabým místům systému (viz bod 1.63). Například některá generální ředitelství náležitě nevysvětlila zvolená kritéria a/nebo uspokojivě nekvantifikovala finanční dopad ⁽⁴⁹⁾.

1.65 Komise uvádí, že Účetní dvůr v bodu 1.63 sám uznává pokrok, kterého bylo obecně dosaženo ohledně formulování výhrad v prohlášení o věrohodnosti generálních ředitelů, což je obtížná záležitost a pro Komisi stále nová praxe.

Jak bylo uvedeno v rámci cíle 6 souhrnu výročních zpráv o činnosti za rok 2004, uskutečňuje se činnost za účelem přípravy jednotné metody pro určení významnosti nedostatků, včetně nedostatků systémové povahy, které mají dopad na prohlášení o věrohodnosti generálních ředitelů ze strany „rodiny“ generálních ředitelství.

Určitá různorodost v oceňování významnosti je však nevyhnutelná, a to s ohledem na specifika a konkrétní obsah každé oblasti činnosti a na decentralizaci odpovědnosti a na podávání zpráv, které se jich v rámci reformy Komise týkají.

Prohlášení mají být chápána v souvislosti s výročními zprávami o činnosti, ke kterým jsou připojena. Tyto zprávy poskytují doplňující vysvětlení.

⁽⁴⁷⁾ Stanovisko Účetního dvora č. 2/2004 k modelu „jednotného auditu“ (a návrh rámce vnitřní kontroly Společenství).

⁽⁴⁸⁾ Např. když výhrady mají podstatný dopad na rozpočet generálního ředitelství.

⁽⁴⁹⁾ Např. generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti, pro podniky a průmysl, pro rybolov a námořní záležitosti, pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost, pro vnější vztahy, Eurostat a Úřad pro správu a výplatu individuálních nároků.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

1.66 Všichni generální ředitelé uvedli, že získali přiměřenou míru jistoty, že jim přidělené zdroje byly použity k daným účelům a že vnitřní kontroly, které zavedli, zajistily zákonnost a správnost uskutečněných operací. 18 ze 40 prohlášení obsahuje výhrady.

1.67 Hlavní výhrady jsou uvedeny v **tabulce 1.2**. Z 32 výhrad vyjádřených v roce 2004 se většina (26) týká nedostatků, na které již bylo upozorněno v roce 2003. To potvrzuje, že většinu zjištěných nedostatků lze odstranit až ve střednědobém výhledu (viz bod 1.67 výroční zprávy Účetního dvora za rozpočtový rok 2003). Snížení počtu výhrad z 49 v roce 2003 na 32 ⁽⁵⁰⁾ v roce 2004 je dáno zejména skutečností, že generální ředitelé zlepšili prezentaci prohlášení tím, že se soustředili na nedostatky, které představují významná rizika pro zákonnost a správnost uskutečněných operací.

1.68 Díky zlepšené situaci (viz body 1.60 a 1.63) byl kombinovaný dopad výhrad na ujištění poskytnuté v prohlášeních obecně jasněji vymezen než v případě rozpočtového roku 2003. Nicméně rozsah výhrad, které vyslovila některá generální ředitelství, není vždy slučitelný s poskytnutým ujištěním, nebo vzhledem k poskytnutému ujištění není dostatečně zdůvodněn (viz **tabulka 1.2** a body 4.27–4.32 a 4.62 a 5.42).

1.69 Práce Účetního dvora ukazuje, že systémy dohledu a kontroly v několika oblastech finančních výhledů stále nedosáhly uspokojivé úrovně a že jejich posílení vyžaduje další úsilí. Některé nedostatky, které Účetní dvůr zdůraznil během svých auditů, tedy měly být začleněny do prohlášení generálních ředitelů (viz **tabulka 1.2** a body 4.58, 5.46, 6.39 a 7.37).

1.70 Díky posílením obecným pokynům a nezávislému rovnocennému posouzení je nyní patrné zlepšení, pokud jde o výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů. Účetní dvůr však konstatuje, že pro účely jeho ujištění stále představují pouze omezený zdroj, a to kvůli obtížím s jednotným uplatňováním některých metodických principů.

ODPOVĚDI KOMISE

1.66 Určení dopadu výhrad na věrohodnost se zlepšuje, neboť se praxe konsoliduje. Generální ředitelé a vedoucí útvarů prostřednictvím výslovného zdůvodnění v obecné rovině podpořili dopady na výhrady formulované ohledně přiměřené věrohodnosti týkající se využívání zdrojů a právnosti a řádnosti operací. Všichni dospěli k závěru, že mohou poskytnout ujištění.

1.67 Díky těmto pracím směřujícím k vylepšení obsahu prohlášení a ke sledování, jak jsou dodržována pravidla, na nichž jsou prohlášení založena, Komise usiluje o to, aby se z výročních prohlášení stal nástroj účinného řízení a spolehlivý ukazatel výsledků, kterých Komise dosáhla, a strategie určené k řešení označených rizik, aby je Účetní dvůr mohl používat jako základ pro prohlášení o věrohodnosti.

Co se týče dopadu a rozsahu výhrad (viz **tabulka 1.2** a bod 1.49), Komise bere na vědomí připomínky Účetního dvora a bude nadále doplňovat informace, aby je Účetní dvůr mohl účinněji zohlednit v rámci podpory prohlášení o věrohodnosti.

1.68 Komise uvádí, že všichni stanovení osvědčovatelé mohli poskytnout přiměřené ujištění.

1.69 Viz odpovědi na body 1.49, 4.58, 5.45, 6.39 a 7.37.

Ujištění generálních ředitelů není v daném roce založeno výlučně na auditu provedeném v průběhu příslušného roku, ale rovněž na ujištěních vypracovaných v průběhu předchozí auditní činnosti v rámci kontrolní strategie generálních ředitelství i na ujištěních poskytnutých v rámci kontrolní činnosti členských států.

1.70 Komise se domnívá, že výroční zprávy o činnosti a prohlášení již představují a budoucně budou ještě více představovat zdroj dostatečného ujištění a účinný nástroj řízení, který především umožní odhalit zjištěné nedostatky a poskytnout účinnou nápravu. Komise odhaduje, že v roce 2004 došlo k významným zlepšením těchto zpráv a prohlášení, která je doplňují. Viz rovněž odpověď na bod 1.49.

Jak bylo uvedeno v souhrnné zprávě, Komise nadále posiluje soudržnost ve způsobu, jakým útvarů provádějí pokyny, které vydává. Plán pro integrovaný rámec vnitřní kontroly (KOM(2005) 252/4 ze dne 15. června 2005) a související závazek, který přijaly všechny dotčené finanční subjekty, rovněž přispějí k tomu, aby měl Účetní dvůr k dispozici lepší základ pro vypracování svého hodnocení.

⁽⁵⁰⁾ Změna v počtu výhrad mezi lety 2003 a 2004 (– 17) představuje 6 nových výhrad a odstranění 23 výhrad rozpočtového roku 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Pokrok při posilování systému vnitřní kontroly*Přehled o stavu vnitřní kontroly*

1.71 Generální ředitelství pro rozpočet již druhým rokem předložilo zprávu, která podává přehled o stavu vnitřní kontroly v generálních ředitelstvích a útvech Komise v roce 2004 ⁽⁵¹⁾. Zpráva hodnotí významný pokrok při implementaci vnitřní kontroly od zveřejnění bílé knihy v březnu 2000 a zároveň uznává, že je třeba dalšího úsilí při přechodu od prostého dodržování předpisů k jejich účinnému uplatňování. K příslušným oblastem, které byly vymezeny, patří posílení monitorování účinnosti vnitřní kontroly generálních ředitelství, posílení postupů pro dohled nad finančním řízením, posílení řízení rizika, revize a zjednodušení smluv a grantů s malou hodnotou a vytvoření integrovaného rámce vnitřní kontroly. Účetní dvůr konstatuje, že tento přehled systému vnitřní kontroly Komise vyváženým způsobem popisuje dosažený pokrok a oblasti, které je třeba zlepšit.

*Akční plány***Celkový stav realizace**

1.72 Účetní dvůr posuzoval pokrok při provádění opatření předpokládaných v konsolidovaném akčním plánu přiloženém k souhrnné zprávě za rok 2003, která přímo souvisí se zákonitostí a správností ⁽⁵²⁾, jakož i horizontálních opatření uvedených v tabulce 1.3 výroční zprávy za rok 2003, která v souhrnné zprávě ⁽⁵³⁾ zahrnuta nejsou.

⁽⁵¹⁾ Opatření 13 souhrnné zprávy za rok 2001.

⁽⁵²⁾ Opatření 5.4.5 „Revize standardů vnitřní kontroly“, 3.3.2 „Komunikace“, 5.4.1 „Vnitřní kontrola v delegacích“, 3.3.2 „Hodnocení rizika vedením“, 5.4.6 „Následná opatření útvarů“, 5.3.3A „Sdílené řízení“, 5.3.3B „Audit v rámci sdíleného řízení“, 5.3.4 „Spolufinancování“, 5.3.2A „Inkaso pohledávek“, 5.3.7 „Účetní rámec“, 3.3.2–3.3.3 „Koordinační auditní společenství Komise a výboru pro sledování auditu: auditní přehled“ a 3.3.3 „Metodika auditu“ souhrnné zprávy za rok 2002. Opatření 2 „Hodnocení procesu předávání pravomocí“ a 7 „Interoperabilita“ souhrnné zprávy za rok 2001. Opatření 11 a 74 „Vývoj databáze právnických osob a databáze smluv“ bílé knihy.

⁽⁵³⁾ Opatření bílé knihy 4.4 „Metodika výročních zpráv o činnosti“ souhrnné zprávy za rok 2002; opatření 87 „Posouzení pokroku, kterého dosáhly útvary Komise v procesu změny“, 93 „Lepší koordinace činnosti mezi OLAF a ostatními útvary“ a 94 „Zajištění legislativy a řízení smluv proti podvodům“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.73 Monitorování provádění horizontálních akčních plánů (stejně jako specifických akčních plánů a doporučení auditora) bylo úspěšně začleněno do pracovního prostředí Komise, zejména prostřednictvím řízení na základě činností generálních ředitelství (roční plány řízení a výroční zprávy o činnosti).

1.74 **Tabulka 1.3** podává přehled o stavu provádění 19 opatření, která Účetní dvůr zkoumal. Na konci rozpočtového roku je u šesti opatření, která jsou v zásadě dokončena, k dosažení předpokládaného cíle zapotřebí dalšího úsilí nebo je nutno provést určitá zlepšení ⁽⁵⁴⁾. Na konci roku 2004 bylo pět opatření dosud ve stadiu realizace ⁽⁵⁵⁾.

Posílení funkce interního auditu

1.75 Opatření 87 bílé knihy ukládalo službě interního auditu posoudit zlepšení systémů vnitřní kontroly Komise a provést úplný cyklus auditů řídicích a kontrolních systémů všech generálních ředitelství. Práce na tomto opatření byla ve své většině provedena během dvou let. Výsledky auditu předložené v různých zprávách ⁽⁵⁶⁾ (silné stránky a úspěchy, jakož i oblasti vyžadující zlepšení) jsou vyvážené a ve svém souhrnu potvrzují zjištění auditu Účetního dvora.

1.76 Aby se posílily vztahy mezi službou interního auditu a útvary interního auditu (*Internal Audit Capabilities – IAC*) zřízenými ve všech generálních ředitelstvích v únoru 2004 ⁽⁵⁷⁾, uložila Komise útvarům interního auditu, aby systematicky zasílaly své závěrečné zprávy službě interního auditu, a službě interního auditu nařídila, aby dvakrát ročně předkládala zprávu o jejich hlavních zjištěních. Kromě toho se pracuje na koordinaci pracovních programů a sladění metodik auditu a struktur pro předkládání zpráv. První společné audity proběhly v roce 2004. Účetní dvůr soudí, že tyto kroky by měly pomoci posílit funkce interního auditu v rámci Komise.

1.74 Komise se domnívá, že většina opatření uvedených Účetním dvorem byla ukončena. Sledování činnosti, která nebyla ukončena, bylo zapracováno do řady pevně stanovených cílů v rámci souhrnné zprávy za rok 2004, a to na víceletém základě, a dotýká se průřezových otázek, které jsou zásadní pro kvalitu řídicí činnosti.

⁽⁵⁴⁾ Vnitřní kontrola v delegacích (opatření 5.4.1 souhrnné zprávy za rok 2002); sdílené řízení a audit v rámci sdíleného řízení (opatření 5.3.3A a 5.3.3B souhrnné zprávy za rok 2002); spolufinancování (opatření 5.3.4 souhrnné zprávy za rok 2002), interoperabilita (opatření 7 souhrnné zprávy za rok 2001), metodika výročních zpráv o činnosti (opatření 4.4 souhrnné zprávy za rok 2002).

⁽⁵⁵⁾ Hodnocení procesu předávání pravomocí (opatření 2 souhrnné zprávy za rok 2001), hodnocení řízení rizika (opatření 3.3.2 souhrnné zprávy za rok 2002), některé aspekty související se spolehlivostí účtů (inkaso pohledávek, účetní rámec a vývoj databáze právnických osob a databáze smluv) (opatření 5.3.2A a 5.3.7 souhrnné zprávy za rok 2002, opatření 11 a 74 bílé knihy).

⁽⁵⁶⁾ Výroční zpráva o interním auditu za rok 2003 podle čl. 86 odst. 3 finančního nařízení, zpráva „Dokončení opatření 87“ a zpráva o skupině generálních ředitelství v oblasti vnějších vztahů (RELEX).

⁽⁵⁷⁾ Sdělení Komise „Plnění reformního mandátu: zpráva o pokroku a opatření, která mají být provedena v roce 2004“ (KOM(2004) 93 z 10. února 2004).

Tabulka 1.3 – Analýza hlavních neuzavřených horizontálních opatření k 31. prosinci 2004

Oblast	Opatření	Charakter opatření	Zdroj akčního plánu	Diagnóza/opatření, která je ještě nutno provést
VNĚJŠÍ VZTAHY	„Vnitřní kontroly v delegacích“	Vnitřní kontroly	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.4.1)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná V následujících letech bude nutné další úsilí k posílení dodržování předpisů a účinnosti systémů vnitřní kontroly u delegací (viz bod 7.41 c).
	„Hodnocení procesu předávání pravomocí“	Průřezové politické problémy	Souhrnná zpráva za rok 2001 (2)	Opatření je prováděno V následujících letech budou nutná následná opatření (viz body 7.48–7.51).
	„Sdílené řízení“	Finanční řízení	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.3.3A)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná V roce 2005 jsou nutná následná opatření, aby byla lépe vyjasněna odpovědnost členských států a Komise v jednotlivých oblastech řízení (viz bod 5.7).
SDÍLENÉ ŘÍZENÍ (STRUKTURÁLNÍ OPATŘENÍ)	„Audit v rámci sdíleného řízení“	Audit	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.3.3B)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná Posílení metodiky a vývoj koncepce jednotného auditu předpokládán na roky 2005 a 2006 (viz bod 5.54).
	„Spoluřídání“	Finanční řízení	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.3.4)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná Zavedení konceptu paušálních částek pro některé kategorie výdajů do finančního nařízení (viz bod 6.47).
HORIZONTÁLNÍ ASPEKTY VNITŘNÍ KONTROLY	„Metodika výročních zpráv o činnosti“	Metodika výročních zpráv o činnosti	Souhrnná zpráva za rok 2002 (4.4)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná Další úsilí je nutné v souvislosti s těmito problémy: významnost (viz bod 1.63), dopad výhrad na přiměřenou jistotu (viz bod 1.68) a ukazatele (viz bod 1.61).
	„Hodnocení řízení rizika“	Řízení na základě činnosti/strategické plánování a programování	Souhrnná zpráva za rok 2002 (3.3.2)	Opatření je prováděno V následujících letech bude nutné další úsilí (viz body 1.78–1.79).
	„Interoperabilita“	Provádění reformy	Souhrnná zpráva za rok 2001 (7)	Opatření dokončeno/provádí se – zlepšení jsou možná Další úsilí je nutné (týká se nově vytvořeného generálního ředitelství pro informatiku) v následujících letech.
HORIZONTÁLNÍ ASPEKTY ÚČETNICTVÍ A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ	„Inkaso pohledávek“	Finanční řízení	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.3.2A)	Opatření je prováděno Prezentace konkrétních ukazatelů výkonnosti týkajících se inkasa není zatím povinná (viz bod 1.61).
	„Účetní rámec“	Finanční řízení	Souhrnná zpráva za rok 2002 (5.3.7)	Opatření je prováděno Další úsilí je nutné (viz body 1.21–1.45).
	„Vývoj databáze právnických osob a smluv“	Kapitola II „Kultura založená na službě“ a kapitola V „Audit, finanční řízení a kontrola“	Bílá kniha (11 a 74)	Opatření je prováděno Další úsilí je nutné (viz body 1.21–1.45).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.77 Kromě toho Účetní dvůr vyzývá Komisi, aby posoudila možnost zajištění synergických efektů mezi službou interního auditu a útvary interního auditu zavedením struktury logického řetězce ⁽⁵⁸⁾ v rámci funkce interního auditu Komise, aby služba interního auditu mohla vzít v úvahu práci, kterou provedly útvary interního auditu.

1.77 Komise souhlasí s obavou Účetního dvora ohledně plného využití možných synergií mezi různými činiteli vnitřního auditu v rámci Komise.

Komise již v tomto směru provádí opatření. Jasnější informace a struktura zpráv a jednotný rámec pro podávání zpráv, založený na jaře 2005, vztahující se především na hodnocení kontrolních připomínek a doporučení, představují důležité kroky v posilování účinnosti funkcí vnitřního auditu v rámci celé Komise. Pracovní programy pro útvar interního auditu (IAS) a kapacity interního auditu (IACs) jsou koordinovány, aby se předešlo přesahům, a tato koordinace kontrolního plánování bude v rámci příštího programového období posílena. Proběhly společné audity IAS a IACs.

IAS zahájil posuzování kvality IACs, počínaje činností vlastního posuzování v roce 2005, jež povede k posuzování ze strany IAS v roce 2006. Cílem není pouze zajištění dostupnosti kvalitních služeb interního auditu pro generální ředitelství, ale rovněž vytvořit objektivní základ pro ostatní auditory, kteří se budou moci opřít o kontrolní činnost provedou na jiných úrovních.

Hodnocení rizika

1.78 Opatření 3.3.2 souhrnné zprávy za rok 2002 „Hodnocení rizika vedením“ stanoví, že řízení rizika se stane provozním a strategickým nástrojem pro rozhodování o umístění finančních a lidských zdrojů uvnitř útvarů Komise. Za tímto účelem centrální finanční služba generálního ředitelství pro rozpočet iniciovala v roce 2004 v sedmi generálních ředitelstvích pilotní projekt, jehož cílem bylo otestovat předběžnou podobu rámce pro řízení rizika a příslušného prováděcího manuálu, přičemž současně se připravoval proces plánování činností a stanovovaly se hlavní cíle pro rok 2005.

1.79 Přes celkově pozitivní výsledek je třeba dále usilovně vyvíjet metodické prvky a nástroje pro analýzu a řízení rizika, které by vytvořily pevný strukturální rámec účinně použitelný ve všech útvarech Komise. Meziútvarový řídicí výbor sleduje

1.79 Komise souhlasí s tím, že je nezbytné další úsilí a že připomínky Účetního dvora jen nedostatečně zohledňují akční plán Komise.

⁽⁵⁸⁾ Stanovisko Účetního dvora č. 2/2004 k modelu „jednotného auditu“ (a návrh rámce vnitřní kontroly), bod V.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

vývoj společného rámce, který by Komise měla přijmout ve druhé polovině roku 2005 a z kterého by měla vycházet příprava cyklu strategického plánování a programování na rok 2006. Na tomto základě by měly odpovídající roční řídicí plány umožnit generálním ředitelstvím snížit rizika, která jsou považována za nepříjemná, avšak kterým se nelze vyhnout ani je převést.

Standardy vnitřní kontroly

1.80 Účetní dvůr analyzoval, jak standardy vnitřní kontroly ⁽⁵⁹⁾ používá 14 generálních ředitelství Komise ⁽⁶⁰⁾. Cílem nebylo pouze posoudit stupeň implementace, ale též vyhodnotit jejich účinné fungování, pokud jde o zákonnost a správnost uskutečněných operací (viz body 1.58 a 1.71).

1.81 Obecné pokyny týkající se vymezení standardů vnitřní kontroly (požadavky referenční hodnoty) na rozpočtový rok 2004, které předložila centrální finanční služba, neobsahovaly ve srovnání s rokem 2003 podstatné změny ⁽⁶¹⁾.

1.82 Ve svých sebehodnoceních, která jsou přiložena k „Přehledu o stavu vnitřní kontroly v generálních ředitelstvích a útvarch Komise v roce 2004“ (viz bod 1.71), generální ředitelství prohlašují ve vztahu k rozpočtovému roku 2004, že splňují 93 % požadavků referenční hodnoty stanovených centrální finanční službou. Analýza Účetního dvora tento výrok vesměs potvrzuje. Vzhledem k tomu, že požadavky referenční hodnoty zůstaly v podstatě nezměněny, Účetní dvůr konstatuje, že míra dodržování standardů vnitřní kontroly se ve srovnání s rokem 2003 (91 %) mírně zvýšila. Účetní dvůr předkládá svou analýzu implementace standardů vnitřní kontroly v **tabulce 1.4**.

⁽⁵⁹⁾ Standardy č. 11 „Analýza a řízení rizika“, č. 12 „Dostatečné informace pro řízení“, č. 14 „Hlášení nesrovnalostí“, č. 17 „Dohled“, č. 18 „Zaznamenávání výjimek“, č. 20 „Zaznamenávání a náprava nedostatků vnitřní kontroly“, č. 21 „Auditní zprávy“ a č. 22 „Útvar interního auditu“.

⁽⁶⁰⁾ Generální ředitelství pro hospodářské a finanční věci, pro zemědělství a rozvoj venkova, pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti, pro rybolov a námořní záležitosti, pro regionální politiku, pro výzkum, pro informační společnost a média, pro rozšíření, pro rozpočet, pro personál a administrativu, pro ochranu zdraví a spotřebitele, pro humanitární pomoc, Úřad pro spolupráci EuropeAid a Eurostat.

⁽⁶¹⁾ Počet požadavků referenční hodnoty se snížil z 74 na 71. Čtyři z požadavků, které zůstaly i pro rok 2004, byly ve srovnání s rokem 2003 posíleny.

Tabulka 1.4 – Analýza implementace standardů vnitřní kontroly provedená Účetním dvorem (v přímé souvislosti se zákonností a správností uskutečněných operací hlavních generálních ředitelství) (stav k 31. prosinci 2004)

Generální ředitelství nebo oddělení	Realizace položek plateb v roce 2004 (v milionech EUR)	Standard č. 11 „Analýza a řízení rizika“		Standard č. 12 „Dostatečné informace pro řízení“		Standard č. 14 „Hlášení nesrovnalostí“		Standard č. 17 „Dohled“		Standard č. 18 „Zaznamenávání výjimek“		Standard č. 20 „Zaznamenávání a náprava nedostatků vnitřní kontroly“		Standard č. 21 „Auditní zprávy“		Standard č. 22 „Útvar interního auditu“	
		2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Personál a administrativa	178	A	A	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Zemědělství a rozvoj venkova	47 345	A	A	A	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A
EuropeAid	3 683	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Rozpočet	1 420	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Hospodářské a finanční věci	301	B	B	B	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Humanitární pomoc	497	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Rozšíření	1 948	A	A	A	A	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	A	A
Zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti	9 208	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Eurostat	30	B	B	B	A	A	A	B	B	B	B	B	B	A	A	A	B
Rybolov a námořní záležitosti	784	A	B	A	B	A	A	B	B	A	A	B	B	A	A	B	B
Informační společnost a média	1 148	B	A	B	A	A	A	A	A	A	A	B	A	A	A	A	A
Regionální politika	21 816	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Výzkum	2 448	A	A	B	B	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Ochrana zdraví a spotřebitele	365	B	A	B	A	A	A	A	A	B	B	A	A	A	A	A	B

Hodnotení:

A: Implementace požadavků referenční hodnoty.

B: Částečná implementace požadavků referenční hodnoty.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.83 Nový prvek zavedený v rámci obecných pokynů k výroční prověrce systému vnitřní kontroly za rozpočtový rok 2004 spočívá v tom, že generální ředitelství hodnotí, jak účinně se uplatňují standardy vnitřní kontroly. Kontrola výroční zprávy o činnosti prováděná Účetním dvorem však ukázala, že hodnocení je velmi obecné a neumožňuje systematicky identifikovat oblasti, které je třeba zlepšit (viz bod 1.58). Řada generálních ředitelství⁽⁶²⁾ dostatečně nezhodnotila účinnost svého systému vnitřní kontroly. Z útvarů, které dostačující sebehodnocení předložily, většina⁽⁶³⁾ prohlásila, že účinné uplatňování standardů vnitřní kontroly č. 11 „Analýza a řízení rizika“ a/nebo č. 17 Dohled ještě vyžaduje další úsilí.

1.83 Od zahájení reformy byly standardy vnitřní kontroly postupně zaváděny v generálních ředitelstvích. V roce 2004 byl důraz přesunut na účinnost provádění. Důležité činnosti již byly v této oblasti dokončeny, a to především ohledně dvou klíčových standardů, jimiž jsou dohled a řízení rizik.

Jedná se však o pokračující proces a Komise si je vědoma, že dalšího pokroku má být dosaženo v oblasti jedné důležité inovace oběžníku ohledně výroční zprávy o činnosti za rok 2004, jak bylo uvedeno v odpovědi na bod 1.60.

Směrem k rámci vnitřní kontroly Společenství

1.84 Účetní dvůr ve svém stanovisku č. 2/2004 navrhl zavedení rámce vnitřní kontroly Společenství, který by měl integrovat a posílit již existující prvky a současně doplnit nové aspekty, a zvýšit tak účinnost a účelnost kontrol (společné principy by měly být aplikovatelné na všech úrovních správy v orgánech a členských státech, vnitřní kontroly by měly poskytovat přiměřenou (nikoli absolutní) míru jistoty, že uskutečněné operace jsou zákonné a správné, náklady na kontroly by měly odpovídat výhodám, které přinášejí, a to jak finančně, tak politicky, systém by měl vycházet ze struktury logického řetězce, kde jsou kontroly prováděny, zaznamenávány a vykazovány podle společné normy, aby se na ně mohli spolehnout všichni účastníci).

⁽⁶²⁾ Např. generální ředitelství pro hospodářskou soutěž, pro rozvoj, pro informatiku, pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti, pro podniky a průmysl, pro tisk a komunikaci, pro regionální politiku, pro vnější vztahy, pro ochranu zdraví a spotřebitele, pro daně a cla, Evropský úřad pro výběr personálu, Eurostat, Skupiny politických poradců Komise, Společné výzkumné středisko, Úřad pro infrastrukturu a logistiku v Bruselu, Úřad pro infrastrukturu a logistiku v Lucemburku, Evropský úřad pro boj proti podvodům, Úřad pro správu a výplatu individuálních nároků a právní služba.

⁽⁶³⁾ Např. generální ředitelství pro rozpočet, pro výchovu a kulturu, pro hospodářské a finanční věci, pro rozšíření, pro rybolov a námořní záležitosti, pro informační společnost a média, pro překlad, pro energii a dopravu, pro tlumočení, pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost, pro výzkum, Úřad pro spolupráci EuropeAid, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

1.85 Komise přijala strategický cíl umožňující Účetnímu dvoru získat přiměřenou jistotu, že uskutečněné operace jsou zákonné a správné ⁽⁶⁴⁾. Komise dále přijala „plán integrovaného rámce vnitřní kontroly“ ⁽⁶⁵⁾ s cílem iniciovat proces vedoucí ke společnému dorozumění do konce roku 2005, které by mělo být formalizováno v interinstitucionální dohodě mezi Parlamentem, Radou a Komisí o tom, jak lze současný rámec vnitřní kontroly zlepšit, aby Účetní dvůr získal přiměřenou míru jistoty, o kterou usiluje.

1.86 Účetní dvůr vítá tuto iniciativu a závazek Komise vytvořit účinný rámec vnitřní kontroly Společenství na základě doporučení Účetního dvora uvedených v jeho stanovisku č. 2/2004. Účinné systémy dohledu a kontroly mají podstatný význam, zejména v kontextu, kdy se velká část rozpočtu Společenství skládá z výdajů, které jsou ze své podstaty vysoce rizikové, protože závisejí na informacích dodávaných příjemci nebo podléhají neobyčejně složitým či nepřesným pravidlům.

1.86 *Nutně existuje mnoho podmínek, jimiž se řídí uznatelnost operací a výdajů, ale Komise poskytuje pokyny a co nejvíce zjednodušila pravidla.*

⁽⁶⁴⁾ Sdělení Komise, Strategické cíle 2005–2009, Evropa 2010: Partnerství pro evropskou obnovu – prosperita, solidarita a bezpečnost (KOM(2005) 12 z 26. ledna 2005).

⁽⁶⁵⁾ Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému účetnímu dvoru o plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly (KOM(2005) 252/4 z 15. června 2005).

KAPITOLA 2

Rozpočtové řízení

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	2.1–2.3
Obecná zjištění	2.4–2.29
Ve zprávě Komise je více informací, ale nedostatečná analýza	2.4–2.5
Větší rozpočet pro větší Unii	2.6–2.8
Míra výdajů na platby zvýšená na 95 %	2.9
Nižší přebytek	2.10–2.13
Současné programy výdajů dosáhly očekávané míry vydávání	2.14–2.16
Zvýšení neuhrazených rozpočtových závazků v důsledku rozšíření	2.17–2.20
Neuhrazené rozpočtové závazky nepředstavují všechny zákonné závazky	2.21–2.23
Pravidlo „rok n + 2“ zatím vyústilo do jen malého objemu zrušených závazků	2.24–2.26
Nevhodné sestavování rozpočtu po dobu trvání výdajových programů	2.27–2.29
Závěry a doporučení	2.30–2.35

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

2.1 Tato kapitola analyzuje otázky plynoucí z implementace souhrnného rozpočtu EU na rok 2004.

2.2 Rozpočet Evropské unie je schvalován rozpočtovým orgánem (Evropský parlament a Rada) na základě návrhů předložených Komisí a je zasazen do víceletého rámce finančního výhledu. Pro většinu výdajových sfér – zemědělství, strukturální operace, vnější vztahy a předvstupní strategii – implementuje Komise rozpočet ve spolupráci s členskými i dalšími přijímajícími státy.

2.3 V rámci rozpočtu existují odděleně přiděly pro závazky a pro platby. Přiděly pro závazky představují částky, které má Unie k dispozici pro přijetí rozpočtových závazků v běžném roce na úhradu zákonných závazků (nebo smluv) během běžného roku nebo roků budoucích⁽¹⁾. Přiděly pro platby představují částky, které mohou být vydány během běžného roku. Většina výdajů na strukturální operace a na vnitřní a vnější politiky mají podobu programů řízených v průběhu několika let (např. 2000–2006 v případě běžného programového období strukturálních fondů). V těchto případech nejsou zákonné závazky obecně vyjádřeny jako závazky rozpočtu v roce, ve kterém jsou odsouhlaseny, ale jako zhruba stejné roční splátky po celou dobu trvání programů⁽²⁾.

OBECNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve zprávě Komise je více informací, ale nedostatečná analýza

2.4 Podrobné informace o implementaci rozpočtu na rok 2004 lze získat z dokumentu Komise s názvem „Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení – rozpočtový rok 2004“⁽³⁾. Ve výroční zprávě za rok 2003⁽⁴⁾ doporučil Účetní dvůr, aby byly poskytnuty podrobnější informace o kumulativním stavu implementace programů Společenství. Dodatečné údaje o kumulativním stavu implementace programů Společenství byly poskytnuty, což zvyšuje informační hodnotu zprávy. Účetní dvůr

2.4 Komise poskytla rozsáhlé informace o celkovém stavu řady nejvýznamnějších víceletých programů (např. strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, fondů SAPARD a ISPA) ve formě úvodního textu, tabulek a grafů. Roční rozpočty ukazují očekávané výsledky a porovnávají je se skutečným plněním. Komise v budoucnosti prostuduje možnost poskytovat dodatečné informace, jak Účetní dvůr doporučil ve své Zprávě o rozpočtovém a finančním řízení. Pokud jde o plnění rozpočtu strukturálních fondů, Komise vydává již od roku 1977 podrobnou

⁽¹⁾ Případ rozlišených položek.

⁽²⁾ Viz bod 2.21 a **příloha I** obsahující další základní informace o rozpočtu.

⁽³⁾ Tento dokument je letos opět dostupný pouze na webové stránce Komise – http://europa.eu.int/comm/budget/infos/publications_en.htm – navzdory článku 29 finančního nařízení, který vyžaduje jeho zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

⁽⁴⁾ Bod 2.4.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

doporučuje, aby se do budoucna zvýšila užitečnost prezentace lepším vysvětlením a analýzou údajů a porovnáním skutečné výkonnosti s výkonností očekávanou. V případě strukturálních fondů jsou informace členěny podle politických cílů. Bylo by však také užitečné předložit informace podle jednotlivých fondů, neboť by to lépe zobrazilo strukturu řízení a odpovědnosti Komise.

2.5 Článek 185 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení požaduje, aby zpráva o rozpočtovém a finančním řízení ⁽⁵⁾ „podařovala přesný popis [...] plnění cílů pro daný rok, ve shodě se zásadami zdravého finančního řízení“. Tento požadavek byl splněn na obecné úrovni. Podrobnější informace jsou obsaženy ve výročních zprávách o činnosti generálních ředitelství.

Větší rozpočet pro větší Unii

2.6 Rozpočet na rok 2004 byl původně připravován pro EU s 15 členskými státy ⁽⁶⁾. Celkové příděly pro závazky se snížily o 0,3 % a celkové příděly pro platby se zvýšily o 2,3 % ve srovnání s konečným rozpočtem na rok 2003. Rozšíření si vyžádalo opravný rozpočet ⁽⁷⁾ od 1. května. Aktualizovaný rozpočet představoval zvýšení o 11,5 % pro závazky a 7,8 % pro platby ve srovnání s konečným rozpočtem na rok 2003. Zvýšení závazků je úměrně větší, protože pokrývají výdaje na více než jeden rok (viz bod 2.3).

2.7 Položky závazků byly pod úrovní (zvýšených) stropů podle finančního výhledu o 4,3 miliardy EUR a položky plateb o 11,8 miliardy EUR. Pokud jde o závazky, tak se odchylka objevuje hlavně u zemědělství (2,5 miliardy EUR) a u předvstupní strategie (1,7 miliardy EUR), přičemž ostatní okruhy výdajů jsou blízko limitům nebo těsně nad ⁽⁸⁾ nimi.

výroční zprávu. Tato zpráva obsahuje mimo jiné důkladnou analýzu celkového stavu provádění i analýzu jednotlivých fondů. Zpráva za rok 2004 byla zveřejněna v květnu 2005 a je k dispozici na internetové adrese http://europa.eu.int/comm/budget/furtherinfo/index_pg2_en.htm.

Kromě toho se podrobné informace o stavu provádění strukturálních fondů (částky přidělené, vynaložené a vyplacené, na cíl, na fond a na členský stát) zveřejňují ve výroční zprávě o provádění strukturálních fondů, která vychází v říjnu následujícího roku, viz např. zprávu z roku 2003 (KOM(2004) 721 v závěrečném znění)

2.5 Cílem zprávy je poskytnout přehled vývoje ročního rozpočtu a jeho plnění. Komise kromě toho sestavuje řadu úzejí zaměřených, podrobných výročních zpráv o několika politických oblastech, zejména výroční zprávu o plnění rozpočtu strukturálních fondů.

⁽⁵⁾ Podle článku 128 finančního nařízení se tato zpráva zasílá Evropskému parlamentu, Radě a Účetnímu dvoru.

⁽⁶⁾ Přijat Evropským parlamentem dne 18. prosince 2003 (Úř. věst. L 53, 23.2.2004).

⁽⁷⁾ Opravný rozpočet č. 1/2004 z 9. března 2004 (Úř. věst. L 128, 29.4.2004, s. 1).

⁽⁸⁾ Použití „nástroje pružnosti“ umožňuje financování jasně určených výdajů, které nelze financovat v rámci limitů dostupných stropů. Nástroj pružnosti by se zpravidla neměl použít na úhradu týchž potřeb ve dvou po sobě následujících letech.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.8 Opravné rozpočty odhlasované během roku ⁽⁹⁾ znamenaly celkové snížení přidělů pro závazky o více než 1,6 miliardy EUR (kvůli nižším výdajům na zemědělství, než se předpokládalo) a zvýšení přidělů pro platby o 2,0 miliardy EUR spojené většinou s dodatečnými přiděly na strukturální operace (viz bod 2.14).

Míra výdajů na platby zvýšená na 95 %

2.9 **Tabulka 2.1** uvádí přehled plnění rozpočtu za rozpočtový rok 2004 jak pro platby, tak pro závazky. V roce 2004 byl poměr použitých přidělů pro závazky (míra implementace) 98 %, tedy jen nepatrně nižší než v roce 2003 (99 %). Poměr použitých přidělů pro platby (míra výdajů u plateb) činil 95 %, což představuje zvýšení oproti roku 2003 (92 %, i když na základě sníženého rozpočtu ⁽¹⁰⁾) a oproti roku 2002 (86 %). Ke zvýšení výdajů došlo ve všech oblastech.

Nižší přebytek

2.10 Za rok 2004 dosáhl přebytek ⁽¹¹⁾ rozpočtu 2,7 miliardy EUR (viz **tabulka 2.2**), a to z těchto důvodů:

- získaný příjem byl o 1,7 miliardy EUR vyšší než příjem rozpočtovaný,
- výdaje (které berou v úvahu přesun položek plateb) byly o 2,1 miliardy EUR menší, než rozpočtované,
- jiné prvky vedoucí k odpočtu ve výši 1,0 miliardy EUR, týkající se hlavně účetní opravy účelově vázaných příjmů.

⁽⁹⁾ Kromě opravného rozpočtu č. 1/2004 pro rozšíření, ale včetně opravných rozpočtů č. 2 až 10/2004.

⁽¹⁰⁾ Viz bod 2.10 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

⁽¹¹⁾ Přebytek není rezerva, kterou lze nechat stranou a použít v budoucích letech k financování výdajů. Nepoužité příjmy, které přebytek představuje, se započtou proti vlastním zdrojům, jež se mají vybrat na následující rok. Nepoužité přiděly na platby plynoucí z nižších výdajů jsou ve většině případů zrušeny, a tak „ztraceny“.

Tabulka 2.1 – Realizace rozpočtu na rok 2004 podle kapitol rozpočtového výhledu

(v millionech EUR a %)

Kapitola rozpočtového výhledu	Stropní hodnota rozpočtového výhledu	Rozpočet		Realizace rozpočtu					
		Počáteční přídělý ⁽¹⁾	Konečné přídělý ⁽²⁾	Závazky a uskutečněné platby	Míra implementace	Přídělý přenesené do roku 2005	% konečných dostupných přídělů	Propadlé přídělý	% konečných dostupných přídělů
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (d)/(c)	(f)	(g) = (f)/(c)	(h)
<i>Položky závazků</i>									
Společná zemědělská politika	49 305	44 761	45 122	44 760	99 %	50	0,1	312	0,7
Strukturální opatření	41 035	34 326	41 046	40 834	99 %	115	0,3	97	0,2
Vnitřní politiky	8 722	7 051	9 835	9 010	92 %	619	6,3	206	2,1
Vnější vztahy	5 082	5 177	5 368	5 198	97 %	121	2,3	49	0,9
Předvstupní strategie	3 455	1 732	1 837	1 718	94 %	91	5,0	29	1,6
Administrativní výdaje	5 983	6 040	6 361	6 161	97 %	70	1,1	130	2,0
Rezervy	442	442	442	182	41 %	0	0,0	260	58,9
Kompenzace	1 410	0	1 410	1 410	100 %	0	0,0	0	0,0
<i>Zaokrouhleno</i>			1						
Celkem	115 434	99 529	111 412	109 273	98 %	1 066	1,0	1 083	1,0
<i>Položky plateb</i>									
Společná zemědělská politika		44 761	44 308	43 579	98 %	398	0,9	331	0,7
Strukturální opatření		28 962	34 635	34 198	99 %	197	0,6	240	0,7
Vnitřní politiky		6 606	8 992	7 255	81 %	1 152	12,8	585	6,5
Vnější vztahy		4 951	5 098	4 606	90 %	176	3,5	317	6,2
Předvstupní strategie		2 856	3 220	3 053	95 %	58	1,8	109	3,4
Administrativní výdaje		6 040	6 927	5 856	85 %	850	12,3	221	3,2
Rezervy		442	442	182	41 %	0	0,0	260	58,8
Kompenzace		0	1 410	1 410	100 %	0	0,0	0	0,0
<i>Zaokrouhleno</i>		1				– 1			
Celkem	111 380	94 619	105 032	100 139	95 %	2 830	2,7	2 063	2,0

⁽¹⁾ Rozpočet konečně přijat pro EU-15 Evropským parlamentem dne 18. prosince 2003 (Úř. věst. L 53, 23.2.2004).⁽²⁾ Rozpočtové přídělý upraveny po přihlédnutí k opravným rozpočtům (včetně opravného rozpočtu pro rozšíření) a transferům a zahrnutí přidělených částek přenesených z roku 2003, částek přidělených v důsledku příspěvků placených třetími stranami a jiných příjmů odpovídajících vymezenému účelu a přidělených částek, které jsou znovu k dispozici.

Zdroj: Účetní závěrka za rok 2004.

Tabulka 2.2 – Složení přebytku 2004 (a 2003)

(v millionech EUR)

	2004			2003		
Příjmy	<i>Rozpočtováno</i>	<i>Vybráno</i>	<i>Příspěvek k přebytku</i>	<i>Rozpočtováno</i>	<i>Vybráno</i>	<i>Příspěvek k přebytku</i>
Vlastní zdroje	94 997	95 051	54	84 011	83 633	–378
Ostatní příjmy	6 810	8 461	1 651	8 514	9 836	1 322
Celkem	101 807	103 512	1 705	92 525	93 469	944
Výdaje	<i>Míra nedostatečných výdajů ⁽¹⁾</i>	<i>Minus částka přenesená do roku 2005 ⁽²⁾</i>		<i>Míra nedostatečných výdajů</i>	<i>Minus částka přenesená do roku 2004</i>	
Zemědělství	729	– 398	331	717	–331	386
Strukturální opatření	437	– 197	240	3 310	–177	3 133
Vnitřní politiky	1 737	– 1 152	585	1 585	–920	665
Vnější vztahy	492	– 176	316	613	–113	500
Předvstupní strategie	167	– 58	109	559	–55	504
Administrativa	1 071	– 850	221	782	–650	132
Rezervy	260	0	260	216	0	216
Kompenzace	0	0	0			
Zaokrouhlení		1	1	–1		–1
Celkem	4 893	– 2 830	2 063	7 781	–2 246	5 535
Kurzové rozdíl			– 50			–109
Účelově vázané příjmy ⁽³⁾			– 961			–740
Ostatní ⁽⁴⁾			– 18			–146
Celkový přebytek			2 739			5 484

(1) Zahrnuje zrušení přenesených nevyčerpaných úvěrů ve výši 276 milionů EUR (2 074 milionů EUR v roce 2003).

(2) Přenesená částka zahrnuje 1 263 milionů EUR účelově vázaných příjmů třetích stran, pro něž neplatí obvyklá pravidla pro zrušení převodů (1 044 milionů EUR v roce 2003).

(3) Očištění od vlivu účelově vázaných příjmů obdržných, ale nerozpočtovaných.

(4) Ostatní prvky převážně související se znovučerpanými přenesenými úvěry a příspěvky EFTA.

Zdroj: Účetní závěrka za rok 2004.

2.11 Přebytek roku 2004 představuje další snížení ve srovnání s 5,5 miliardy EUR v roce 2003, 7,4 miliardy EUR v roce 2002 a 15,0 miliard EUR v roce 2001. Velká část snížení přebytku je důsledkem vyšší míry výdajů u strukturálních operací. To odráží nejen zlepšené řízení Komisí, ale také tu skutečnost, že tím, že rok 2004 už je jasně za polovinou období výdajových programů na léta 2000–2006, míra výdajů se zvýšila (viz body 2.14–2.16).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.12 Ve výročních zprávách za roky 2002 a 2003 ⁽¹²⁾ zjistil Účetní dvůr špatné předvídání výdajů na strukturální operace členskými státy jako závažný důvod, proč Komise není schopna podniknout včasné kroky při řízení nedostatečných vydání a výsledného přebytku. Odhady se zlepšily – míra chybovosti předpovědi se snížila z 50 % v roce 2003 na 23 % v roce 2004. Toto však stále představuje nadhodnocení předpovědi o 6,5 miliardy EUR a Komise sama uznává, že má prostor pro další zlepšování. Na rozdíl od přecházejících let neposkytuje zpráva Komise o rozpočtovém a finančním řízení v roce 2004 žádné informace o odhadech členských států či jejich analýzu.

2.13 V minulosti se uskutečnily rozsáhlé přesuny přidělů, které se pak nepoužily ⁽¹³⁾. Z celkového objemu účelově nevázaných položek plateb převedených z roku 2003 nebylo 23 % použito ⁽¹⁴⁾. Do roku 2005 se převádí celková částka 2,8 miliardy EUR, která zahrnuje 1,5 miliardy EUR z provozního rozpočtu (1,2 miliardy EUR v roce 2003) a 1,3 miliardy EUR z účelově vázaných příjmů třetích stran (1,0 miliarda EUR v roce 2003).

Současné programy výdajů dosáhly očekávané míry vydávání

2.14 Velká část rozpočtu – strukturální operace, některé vnitřní politiky a vnější vztahy – sestává z víceletých výdajových programů probíhajících v rámci definovaných cyklů po několik let (např. 2000–2006 v případě strukturálních fondů). Komise a členské státy narazily na závažná zpoždění při přípravě a „rozjíždění“ těchto programů, zvláště pokud jde o strukturální fondy. V roce 2004 však programy ve své většině dosáhly plánované roční úrovně výdajů a zahrnovaly refundace nároků členských států za platby poskytnuté příjemcům. Rozpočtované položky plateb na strukturální fondy skutečně nebyly dostačující, takže byl před koncem roku ⁽¹⁵⁾ vyžádán opravný rozpočet v celkové výši 3,7 miliardy EUR. Z této částky se 3,3 miliardy EUR týkalo běžných programů.

2.12 Komise do výše uvedené výroční zprávy o plnění rozpočtu strukturálních fondů zařadila podrobnou zprávu o odhadech plateb členských států, včetně srovnání četnosti chyb v odhadech na období 1998–2004.

Komise považuje za vhodné zdůraznit, že roční rozpočet plateb nevychází přímo z odhadů členských států, ale z vyhodnocení pravděpodobných potřeb financování položek plateb provedeného samotnou Komisí. Odhady členských států mohou pro toto vyhodnocení poskytnout užitečné vstupní údaje, proto Komise neustále naléhá na jejich zlepšení.

⁽¹²⁾ Viz bod 2.26 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2002 a body 2.31 a 2.47 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

⁽¹³⁾ Viz bod 2.14 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

⁽¹⁴⁾ Položky plateb pokrývající účelově vázané příjmy se řídí specifickými pravidly vzhledem ke své odlišné povaze. Viz bod 2.37 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

⁽¹⁵⁾ Č. 10/2004 (úř. věst. L 80, 29.3.2005, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.15 Současná úroveň výdajů znamená pouze omezené snížení objemu neuhrazených závazků. Informace o stavu implementace strukturálních fondů poskytnuté ve zprávě Komise o finančním a rozpočtovém řízení (viz bod 2.4) ukazují, že tři politické cíle pro období 2000–2006 byly koncem roku 2004 splněny asi do výše 40 %.

2.16 Nadále také pokračuje uzavírání výdajových programů v rámci strukturálních fondů z předcházejícího programovacího období (1994–1999). Komise se setkala se závažnými problémy a zpožděními při uzavírání těchto programů a provádění závěrečných plateb (viz body 5.29–5.31). Z 9,1 miliardy EUR neuhrazených rozpočtových závazků na konci roku 2003 se uskutečnily platby ve výši 3,6 miliardy EUR a závazky za 2,3 miliardy EUR byly zrušeny, neboť prostředky nebudou použity. Na konci roku 2004 zůstávalo neuhrazeno za 3,3 miliardy EUR rozpočtových závazků pro uzavírání těchto starých programů v roce 2005 a případně po něm.

Zvýšení neuhrazených rozpočtových závazků v důsledku rozšíření

2.17 Neuhrazené rozpočtové závazky představují částky, které se Komise zákonně zavázala zaplatit v budoucnosti. Čím vyšší je hodnota neuhrazených rozpočtových závazků, tím větší jsou nároky v oblasti plateb v budoucích letech. Neuhrazené rozpočtové závazky se zvýšily o 4,5 % na 110,1 miliardy EUR (viz **tabulka 2.3**). Zvýšení bylo způsobeno dodatečnými rozpočtovými závazky pro nové členské země po rozšíření. Neuhrazené rozpočtové závazky pro EU před rozšířením se stabilizovaly. Neuhrazené rozpočtové závazky pro rozlišené výdaje jako celek představují 2,2 roku plateb při současné míře výdajů (v roce 2003 to bylo 2,5 roku).

2.18 **Graf 2.1** ukazuje hodnotu neuhrazených rozpočtových závazků pro rozlišené výdaje od roku 1994. Zvýšení jde na vrub jak změně systému ročních závazků pro strukturální fondy přijaté pro programovací období 2000–2006, tak kumulativnímu účinku snížených výdajů mezi lety 1999 a 2003, jehož výsledkem bylo zrušení položek plateb ve výši 40 miliard EUR ⁽¹⁶⁾.

2.15 Komise usiluje o přesné sestavení rozpočtu pro všechny způsobilé žádosti o platby, což může v některých případech, v nichž platební toky převyšují očekávání, vést k předložení opravného rozpočtu.

2.16 Členské státy byly povinny předložit žádosti o platby, které se týkaly těchto programů, nejpozději do 31. března 2003. Kvůli velkému množství žádostí zaslaných krátce před termínem a různorodé kvalitě závěrečné dokumentace bylo před zpracováním žádostí nutné provádět dodatečná šetření. V roce 2004 se uzavírání žádostí výrazně zlepšilo. Důkazem je snížení nesplacených závazků o dvě třetiny na přibližně 5 % celkových nesplacených závazků strukturálních fondů.

2.17 Dobu 2,2 roku, o níž se Účetní dvůr zmiňuje, lze považovat za běžnou míru, která se blíží zásadě rok $n + 2$.

⁽¹⁶⁾ Viz bod 2.12 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

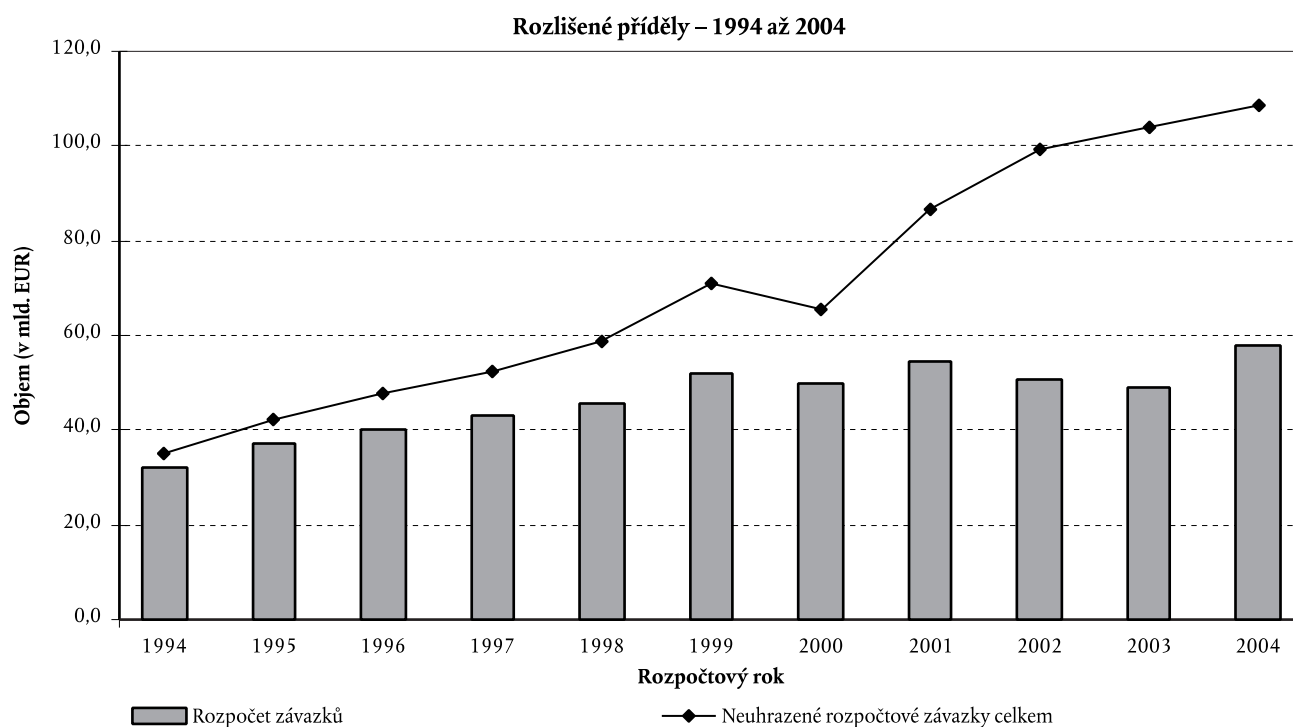
Tabulka 2.3 – Změna v bilanci neuhrazených závazků za rok 2004

(v millionech EUR)

	Podle typu		Celkem	Podle kapitol finančního výhledu								
	Nerozlišené přídělý	Rozlišené přídělý		Zemědělství	Strukturnální opatření	Vnitřní politiky	Vnější vztahy	Administrativní výdaje	Rezervy	Předvstupní strategie	Kompenzace	Úpravy
Přenesené závazky												
Přenesený zůstatek	877	103 883	104 760	290	69 274	12 196	12 156	584	0	10 260	0	0
Platby	- 776	- 41 221	- 41 997	- 271	- 30 969	- 3 995	- 3 245	- 503	0	- 3 013	0	- 1
Odvolání závazků	- 17	- 3 626	- 3 643	- 5	- 2 624	- 501	- 436	0	0	- 85	0	8
Zrušení	- 81	0	- 81	- 14	0	0	0	- 59	0	0	0	- 8
Závazky přijaté v roce 2004												
Přijaté závazky	51 494	57 779	109 273	44 761	40 834	9 010	5 198	6 161	182	1 718	1 410	- 1
Platby	- 50 162	- 7 981	- 58 143	- 43 308	- 3 229	- 3 260	- 1 361	- 5 354	- 182	- 40	- 1 410	1
Zrušení	- 22	0	- 22	0	0	0	0	- 22	0	0	0	0
Zaokrouhlení				- 1	- 1		1					1
Zůstatek přenesený do 2005	1 313	108 834	110 147	1 452	73 285	13 450	12 313	807	0	8 840	0	0

Zdroj: Účetní závěrka za rok 2004 a zpráva o rozpočtovém a finančním řízení.

Graf 2.1 – Neuhranené rozpočtové závazky 1994 až 2004

Poznámka: Rozlišené přidělené prostředky se skládají z výdajů na strukturální opatření, vnitřní politiky, vnější vztahy a předvstupní strategii.

Zdroj: Účetní závěrka za období 1994 až 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.19 Ve své odpovědi na výroční zprávu za rok 2003 Komise uvedla, že úroveň neuhrazených rozpočtových závazků odpovídá jejím předpovědím ⁽¹⁷⁾. V roce 2002 Komise hloubkově analyzovala, jak se vyvíjí plnění rozpočtu strukturálních fondů, a vzala přitom v úvahu nízké míry výdajů v letech 2000 až 2002, provedla příslušné účetní opravy a předpověděla úroveň neuhrazených rozpočtových závazků na konci každého roku až do roku 2010 ⁽¹⁸⁾.

2.20 Ve skutečnosti byla úroveň neuhrazených závazků pro programy 2000–2006 na konci roku 2004 o 3,7 miliardy EUR vyšší než Komise předpověděla v roce 2002 pro EU o 15 členech. Neuhrazené rozpočtové závazky k programům let 1994–1999 byly 3,3 miliardy EUR: analýza Komise z roku 2002 předpokládala, že budou zcela odstraněny. Navíc zde bylo 2,1 miliardy EUR neuhrazených rozpočtových závazků vztahujících se k rozšíření, které nebyly do analýzy Komise zahrnuty.

2.20 Skutečnost, že úroveň nesplacených závazků za období 1994–1999 je vyšší, než se předpokládalo, vyplývá ze zpoždění v uzavírání programů, které bylo v době vypracování odhadů obtížné předvídat (viz odpověď na bod 2.16). Údaje pro rok 2002 byly nejlepší odhady, k nimž bylo možné na základě dostupných informací dospět. Obtížnost vypracování odhadů byla do velké míry způsobena podstatnou změnou platebních systémů pro nové programy na období 2000–2006 oproti předchozím programům.

Neuhrazené rozpočtové závazky nepředstavují všechny zákonné závazky

2.21 Vzhledem k povaze rozpočtového procesu neodráží zůstatek neuhrazených rozpočtových závazků celý objem zákonných závazků, neboť většina výdajových programů se řídí specifickými pravidly. Rozhodnutí o financování rozhodnutí přijatá na počátku programovacího období – představující zákonné závazky pro platby – se nepřevádějí okamžitě na rozpočtové závazky, ale mohou být podle finančního nařízení ⁽¹⁹⁾ jako závazky přijaty zhruba rovnoměrně rozložené do let celého programovacího období. Přijaté zákonné závazky ještě nepřevedené na rozpočtové závazky jsou uvedeny jako mimorozpočtové položky roční účetní závěrky ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁷⁾ Bod 2.48 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003 uvádí, že neuhrazené závazky (RAL) za období 2000 až 2006 jsou 2,3 krát vyšší než běžné roční platby, což je v souladu s předpověďmi Komise.

⁽¹⁸⁾ Graf 7, sdělení Komise: Vývoj plnění rozpočtu strukturálních fondů, zejména neuhrazených závazků (R.A.L.), KOM(2002) 528 v konečném znění, 20. září 2005. Žádná podobná analýza nebyla provedena pro Fond soudržnosti, i když zůstatek neuhrazených rozpočtových závazků dosahuje 9,7 miliardy EUR.

⁽¹⁹⁾ Čl. 76 odst. 3: „Rozpočtové závazky na opatření přesahující jeden finanční rok mohou být rozloženy do několika ročních splátek pouze tehdy, když to základní právní akt umožňuje...“.

⁽²⁰⁾ Viz mimorozvahové závazky v roční účetní závěrce: položka 6 – podmíněná pasiva.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.22 Na konci roku 2004 dosahovaly neuhrazené rozpočtové závazky strukturálních fondů na programovací období 2000–2006 částky 60 miliard EUR, což představovalo 2,2 násobek ročních výdajů při míře výdajů na platby roku 2004. Zákonné závazky ještě nepřevedené na rozpočtové závazky (viz bod 2.21) činí celkem 75 miliard EUR. Celkové neuhrazené zákonné závazky strukturálních fondů za programovací období 2000–2006 na konci roku 2004 činily tedy 136 miliard EUR, což představuje platby za téměř pět let při míře výdajů na platby roku 2004. Úhrn neuhrazených zákonných závazků poklesl jen mírně díky dodatečným zákonným závazkům plynoucím z rozšíření. Avšak k odstranění všech neuhrazených zákonných závazků z rozpočtového období 2000–2006 do konce výplatního období (2010) bude muset Komise udržet vysokou míru výdajů a/nebo zrušit velký objem závazků na základě pravidla „rok $n + 2$ “ (viz body 2.24–2.26).

2.23 Pro současné programovací období strukturálních fondů mohou členské státy provádět platby příjemcům do konce roku 2008 a Komise může refundovat nároky členských států do roku 2010, a to včetně plateb závěrečných. Zkušenost z předcházejících období ukazuje, že míra výdajů na platby klesá ke konci cyklu a uzavírání je problémové⁽²¹⁾. Proto existuje riziko, že výdaje na současné programy se opozdí ještě víc do příštího období a zahájení nových programů bude opožděno.

Pravidlo „rok $n + 2$ “ zatím vyústilo do jen malého objemu zrušených závazků

2.24 Komise má za to⁽²²⁾, že rizika vyvolaná vysokou úrovní neuhrazených rozpočtových závazků u strukturálních fondů jsou snížena pravidlem „rok $n + 2$ “. To stanoví, že závazky, k nimž se neuskutečnily žádné platby v průběhu dvou let po roce v němž byl závazek přijat, se automaticky ruší. V roce 2003 byly v důsledku uplatnění tohoto pravidla zrušeny závazky ve výši 31 milionů EUR. V roce 2004 byla tato částka vyšší, a to 219 milionů EUR, což představovalo jen 0,3 % zůstatku neuhrazených rozpočtových závazků pro strukturální fondy ke konci roku.

2.22 Komise se domnívá, že uvádění poměru „nesplacených právních závazků“ k platbám v daném roce není samo o sobě užitečným ukazatelem, neboť poměr „nesplacených právních závazků“ k platbám vždy ke konci programového období přirozeně klesá. Celková úroveň nesplacených závazků by se tedy vždy měla posuzovat podle toho, kolik času zůstává pro provedení zbývajících plateb. V tomto ohledu Komise souhlasí s poznámkami Účetního dvora v poslední větě.

2.23 Je normální, že část zůstatku z programů probíhajícího období bude vyplacena v letech 2007–2010. Díky tomu, že se u strukturálních fondů používá pravidlo rok $n + 2$, Komise neočekává, že by na konci probíhajícího období došlo k významnému nahromadění nesplacených závazků.

Uzavírání programů za období 2000–2006 by nemělo vést ke zpoždění zahájení programů na další období. Komise navrhne takové rozpočty, které budou odpovídat očekávané úrovni způsobilých žádostí o platby, ať už se bude jednat o žádosti z programového období 2000–2006 nebo 2007–2013.

2.24 Komise se i nadále domnívá, že pravidlo rok $n + 2$ bude stabilizovat úroveň nesplacených závazků.

Zálohy vyplacené na začátku programového období, které představují 7 % celkových prostředků přidělených každému programu na období 2000–2006, poskytují relativně dlouhodobou ochranu proti zrušení závazků v období $n + 2$, neboť platby záloh snižují úroveň úhrad, které jsou potřebné k zamezení automatického rušení. Tato ochrana však časem slábne, což může vést k nárůstu rušení závazků v období $n + 2$ v nadcházejících letech.

Pravidlo $n + 2$ zároveň motivuje k rychlejšímu plnění a pravidelnějšímu předkládání žádostí o platbu. Jeho dopad tedy nelze posuzovat pouze podle úrovně rušení závazků.

⁽²¹⁾ „Administrativní a finanční omezení spojená s uzavíráním programů let 1994–1999 významně přispěla ke zpožděním při zahajování programů na období let 2000–2006.“ KOM(2002) 528 v konečném znění, s. 4.

⁽²²⁾ Viz např. odpověď Komise na bod 2.48 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003 uvádí, „že pravidlo „ $n + 2$ “ by mělo vyústit do stabilizované úrovně neuhrazených závazků po několika příštích let...“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.25 Ze závazků zrušených v důsledku použití tohoto pravidla se 76 % týkalo výdajů ESF v Nizozemsku. V praxi byly nové závazky z výkonnostní rezervy ⁽²³⁾ v některých případech přiděleny programům, u nichž byly závazky zrušeny, čímž se negoval účinek uvedeného postupu ⁽²⁴⁾. To, že u ostatních členských států nebyly závazky rušeny, odráží zvýšené výdaje. Účetní dvůr však našel důkazy o tom, že členské státy předložily nároky včetně nezpůsobilých výdajů, aby předešly rušení závazků. To ilustruje reálnou povahu rizika identifikovaného Účetním dvorem v jeho výroční zprávě za rok 2003 ⁽²⁵⁾.

2.26 Ačkoli Komise považuje pravidlo „rok n + 2“ za důležitý nástroj rozpočtového řízení, ve zprávě o rozpočtovém a finančním řízení není uvedena žádná analýza jeho fungování či dopadu.

Nevhodné sestavování rozpočtu po dobu trvání výdajových programů

2.27 I když byl výsledek za rok 2004 pro strukturální fondy dosti uspokojivý, mnohé z přetrvávajících problémů – zpoždění, zvýšení neuhrazených rozpočtových závazků – při implementaci víceletých výdajových programů pramení z rozpočtování na rozpočtové období, které nebere dostatečně v úvahu schopnost členských států absorbovat přidělené prostředky v předpokládaném čase. Navíc se závazky přijímají – jak se vysvětluje v bodě 2.21 – v přibližně stejných jednorozhodných splátkách pro

2.25 Situace, kterou Účetní dvůr popsal ohledně dodatečných závazků vyplývajících z výkonnostní premie pro program, jehož financování bylo zrušeno podle pravidla n + 2, je způsobena tím, že položky nelze přesunovat mezi cíli (částky pro jednotlivé cíle byly stanoveny na zasedání Evropské rady v Berlíně v roce 1999 a v nařízení o strukturálních fondech), o výkonnostní premii se lze ucházet pouze v rámci programu jednoho členského státu a jednoho cíle. Vzhledem k tomu, že v Nizozemsku existuje jednotný programový dokument pro cíl 3, neměla Komise jinou možnost, než udělit premii tomuto programu, přičemž ji ovšem přiřadila prioritám s lepším výkonem.

Komise zkoumá důkazy o zahrnutí nezpůsobilých výdajů do žádosti o platby, které Účetní dvůr našel při auditech v členských státech, a přijme nezbytná opatření. Zkoumá toto riziko ve vlastních auditech.

2.26 Jedním z cílů pravidla n + 2 je urychlit plnění, dopady pravidla tedy lze částečně změřit podle informací o plnění obsažených ve zprávě o rozpočtovém a finančním řízení. Podrobnější informace o strukturálních fondech jsou obsaženy ve výše uvedené výroční zprávě o strukturálních fondech, která byla zveřejněna v květnu 2005.

2.27 Zařazování závazků do rozpočtu je přímým důsledkem přidělení zdrojů, o němž rozhodla Evropská rada. Roční rozpočtové závazky za normálních okolností odrážejí plánování (nebo revidované plánování). Komise se řídí zásadou, že cílem je odhadnout skutečně potřebnou výši ročních položek plateb.

⁽²³⁾ 4 % prostředků přidělených každému členskému státu byla umístěna do rezervy pro nejlépe fungující programy, a to ve třech splátkách od roku 2004 do roku 2006.

⁽²⁴⁾ Např. v případě závazku ve výši 167 milionů EUR zrušeného v důsledku pravidla „rok n + 2“ v Nizozemsku bylo 76 milionů přiděleno témuž programu z výkonnostní rezervy.

⁽²⁵⁾ Bod 2.35: „... existuje riziko, že si členské státy nárokují výdaje, které nejsou způsobilé, aby se vyhnuly zrušení závazků.“

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

celou nominální dobu trvání programu. To neodráží ani očekávaný průběh plateb, ani celý objem zákonných závazků ⁽²⁶⁾, a poskytuje proto informace, které lze snadno mylně vykládat.

2.28 Platby se mají provádět během období, které přesahuje nominální dobu trvání programu (až do roku 2010 v případě období 2000–2006). Průběh plateb se velmi liší v průběhu programovacího cyklu v tom smyslu, že počáteční platby jsou nízké, jak se programy (a s nimi projekty, které jsou jimi financovány) definují a zahajují, v mezilehlých letech jsou požadavky na platby vyšší a ke konci se snižují. Když se dva cykly překrývají, je záměrem Komise vyrovnat roky s nižší poptávkou na začátku druhého cyklu platbami z konce prvního cyklu, což by mělo vyústit do plynulých a navzájem sladěných požadavků na položky plateb.

2.29 V praxi požadavky na platby rozpočtované Komisí závisí na nárocích přicházejících z členských států, které zase závisí na schopnosti příjemců předložit projekty a absorbovat přidělené prostředky. Výsledkem nevyrovnané úrovně požadavků v průběhu pěti let do roku 2003 včetně bylo významně nízké vydávání prostředků ⁽²⁷⁾. Nízké vydávání prostředků má různé dopady na položky plateb a závazky: nevyužité položky plateb se ruší, zatímco závazky zůstávají neuhrazeny. Výsledkem těchto rozdílných režimů je zvyšující se objem neuhrazených rozpočtových závazků (viz bod 2.18) a z toho plynoucí časový skluz mezi závazky a platbami.

2.29 Rostoucí objem nesplacených závazků je běžným rysem víceletého programování, které se používá například u strukturálních fondů. Za běžných okolností lze očekávat, že objem nesplacených závazků v prvních letech roste, pak se stabilizuje a na konci programového období klesne. U systému s časově rozlišenými položkami není žádný zvláštní důvod k tomu, aby byly platby a závazky v jakémkoli konkrétním roce vyrovnané.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

2.30 Zpráva Komise o rozpočtovém řízení nyní poskytuje některé dodatečné informace o vývoji výdajových programů. Tyto informace by však mohly být ještě lepší, kdyby byly úplněji vysvětleny, kdyby zhodnotily pokrok ve srovnání s očekávanou výkonností a kdyby věrněji odrážely rozpočtové řízení a zodpovědnost. Měly by také být poskytnuty informace o odhadech výdajů členskými státy a o fungování pravidla „rok n + 2“ pro strukturální fondy.

2.30 Na doporučení Účetního dvora z minulého roku Komise poskytla rozsáhlé informace o celkovém stavu a pokroku řady nejvýznamnějších víceletých programů např. strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, fondů SAPARD a ISPA). Komise je ochotna nadále usilovat o zkvalitňování poskytovaných informací, stejně jako o to usilovala v minulosti, a to i při vypracování zprávy za rok 2004.

Komise kromě toho Účetní dvůr upozorňuje na rozsáhlou výroční zprávu o rozpočtovém plnění strukturálních fondů, kterou generální ředitelství pro rozpočet vydalo v květnu.

Komise rovněž odkazuje na svou odpověď k bodu 2.4.

⁽²⁶⁾ S výjimkou konce posledního roku konkrétního programovacího období.

⁽²⁷⁾ Viz bod 2.12 a tabulka 2.3 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.31 Zlepšené míry výdajů na platby a v důsledku toho snížený přebytek odrážejí zlepšené řízení Komisí a zvýšené úrovně výdajů v rámci hlavních výdajových programů, zejména strukturálních fondů.

2.32 Objem neuhrazených rozpočtových závazků se i nadále zvyšoval a dosáhl celkem 109 miliard EUR na konci roku 2004. Zvýšení bylo hlavně důsledkem rozšíření, přičemž příslušné neuhrazené rozpočtové závazky vztahující se k EU o 15 členech mírně poklesly. Pravidlo „rok n + 2“, které by mělo řešit situaci pro strukturální fondy, vyústilo od doby svého zavedení jen do velmi malého objemu zrušených závazků.

2.33 Neuhrazené rozpočtové závazky u strukturálních fondů převyšují revidované předpovědi Komise z roku 2002. Účetní dvůr doporučuje Komisi, aby zvážila aktualizaci své analýzy, aby byly identifikovány dopady do běžného i následujícího období a zjistilo se, zda je nutné nějaké konkrétní opatření.

2.34 Informace o rozpočtu EU ani úplně neodrážejí realitu výdajů, ani neposkytují dostatečně jasné informace o zákonných závazcích Unie. U strukturálních fondů jsou rozpočty závazků založeny na stejných ročních splátkách a rozpočty plateb na plynulých a konzistentních nabídkou určených předpokladech o výdajích, ale prováděny v závislosti na nepravdělných, poptávkou určených nárocích členských států. Jak již Komise uznala, její schopnost aktivně řídit implementaci rozpočtu pro víceleté výdajové programy je omezena ⁽²⁸⁾.

2.32 Výše rušení závazků není sama o sobě řádným ukazatelem efektivnosti pravidla n + 2. Toto pravidlo má vliv také na podporu plnění (viz odpověď k bodu 2.24).

2.33 Struktura skutečného plnění a skutečná úroveň nesplacených závazků se analyzují a používají jako vstupní údaje pro vyhodnocení platebních potřeb při přípravě předběžného návrhu rozpočtu. V současné době se neplánuje předložení revidovaného sdělení.

2.34 V případě strukturálních fondů jsou roční položky závazků přímo předurčené víceletým programováním (řídí se tedy nabídkou). Tato skutečnost do určité míry platí i pro ostatní velké víceleté programy.

Položky plateb se však musejí řídit poptávkou, s výjimkou záloh, jejichž objem je omezený. Položky plateb se každý rok zahrnují do rozpočtu, přičemž se na základě informací o tendencích plnění a na základě dalších údajů usiluje o realistický odhad skutečné poptávky. Základy, z nichž Komise vychází při odhadech platebních potřeb pro strukturální fondy, jsou obvykle uvedeny v předběžném návrhu rozpočtu. Celkově lze říci, že se rozpočtování plateb v roce 2004 podstatně zlepšilo.

Objem právních závazků, k nimž ještě nebyly přiřazeny žádné rozpočtové závazky, je zveřejněn mezi podmíněnými závazky v roční účetní závěrce Společenství.

⁽²⁸⁾ Viz odpověď Komise na bod 2.32 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

2.35 Jelikož nevyužité přiděly pro platby spolu s nimi spojeným financováním nelze převádět do dalších období pro uspokojení budoucí poptávky, existuje zvyšující se nesoulad mezi naprogramovaným výdajovým obdobím (např. 2000–2006) a okamžikem, kdy se výdaje uskuteční. Výsledkem je buď vysoká úroveň výdajů potřebná koncem programovacího období – které se obtížně řídí – nebo vysoká a rostoucí úroveň neuhrazených rozpočtových závazků a výdajů, přičemž výdaje běžného období se posouvají do nového období a případně mohou narušit jeho zahájení. Nebude-li se tomuto problému věnovat zvláštní pozornost, bude tento nesoulad pokračovat i do budoucna.

2.35 Komise má povinnost zahrnout do rozpočtu dostatečné položky plateb a v případě potřeby předložit opravný rozpočet, jak se stalo u strukturálních fondů v roce 2004. Plnění rozpočtu v roce 2004 nezvýšilo nesplacené závazky, s výjimkou nových členských států, což bylo u nových operací přirozené a nevyhnutelné. U strukturálních fondů jsou platby dány zejména žádostmi členských států o úhradu a sestavování rozpočtu k tomu musí přihlížet. Pravidlo N + 2 omezuje hromadění plateb v posledních částech programu a Komise nesdílí obavu, že platby související s programy probíhajícími v období 2000–2006 by mohly ohrozit začátek následného programového období.

Komise rovněž odkazuje na svou odpověď k bodu 2.23.

KAPITOLA 3

Příjmy

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	3.1
Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	3.2–3.55
Tradiční vlastní zdroje	3.2–3.26
Úvod	3.2–3.3
Hodnocení systémů dohledu a kontroly	3.4–3.18
Systémy dohledu a kontroly – Komise	3.4–3.5
Systémy dohledu a kontroly – členské státy	3.6–3.18
Zjištění, která vyplývají z auditů a týkají se operací daného rozpočtového roku	3.19–3.26
Stanovené částky, které dosud nebyly Komisi zpřístupněny (účty „B“)	3.19–3.23
Poplatky z cukru	3.24–3.26
Vlastní zdroje odvozené z DPH/HND	3.27–3.49
Úvod	3.27–3.28
Hodnocení systémů dohledu a kontroly	3.29–3.49
Systémy dohledu a kontroly – Komise	3.29–3.46
Systémy dohledu a kontroly – členské státy	3.47–3.49
Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů	3.50–3.51
Závěr a doporučení	3.52–3.55

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

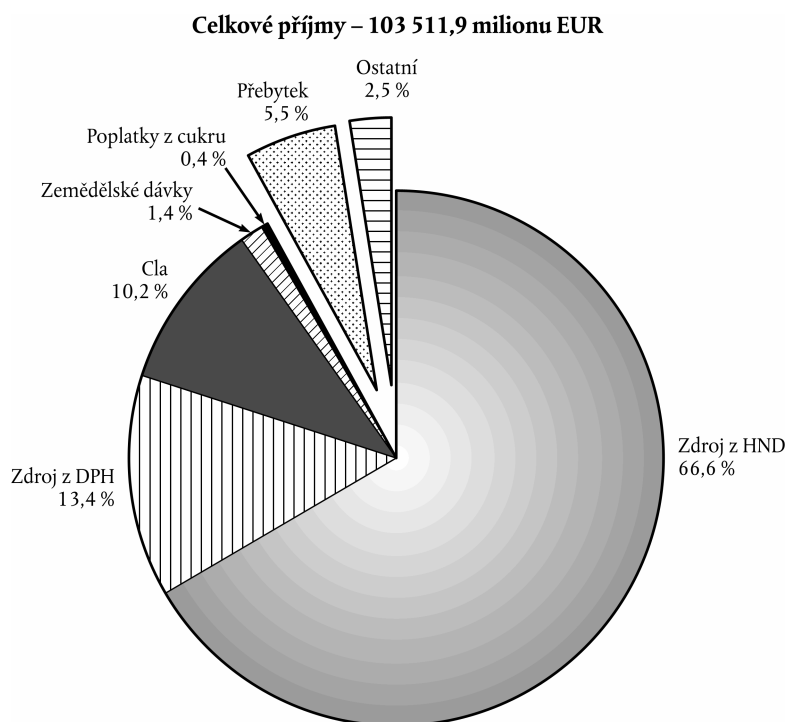
ÚVOD

3.1 Příjmy rozpočtu Evropské unie se skládají z vlastních zdrojů a ostatních příjmů. Vlastní zdroje jsou zdaleka nejdůležitějším zdrojem financování rozpočtových výdajů (92 %), jak je zřejmé z **tabulky 3.1, grafu 3.1 a grafu 3.2**. Existují tři kategorie vlastních zdrojů: tradiční vlastní zdroje (cla, zemědělské dávky a poplatky z cukru) (13 %), vlastní zdroje vypočítané na základě daně z přidané hodnoty vybrané členskými státy (15 %) a vlastní zdroje odvozené z hrubého národního důchodu členských států (72 %).

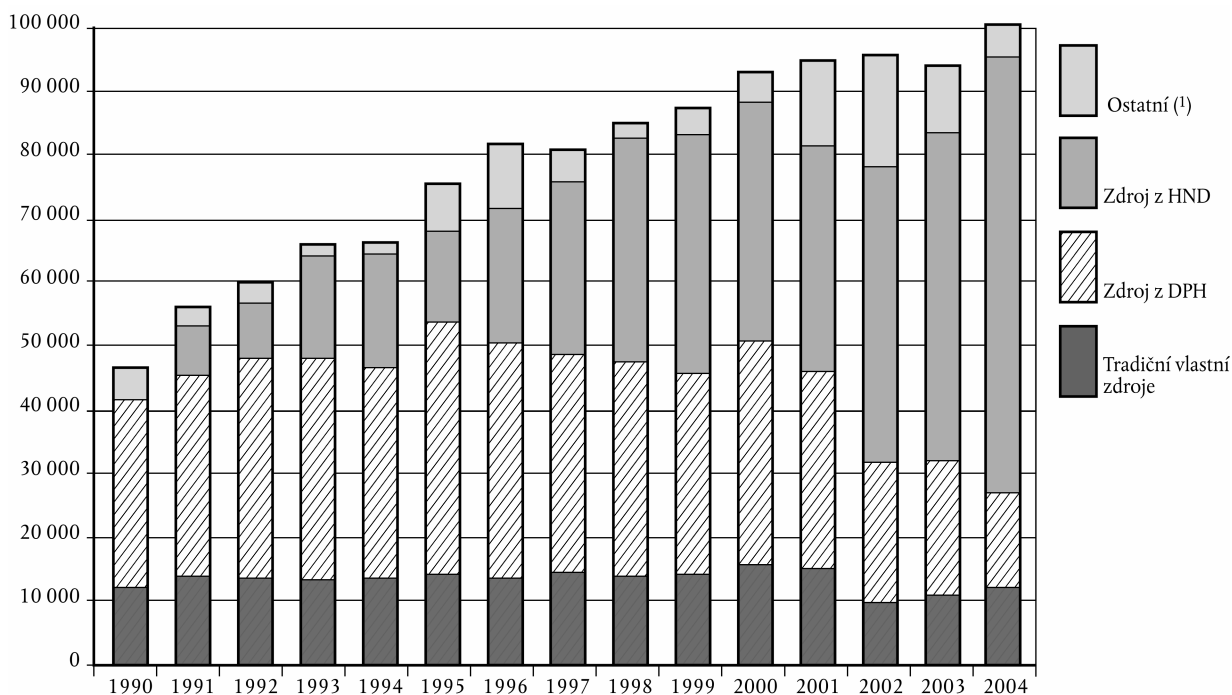
Tabulka 3.1 – Příjmy za rozpočtové roky 2003 a 2004

(v milionech EUR)					
Typ příjmu a příslušný rozpočtový titul	Skutečné příjmy v roce 2003	Vývoj rozpočtu na rok 2004		Skutečné příjmy v roce 2004	Změna v % (2003 oproti 2004)
		Původní rozpočet	Konečný rozpočet		
	(a)	(b)	(c)	(d)	e = [(d) – (a)]/(a)
1 Tradiční vlastní zdroje	10 857,2	11 049,0	12 406,9	12 307,1	13,4 %
— zemědělské dávky (kapitola 10)	1 011,8	839,1	1 325,6	1 313,4	29,8 %
— poplatky z cukru a isoglukózy (kapitola 11)	383,2	359,9	416,9	401,6	4,8 %
— cla (kapitola 12)	9 462,1	9 850,0	10 664,4	10 592,1	11,9 %
2 Zdroje z DPH	21 260,1	13 319,5	13 579,9	13 912,1	– 34,6 %
— zdroje z DPH z běžného rozpočtového roku (kapitola 13)	21 534,9	13 319,5	13 579,9	13 679,3	
— zůstatky z předchozích let (kapitola 31)	– 274,8	0,0	0,0	232,8	
3 Zdroje z HND	51 235,2	69 444,6	69 010,2	68 982,0	34,6 %
— zdroje z HND z běžného rozpočtového roku (kapitola 14)	50 624,3	69 444,6	69 010,2	69 214,2	
— zůstatky z předchozích let (kapitola 32)	610,9	0,0	0,0	– 232,2	
4 Zůstatky a opravy	280,1	0,0	0,0	– 148,0	– 152,8 %
— oprava ve prospěch Spojeného království (kapitola 15)	281,1	0,0	0,0	– 149,3	
— konečný výpočet opravy ve prospěch Spojeného království (kapitola 35)	– 1,0	0,0	0,0	1,3	
5 Ostatní výnosy	9 836,1	805,6	6 809,6	8 458,7	– 14,0 %
— přebytek z předchozího rozpočtového roku (kapitola 30)	7 676,8	0,0	5 693,0	5 693,0	– 25,8 %
— různé příjmy (hlavy 4 až 9)	2 159,3	805,6	1 116,6	2 765,7	28,1 %
Celkový součet	93 468,6	94 618,7	101 806,6	103 511,9	10,7 %

Zdroj: Rozpočty a opravné rozpočty na rok 2004, účetní závěrka Evropských společenství za rok 2004.

Graf 3.1 – Rozdělení skutečných příjmů v roce 2004

Zdroj: Účetní závěrka Evropských společenství za rok 2004.

Graf 3.2 – Evoluce zdrojů skutečných příjmů v letech 1990 až 2004

⁽¹⁾ Zahrnuje přebytek z předchozího rozpočtového roku a různé příjmy.

Zdroj: Účetní závěrka Evropských společenství za rok 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

SPECIFICKÉ HODNOCENÍ V KONTEXTU PROHLÁŠENÍ
O VĚROHODNOSTI

Tradiční vlastní zdroje

Úvod

3.2 Tradiční vlastní zdroje jsou stanoveny a vybírány členskými státy v souladu s jejich právními a regulačními předpisy, které musí odpovídat požadavkům pravidel Společenství ⁽¹⁾. Rizika výběru tradičních vlastních zdrojů spočívají ve vyhýbání se povinnosti chybnými interpretacemi nebo pašováním, v chybách ve výpočtech nebo nemožnosti vyměřit výši dané částky z důvodů nezjištěných chyb či slabých stránek systémů a chyb nebo opomenutí při účtování o stanovených částkách cel, zemědělských dávek a poplatků z cukru v jednotlivých členských státech.

3.3 Není možné, aby audit Účetního dvora obsáhl neproclené dovozy a dovozy, které unikly celnímu dohledu. Kromě přímého testování celních prohlášení a účetních systémů zahrnul audit Účetního dvora také hodnocení systémů dohledu a kontroly, a to jak v Komisi, tak v členských státech, s cílem zhodnotit, zda zavedené systémy mohou zaručit přiměřenou jistotu úplnosti údajů. Součástí auditu byla:

- a) kontrola organizace celního dohledu a národních systémů účtování o tradičních vlastních zdrojích ve dvanácti členských státech ⁽²⁾. Účetní dvůr prověřoval zvláště celní dohled na pozemních hranicích v osmi členských státech a používání elektronických systémů celního odbavení ve dvanácti členských státech (viz body 3.6–3.18);
- b) ověření výpočtu výše poplatků z cukru dokončeného v roce 2004;

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady 2000/597/ES, Euratom ze dne 29. září 2000 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. L 253, 7.10.2000, s. 42); rozhodnutí Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, kterým se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 130, 31.5.2000), ve znění nařízení (ES, Euratom) č. 2028/2004 (Úř. věst. L 352, 27.11.2004, s. 1).

⁽²⁾ Estonsko, Řecko, Francie, Itálie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Polsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko a Spojené království.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- c) prověrka účtů Komise týkajících se tradičních vlastních zdrojů spolu s analýzou toků celních poplatků a zemědělských dávek ze všech členských států s cílem získat přiměřenou míru jistoty, pokud jde o úplnost a správnost zaúčtovaných částek.

Hodnocení systémů dohledu a kontroly*Systémy dohledu a kontroly – Komise*

3.4 Komise může požádat členské státy o provedení inspekci týkajících se stanovení a poskytnutí tradičních vlastních zdrojů a může také sama takové inspekce provádět, a to buď ve spolupráci se správními orgány daného členského státu, nebo samostatně ⁽³⁾. Jednotlivé inspekční zprávy jsou adresovány členským státům, kterých se týkají, a projednávají se spolu s obdržnými odpověďmi na jednáních poradního výboru pro vlastní zdroje ⁽⁴⁾. Každé tři roky je vypracována celková zpráva o fungování inspekci, která je následně předložena rozpočtovému orgánu ⁽⁵⁾.

3.5 Účetní dvůr tyto inspekce zkontroloval a vzal jejich výsledky v úvahu. Podobně jako v předchozích letech shledal, že jejich metodika stojí na zdravých základech a stav dokumentace je dobrý. Při inspekci se zjistilo, že systémy výběru vlastních zdrojů jsou obecně uspokojivé, byla však potvrzena trvající nedostatečná spolehlivost účtů „B“ v některých členských státech (viz bod 3.23).

3.5 Komise se ve svých inspekci tradičních vlastních zdrojů bude i nadále zaměřovat na řízení účtů „B“ ze strany členských států.

Systémy dohledu a kontroly – členské státy

3.6 Systémy dohledu a kontroly v oblasti tradičních vlastních zdrojů v členských státech sestávají především z dohledu celních úřadů, jak je definován v celním kodexu Společenství ⁽⁶⁾. Právní předpisy Společenství obecně nestanoví konkrétní metody ani rozsah celní kontroly, jež jsou tedy na vlastním uvážení členských států.

⁽³⁾ Článek 18 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000.

⁽⁴⁾ Poradní výbor pro vlastní zdroje, ustavený článkem 20 nařízení (ES, Euratom) č. 1150/2000, se skládá ze zástupců členských států a Komise a funguje jako kanál zprostředkující spolupráci mezi Komisí a členskými státy ve věci vlastních zdrojů. Zabývá se otázkami, které se týkají implementace systému vlastních zdrojů, a rovněž odhady vlastních zdrojů.

⁽⁵⁾ Nejaktuálnější je dokument KOM(2003) 345 v konečném znění: Čtvrtá zpráva Komise o fungování inspekčního režimu u tradičních vlastních zdrojů (2000–2002).

⁽⁶⁾ Čl. 4 odst. 13, čl. 4 odst. 14 a článek 37 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, 19.10.1992, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Celní dohled na vnějších pozemních hranicích EU

3.7 Účetní dvůr prověřoval celní dohled a proclívání na vybraných celních přechodech v osmi členských státech ⁽⁷⁾. Audit se zaměřil na hodnocení celního dohledu a kontrolních postupů, které zajišťují, aby všechno zboží prošlo celní kontrolou ⁽⁸⁾. Postupy, jejichž smyslem je zajistit, aby bylo přicházející zboží řádným způsobem ošetřeno, byly na navštívených celních přechodech celkově shledány uspokojivými.

Výběr dovozního cla s využitím elektronického systému celního odbavení

3.8 Komise nyní provádí akční plán ⁽⁹⁾, jehož cílem je napomáhat rozvoji efektivnějších celních režimů celkově lepším využíváním informačních technologií. Počítačové systémy pro podávání a vyřizování celních prohlášení umožňují automatickou kalkulaci a zaúčtování cla a rovněž provádění různých rutinních kontrol. Tyto systémy lze využít i pro selekci celních prohlášení a zásilek, které by měly být zkontrolovány personálem celnice, zatímco zbytek je proclen automaticky, čímž se výrazně snižují výdaje na kontrolu a eliminuje se narušení mezinárodního obchodu. Spolehlivost elektronického systému celního odbavení a kvalita postupů pro analýzu rizik, která je jeho součástí, tak mají zásadní dopad na úplnost a správnost tradičních vlastních zdrojů. Systémy členských států se nyní nacházejí v různých fázích vývoje. V roce 2003 provedla Komise inspekci elektronických systémů celního odbavení. Zjistila, že jejich stav je vcelku uspokojivý, a doporučila další rozvoj jejich využití ⁽¹⁰⁾.

3.9 Účetní dvůr provedl prověrku elektronických systémů celního odbavení ve dvanácti členských státech ⁽¹¹⁾ a dále prověřoval dohled a koordinaci ze strany Komise. Při auditu nebyly zjištěny významné nedostatky ani v krocích, které Komise dosud podnikla, ani v systémech navštívených členských států. Účetní dvůr však upozorňuje na následující případy, u nichž doporučuje před upuštěním od tradičních tištěných celních prohlášení přijetí dalších opatření.

⁽⁷⁾ Estonsko, Řecko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Slovinsko, Slovensko a Finsko.

⁽⁸⁾ Je nutné podotknout, že většina zboží není proclena na hranicích, ale až po tranzitu na celnicích ve vnitrozemí.

⁽⁹⁾ Viz sdělení Komise adresované Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru: „Jednoduché prostředí pro cla a obchod bez tištěných dokumentů“ (KOM(2003) 452 v konečném znění, 24. července 2003).

⁽¹⁰⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 3.9.

⁽¹¹⁾ Německo, Estonsko, Španělsko, Francie, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Slovensko, Finsko, Spojené království.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.10 Pokud se používají počítačové systémy, je nutné mít k dispozici odzkoušené plány pro spuštění a provoz záložních systémů pro případ katastrofy. Ve třech z navštívených členských států nemají žádný obecný plán postupu pro případ katastrofy, vypracovali však určité náhradní postupy a pokyny. Ve čtyřech členských státech takový plán existuje, ale nebyl vyzkoušen. V případě poruchy nebo jiné krizové situace představují tyto nedostatky riziko pro výběr cla i pro kontinuitu importu a exportu v rámci obchodního styku.

3.11 V šesti z navštívených členských států mohou být formuláře jednotného správního dokumentu (JSD) ⁽¹²⁾ zasílány v tištěné podobě společně s disketou, z níž jsou pak data bez použití elektronického podpisu stažena do systému. Právně závazný je však pouze vytištěný dokument. Ve třech členských státech neměli buď žádné formálně definované kontrolní postupy pro vkládání dat a záznamy těchto postupů, které by zajišťovaly, že data na disketě budou odpovídat údajům ve vytištěném formuláři, nebo tyto postupy nebyly vždy dodržovány. Za těchto okolností je zde riziko, že údaje použité pro počítačové zpracování, včetně výše dovozních cel, se mohou od údajů uvedených ve formuláři JSD lišit.

3.12 Kde není stoprocentní kontrola celních prohlášení možná, měla by se při rozhodování o nutnosti provést prověrku daného dovozu používat *analýza rizik a profily rizik*. Profily rizik lze nejlépe využít v prostředí systémů elektronického celního odbavování. K zajištění efektivity a podobné úrovně kontroly na všech celních navrhla Komise řadu nástrojů ⁽¹³⁾, k nimž patří společná metodika a společná kritéria pro řízení rizik. Komise také navrhuje, aby se celnice na hranicích zaměřily na přípustnost a bezpečnostní kontroly. Kontroly fiskálních a obchodních postupů prostřednictvím auditů a kontrol na místě založených na společných kritériích rizik by se měly obvykle provádět v prostorách hospodářských subjektů.

3.10 Komise souhlasí s připomínkami Účetního dvora týkajícími se významu nouzového mechanismu. Bezpečnostní opatření jsou nutná k tomu, aby nedošlo k narušení trhu, aby se celním orgánům umožnila kontrola a aby se ochránil výběr tradičních vlastních zdrojů. Komise tyto postupy upravila v právních předpisech (článek 353 nařízení (ES) č. 837/2005), které jsou na úrovni Společenství použitelné na elektronický tranzitní systém – NCTS. Komise se rovněž domnívá, že manuální systémy mohou být narušeny. V případech, kdy k tomu došlo, byly platby tradičních vlastních zdrojů přizpůsobeny takovým způsobem, aby nedocházelo ke ztrátám z rozpočtu Společenství.

3.11 Jako součást pravidelných opatření navazujících na body uvedené Účetním dvorem bude Komise zavádět vhodné kontroly v členských státech.

3.12 S ohledem na objem mezinárodního obchodu a velký rozsah úkolů, které celní útvary vykonávají, budou celní kontroly vždy namátkové. Analýza rizik hraje svoji úlohu, a to nejen v jednotném výběru cel (a jejich řádném převedení Komisi), ale rovněž v rámci jiných úkolů. Tyto úkoly a odpovídající nástroje navržené Komisí zahrnují jak ochranu evropských občanů před ohrožením jejich zdraví a bezpečnosti, tak výběr cel.

⁽¹²⁾ Pro účely propuštění zboží do celního režimu nebo jeho opětovného exportu v rámci běžného postupu je v souladu s čl. 182 odst. 3 celního kodexu Společenství úřední předlohou písemných celních prohlášení jednotný správní dokument (JSD) (nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 253, 11.10.1993, s. 1)).

⁽¹³⁾ Sdělení Komise adresované Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru: „Jednoduché a prostředí pro cla a obchod bez tištěných dokumentů“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.13 Účetní dvůr již dříve podal zprávu o využívání technik analýzy rizik ⁽¹⁴⁾. Navzdory podpoře a doporučením Komise jsou však mezi členskými státy stále značné rozdíly v míře, v jaké analýzu rizik a profily rizik systematicky využívají při cílení kontrol, a to navzdory skutečnosti, že využívání výpočetní techniky v rámci celního režimu jejich aplikaci umožnilo.

3.14 Pozměněné znění celního kodexu ⁽¹⁵⁾ zavádí pro členské státy povinnost provádět řízení rizik a specifikuje časová období, kdy mají členské státy provádět příslušné kontroly na základě rizik a kdy budou celní kontroly založeny na analýze rizik s využitím automatizované technologie zpracování dat. Bude nutné vynaložit další úsilí, aby bylo dosaženo souladu s těmito novými pravidly. Účetní dvůr během svého auditu zjistil, že ve dvou členských státech nebyly v roce 2004 profily rizik využívány vůbec. Rozhodnutí o fyzických kontrolách a kontrolách dokumentace se převážně zakládalo na čistě osobní subjektivní iniciativě celního úředníka. V jiných dvou členských státech se profily rizik používaly pouze u části dovozů. U zboží importovaného v rámci určitého zjednodušeného režimu nebyla uplatňována žádná cílená kontrolní opatření, která by vycházela z profilu rizik.

3.15 V jednom členském státě bylo využití fiskálních profilů rizik na hranicích omezeno a nahrazeno fiskálními kontrolami na základě auditu prováděnými v prostorách hospodářských subjektů. Tato strategie je v souladu s návrhem Komise obsaženém v jejím sdělení z července roku 2003. Takový přístup však může oslabit celní dohled, protože četnost kontrol u mnoha subjektů je nízká.

3.16 Ačkoliv je v členských státech význam náhodného výběru vzorků jako doplňkového prvku všeobecně uznáván, statistický náhodný výběr zboží se v šesti navštívených členských státech vůbec nepoužívá.

3.17 Celní úřady by měly pravidelně monitorovat a prověřovat výsledky celních kontrol s cílem zhodnotit účelnost a efektivnost systému řízení rizik a pro aktualizaci analýzy a stanovení priorit kontrol využívat zpětné vazby z režimu celního odbavování.

3.13 V návaznosti na nedávné změny celního kodexu (nařízení (ES) č. 648/2005 ze dne 13. dubna 2005) Komise a členské státy dále spolupracují při provádění rámce řízení rizik v celém Společenství.

3.14 Tyto dva členské státy, u kterých bylo Účetním dvorem zjištěno, že nevyužívají analýzu rizik, k tomu směřovaly a oba před koncem roku 2004 zavedly systémy pro dovozy. Je to důležitý základ, ale zavedení celních kontrol spočívajících na analýze rizik má mnohem širší dopad. Analýza rizik hraje svoji úlohu ve všech druzích celních kontrol, včetně výběru dovozců, kteří budou oprávněni využívat zjednodušené postupy, a četnosti a obsahu kontrol založených na auditu. Očekává se, že vedle otázek bezpečnosti a jistoty, jimž byly stanoveny specifické cíle, členské státy přijmou různá opatření v odlišném tempu, která budou záviset na množství a druhu celního provozu, jež musí zvládat.

3.15 Komise připomene členským státům, že četnost kontrol může hrát klíčovou úlohu v provádění kontrolní strategie založené na auditu.

3.16 Komise bude nadále doporučovat, aby rámec rizik Společenství jako základ pro výběr zásilek nebo prohlášení, které mají být předmětem celní kontroly, obsahoval namátkový prvek.

3.17–3.18 Komise souhlasí s tím, že výsledky záznamů, přezkum a aktualizace profilů rizik jsou klíčovými jevy řádného řízení rizik, a proto bude členským státům nadále připomínat, aby k jeho dosažení zaváděly vhodné postupy.

⁽¹⁴⁾ Zvláštní zpráva č. 13/98 o využití technik analýzy rizik při celní kontrole a celním odbavení zboží.

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2005 ze dne 13. dubna 2005 pozměňující nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex společenství (Úř. věst. L 117, 4.5.2005, s. 13).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.18 U některých celních správ byly zjištěny nedostatky při vykazování výsledků fyzických kontrol a kontrol dokumentace a jejich hlášení na centrální úrovni. V některých případech byly filtry bezdůvodně a bez souhlasu vedení obcházeny. Profily rizik dále nebyly vždy řádně přezkoumány, a nebylo tedy zjištěno, zda jsou skutečně účelné, nebo byla koordinace mezi odbory odpovědnými za nastavení filtrů na různých úrovních (centrální, regionální, místní) nedostatečná. Nedostatečné sledování a prověřování fungování profilů rizik a výsledků celních kontrol vede k nedostatku zpětné vazby z tohoto procesu, který pak znemožňuje jak včasnou aktualizaci profilů rizik, tak stanovení optimálních priorit pro kontroly prováděné celními úřady.

Zjištění, která vyplývají z auditů a týkají se operací daného rozpočtového roku

Stanovené částky, které dosud nebyly Komisi zpřístupněny (účty „B“)

3.19 Nárokované částky bez záruky a nárokované částky, které byly zpochybněny a u nichž může dojít ke změně, nemusí být Komisi zpřístupněny, pokud je členské státy místo toho uloží na oddělené účty (účty „B“). Všechny členské státy předkládají Komisi čtvrtletní výpisy ze svých účtů „B“. Čistý zůstatek zahrnutý do rozvahy Společenství v rámci položky „pohledávky za členskými státy“ činí 7 39,4 milionu EUR (2003: 729,3 milionu EUR).

3.20 K 31. prosinci 2004 byl hrubý zůstatek účtů „B“ uvedený v účetních záznamech Komise 1 905,0 milionu EUR, tj. o 19,4 % méně, než činila tato částka k 31. prosinci 2003 (2 364,3 milionu EUR) ⁽¹⁶⁾. Hlavním důvodem této změny je skutečnost, že

⁽¹⁶⁾ Uvádí se hrubé údaje před srážkami:

	v milionech EUR	
	2004	2003
Hrubý zůstatek	1 905,0	2 364,3
Náklady na výběr, které si ponechají členské státy (25 %)	(476,2)	(591,1)
Odpis (viz bod 3.22)	(689,4)	(1 043,9)
Netto	739,4	729,3

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

položky týkající se dovozu novozélandských máslových produktů byly po vyřešení tohoto případu z účtů „B“ vyřazeny ⁽¹⁷⁾.

3.21 Účetní dvůr vítá přijetí nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2028/2004 ⁽¹⁸⁾, které stanoví povinnost členských států odepisovat částky tradičních vlastních zdrojů, které nejsou vybrány do určitého konečného data. Nařízení také zavádí povinnost členských států poskytnout odhad těch částek uvedených na účtech „B“, jejichž výběr již není pravděpodobný.

3.22 Komise zanesla do své rozvahy odpisy na základě aktuálních informací poskytnutých členskými státy, aby tak zohlednila míru, v jaké je výběr těchto částek nepravděpodobný. Celková výše odpisů se pohybuje v rozmezí očekávaném na základě srovnání s předchozími lety. Většina členských států však neposkytla informace o metodách, které se používaly při stanovování odhadů. V důsledku toho nemůže Účetní dvůr částku odpisu potvrdit a domnívá se, že Komise by měla poskytnout návod k postupu, a zajistit tak konzistentní přístup. Odhady neinkasovatelných částek poskytnuté členskými státy se pohybují mezi 10 % (12,8 milionu EUR v případě Spojeného království) a 96 % (118 milionů EUR v případě Španělska) ⁽¹⁹⁾.

3.23 Podobně jako v předchozích letech ⁽²⁰⁾ byly při auditu Účetního dvora a inspekcích Komise (viz bod 3.5) v několika členských státech (Belgie, Německo, Irsko, Itálie, Kypr, Polsko, Slovensko, Švédsko, Spojené království) zjištěny systematické problémy s účty „B“, např. zpoždění v zaúčtování položek, chybné položky, opomenutí a nesprávná zrušení. V roce 2003 odstranilo Německo ze svého účtu „B“ položky v celkové výši 40,1 milionu EUR, aniž by toto snížení plně zdůvodnilo.

3.22 Komise se domnívá, že v rámci používání odhadů připravených členskými státy uplatnila zásadu obezřetnosti, kterou vyžaduje finanční nařízení. Vybírání celních dluhů závisí na vnitrostátních právních předpisech a postupech. Pouze členské státy znají spolehlivost základu pro vymáhání plateb i to, zda dlužník má aktiva či nikoli; znají rovněž postupy lepšího vybírání plateb, které mají k dispozici a které se jim osvědčily. Komise v průběhu jednání Poradního výboru pro vlastní zdroje (ACOR) dne 9. prosince 2004 vysvětlila členským státům základní zásadu, kterou by měly používat při přípravě jejich odhadů. Komise bude členským státům připomínat jejich odpovědnost při přípravě odhadů založených na skutečných údajích.

3.23 Komise se s dotčenými členskými státy těmito body zabývá, aby obdržela vysvětlení a zajistila nápravu chyb.

⁽¹⁷⁾ Původ těchto položek viz zvláštní zpráva Účetního dvora č. 4/98 o dovozu novozélandských mléčných produktů a švýcarského sýra do Společenství se sníženou celní sazbou a odbytu těchto produktů. Zrušení, která byla nakonec provedena, jsou důsledkem řešení případu soudní cestou a byla již zohledněna při odpisech realizovaných v předchozích letech. Inkasovaná částka (11,6 milionu GBP) byla Komisi zpřístupněna obvyklým způsobem.

⁽¹⁸⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2028/2004 ze dne 16. listopadu 2004, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 1150/2000, jímž se provádí rozhodnutí 94/728/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství (Úř. věst. L 352, 27.11.2004, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dále sedm členských států, které měly na svých účtech „B“ jen malé částky (dohromady méně než 0,1 % z celkového zůstatku účtů „B“), považovalo tyto částky za inkasovatelné v plné výši.

⁽²⁰⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 3.40.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Poplatky z cukru

3.24 V rámci společné organizace trhů v odvětví cukru nesou výrobci finanční odpovědnost za ztráty vzniklé při prodeji produkce, pro niž je stanovena kvóta ⁽²¹⁾. Tato zásada se realizuje uvalením poplatků na výrobu cukru, isoglukosy a inulinového sirupu. Výši poplatků stanoví Komise (479,8 milionu EUR za hospodářský rok 2002/03) a od výrobců je vybírají členské státy. Členské státy si ponechají 25 % poplatků jako krytí nákladů na výběr ⁽²²⁾.

3.25 Účetní dvůr provedl kontrolu následných opatření přijatých v návaznosti na dřívější práce v oblasti poplatků z cukru a prověřil jejich výpočet ze září 2004 (pro hospodářský rok od 1. července 2002 do 30. června 2003). Účetní dvůr zjistil, že systém pro výpočet poplatků z cukru funguje uspokojivě, a to navzdory nejasnostem v předepsané kalkulační metodě ⁽²³⁾, jež je třeba odstranit. Upozorňuje také na následující body, v souvislosti s nimiž doporučil nápravná opatření:

- a) celková výše poplatků z cukru (479,8 milionu EUR) byla omylem podhodnocena o přibližně 6 milionů EUR;
- b) ohledně dvou hlavních zdrojů dat, na nichž se výpočet zakládá:
 - i) databáze Eurostatu COMEXT ⁽²⁴⁾ vykazovala problémy s nepřesnostmi, pokud šlo o množství vyváženého inulinového sirupu. V důsledku toho byla Komise v rozporu s nařízením nucena použít jiné údaje poskytnuté členskými státy;
 - ii) Komise systematicky nekontrolovala sdělení podávaná členskými státy a dosud nevydala pokyny ohledně osvědčených postupů pro navrhování kontrolních mechanismů, které by zajistily spolehlivost těchto sdělení, jak doporučuje zvláštní zpráva Účetního dvora č. 20/2000 ⁽²⁵⁾.

3.25

- a) *Opravy budou provedeny automaticky v průběhu výpočtu dávek na rok 2005, které musí převzít výpočty a převody z předchozího roku.*
- b)
 - i) *Nařízení (ES) č. 314/2002 bude upraveno, zejména aby upřesnilo tento konkrétní způsob výpočtu.*
 - ii) *Členským státům bylo doporučeno, jak mají nastavit kontrolní mechanismus. Komise při zavádění kontrolních mechanismů pro nový režim poplatků z cukru patřičně přihlédne ke zjištěním Účetního dvora a k vlastním auditům.*

⁽²¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1260/2001 ze dne 19. června 2001 o společné organizaci trhů v odvětví cukru (Úř. věst. L 178, 30.6.2001, s. 1).

⁽²²⁾ Rozhodnutí Rady 2000/597/ES, Euratom, čl. 2 odst. 3.

⁽²³⁾ Nařízení Komise (ES) č. 314/2002 ze dne 20. února 2005, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro režim kvót v odvětví cukru (Úř. věst. L 50, 21.2.2002, s. 40).

⁽²⁴⁾ COMEXT je název referenční databáze Eurostatu, která obsahuje statistiky zahraničního obchodu.

⁽²⁵⁾ Bod 61.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.26 Nadále platí, že závěrečné odsouhlasení příjmů a výdajů, které mají být financovány z poplatků z cukru, není v rámci stávajícího účetního systému Komise proveditelné, jak je také uvedeno ve zvláštní zprávě Účetního dvora č. 4/91 ⁽²⁶⁾.

3.26 Není potřeba provádět účetní odsouhlasení plateb mezi zdroji, které pocházejí z dávek, a rozpočtovými výdaji. Metoda výpočtu vyplývající ze stávajících pravidel Rady totiž nevytváří mezi těmito dvěma prvky rovné postavení. Porovnání může být v případě potřeby provedeno mimo rámec účetního systému.

Vlastní zdroje odvozené z DPH/HND

Úvod

3.27 Na rozdíl od příjmů z tradičních vlastních zdrojů odrážejí vlastní zdroje odvozené z DPH a HND makroekonomické statistiky, jejichž výchozí údaje nelze auditovat přímo. Z tohoto důvodu vychází audit DPH/HND z dodaných makroekonomických souhrnných ukazatelů připravených pro Komisi členskými státy (buď z prognóz, nebo z konečných číselných údajů) a usiluje o zhodnocení systému, který Komise používá pro manipulaci s údaji až po okamžik jejich zahrnutí do konečné účetní závěrky. Audit tedy pokrývá sestavování ročního rozpočtu a jeho plnění vzhledem k měsíčním platbám členskými státy. Dále se soustřeďuje na systémy dohledu a kontroly Komise, jejichž úkolem je zajistit správné stanovení a výběr příjmů EU. Specifické aspekty vlastních zdrojů z DPH a HND jsou předmětem zvláštních auditů.

3.28 Zvláštní audity Účetního dvora týkající se vlastních zdrojů z DPH a HND obsáhly kontroly soupisů pro účely Evropského systému účtů (ESA 95) ⁽²⁷⁾ prováděné Komisí, výpočet váženého průměru sazby (VPS) DPH v přiznáních k dani z přidané hodnoty členských států ⁽²⁸⁾ a systémy dohledu a kontroly pro sestavování národních účtů statistickými úřady členských států.

⁽²⁶⁾ Bod 5.19.

⁽²⁷⁾ Evropský systém účtů 1995 (příloha A nařízení Rady (ES) č. 2223/96 ze dne 25. června 1996 o Evropském systému národních a regionálních účtů ve Společenství (Úř. věst. L 310, 30.11.1996, s. 1)) se používá při sestavování národních účtů pro účely Společenství, a tedy i pro účely vlastních zdrojů z HND (nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 ze dne 15. července 2003 o harmonizaci hrubého národního důchodu v tržních cenách (nařízení o HND) (Úř. věst. L 181, 19.7.2003, s. 1)).

⁽²⁸⁾ Přiznání k dani z přidané hodnoty je dokument připravený členskými státy, který obsahuje údaje používané při výpočtu základu DPH. Základ daně z přidané hodnoty představuje základ pro výpočet vlastních zdrojů z DPH a je pro kontrolu prováděnou Komisí nezbytný (články 7 a 11 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 ze dne 29. května 1989 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 155, 7.6.1989, s. 9)).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Hodnocení systémů dohledu a kontroly

Systémy dohledu a kontroly – Komise

3.29 Inspekční činnost Komise prováděná ve spolupráci s členskými státy tvoří významnou součást kontrolního systému vlastních zdrojů z DPH/HND. Účetní dvůr přezkoumal práci útvarů, které tyto inspekce prováděly.

Vlastní zdroje z DPH

3.30 Pokud jde o vlastní zdroje z DPH, inspekce Komise provedené na místě během rozpočtového roku vedly k 28 novým výhradám ⁽²⁹⁾ vůči specifickým složkám přiznání k dani z přidané hodnoty ⁽³⁰⁾ jednotlivých členských států. Příprava a výkaznictví výsledků těchto inspekcí měly dobrou kvalitu. Vzhledem k omezenému množství zdrojů se však Komise potýká s problémy, když se snaží zachovat stejnou kvalitu a frekvenci inspekčních návštěv v členských státech jako před rozšířením ⁽³¹⁾. Dále pokud jde o kontrolní opatření přijatá v návaznosti na vyslovené výhrady, bylo dosaženo jen malého pokroku (během roku bylo zrušeno pouze šest výhrad) a ke konci roku 2004 jich tedy zbývalo 107. Tyto výhrady se často vztahují na několik rozpočtových let a čtyři z nich se datují od přiznání k DPH podaných před více než deseti lety. Komise neprovedla odhad jejich finančního dopadu.

3.30 Analýza Komise prokazuje, jak je obtížné odhadnout finanční dopad výhrad, neboť se týkají hlavně případů, kdy chybí spolehlivé údaje. Výhrady jsou prováděny proto, aby měl členský stát povinnost vyhledávat spolehlivé údaje o množství a přijatelnou metodologii. V roce 2003 Komise oznámila svůj záměr předkládat, jeví-li se to jako vhodné, dlouhodobé výhrady Soudnímu dvoru Evropských společenství. Ukázalo se to být účinné v případě dvou členských států, které splnily požadavky Komise v době, kdy bylo řízení pro porušení Smlouvy stále ještě v přípravné fázi. Komise si je vědoma větší pracovní zátěže, která je důsledkem rozšíření, a proěřuje, jak nejlépe využít své zdroje a zároveň zachovat kvalitu inspekci.

Kontroly výpočtu váženého průměru sazby DPH v přiznáních k DPH předložených členskými státy

3.31 Členské státy, které uplatňují různé sazby DPH, jsou povinny vypočítat váženou průměrnou sazbu (VPS), již Komise použije při výpočtu vlastních zdrojů z DPH. Případná chyba v tomto výpočtu by měla dopad na základ DPH používaný pro výpočet vlastních zdrojů, a v důsledku toho by mohla ovlivnit výši uhrazených vlastních zdrojů z DPH. Účetní dvůr prošetřil inspekce Komise, které se soustředily na tento aspekt systému, provedl audit výpočtu VPS v pěti členských státech ⁽³²⁾ a zkontroloval, zda je výpočet v souladu s požadavky právních předpisů Společenství ⁽³³⁾.

⁽²⁹⁾ U deseti z těchto 28 případů jde o podrobnější rozdělení již existujících výhrad.

⁽³⁰⁾ Výhrady jsou důležitým nástrojem, který Komisi umožňuje provádět úpravy v přiznání k DPH členských států i po čtyřletém časovém limitu, který stanoví právní předpisy Společenství.

⁽³¹⁾ V průměru každé dva roky.

⁽³²⁾ Německo, Itálie, Nizozemsko, Finsko a Švédsko.

⁽³³⁾ Viz články 3 a 4 nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.32 Pokud jde o 29 specifikovaných výhrad k VPS, Účetní dvůr zjistil, že řada z nich je aktuální již po neúměrně dlouhou dobu ⁽³⁴⁾. Po vyslovení výhrady nebyl členským státům na vyřešení problému vyhrazen žádný časový limit.

3.33 Komise na druhé straně nevyjádřila žádné výhrady v případech, kdy ve výpočtu VPS zjistila systematické nedostatky ⁽³⁵⁾.

3.34 Generální ředitelství pro rozpočet postoupilo v rámci Komise významnou část kontrol výpočtu VPS Eurostatu a některé fiskální aspekty výpočtu generálnímu ředitelství pro daně a cla. Jejich individuální role a povinnosti nebyly v době, kdy Účetní dvůr audit prováděl, formálně zdokumentovány.

Vlastní zdroje odvozené z HND

3.35 Co se týče vlastních zdrojů odvozených z HND, přímá verifikace příslušných národních účtů, které jsou podkladem pro číselné údaje uvedené v dotaznících HND ⁽³⁶⁾, je i nadále

3.32 Neexistuje žádný právní postih, který by Komise mohla využít, a donutit tak členské státy k rychlému zlepšení zdrojů údajů nebo metod výpočtu, ačkoli řízení pro porušení Smlouvy představuje z dlouhodobého hlediska rozumné řešení. Odložené výhrady jsou však přezkoumávány v rámci každé kontroly a následné zprávy o kontrole popisují vývoj projednávání jednotlivých výhrad. V případě Rakouska bylo dosaženo významného pokroku, což v okamžiku, kdy Komise obdrží odsouhlasené změny, umožní odstranit výhradu, která byla zavedena jak Rakouskem, tak Komisí.

3.33 V případě Itálie, na který se Účetní dvůr odvolal v poznámce pod čarou, Komise přijala přibližné údaje za účelem rozdělení malého počtu výrobků do sazeb DPH. V případě těchto výrobků jsou známy výdaje, avšak není k dispozici žádná konkrétní informace o rozdělení do různých sazeb DPH nebo výjimek z tohoto rozdělení. V případě tvorby hrubého fixního kapitálu se k rozlišení mezi standardní a sníženou sazbou používá přibližná procentní hodnota. Itálie může tyto daně ukládat pouze po omezenou dobu. V průběhu příslušné kontroly Komise potvrdila, že k dokončení tohoto výpočtu chybí údaje. Komise souhlasila s rozdělením založeným na hrubých odhadech pouze výjimečně a na krátkou dobu dvou let, později rozšířenou na čtyři roky. Komise již v poslední kontrolní zprávě oznámila, že tento postup nebude nadále přijatelný.

3.34 GR pro rozpočet je celkově odpovědné za stanovení váženého průměru sazeb (WAR), ale využívá technické podpory Eurostatu při hodnocení hospodářských odvětví a GR pro daně a celní unii při rozdělování zboží a služeb do sazeb DPH. V důsledku připomínky Účetního dvora nabylo v září 2005 účinnosti memorandum o porozumění podepsané třemi generálními řediteli, které specifikuje tyto role a zahrnuje další oblasti spolupráce.

⁽³⁴⁾ Například výhrada týkající se opravy pro malé podniky pro Německo, platná v letech 1991–2001, která byla vyslovena během inspekce v roce 1995, následně prodloužena a zrušena v roce 2004 (s výjimkou výhrady vztahující se k roku 2000), a dále výhrada ke kompenzaci pro vozidla v Rakousku vyslovená v roce 1999 v souvislosti s přiznáními k DPH za období 1995–2001.

⁽³⁵⁾ Metody používané v Itálii pro získání požadovaného rozdělení konečné spotřeby domácností a výdajů pro účely tvorby hrubého fixního kapitálu nebyly zcela spolehlivé.

⁽³⁶⁾ Dokument vychází ze společného modelu, podle kterého statistické úřady členských států každoročně předávají údaje o HND Eurostatu.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

nedostatečná. Komise však již založila útvar, který bude provádět verifikaci veřejných a národních účtů předkládaných členskými státy.

3.36 Od roku 2003 právní předpisy Společenství stanoví, že členské státy mají předat výroční zprávy o kvalitě údajů HND Komisi. Zpráva by měla obsahovat informace, které dostatečně osvětlí, jakým způsobem se dospělo k souhrnné hodnotě HND, zvláště by měla popsat významné změny v používaných postupech a základních statistikách a vysvětlit revize původních odhadů HND. V souladu s čl. 2 odst. 3 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 by měl obsah a formát této zprávy odpovídat obecným pokynům, které vydala Komise ⁽³⁷⁾.

3.37 Z kontroly zpráv o kvalitě předložených v roce 2004 vyplývá, že:

- a) některé členské státy nedodržely obecné pokyny týkající se obsahu a formátu;
- b) existují významné rozdíly v množství a podrobnosti poskytnutých informací;
- c) se neuvádí informace o výsledcích šetření kvality HND a jeho součástí, i když obecné pokyny poskytnutí těchto informací vyžadují.

Kontroly soupisů k systému ESA 95 prováděné Komisí

3.38 Významná část systémů dohledu a kontroly Komise, které se týkají vlastních zdrojů odvozených z HND, souvisí se soupisy systému ESA 95. Členské státy musí připravit HND a související národní účty, které tvoří základ pro výpočet vlastních zdrojů odvozených z HND, v souladu se systémem ESA 95. Členské státy jsou za tímto účelem povinny předložit soupisy k HND. Jde o popisy metod a postupů používaných v jednotlivých zemích při výpočtu souhrnných ukazatelů HND a souvisejících národních účtů.

3.39 Účetní dvůr zkontroloval, jakým způsobem Komise provedla kontroly soupisů k HND v rámci systému ESA 95 u původních patnácti členských států s cílem zhodnotit účelnost kontrol, které mají zajistit, aby členské státy postupovaly v souladu s požadavky ESA 95 ⁽³⁸⁾.

3.37 Zprávy o kvalitě byly poprvé předloženy v roce 2004 a v porovnání s předchozími lety představují významné zlepšení informací poskytovaných prostřednictvím dotazníků. Zjištění, že nové pokyny byly do určité míry vykládány odlišně od toho, jak byly použity poprvé, není neobvyklé ani překvapující. Na svém jednání v červenci 2005 Výbor pro HND schválil návrhy Eurostatu na přijetí rozšířených pokynů, jejichž cílem je v tomto roce zajistit více harmonizovaný výsledek.

⁽³⁷⁾ Viz zápis z druhého jednání výboru pro HND z 25 až 26. března 2004, v němž výbor přijímá navrhovanou strukturu dotazníku a zprávy o kvalitě za rok 2004.

⁽³⁸⁾ Očekává se, že soupisy týkající se HND deseti nových členských států budou k dispozici v roce 2006.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.40 Soupisy k HND musely být předloženy Komisi do konce roku 2000. Ačkoliv většina členských států podala své soupisy v průběhu roku 2001, Francie je předložila až v roce 2003 a Lucembursko až v roce 2004.

3.41 Komise zdokonalila svou koncepci kontroly zřízením systematického a strukturovaného nástroje pro provádění kontrol v podobě dotazníku pro hodnocení soupisů k HND (DHSND) ⁽³⁹⁾. Nezkontrolovala však, zda statistické úřady členských států systémy a metody popsané v soupisech skutečně aplikují.

3.42 Dokumentace ke kontrolám soupisů prováděných Komisí byla neúplná. Zdokumentovány byly pouze ty případy, kde Komise zjistila problémy a nevyřešené otázky. Tento přístup nezajišťuje plnou průkaznost dokumentace kontrol (*audit trail*) prováděných Komisí, čímž se omezuje možnost tyto kontroly auditovat a snižuje se jejich spolehlivost.

Nelegální činnosti

3.43 Důležitým aspektem HND je jeho úplnost, která představuje spolehlivý základ pro spravedlivé zjištění poměrných částí vlastních zdrojů odvozených z HND u jednotlivých členských států. Systém ESA 95 stanoví, že do HND budou zařazeny všechny kategorie nezákonných činností. Komise již požádala členské státy, aby u některých kategorií nezákonných činností provedly odhady ⁽⁴⁰⁾.

3.44 Z kontrol soupisů podle systému ESA 95 provedených Komisí vyplývá, že tyto odhady do HND zahrnulo pouze několik členských států, navíc šlo o různé typy nezákonných činností. Odhady HND tedy nejsou plně srovnatelné, což má dopad na výpočet vlastních zdrojů z HND, a rovněž nejsou zcela v souladu s požadavky ESA 95.

Mezispotřeba

3.45 Systém ESA 95 stanoví, že drobné nákupy společností (malé nástroje v hodnotě menší než 500 EUR) se budou považovat za mezispotřebu. Při odchylce od tohoto pravidla je nutná příslušná úprava relevantním členským státem, aby tak byl zajištěn soulad s tímto požadavkem systému ESA.

3.40 Komise neustále vyvíjela tlak na Francii a Lucembursko, aby přeložily své soupisy.

3.41 V mnohých případech členské státy ve svých soupisech popisují současné nedostatky ve svém účetnictví a plánovaná zlepšení. Komise považuje možnost, že systémy a metody popsané v soupisech ve skutečnosti nejsou používány, za málo pravděpodobnou. Tento názor potvrzuje skutečnost, že řada členských států své soupisy nebo jejich výňatky zveřejňuje.

3.42 Komise kontroluje soupisy a jako kontrolní seznam používá dotazník pro hodnocení soupisů k HND (GIAQ), aby zajistila, že jsou pro všechny členské státy zahrnuty všechny otázky. Z otázek zaslaných členským státům za účelem přípravy kontrol HND je zřejmé, že se GIAQ používá při jejich sestavování. Komise rozhodla, že by nebylo užitečné a z hlediska nákladů ani účelné sestavovat podrobné informace o všech položkách GIAQ, které nevedly k otázce určené pro šetření HND. Komise by tak nemohla dokončit analýzu soupisů v rozumné lhůtě.

3.44 Komise aktivně vyvíjí tlak na členské státy, aby do HDN zahrnuly protiprávní činnosti. Jejich zahrnutí se však vyžaduje teprve od finančního roku 2002 (rok, od kterého se ESA95 vztahuje na vlastní zdroje). Tyto roky jsou v současné době stále otevřené k přezkumu. Členské státy mají čas až do roku 2006, aby v tomto směru vyhověly ESA-95, než bude možné uplatnit výhrady.

⁽³⁹⁾ DHSND je standardní dotazník používaný Eurostatem ke kontrole soupisů týkajících se HND. Obsahuje 277 otázek, které zahrnují široké spektrum různých témat.

⁽⁴⁰⁾ Podle odhadu Eurostatu založeném na existujících studiích se podíl na HND 1–2 %.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.46 Ve dvou z osmi členských států ⁽⁴¹⁾ (Belgie a Irsko), v nichž probíhal audit, není v rámci účetních pravidel pro obchodní společnosti takový limit stanoven, ani nebyly provedeny žádné úpravy směřující k zajištění souladu se systémem ESA 95. Komise poté, co věc s těmito dvěma členskými státy projednala, tuto situaci akceptovala, aniž by se dále pokoušela doložit, že odchylka od systému ESA 95 byla nevýznamná.

Systémy dohledu a kontroly – členské státy

3.47 Právní předpisy Společenství o harmonizaci hrubého národního důchodu ⁽⁴²⁾ členských států si žádají zvláštní úsilí, jehož cílem je zdokonalování postupů sestavování HND a šíření osvědčených postupů v této oblasti. Také předpokládají přijetí opatření, která povedou k větší srovnatelnosti, spolehlivosti a úplnosti údajů o HND. Účetní dvůr prováděl šetření v sedmi členských státech ⁽⁴³⁾, při nichž zjišťoval, v jaké míře byly zavedeny a uplatňovány systémy dohledu a kontroly při sestavování národních účtů v rámci statistických úřadů.

3.48 Účetní dvůr upozorňuje, že mezi členskými státy existují značné rozdíly, pokud jde o existenci a uplatňování níže uvedených prvků systémů dohledu a kontroly v rámci procesu sestavování národních účtů:

- a) provádění formální a strukturované analýzy rizik procesu sestavování národních účtů ⁽⁴⁴⁾;
- b) existence dohod nebo podobných ujednání mezi útvary pověřenými sestavováním národních účtů a útvary poskytujícími základní statistická data, v nichž jsou definovány podmínky poskytnutí a kvalita těchto údajů ⁽⁴⁵⁾;
- c) systematická produkce „zpráv o kvalitě“, které doplňují statistické průzkumy ⁽⁴⁶⁾;
- d) dokumentace dohledu nad sestavováním národních účtů prováděná vedením ⁽⁴⁴⁾;
- e) provádění interních auditů procesu sběru a kompilace statistických dat ⁽⁴⁴⁾.

3.46 V Belgii i v Irsku nejsou známy prahy, které společnosti používají, neboť neexistují daňové ani účetní prahy. Protože se v takových případech ani neví, jakou formu by možná úprava měla mít a jak by se měla provést, považuje Komise za velmi vhodné, aby se úpravy nepoužívaly.

3.48–3.49 Vzhledem k rozdílům mezi členskými státy Komise používá stejné standardizované nástroje k ověření spolehlivosti, porovnatelnosti a úplnosti údajů HND, které členské státy používají pro vlastní zdroje, včetně velmi podrobného popisu zdrojů a metod (soupisy HND) s ročními aktualizacemi prostřednictvím zpráv o kvalitě. Komise se domnívá, že tyto systémy poskytují dostatečné záruky toho, že jsou údaje HND spolehlivé, porovnatelné a úplné.

Komise ve Výboru pro HND projedná s členskými státy, do jaké míry by se měly vnitrostátní systémy dohledu a kontroly stát součástí ověřovacího postupu HND.

⁽⁴¹⁾ Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko, Švédsko a Spojené království.

⁽⁴²⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003, zejména články 2, 3 a 5.

⁽⁴³⁾ Německo, Řecko, Španělsko, Francie, Maďarsko, Polsko a Spojené království.

⁽⁴⁴⁾ Tento prvek je plně realizován ve Spojeném království.

⁽⁴⁵⁾ Tento prvek je plně realizován v Německu, Polsku a ve Spojeném království.

⁽⁴⁶⁾ Provádí se pouze ve Francii a Spojeném království.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.49 Účetní dvůr zdůrazňuje, že rozdíly v existenci a využívání systémů dohledu a kontroly by mohly vést k různé míře spolehlivosti, srovnatelnosti a úplnosti národních účtů.

Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů

3.50 Účetní dvůr prověřil výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů generálního ředitelství pro rozpočet a Eurostatu. Stejně jako v roce 2003 udává výroční zpráva o činnosti generálního ředitelství pro rozpočet počet inspekčních návštěv v členských státech provedených v souvislosti s DPH, ale o verifikaci údajů o vlastních zdrojích z DPH již dále nic neuvádí. Nezmiňuje ani kontrolní činnosti týkající se vlastních zdrojů odvozených z HND, existenci 107 výhrad vůči prohlášení o dani z přidané hodnoty jednotlivých členských států, ani změny v počtu výhrad v průběhu roku.

3.51 Výroční zpráva o činnosti Eurostatu zmiňuje kontroly soupisů statistických zdrojů a metod připravených členskými státy v rámci systému ESA 95. Uvádí, že v důsledku těchto kontrol došlo k nahrazení dřívějších obecných výhrad vůči všem údajům všech členských států omezeným počtem konkrétních výhrad. Zpráva však neudává aktuální počet konkrétních výhrad (57) a skutečnost, že ke konci roku 2004 byla obecná výhrada vůči Německu a Lucembursku stále v platnosti. Výroční zpráva o činnosti Eurostatu také neuvádí, v jaké míře bylo dosaženo klíčových prioritních cílů uvedených v statistickém programu Komise pro rok 2004, pokud jde o verifikaci údajů o DPH a HND připravených členskými státy.

Závěr a doporučení

3.52 S ohledem na rozsah auditu (viz bod 3.3) a s výjimkou záležitostí spojených s účty „B“ uvedených v bodě 3.23 přinesla práce provedená Účetním dvorem v oblasti spolehlivosti účtů zaznamenávajících tradiční vlastní zdroje a zákonnosti a správnosti souvisejících operací celkově uspokojivé výsledky.

3.53 S ohledem na rozsah auditu, jak je popsán v bodě 3.27, a na základě údajů předložených členskými státy vyslovuje Účetní dvůr stanovisko, že zdroje z DPH/HND byly ve všech podstatných ohledech správně vypočítány, vybrány a zapsány Komisí na účty Společenství.

3.50 Výroční zprávy o činnosti připravené generálními řediteli jsou svou povahou velmi selektivní a představují buď činnosti určitého významu, nebo s určitou popisnou hodnotou. GR pro rozpočet považovalo za dostatečné zmínit samotné kontroly, aniž by upřesnilo podrobnosti výhrad, které jsou běžným nástrojem zlepšení výkazů DPH. GR pro rozpočet však prověřil své kontroly zdrojů DPH.

3.51 Počet výhrad jednotlivých členských států je malý. Pouhý počet výhrad navíc nepředstavuje určující ukazatel, neboť může mít větší či menší číselný dopad na HND. Eurostat souhlasí s tím, že ve své výroční zprávě o činnosti poskytne více informací pro ověření HND a DPH.

3.52 Jak uvádí Účetní dvůr v bodu 3.21 zprávy, nařízení upravující účty „B“ bylo změněno na konci roku 2004. Zavedené změny napomohou k dosažení spolehlivějších a přesnějších účtů „B“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

3.54 Audit Účetního dvora týkající se vlastních zdrojů z HND však identifikoval nedostatky, které by mohly mít dopad na kvalitu údajů, na jejichž základě jsou stanovovány příspěvky členských států. Účetní dvůr doporučuje, aby Komise:

- a) provedla (přímé) verifikační kontroly souhrnných ukazatelů národních účtů (viz bod 3.35);
- b) rozšířila kontroly soupisů zdrojů a metod používaných při sestavování národních účtů členskými státy a zdokonalila svůj systém dokumentace kontrol (viz body 3.41–3.42);
- c) usilovala o to, aby všechny členské státy splnily požadavky systému ESA 95, pokud jde o zahrnutí nezákonných činností do HND (viz body 3.43–3.44);
- d) ve spolupráci s členskými státy přezkoumala, jak nejlépe implementovat osvědčené postupy pro dohled a kontrolu při sestavování národních účtů (viz body 3.47–3.49);
- e) provedla srovnávací analýzu zpráv o kvalitě, formulovala přesnější obecné pokyny a posílila kontrolní opatření přijatá v návaznosti na jejich implementaci (viz body 3.36–3.37).

3.55 Ke kontrolám systémů prováděným Komisí, na nichž je založen výpočet vlastních zdrojů z DPH, Účetní dvůr:

- a) podotýká, že výhrady, zvláště s ohledem na jejich velký počet (107), mají dopad na správnost přiznání k dani z přidané hodnoty členských států, a doporučuje, aby Komise ve spolupráci s členskými státy, pokud to bude možné, tyto výhrady kvantifikovala ⁽⁴⁷⁾ (viz bod 3.30);
- b) doporučuje, aby se Komise více zasazovala o snížení počtu dlouhodobých výhrad (viz body 3.30 a 3.32);

3.54 Komise se domnívá, že tyto systémy poskytují dostatečné záruky toho, že jsou údaje HND spolehlivé, porovnatelné a úplné. Nedávno přijaté doporučení o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů (KOM(2005) 217), které obsahuje Evropský kodex statistických postupů, by však měl přispět ke zlepšení kvality makroekonomických statistik, včetně HND.

- a) Komise v současné době prověřuje způsoby, jimiž by bylo možno provádět bezprostřednější ověření ve smyslu uvedeném Účetním dvorem.
- b) Komise se v rámci svých omezených zdrojů zaváže zlepšit podklady.
- c) Komise již tento cíl efektivně sleduje.
- d) Komise prostřednictvím výboru pro HND podporuje správné postupy při sestavování vnitrostátních účtů. Komise předloží doporučení Účetního dvora výboru pro HND.
- e) Od kontroly Účetního dvora byly předloženy a v červenci 2005 výborem pro HND schváleny výsledky srovnávací analýzy a podrobnější pokyny.

3.55

- a) Výhrady jsou uplatňovány proto, aby členský stát musel vyhledávat spolehlivé údaje o množství a přijatelnou metodologii. Postup Komise, který provádí od roku 2003 a který spočívá v rozdělení určitých výhrad za účelem jejich větší transparentnosti a snadné uplatnitelnosti, navíc vedl ke zjevnému zvýšení jejich počtu. Kontrolní cyklus dvou až tří let mezi kontrolami vede ke zpoždování pozitivního účinku této politiky.
- b) Snížení počtu dlouhodobých výhrad hlavně závisí na schopnosti orgánů členských států splnit odpovídající standard kvality. Pokud došlo k aktualizaci dat, jsou nové výhrady nevyhnutelně nutné. Komise v roce 2003 oznámila, že je připravena přistoupit k zahájení řízení pro porušení smlouvy, aby v případě potřeby ukončila dlouhodobé výhrady.

⁽⁴⁷⁾ Viz výroční zpráva za rozpočtový rok 2002, bod 3.38.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- c) podotýká, že se zvýšením počtu členských států z 15 na 25 bude možné zachovat stejnou míru pokrytí a kvality inspekcí, pouze pokud dojde k zvýšení počtu pracovníků, další racionalizaci politiky inspekcí s využitím analýzy rizik a/nebo dojde k posílení regulačního a procedurálního rámce pro přípravu přiznání k dani z přidané hodnoty (viz bod 3.30).

- c) Komise očekává významné snížení počtu výhrad použitelných v blízké budoucnosti na určité členské státy a zaměří své kontroly na analýzu rizik.

KAPITOLA 4

Společná zemědělská politika

OBSAH

	Bod
Úvod	4.1–4.3
Zvláštní posouzení v rámci prohlášení o věrohodnosti	4.4–4.63
Rozsah auditu	4.4–4.5
Systémy dohledu a kontroly	4.6–4.25
IACS	4.6–4.8
Kontroly po uskutečnění plateb podle nařízení (EHS) č. 4045/89 – rezervy a nedosta- tečné monitorování ze strany Komise	4.9–4.10
Fyzické kontroly subvencovaných vývozů zemědělských výrobků – hodnota kontrolo- vaných operací a nesrovnalostí není známa	4.11–4.14
Schválení účetní závěrky	4.15–4.25
Volba vzorku operací Účetním dvorem	4.26
Výroční zpráva o činnosti generálního ředitele pro zemědělství za rok 2004	4.27–4.34
Určité zlepšení oproti minulému roku	4.27–4.32
Standardy vnitřní kontroly – některé standardy nejsou plně provedeny	4.33–4.34
Hodnocení Účetního dvora oblastí výdajů SZP	4.35–4.54
Režim podpor „na plochu“	4.35–4.38
Režim prémie na hospodářská zvířata	4.39–4.42
Subvence vyplácené na základě vyrobeného objemu	4.43–4.45
Rozvoj venkova	4.46–4.48
Ostatní výdaje	4.49–4.54
Závěry a doporučení	4.55–4.63
Obecný závěr	4.55–4.57
Kontroly prováděné po uskutečnění plateb	4.58
Schválení účetních závěrek	4.59–4.61
Výroční zpráva o činnosti generálního ředitele pro zemědělství	4.62
Doporučení	4.63
Nové členské státy: přechod	4.64–4.76
Akreditace platebních agentur EZOF v nových členských státech	4.64–4.68
SAPARD – Uspokojivý dohled, avšak nedůsledné posuzování žádostí	4.69–4.76
Nápravná opatření přijatá v návaznosti na dřívější připomínky	4.77–4.95
Organizace společného trhu v sektoru banánů	4.77–4.84

	<i>Bod</i>
Předfinancování vývozních náhrad	4.85–4.91
Bramborový a obilný škrob	4.92–4.95
Hlavní připomínky ve zvláštních zprávách	4.96–4.99
Lesnická opatření v rámci politiky rozvoje venkova	4.96–4.97
Agroenvironment	4.98–4.99

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

4.1 V roce 2004 činily výdaje na společnou zemědělskou politiku (SZP), tj. Evropský zemědělský orientační a záruční fond (záruční sekci EZOF), celkem 43 579 milionů EUR (2003: 44 379 milionů EUR). **Grafy 4.1 a 4.2** znázorňují, jak byly finanční prostředky vynaloženy. **Graf 4.1** znázorňuje členění výdajů podle ekonomických kategorií (přímé platby, vývozní náhrady atd.). **Graf 4.2** znázorňuje rozdělení podle hlavních zemědělských odvětví (hovězí a telecí maso, olivový olej atd.).

4.2 Platby zemědělcům na základě velikosti půdy, na níž hospodaří, nebo počtu hospodářských zvířat v jejich podnicích představují větší část (59 %) výdajů SZP. Tyto platby mají v prvé řadě nahradit zemědělcům snížení, ke kterým došlo v cenách SZP.

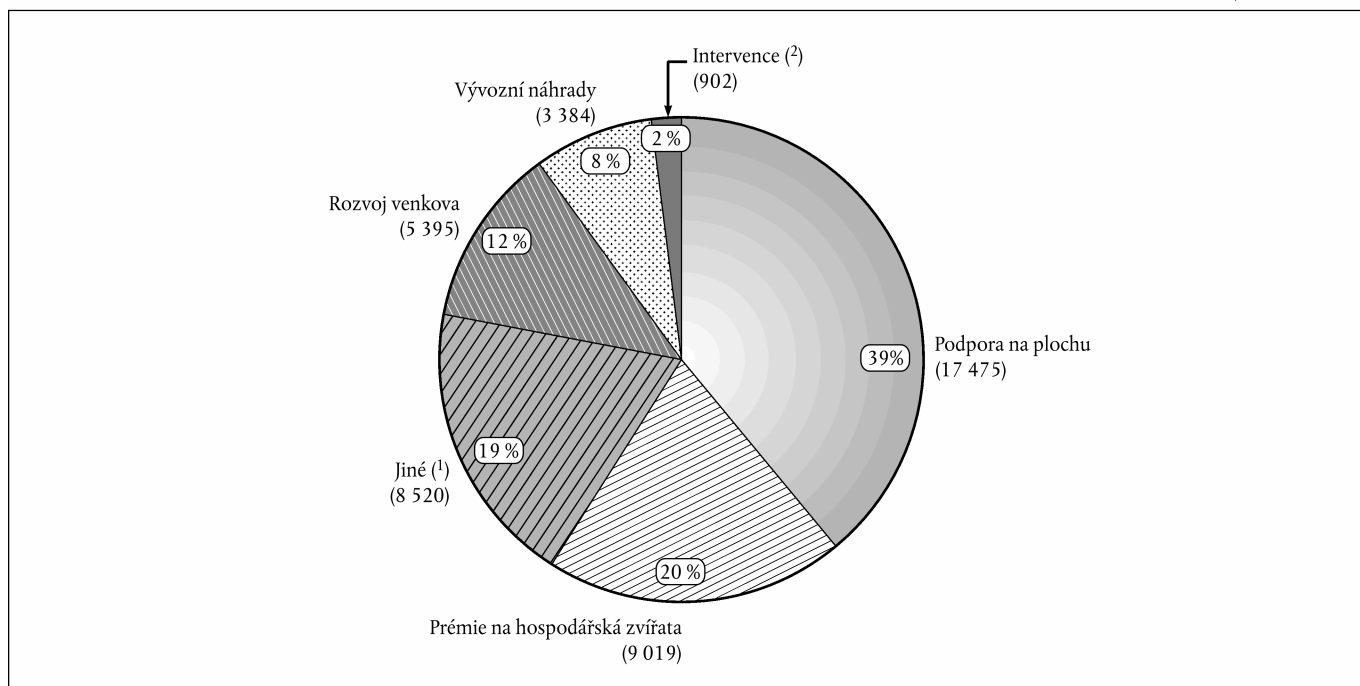
4.3 Prakticky všechny výdaje SZP uskutečňují platební agentury členských států. Proces plateb pro zemědělce je tento:

- a) v roce předcházejícím splatnosti platby zemědělci předkládají platebním agenturám žádosti na základě obdělávaných ploch, počtu uznatelných zvířat, které vlastní během určené doby držení atd.;
- b) platební agentury podrobují tyto žádosti administrativním kontrolám a namátkovým kontrolám na místě převážně prostřednictvím integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS);
- c) platební agentury provádějí platby žadatelům a oznamují vynaložené výdaje Komisi, která platebním agenturám tyto náklady uhradí;
- d) účetní závěrku a platby platební agentury kontroluje nezávislý auditor (certifikační orgán), který v únoru roku následujícího po rozpočtovém roce předkládá zprávu Komisi;
- e) do 30. dubna tohoto roku pak Komise musí dospět k rozhodnutí (finanční schválení), zda účetní závěrky a zprávy z auditu schválí, požádá o provedení další práce nebo poskytnutí informací ⁽¹⁾;
- f) Komise pak může sama přezkoumat platby, které provedly platební agentury. Pokud tyto platby nebyly správné nebo pokud nebyly finanční kontroly dostatečné, může rozhodnout, že určité výdaje by měly hradit příslušné členské státy a že by neměly být účtovány k tíži rozpočtu EU (v žargonu Společenství Komise vydá rozhodnutí o shodě, které „neuznává“ tyto výdaje, jako součást „schválení účetní závěrky“), tj. v souladu s tím krátí platby pro platební agentury (viz bod 4.22).

⁽¹⁾ V této fázi může Komise na základě zjištění certifikačních orgánů výdaje neuznat (viz bod 4.3. písm. f)).

Graf 4.1 – Rozčlenění výdajů z EZOZF-záruční sekce podle hospodářských kategorií – finanční rok 2004

(v milionech EUR)

⁽¹⁾ Jiné: podpora na výrobu, zpracování nebo spotřebu vyplácená výrobcům nebo organizacím výrobců nebo zpracovatelům a správním výdajům.

⁽²⁾ Intervence: veřejné a soukromé sklady, opatření k stažení ovoce a zeleniny, povinná a dobrovolná destilace.

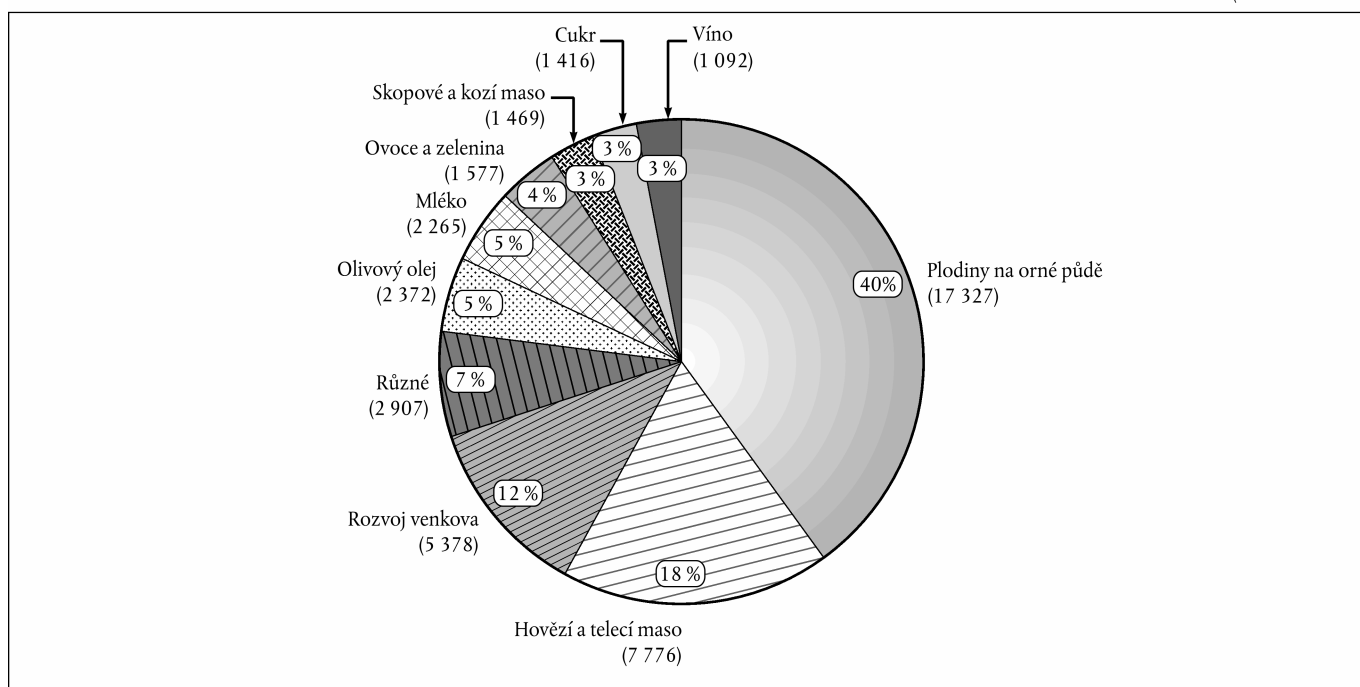
Pozn.: Toto rozčlenění podle hospodářského typu bylo vypočteno na základě hrubých údajů před odečtením záporných výdajů (zpětně získané částky, účetní závěrky a pozastavení zálohových plateb, dávek na mléko).

Celková podpora na plochu, prémie na hospodářská zvířata společně s jinou přímou podporou tvoří celkovou výši přímé podpory 76,17 % výdajů SZP.

Zdroj: Roční účetní závěrka Komise za rok 2004 – hrubé údaje.

Graf 4.2 – Členění výdajů ze záruční sekce EZOZF podle odvětví – finanční rok 2004

(v milionech EUR)

Zdroj: Roční účetní závěrka Komise za rok 2004 – svazek II.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ZVLÁŠTNÍ POSOUZENÍ V RÁMCI PROHLÁŠENÍ
O VĚROHODNOSTI*Rozsah auditu*

4.4 Cílem auditu bylo přispět k prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti k souhrnnému rozpočtu pomocí zvláštního posouzení zemědělské oblasti s cílem ujistit se o fungování kontrolních systémů a o zákonnosti a správnosti operací. Za tímto účelem Účetní dvůr:

- a) posoudil fungování IACS (systém dohledu pro podporu „na plochu“ a prémie na hospodářská zvířata), kontrol po uskutečnění plateb a fyzických kontrol subvencovaných zemědělských vývozů (hlavní systémy dohledu u ostatních druhů zemědělských výdajů) (viz body 4.6 až 4.14);
- b) přezkoumal rozhodnutí Komise o finančním schválení výdajů v roce 2004 a rozhodnutí o shodě přijatá v roce 2004, která se vztahují na platby příjemcům v dřívějších letech (viz body 4.15 až 4.25);
- c) přímo prověřil vzorek operací (viz bod 4.26);
- d) zkontroloval výroční zprávu o činnosti a prohlášení generálního ředitele pro zemědělství a přezkoumal uplatňování standardů interních kontrol v Komisi (viz body 4.27 až 4.34).

4.5 V odstavcích 4.35 až 4.54 je obsaženo hodnocení Účetního dvora týkající se zákonnosti a správnosti výdajů v rámci SZP na základě výše uvedených zdrojů důkazů. Přípomínky ke spolehlivosti účetních závěrek jsou uvedeny v kapitole 1 bodech 1.12, 1.13, 1.15 a 1.16.

*Systémy dohledu a kontroly***IACS**

4.6 Integrovaný administrativní a kontrolní systém (IACS) je hlavním řídicím a kontrolním nástrojem u režimu podpory „na plochu“ a prémie na hospodářská zvířata a zahrnuje 59 % zemědělských výdajů. IACS se skládá z počítačové databáze podniků a žádostí o podporu, systémů identifikace zemědělských parcel a identifikace a registrace zvířat a koordinovaného souboru administrativních kontrol a inspekci v zemědělských podnicích. S tímto systémem musí být slučitelné žádosti u řady jiných režimů prémie.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.7 V roce 2004 pokračoval Účetní dvůr v prověřování způsobu, jakým IACS funguje, v dalších pěti platebních agenturách ve čtyřech členských státech ⁽²⁾ a v kontrole dřívějších zjištění v Portugalsku po sloučení dvou platebních agentur. Kontroly IACS v pěti navštívených platebních agenturách kromě Řecka jsou obecně funkční a uspokojivé (viz **příloha 2**); fungování IACS je srovnatelné s jeho fungováním v platebních agenturách, u nichž se audit prováděl v minulých letech, ačkoli stále existuje prostor pro zlepšení analýz rizik, administrativních kontrol a inspekcí na místě.

4.8 Více než sedm let po lhůtě k úplnému zavedení nebyla IACS dosud schopna zajistit v Řecku dosud zákonnost a správnost vyplácení podpor „na plochu“ a prémie na hospodářská zvířata ⁽³⁾ (viz také bod 4.28 b) u výhrady Komise týkající se zavedení IACS v Řecku a bod 4.44 o výsledcích prověřování operací Účetním dvorem). Hlavní důvody nedostatku a závad jsou tyto:

- a) svazy zemědělců kontrolují zadávání všech údajů do počítačového systému. Žádné údaje v systému nejsou zabezpečeny a svazy zemědělců je mohou kdykoli před vyplácením pozměnit a skutečně je také pozměňují. Počítačový systém nezaznamenává, kdy a proč byly provedeny změny původních údajů. U výdajů za rok 2004 svazy zemědělců pozměnily údaje u více než 22 000 parcel více než 5 měsíců po skončení období, na něž se žádost vztahuje. Z analýzy vyplývá, že tyto neregulérní změny mají očekávaný finanční dopad ve výši nejméně 10 milionů EUR a dopad za celé období, na něž se nárok vztahuje, může být podstatně vyšší;

4.7 Ačkoli Komise považuje některé závěry Účetního dvora uvedené v příloze 2 za příliš přísné, výsledky jejího auditu se v obecné rovině shodují s vlastními zjištěními Účetního dvora. Od roku 2005 se dosahuje dalších zlepšení v zavádění geografických informačních systémů, které jsou od 1. ledna povinné.

Nariadení (ES) č. 118/2004, kterým se od roku 2004 mění právní předpisy o integrovaném administrativním a kontrolním systému (IACS), dále zlepši situaci, která je v obecné rovině uspokojivá.

4.8 S ohledem na stav IACS v Řecku Komise uplatňovala důležité finanční opravy (384 milionů EUR od roku 1999 do roku 2004). V roce 2002 navíc Komise dala podnět k zahájení řízení o porušení Smlouvy proti Řecku. Soudní dvůr Evropských společenství v roce 2004 rozhodl v neprospěch Řecka.

Po výhradě generálního ředitele GR pro zemědělství k jeho ročnímu prohlášení byl navíc zaveden v letech 2003 a 2004 specifický akční plán, který tvořil zlepšený kontrolní program a jiná opatření dohledu. V roce 2004 se uskutečnilo 9 pracovních cest do Řecka ohledně IACS a opatření týkajících se IACS. Opatření ze strany Komise a rovněž zřízení nové platební agentury v Řecku (OPEKEPE) vedla k pokroku a do konce roku 2004 (finanční rok 2005) byly zavedeny různé prvky systému IACS. Komise však bude nadále identifikovat a posuzovat zbývající nedostatky ve fungování IACS v Řecku a použije odpovídající finanční opravy.

Co se týče nedostatků, které byly uvedeny Účetním dvorem, Komise opakovaně kritizovala úlohu svazů zemědělců v rámci nárokového řízení a nedostatky v oblasti dohledu. Komise dopisem z června 2004 formálně požádala řecké orgány, aby zavedly nové postupy pro žádosti o podporu a snížily závislost na zemědělských svazech. Komise již tuto záležitost spolu s nedostatečnou kvalitou kontrol na místě identifikovala a bude je sledovat prostřednictvím probíhajících šetření pro účely schválení účetních závěrek.

⁽²⁾ Německo (Durynsko, Sársko), Řecko, Španělsko (Castilla y Leon) a Spojené království (Skotsko).

⁽³⁾ V roce 2003 činily výdaje IACS v Řecku 868 milionů EUR (tento údaj nezahrnuje výdaje na tabák, bavlnu a olivový olej, na které se IACS vztahuje nepřímo).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- b) kvalita inspekci na místě je nízká. Zjištění kontrol jsou doložena velmi chabě či vůbec nebo jsou zprávy o výsledcích nevěrohodné. Nově provedené inspekce platební agentury zaměřené na ujištění se o kvalitě nemohly potvrdit výsledky u více než jedné třetiny původních inspekci. Zdá se, že se některé zprávy nezakládají na skutečných kontrolách (*).

**Kontroly po uskutečnění plateb podle nařízení (EHS)
č. 4045/89 ⁽⁵⁾ – rezervy a nedostatečné monitorování
ze strany Komise**

4.9 Členské státy musí provádět roční programy kontrol po uskutečnění plateb týkající se obchodní dokumentace u řady subvencí SZP, včetně vývozních náhrad, subvencí na zpracování a na transformaci, zpracování bavlny, olivového oleje a tabáku a některých výdajů na rozvoj venkova, celkem přibližně 37 % zemědělských výdajů. Členské státy se musí ujistit, že k transakcím došlo a že byly provedeny správně, a musí přijmout opatření k zpětnému získání částek, které byly vyplaceny v důsledku nesrovnalosti nebo nedbalosti.

4.10 Komise analyzuje doklady, které členské státy každoročně poskytují, a může navštívit některé členské státy, aby zkontrolovala provádění nařízení na místě. Účetní dvůr zkoumal, jak Komise monitoruje kontroly podle nařízení (EHS) č. 4045/89, a zjistil, že:

- a) analýza zpráv, které členské státy poskytly, má omezenou hodnotu, jelikož současné nařízení nevyžaduje, aby koordinční subjekty předkládaly statistické údaje ve formátu, který umožňuje smysluplnou analýzu (např. oznamování chybivosti u různých kategorií výdajů);

4.10

- a) Komise se domnívá, že zprávy předložené členskými státy poskytují cenné informace, i když uznává, že podávání zpráv podle nařízení (EHS) č. 4045/89 by se mohlo zlepšit. V tomto směru předloží návrh na změnu nařízení Komise (ES) č. 4/2004.

Zavede především tabulky pro předávání výsledků zjištění tak, aby mohly být identifikovány a analyzovány jejich počet, hodnota a povaha. Předpokládá se navíc zavedení nových způsobů pro identifikaci a oznamování nedostatků tak, aby šetření, která nebyla dokončena v průběhu vykazovaného období, mohla být dále sledována ve zprávách za následné vykazované období.

(*) Podpora „na plochu“: v jedné zkoumané zprávě místní inspektor tvrdí, že během jednoho dne změřil 85 parcel, aniž by nahlásil nějaké nesrovnalosti. Jiný místní kontrolní tým složený ze dvou inspektorů nahlásil, že pomocí GPS změřil během jednoho dne 223 parcel, aniž by zjistil nějaké nesrovnalosti. V roce 2003 oznámil tým dvou inspektorů, že zkontroloval plochu 653 parcel, opět aniž by zjistil nějaké nesrovnalosti. Zkušenosti z měření ploch a nesrovnalostí ukazují, že tyto výsledky nejsou pravděpodobné.

Prémie na ovce: inspekce odhalily významné rozdíly u stáda 470 ovcí, u něhož se tvrdilo, že se v něm počet kusů mezi lety 2002 a 2004 nezměnil. Rozdíly byly obsaženy v prohlášeních o ztrátách (úbytky 70, 192 a 239 zvířat v letech 2002, 2003 resp. 2004) v důsledku přirozených okolností (nemoci a vlci). Ztráty byly doloženy osvědčením místního veterinárního úřadu. Zemědělec však nebyl s to předložit žádné důkazy, které by prokázaly, jak své stádo znovu doplnil.

(5) Nařízení Rady (EHS) č. 4045/89 ze dne 21. prosince 1989 (Úř. věst. L 388, 30.12.1989, s. 18).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

- b) v roce 2003 Účetní dvůr zkoumal uplatňování kontrol po uskutečnění plateb v jedenácti členských státech a dospěl k závěru, že zcela uspokojivá byla méně než jedna ze tří ⁽⁶⁾. Reakcí Komise v roce 2004 byla návštěva tří členských států. Šlo o první návštěvy od ledna 2001 věnované úplnému přezkoumání kontrol po uskutečnění plateb. Komise navíc pravidelně pokrývá specifické aspekty kontrol po uskutečnění plateb v rámci auditu účetní závěrky vývozních náhrad (který se týká zhruba 25 % výdajů podléhajících těmto kontrolám);

- c) nadále přetrvávají opoždování při uzavírání ročních programů členských států, pokud jde o kontroly po uskutečnění plateb, na které Účetní dvůr důrazně upozornil ve své výroční zprávě za rok 2003 ⁽⁷⁾. Koncem roku 2004 nebylo podle výročních zpráv členských států dokončeno téměř 40 % plánovaných kontrol.

Graf 4.3 znázorňuje počet provedených kontrol a zjištěných nesrovnalostí za posledních šest období, o nichž se podává zpráva, jak je poskytly členské státy. Vzhledem k tomu, že údaje neumožňují analýzu podle výše nebo druhu výdajů, není možné vyvodit závěry o významu a příčině výkyvů v nahlášené míře nesrovnalostí.

ODPOVĚDI KOMISE

- b) Po Zprávě Účetního dvora za rok 2003, která obsahovala stejnou připomínku, Komise přijala následná opatření ke zlepšení situace. I když některé z těchto kontrol nejsou považovány za zcela dostatečné, Komise se domnívá, že vzhledem ke složitosti kontrol po uskutečnění plateb může existovat prostor pro zlepšení, aniž by byla zpochybněna hodnota provedených kontrol.

V roce 2004 GR pro zemědělství uskutečnilo 3 pracovní cesty (do Belgie, Řecka a Portugalska) týkající se provádění nařízení (EHS) č. 4045/89, a zaměřilo se tak na obecné prvky, tj. výroční zprávy, analýzy rizik a na kontrolní program. V roce 2005 proběhne dalších 6 pracovních cest, během nichž budou sledována konkrétní zjištění Účetního dvora.

Komise navíc kladla větší důraz na kontroly podle nařízení (EHS) č. 4045/89 v rámci nezávislých auditů v roce 2005.

- c) Komise si je vědoma zpoždění, ke kterým došlo při dokončování kontrol po uskutečnění plateb v některých členských státech. Počet šetření, která jsou plánována většinou členských států, však významně překračuje požadovaný minimální počet. Na tomto základě představuje deficit méně než 40 %.

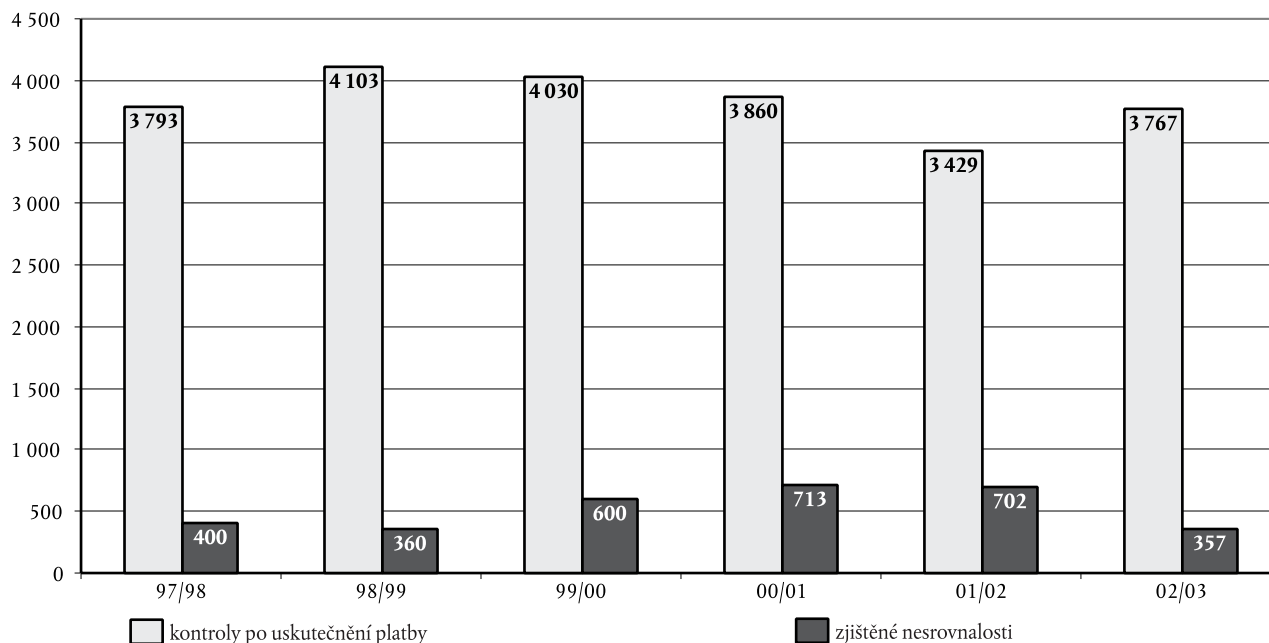
Vzhledem k tomu, že některá šetření nejsou ke konci kontrolního období dokončena, musí v nich být pokračováno a musí být dokončena v následujícím kontrolním období. Komise zjišťuje důvody, proč nebyly v některých členských státech včas dokončeny kontrolní programy, a v případě potřeby bude po členských státech požadovat vysvětlení.

Graf 4.3 Členské státy podávají zprávy o celkovém počtu nesrovnalostí, které byly zjištěny prostřednictvím šetření podle nařízení (EHS) č. 4045/89. V průběhu kontrolního programu v období 2001–2002 dosáhly výše 23,4 milionů EUR.

⁽⁶⁾ Výroční zpráva za rok 2003, bod 4.15. písm. b).

⁽⁷⁾ Výroční zpráva za rok 2003, bod 4.15. písm. a).

Graf 4.3 – Nařízení (EHS) č. 4045/89: Počet provedených kontrol po uskutečnění platby a zjištěných nesrovnalostí 1997/98–2002/03

Zdroj: Komise, roční shrnutí kontrolních zpráv členských států.

Fyzické kontroly subvencovaných vývozů zemědělských výrobků (*) – hodnota kontrolovaných operací a nesrovnalostí není známa

4.11 Vývozní náhrady vyplácené vývozci zemědělských výrobků v EU pokrývají rozdíl mezi vnitřními cenami EU a světovými tržními cenami a umožňují zbavit se přebytků produkce EU na světových trzích. V roce 2004 připadalo na náhrady přibližně 3,6 miliard EUR, 7,5 % výdajů SZP (v roce 2003 to bylo 8,3 %). Členské státy musí fyzicky zkontrolovat 5 % vývozu, aby se ujistily, že jsou správně popsány a oprávněny k proplacení požadovaných vývozních náhrad. Komise sleduje kvalitu a počet kontrol provedených členskými státy.

4.12 V roce 2004 Komise navštívila 7 členských států, aby vyhodnotila provádění fyzických kontrol. Hlavní předběžná zjištění Komise ukázala nedostatky týkající se:

4.12 Jak Účetní dvůr uvádí, tyto připomínky jsou předběžné povahy a Komise může finalizovat svůj postoj až poté, co členské státy využily své právo na vyjádření stanoviska.

- a) kvality a/nebo frekvence;
- b) postupů na výběr zásilek;

(*) Nařízení Rady (EHS) č. 386/90 (Úř. věst. L 42, 16.2.1990, s. 6).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

c) ohlašování předem;

d) statistik.

Tyto nedostatky o různé závažnosti nebyly zjištěny ve všech navštívených členských státech.

4.13 Komise nebyla s to poskytnout informace o hodnotě operací, které byly fyzicky zkontrolovány, ani o hodnotě zjištěných nesrovnalostí. V roce 2004 Komise přijala nařízení, podle něhož musí členské státy oznamovat tyto informace počínaje zprávou za rok 2005. V **tabulce 4.1** je uveden přehled o počtu zkontrolovaných prohlášení a nesrovnalostí odhalených v období 2001–2003.

4.14 Výroční zpráva o činnosti Komise za rok 2004 obsahuje informace o počtu podaných vývozních prohlášení, o počtu prohlášení zkontrolovaných členskými státy a o počtu zjištěných nesrovnalostí. Není uveden žádný odkaz na výsledky vyhodnocení Komise, pokud jde o provádění fyzických kontrol členskými státy, ani na rozsah, v jakém je možné z nich vyvodit záruku.

Schválení účetní závěrky

Finanční schválení

4.15 Účetní dvůr přezkoumal:

- a) zprávy certifikačních orgánů o 25 platebních agenturách (viz **tabulka 4.2**), jejichž transakce byly kontrolovány (viz bod 4.26), a všech platebních agenturách, k jejichž účetním závěrkám byly vzneseny výhrady;
- b) rozhodnutí Komise o finančním schválení;
- c) schválení účetních závěrek Komisí odložená z předchozích let ⁽⁹⁾.

4.13 Po doporučení Účetního dvora, které bylo poprvé učiněno v jeho výroční zprávě za rok 2002, Komise včas reagovala přijetím nařízení (ES) č. 1454/2004, které stanoví, že od roku 2005 kontrolované transakce a nesrovnalosti, které přesáhnou částku 200 EUR, musí být členskými státy oznámeny.

Do roku 2005 informace o hodnotě nesrovnalostí závisela na spolehlivosti oznámení nesrovnalostí na základě článku 3 nařízení (EHS) č. 595/91, které členské státy poskytovaly Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a které neobsahovalo nesrovnalosti nižší než 4 000 EUR.

4.14 Jak vyplývá z výroční zprávy o činnosti (oddíl 4.2.2), věrohodnost vyplývající z nařízení (EHS) č. 386/90 představuje nedílnou součást celkové věrohodnosti získané generálním ředitelem. Viz rovněž odpověď na body 4.29 až 4.31.

⁽⁹⁾ Jako součást pravidelného přezkumu různých aspektů funkcí platebních agentur kontroloval Účetní dvůr rovněž šetření Komise zahájené v roce 2002, které se týká způsobu, kterým platební agentury přenášejí některé funkce na jiné subjekty. Zprávy Komise ukazují dvě společné slabé stránky: neschopnost platebních agentur vykonávat příměřený dohled nad pověřenými subjekty a neschopnost specifikovat roli zmocněných subjektů. Komise zejména zjistila obecně rozšířené nedostatky, pokud jde o řízení pověřených subjektů ze strany AGEA (Itálie). V letech 2003 a 2004 nedostatky přetrvávaly.

Tabulka 4.1 – Nařízení (EHS) č. 386/90: Počet fyzických kontrol a odhalených nesrovnalostí ⁽¹⁾

	2003		2002		2001	
	Nesrovnalosti	Fyzické kontroly	Nesrovnalosti	Fyzické kontroly	Nesrovnalosti	Fyzické kontroly
Španělsko	23	4 786	59	6 816	12	7 965
Německo	20	6 644	61	8 476	63	9 713
Francie	8	3 459	19	3 642	12	4 290
Dánsko	8	1 470	22	1 631	33	1 827
Irsko	6	872	3	724	6	707
Belgie	2	2 776	2	2 891	3	3 440
Portugalsko	2	494	2	363	3	505
Nizozemsko	1	7 229	0	8 192	0	7 857
Finsko	1	668	0	689	0	742
Itálie	0	4 618	0	5 491	0	5 513
Řecko	0	1 418	0	2 570	0	2 987
Spojené království	0	976	0	1 131	0	1 435
Rakousko	0	835	0	1 016	0	1 066
Švédsko	0	242	0	254	0	286
Lucembursko	0	0	0	0	0	4
Celkem	71	36 487	168	43 886	132	48 337

⁽¹⁾ Počet případů s více než 4 000 EUR oznámených podle nařízení (EHS) č. 595/91.

Zdroj: „Přehled výročních zpráv členských států za rok 2003“ a „Přehled výročních zpráv členských států za rok 2002“, Komise, GR AGRI D03.

Tabulka 4.2 – Platební agentury podle výdajů nahlášených v roce 2004

Č.	Členský stát	Platební agentura	Nahlášené částky v milionech EUR	% z celkové částky	Účetní závěrky s výhradami	Oddělené účty ⁽¹⁾
1	Francie	ONIC	4 413,80	10,19		
2	Itálie	AGEA	3 835,46	8,86	x	x
3	Spojené království	RPA	2 854,11	6,59		
4	Kecko	OPEKEPE	2 781,44	6,42	x	
5	Francie	OFIVAL	1 897,26	4,38		
6	Irsko	DAF	1 820,73	4,20		
7	Španělsko	Andalusie	1 709,70	3,95		
8	Dánsko	EU-direktoratet	1 215,85	2,81		
9	Rakousko	AMA	1 101,64	2,54		
10	Německo	Bayern-Landwirtschaft	1 074,15	2,48	x	
11	Francie	ONIOL	1 000,20	2,31		
12	Španělsko	Castilla-Léon	940,67	2,17		
13	Finsko	MMM	869,36	2,01		
14	Švédsko	SVJ	844,25	1,95		
15	Španělsko	Castilla-La Mancha	810,45	1,87		
16	Francie	CNASEA	802,45	1,85	x	
17	Francie	ONILAIT	530,51	1,23		
18	Německo	Severní Porýní-Vestfálsko	475,58	1,10	x	
19	Španělsko	FEGA	467,09	1,08		
20	Německo	Bádensko-Württembersko	440,92	1,02	x	
21	Německo	Braniborsko	380,94	0,88		
22	Nizozemsko	LASER	362,23	0,84		
23	Spojené království	NAWAD	278,70	0,64		
24	Francie	FIRS	273,94	0,63		
25	Belgie	ABKL (Vlaamse Gemeenschap)	220,88	0,51		
PA zahrnuté v DAS 2004		Mezisosoučet ⁽²⁾	31 402,32	72,51		
26	Německo	Dolní Sasko	795,90	1,84		
27	Portugalsko	INGA	754,26	1,74	x	
28	Belgie	BIRB	617,65	1,43		
29	Španělsko	Extremadura	616,27	1,42		
30	Spojené království	SERAD	614,59	1,42		
31	Španělsko	Aragón	520,32	1,20		
32	Nizozemsko	PZ	448,82	1,04		
33	Německo	Hamburk-Jonas	439,64	1,02		
34	Německo	Meklenbursko-Přední Pomorany	407,74	0,94		
35	Německo	Sasko-Anhaltsko	384,88	0,89		
36	Itálie	Region Lombardie	359,66	0,83		
37	Itálie	AVEPA (Veneto)	359,44	0,83		
38	Španělsko	Katalánsko	349,54	0,81	x	
39	Německo	Šlesvicko-Holštýnsko	341,16	0,79		
40	Itálie	AGREA	323,79	0,75		
41	Německo	Sasko	312,99	0,72		
42	Nizozemsko	HPA	297,38	0,69		
43	Francie	ONIFLHOR	282,90	0,65	x	
44	Německo	Durynsko	282,21	0,65		
45	Spojené království	DARD	281,61	0,65		
46	Francie	ONIVINS	245,19	0,57		
47	Belgie	Region Valonsko	234,40	0,54	x	
48	Německo	Hesensko	228,27	0,53		
49	Německo	BLE	222,59	0,51		
50	Itálie	ARTEA (Toscana)	187,56	0,43		
51	Německo	Porýní-Falc	187,44	0,43		
52	Itálie	SAISA (ex DCCC)	185,47	0,43		
53	Španělsko	Kanárské ostrovy	164,13	0,38		
54	Francie	ODEADOM	143,58	0,33	x	
55	Španělsko	Galicie	139,30	0,32		
56	Španělsko	Valencie	138,36	0,32		
57	Španělsko	Navarra	116,35	0,27	x	
58	Itálie	ENR	114,32	0,26		
59	Španělsko	Murcie	98,29	0,23		
60	Portugalsko	IFADAP	69,97	0,16	x	
61	Španělsko	Asturie	62,84	0,15		
62	Nizozemsko	PT	58,23	0,13		
63	Španělsko	Baskicko	57,73	0,13		
64	Španělsko	Madrid	57,02	0,13	x	x
65	Nizozemsko	DLG	56,18	0,13		
66	Nizozemsko	PVE	42,17	0,10		
67	Španělsko	La Rioja	41,24	0,10		
68	Rakousko	ZA Salcburk	40,19	0,09		
69	Lucembursko	Ministerstvo zemědělství	37,80	0,09	x	x
70	Španělsko	Kantabrie	34,22	0,08		
71	Španělsko	Baleáry	25,57	0,06		
72	Německo	Bayern-Umwelt	23,82	0,06	x	x
73	Německo	Sársko	20,23	0,05	x	
74	Spojené království	FC	17,30	0,04		
75	Polsko	ARR	11,42	0,03		
76	Francie	OFIMER	9,23	0,02		
77	Irsko	DMNR	9,20	0,02		
78	Německo	Hamburk	6,72	0,02		
79	Spojené království	CCW	5,63	0,01		
80	Německo	Severní Porýní-Vestfálsko LfEJ	4,99	0,01		
81	Česká republika	SAIF	4,94	0,01	x	
82	Německo	Brémy	2,49	0,01		
83	Francie	ACCT/SDE	1,87	0,00	x	x
84	Španělsko	FROM	1,68	0,00		
85	Slovensko	APA	1,48	0,00		
86	Německo	Berlín	1,40	0,00		
87	Estonsko	PRIA	0,55	0,00		
88	Litva	NPA	0,53	0,00		
89	Maďarsko	ARDA	0,51	0,00	x	
90	Slovensko	AAMRD	0,07	0,00		
91	Lotyšsko	RSS	0,03	0,00		
		Mezisosoučet	11 903,25	27,49		
		Celkem	43 305,57	100,00	11 507,17	3 955,97

⁽¹⁾ Účetní závěrky vyňaté z finančního rozhodnutí ze dne 13. května 2005.

⁽²⁾ Účetní dvůr přezkoumal zprávy a osvědčení těchto 25 platebních agentur, jejichž transakce byly zahrnuty do výběrového souboru pro testování.

Pozn.: Směnné kurzy pro členské státy mimo eurozónu: Česká republika: 30,031; Dánsko: 7,4502; Estonsko: 15,6466; Maďarsko: 247,25; Lotyšsko: 0,6960; Litva: 3,4528; Polsko: 4,0876; Slovensko: 38,75; Slovinsko: 239,7; Švédsko: 9,1687; Spojené království: 0,6867.

Zdroj: Souhrnná zpráva Komise k finančnímu schválení účetní závěrky záruční sekce EZOF za rok 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Práce certifikačních orgánů

4.16 Certifikační orgán musí být provozně nezávislý na platební agentuře ⁽¹⁰⁾. Jeho osvědčení se musí zakládat na přezkoumání postupů a vzorku operací. V osvědčení musí být uvedeno, zda jsou účetní závěrky správné, úplné a přesné a zda uspokojivě fungovaly postupy interních kontrol. Toto osvědčení musí být doloženo zprávou o nálezech certifikačních orgánů. Co se týče zákonnosti a správnosti, práce je omezena na ujištění, zda může platební agentura prokázat, že má potřebné administrativní struktury, aby zajistila, že se žádosti před proplacením kontrolují na shodu. Žádosti předložené příjemci podpory EU certifikační orgán obvykle nekontroluje na místě.

4.17 Komise se snaží zajistit, aby certifikační orgány řádně kontrolovaly výdaje spravované platebními agenturami. Vydává pokyny pro certifikační orgány (včetně volby vzorku operací) a přezkoumává jejich zprávy, aby se přesvědčila, zda její pokyny dodržovaly.

4.18 V přehledu přiloženém k rozhodnutí o finančním schválení Komise uvádí, že je obecně spokojena s kvalitou a obsahem zpráv certifikačních orgánů, zmiňuje však níže uvedené oblasti, jimž musí certifikační orgány věnovat více pozornosti: zálohové platby a zajištění, dluhy, kontrola opatření přijatých v návaznosti na odhalení finančních chyb během předchozích certifikačních auditů, volba vzorku a vyhodnocování chyb, kontrola maximálních zaručených množství a kontrola rozvoje venkova. Účetní dvůr tyto závěry schvaluje.

Rozhodnutí o finančním schválení za rok 2004

4.19 Komise přijala finanční rozhodnutí dne 13. května 2005 ⁽¹¹⁾. V rozpočtovém roce 2004 obdrželo od svých certifikačních orgánů 71 platebních agentur spravujících 32 miliard EUR stanovisko k auditu bez výhrad (viz **tabulka 4.2**). Zbývajících 20 agentur obdrželo stanovisko s výhradami či negativní stanovisko z těchto důvodů: přeplatky a neuznatelné výdaje zjištěné certifikačními orgány, chybějící podkladová dokumentace, nedostatky v opatřeních, pomocí nichž platební agentury delegují určité funkce na jiné subjekty, nebo neúplné, nesprávné či zavádějící informace o dlužnících.

4.19 *Hodnocení a negativní názory se ve většině případů odvolávají na zvláštní prvky a zvláštní opatření v rámci 20 dotčených platebních agentur.*

Komise již zahájila postup směřující k navrácení všech neprávem vyplacených plateb (viz rovněž bod 4.20).

⁽¹⁰⁾ Článek 3 nařízení (ES) č. 1663/95.

⁽¹¹⁾ Lhůta 30. duben nebyla dodržena kvůli potížím s překladem.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.20 Komise schválila účetní závěrku 86 z 91 platebních agentur a odložila schválení účetní závěrky pěti platebních agentur (představující 4 miliard EUR, 9 % celkových nahlášených výdajů) kvůli nepřesné nebo nedostatečné práci dotčených certifikačních orgánů ⁽¹²⁾. Komise zamýšlí provést finanční opravy u 14 platebních agentur v celkové výši zhruba 7 milionů EUR ⁽¹³⁾.

**Účetní závěrky platebních agentur neschválené („oddělené“)
v minulých letech**

4.21 V roce 2004 Komise dokončila práci na účetních závěrkách, které neschválila ve finančních rozhodnutích z let 2001 a 2002 ve většině případů kvůli nedostatkům v práci certifikačních orgánů nebo kvůli potřebě vyjasnit některé informace. Schválila účetní závěrky čtyř platebních agentur, které nebyly schváleny pro rok 2001, a sedmnácti agentur, které nebyly schváleny pro rok 2002.

Rozhodnutí o shodě přijatá v roce 2004

4.22 Rozhodnutí o shodě se obvykle vztahují k několika rokům výdajů a jsou přijímána několik let zpětně. Prohlášení o shodě přijatá v roce 2004 se tedy netýkají plateb SZP pro konečné příjemce v roce 2004.

4.22 Audity, které vedly k rozhodnutí o shodě, se především zaměřily na řídicí a kontrolní systémy zavedené členskými státy. V případě, že tyto audity neprokáží žádné nedostatky nebo povedou k následným zlepšením systémů, jsou rovněž relevantní pro právnost a řádnost souvisejících výdajů v následujících letech. Dokazují, že existence řízení o schválení účetní závěrky napomáhá dosažení požadované přijatelné věrohodnosti.

⁽¹²⁾ K hlavním důvodům neschválení těchto účetních závěrek patřilo neprovedení kvantitativního určení finančního dopadu všech zjištěných chyb certifikačními orgány (Bayern-Umwelt, (DE), AGEA, (IT)); nepřiměřená kontrola certifikačními orgány u Lucemburska; omezení rozsahu kontroly u Madridu (ES) a neprovedení kontrol na místě ze strany SDE (FR).

⁽¹³⁾ Certifikační orgány zjistily závažnou chybu (více než 1 % nahlášených výdajů), která se týkala celé účetní závěrky nebo určitých oblastí, u 7 platebních agentur (Navarra, Bádensko-Württembersko, Bayern-Umwelt, IFADAP, Valonský region, ONIVINS a SDE). Komise dospěla ke stejným závěrům u tří dalších platebních agentur (La Rioja, ODEADOM a ONIFLHOR). Komise dále zamýšlí provést opravy na základě finančních chyb odhalených ve čtyřech dalších platebních agenturách (Andalusie, Kanárské ostrovy, Komise pro lesnictví a SERAD).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.23 V roce 2004 Komise přijala tři rozhodnutí o shodě s ohledem na výdaje nahlášené od roku 1998 do roku 2003 ⁽¹⁴⁾, přičemž odmítla proplatit 406 milionů EUR ⁽¹⁵⁾. Stejně jako v minulých letech se ve většině případů (71 %) jednalo o paušální opravy ⁽¹⁶⁾. Opravy se vztahovaly především na prémii na hospodářská zvířata (186 milionů EUR), ovoce a zeleninu (70 milionů EUR) a plodiny na orné půdě (67 milionů EUR) a týkají se především Francie (213 milionů EUR), Itálie (63 milionů EUR), Řecka (46 milionů EUR) a Španělska (34 milionů EUR). K hlavním důvodům, které Komise u oprav uváděla, patřily nedostatky v systému identifikace a registrace skotu a nedostatky v počtu a/nebo kvalitě inspekci na místě.

Rozhodnutí o shodě v posledních letech

4.24 Tabulka 4.3 ukazuje výsledky rozhodnutí Komise o schválení roku 1991 a následujících let. Koncem roku 2004 nebylo schválení úplné ani pro jeden rok po roce 1998. Pro rozpočtové řádky a členské státy, u nichž probíhaly kontroly, odrážejí celkové opravy stanovisko Komise k objemu výdajů které by především kvůli nedostatkům v systémech členských států pro správu a kontrolu výdajů neměly být hrazeny z rozpočtu Společenství.

4.25 Grafy 4.4 a 4.5 znázorňují rozložení oprav v rozhodnutích Komise přijatých v období 1999 až 2004 ⁽¹⁷⁾ podle členských států a tržního sektoru. Tato rozhodnutí se vztahují na položky výdajů z rozpočtu Společenství v letech 1996 až 2003.

4.24 Útvary Komise usilují o odstranění zátěže z minulosti a při vytváření pracovního programu auditu zemědělských výdajů na rok 2005 se zvláště zaměřily na nejstarší neuzavřené případy. Situace v červnu 2005 je taková, že bylo uzavřeno 94,3 % auditů uskutečněných v roce 2001 (které umožňují finanční opravy až do roku 1999) a 78,7 % auditů uskutečněných v roce 2002 (které umožňují finanční opravy až do roku 2000).

⁽¹⁴⁾ Rozhodnutí Komise 2004/136/ES (Úř. věst. L 40, 12.2.2004, s. 31), 2004/457/ES (Úř. věst. L 156, 30.4.2004, s. 47) a 2004/561/ES (Úř. věst. L 250, 24.7.2004, s. 21).

⁽¹⁵⁾ Tato rozhodnutí o shodě byla započtena oproti výdajům v roce 2004.

⁽¹⁶⁾ Paušální opravy se uplatňují takto: 2 % v případě, že hlavní kontroly jsou uspokojivé, ale druhotné kontroly jsou zčásti nebo zcela neefektivní; 5 % v případě, že se hlavní kontroly provádějí, není však dodržen jejich počet, četnost nebo důkladnost podle požadavků nařízení a riziko ztrát pro fond je významné; 10 % v případě, že se jedna nebo více hlavních kontrol neprovádí, což znemožňuje určit, zda je žádost uznatelná a řádná, v důsledku čehož je riziko ztrát pro fond vysoké.

⁽¹⁷⁾ Rok 1999 byl prvním rokem, v němž Komise přijímala rozhodnutí o shodě podle revidovaného postupu schvalování účetní závěrky zavedeného v roce 1996.

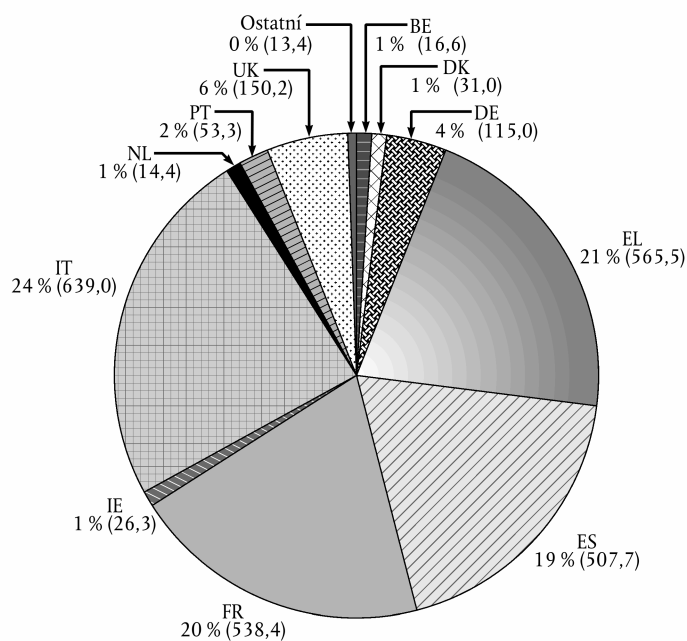
Tabulka 4.3 – Opravy v rozhodnutích o schválení účetní závěrky za rozpočtové roky 1991–2003

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nahlášené výdaje	31 255,9	30 480,2	34 008,0	33 592,8	35 654,4	39 062,5	40 884,3	38 857,4	40 726,2	40 410,6	41 593,8	42 710,8	44 212,0
Celková výše oprav	– 1 504,1	– 788,2	– 736,6	– 307,8	– 572,8	– 790,0	– 481,4	– 329,3	– 275,6	– 380,4	– 251,7	– 147,5	– 37,0
<i>z toho:</i>													
a) doplňkové dávky u mléka	– 979,2	– 419,7	– 230,6	– 2,7	– 15,1	– 215,0	– 110,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) neschválené výdaje	– 524,9	– 368,5	– 506,0	– 305,1	– 557,7	– 575,0	– 371,2	– 329,3	– 275,6	– 380,4	– 251,7	– 147,5	– 37,0
Neschválené výdaje jako procento nahlášených výdajů	1,7 %	1,2 %	1,5 %	0,9 %	1,6 %	1,5 %	0,9 %	0,8 %	0,7 %	0,9 %	0,6 %	0,3 %	0,1 %

Zdroj: Rozhodnutí o schválení účetních závěrek za rozpočtové roky 1991–2003.

Graf 4.4 – Opravy podle členských států (1999 až 2004)

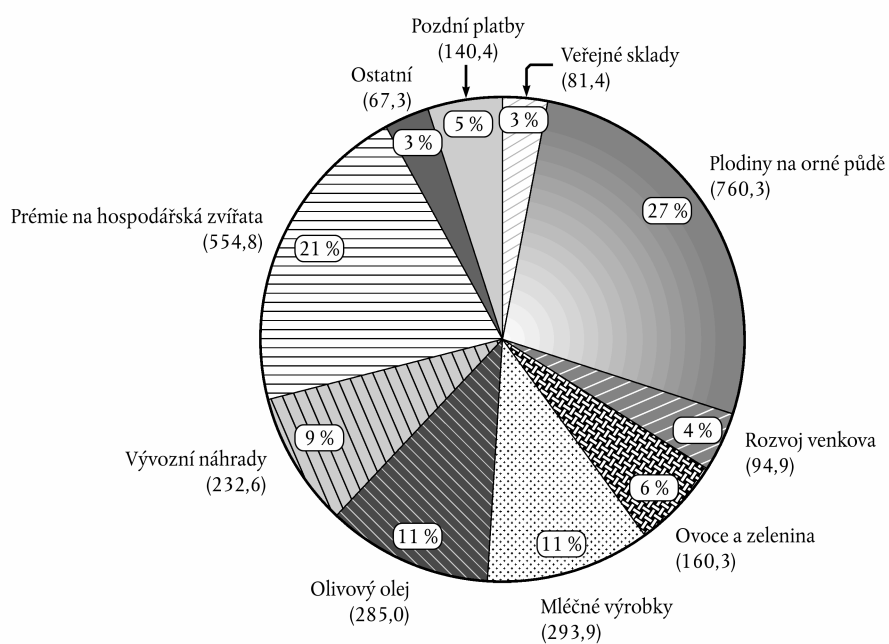
(v milionech EUR)

Zdroj: Rozhodnutí Komise o shodě přijatá v období 1999 až 2004.

Graf 4.5 – Opravy podle trhu (1999 až 2004)

(v milionech EUR)

Zdroj: Rozhodnutí Komise o shodě přijatá v období 1999 až 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Volba vzorku operací Účetním dvorem

4.26 Účetní dvůr zkontroloval reprezentativní vzorek plateb vybraný z výdajů 25 platebních agentur (které společně odpovídaly za 72,5 % výdajů SZP) a rovněž z přímých výdajů Komise. Těmito prověrkami se Účetní dvůr snažil získat přímé důkazy, že platby za uznatelnou činnost byly provedeny řádně. Tyto prověrky poskytují spolehlivé důkazy o tom, zda jsou výdaje na podporu „na plochu“ (viz body 4.35 až 4.38) a v menším rozsahu pak prémie na hospodářská zvířata (viz body 4.39 až 4.42), kde má auditor obvykle k dispozici fyzické důkazy zákonné a správné. Naopak v oblastech jako vývozní náhrady (viz body 4.49 a 4.50) nebo podpory vyplacené na základě vyrobeného množství (viz bod 4.43) může auditor zkontrolovat pouze doklady. Nakolik tyto doklady poskytují spolehlivé důkazy, ovlivňuje jak povaha operace (viz bod 4.48), tak i příslušný kontrolní systém (viz bod 4.54).

*Výroční zpráva o činnosti generálního ředitele pro zemědělství za rok 2004***Určité zlepšení oproti minulému roku**

4.27 Výroční zpráva o činnosti obsahuje prohlášení generálního ředitele, že kontrolní postupy mu poskytují záruku, že operace v rámci SZP v roce 2004 byly zákonné a správné.

4.28 Ve zprávě se uvádí, že:

- a) generální ředitelství pro zemědělství (GŘ AGRI) celkově dodržuje standardy vnitřní kontroly, ačkoli v určitých oblastech je nutná další práce ⁽¹⁸⁾;
- b) s výjimkou Řecka poskytuje IACS znamenitý prostředek k zajištění řádného využití finančních prostředků Společenství;
- c) kontroly po uskutečnění plateb poskytují přiměřenou záruku, že dotčené výdaje jsou v souladu s právními předpisy Společenství;
- d) certifikační postup poskytuje záruku, pokud jde o úplnost, přesnost a spolehlivost účetních závěrek platebních agentur, a určitý stupeň záruky, pokud jde o fungování jejich systémů vnitřní kontroly a jejich schopnosti zajistit, aby platby byly zákonné a správné;

⁽¹⁸⁾ Výroční zpráva o činnosti za rok 2004, bod 3.2.1.1.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- e) pro výdaje v roce 2004 budou kontroly týkající se kontrolních systémů dokončeny a o konečných finančních opravách bude rozhodnuto nejdříve v roce 2006;
- f) existuje riziko, že byly proplaceny neuznatelné výdaje, tyto výdaje však mohou být zkontrolovány v následujících letech v rámci postupů shody a mohou být předmětem finančních oprav ⁽¹⁹⁾;
- g) finanční opravy v rámci postupu schvalování společně se zpětným získáním prostředků od členských států pokrývají „celkové finanční riziko“.

4.29 Zdroje informací, na nichž generální ředitel zakládá své prohlášení, poskytují omezený rozsah a omezenou záruku zákonnosti a správnosti výdajů v roce 2004. Výsledky inspekce IACS se zabývají zákonností a správností plateb zemědělcům, ověřování a schvalování těchto plateb nezávislým subjektem však není dostatečné. Práce certifikačních orgánů může odhalit problémy na úrovni platebních agentur, nelze se však na ni spoléhat, pokud jde o poskytnutí záruky u žádostí zemědělců a obchodníků.

4.30 K získání spolehlivých informací o zákonnosti a správnosti plateb konečným příjemcům by generální ředitel musel:

- a) buď přijmout opatření, aby certifikační orgány rozšířily svou práci na konečné příjemce rozšířením namátkových kontrol na úroveň zemědělců nebo odvedením většího objemu práce na ověřování a schvalování statistických údajů inspekcí IACS a kontrol po uskutečnění plateb ⁽²⁰⁾; nebo
- b) požadovat od vlastních zaměstnanců, aby na základě vhodné výběrové metody ověřili zákonnost a správnost operací pro daný rok na úrovni konečných příjemců.

4.29–4.30 Komise se domnívá, že generální ředitel má již k dispozici dostatečné informace, které poskytují přiměřenou záruku právnosti a řádnosti zemědělských výdajů.

Jak již bylo uvedeno v odpovědi na Zprávu Účetního dvora za rok 2003, zřízení a schválení platebních agentur členských států, každoroční postup ověření a používání různých řídicích a kontrolních systémů, včetně IACS, umožňuje, aby byly kontroly deklarovaných výdajů považovány za spolehlivé. Za účelem zlepšení celkového systému stanoví nové základní nařízení o financování společné zemědělské politiky, že vedoucí platebních agentur budou nadále podepisovat následné prohlášení o věrohodnosti právnosti a řádnosti jejich výdajů.

Informace, o něž se generální ředitel opírá, vyplývají ze systému založeného na víceletém přístupu. Komise proto nepodporuje možnosti navržené Účetním dvorem.

⁽¹⁹⁾ Výroční zpráva o činnosti za rok 2004, bod 4.2.2.

⁽²⁰⁾ Rozhodujícím aspektem při kontrole zákonnosti a správnosti operací je existence a přesnost informací nahlášených příjemci, z nichž mnohé lze ověřit pouze fyzickou kontrolou na úrovni konečného příjemce. Takovéto pokrytí by představovalo silnější a jednoznačnější řetězec odpovědnosti za výdaje SZP. To by Komisi poskytlo vyšší záruku zákonnosti a správnosti operací. Viz stanoviska Účetního dvora č. 2/2004 k jednotnému modelu auditu, body 21, 41 a 42, a č. 1/2005 k financování SZP, bod 24.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

4.31 Skutečnost, že se prohlášení generálního ředitele vztahuje na výdaje, jež mohou být poté předmětem finančních oprav, a že neuvádí, nakolik mohou být výdaje těmito opravami dotčeny, omezuje záruku, kterou Účetní dvůr může vyvodit z jeho prohlášení⁽²¹⁾. Prohlášení by mělo odlišit na straně jedné výdaje, které byly ověřeny (a podléhaly nebo budou podléhat případným opravám) a u nichž může generální ředitel poskytnout přiměřenou záruku (nebo záruku poskytnout nemůže), a na straně druhé výdaje, které budou předmětem dalšího ověřování (a případně opraveny).

ODPOVĚDI KOMISE

4.31 Komise je toho názoru, že by nebylo vhodné ve výročních zprávách o činnosti rozlišovat, jak to navrhuje Účetní dvůr, mezi již ověřenými výdaji a výdaji, které budou následně ověřeny. Vzhledem k víceleté povaze schválení účetní závěrky by uvedené rozlišení záviselo na volném uvážení. Rovněž by vyloučilo právo členských států na obranu v souvislosti se schválením účetní závěrky.

Prohlášení generálního ředitele i doprovodné výroční zprávy o činnosti musí být pro účely účetní závěrky účtů Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOF) vyplývající z článku 7 nařízení (ES) č. 1258/1999 zasazeny do širšího regulačního rámce. Celý proces je rozdělen na roční účetní závěrky na jedné straně a na víceleté schválení účetní závěrky na straně druhé, které umožňuje Komisi vyloučit výdaje financované Společenstvím, které byly uskutečněny v době kratší než 24 měsíců před vydáním sdělení Komise o výsledcích jejich auditů adresovaným členským státům.

S ohledem na tyto okolnosti nemůže být v rámci sdíleného řízení dosaženo při kontrolní činnosti samotných útvarů Komise přiměřené věrohodnosti právnosti a řádnosti zemědělských výdajů na každoročním základě, a to zejména v souvislosti s výroční zprávou o činnosti generálního ředitele. Tato věrohodnost se musí opírat o předpoklad, že členské státy plní své povinnosti v oblasti řízení a kontroly. V případě, že audity Komise následně prokážou nedostatky, bude identifikováno riziko neoprávněných výdajů a použity odpovídající finanční opravy.

Skutečnost, že rozhodnutí o účetních závěrkách jsou obvykle přijímána několik let po roce, kdy došlo k použití dotčených výdajů, je nedílnou součástí řízení, které zahrnuje právo členských států odpovědět na zjištění. Tato skutečnost je výslovně uvedena ve výroční zprávě o činnosti generálního ředitele za rok 2004.

⁽²¹⁾ Viz stanovisko č. 2/2004 k jednotnému modelu auditu, body 57 a 58.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.32 V současné době generální ředitel nezná ani neodhaduje výši nestandardních plateb realizovaných ze SZP ⁽²²⁾. Nemá žádný spolehlivý základ pro tvrzení, že částka rovnající se celkové částce nesrovnalostí bude pravděpodobně získána zpět postupem schválení účetní závěrky ⁽²³⁾ a postupy zpětného získání prostředků v členských státech. Rozhodnutí o shodě jsou ve většině případů spíše paušálními opravami nedostatků v kontrolních systémech než zhodnocením dopadu jednotlivých chyb.

4.32 Komise zvažuje celkové finanční opravy s ohledem na daný rok a sankce, které budou uvaleny na konečné příjemce finančních prostředků na vnitrostátní úrovni, aby poskytly hodnotný odhad celkové úrovně nesprávných plateb.

Standardy vnitřní kontroly – některé standardy nejsou plně provedeny

4.33 Jednou z novinek zavedených v rámci reformy finančního řízení v útvarích Komise byl požadavek na dodržování 24 standardů vnitřní kontroly, které byly konkretizovány ve formě 71 základních požadavků. Sebehodnocení GR AGRI v roce 2004 dospělo k závěru, že veškeré standardy a základní požadavky byly dodrženy (viz bod 4.28 a)).

4.34 Účetní dvůr zkoumal uplatňování osmi norem ⁽²⁴⁾ a zjistil, že u čtyř z nich existuje prostor ke zlepšení ⁽²⁵⁾. Potvrdily to zprávy útvaru interního auditu GR AGRI (viz kapitola 1 bod 1.81) vydané v roce 2004.

4.34 Komise musí zdůraznit, že GR pro zemědělství před koncem roku 2004 zcela dodržovalo všechny základní požadavky, které Komise stanovila pro 24 ICS. Nevylučuje to, že jsou stále možná a žádaná zlepšení v určitých oblastech, což GR pro zemědělství rovněž uvedlo v rámci svého posouzení stavu ke konci roku 2004.

⁽²²⁾ K odhadu výše nesrovnalostí by měla být jednoznačně definována vhodná výběrová metoda (stanovisko č. 2/2004 k jednotnému modelu auditu, bod 48) a zákonnost a správnost výdajů by se měla ověřovat na úrovni příjemců (stanovisko č. 1/2005 k financování SZP, bod 24).

⁽²³⁾ Cílem rozhodnutí o shodě je vyloučit z financování Společenství výdaje, u nichž Komise zjistila, že nebyly v souladu s pravidly Společenství (nařízení Rady (ES) č. 1258/1999, čl. 7 odst. 4). Těmito rozhodnutími jsou (ve většině případů) paušální opravy u nesprávného fungování hlavních prvků kontrolních systémů.

⁽²⁴⁾ ICS 11 (Analýza rizik), ICS 12 (Řídící informace), ICS 14 (Nesprávnosti ve vykazování), ICS 17 (Dohled), ICS 18 (Zaznamenávání výjimek), ICS 20 (Nedostatky vnitřní kontroly), ICS 21 (Auditní zprávy) a ICS 22 (Útvar interního auditu).

⁽²⁵⁾ ICS 11 (Analýza rizik) – pro rok 2004 nebyl vypracován akční plán k řešení rizik.

ICS 12 (Řídící informace) – zprávy o „kvalitativních aspektech“ např. plnění ročního plánu řízení nejsou dosud uspokojivé.

ICS 17 (Dohled) – účinný dohled nad finančními činnostmi ze strany schvalujících osob je problematický a neexistují doklady o postupech následných kontrol.

ICS 18 (Zaznamenávání výjimek) – požadavky na zaznamenávání zúčastněné jednotky nesplňovaly.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Hodnocení oblastí výdajů SZP Účetním dvorem

Režim podpor „na plochu“

4.35 Subvence na plodiny na orné půdě vyplacené na základě plochy činily v roce 2004 17 475 milionů EUR, tj. 39 % výdajů SZP. Všechny tyto výdaje pokrývá IACS.

4.36 Výsledky inspekce IACS týkající se prohlášení o ploše za rok 2003 (pro platby v roce 2004) jsou uvedeny v **tabulce 4.4**.

4.37 Členské státy Komisi oznámily, že na místě zkontrolovaly 8,1 % žádostí, což představuje 11,4 % celkové plochy, pro niž byly předloženy žádosti. U 14 členských států, které IACS provedly uspokojivě, ukázaly jejich náhodné kontroly chybovost ve výši 1,6 %. Tento údaj představuje přiměřený odhad pravděpodobné chyby v proplacených nárocích. U inspekci na místě zahrnují plochy nenalezené v kontrolovaných žádostech ⁽²⁶⁾ (viz **tabulka 4.4 a graf 4.6**) výsledky kontrol náhodně vybraných žádostí a žádostí vybraných na základě analýzy rizik. Stejně jako v minulých letech se prokázalo, že operace vybrané na základě rizika mají nižší chybovost než náhodně vybrané operace.

4.37 Nejprve by mělo být uvedeno, že celková úroveň kontrol na místě značně převyšuje minimální požadavky. Musí být uvedeno, že v některých členských státech se nahodilé kontroly jeví jako účinnější. Jak již bylo dříve vysvětleno, je to především díky tomu, že některé členské státy uvádějí kontroly na dálku jako „nahodilé“, i když jsou ve skutečnosti alespoň částečně zaměřeny na rizika. Od roku 2004, tj. od přijetí nařízení (ES) č. 118/2004, vyplývá z právních předpisů požadavek, aby členské státy přezkoumávaly výsledky inspekci a v souladu s nimi zlepšovaly své postupy analýzy rizik, což představuje řešení tohoto problému.

Musí však být poukázáno na skutečnost, že se počet nesrovnalostí do jisté míry snižuje. Vzhledem ke kvalitě systému IACS, včetně 100 % administrativních kontrol, je četnost odchylek, které byly zjištěny na místě nízká. Očekává se tudíž, že rozdíl ve výsledcích dosažených v rámci nahodilých kontrol a v rámci kontrol zaměřených na rizika bude minimální, a pokud možno bude odůvodněný rozdílem v objemech vzorků. Účetní dvůr navíc zakládá své výpočty na rozdílech ohledně oblastí, zatímco porovnání četnosti výskytu zemědělců vykazujících nesrovnalosti poskytuje pro několik členských států různý výsledek.

⁽²⁶⁾ % vyjadřovalo podíl na ploše, na kterou kontrolovaný zemědělec předložil žádost.

Tabulka 4.4 – Podpora na plochu, krmné plochy a jiné plodiny – výsledky kontrol IACS na místě a dálkového průzkumu v roce 2003 vztahující se na žádosti proplacené v roce 2004

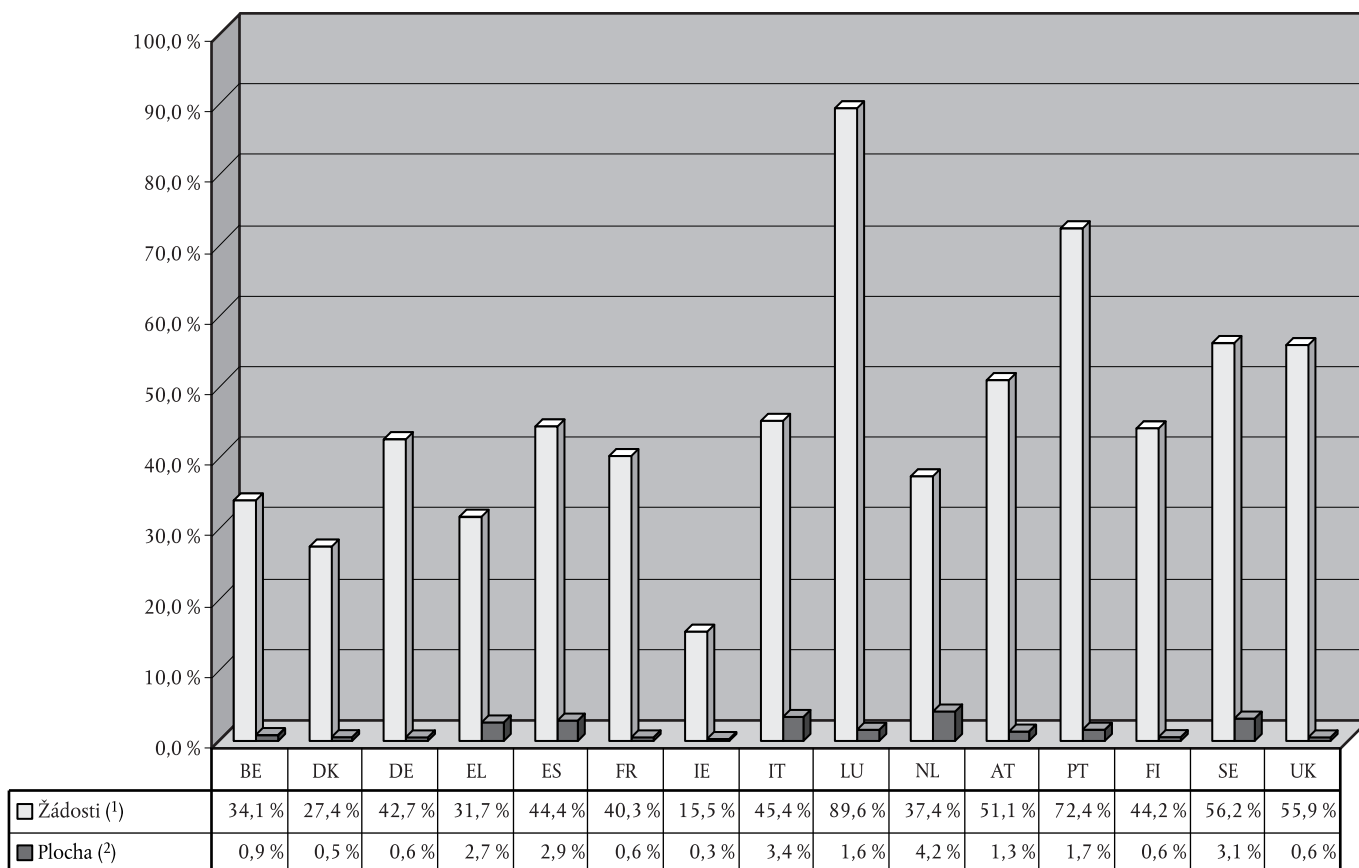
Členský stát	Podané žádosti				Zkontrolované žádosti				Žádosti, u nichž byly zjištěny chyby			
	Počet	Plocha (ha)	Průměrná velikost (ha)		Počet	%	Plocha (ha)	%	Průměrná velikost (ha)	Počet	%	Plocha (ha)
Belgie	41 618	1 019 389	24		4 172	10,0	151 209	14,8	36	1 422	34,1	1 326
Dánsko	49 574	2 319 081	47		2 611	5,3	137 759	5,9	53	716	27,4	647
Německo	305 315	14 008 476	46		18 467	6,0	941 989	6,7	51	7 878	42,7	5 731
Řecko	328 200	3 897 336	12		37 088	11,3	1 913 787	49,1	52	11 375	30,7	29 326
Španělsko	429 069	17 889 474	42		44 994	10,5	2 077 268	11,6	46	19 972	44,4	60 579
Francie	409 976	23 777 964	58		27 990	6,8	1 870 383	7,9	67	11 293	40,3	10 593
Irsko	127 532	4 686 612	37		9 092	7,1	529 153	11,3	58	1 408	15,5	1 745
Itálie	588 069	7 068 768	12		45 678	7,8	1 270 819	18,0	28	20 731	45,4	43 759
Lucembursko	1 953	121 680	62		106	5,4	8 292	6,8	78	95	89,6	133
Nizozemsko	45 914	654 439	14		3 239	7,1	54 624	8,3	17	1 212	37,4	2 280
Rakousko	127 059	2 465 204	19		8 680	6,8	200 402	8,1	23	4 434	51,1	2 517
Portugalsko	130 648	1 984 370	15		11 687	8,9	1 271 815	64,1	109	8 463	72,4	21 613
Finsko	68 329	2 086 447	31		4 674	6,8	191 490	9,2	41	2 064	44,2	1 189
Švédsko	58 958	2 745 792	47		4 054	6,9	204 571	7,5	50	2 280	56,2	6 377
Spojené království	128 135	14 146 232	110		7 932	6,2	1 134 869	8,0	143	4 437	55,9	7 348
Celkem rok 2003	2 840 349	98 871 264	35		230 464	8,1	11 958 430	12,1	52	97 780	42,4	195 163
Celkem rok 2002	2 894 917	97 955 796	34		248 572	8,6	11 656 029	11,9	47	94 717	38,1	198 079
Celkem rok 2001	2 935 273	98 275 675	33		299 716	10,2	11 638 423	11,8	39	105 099	35,1	240 786

Pozn. 1: Dálkový průzkum zahrnuje využití družicových a leteckých snímků ke kontrole žádostí v IACS.

Pozn. 2: Zkoušky provedené v roce N se týkají plateb provedených v roce N + 1.

Zdroj: Statistické údaje IACS, které členské státy poskytlý GR AGRI.

Graf 4.6 – Podpora na plochu. Výsledky inspekcí na místě: procento zkontrolovaných žádostí, u nichž byly zjištěny nadhodnocené údaje

(1) Procento zkontrolovaných žádostí.

(2) Procento ploch, které nebylo v kontrolovaných žádostech nalezeno.

Pozn.: Zkoušky provedené v roce N se týkají plateb provedených v roce N + 1.

Zdroj: Statistické údaje IACS, které členské státy poskytly GR AGRI.

4.38 U podpory „na plochu“ jako celku jsou výsledky prověrky operací Účetním dvorem zhruba shodné s výsledky namátkových kontrol provedených členskými státy a rozložení podle druhu je podobné jako v minulých letech:

- a) většina plateb byla bez chyb;
- b) přibližně jednu ze tří plateb provázely poměrně malé chyby měření. Stejně jako v minulých letech nemají chyby této povahy a rozsahu zřetelný dopad na celkové výdaje, přestože jsou četné;
- c) malý počet případů byl poznamenán většími chybami, ale počet i dopad těchto případů byl nižší než v předchozích letech.

4.38 Přípomínky Účetního dvora ve velké míře odpovídají vlastním zjištěním Komise ohledně obecně uspokojivé situace ve většině členských států.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Režim prémie na hospodářská zvířata

4.39 Výdaje na prémie na hospodářská zvířata činily v roce 2004 9 019 milionů EUR, tj. 20 % výdajů SZP. Statistické údaje z inspekce IACS u prémie na hospodářská zvířata uvádějí počet zvířat, na něž zemědělci předložili žádosti, u něhož však inspektoři zároveň zjistili, že neexistuje či není uznatelný pro subvence. Statistické údaje pro prémie na hospodářská zvířata jsou dosud méně spolehlivé než obdobné statistické údaje u žádosti o podporu „na plochu“.

4.39 Statistiky týkající se (šesti) režimů prémie na hospodářská zvířata se liší více než statistiky týkající se plodin, což vysvětluje rozdíl v kvalitě zpráv podávaných členskými státy. V případě několika reforem v oblasti prémie na hospodářská zvířata týkající se trhu a záležitostí souvisejících s kontrolou, byl navíc nutný pravidelný přezkum požadavků na podávání zpráv.

Statistiky jsou však považovány za dostatečně spolehlivé z hlediska jejich hlavního účelu, tj. sledování, jak členské státy dodržují regulační kontroly a sankce. Kvalita se navíc zlepšila a včasné podávání zpráv je v současné době „pravidlem“, jež v porovnání s dřívějším představuje celkově významné zlepšení.

4.40 V roce 2003 (tj. pokud jde o nároky proplacené v roce 2004) u největšího režimu – prémie na krávy bez tržní produkce mléka (viz **tabulka 4.5 a graf 4.7**) – členské státy zkontrolovaly 17,3 % zvířat, na něž byly předloženy žádosti, a zjistily, že 1,4 % z tohoto počtu chybí nebo je neuznatelné, což znamená pokles oproti roku 2002, kdy byla jako neuznatelná zjištěna 2 %. U prémie na ovce a kozy se procento chybějících zvířat zvýšilo ze 7,2 % v roce 2002 na 8,2 % v roce 2003. Itálie a Řecko vykazují u prémie na ovce a kozy podstatně vyšší chybovost než ostatní členské státy. Chybovost u ostatních 13 členských států v roce 2003 činila 1,8 % (2,2 % v roce 2002).

4.40 Číselné hodnoty, které byly ve zprávách uvedeny, vykazují zlepšení ohledně zjišťování nesprávného nebo nadhodnoceného uvádění počtu zvířat ze strany zemědělců. Situace popsané v případě Řecka a Itálie jsou rovněž výsledkem zlepšených kontrolních postupů, které vyplývají z opatření podpořených schválením účetní závěrky.

4.41 Celkově vykazuje chybovost zjištěná inspekcemi IACS u skotu v roce 2003 mezi jednotlivými členskými státy malé odchylky s výjimkou Itálie, kde je procento neuznatelného skotu stále velmi vysoké (10,2 % zvířat, na něž byly předloženy žádosti o prémie pro krávy bez tržní produkce mléka, a 22,3 % zvířat, na něž byly předloženy žádosti o zvláštní prémie na hovězí maso).

4.41 Připomínky Účetního dvora týkající se úrovně nezpůsobilosti dobytka v Itálii mohou dobře odrážet skutečnost, že tento členský stát poměrně pozdě zaváděl vnitrostátní databázi a většina jeho zemědělců nedodržovala stanovené podmínky. V současné době to je účinně zjišťováno a sankcionováno.

4.42 Přímé prověrky provedené Účetním dvorem neodhalily žádné významné chyby.

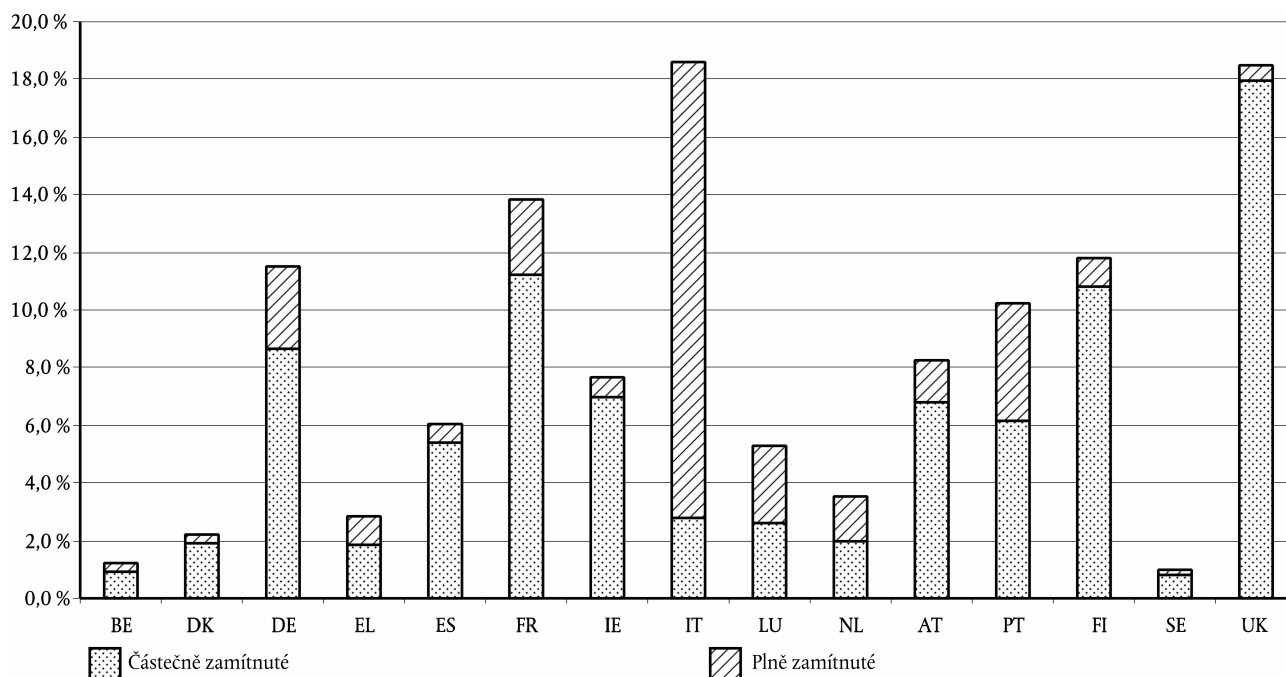
Tabulka 4.5 – Inspekce IACS u prémii na krávy bez tržní produkce mléka – výsledky kontrol na místě v roce 2003 vztahující se na žádosti proplacené v roce 2004

Členský stát	Zkontrolované žádosti			Zkontrolované žádosti částečně zamítnuté		Zkontrolované žádosti plně zamítnuté		Zkontrolovaná zvířata			Zkontrolovaná zamítnutá zvířata	
	Celkový počet podaných žádostí	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Celkový počet zvířat, pro něž byla podána žádost	Počet	%	Počet	%
Belgie	15 433	748	4,8	7	0,9	2	0,3	394 047	40 354	10,2	39	0,1
Dánsko	8 754	1 053	12,0	20	1,9	3	0,3	109 444	32 337	29,5	44	0,1
Německo	33 326	3 496	10,5	302	8,6	100	2,9	635 750	92 878	14,6	1 412	1,5
Řecko	11 513	11 426	99,2	213	1,9	113	1,0	212 310	212 602	100,1	2 665	1,3
Španělsko	62 837	5 912	9,4	319	5,4	37	0,6	1 734 717	352 008	20,3	2 323	0,7
Francie	121 849	17 311	14,2	1 946	11,2	452	2,6	4 286 741	695 530	16,2	4 751	0,7
Irsko	62 861	4 655	7,4	326	7,0	32	0,7	1 105 245	121 632	11,0	1 007	0,8
Itálie	58 890	6 567	11,2	184	2,8	1 037	15,8	797 680	124 429	15,6	12 699	10,2
Lucembursko	508	38	7,5	1	2,6	1	2,6	23 391	3 080	13,2	4	0,1
Nizozemsko	4 234	652	15,4	13	2,0	11	1,7	55 347	16 041	29,0	126	0,8
Rakousko	61 324	6 872	11,2	468	6,8	100	1,5	397 376	63 795	16,1	996	1,6
Portugalsko	25 066	2 771	11,1	170	6,1	113	4,1	328 935	60 041	18,3	1 149	1,9
Finsko	1 532	203	13,3	22	10,8	2	1,0	36 794	5 079	13,8	71	1,4
Švédsko	9 599	616	6,4	5	0,8	1	0,2	150 902	11 173	7,4	16	0,1
Spojené království	31 273	2 977	9,5	534	17,9	16	0,5	1 414 748	193 212	13,7	1 339	0,7
Celkem rok 2003	508 999	65 297	12,8	4 530	6,9	2 020	3,1	11 683 427	2 024 191	17,3	28 641	1,4
<i>Celkem rok 2002</i>	<i>539 093</i>	<i>78 087</i>	<i>14,5</i>	<i>6 056</i>	<i>7,8</i>	<i>2 933</i>	<i>3,8</i>	<i>11 934 249</i>	<i>2 230 816</i>	<i>18,7</i>	<i>45 408</i>	<i>2,0</i>

Pozn. 1: Žádost je plně zamítnuta, je-li zjištěn rozdíl mezi počtem nahlášených zvířat a počtem zvířat, který byl stanoven jako způsobilý, více než 20 %, nebo je-li rozdíl důsledkem nesrovnalostí, k nimž došlo úmyslně.

Pozn. 2: Zkoušky provedené v roce N se týkají plateb provedených v roce N + 1.

Zdroj: Statistické údaje IACS za rok 2003, které členské státy poskytly GR AGRI.

Graf 4.7 – Prémie na krávy bez tržní produkce mléka: procento zkontrolovaných žádostí s chybami

Pozn. 1: Průměrné údaje pro žádosti částečně a plně zamítnuté.

Pozn. 2: Zkoušky provedené v roce N se týkají plateb provedených v roce N + 1.

Zdroj: Statistické údaje IACS, které členské státy poskytly GR AGRI.

Subvence vyplácené na základě vyrobeného objemu

4.43 EU subvencuje výrobu olivového oleje, bavlny a tabáku (4 132 milionů EUR, tj. 9,2 % výdajů SZP v roce 2004) spíše na základě vyrobeného objemu než na základě plochy použité k pěstování plodiny. Výdaje tohoto druhu představují zvláštní rizika, kterým se právní předpisy Společenství pokoušejí čelit řadou kontrolních mechanismů, které zahrnují:

- a) požadavek, aby žádosti byly slučitelné s prohlášeními o plochách v IACS;
- b) řadu požadavků na zpracovatele (např. kvalita vázícího zařízení, standardní účetní informace);
- c) požadavek, aby Řecko, Španělsko, Francie, Itálie a Portugalsko vytvořily rejstřík olivovníků a geografický informační systém ⁽²⁷⁾ a (s výjimkou Francie) zřídily kontrolní agentury pro olivový olej, které budou provádět kontroly mlýnů, výrobců a sdružení výrobců.

Nebudou-li tyto kontrolní mechanismy fungovat efektivně, nelze zaručit správnost provedených plateb.

⁽²⁷⁾ Geografický informační systém propojuje identifikaci parcel, rejstříky a letecké snímky, což umožňuje administrativní kontroly počtu olivovníků a lokalit, v nichž se nacházejí.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.44 Audit Účetního dvora zjistil řadu nedostatků:

- a) v Řecku nemohly být některé žádosti u olivového oleje ověřeny, jelikož nahlášené parcely se nenacházely v uvedené oblasti;
- b) Řecko nemělo v období rozhodném pro platby uskutečněné v roce 2004 funkční geografický informační systém pro olivový olej a regulační náhradní kontroly na místě nebyly prováděny uspokojivě;
- c) v Řecku byly zjištěny případy, kdy skupiny výrobců neprovedly žádné nezbytné kontroly, např. u nakládání s olivovým olejem nebo u mlýnského certifikátu dokládajícího nárok;
- d) v Andalusii provedli chybné výpočty pro uplatnění sankcí na pěstitele oliv, kteří nahlásili více olivovníků, než bylo zaznamenáno v geografickém informačním systému.

4.44

a)–c) Komise došla k podobným zjištěním v rámci kontrol schvalování účetních závěrek.

d) Předchozí pracovní cesty Komise zaměřené na účetní závěrky v několika autonomních oblastech ve Španělsku rovněž prokázaly, že při výpočtu sankcí za nadhodnocené prohlášení o počtu stromů se systematicky nesprávně přičítala tolerance. Komise tyto případy důkladně sleduje.

4.45 Zjištění kontrolních agentur pro olivový olej ve čtyřech dotčených členských státech jsou uvedena v **tabulkách 4.6 a 4.7**. Práce agentur zahrnuje kontroly mlýnů na olivy (výrobci jsou placeni podle množství olivového oleje, které potvrzují mlýny). Pokud agentury zjistí chyby a nedostatky (např. nesprávné účtování nebo nahlásování vyšších množství), mohou navrhnout řadu sankcí. Nejzávažnějším je odnětí schválení. Kontroly mlýnů v roce 2003 (které mají dopad na platby v roce 2004) vedly k tomu, že agentury navrhly zrušit schválení u 9 % navštívených mlýnů. Úřady v členských státech však často tyto návrhy neprovedou (viz výroční zpráva za rok 2003, bod 4.39).

4.45 Komise považuje kvalitu kontrol lisoven olivového oleje za otázku zásadního významu (klíčová kontrola). Nezahrnuje pouze samotnou kvalitu kontroly, ale také kvalitu sledování návrhů kontrolních agentur. Komise považuje bezdůvodné neprovedení návrhů sankcí za základ pro uplatnění finančních oprav.

Tabulka 4.6 – Kontrolní agentury pro olivový olej: kontroly mlýnů (2002–2003) vztahující se na žádosti proplacené v roce 2004

Členský stát	Počet mlýnů	Zkontrolované mlýny						Návrhy na odnětí povolení	
		Celkem		Hloubkově		Souhrnně ⁽¹⁾			
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	% zkontrolovaných mlýnů
Řecko	2 198	1 097	49,9	739	33,6	358	16,3	180	16,4
Španělsko	1 686	958	56,8	825	48,9	133	7,9	73	7,6
Itálie	5 762	3 124	54,2	1 852	32,1	1 272	22,1	285	9,1
Portugalsko	579	428	73,9	428	73,9	(2)	(2)	22	5,1
Celkem	10 225	5 607	54,8	3 844	37,6	1 763	17,2	560	10,0

⁽¹⁾ Souhrnné kontroly jsou v podstatě kontrolami dokladů.

⁽²⁾ Portugalsko souhrnné kontroly neprovádí.

Zdroj: Výroční zprávy za rok 2002–2003 řecké, španělské, italské a portugalské kontrolní agentury pro olivový olej.

**Tabulka 4.7 – Kontrolní agentury pro olivový olej: kontroly výrobců (2002–2003)
vztahující se na žádosti proplacené v roce 2004**

Členský stát	Počet výrobců	Zkontrolovaní výrobci						Odňaté nebo zkrácené platby podpory	
		Celkem		Na místě		S využitím dokladů			
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	% zkontrolovaných výrobců
Řecko	593 500	3 591	0,6	2 619	0,4	972	0,2	37	1,0
Španělsko	485 000	1 324	0,3	943	0,2	381	0,1	47	3,5
Itálie	932 822	2 013	0,2	432	0,0	1 581	0,2	63	3,1
Portugalsko	148 542	1 768	1,2	1 768	1,2	N/A	0,0	271	15,3
Celkem	2 159 864	8 696	0,4	5 762	0,3	2 934	0,1	418	4,8

Zdroj: Výroční zprávy za rok 2002–2003 řecké, španělské, italské a portugalské kontrolní agentury pro olivový olej.

Rozvoj venkova

4.46 Výdaje na rozvoj venkova ze záruční sekce EZOF činily v roce 2004 5 395 milionů EUR ⁽²⁸⁾ (12 % výdajů SZP). To zahrnuje výdaje na agroenvironmentální režimy, vyrovnávací platby pro zemědělskou výrobu v méně příznivých oblastech, lesnictví, investice, podporu pro mladé zemědělce a zemědělce odcházející do důchodu. Režimy tohoto druhu mají často poměrně složité podmínky uznatelnosti, jejichž kontrola je obtížná a nákladná, a proto představují vysoké riziko nesrovnalostí.

4.47 U výdajů na rozvoj venkova certifikační orgány uvedly ve svých stanoviscích k auditu účetních závěrek výhrady u 12 platebních agentur ⁽²⁹⁾ (z celkového počtu 20 stanovisek s výhradami). Jako důvody výhrad k účetním závěrkám se uváděly závažné chyby, neuznatelné výdaje, chybějící potvrzující doklady. Výhrady se většinou týkaly agroenvironmentálních opatření a investic do zemědělství a lesnictví. Ve dvou případech Komise již začala provádět opatření k nápravě zjištěných nedostatků (Řecko a Lucembursko).

⁽²⁸⁾ Celkové výdaje na rozvoj venkova, včetně orientační sekce EZOF, činily 8 805 milionů EUR.

⁽²⁹⁾ Jde o těchto 12 platebních agentur: regiony Katalánsko a Madrid (Španělsko), Agea (Itálie), Bayern Umwelt a Sársko (Německo), Ministerstvo zemědělství (Lucembursko), INGA a IFADAP (Portugalsko), OPEKEPE (Řecko), Region Valonsko (Belgie), CNASEA a SDE (Francie).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.48 Většina žádostí o podporu na rozvoj venkova závisí na dodržování přijatých závazků, např. dodržování správných postupů zemědělského hospodaření, a vypočítává se na základě počtu využívaných hektarů, počtu zvířat atd. Zvláštní zpráva Účetního dvora o agroenvironmentálních opatřeních (viz body 4.98 a 4.99), nejobjemnějším druhu výdajů v oblasti rozvoje venkova, obsahuje závěr, že ověřování těchto výdajů přináší zvláštní problémy a že ověření jen zřídka může vést k přiměřené záruce zákonnosti a správnosti výdajů s adekvátními náklady.

Ostatní výdaje

4.49 Výdaje neuvedené v bodech 4.35 až 4.48 činí 8 674 milionů EUR. Patří k nim vývozní náhrady (3 384 milionů EUR), subvence za stažení a uskladnění nadbytečné produkce, řada malých režimů subvencí a veterinární výdaje.

4.50 Účetní dvůr zkoumal, jak Komise sledovala uplatňování dvou nařízení, která se vztahují na výdaje nezahrnuté v IACS zde převážně označované jako ostatní výdaje.

4.51 V roce 2004 mohlo být monitorování kontrol prováděných po uskutečnění plateb ze strany Komise rozsáhlejší. Významná část naplánovaných kontrol nebyla provedena a hlášení členských států o hodnotě, povaze a rozložení chyb a hodnotě prověřených operací byla neúplná. S přihlédnutím k těmto faktorům se Účetní dvůr domnívá, že Komise neměla dostačující základ pro to, aby z provedené práce vyvodila záruku věrohodnosti (viz bod 4.10).

4.48 *Kontrola agroenvironmentálních opatření je vzhledem ke své složitosti náročná na zdroje, a to jak v odborném, tak technickém smyslu. Kontroly agroenvironmentálních opatření, které by byly více vyčerpávající, by tudíž vedly k neúměrným dodatečným nákladům a neposkytly by přidanou hodnotu ohledně maximálního snížení rizik. Viz rovněž odpověď na body 4.98 a 4.99.*

4.51 *Komise v roce 2004 rovněž podrobně sledovala kontroly po uskutečnění plateb, a to prostřednictvím analýzy dokumentů, které byly poskytnuty členskými státy, a šetřením v členských státech za účelem kontrol provádění nařízení na místě (viz odpověď na bod 4.10).*

Vzhledem k tomu, že

- kontroly po uskutečnění plateb poskytují dodatečnou doplňkovou úroveň kontrol ke kontrolám před uskutečněním plateb (což v případě většiny opatření představuje dostatečnou věrohodnost) a
- velká část požadovaného minimálního počtu kontrol po uskutečnění plateb byla provedena do konce roku 2004 a
- členské státy ve svých výročních zprávách oznámily počet, hodnotu a povahu zjištěných nesrovnalostí a hodnotu prověřovaných transakcí,

má Komise dostatečný základ, aby z provedené činnosti získala část záruky (viz rovněž odpověď na bod 4.52).

Ačkoli bude kvalita poskytování zpráv nadále zlepšována, v současné době je dostatečná k poskytnutí záruky o vykonané činnosti.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

4.52 Fyzické kontroly a kontroly dokladů u zboží v době vývozu by podle nařízení (EHS) č. 386/90 měly zahrnovat alespoň 5 % nejvíce subvencovaných vývozů. Komise uskutečnila program misí do 7 členských států a předběžně zjistila slabiny v provádění těchto kontrol (viz body 4.11 až 4.14). Neuvedla, jakou míru záruky z nich lze vyvodit.

4.53 Ačkoli na vývozní náhrady připadá méně než 10 % rozpočtu SZP, pokud jde o hodnotu, v roce 2004 představovaly 26 % nesrovnalostí v rámci SZP nahlášených Komisi podle nařízení (EHS) č. 595/91 ⁽³⁰⁾. Komise by proto měla zlepšit své monitorování systému kontrol po uskutečnění plateb a jednoznačně uvést svá zjištění k provádění fyzických kontrol a míru záruky, kterou z nich lze vyvodit.

4.54 Účetní dvůr zjistil nedostatky v subvencích pro sušené vinné hrozny (Řecko, rovněž uvedeno ve výročních zprávách za rok 2002 a 2003), školní mléko (Spojené království) a ořechy (Španělsko).

Závěry a doporučení

Celkový závěr

4.55 Stejně jako v předchozích letech Účetní dvůr s využitím všech dostupných dokladů opakovaně zjišťoval, že výdaje SZP jako celek byly poznamenány závažnými chybami. Účetní dvůr si je přitom vědom skutečnosti, že hlavní kategorie výdajů SZP jsou spojeny s různou mírou rizika a nedostatků.

ODPOVĚDI KOMISE

4.52 Rozsah fyzických kontrol, kontrol před uskutečněním platby a po jejím uskutečnění, které mají orgány členských států k dispozici, je vyčerpávající a nedostatky některé z forem kontroly musí být v této souvislosti hodnoceny. Kontrolní nedostatky jsou však předmětem finančních oprav v rámci schválení účetní závěrky.

Generální ředitel tudíž získává záruku ze systému schvalování účetních závěrek jako celku. Subjekty, které mají být kontrolovány, jsou vybírány na základě roční analýzy rizik, kterou Účetní dvůr již dříve hodnotil pozitivně. Generální ředitel získává záruku z celé skupiny auditů a opatření, která na ně navazují.

4.53 Jak uvádí Účetní dvůr v bodě 4.10 b), Komise již provádí pravidelné audity ohledně specifických aspektů kontrol po provedení platby týkajících se vývozních náhrad.

Co se týče fyzických kontrol, Komise nepovažuje za vhodné zveřejňovat konkrétní zjištění před tím, než jsou řešena v rámci řízení o schválení účetní závěrky.

Neúměrný podíl vývozních náhrad na nesrovnalostech v rámci společné zemědělské politiky je alespoň částečně způsobem tím, že průměrné platby vývozních náhrad jsou výrazně vyšší než ostatní intervenční opatření, zejména přímé platby. V případě nesrovnalostí u vývozních náhrad je větší pravděpodobnost, že překročí limitní hodnotu 4 000 EUR, jež má být podle nařízení (EHS) č. 595/91 oznamována.

4.54 Komise již provedla a nadále bude provádět finanční opravy v případě zjištěných nedostatků týkajících se sušených hroznů.

Co se týče ořechů, Komise bude tyto případy nadále sledovat.

4.55 Na základě této připomínky a bodů uvedených v bodech 4.38 a 4.42 dochází Komise k závěru, že situace ohledně zemědělských výdajů řízených a kontrolovaných prostřednictvím IACS je uspokojivá a že rizika, která Účetní dvůr identifikoval, se soustřeďují na jiná opatření SZP (viz bod 4.57). IACS v současné době zahrnuje přibližně 60 % výdajů na SZP. Je třeba dodat, že reformy SZP z roku 2003 a 2004 snížily celkové riziko dokonce více, neboť rozšířily výdaje zahrnuté IACS na přibližně 80 %.

Jako obecnou poznámku ohledně chyb je třeba uvést toto: vzhledem ke krátké době, kterou má Účetní dvůr na vypracování výroční zprávy, byl tento závěr ohledně jednotlivých případů učiněn před tím, než měly členské státy možnost vyjádřit se k jeho zjištěním. Útvary Komise, v případě potřeby ve spolupráci s dotčenými členskými státy, provádějí důkladnou analýzu chyb zjištěných Účetním dvorem, z nichž některé nevedou k finančním opravám při schvalování účetních závěrek.

⁽³⁰⁾ Úř. věst. L 67, 14.3.1991, s. 11.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

4.56 Výsledek práce Účetního dvora ukazuje, že IACS (25 000 milionů EUR) představuje účinný kontrolní systém omezující riziko nesprávných výdajů, je-li správně uplatňován. IACS však není zaveden v Řecku (1 000 milionů EUR).

4.57 Veškeré ostatní výdaje (19 500 milionů EUR), které nelze zkontrolovat pomocí IACS, představují větší riziko, protože systémy dostupné pro jejich kontrolu nejsou tak účinné.

Kontroly prováděné po uskutečnění plateb

4.58 S ohledem na omezený rozsah monitorování Komise a existenci nedokončených kontrol a vzhledem k tomu, že slabé stránky již byly uvedeny ve výroční zprávě Účetního dvora za rok 2003 ⁽³¹⁾, nemůže Účetní dvůr souhlasit s následujícím tvrzením Komise ve výroční zprávě o činnosti za rok 2004: „na základě získaných informací a kontrol na místě, které se každoročně uskutečňují s cílem vyhodnotit uplatňování nařízení, lze vyvodit závěr, že nařízení (EHS) č. 4045/89 (o kontrolách) poskytuje přiměřenou záruku shody výdajů s právními předpisy Společenství v odvětvích, na něž se nařízení vztahuje“.

ODPOVĚDI KOMISE

4.56 Komise souhlasí se stanoviskem Účetního dvora, že IACS představuje účinný kontrolní systém k omezení rizika nesprávných výdajů.

Významné nedostatky v používání systému se stále vyskytují v Řecku a jsou sledovány v rámci akčního plánu, který tvoří posílený kontrolní program pro účetní závěrky týkající se Řecka – viz rovněž odpověď na bod 4.8.

4.57 I když jiný výdaj představuje větší inherentní riziko, musí být uvedeno, že většina těchto režimů je řízena způsobem slučitelným s IACS. Tento výdaj je navíc podroben řadě dalších kontrol, tj. následných kontrol podle nařízení (EHS) č. 4045/89.

4.58 Jak bylo uvedeno v bodě 4.10, Komise se domnívá, že splnila všechny své povinnosti vyplývající z nařízení (EHS) č. 4045/89. Byly přijaty a analyzovány návrhy na analýzu rizik, roční programy, výroční zprávy, žádosti o vzájemnou pomoc a odpovědi na ně, přehledy plateb podnikům usazeným v jiných členských státech a jiné formy komunikace/podávání zpráv. Vedle tří pracovních cest zmíněných Účetním dvorem je na rok 2005 plánováno dalších šest. Od roku 2001 se navíc uskutečňují pravidelné pracovní cesty, které se zaměřují na specifické prvky nařízení (EHS) č. 4045/89 ohledně vývozných náhrad. Všechny dotazy a šetření členských států byly zodpovězeny.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům a vzhledem k tomu, že:

- kontroly po uskutečnění plateb poskytují dodatečnou doplňkovou úroveň kontrol ke kontrolám před uskutečněním plateb (což v případě většiny opatření již představuje poměrně komplexní věrohodnost) a
- velká část požadovaného minimálního počtu kontrol po uskutečnění plateb byla provedena do konce roku 2004 a
- členské státy ve svých výročních zprávách oznámily počet, hodnotu a povahu zjištěných nesrovnalostí a hodnotu prověřovaných transakcí,

Komise se domnívá, že kontroly podle nařízení (EHS) č. 4045/89 přispívají k celkové věrohodnosti právnosti a řádnosti výdajů za rok 2004.

⁽³¹⁾ Výroční zpráva za rok 2003, body 4.15 a 4.16.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Schválení účetních závěrek

4.59 Zprávy certifikačních orgánů poskytují záruku, že finanční informace poskytnuté platebními agenturami (a zahrnuté do účetní závěrky Komise) jsou v podstatě přesné ⁽³²⁾. Rozhodnutí Komise o finančním schválení za rok 2004 bylo celkově řádně založeno na práci certifikačních orgánů týkající se spolehlivosti účetních závěrek. Vhodným způsobem ošetřilo rozhodnutí odložit schválení účetní závěrky (viz body 4.19 až 4.21).

4.60 Práce certifikačních orgánů (jak je definována nařízením (ES) č. 1663/95) však není určena k tomu, aby poskytla přímou záruku, že informace předložené žadateli a použité platebními agenturami k výpočtu splatné platby jsou správné, a tedy že platby jsou zákonné a řádné, a ani tuto záruku neposkytuje. Účetní dvůr nadále trvá na svém názoru, že osvědčení (nebo jiná část kontrolního řetězce) by měla pokrývat zákonnost a správnost výdajů na úrovni příjemců ⁽³³⁾ – současná opatření poskytují Účetnímu dvoru pouze omezenou jistotu, jelikož certifikační orgány obecně příjemce podpory nekontrolují.

4.61 Rozhodnutí Komise o shodě, jimiž může výdaje vyloučit z financování Společenství, nebyla pro žádný rok po roce 1998 úplná (viz bod 4.24).

Výroční zpráva o činnosti generálního ředitele pro zemědělství

4.62 Bez ohledu na zlepšení, která byla ve zprávě uvedena, je její rozsah omezený a zpráva poskytuje pouze omezenou záruku zákonnosti a správnosti výdajů v roce 2004. Zpráva nemůže uvést, nakolik mohou být výdaje ovlivněny následnými finančními opravami, což omezuje míru jistoty, kterou z ní může Účetní dvůr vyvodit. Zpráva nepotvrzuje, zda jsou nesprávné platby získány zpět schvalováním účetní závěrky a postupy zpětného získávání prostředků v členských státech.

4.60 Jak již bylo uvedeno v odpovědi na Zprávu Účetního dvora za rok 2003, zřízení a schválení platebních agentur členských států, každoroční postup ověření a používání různých řídicích a kontrolních systémů, včetně IACS, umožňují, aby byly kontroly deklarovaných výdajů považovány za spolehlivé.

Za účelem zlepšení celkového systému stanoví nové základní nařízení o financování společné zemědělské politiky, že vedoucí platebních agentur budou nadále podepisovat následné prohlášení o věrohodnosti právnosti a řádnosti jejich výdajů.

4.61 Jak bylo uvedeno v odpovědi na bod 4.24, situace v červnu 2005 byla taková, že bylo uzavřeno 94,3 % auditů uskutečněných v roce 2001 (které umožňují finanční opravy až do roku 1999) a 78,7 % auditů uskutečněných v roce 2002 (které umožňují finanční opravy až do roku 2000).

4.62 Výroční zpráva o činnosti a roční prohlášení GR pro zemědělství jsou založeny na záruce, která může být získána ze zavedených systémů a jejich fungování. Zpráva o činnosti vysvětluje celý řetězec kontrol výdajů na společnou zemědělskou politiku v rámci sdíleného řízení. Tento systém poskytuje přiměřenou záruku, že do konce celého procesu budou zjištěny možné vážné nedostatky a členským státům budou uloženy odpovídající finanční opravy. Na tomto základě může generální ředitel poskytnout prohlášení o věrohodnosti.

Před podpisem ročního prohlášení mohou být všechny výdaje v rámci sdíleného řízení předmětem kontrol pro účely schválení účetní závěrky a možných finančních oprav. To je vlastní systému sdíleného řízení a v souladu s právními předpisy EU a nemělo by to být považováno za prvek, který omezuje generálního ředitele v poskytnutí ročního prohlášení.

Věrohodnost bude dále sladěna s ročními výkazy platebních agentur, které předvídá nové nařízení o financování společné zemědělské politiky, a s ostatními opatřeními, která Komise navrhla ve svém sdělení KOM(2005) 252 v konečném znění o plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly.

⁽³²⁾ Významnost byla stanovena na 1 % výdajů nahlášených platební agenturou. Certifikační orgány použily statistický vzorek ke kontrole 26 000 operací na úrovni platebních agentur.

⁽³³⁾ Stanovisko č. 1/2005 k financování SZP, bod 24.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Doporučení

4.63 Komise by se měla snažit:

- a) o zlepšení kontrol výdajů SZP v těch oblastech, kde přetrvávají závažné nedostatky;
- b) jak bylo naznačeno v minulém roce, zlepšit formát hlášení výsledků všech systémů dohledu, zvláště přispět nápravou nedostatků v údajích vyžadovaných od členských států, zejména oznamováním hodnoty prověřovaných operací a zjištěných nesrovnalostí podle rozpočtových kapitol (viz bod 4.10 písm. a)), k tomu, aby se kontroly prováděné po uskutečnění plateb staly účinnějším nástrojem identifikace nesrovnalostí v rámci SZP. Měla by posoudit kvalitu prováděných kontrol, a je-li to vhodné, naplánovat další návštěvy v členských státech (viz bod 4.10 písm. b)) a přijmout vhodná opatření ke splnění naplánovaných programů (viz bod 4.10 písm. c));
- c) zajistit, aby systémy dohledu a kontroly poskytovaly jistotu, že operace na úrovni konečných příjemců jsou zákonné a správné;

4.63

- a) Komise se zavazuje, že se bude věnovat přetrvávajícím nedostatkům, které se stále vyskytují, například používání IACS v Řecku. V této souvislosti je nutné uvést, že reformy společné zemědělské politiky za rok 2003 a za rok 2004 (pro výrobky ze Středomoří) snižují celkové riziko, neboť rozšiřují výdaje spadající do IACS.
- b) Komise za prvé souhlasí s tím, že podávání zpráv podle nařízení (EHS) č. 4045/89 by se mohlo zlepšit a v tomto směru předloží návrh na změnu nařízení Komise (ES) č. 4/2004. Zavede nové tabulky pro oznamování hodnoty prověřovaných transakcí a zjištěných nesrovnalostí tak, aby jejich počet, hodnota i povaha mohly být jasně identifikovány a analyzovány.

Komise rovněž posuzuje kvalitu pravidelných kontrol. GR pro zemědělství v průběhu let 2001–2004 uskutečnilo celkem 27 pracovních cest, které se týkaly přezkumu kontrol podle nařízení (EHS) č. 4045/89 týkajících se vývozních náhrad. Po Zprávě Účetního dvora za rok 2003 Komise přijala další opatření, aby zlepšila sledování prováděných kontrol. S ohledem na obecné prvky v roce 2004 naplánovala 3 pracovní cesty a 6 pracovních cest v roce 2005 a s ohledem na záležitosti slučitelnosti naplánovala 10 pracovních cest v roce 2005.

Předpokládá se konečně zavedení nových způsobů pro identifikaci a oznamování nedostatků (v návrhu na změnu nařízení Komise (ES) č. 4/2004) tak, aby šetření, která nebyla dokončena v průběhu vykazovaného období, mohla být dále sledována ve zprávách za následné vykazované období. V tomto směru Komise rovněž zjišťuje důvody, proč nebyly v některých členských státech včas dokončeny kontrolní programy, a v případě potřeby bude po členských státech požadovat vysvětlení.

- c) Komise se domnívá, že stávající řídicí a kontrolní systémy, jsou-li s ohledem na víceletý postup používány řádně, poskytují dostatečnou záruku právnosti a řádnosti transakcí prováděných na úrovni konečného příjemce. Celý proces je rozdělen na roční účetní závěrky na jedné straně a na víceleté schválení účetní závěrky na straně druhé, které umožňuje Komisi vyloučit výdaje financované Společenstvím, které byly uskutečněny v době kratší než 24 měsíců před vydáním sdělení Komise o výsledcích jejich auditů adresovaným členským státům.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

S ohledem na tyto okolnosti nemůže být v rámci sdíleného řízení dosaženo při kontrolní činnosti samotných útvarů Komise přiměřené záruky právnosti a řádnosti zemědělských výdajů na každoročním základě. Tato záruka se musí opírat o předpoklad, že členské státy plní své povinnosti v oblasti řízení a kontroly. V případě, že audity Komise následně prokáží nedostatky, bude identifikováno riziko neoprávněných výdajů a použity odpovídající finanční opravy.

- d) dobře odhadnout výši nesrovnalostí a zajistit, aby byly odpovídající částky různými postupy získány zpět;

- d) *Co se týče požadovaného odhadu míry nesprávností, Komise rovněž zvažuje celkové finanční opravy s ohledem na daný rok a sankce, které budou uloženy na konečné příjemce finančních prostředků na vnitrostátní úrovni, aby poskytly hodnotný odhad celkové úrovně nesprávných plateb.*

Za vrácení částek, které byly ztraceny v důsledku nesprávností, odpovídá členský stát. Komise podle článku 8 nařízení (ES) č. 1258/1999 sleduje vnitrostátní postupy pro navrácení těchto částek.

- e) v prohlášení o věrohodnosti generálního ředitele rozlišovat na straně jedné výdaje, které byly ověřeny (a v případě potřeby opraveny) a u nichž generální ředitel může poskytnout přiměřenou záruku (nebo záruku poskytnout nemůže), a na druhé straně výdaje, které budou předmětem dalšího ověřování (a možných oprav);

- e) *Komise se domnívá, že by ve výročních zprávách o činnosti nebylo vhodné rozlišovat, jak to navrhuje Účetní dvůr, mezi již ověřenými výdaji a výdaji, které budou následně ověřeny. Vzhledem k víceleté povaze schválení účetní závěrky by uvedené rozlišení záviselo na volném uvážení. Rovněž by vyloučilo právo členských států na obranu v souvislosti se schválením účetní závěrky.*

- f) dále zkoumat důvody, proč v případě kontrol u ploch v rámci IACS vykazují náhodně provedené zkoušky nadále vyšší chybivost než zkoušky operací vybraných na základě analýzy rizik. Měla by rovněž analyzovat účinky změn provedených v analýze rizik v roce 2004.

- f) *Změny v právních předpisech, které byly přijaty s účinkem od 1. ledna 2004, situaci vylepší a Komise nadále standardně tuto záležitost kontroluje.*

Účinek popsany Účetním dvorem se týká pouze některých členských států a je někdy způsoben zařazením kontrol na dálku mezi nahodilé kontroly. Z hlediska zemědělců vykazujících nesrovnalosti jsou navíc výsledky výběru založeném na riziku skutečně úspěšnější než výsledky nahodilého výběru.

Mělo by však být uvedeno, že se snižující se mírou nesrovnalostí a 100 % účinnými administrativními kontrolami se očekávají minimální rozdíly v dosažených výsledcích mezi nahodilými kontrolami a kontrolami na místě zaměřenými na rizika.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

NOVÉ ČLENSKÉ STÁTY: PŘECHOD

Akreditace platebních agentur EZOZF v nových členských státech

4.64 Od přístupujících zemí se vyžadovalo, aby do 1. května 2004 zřídily a akreditovaly platební agentury EZOZF.

4.65 Nové členské státy musely určit příslušný orgán odpovědný za akreditaci platební agentury. Orgán, který provádí přezkum akreditace, musí podat zprávu o administrativních a účetních podmínkách, včetně podmínek přijatých na ochranu zájmů Společenství, pokud jde o vyplacené zálohy, získané záruky, intervenční zásoby a částky, které se mají vybrat. Na základě této zprávy příslušný orgán členského státu rozhodne o udělení prozatímní nebo konečné akreditace.

4.66 Z 11 platebních agentur byla pěti udělena konečná akreditace ⁽³⁴⁾, dvěma byla udělena podmíněná akreditace ⁽³⁵⁾ a čtyři agentury mají prozatímní status.

4.67 Komise neověřila, zda tyto platební agentury splňují kritéria pro akreditaci. Výdaje v roce 2004 byly zanedbatelné (19,5 milionů EUR), avšak v roce 2005 budou fondu EZOZF pravděpodobně účtovány vysoké částky. Proto je důležité, aby Komise svou práci dokončila co nejdříve.

4.67 Pracovní program Komise na rok 2005 se týká všech nových členských států a pracovní cesty do nich se uskuteční v období od června do listopadu 2005. Všechny platební agentury proto budou kontrolovány před provedením schválení účetní závěrky za finanční rok 2005.

Od roku 2003 přikládá Komise prvořadý význam rozvoji požadovaných struktur a velmi aktivně a podrobně sleduje každý nový členský stát (v té době kandidátskou zemi). V tomto směru se uskutečnily pracovní cesty a prostřednictvím písemných sdělení byl zajištěn informační tok. Uskutečnila se jednání mezi útvary Komise a jednotlivými členskými státy. Byla zaznamenána opatření, jež mají být přijata k nápravě zjištěných problémů.

4.68 Jak vyplývá z **tabulky 4.8**, zprávy o akreditaci uvádějí, že pět platebních agentur dosáhlo uspokojivé úrovně shody. Dvě agentury mají vážné nedostatky ve dvou oblastech, zatímco čtyři mají nedostatky nejméně ve čtyřech oblastech.

⁽³⁴⁾ Česká republika, Litva, ARR (Polsko), Slovinsko a Slovensko.

⁽³⁵⁾ Estonsko, Malta.

Tabulka 4.8 – Přehled nedostatků, které byly zjištěny ve zprávách o akreditaci platebních agentur v nových členských státech ⁽¹⁾

Členský stát	Výdaje EZOZF v roce 2004 (miliony EUR)	Platební agentura	Písemné postupy	Oddělení funkcí	Kontroly a postupy plateb	Účetní postupy ⁽²⁾	Počítá- čová bezpeč- nost	Interní audit	Zmoc- něné sub- jekty ⁽³⁾
Kypr	—	Kyperská organizace pro zemědělské platby (CAPO)	×	×	×	×	×	×	×
Česká republika	4,70	(SZIF) Státní zemědělský intervenční fond	Žádné významné problémy						
Estonsko	0,50	(PRIA) Úřad pro zemědělský registr a informace	×		×				
Maďarsko	0,50	(MVH) Agentura pro rozvoj zemědělství a venkova	×		×	×	×		×
Lotyšsko	0,50	(LAD) Služba pro podporu venkova	×	×	×	×			
Litva	0,50	(NMA) Národní platební agentura	Žádné významné problémy						
Polsko	10,80	(ARiMR) Agentura pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství	×	×			×	×	×
Polsko	—	(ARR) Agentura pro zemědělský trh	Žádné významné problémy						
Malta	—	Útvar „platební agentura“ v rámci MRAE					×		×
Slovenská republika	1,40	(PPA) Zemědělská platební agentura	Žádné významné problémy						
Slovinsko	0,10	Agentura pro zemědělské trhy a rozvoj venkova	Žádné významné problémy						

⁽¹⁾ S ohledem na přílohu nařízení Komise (ES) č. 1663/95 ze dne 7. července 1995, Pokyny ke kritériím pro akreditaci platební agentury a pokyn Komise č. 1 (dokument VI/5168/96 rev. 1).

⁽²⁾ Včetně zálohových plateb a zajištění a dlužníků.

⁽³⁾ Bod 4 přílohy nařízení Komise (ES) č. 1663/95 umožňuje delegování schvalovací funkce nebo technické služby (tj. inspekce v zemědělských podnicích) na jiné subjekty, a to za určitých stanovených podmínek.

Zdroj: Zprávy o akreditaci, které Účetnímu dvoru poskytly příslušné orgány.

SAPARD – Uspokojivý dohled, avšak nedůsledné posuzování žádostí

4.69 Zvláštní předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova (SAPARD) ⁽³⁶⁾ má pomoci deseti přijímajícím zemím střední a východní Evropy ⁽³⁷⁾ s problémy strukturálního přizpůsobení jejich zemědělství a venkovských oblastí a přispět k provádění společné zemědělské politiky a souvisejících politik (viz kapitola 8).

⁽³⁶⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1268/1999 (Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 87), provedené nařízením Komise (ES) č. 2222/2000 (Úř. věst. L 253, 7.10.2000, s. 5).

⁽³⁷⁾ Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Slovensko, Bulharsko a Rumunsko.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.70 Smluvní období u zemí, které přistoupily k EU dne 1. května 2004, skončilo v roce 2004. Platby však budou pokračovat u projektů, u nichž byly smlouvy uzavřeny v minulých letech. Během tohoto konečného smluvního období ⁽³⁸⁾ byl kvůli nízké míře provedení v prvních letech ⁽³⁹⁾ v krátké době vyřízen velký počet žádostí. Kvalita těchto hodnocení a související žádosti o platby proto představují velké riziko.

4.71 Všechny země SAPARD musejí Společenství každý rok předložit osvědčení o účetní závěrce a zprávu o auditu připravené certifikačním orgánem, které tvoří základ pro každoroční rozhodnutí Komise o schválení účetní závěrky. Dne 28. září 2004 Komise schválila účetní závěrky sedmi zemí pro SAPARD za rok 2003 (Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Slovinsko a Slovensko), ale odložila své rozhodnutí o účetních závěrkách pro Polsko, Bulharsko a Rumunsko. Přezkum Účetního dvora týkající se rozhodnutí Komise nevedl k žádnému závaznému zjištění.

4.72 Účetní dvůr rovněž přezkoumal analýzu výročních prováděcích zpráv připravenou Komisí. Výroční prováděcí zprávy musejí předkládat všechny země SAPARD. Tento přezkum ukázal, že zákonné lhůty pro tyto analýzy nebyly vždy dodrženy.

4.73 Účetní dvůr navštívil dvě země SAPARD, Maďarsko a Slovinsko, aby zkontroloval vzorek plateb u 20 projektů a přezkoumal postup, popisy a kontrolní seznamy používané platebními agenturami SAPARD. Bez ohledu na chyby zjištěné Účetním dvorem (viz další bod) systémy nástroje SAPARD zahrnovaly hlavní principy (oddělení úkolů, interní audit atd.), postupy byly dobře zdokumentované a systémy, jak jsou popsány a akreditovány, v praxi obecně fungovaly.

4.74 Přezkum plateb zahrnující hlavní opatření uskutečněná v době auditu odhalil níže uvedené nedostatky a chyby, jejichž finanční dopad je minimální a z nichž některé jsou stejné jako chyby a nedostatky zjištěné v ostatních zemích SAPARD ⁽⁴⁰⁾:

- a) hlavní číselné údaje v obchodních plánech, které slouží jako doklad pro ověření kritérií uznatelnosti (např. plocha pozemku), nebyly doloženy dokumentací;

4.70 V průběhu přechodného období (od programu Sapard k povstupnímu programu) Komise zaměřila pozornost nových členských států na význam zachování odpovídající úrovně kvalifikovaných pracovníků pro účely řízení programu Sapard. Komise si je vědoma možného rizika a zohlední jej ve svých auditech, ale nijak neprokázala, že vznikají finanční rizika.

4.71 Komise požádala osvědčovatele z dotčených členských států, aby vykonali dodatečnou kontrolní činnost. Po finalizaci tohoto posouzení a pokud jej Komise bude považovat za dostatečné, přistoupí k účetní závěrce těchto účtů Sapard.

4.72 Komise věnuje zvýšenou pozornost dodržování termínů.

⁽³⁸⁾ Např. v jedné přijímající zemi SAPARD kvůli nedostatku personálu a neočekávanému obrovskému počtu obdržených žádostí zůstalo na konci lhůty 50 % žádostí nevyřízeno.

⁽³⁹⁾ Výroční zpráva za rok 2003, bod 8.47.

⁽⁴⁰⁾ Výroční zpráva za rok 2003, bod 8.33.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- b) dokumenty o kontrolách celkových uznatelných nákladů ve spisu projektu nebyly adekvátní;
- c) práce, kterou skutečně odvedly orgány během návštěv na místě, nebyla jednoznačně doložena nebo nebyla přiměřená, což v jednom případě vedlo k platbě za investici, která byla dokončena jen částečně;
- d) chyby spočívající v nedodržování postupu u tří cenových nabídek ⁽⁴¹⁾ ⁽⁴²⁾.

4.75 Některé faktury za položky s vysokou hodnotou, které byly následně proplaceny agenturou SAPARD, byly příjemcem uhrazeny v hotovosti. Nebylo možno zjistit, zda příjemce platby skutečně provedl. Platby v hotovosti lze prokázat obtížněji než jiné formy úhrady, a proto představují vyšší riziko.

4.76 Na základě provedených auditů (a s výjimkou zjištění v bodech 4.73 až 4.75) Účetní dvůr opakuje své stanovisko ⁽⁴³⁾, že systémy dohledu a kontroly v rámci nástroje SAPARD v praxi obecně fungovaly.

NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA DŘÍVĚJŠÍ PŘIPOMÍNKY

Organizace společného trhu v sektoru banánů

4.77 V listopadu 2002 Účetní dvůr zveřejnil zvláštní zprávu ⁽⁴⁴⁾ o organizaci společného trhu v odvětví banánů. Účetní dvůr konstatoval, že definice cílů organizace společného trhu a popis předpokládaného dopadu nejsou dostatečně jasné, což ztěžuje měření dopadu a účinnosti, a že není možné zaujmout stanovisko k nákladové efektivnosti systému vyrovnávací podpory. Nedostatky byly zjištěny rovněž v dokumentaci k vyplácení podpory a v dovozních kontrolách.

4.75 Dotčený členský stát se domnívá, že obdržel dostatečné důkazy, aby prokázal uskutečnění platby dodavateli. Je však zřejmé, že platby v hotovosti představují vyšší možné riziko.

4.77 Jak Komise již dříve uvedla ve své odpovědi na zvláštní zprávu Účetního dvora za rok 2002, odhaduje, že cíle společné organizace trhu (SOT) s banány zohledňují cíle zakotvené pro společnou zemědělskou politiku v článku 33 Smlouvy a že podrobnost v definici a v množství cílů SOT s banány je porovnatelná s ostatními SOT.

Řídící výbor provedl práci zaměřenou na systematizaci a podrobné definování cílů při přípravě specifikací pro probíhající hodnocení SOT.

⁽⁴¹⁾ Podle víceleté finanční dohody (části B čl. 4 odst. 2 písm. e)) se náklady na služby, dodávky a práce, které jsou vyšší než předem stanovená částka a pro něž příjemce neobdržel cenové nabídky od nejméně tří dodavatelů, považují za neuznatelné.

⁽⁴²⁾ K uvedeným zjištěním patřily chybějící tři platné nabídky, nabídky pocházející od méně než tří dodavatelů, přijetí nabídky, jež nebyla nejlevnější, bez udání důvodu.

⁽⁴³⁾ Výroční zpráva za rok 2003, bod 8.43.

⁽⁴⁴⁾ Zvláštní zpráva č. 7/2002.

V případě potřeby se hlubší analýza a přezkum cílů SOT uskuteční na základě výsledků hodnocení v rámci analýzy dopadu, kterou by Komise měla provést v druhé polovině roku 2005.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.78 Účetní dvůr doporučil, aby Komise provedla hloubkové vyhodnocení organizace společného trhu a úplnou analýzu rizik, nákladů a výnosů spojených s různými možnými variantami s ohledem na přechod na výhradně sazební systém plánovaný od 1. ledna 2006. Rada podpořila ⁽⁴⁵⁾ doporučení Účetního dvora s tím, že očekávala dokončení celkového vyhodnocení do roku 2004, a Komise přijala tento úkol v akčním plánu pro udílení absolutoria za rok 2001 ⁽⁴⁶⁾.

4.79 Do doby provedení auditu nápravných opatření Účetním dvorem v dubnu 2005 Komise celkové hodnocení nedokončila. Proto se plánovaný hloubkový přezkum účelu a cílů organizace společného trhu neuskutečnil od zvláštní zprávy Účetního dvora z roku 2002. Zpoždění v hodnocení připravilo Komisi o důležité řídicí informace, které by jí umožnily posoudit nákladovou efektivnost vyrovnávací podpory, zabránilo jí vyhodnotit, jak přispěla opatření strukturálních fondů k organizaci společného trhu, a znemožnilo provést analýzu dopadu opatření podpory pro výrobce v zemích AKT.

4.80 Komise předložila rozpočtovým orgánům zprávu v únoru 2005 ⁽⁴⁷⁾, jak vyžaduje článek 32 rámcového nařízení (EHS) č. 404/93 ⁽⁴⁸⁾. Jak obsah zprávy, tak v ní obsažená analýza byly však omezeny absencí výsledků vyhodnocení. Zpráva dále nepředložila žádné návrhy nebo alternativy týkající se fungování nařízení.

4.81 Vzhledem k plánovanému přechodu na sazební systém u dovozu banánů do EU, jehož zavedení se plánuje nejpozději od 1. ledna 2006 ⁽⁴⁹⁾, souhlasila Komise s doporučením Účetního dvora, aby v době výše uvedeného přezkumu byla provedena důkladná analýza dopadu této změny na všechny zúčastněné strany. V lednu 2005 Komise oznámila WTO svůj plán na zavedení nové společné celní sazby ve výši 230 EUR/tuna (čímž bude nahrazena současná sazba ve výši 75 EUR/tuna pro množství v rámci současných kvót A a B až na 2 653 000 tun pro jiné země než země AKT). V březnu 2005 požádali čtyři hlavní obchodní partneři EU o arbitráž WTO k navrhované nové sazbě. V současné době arbitráž probíhá.

4.78–4.79 Hodnocení bylo zahájeno v roce 2003 a smlouva byla podepsána na konci srpna 2004. Hodnoticí zpráva, která je v závěrečné fázi, se bude týkat fungování SOT a jejího dopadu, včetně zhodnocení účinnosti a efektivnosti podpory produkce Společenství. Tato hodnoticí zpráva a zpráva Účetního dvora poslouží jako základ pro posouzení předpokládaného dopadu. Komise na základě těchto zpráv a po zohlednění veřejné diskuse, kterou hodlá iniciovat, plánuje, že v průběhu roku 2006 předloží Parlamentu a Radě návrhy reformy.

4.80 Podle článku 32 nařízení (EHS) č. 404/93 měla Komise povinnost předložit nejpozději do 31. prosince 2004 Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování SOT s banány. Vzhledem k tomu, že se očekává finalizace hodnotících šetření a mezinárodních jednání o dovozních tarifech, které mají být uplatněny od 1. ledna 2006, pokládala Komise za vhodné předložit čistě faktickou zprávu.

⁽⁴⁵⁾ Doporučení Rady ze dne 7. března 2003 k absolutoriu, které má být Komisi uděleno za provedení rozpočtu – SN 1376/03, příloha 7.

⁽⁴⁶⁾ SEC(2002) 1378 v konečném znění, s. 12.

⁽⁴⁷⁾ KOM(2005) 50 v konečném znění.

⁽⁴⁸⁾ Úř. věst. L 47, 25.2.1993, s. 1.

⁽⁴⁹⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 404/93, čl. 16 odst. 1.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.82 Režim podpory na banány pro producenty ve Společenství poskytuje jednu z nejvyšších podpor na hektar (v průměru více než 8 800 EUR/ha ⁽⁵⁰⁾). Účetní dvůr oznámil, že náklady na systém celních kvót byly pro spotřebitele dvakrát až třikrát vyšší než celková podpora vyplacená producentům EU. Zpoždění v hodnocení však nepříznivě ovlivnilo reakci Komise na téměř všechny připomínky Účetního dvora, což je s ohledem na krátkou dobu zbývající do povinného zavedení sazebního systému o to závažnější.

4.83 Komise reagovala na nedostatky v kontrole zjištěné Účetním dvorem uložením finančních oprav příslušným členským státům. V následném hodnocení svého akčního plánu na rok 2001 ⁽⁵¹⁾ však Komise zjistila, že dosud přetrvávají problémy při dovozních kontrolách, a vydala pokyn členským státům, aby je odstranily. To není v souladu s doporučením Účetního dvora a následným závěrem Rady, že „Komise po konzultaci s členskými státy vypracuje pokyny ke kontrolním postupům“.

4.84 Účetní dvůr proto opakuje své doporučení, aby Komise dokončila oznámený hloubkový přezkum a nové posouzení organizace společného trhu a uskutečnila rozsáhlé konzultace s producenty ve Společenství, se zázakníky a důležitými obchodními partnery v zájmu lepšího vymezení cílů organizace společného trhu a zlepšení jejího řízení.

Předfinancování vývozních náhrad

4.85 Subvence na vývoz některých zemědělských výrobků („vývozní náhrady“) se vyplácí vývozci až čtyři měsíce před datem vývozu („předfinancují se“). Dotyčné výrobky musí být uloženy na celnici a projít složitým systémem kontrol, které byly zavedeny, aby se zajistilo, že zboží, za něž již byly vyplaceny náhrady, bylo skutečně vyvezeno.

4.86 Ve své zvláštní zprávě č. 1/2003 Účetní dvůr kritizoval předfinancování jako těžkopádné, obtížně kontrolovatelné a nesloužící svému původnímu účelu, tj. upřednostnit zemědělské výrobky pocházející ze Společenství. Účetní dvůr formuloval závěr, v němž požadoval, aby Komise systém přezkoumala a zvážila jeho zrušení. Parlament poté ve svém rozhodnutí o udělení absolutoria ⁽⁵²⁾ požádal Komisi, aby do prosince 2004 předložila návrh na zrušení předfinancování.

4.82 Komise si je vědoma toho, že hodnocení nebylo provedeno podle původního programu.

Komise však bude mít k dispozici kvalitní hodnotící šetření, které určitě povzbudí debaty, jež Komise plánuje uskutečnit v průběhu druhé poloviny roku 2005.

4.83 Za účelem zlepšení kontrolního prostředí a zohlednění zájmů řádných obchodníků Komise v současné době připravuje návrh na změnu ustanovení o kontrolách váhy čerstvých banánů, které byly propuštěny do volného oběhu ve Společenství. V návaznosti na debaty s různými dotčnými útvary Komise, výsledek jednání Výboru pro celní kodex dne 13. července 2005 a názory obchodníků s banány Komise připravuje návrh, který má být přijat do podzimu 2005.

4.84 Komise stejně jako Účetní dvůr považuje za vhodné dokončit hodnocení SOT prostřednictvím analýzy dopadu, jež má být zahájena v druhé polovině roku 2005.

⁽⁵⁰⁾ Dokument Rady 14 217/04 ze dne 4. listopadu 2004, tabulka 2. Podle zvláštní zprávy Účetního dvora č. 7/2002 to v roce 2001 bylo 11 200 EUR/ha.

⁽⁵¹⁾ KOM(2004) 247 v konečném znění, s. 13.

⁽⁵²⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu o udělení absolutoria za rok 2002, část III bod 149.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4.87 Komise reagovala na doporučení Účetního dvora přijetím dvou nových nařízení, která zavádějí horizontální pravidla, a dalších tří nových odvětvových nařízeních týkajících se předfinancování⁽⁵³⁾. Nařízení systém neodstranila, pouze pozměnila provádějící pravidla pro „testovací fázi“.

4.88 Od zprávy Účetního dvora poklesla výše náhrad proplacených v rámci předfinancování z přibližně 600 milionů EUR na 188 milionů EUR, tj. okolo 5 % celkových náhrad, a to kvůli změnám tržních podmínek a významnému poklesu sazeb pro náhrady v odvětví obilovin.

4.89 V interní analýze navazující na zprávu Účetního dvora Komise uznává, že v odvětví obilovin a zpracovaného hovězího masa by se mohly uplatnit jiné alternativy předfinancování. Komise však odůvodňuje zachování předfinancování u „čerstvého“ (ve skutečnosti zmrazeného) hovězího masa jako způsobu vyplácení vyšší zvláštní sazby náhrady použitelné na tyto vývozy tím, že kontrola vývozu hovězího masa by byla zrušením režimu ohrožena a že v případě neexistence předfinancování by byl nezbytný nárůst výše náhrad k odškodnění podniků, a tím by vznikly dodatečné náklady pro rozpočet EU.

4.90 Účetní dvůr je toho názoru, že systém, který se spoléhá na provádění plateb až čtyři měsíce před vývozem s cílem zaplatit zvláštní sazby náhrady omezenému počtu obchodníků a zajistit účinnou kontrolu, je zásadně vadný.

4.91 Komise nevyhověla žádosti Parlamentu, aby ve stanovené lhůtě předložila návrhy na zrušení předfinancování.

4.87–4.91 Komise vzala na vědomí kritiku Účetního dvora vyplývající z jeho zvláštní zprávy a týkající se systému předběžného financování a zavedla akční plán, aby uvedené nedostatky odstranila. Předběžné financování bylo účinně omezeno na dvě odvětví, a to hovězí maso a obiloviny, ve kterých bylo považováno za potřebné. Časové období, během něž mohou výrobky zůstat v rámci předběžného financování, bylo navíc zkráceno, byla provedena některá zjednodušení a byla přezkoumána některá kontrolní opatření.

Komise oznámila, že změněný systém bude po zkušebním období přezkoumán. Jak uvádí Účetní dvůr v bodě 4.89, útvary Komise vypracovaly v roce 2004 analýzu v polovině dotčeného období. Analýza uváděla možnosti předběžného financování, rovněž však uvedla, že možné zrušení systému by mělo být zváženo s ohledem na alternativní kontrolní systém, který by musel být zaveden.

Komise v současné době dokončuje svou analýzu fungování stávajícího systému, aby mohla připravit konečný návrh budoucího režimu předběžného financování.

⁽⁵³⁾ Nařízení Komise (ES) č. 444/2003 (Úř. věst. L 67, 12.3.2003, s. 3) a (ES) č. 2010/2003 (Úř. věst. L 297, 15.11.2003, s. 13) týkající se horizontálních pravidel a určitých odvětví. Nařízení Komise (ES) č. 456/2003 (hovězí maso) (Úř. věst. L 69, 13.3.2003, s. 18), (ES) č. 500/2003 (obiloviny) (Úř. věst. L 74, 20.3.2003, s. 19) a (ES) č. 740/2003 (zpracované produkty) (Úř. věst. L 106, 29.4.2003, s. 12).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Bramborový a obilný škrob

4.92 Systém podpory výroby obilného a bramborového škrobu má zajistit konkurenceschopnost odvětví EU používajících nepotravinářský škrob a je doplněn zvláštními opatřeními přímé podpory u výroby bramborového škrobu. Ve své zvláštní zprávě č. 8/2001 Účetní dvůr dospěl k závěru, že administrativní kontroly byly v členských státech, v nichž se audit prováděl⁽⁵⁴⁾, celkově uspokojivé, ale že nebyly dostatečně podpořeny fyzickými kontrolami, a vydal řadu doporučení k řešení nedostatků zjištěných v implementaci systému podpory.

4.93 V rámci udílení absolutoria za rok 2000 Rada⁽⁵⁵⁾ uznala, že režim podpory výroby škrobu nepřináší žádné závažné těžkosti, a podpořila většinu doporučení Účetního dvora. Evropský parlament zejména požadoval, aby Komise definovala předvídatelná a transparentní kritéria pro výpočet produkčních náhrad u bramborového a obilného škrobu⁽⁵⁶⁾.

4.94 Hodnocení⁽⁵⁷⁾ v roce 2002 se zaměřilo na nedostatek informací a analýzu produkčních náhrad, pokud jde o konkurenceschopnost odvětví nepotravinářského škrobu v EU, a dále na dopad přímé podpory na příjmy výrobců bramborového škrobu zaznamenaný Účetním dvorem a sloužilo jako základ pro změny režimu podpor v rámci reformy SZP. Reforma SZP z roku 2003 ponechala jednotlivé prvky režimu v podstatě beze změny, ale umožnila částečné oddělení přímé podpory pro výrobce bramborového škrobu.

4.95 Na základě doporučení Účetního dvora Komise od září 2004 zjednodušila a objasnila svou metodu výpočtu měsíčních produkčních náhrad. Kromě toho Komise přijala jen několik málo dalších doporučení:

- a) kontroly prováděné vnitrostátními orgány u výrobců bramborového škrobu musí Komise jednoznačně definovat, zejména proto, že se počet výrobců bramborového škrobu zvýšil ze 17 (EU-15) na 39 (EU-25);

4.92 Všechna opatření nemohou být každý rok kontrolována, proto se audity Komise určují na základě roční analýzy rizik. Zvláštní zpráva Účetního dvora pochází z července 2001. Výsledkem analýzy rizik založené na rozlišných rizikových faktorech, včetně zjištění Účetního dvora, bylo, že kontrolní pracovní program na rok 2004 pro schválení účetní závěrky, který byl vypracován v roce 2003, skutečně předpokládal šetření v oblasti bramborového škrobu. V průběhu kontrolních pracovních cest, které se uskutečnily v roce 2004, se Komise věnovala záležitostem označeným Účetním dvorem. Schvalovací řízení pro oba audity postupuje podle časového programu a zatím je ve stadiu bilaterálního řízení.

4.93 Komise přijala opatření navazující na doporučení Parlamentu týkající se výpočtu produkčních náhrad. Parametry a metoda výpočtu, které byly použity pro výpočet produkčních náhrad v odvětví obilovin a bramborového škrobu, byly specifikovány v nařízení Komise (ES) č. 1548/2004.

4.94 Ve svých návrzích na reformu společné zemědělské politiky Komise navrhla úplné odbourání plateb za bramborový škrob a zrušení minimální ceny, která má být výrobcům zaplacená. Rada však byla pouze pro částečné odbourání přímé podpory ve výši 40 %.

4.95

- a) Komise v roce 2004 uskutečnila audity v Německu a v Nizozemsku, aby umožnila vyjasnění mnoha záležitostí v rámci schválení účetní závěrky.

V rámci reformy navíc byly od roku 2004 zaváděny kontroly hodnověrnosti osázených ploch, které by měly dále posílit kontrolní systém.

⁽⁵⁴⁾ Účetní dvůr zkontroloval systémy ve 3 členských státech, na které připadá 70 % výdajů (Německo, Francie a Nizozemsko).

⁽⁵⁵⁾ Doporučení Rady ze dne 5. března 2002 k absolutoriu, které má být Komisi uděleno za provedení rozpočtu za rok 2000 – SN 1651/02.

⁽⁵⁶⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu o udělení absolutoria za rok 2000, bod 59 usnesení (Úř. věst. L 158, 17.6.2002, s. 16).

⁽⁵⁷⁾ Vyhodnocení politiky EU pro škrob a škrobové výrobky (2002), LMC International, Oxford.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

- b) jelikož neexistují spolehlivé údaje o strukturálním znevýhodnění výrobců bramborového škrobu ve srovnání s výrobci obilného škrobu, vyrovnávací prémie se od roku 1995 nezměnila.

HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY VE ZVLÁŠTNÍCH ZPRÁVÁCH

Lesnická opatření v rámci politiky rozvoje venkova ⁽⁵⁸⁾

4.96 Audit Účetního dvora vedl k těmto závěrům o lesnických opatřeních financovaných z prostředků na rozvoj venkova:

- a) cíle programu jsou často protichůdné a je obtížné sledovat, do jaké míry byly splněny;
- b) za řízení odpovídá společně Komise a členské státy. Neexistuje jasná dělba odpovědnosti při posouzení míry, kterou financované projekty přispívají k plnění lesnické strategie EU;
- c) v rozporu s požadavky příslušného nařízení lesnická opatření často nevycházejí z lesnických programů na národní nebo nižší než národní úrovni;

ODPOVĚDI KOMISE

- b) Vzhledem k oligopolní struktuře průmyslu v odvětví bramborového škrobu společnosti považují strukturu cen za velice citlivou, a ceny proto uchovávají jako důvěrné. Komise má proto pouze omezený přístup k informacím o strukturálních nevýhodách výrobců bramborového škrobu. Protože navíc neexistují žádné úřední kotace různých druhů škrobu, jakou je například kurzovní kotace, Komise postrádá podklad pro navrhování změn kompenzačních prémie, a proto je ponechala nezměněné.

4.96

- a) Přístup zaváděný od roku 2000 po přijetí nařízení o rozvoji venkova (ES) č. 1257/1999 je v souladu se strategií EU v lesnictví, jež poskytuje celkový referenční rámec a zásady (udržitelnost a multifunkčnost) pro činnosti v oblasti lesnictví v EU. Komise pro další programové období představila strategičtější přístup pro rozvoj venkova a ve svých strategických pokynech stanovila priority EU pro tři osy politiky (konkurenceschopnost, udržitelné obhospodařování půdy a rozsáhlejší hospodářství venkova).
- b) Vazba mezi strategií v lesnictví a jednotlivými projekty spolufinancovanými z EZOZF je zajištěna prostřednictvím programů rozvoje venkova. Komise ověřuje, zda jsou programy v souladu se strategií v lesnictví. Vnitrostátní nebo regionální orgány schvalují jednotlivé projekty na základě programů rozvoje venkova.

Podíl na výsledcích strategie EU v lesnictví je posuzován pro každý program rozvoje venkova v hodnotících zprávách, které připravují členské státy a shrnuje Komise. Komise v červenci 2004 navrhla (KOM(2004) 490 v konečném znění), aby se posílily požadavky na hodnocení budoucího rámce rozvoje venkova.

- c) Na počátku stávajícího programového období pouze nové členské státy připravovaly vnitrostátní programy lesnictví. Kde tyto programy nejsou, se jeví jako ospravedlněné přijmout jako odpovídající nástroje programy rozvoje venkova nebo operační programy. Tuto možnost předpokládá nařízení (ES) č. 1257/1999. Členské státy však v průběhu posledních let dosáhly pokroku při sestavování a provádění svých vnitrostátních programů lesnictví.

⁽⁵⁸⁾ Zvláštní zpráva č. 9/2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

- d) stávající systém implementace lesnických opatření je složitý a způsobuje potíže jak řídicím orgánům, tak i příjemcům. Zjištěné nedostatky zahrnovaly nejednoznačná kritéria pro výběr projektů, nedostatečné kontroly žádostí na místě a neuspokojivé kontrolní postupy zadávání veřejných zakázek;
- e) existuje riziko, že opatření v oblasti zalesňování prováděná obcemi později nebudou dotažena. Obce nedostávají podporu na udržování sazenic a mladé sadby;
- f) rozšiřování zalesněných ploch prostřednictvím zalesňování zemědělské půdy, na něž je poskytována podpora, je velmi nákladné, hlavně kvůli náhradám za ztrátu zemědělského příjmu po dobu 20 let. Výsledků by bylo možno dosáhnout levněji.

4.97 Účetní dvůr doporučil, aby Komise přezkoumala některé aspekty režimu podpory. Komise by měla zejména znovu uvážit, jak by bylo možno pomoc při zalesňování lépe zacílit, a to s nižšími náklady a s přihlédnutím k měnícím se veřejným potřebám a ke skutečnosti, že právní předpisy Společenství nyní zdůrazňují přínosy pro životní prostředí.

ODPOVĚDI KOMISE

- d) Komise si je vědoma složitosti systému, a proto na období po roku 2006 navrhla výrazné zjednodušení (KOM(2004) 490 v konečném znění). Jednotný systém financování a přípravy programů odstraní potřebu dodržovat odlišná pravidla pro odlišné finanční prostředky.

Útvary Komise pro audit ověřují na základě pokynů výběr systémů. Pokud byly zjištěny nedostatky v transparentnosti nebo objektivitě, byla členskými státy určena doporučení, která v některých případech vedla k finančním opravám. Útvary Komise pro audit věnují zvláštní pozornost dodržování řádných postupů pro zadávání veřejných zakázek.

- e) Existuje částečná odpovědnost územních samospráv zachovávat své vlastní lesy. Orgány schvalující projekty by měly od územních samospráv vyžadovat dostatečné podklady ohledně zajištění prací na zachování lesů.
- f) Zalesňování zemědělské půdy se skutečně jeví jako nákladné, ale jako dlouhodobá investice do ekologické rovnováhy a obnovitelných přírodních zdrojů je ospravedlněno.

Mnohaletá ztráta příjmu z půdy, která byla zalesněna, představuje největší náklad pro zemědělce účastnického se režimu. Dlouhodobé náhrady jsou proto nezbytné, aby bylo zalesňování zemědělské půdy pro zemědělce zajímavé. Ve svém původním návrhu na rámec rozvoje venkova po roce 2006 Komise nicméně navrhla, aby byly náhrady za ztrátu příjmu omezeny na 10 let. S členskými státy bylo dosaženo kompromisu, který představuje 15 let.

4.97 Návrhy na rámec rozvoje venkova po roce 2006 obsahují několik ustanovení, která jsou určena pro lepší zaměření opatření (např. strategie, určení oblastí) a dosažení hospodárnosti (např. omezené stropy pro podpory, kratší doba trvání).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Agroenvironment (⁵⁹)

4.98 Agroenvironmentální podpora (AE) se vyplácí těm zemědělcům, kteří se zaváží hospodařit způsobem, který jde za rámec obvyklých řádných postupů zemědělského hospodaření a považuje se za prospěšný pro životní prostředí. Cílem auditu bylo posoudit, zda má Komise přiměřenou záruku, že postupy a techniky zemědělského hospodaření, u nichž se AE vyplácí, jsou ověřitelné a že jsou řádně ověřovány, a že tudíž příjemci AE plateb dodržují svůj závazek hospodařit způsobem šetrným k životnímu prostředí.

4.99 Audit zjistil závažné nedostatky v kontrolních opatřeních u agroenvironmentálních výdajů, a to jak na úrovni Komise, tak i členských států. Účetní dvůr dospěl k závěru, že ověřování agroenvironmentálního opatření je mnohem náročnější na zdroje než ověřování výdajů na tržní podporu v rámci SZP a jiná opatření na rozvoj venkova a s vynaložením přiměřených nákladů může jen zřídka vést k získání přijatelné jistoty. Účetní dvůr doporučil, aby Komise, Rada a Parlament u AE v novém programovém období začínajícím v roce 2007 uvážily, jak zohlednit zásadu, že opatření, které nelze přiměřeně zkontrolovat, by nemělo být hrazeno z veřejných prostředků.

4.98–4.99 Členské státy mají zavedené systémy pro kontrolu agroenvironmentálních opatření, které jsou ve všech členských státech kontrolovány. Vyskytují se však nedostatky v zavádění kontrolních systémů. Útvar Komise pro schvalování účetní závěrky bude v letech 2005–2006 řídit kontrolní program za účelem ověření kontroly agroenvironmentálních opatření v členských státech.

Na porovnání požadavků na zdroje mezi agroenvironmentálními opatřeními a opatřeními prvního pilíře by se mělo nahlížet v širších souvislostech. Požadavky na zdroje pro agroenvironmentální opatření musí být posuzovány v souvislosti se sledovanými cíli. Komise souhlasí s tím, že kontrola agroenvironmentálních opatření je pracná a nákladná. Systém, který poskytuje dostatečnou úroveň kontroly a zároveň zůstává úměrný, je nutný pro účely agroenvironmentálních opatření, která Komise považuje za ústřední prvek společné zemědělské politiky a která jsou nezbytná pro provedení ekologické integrace.

Komise na příštím programovém období navrhla kontrolní systém, který bude v možné míře odpovídat kontrolním systémům týkajícím se podmíněnosti, které členské státy musí vytvořit pro platby prováděné v rámci prvního pilíře (podmíněnost).

Komise navíc navrhla jasnější rozdělování odpovědnosti mezi členskými státy a Komisí, čímž posílila zásadu sdíleného řízení. Navrhuje, aby úlohy a odpovědnosti v rámci sdíleného řízení byly dále vyjasněny. Komise tento návrh předložila ve svém sdělení KOM(2005) 252 v konečném znění o plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly.

(⁵⁹) Zvláštní zpráva č. 3/2005.

PŘÍLOHA 1

Vývoj hlavních připomínek - zemědělství

	2003 a předchozí roky		2004	
	Připomínky	Odpovědi Komise	Připomínky	Doporučení
Standardy vnitřní kontroly	Ve zprávě se konstatuje, že do 31. prosince 2003 bylo plně zavedeno čtrnáct standardů vnitřní kontroly. V únoru 2004 zbyvalo částečně provést pouze čtyři standardy (4.23).	Žádná odpověď.	Vlastní hodnocení GR AGRI v roce 2004 dospělo k závěru, že všechny standardy a základní požadavky byly dodrženy (4.28 a) a 4.34). Účetní dvůr však zjistil, že čtyři standardy nebyly plně zavedeny (4.35).	Generální ředitelství pro zemědělství by mělo zajistit úplné zavedení těchto čtyř standardů (4.28 písm. a) a 4.34–4.35).
Režim podpor „na plochu“	Celková chybavost zjištěná namátkovými kontrolami činí 2,4 % oproti 1,5 % u kontrol vybraných na základě vyhodnocení rizika (4.26). U některých členských států je pozoruhodné, že prověrky provedené namátkově vykazují vyšší chybavost než prověrky vybrané na základě analýzy rizik (4.27).	Nariadení o IACS bylo pozmeněno, pokud jde o analýzu rizik, zejména zavedením povinnosti pro členské státy každoročně přezkoumávat účinnost použitých rizikových faktorů. (4.26–4.27)	Stejně jako v minulých letech vykazovaly transakce vybrané na základě rizika nižší chybovost než namátkově vybrané transakce (4.38).	Komise by měla zajistit, aby různé výběrové soubory vybrané členskými státy byly srovnatelné. Komise by měla věnovat větší pozornost odlišným výsledkům namátkových zkoušek a zkoušek na základě rizika a v případě nesrovnalostí žádat vysvětlení (4.38).
Režim přímí na hospodářská zvířata	Celkové množství chyb zjištěných inspekcemi IACS u zvířat nadále vykazuje v jednotlivých letech a jednotlivých členských státech značné výkyvy (4.32). (viz také body 4.11 a 4.12)	Jak se uvádí v bodu 4.11 písm. d), statistické údaje z inspekci se kontrolují a podléhají auditu v rámci ročního pracovního programu (4.32). (viz také body 4.11 a 4.12)	Statistické údaje pro průměrnou hospodářská zvířata jsou dosud méně spolehlivé než obdobné statistické údaje pro žádosti o podporu „na plochu“ (4.40).	Komise by měla analyzovat výkyvy v jednotlivých letech, pokud jde o výsledky inspekci prováděných v členských státech, a žádat vysvětlení, pokud výsledky kolísají (4.40).
Subvence vyplácené na základě vyprodukovaného množství	a) V Řecku neměli vždy zaměstnanci regionálních úřadů přístup do databáze IACS, což představuje překážku efektivní kontroly na místě (4.35 písm. b)). b) Řecko ani Španělsko nemělo v období rozhodném pro platby uskutečněné v roce 2003 fungující geografický informační systém pro olivový olej a Španělsko neprovedlo řadu inspekci na místě, které ho mají nahradit (4.37).	a) Nedostatků IACS v Řecku jsou vzaty v úvahu v rámci schválení účetní závěrky. b) Geografický informační systém pro olivový olej je jedním prvkem systému kontrol podpory na výrobu olivového oleje a byl povinný teprve od hospodářského roku 2003/04 (4.37).	Transakce týkající se olivového oleje vykazují řadu nedostatků: a) v Řecku nemohly být některé žádosti ověřeny, jelikož nahlášené parcely se nenacházely v uvedené oblasti, nebo nepatřily zemědělcům, který žádost podal; b) Řecko nemělo v období rozhodném pro platby uskutečněné v roce 2004 funkční geografický informační systém pro olivový olej; c) v Andalusii provedli nesprávně výpočty pro uplatnění sankcí na pěstitele oliv, kteří nahlásili více olivovníků, než bylo zaznamenáno v geografickém informačním systému; d) v Řecku byly zjištěny případy, kdy skupiny výrobců neprovedly žádné kontroly nakládání s olivovým olejem (prodej nebo jiné) u větších výrobců (4.45).	Komise by měla být přísnější na produkci země, pokud jde o kvalitu kontrol, rozsah sankcí, které se mají uplatňovat, a systematické rozhodování o odnětí povolení nevyhovujícím mlýnům. Komise by měla rovněž požadovat, aby v Řecku plně fungoval rejstřík pro olivový olej (4.45–4.46).
	Hlavní součástí práce agentur se týká kontrol mlýnů na olivy. Pokud agentury zjistí v mlýnech nesrovnalosti, mohou navrhnout řadu sankcí, přičemž mezi nejzávažnější patří vymezení mlýna ze schváleného seznamu. V roce 2002 (kontroly ovlivňující výdaje v roce 2003) agentury navrhly tento postup u jedné z 10 kontrolovaných mlýnů. Ministerstva zemědělství obvykle ukládají menší sankce (4.39).	Komise dohlíží na kvalitu monitorování práce kontrolních agentur ze strany členských států (4.39).	Práce agentur zahrnuje kontroly mlýnů na olivy, pokud zjistí chyby a nedostatky. Kontroly mlýnů v roce 2003 (ze kterých vycházejí platby v roce 2004) vedly k tomu, že agentury navrhly zrušit povolení 9 % navštívených mlýnů. Orgány v členských státech však často tyto návrhy neprovedou (4.46).	

	2004		2003 a předchozí roky	Doporučení
	Připomínky	Odpovědi Komise		
Ostatní výdaje	Účetní dvůr zkoumal, jak Komise monitorovala kontrolu podle nařízení (EHS) č. 4045/89: a) současně nařízení nevyžaduje, aby koordinální subjekty předkládaly statistické údaje ve formátu, který umožňuje smysluplnou analýzu; b) v roce 2003 Účetní dvůr dospěl k závěru, že zcela uspokojivá byla méně než jedna ze tří kontrol prováděných po uskutečnění plateb u jedenácti členských států. Jedinou reakcí Komise v roce 2004 byla návštěva tří členských států, což byly první návštěvy od roku 2000; c) zpoždování ročních programů členských států, pokud jde o kontroly prováděné po uskutečnění plateb, nadále přetrvávají. Do konce roku 2004 se téměř 40 % naplánovaných kontrol neuskutečnilo. Vzhledem k tomu, že údaje neumožňují analýzu podle výše nebo podle druhu výdajů, není možné vyvodit závěry o významu a příčině výkyvů v nahlášené míře nesrovnalostí (4.10). (viz také bod 4.52)	a) Podle výročních zpráv členských států byl počet dokončených kontrol 2 469, což je 63 % z celkového počtu 3 907 kontrol naplánovaných na toto období. b) Komise přihlídně k těmto prvkům ve své budoucí práci, co se týče kontrol podle nařízení (EHS) č. 4045/89. c) Obdržené informace útvary Komise analyzují a zpracovávají s cílem poskytnout prvky pro srovnání mezi jednotlivými členskými státy. d) Takovéto programy inspekce se v minulých letech uskutečnily na základě analýzy rizik a v současné době se provádí další kolo (4.15).	Komise by měla přijmout nezbytná opatření k sjednocení různých statistických údajů a poskytování dat, a zajistit tak jejich srovnatelnost. Komise by měla rovněž zesílit své kontroly v členských státech a být ostražitější, pokud jde o dodržování lhůt pro dokončení kontrolních programů členských států (4.10 a 4.52).	S ohledem na možnost nevyvezení zboží, nahrazení vývozu, změn místa určení a konečné vývozních kolotočů (zpětný dovoz subvencovaných výrobků) je zvlášť důležité, aby Komise zlepšila své monitorování kontrol na místě, které jsou u vývozních náhrad povinné (4.13 a 4.53–4.54). Komise by měla přijmout opatření zejména v souvislosti s postupem schvalování účetní závěrky, přičemž by se měla ujistit, že případné regionální odchylky od podmínek minimálního výnosu a produkce jsou řádně zdůvodněny (4.55).
	U kontrol vývozních náhrad, které se provádějí podle nařízení (EHS) č. 386/90, Účetní dvůr zjistil, že všechny členské státy Komisi ohlásily počet provedených kontrol, několik z nich však neoznámilo počet odhalených chyb. Výsledky neobsahují počet zamítnutých žádostí o subvenci ani druh vývozních náhrad, kterého se to týká nejvíce (4.46 písm. b)).	Komise již přijala opatření k tomu, aby se zahájil sběr dat o finančním objemu vývozu podléhajících fyzickým kontrolám (4.46 písm. b)).	Stejně jako v předchozích letech Komise nebyla s to poskytnout informace o hodnotě transakcí, které byly fyzicky zkontrolovány, a o hodnotě zjištěných nesrovnalostí. V roce 2004 Komise přijala nařízení, podle něhož musí členské státy oznamovat tyto informace počínaje zprávou za rok 2005. Účetní dvůr doufá, že toto nařízení nedostatky účinně odstraní (4.13 a 4.53–4.54).	
	Účetní dvůr nadále odhaluje závažné chyby u sušených vinných hroznů (Recko), oznámené již ve výroční zprávě za rok 2002 (4.45).	Komise navrhovala a nadále bude navrhopvat finanční opravy za nedostatky zjištěné v subvencích pro sušené vinné hrozny (4.45).	Účetní dvůr nadále nachází závažné chyby v subvencích pro sušené vinné hrozny (Recko), rovněž oznámené ve výročních zprávách za rok 2002 a 2003 (4.55).	

	2003 a předchozí roky		2004	Doporučení
	Připomínky	Odpovědi Komise	Připomínky	
Rozvoj venkova	Režimy tohoto druhu mají často poměrně složité podmínky způsobilosti, které je někdy nutné kontrolovat po několik let (4.41). Certifikační agentury uvedly výhrady ve svých stanoviscích k auditu účetních závěrek u tří agentur, které se zaměřují na opatření v oblasti rozvoje venkova. Chyby ovlivňující výdaje na rozvoj venkova jsou uvedeny ve výhradách auditu u pěti dalších agentur (4.42).	Chyby, které zdůraznily certifikační agentury v oblasti výdajů na rozvoj venkova, budou sledovány v rámci postupu schvalování účetní závěrky a budou navrženy finanční opravy, pokud se zjistí, že představují pro fond riziko (4.42).	U výdajů na rozvoj venkova certifikační agentury uvedly ve svém stanovisku k auditu účetních závěrek výhrady u 12 platebních agentur. K důvodům výhrad k účetním závěrkám patřily závažné chyby, nezpůsobilé výdaje, chybějící průkazné doklady a týkaly se většinou agroenvironmentálních opatření a investic do zemědělství a lesnictví (4.48). Většina nároků na podporu na rozvoj venkova závisí na dodržování závazků, které příjemci přijali, např. dodržování správných postupů zemědělského hospodaření. Zvláštní zpráva Účetního dvora o agroenvironmentálních opatřeních obsahuje závěr, že ověřování těchto výdajů představuje zvláštní problémy a že ověření jen zřídka může poskytnout přiměřenou jistotu k přiměřené záruce za přiměřené náklady (4.49).	Komise by měla sledovat zjištěné chyby a přijmout vhodná opatření k odstranění nedostatků, které jsou jejich příčinou (4.48–4.49).

PŘÍLOHA 2
Prvky monitorování IACS

MS	PLATEBNÍ AGENTURA	Podpora „na plochu“				Přímé na hospodářská zvířata			
		Administrativní postupy a kontroly k zajištění správného propáčení	Analýza rizik a postupy výběru vzorku pro inspekce	Metodika kontrol a podávání zpráv o jednotlivých výsledcích	Připrava a spolehlivost statistických údajů o inspekci a výsledcích	Administrativní postupy a kontroly k zajištění správného propáčení	Analýza rizik a postupy výběru vzorku pro inspekce	Metodika kontrol a podávání zpráv o jednotlivých výsledcích	Připrava a spolehlivost statistických údajů o inspekci a výsledcích
ES	Castilla y León	1	2	3	1	3	1	7	
PT	IFADAP/INGA	4	5	6	1	6	1	10	11
UK	Skotsko, SEERAD	8	1	9	1	9		14	15
DE	Sársko	12	1	13		13			
DE	Durynsko	16		17		17			
IACS není dosud v Řecku spolehlivě proveden (viz bod 4.56)									
EL	Řecko, OPEKPE	18	19	20	21	22	23	24	25

- A
Funguje dobře, je zapotřebí jen několik málo nebo menších zlepšení
- B
Funguje, je však nutné zlepšení
- C
Nefunguje podle předpokladů

1 Nepřiměřené vyhodnocení účinnosti jednotlivých rizikových kritérií. Ačkoli to je podle nařízení Komise (ES) č. 118/2004 ze dne 23. ledna 2004 povinné teprve od hospodářského roku 2004 (rok vyplácení 2005), účetní dvůr považuje toto vyhodnocení za základní prvek analýzy rizik. Některé členské sítě neanalyzují zvažné chyby.

2 Postupy kontroly kvality a výsledky nejsou doloženy, nahrazení prvotních výsledků kontroly dálkovým průzkumem je slabě zdokumentováno.

3 Odchytky týkající se údajů o pohybech zvířat v databázi skotu, nesrovnalosti mezi regionálními a centrálními databázemi skotu.

4 Trvale nezpůsobilé charakteristiky parcel zjištěné během inspekce nejsou uloženy do databáze k využití pro budoucí administrativní křížové kontroly.

5 Nedostatečné kontroly kvality u poskytovatelů dálkového průzkumu, u 6 z 8 auditorů znovu změřených parcel se nepovzdaly původní výsledky dálkového průzkumu.

6 Skot přicházející z jiných členských států na přímou porážku není zaznamenáván do databáze skotu.

7 U informací získaných z databáze skotu pro použití během inspekce se zjistilo, že jsou neúplné (u inspekci porážkových přímých nebo zastaralé (obecně u všech inspekce).

8 U administrativních kontrol ploch se uplatňují tolerance (2 % nebo nejvýše 2 hektary), ačkoli v nařízeních EU nejsou obsaženy.

9 Přeplytky extenzifikací přímé kvůli provedení plateb před dokončením křížových kontrol.

10 Vysoký počet chyb se vyskytoval u sběru dat z výsledků inspekce (47 % všech prověřených kontrolních zpráv). Upozornění více než 48 hodin předem bylo poskytnuto u 23 % inspekce skotu a 40 % inspekce ovcí.

11 Nadhodnocený počet provedených inspekce (nahlášení míra kontrol 15,2 % místo 13,3 %).

12 Registr parcel není pravidelně aktualizován, nedostatečná kontrola kvality u zmocněného subjektu.

13 Nedostatečné monitorování oprav, které se mají provést v databázi skotu, aby se odstranily nesrovnalosti mezi výsledky inspekce na místě a údaji v databázi skotu.

14 Více než 70 % inspekce zvířat se soustředilo na kontrolu pomocí dálkového průzkumu u podpory „na plochu“. Analýza rizika nezala v úvahu všechny rizikové parametry uvedené v legislativě EU. Žádné vyhodnocení efektivnosti analýzy rizik.

15 Menší rozdíly v údajích předložených Komisí a základními údaji poskytnutými auditům.

16 U sběru dat akceptována vysoká chybovost. Žádosti nejsou systémem elektronického zpracování dat automaticky blokované, pokud jsou vybrány pro inspekce, nedostatečná příkaznost dokumentace u případů, které jsou řešeny jako zjevné chyby.

17 Spisy žádostí nejsou automaticky blokované v systému elektronického zpracování dat, pokud jsou vybrány pro inspekce, nedostatečné monitorování oprav, které se mají provést v databázi skotu, aby se odstranily nesrovnalosti mezi výsledky inspekce na místě a údaji v databázi skotu.

18 Postup registrace žádostí je nespolehlivý a systematicky se využívá, aby se předešlo uplatňování penále za pozdní žádosti, systém identifikace parcel půdy je neúplný a nespolehlivý, dohled nad maximálními plochami se neprovádí na úrovni parcel, ale pouze nedostatečně na úrovni dílců půdy. Svazy zemědělců mají monopol na zadávání údajů (údajů o žádostech a o inspekci) a hrají rozhodující roli při mazání seznamů chyb vytvořených zpracování. V systému elektronického zpracování dat mohou kdykoli pozměnit nebo doplnit údaje o žádostech, svazy provádějí velký počet změn a oprav bez jakéhokoli dokumentace.

19 Svazům zemědělců jsou známy regiony vybrané pro dálkový průzkum.

20 Kontroly na místě jsou nekvální, jsou špatně zdokumentovány, neexistuje žádná kontrola kvality na místě, pokud jde o inspekce, u mnoha inspekce existují vážné pochyby o jejich realitě, krokové měření se považuje za platný způsob měření, dvojitý referenční systém parcel vede k situaci, kdy počítačové křížové kontroly používají výhradně digitalizovaný referenční kód, zatímco inspekce se provádějí na základě staré kartografické reference parcel, která mohou pozměňovat údaje v žádosti a inspekci používané k vyřízení plateb. Zvažné chyby v zadávání údajů o žádostech a inspekci ze strany sdružení zemědělců.

21 Číslené údaje o pozdních žádostech a výsledcích dálkového průzkumu byly velmi chybě.

22 Zastaralá databáze skotu, která snižuje účinnost administrativních kontrol i inspekce. Neupřesněná kontrola přijímání žádostí a zadávání údajů ze strany sdružení zemědělců, která mohou pozměňovat údaje v žádosti a inspekci používané k vyřízení plateb. Zvažné chyby v zadávání údajů o žádostech a inspekci ze strany sdružení zemědělců. Neúplné administrativní kontroly na celostátní úrovni a nepřiměřené administrativní kontroly na místní úrovni. Malá kontrola jednotlivých kvót zvířat, pravidelné přeplytky extenzifikací přímé, nesprávné uplatňování některých pokut.

23 V roce 2003 byly všechny žádosti týkající se skotu oznámeny jako zkontrolované. Tento ambiciózní pracovní program přispěl ke špatné kvalitě inspekce.

24 Inspektoři neměli soustavný přístup k databázi skotu, aby mohli připravit inspekce. Inspekce neúčelně a nevyčerpali rozdíly mezi počtem zvířat v zemědělském podniku a v databázi skotu. Inspekce často nezjistily chyby, které byly zjištěny administrativními kontrolami. Během původní inspekce nebylo odhaleno 69 % kusů skotu a krav bez tržní produkce mléka narokovaných nař, které byly zjištěny při opětovných inspekci prováděných platebními agenturami.

25 Významné nesrovnalosti ve statistických údajích o přímých a porážkových přímých (např. oznámený počet zkontrolovaných zvířat je větší než počet zvířat, pro něž byla podána žádost). Nesprávné statistické údaje o porážkových přímých.

Zdroj: Přezkum Účetního dvora týkající se systému IACS platebních agentur.

KAPITOLA 5

Strukturální opatření

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	5.1–5.12
Financování strukturálních opatření a jejich cíle	5.1–5.7
Řídící a kontrolní systémy v rámci strukturálních opatření – hlavní nařízení a procesy	5.8–5.12
Zvláštní posouzení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	5.13–5.56
Cíl a rozsah auditu	5.13
Audit řídicích a kontrolních systémů	5.14–5.34
Uplatňování standardů vnitřní kontroly – bylo dosaženo pokroku, přesto je nutné vyvinout další úsilí	5.14–5.18
Provedení operačních programů – nutná zlepšení systémů v běžném účetním období k dosažení shody s právními předpisy	5.19–5.27
Uzavírání programů z období 1994–1999 – zpoždění a systémové nedostatky v dodržování právních předpisů	5.28–5.34
Výsledky testů věcné správnosti projektů	5.35–5.36
Práce jiných auditorů	5.37–5.38
Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů – kvalitnější informace, ale nepřiměřené výhrady	5.39–5.45
Opatření přijatá v návaznosti na připomínky v předchozích prohlášeních o věrohodnosti – Komise musí přijmout další opatření	5.46
Závěry a doporučení	5.47–5.54
Závěry	5.47–5.51
Doporučení	5.52–5.54
Provedení nástroje předvstupních strukturálních politik (ISPA) – Komise zjistila nedostatky v řídicích a kontrolních systémech	5.55–5.56
Opatření přijatá v návaznosti na připomínky ve zvláštní zprávě č. 3/2002 o iniciativě Společenství v oblasti zaměstnanosti – Integra	5.57–5.59
Opatření přijatá v návaznosti na připomínky ve zvláštní zprávě č. 4/2002 o místních opatřeních v oblasti zaměstnanosti	5.60–5.64

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

Financování strukturálních opatření a jejich cíle

5.1 Strukturální opatření podporují hospodářský a sociální rozvoj Evropské unie a kandidátských zemí. Opatření jsou financována ze čtyř strukturálních fondů – Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Evropský sociální fond (ESF), „orientační sekce“ Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (orientační sekce EZOZF) a finanční nástroj pro orientaci rybolovu (FNOR), prostřednictvím nástroje předvstupních strukturálních politik (*Instrument for Structural Policies for Pre-accession – ISPA*) a z Fondu soudržnosti.

5.2 Ze strukturálních fondů se spolufinancují programy sociálního a hospodářského rozvoje ⁽¹⁾ v členských státech. Fond soudržnosti spolufinancuje projekty zaměřené na zlepšování životního prostředí a rozvoj dopravní infrastruktury v členských státech, jejichž hrubý domácí příjem na osobu představuje méně než 90 % průměru Unie ⁽²⁾. Nástroj ISPA podporuje projekty v oblasti rozvoje dopravy a ochrany životního prostředí v kandidátských zemích ⁽³⁾.

5.3 Každý program nebo projekt, k němuž je přiložen indikativní finanční plán, v němž je uvedena výše podpory Společenství a příspěvek členského státu nebo kandidátské země, musí schválit Komise. Podpora se poskytuje v rámci víceletých období odpovídajících finančním výhledům. Výdaje zaznamenané v rozpočtu Společenství na rok 2004 se týkají převážně průběžných plateb v současném programovém období (2000–2006) a konečných plateb za minulé programové období (1994–1999).

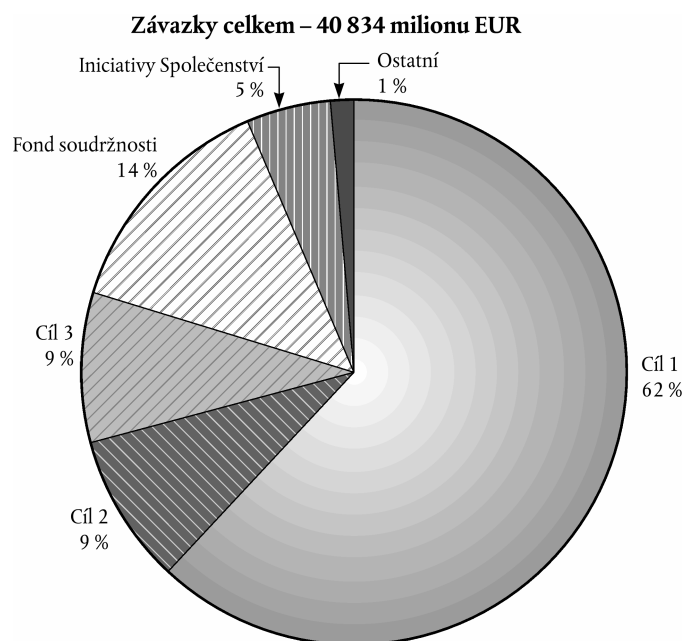
5.4 Pro období 1994–1999 Komise schválila 1 104 projektů v rámci strukturálních fondů a 920 projektů v rámci Fondu soudržnosti. Pro období 2000–2006 existuje v rámci strukturálních fondů 606 programů, v rámci Fondu soudržnosti 1 163 projektů a v rámci nástroje ISPA 72 projektů ⁽⁴⁾. Prováděná opatření se mohou velmi lišit. Příklady zahrnují důležité infrastrukturní projekty (ERDF, Fond soudržnosti a ISPA), odborné vzdělávání jednotlivých osob (ESF), uvádění zemědělských výrobků na trh (orientační sekce EZOZF) a úpravu intenzity rybolovu (FNOR).

⁽¹⁾ Programy mohou být celostátní nebo regionální a skládají se z řady opatření, v jejichž rámci mohou potenciální příjemci žádat o finanční prostředky.

⁽²⁾ V EU-15: Řecko, Španělsko, Irsko (do 31.12.2003) a Portugalsko. Od 1. května 2004 také Kypr, Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko.

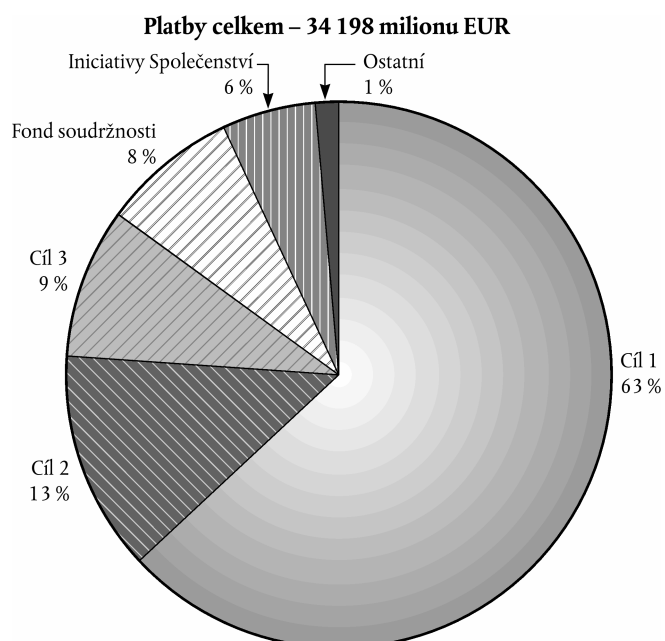
⁽³⁾ V roce 2004: Bulharsko a Rumunsko. V nových členských státech byly dřívější projekty ISPA převedeny do Fondu soudržnosti.

⁽⁴⁾ V Bulharsku a Rumunsku.

Graf 5.1 – Rozdělení závazků podle rozpočtových oblastí v roce 2004 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Vyjma nástroje ISPA.

Zdroj: Zpráva Komise o rozpočtovém a finančním řízení za rok 2004.

Graf 5.2 – Rozdělení plateb podle rozpočtových oblastí v roce 2004 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Vyjma nástroje ISPA.

Zdroj: Zpráva Komise o rozpočtovém a finančním řízení za rok 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.5 V období 2000–2006 činí celkové rozpočtové výdaje strukturálních fondů 230 463 milionů EUR, Fondu soudržnosti 28 154 milionů EUR a nástroje ISPA 6 149 milionů EUR ⁽⁵⁾ (údaje v cenách roku 2004). Většina výdajů je nasměrována na tři prioritní cíle politiky strukturálních fondů:

- cíl 1: podpora rozvoje a strukturálního přizpůsobení regionů, jejichž vývoj zaostává,
- cíl 2: podpora hospodářské a sociální transformace oblastí, které čelí strukturálním potížím,
- cíl 3: podpora přizpůsobení a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti.

5.6 V období 1994–1999 a v předchozích programových obdobích se příspěvky ze strukturálních fondů ⁽⁶⁾ vyplácely formou zálohových (na základě dosaženého pokroku při realizaci, který byl dokládán prohlášeními o výdajích, které předkládaly členské státy) a konečných plateb, přičemž konečné platby představovaly „uzavření“ programů. Financování Společenství v programovém období 2000–2006 se uskutečňuje formou jedné počáteční zálohové platby ve výši 7 % (u nových členských států zvýšeno na 16 %) celkového příspěvku na program, po níž následují úhrady výdajů, které členské státy pravidelně nahlašují každý rok, a jediná závěrečná platba při uzavření programu. Pravidelné úhrady se nazývají „průběžnými platbami“. U strukturálních fondů se každá platba Komise vztahuje k danému fondu a programu.

5.7 Strukturální opatření podléhají „sdílenému řízení“. To znamená, že zatímco Komise plní rozpočet Společenství na vlastní odpovědnost, za řízení a kontrolu opatření odpovídají společně Komise ⁽⁷⁾ a členské státy. Členské státy tedy odpovídají především za řízení operací a kontrolu výdajů a zajištění správnosti

⁽⁵⁾ Z této částky je podle smlouvy o přistoupení 2 787 milionů EUR (v současných cenách), které představují prostředky z ISPA přidělené osmi novým členským státům na období 2000 až 2003, spravováno jako prostředky z Fondu soudržnosti.

⁽⁶⁾ V případě Fondu soudržnosti a ISPA je platební systém založen na jediné záloze, průběžných platbách odpovídajících skutečným výdajům a závěrečné platbě.

⁽⁷⁾ Dotčenými čtyřmi generálními ředitelstvími Komise jsou generální ředitelství pro regionální politiku (GŘ REGIO) pro ERDF, Fond soudržnosti a ISPA; generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti (GŘ EMPL) pro ESF; generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (GŘ AGRI) pro orientační sekci EZOZF a generální ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti (GŘ FISH) pro FNOR. GŘ REGIO hraje koordinační roli v záležitostech týkajících se všech fondů, např. rozvoji řídicích iniciativ a otázce technického poradenství pro členské státy.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

a zákonnosti uskutečněných operací skrze fungování systémů ověřených státními kontrolními orgány. Komise usiluje o získání záruky prostřednictvím certifikace nahlášených výdajů národním platebním orgánem a prohlášení (o ukončení) nezávislého kontrolního orgánu při uzavření prostřednictvím výročních kontrolních zpráv členských států a prostřednictvím auditu prováděného jejich vlastními útvary za účelem kontroly účinnosti a shody vnitrostátních systémů.

Řídící a kontrolní systémy v rámci strukturálních opatření – hlavní nařízení a procesy

5.8 Základní prvky požadované od systémů řízení a kontroly pro období 1994–1999 jsou stanoveny ve finančním nařízení ⁽⁸⁾ a rámcových nařízeních ⁽⁹⁾. Nařízení Komise (ES) č. 2064/97, které vstoupilo v platnost v listopadu 1997, zavedlo řadu konkrétních požadavků na řídicí a kontrolní systémy týkající se výdajů na strukturální opatření pro programové období 1994 až 1999 ⁽¹⁰⁾. K hlavním bodům patří:

- a) požadavek, aby členské státy vytvořily řídicí a kontrolní systémy, které zajišťují uspokojivou certifikaci oprávněnosti žádostí o platby (prohlášení o výdajích), včetně zejména:
 - i) dostatečná průkaznost dokumentace (*audit trail*), která umožňuje odsouhlasit prohlášení o výdajích předložená Komisi s účetními záznamy v členských státech a zjistit, jak byly prostředky Společenství alokovány,

⁽⁸⁾ Finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 356, 31.12.1977, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 2081/93 ze dne 20. července 1993, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2052/88 o úkolech strukturálních fondů a jejich účinnosti a o koordinaci jejich činností mezi nimi a s operacemi Evropské investiční banky a ostatních existujících finančních nástrojů (Úř. věst. L 193, 31.7.1993, s. 5); nařízení Rady (EHS) č. 2082/93 ze dne 20. července 1993, kterým se mění nařízení (EHS) č. 4253/88, kterým se provádí nařízení (EHS) č. 2052/88, pokud se jedná o koordinaci různých strukturálních fondů mezi nimi a s operacemi Evropské investiční banky a ostatních existujících finančních nástrojů (Úř. věst. L 193, 31.7.1993, s. 20).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Komise (ES) č. 2064/97 ze dne 15. října 1997, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 4253/88, pokud jde o finanční kontrolu prováděnou členskými státy u operací spolufinancovaných strukturálními fondy (Úř. věst. L 290, 23.10.1997, s. 1). Systémy Fondu soudržnosti jsou upraveny nařízením Rady (EHS) č. 1164/94 ze dne 16. května 1994 o zřízení Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 130, 25.5.1994, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- ii) minimální úrovně kontrol (nejméně 5 % vzorek), kromě každodenních kontrol operací k ověření účinnosti řídicích a kontrolních systémů, dodržování požadavků Společenství a přesnosti prohlášení o výdajích,
 - iii) při uzavírání každého programu předloží členské státy Komisi prohlášení vyhotovené osobou nebo organizací, která je funkčně nezávislá na prováděcích orgánech; toto potvrzení by mělo shrnovat závěry kontrol provedených v minulých letech a obsahovat celkový závěr o zákonnosti a správnosti operací, kterých se týká konečné prohlášení o výdajích;
- b) požadavek, aby Komise ve spolupráci s členskými státy zajistila splnění cílů finanční kontroly stanovených v nařízení (ES) č. 2064/97.

5.9 Pro období 2000–2006 nové rámcové nařízení Rady (ES) č. 1260/1999⁽¹¹⁾, které se provádí nařízeními Komise (ES) č. 438/2001⁽¹²⁾ a (ES) č. 448/2001⁽¹³⁾, tyto zásady zachovalo a dále je rozvinulo. Byla přidána zejména ustanovení, podle nichž členské státy musí vydat pokyny pro řídicí a platební orgány⁽¹⁴⁾ a zajistit jednoznačnou definici, rozdělení a oddělení funkcí. Členské státy také musí převzít odpovědnost v první řadě za provedení případných finančních oprav. Byly jednoznačněji rozlišeny kontroly prováděné během realizace projektů (každodenní řídicí kontroly) a kontroly vzorků k ověření účinnosti systémů

⁽¹¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999, kterým se stanoví obecná ustanovení o strukturálních fondech (Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 1).

⁽¹²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů (Úř. věst. L 63, 3.3.2001, s. 21). Systémy v rámci nástroje ISPA jsou upraveny nařízením Rady (ES) č. 1267/1999 ze dne 21. června 1999 o zřízení nástroje předvstupních strukturálních politik (Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 73).

⁽¹³⁾ Nařízení Komise (ES) č. 448/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o postup při provádění finančních oprav u pomoci poskytované ze strukturálních fondů (OJ L 64, 6.3.2001, p. 13).

⁽¹⁴⁾ Nařízení (ES) č. 1260/1999 od členských zemí konkrétně vyžaduje, aby stanovily řídicí a platební orgány. Řídicím orgánem je veřejný nebo soukromý orgán nebo subjekt, který na vnitrostátní, regionální nebo místní úrovni určí členský stát, aby řídil program (obvykle odbor v rámci ministerstva národní vlády nebo regionálního či místního orgánu). Platebním orgánem je vnitrostátní, regionální nebo místní orgán či subjekt určený členským státem pro účely vypracovávání a podávání žádostí o platby a přijímání plateb od Komise (například od řídicího orgánu oddělený odbor v rámci vnitrostátního, regionálního nebo místního orgánu).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

a přesnosti prohlášení o výdajích (nezávislé kontroly vzorků v objemu 5 %) (viz bod 5.11). Od Komise se dále výslovně vyžaduje, aby se ujistila, že řídicí a kontrolní systémy splňují standardy stanovené právními předpisy, a pravidelně přezkoumávala činnost těchto systémů. Právní rámec poskytuje celkově řádný základ pro řízení a kontrolu výdajů na strukturální opatření.

5.10 Hlavní rizika pro zákonnost a správnost výdajů na strukturální opatření vyplývají ze sdíleného řízení Komise a členských států, rozmanitosti subjektů a orgánů, které zasahují do řídicího procesu, velkého počtu programů, z nichž každý může obsahovat několik tisíc projektů prováděných po dobu několika let, a možnosti výskytu nedostatků v řídicích a kontrolních systémech. Kromě toho se uznatelnost výdajů řídí velkým množstvím podmínek, které nejsou vždy jasné, z čehož plyne riziko rozdílných výkladů.

5.10 Komise souhlasí, že sdílené řízení v sobě obsahuje průvodní riziko delegování odpovědnosti na členské státy a následné přenášení úkolů a funkcí v rámci členských států. Tímto rizikem se zabývají předpisy upravující Strukturální fondy které vyžadují, aby členské státy zavedly a uplatňovaly účinné systémy řízení a kontroly a dále se toto riziko řeší výkonem pravomocí Komise prověřovat jejich funkčnost a případně pozastavit platby a provést finanční úpravy. Sdělení o plánu integrovaného rámce kontroly (KOM(2005) 252) obsahuje další opatření k posílení sdíleného řízení.

Způsobilst operací a výdajů se nezbytně řídí celou řadou podmínek a pro některé důležité oblasti vydává Komise společná pravidla. Komise vydává metodické pokyny k posuzování způsobilosti jak obecně tak v přesně vymezených otázkách.

5.11 Úkoly Komise a členských států v řídicích a kontrolních systémech na období 2000–2006 lze shrnout takto:

- a) řídicí orgán v členském státě obdrží od možných příjemců ⁽¹⁵⁾ žádosti o spolufinancování projektů ze strany EU a dotyčného členského státu;
- b) řídicí orgán členského státu projekty schválí nebo zamítne;
- c) u každého schváleného projektu příjemce předkládá v rámci žádosti o spolufinancování pravidelná prohlášení o výdajích vzniklých v souvislosti s projektem;
- d) řídicí orgán kontroluje, zda výdaje vzniklé v souvislosti s projekty jsou zákonné a řádné a zda jsou uznatelné pro spolufinancování („každodenní řídicí kontroly“);
- e) platební orgán si před certifikací souhrnných prohlášení, které zasílá Komisi, ověří, že výdaje splňují veškeré požadované podmínky;

⁽¹⁵⁾ Žadatelé mohou být různé subjekty od fyzických osob, soukromých nebo veřejných společností až po místní, regionální nebo vnitrostátní orgány.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- f) subjekty ⁽¹⁶⁾ členského státu nezávislé na útvarech, které odpovídají za implementační a platební postupy, provádějí audity řídicích a kontrolních systémů a kontroly vzorků prohlášení o výdajích, které zahrnují nejméně 5 % celkových uznatelných výdajů každého programu („nezávislé kontroly“);
- g) při ukončení programu předkládá subjekt (který může být shodný se subjekty uvedenými v bodě f) výše) členského státu, který je nezávislý na prováděcích orgánech, Komisi prohlášení, v němž posoudí oprávněnost žádosti o vyplacení konečného zůstatku a zákonnost a správnost operací;
- h) na základě popisů systémů a výročních kontrolních zpráv předkládaných členskými státy a na základě své auditní práce Komise přezkoumává činnost řídicích a kontrolních systémů v členských státech, aby se ujistila, zda systémy splňují standardy stanovené právními předpisy.

5.12 Kromě zvláštních požadavků na strukturální fondy existují další požadavky vztahující se na Komisi, které mají zlepšit její celkové kontrolní prostředí. Všechna generální ředitelství musejí dodržovat soubor standardů vnitřní kontroly.

ZVLÁŠTNÍ POSOUZENÍ V KONTEXTU PROHLÁŠENÍ O VĚROHODNOSTI

Cíl a rozsah auditu

5.13 Cílem auditu bylo přispět k prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti souhrnného rozpočtu prostřednictvím zvláštního posouzení oblasti strukturálních opatření jako celku. Za tímto účelem Účetní dvůr zkontroloval zejména řídicí a kontrolní systémy Komise a vzorku členských států a zanalyzoval, v jaké míře poskytují vnitřní kontroly, které jsou součástí těchto systémů, jistotu zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Na základě náhodného výběru programů a projektů z minulého (1994–1999) a současného (2000–2006) programového období provedl Účetní dvůr testy uskutečněných operací (testy věcné správnosti) v rámci nezávislé kontroly za účelem získání dalších důkazních informací o fungování fondů. Účetní dvůr přezkoumal:

- vnitřní kontrolní prostředí Komise (standardy vnitřní kontroly),

⁽¹⁶⁾ Např. finanční útvar nebo útvar interního auditu v rámci vnitrostátního, regionálního nebo místního orgánu.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- zda u plateb provedených v roce 2004 řídicí a kontrolní systémy týkající se programového období 1994–1999 a 2000–2006 fungovaly v souladu s příslušnými právními předpisy,
- zda programy z programového období 1994–1999 byly uzavřeny v souladu s příslušnými právními předpisy,
- výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů,
- opatření přijatá Komisí v návaznosti na předchozí připomínky Účetního dvora.

*Audit řídicích a kontrolních systémů***Uplatňování standardů vnitřní kontroly – bylo dosaženo pokroku, přesto je nutné vyvinout další úsilí***Kontrola provedená Účetním dvorem*

5.14 Audit zkoumal fungování vnitřní kontroly Komise, zejména hlavních kontrol týkajících se zákonnosti a správnosti výdajů. Audit přezkoumal dodržování standardů vnitřní kontroly v generálních ředitelstvích pro strukturální opatření (viz také body 1.80–1.83).

5.15 Účetní dvůr zkontroloval uplatňování osmi standardů vnitřní kontroly v generálních ředitelstvích pro strukturální opatření (z celkového počtu 24 standardů), které mají zvláštní význam pro zákonnost a správnost výdajů ⁽¹⁷⁾.

Neúplné uplatňování standardů vnitřní kontroly

5.16 V případě generálního ředitelství pro regionální politiku (GR REGIO) a generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti (dále jen „generální ředitelství pro zaměstnanost“ – GR EMPL) bylo dodržování standardů obecně uspokojivé. Nicméně by mohla být přijata opatření ke zlepšení účinnosti při uplatňování standardu č. 11 (Analýza a řízení rizik) a u standardu č. 17 (Dohled) byly zjištěny nedostatky, jak je vysvětleno níže.

5.16 Generální ředitelství přijala níže uvedené kroky ke zvýšení účinnosti řízení rizik a z níže uvedených důvodů se domnívá, že provádění normy č. 17 splňuje základní požadavky.

⁽¹⁷⁾ Standard č. 11 „Analýza a řízení rizik“, č. 12 „Informace o řízení“, č. 14 „Nesprávnosti ve výkaznictví“, č. 17 „Dohled“, č. 18 „Zaznamenávání výjimek“, č. 20 „Zaznamenávání a náprava nedostatků vnitřní kontroly“, č. 21 „Auditní zprávy“ a č. 22 „Útvar interního auditu“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

5.17 Například útvary interního auditu obou generálních ředitelství konstatovaly, že je nutné vyvinout dodatečné úsilí ke zvýšení informovanosti zaměstnanců o opatřeních pro snížení rizika a zjišťování a oznamování nedostatků. Podle názoru Účetního dvora generální ředitelství pro regionální politiku i generální ředitelství pro zaměstnanost prováděla nedostatečné kontroly projektů na místě, kterými by se řádně přesvědčila o fungování řídicích a kontrolních systémů (ve vztahu k období 2000–2006). Generální ředitelství pro zaměstnanost zavedlo počítačový systém pro kontrolu opatření přijímaných v návaznosti na doporučení vyplývající z jeho auditů. Účetní dvůr konstatuje, že uplatňování tohoto počítačového systému v praxi je potřeba zlepšit.

5.18 Generální ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti (dále jen „generální ředitelství pro rybolov“ – GR FISH) na konci roku 2004 vůbec nedodržovalo základní požadavky vztahující se na uplatňování pěti standardů vnitřní kontroly (standard č. 11, 12, 17, 20 a 22). Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (dále jen „generální ředitelství pro zemědělství“ – GR AGRI) ve svém sebehodnocení za rok 2004 dospělo k závěru, že všechny základní požadavky byly splněny. Účetní dvůr přezkoumal osm těchto standardů a zjistil, že u čtyřech z nich je prostor ke zlepšení (viz body 4.33 a 4.34).

ODPOVĚDI KOMISE

5.17 Pokud jde o normu č. 11, generální ředitelství pro regionální politiku přijalo akční plán s cílem pomoci střednímu článku řízení s odhalováním a zmírňováním rizik a s cílem zlepšit informovanost o existujících postupech, zejména těch, které se používají při oznamování a nápravě nedostatků vnitřní kontroly. Počátkem roku 2004 byla také vyhodnocena rizika a byl proveden akční plán k oslabení odhalených rizik.

Co se týče tytéž normy, z průzkumů provedených útvarem vnitřního auditu generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti vyplývá, že po přijatých opatřeních dochází postupně k vyšší informovanosti personálu o normách vnitřní kontroly.

Pokud jde o normu č. 17, hodnocení práce řídicích a kontrolních systémů provedené generálním ředitelstvím pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti nevychází pouze z auditů vykonaných přímo v útvarech Komise, ale i z pečlivých kontrol systémové dokumentace, z auditní činnosti členských států a z vnitrostátních výročních kontrolních zpráv.

Obě generální ředitelství provádějí v rámci jejich systémových auditů pečlivé kontroly velkého počtu projektových složek na úrovni odpovědných orgánů a zkoušky shody vybraného vzorku transakcí.

Generální ředitelství pro regionální politiku nerevidovalo v roce 2004 projekty z období let 2000–2006, ale provádělo systematické revize v první fázi šetření, která se završí druhou fází projektových auditů v roce 2005. V rámci FSE se generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti domnívá, že jeho metodika auditů mu umožňuje efektivně využívat disponibilní zdroje a vytvořit si představu o maximálním počtu systémů zahrnujících velký počet projektů (viz též odpověď na bod 5.42).

5.18 Generální ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti uznává nálezy Účetního dvora týkající se nedostatečného plnění základních požadavků na pět norem vnitřní kontroly a k nápravě této situace už podniklo kroky.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Provedení operačních programů – zlepšení systémů v současném období nutná k dosažení shody s právními předpisy*Kontrola provedená Účetním dvorem*

5.19 V rámci zvláštního posouzení výdajů na strukturální opatření Účetní dvůr přezkoumal fungování řídicích a kontrolních systémů pro programová období 1994–1999 a 2000–2006 na základě náhodně vybraného vzorku 15 programů strukturálních fondů a jednoho projektu Fondu soudržnosti (programy období 1994–1999: 3 ERDF, 2 ESF, 1 orientační sekce EZOZF a 1 Fond soudržnosti; programy období 2000–2006: 5 ERDF (včetně 1 iniciativy Společenství Interreg IIIA), 3 ESF a 1 orientační sekce EZOZF), u nichž Komise v roce 2004 provedla platby (Belgie, Francie, Německo, Řecko (2), Španělsko (3), Itálie (3), Portugalsko, Finsko, Švédsko a Spojené království (2)). Jak je uvedeno výše (body 5.8–5.9), požadavky stanovené právními předpisy, které se vztahují na řídicí a kontrolní systémy pro programy v období 2000–2006, se ve srovnání s obdobím 1994–1999 zvýšily.

Nedodržování požadavků stanovených právními předpisy

5.20 Audit Účetního dvora zjistil v členských státech v kontrolním vzorku u všech programů z programového období 1994–1999 i 2000–2006 různé případy nedodržování právních předpisů vztahujících se na řídicí a kontrolní systémy. Ve srovnání s předchozím programovým obdobím Komise provedla různá opatření k dosažení účinnějších řídicích a kontrolních systémů pro výdaje v období 2000–2006. Výsledky kontrol vybraných programů na období 2000–2006 (viz **příloha 1**) však ukazují, že závažné nedostatky nadále přetrvávají. Níže uvedená zjištění ilustrují typ problémů, které Účetní dvůr v obou obdobích zjistil.

Nejednoznačná definice, nejasné rozdělení úkolů a oddělení funkcí

5.21 Účetní dvůr zjistil, že ve čtyřech z šestnácti auditovaných programů se vyskytly problémy související s definicí, rozdělením úkolů a oddělením funkcí. Ve dvou případech provedl kontroly, jež jsou základem certifikace výdajů platebním orgánem, útvar, který nebyl nezávislý na schvalujícím orgánu⁽¹⁸⁾. U jiného programu útvar odpovědný za kontroly 5 % vzorků podával zprávy vedoucímu útvaru, který byl rovněž odpovědný za řízení

5.19 Komise zkoumá nálezy Účetního dvora v těchto případech ve světle odpovědí orgánů příslušných členských států a dalších případných získaných informací. Po skončení zkoumání podnikne potřebné kroky. Komise soudí, že pro vyvozování závěrů je nutno rozlišovat období let 1994/99 a 2000/06. Výrazně se totiž lišily požadavky v obou těchto obdobích; například až v období 2000–2006 byly zavedeny samostatné orgány pro řízení a vyplacení. V řadě případů změnily struktury pro současné období členské státy.

5.20 Komise konstatuje, že pokud jde o některé aspekty řídicích a kontrolních systémů, zejména co se týče postupů při vymáhání vyplacených částek a nezávislosti subjektů pověřených ukončováním projektů, byly celkově uspokojivé. Rovněž bere na vědomí kladné závěry týkající se pomůcky pro audit a nezávislých kontrol ve zprávě, o níž se mluví v bodě 5.37.

5.21 Komise poznamenává, že dva programy byly pro léta 1994/99 a dva pro období let 2000/06. Soudí, že pokud jde o program západního Skotska na léta 1997–99, jeho skladba vyhověla minimálním požadavkům stanoveným pro období 1994/99

Co se týče Puglie (poznámka pod čarou č. 18), generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova při své kontrolní misi v březnu 2004 zjistilo podobné problémy týkající se oddělení funkcí. Výroční zpráva o činnosti (VZČ) generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova za rok 2004 obsahovala rezervu na výdaje v Puglii a tuto otázku posuzují italské orgány na základě údajů oznámených Komisí.

⁽¹⁸⁾ 2000–2006: Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002; Itálie (Puglia), EZOZF – orientační sekce, cíl 1, 1999IT161PO009.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

a vyplacení pomoci ⁽¹⁹⁾. V dalším programu týmy odpovídající za řízení a platby podávaly zprávy stejnému řediteli odboru ⁽²⁰⁾. Nezajištění řádného provedení těchto základních prvků řízení a kontroly zvyšuje riziko, že dojde k nahlášení a certifikaci výdajů, které nejsou zákonné a správné.

Nezajištění dostatečné průkaznosti dokumentace (audit trail)

5.22 Účetní dvůr zjistil u sedmi programů problémy vztahující se k průkaznosti dokumentace (*audit trail*). V jednom programu byla průkaznost dokumentace nedostatečná u tří z deseti kontrolovaných projektů ⁽²¹⁾ a v dalším u tří z osmi kontrolovaných projektů ⁽²²⁾. V jednom případě bylo u dvou projektů zjištěno narušení průkaznosti dokumentace a u téhož programu nebyly uchovány ani záznamy o výdajích, což je v rozporu s ustanoveními příslušných právních předpisů ⁽²³⁾. V dalším případě u dvou zkoumaných opatření programu Účetní dvůr zjistil, že platby uskutečněné řídicím orgánem nebyly odsouhlaseny s výdaji na jednotlivé projekty ⁽²⁴⁾. U tří projektů v jednom programu nebyly v rozporu s ustanoveními příslušných právních předpisů uschovány doklady o zaplacení a doklady o výdajích bylo možno získat pouze prostřednictvím vnitřního účetního systému samotného příjemce ⁽²⁰⁾. U jednoho programu byly zjištěny problémy s průkazností dokumentace u většiny projektů kontrolovaných Účetním dvorem ⁽²⁵⁾. U jiného programu nesouhlasila částka certifikovaná Komisí s celkovou částkou v účtech programu ⁽²⁶⁾. Neexistuje-li dostatečně průkazná dokumentace, nemá členský stát žádný přímý podklad pro certifikaci výdajů.

Nedostatečné kontroly

5.23 V devíti případech bylo v kontrolním vzorku Účetního dvora zjištěno, že každodenní řídicí kontroly operací nefungovaly nebo měly nedostatky. V kontrolním vzorku Účetního dvora se vyskytly dva případy, kdy tato kontrola nefungovala a neexistovaly žádné důkazy o provedení každodenních řídicích kontrol ⁽²⁷⁾. V těchto případech zjistil Účetní dvůr při kontrole jednotlivých projektů řadu chyb. V jiném případě při provádění

5.22 Komise poznamenává, že čtyři z těchto případů se vztahují k období 1994/99 a tři k období let 2000/06.

Co se týče programu Belgie na léta 2000/06 (1999BE053DO002), po auditu Účetního dvora řídicí orgán přerozdělil výdaje vykázané Komisí mezi tři příslušné složky a dva další projekty se zkoumají. Co se týče finského programu (956001FI8) na léta 1994/99, po speciální revizi sociálních dávek, kterou provedla Komise v listopadu 2002, byl tento systém rovněž shledán nedostatečným. Finsko potom začalo měnit svůj systém pro aktuální období. Postup sledoval útvary Komise a situace se od té doby zlepšila.

Pokud jde o španělské programy na léta 1994/99 (940112ES1), ta skutečnost, že členský stát vykázal nižší příslušnou částku, neměla negativní vliv na rozpočet Společenství.

5.23 Komise konstatuje, že dva případy se týkají období 1994/99 a sedm se týká období let 2000/06. Pokud jde o řecký program, po prozkoumání systémů řízení a kontroly v Řecku je nyní Komise spokojena s tím, že přijatá opatření přiměřeně zajišťují zavedení postupů manažerských kontrol v souladu s předpisy.

Co se týče švédského programu (1999SE161DO002) na léta 2000/06, Komise se přesvědčí, že realizovaná vylepšení zahrnují ověřování skutečného provádění operací.

⁽¹⁹⁾ 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004.

⁽²⁰⁾ 1994–1999: Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002.

⁽²¹⁾ 2000–2006: Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002.

⁽²²⁾ 2000–2006: Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002.

⁽²³⁾ 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004.

⁽²⁴⁾ 1994–1999: Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019.

⁽²⁵⁾ 1994–1999: Finsko, ESF, ADAPT, 956001FI8.

⁽²⁶⁾ Španělsko, ESF, 940112ES1.

⁽²⁷⁾ 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004; Řecko, ERDF, Interreg IIIA, 2000CB16OPC013.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

kontrol na místě neověřily řídicí orgány skutečné provedení financovaných činností⁽²²⁾. V tomto případě neexistoval žádný doklad o poskytnutí spolufinancovaných služeb. Tato zjištění ukazují, jak je důležité provádět kontroly u příjemců a nespolehat se výhradně na centralizované kontroly dokumentace.

5.24 Nedostatky v každodenním řídicích kontrolách byly zjištěny v šesti případech. V jednom případě byly každodenní kontroly nedostatečné⁽²⁰⁾. Ve třech jiných případech byly obsah a hloubka kontrol nedostatečné a některé aspekty uznatelnosti výdajů nebyly řádně vzaty v úvahu⁽²⁸⁾. U jednoho z těchto případů, kterým je uzavřený program, u něhož již byly konečné výdaje ověřeny, bylo zjištěno množství chyb⁽²⁹⁾. V dalších dvou případech nebyly prováděny kontroly činností prováděných třetími stranami a Účetní dvůr nenašel žádné důkazy o uznatelnosti těchto výdajů⁽³⁰⁾.

5.25 Pokud jde o auditované programy v období 2000–2006, bylo dosaženo uspokojivého pokroku u 5 % kontrol s výjimkou jednoho případu, kde kontroly zaostávaly, co se týče jejich rozsahu⁽³¹⁾. Nicméně Účetní dvůr rovněž zjistil u 11 programů kontrolního vzorku nedostatky v nezávislých kontrolách. V sedmi případech byla analýza rizik, na jejímž základě se prováděl výběr vzorku, neúplná nebo ji nebylo možno vysvětlit a kontroly dostatečně nepokrývaly všechny aspekty uznatelnosti⁽³²⁾. V dalším případě neexistovaly žádné pracovní dokumenty k auditu, které by auditorům Účetního dvora umožnily ověřit použití metodiky výběru vzorku a provedení audit⁽³³⁾. Ve dvou případech⁽³⁴⁾ byla zaznamenána zpoždění při předkládání zpráv o výsledcích kontrol. U jednoho programu kontroly nepokrývaly dostatečně celé programové období a při výběru vzorku se nepřihlíželo k analýze rizik⁽³⁵⁾.

5.26 Zjistilo se, že kontroly prováděné platebním orgánem před certifikací prohlášení o výdajích v sedmi případech nefungovaly nebo obsahovaly nedostatky. V jednom případě platební orgán certifikoval výdaje pouze na základě kontrol provedených

5.24 Co se týče programu Belgie na léta 2000/06 (1999BE053DO002), Komise zajistí, aby příjemce poskytl, na základě svých analytických účtů, řídicímu orgánu podrobnosti o skutečných vlastních nákladech zahrnutých do interních faktur a aby řídicí orgán zkontroloval způsobilost a důvody těchto výdajů.

5.25 Komise konstatuje, že šest z 11 případů se týká období 1994/99 a pět se týká období let 2000/06.

Před poslední splátkou ve prospěch programu Industria e Servizi v období 1994–99 Komise konstatovala, že nebyly provedeny audity projektů nedosahujících hodnotu 3 miliard LIT a vyžádala si další audity těchto projektů a při poslední splátce uplatnila finanční úpravu na všechny projekty v této kategorii na základě průměrné zjištěné míry chyb.

5.26 Co se týče řeckého programu Interreg, po opatřeních zmíněných v odpovědi na bod 5.23 byl tento problém napraven. Dříve než platební orgán osvědčí výdaje projektů, vyžaduje dnes informace o manažerských kontrolách a nezávislých auditech projektů.

Co se týče programu Itálie na léta 2000/06 (1999IT161PO011), od nynějška budou platebnímu orgánu zasílány čtvrtletní zprávy s podrobnostmi o těchto kontrolách.

⁽²⁸⁾ 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004;

2000–2006: Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006; Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009.

⁽²⁹⁾ 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK-16004.

⁽³⁰⁾ 2000–2006: Itálie (Sicílie), ESF, cíl 1, 1999IT161PO011; Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002.

⁽³¹⁾ 2000–2006: Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002.

⁽³²⁾ 1994–1999: Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019; Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK-16004; Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Itálie (Industria e Servizi), ERDF, cíl 1, 94IT16030;

2000–2006: Řecko, ERDF, Interreg IIIA, 2000CB16OPC013; Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009; Francie (Réunion), ERDF, cíl 1, 1999FR161DO001.

⁽³³⁾ 1994–1999: Finsko, ESF, 956001FI8 (ADAPT 1995–1999).

⁽³⁴⁾ 2000–2006: Portugalsko (Norte), ERDF, cíl 1, 1999PT161PO017; Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002.

⁽³⁵⁾ 1994–1999: Španělsko, ESF, 940112ES1.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

řídícím orgánem, aniž by bylo provedeno další ověření ⁽²¹⁾. Ve dvou jiných případech neměl platební orgán přehled o každodenních řídicích kontrolách, které byly provedeny u dotčeného programu ⁽³⁶⁾. V jiném případě byly certifikovány výdaje bez řídicích kontrol a kontrol systémů ze strany platebního orgánu ⁽³⁷⁾. U jednoho programu útvar platebního orgánu odpovědný za provádění kontrol neměl formálně stanovené pracovní postupy a prováděly se nedostatečné kontroly ⁽³⁸⁾. U dalšího programu nebyl specifikován rozsah kontrol certifikačního orgánu a kontrolní seznamy se nevztahovaly na některé aspekty uznatelnosti ⁽³⁹⁾. V jiném případě neexistoval důkaz o tom, že by byly jakékoli kontroly ⁽²³⁾ prováděny.

5.27 Nejsou-li na jednotlivých úrovních prováděny přiměřené kontroly, zvyšuje se riziko, že Komisi budou nahlášeny výdaje, které nejsou zákonné a správné.

5.27 *Přiměřenost kontrol hodnotí nezávislý subjekt při uzavěrci programů za účelem vypracování závěrečného prohlášení. Komise přijala také opatření k zvládnutí rizika obsažená v postupech uzavírání programů v letech 1994/99.*

Uzavírání programů z období 1994–1999 – zpoždění a systémové nedostatky v dodržování právních předpisů

Kontroly provedené Účetním dvorem

5.28 Účetní dvůr zkoumal opatření Komise přijatá při uzavírání programů z programového období 1994–1999. Kontrola se prováděla v Komisi a týkala se 6 programů strukturálních fondů a jednoho projektu Fondu soudržnosti vybraných Účetním dvorem (viz bod 5.19 výše) a dodatečného kontrolního vzorku 23 uzavřených programů ⁽⁴⁰⁾. Účetní dvůr zkoumal rovněž audit provedený Komisí na základě vzorku auditních zpráv všech generálních ředitelství pro strukturální opatření. Byl zkoumán kontrolní vzorek dosud neuzavřených programů s cílem zjistit důvody zpoždění.

Nedostatky a zpoždění při uzavírání programů

5.29 Kontrola provedená Účetním dvorem týkající se opatření přijatých Komisí v roce 2004 při provádění konečných plateb u programů z období 1994–1999 zjistila programy, které uzavřela GŘ REGIO a GŘ EMPL, ačkoli závěrečná prohlášení, která

5.29 *Komise se domnívá, že proces uzavěrky, navzdory určitému zpoždění, proběhl celkově kvalitně. Posouzení prohlášení dle článku 8 tvořilo jen část strategie Komise v souvislosti s uzavěrkami programů v letech 1994–99. Před uzavěrkou provedla Komise systémové audity ve všech*

⁽³⁶⁾ 2000–2006: Itálie (Sicílie), ESF, cíl 1, 1999IT161PO011; Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002.

⁽³⁷⁾ 2000–2006: Řecko, ERDF, Interreg IIIA, 2000CB16OPC013.

⁽³⁸⁾ 2000–2006: Francie (Réunion), ERDF, cíl 1, 1999FR161DO001.

⁽³⁹⁾ 2000–2006: Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006.

⁽⁴⁰⁾ 3 ERDF, 10 ESF, 5 FNOR, 5 orientační sekce EZOF.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

předložily členské státy, neobsahovala úplné údaje o použité metodice ⁽⁴¹⁾. To se týká především využití analýzy rizik a reprezentativnosti výběru vzorků pro minimální 5 % kontroly prováděné orgány členských států před certifikací konečných výdajů programů.

5.30 Účetní dvůr minulý rok poznamenal, že proměnlivá kvalita závěrečné dokumentace předložené členskými státy přispěla k pomalému pokroku při uzavírání programů z období 1994–1999 ⁽⁴²⁾. V roce 2004 zpoždění přetrvávala. Částečně tomu tak je proto, že členské státy pomalu odpovídaly na dotazy Komise (zejména na dotazy týkající se dokončení dostatečných nezávislých kontrol řídicích a kontrolních systémů a prohlášení o výdajích), ale rovněž proto, že Komise v řadě případů nepřijala potřebná opatření včas ⁽⁴³⁾.

členských státech. Vydala rovněž obecné pokyny k těmto požadavkům a k procesu uzávěrky.

Co se týče programu Lorraine v letech 1997–99, téměř 20 % výdajů zkontroloval členský stát. Co se týče programu Zuid-Limburg, 24 ze 100 projektů zkontroloval vnitrostátní revizní orgán v rámci první systémové revize, přičemž 12 % výdajů bylo podrobeno hloubkové kontrole. Generální ředitelství pro regionální politiku je tudíž v obou případech spokojeno s tím, že má solidní základ pro uzavření.

Vzhledem k informacím, které mělo k dispozici (zejména po podrobné analýze uzávěrkových dokumentů na základě kontrolních seznamů a výsledků auditu provedeného Komisí), se generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti domnívá, že má dost podrobností pro uzavření daných programů.

5.30 Jak konstatovala ve své odpovědi na body 5.37 a 5.67 zprávy Účetního dvora za rok 2003, Komise pečlivě zkontrolovala uzávěrkové doklady, zkonzultovala OLAF, aby zajistila vyřešení všech nesrovnalostí a v případě potřeby si vyžádala další informace nebo audit. Vinou toho se v některých případech zpozdil termín uzavření, zvláště pokud členské státy nesouhlasily s návrhy Komise na finanční opravy.

Podle názoru generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti, čtyři z citovaných případů se týkají uzavřených programů, jejichž konečné termíny lze vysvětlit překážkami spojenými s náležitým řešením nesrovnalostí.

Pokud jde o uzavření 5 programů FIG, o nichž se Účetní dvůr zmiňuje v poznámce pod čarou č. 48, 1 je už uzavřen, návrh na uzavření dalších 2 bude zanedlouho odeslán příslušným členským státům a postup uzavírání u posledních dvou průběžně probíhá.

Co se týče zmíněných případů ERDF (Evropský fond pro regionální rozvoj), byly tam složité záležitosti, které si vyžádaly výměnu informací s vnitrostátními orgány, jež se protáhla kvůli celkovému objemu práce v procesu uzávěrky.

⁽⁴¹⁾ Rakousko, ESF, 955501AT5; Itálie, ESF, 940016I1; Španělsko, ESF, 940127ES1; Španělsko, ESF, 940112ES1; Spojené království, ESF, 98001UK4; Spojené království, ESF, 979203UK8; Nizozemsko, ESF, 972005NL2; Nizozemsko (Zuid-Limburg), ERDF, cíl 2, 1997–1999, 970713006; Francie (Lorraine), ERDF, cíl 2, 1997–1999, 970313012.

⁽⁴²⁾ Účetní dvůr – výroční zpráva za rozpočtový rok 2003, body 5.29 až 5.39 a 5.67.

⁽⁴³⁾ GR FISH: Španělsko, 94ES14101; Itálie, 94IT14101; Spojené království, cíl 1, 94EU16002, 94UK16003; Francie, cíl 5a, 94FR14105. GR REGIO: Portugalsko, 94PT161PO007; zvláštní program podpory k nastolení míru a usmíření, 1995EU161PC005; Lucembursko, 97L162DO001. GR EMPL: Spojené království, 972103UK2, 979203UK8; Francie, 949701F8, 942601F1; Nizozemsko, 972005NL2; Portugalsko, 942000P1.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.31 **Tabulka 5.1** poskytuje informace o uzavřených programech u všech strukturálních fondů k 31. prosinci 2004 a 31. březnu 2005. Vyplyvá z ní, že generální ředitelství pro zemědělství v roce 2004 uzavřelo 137 programů, takže koncem roku nebylo uzavřených 158 z jeho 388 programů. Generální ředitelství pro rybolov uzavřelo tři programy, takže neuzavřených zůstává 41 programů z 52. Generální ředitelství pro zaměstnanost v roce 2004 uzavřelo 335 programů (z celkového počtu 786) a zbývá uzavřít ještě 264 programů. Generální ředitelství pro regionální politiku v roce 2004 uzavřelo 317 programů (z celkového počtu 944), přičemž 333 programů ⁽⁴⁴⁾ zůstává neuzavřených.

5.31 V tabulkách jsou programy, které byly úplně uzavřeny v tom smyslu, že došlo jak k poslední splátce tak ke definitivnímu zrušení závazku. Částky vykazované jako platby představují pouze platby ve prospěch úplně uzavřených programů a nezahrnují platby ve prospěch programů, u nichž ještě nedošlo k definitivnímu zrušení závazku. Pokud členský stát napadne rozhodnutí Komise o poslední splatné platbě, Komise nemůže provést definitivní zrušení závazku, dokud tato otázka není vyřešena, což někdy znamená až po skončení formálního řízení podle článku 24 nařízení (EHS) č. 4253/88. Celková úroveň nevyplacených příslibů na léta 1994–99 period – po odečtení plateb ve prospěch otevřených programů nezahrnutých do tabulky č. 5.1 – byla v roce 2004 snížena o dvě třetiny a koncem roku dosahovala 3,3 miliardy EUR neboli asi 5 % původní v rozpočtu vyčleněné částky (viz body 2.16 a 2.20 ve zprávě za rok 2004).

Tabulka 5.1a – Strukturální opatření: programy Evropského fondu pro regionální rozvoj z období 1994–1999 uzavřené k 31. prosinci 2004 a 31. březnu 2005

Oblast rozpočtu ⁽¹⁾	Celkem		Uzavřeno před rokem 2004		Uzavřeno k 31. prosinci 2004		Uzavřeno k 31. březnu 2005	
	Počet programů	Plánovaný příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)
Cíl 1	181	57 571 255 951	44	12 221 092 714	94	37 550 653 114	103	40 455 135 472
Cíl 2 94–96	84	5 165 903 927	70	3 504 374 582	79	4 194 775 934	82	4 581 143 406
Cíl 2 97–99	73	7 157 716 211	13	841 930 911	48	3 132 569 307	51	3 410 651 545
Cíl 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 5 a)	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 5 b)	84	3 302 548 791	25	1 050 903 786	62	2 458 401 459	68	2 787 738 557
Cíl 6	2	355 453 472	1	149 180 357	2	333 854 319	2	333 854 319
Iniciativy Společenství	520	9 223 064 769	141	1 177 790 541	326	3 916 629 881	355	4 187 134 731
Celkem	944	82 775 943 121	294	18 945 272 891	611	51 586 884 014	661	55 755 658 030

⁽¹⁾ Cíle strukturálních opatření byly pro programové období 2000–2006 přeskupeny.

Zdroj: Tabulku vypracoval Účetní dvůr na základě údajů poskytnutých Komisí.

⁽⁴⁴⁾ Pokud na stejný program přispívá více než jeden fond, uzavírá se každá část programu pro příslušný fond zvlášť. Proto údaje nesouhlasí s celkovým počtem programů uvedeným v bodě 5.4.

Tabulka 5.1b – Strukturální opatření: programy Evropského sociálního fondu z období 1994–1999 uzavřené k 31. prosinci 2004 a 31. březnu 2005

Oblast rozpočtu ⁽¹⁾	Celkem		Uzavřeno před rokem 2004		Uzavřeno k 31. prosinci 2004		Uzavřeno k 31. březnu 2005	
	Počet programů	Plánovaný příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)
Cíl 1	102	22 806 888 948	20	4 263 436 869	59	9 800 246 487	59	9 800 246 487
Cíl 2 94–96	82	1 597 251 132	70	1 225 350 076	79	1 341 684 839	80	1 359 322 253
Cíl 2 97–99	72	2 112 708 834	10	109 292 853	43	732 343 850	45	785 221 571
Cíl 3	56	13 221 222 835	10	802 312 390	30	6 568 750 561	34	7 079 666 326
Cíl 4	16	2 614 128 525	3	121 340 718	11	1 324 982 251	11	1 324 982 251
Cíl 5 a)	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 5 b)	83	1 057 483 760	5	51 049 826	54	489 410 848	58	530 457 498
Cíl 6	2	177 902 801	1	104 798 749	2	161 300 249	2	161 300 249
Iniciativy Společenství	373	4 664 895 421	68	568 697 469	244	1 497 206 934	252	1 510 102 428
Celkem	786	48 252 482 256	187	7 246 278 950	522	21 915 926 019	541	22 551 299 063

⁽¹⁾ Cíle strukturálních opatření byly pro programové období 2000–2006 přeskupeny.

Zdroj: Tabulku vypracoval Účetní dvůr na základě údajů poskytnutých Komisí.

Tabulka 5.1c – Strukturální opatření: programy orientační sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu z období 1994–1999 uzavřené k 31. prosinci 2004 a 31. březnu 2005

Oblast rozpočtu ⁽¹⁾	Celkem		Uzavřeno před rokem 2004		Uzavřeno k 31. prosinci 2004		Uzavřeno k 31. březnu 2005	
	Počet programů	Plánovaný příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)
Cíl 1	69	14 301 716 000	4	565 075 313	34	4 721 652 121	34	4 721 652 121
Cíl 2 94–96	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 2 97–99	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 5 a)	66	5 544 906 000	30	421 287 186	43	1 728 707 188	43	1 728 707 188
Cíl 5 b)	84	3 163 701 000	21	693 559 284	46	1 772 582 355	48	1 790 545 748
Cíl 6	2	288 794 000	0	0	1	211 137 456	1	211 137 456
Iniciativy Společenství	167	1 156 618 000	38	132 882 889	106	534 783 853	106	534 783 853
Celkem	388	24 455 735 000	93	1 812 804 672	230	8 968 862 973	232	8 986 826 366

⁽¹⁾ Cíle strukturálních opatření byly pro programové období 2000–2006 přeskupeny.

Zdroj: Tabulku vypracoval Účetní dvůr na základě údajů poskytnutých Komisí.

Tabulka 5.1d – Programy strukturálních opatření z období 1994–1999 uzavřené k 31. prosinci 2004 a 31. březnu 2005 – FNOR

Oblast rozpočtu ⁽¹⁾	Celkem		Uzavřeno před rokem 2004		Uzavřeno k 31. prosinci 2004		Uzavřeno k 31. březnu 2005	
	Počet programů	Plánovaný příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)	Počet programů	Celkový vyplacený příspěvek Společenství (EUR)
Cíl 1	18	1 797 039 031	1	32 744	3	127 659 610	5	199 177 066
Cíl 2 94–96	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 2 97–99	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 5 a)	12	850 431 000	2	23 715 837	2	23 715 837	3	46 725 040
Cíl 5 b)	0	0	0	0	0	0	0	0
Cíl 6	2	8 260 000	1	3 523 447	1	3 523 447	1	3 523 447
Iniciativy Společenství	20	127 103 242	4	2 245 131	5	14 058 058	8	15 527 939
Celkem	52	2 782 833 273	8	29 517 159	11	168 956 952	17	264 953 492

⁽¹⁾ Cíle strukturálních opatření byly pro programové období 2000–2006 přeskupeny.

Zdroj: Tabulku vypracoval Účetní dvůr na základě údajů poskytnutých Komisí.

Program závěrečných auditů Komise

5.32 Účetní dvůr zaznamenal velká zpoždění (v některých případech více než osm měsíců) Komise při předkládání zpráv o výsledcích auditů jednotlivým členským státům ⁽⁴⁵⁾. Tato zpoždění prodlužují dobu, kterou Komise potřebuje k předložení potřebných návrhů na příslušné finanční opravy a k následnému zpětnému získání nesprávně uhrazených výdajů.

5.33 Generální ředitelství pro zaměstnanost provedlo omezenou kontrolu postupů uzavírání programu ve čtyřech členských státech. V jednom případě ⁽⁴⁶⁾ generální ředitelství pro zaměstnanost uzavřelo program s minimální finanční opravou, ačkoli státní kontrolní úřad zjistil závažné nedostatky.

5.32 Útvary Komise se snaží zasílat auditorské zprávy členským státům v přiměřených lhůtách. Všechny Účetním dvorem zmíněné případy ERDF se týkají závěrečných auditů, kdy nebyla k dispozici na místě úplná dokumentace a musela se předkládat několik týdnů po návštěvě auditorů na místě. V několika případech FIG (finanční nástroj pro orientaci rybolovu) byly výsledky auditu nahlášeny ještě před vydáním auditorské zprávy kvůli dlouhým diskusím s vnitrostátními orgány členských států.

5.33 Vzhledem k disponibilním prostředkům se strategie auditu generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti na rok 2004 prioritně zaměřila na období 2000–2006 kvůli preventivním účinkům těchto auditů.

Závěrečné audity ve zbývajících členských státech se provádějí od roku 2005.

Pokud jde o zmíněný belgický případ, generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti soudí, že paušální úprava, kterou provedly členské státy, byla postačující s ohledem na zjištěné problémy v letech, kdy audit prováděly nezávislé orgány členských států.

⁽⁴⁵⁾ U auditů GŘ FISH týkajících se Finska (95FI14105, 95FI16002), Švédska (96SE14115) a Spojeného království (94UK16002, 94UK16005, 95UK16005); GŘ REGIO: Francie (Haute Normandie), 97FR16010, SPD, cíl 2, 1997–1999, Španělsko (Andalusie) 1994ES161PO001 1994–1999, Nizozemsko (Flevoland) 940713001, SPD, cíl 1 1994–1999 a Spojené království (Greater Manchester), 97UK16008, SPD, cíl 2, 1997–1999.

⁽⁴⁶⁾ Belgie, ESF, 943010B3.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.34 Do konce roku 2004 provedlo generální ředitelství pro regionální politiku následné audity (audity *ex-post*) ve všech 15 členských státech EU u 56 programů představujících 35 % příspěvku z ERDF. V devíti členských státech zjistilo významnou míru chyb v programech. Podle názoru Účetního dvora byla kvalita těchto auditů uspokojivá.

*Výsledky testů věcné správnosti projektů**Kontroly provedené Účetním dvorem*

5.35 Účetní dvůr provedl testy věcné správnosti 167 projektů v členských státech v rámci programů, které vybral pro audit (bod 5.19), aby získal další doklady o fungování fondů.

Různé problémy zjištěné Účetním dvorem

5.36 Z nedostatků řídicích a kontrolních systémů vyjádřených výše (body 5.20–5.27) vyplývá zvýšené riziko, pokud jde o zákonnost a správnost výdajů. Problémy, které Účetní dvůr při kontrolách projektů zjistil, jsou rozsáhlé. K nejčastěji se objevujícím problémům patří velký počet prohlášení s neuznatelnými položkami výdajů⁽⁴⁷⁾, nahlašování výdajů

5.36 Komise šetří nálezy Účetního dvora v těchto případech a zohledňuje přitom odpovědi členských států. V řadě případů však dosud nemůže zaujmout stanovisko a svou analýzu teprve dokončí a případně si vyžádá další informace. Přijme odpovídající opatření, včetně úprav v těch případech, které měly finanční dopady.

⁽⁴⁷⁾ Prohlášení s neuznatelnými položkami výdajů:

Prohlášení s náklady nesouvisejícími s dotyčným programem nebo projektem:

- 1994–1999: Řecko, Fond soudržnosti, 970961015; Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Finsko, ESF, 956001FI8 (ADAPT 1995–1999); Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019; Španělsko, ESF, 940112ES1,
- 2000–2006: Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009; Itálie (Sicílie), ESF, cíl 1, 1999IT161PO011; Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002; Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002; Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006.

Prohlášení s výdaji vzniklými mimo oprávněné období:

- 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Itálie (Industria e Servizi), ERDF, cíl 1, 94IT16030,
- 2000–2006: Portugalsko (Norte), ERDF, cíl 1, 1999PT161PO017; Francie (Réunion), ERDF, cíl 1, 1999FR161DO001.

Prohlášení s vratnou daní z přidané hodnoty:

- 1994–1999: Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019,
- 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004.

Prohlášení o výdajích, i když prostředky nebyly konečnými příjemci na projekty vyplaceny:

- 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Itálie (Industria e Servizi), ERDF, cíl 1, 94IT16030,
- 2000–2006: Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006.

Nepřihlédnutí k možné tvorbě výnosů nebo jiného příjmu:

- 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Finsko, ESF, 956001FI8 (ADAPT 1995–1999); Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019; Španělsko, ESF, 940112ES1,
- 2000–2006: Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009; Portugalsko (Norte), ERDF, cíl 1, 1999PT161PO017; Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

dvakrát⁽⁴⁸⁾, nedodržování pravidel týkajících se režimů státní podpory⁽⁴⁹⁾ a zadávání veřejných zakázek⁽⁵⁰⁾, nedostatečná podpůrná dokumentace u projektů⁽⁵¹⁾ a nevyužívání řádně zdůvodněné a nestranné metody alokování režijních výdajů na projekty⁽⁵²⁾.

Práce jiných auditorů

5.37 V prosinci 2004 vyhotovila pracovní skupina pro strukturální fondy Kontaktního výboru prezidentů nejvyšších kontrolních institucí členských států EU a předsedy Evropského účetního dvora „zprávu o souběžném auditu řídicích a kontrolních systémů pro podporu poskytnutou ze strukturálních fondů“⁽⁵³⁾. Výsledky

⁽⁴⁸⁾ Nahlášení výdajů dvakrát:

- 1994–1999: Itálie (Industria e Servizi), ERDF, cíl 1, 94IT16030; Španělsko, ESF, 940112ES1,
- 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004; Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009.

⁽⁴⁹⁾ Nedodržení pravidel týkajících se režimů státní podpory:

- 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004,
- 2000–2006: Itálie (Puglia), orientační sekce EZOF, cíl 1, 1999IT161PO009.

⁽⁵⁰⁾ Nedodržení pravidel Společenství o zadávání veřejných zakázek:

- 1994–1999: Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Řecko, Fond soudržnosti, 970961015;
- 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004; Řecko, ERDF, Interreg IIIA, 2000CB16OPC013; Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006.

⁽⁵¹⁾ Nedostatečná podpůrná dokumentace u projektů:

- 1994–1999: Španělsko (Valencie), orientační sekce EZOF, cíl 1, 94ES06019; Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Španělsko (Asturie), ERDF, cíl 1, 94ES16002; Itálie (Industria e Servizi), ERDF, cíl 1, 94IT16030; Finsko, ESF, 956001FI8 (ADAPT 1995–1999); Španělsko, ESF, 940112ES1,
- 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004; Řecko, ERDF, Interreg IIIA, 2000CB16OPC013; Itálie (Sicílie), ESF, cíl 1, 1999IT161PO011; Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006; Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002; Portugalsko (Norte), ERDF, cíl 1, 1999PT161PO017; Švédsko (Södra Skogslän), ESF, cíl 1, 1999SE161DO002.

⁽⁵²⁾ Nevyužití řádně odůvodněné a nestranné metody alokování režijních výdajů na projekty:

- 1994–1999: Spojené království (západní Skotsko), ERDF, cíl 2, 97UK16004; Finsko, ESF, 956001FI8 (ADAPT 1995–1999); Španělsko, ESF, 940112ES1,
- 2000–2006: Spojené království (severovýchodní Anglie), ERDF, cíl 2, 2000GB162DO004; Itálie (Sicílie), ESF, cíl 1, 1999IT161PO011; Švédsko Södra Skogslän, ESF, cíl 1, 1999SE161DO002; Německo (Sasko), ERDF, cíl 1, 1999DE161PO006; Belgie, ESF, cíl 3, 1999BE053DO002.

⁽⁵³⁾ Zpráva je zveřejněna na internetových stránkách nejvyšších kontrolních institucí zúčastněných členských států.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

měly členské státy využít při rozvíjení vlastních řídicích a kontrolních systémů. Pracovní skupina složená z devíti členských států ⁽⁵⁴⁾ provedla v období 2003–2004 souběžné audity, aby přezkoumala, jak jsou v těchto zemích uplatňovány dva zvláštní požadavky právních předpisů ⁽⁵⁵⁾ týkající se řídicích a kontrolních systémů pro programové období 2000–2006, a to ustanovení o dostatečné průkaznosti dokumentace (*audit trail*) (článek 7) a uspořádání kontrol kontrolního vzorku operací (články 10–12).

5.38 K hlavním závěrům patří:

- ve většině zemí je průkaznost dokumentace dostatečná (dostatečný *audit trail*), jak ji definuje příslušné nařízení. I když při kontrole jednotlivých projektů byly zaznamenány určité nedostatky, obvykle se nejednalo o systematické nedostatky, ale o chyby jednotlivých projektů. Nejzávažnější zjištěné nedostatky se týkaly neúplné dokumentace z provedených kontrol a nedostatečného vymezení rozdílu mezi nesrovnalostmi a prostými chybami,
- ve většině zemí bylo provedení nezávislých kontrol a předložení zpráv o nezávislých kontrolách kontrolního vzorku v souladu s nařízením. Pokud tomu tak nebylo, pracovní skupina uvedla, že příslušné orgány přijaly přiměřená opatření, aby zajistily provedení požadovaných kontrol do konce programového období. Nezávislost organizací provádějících kontroly byla ve všech zkoumaných programech zaručena. Provádění kontrol však bylo relativně pomalé,
- právní rámec ponechává prostor pro nejednoznačné či dokonce protichůdné výklady. Pracovní skupina dále vyjádřila obavu z nárůstu byrokracie při provádění předpisů pro programové období 2000–2006, který vede ke zvýšení personálních a ostatních nákladů.

5.38

- Nařízení (ES) č. 1681/94 o oznamování nesrovnalostí se mění s cílem poskytnout jednoznačnou definici nesrovnalosti.
- Komise souhlasí s tímto hodnocením, které potvrzuje i její vlastní audit.
- Komise odpovídá na otázky členských států ohledně výkladu regulačních požadavků a vydává pokyny. Nadcházející metodický pokyn obsahuje pokyny k uzavírání programů v letech 2000–06 a k osvědčování. Podrobné provádění kontrolního rámce v období let 2000–06 je věcí členských států. Přísnější požadavky si mohou vyžádat potřebu dalších pracovníků a další náklady, ale mělo by to být úměrné přínosům vyplývajícím z celkově lepšího řízení a kontroly. Tyto náklady by se mohly zčásti pokrýt z prostředků určených na financování technické pomoci.

⁽⁵⁴⁾ Dánsko, Německo, Španělsko, Itálie, Nizozemsko, Portugalsko, Finsko, Švédsko a Spojené království.

⁽⁵⁵⁾ Podle nařízení Komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů – kvalitnější informace, ale nepřiměřené výhrady

5.39 Účetní dvůr zkoumal informace poskytnuté generálními řediteli pro strukturální opatření v jejich výročních zprávách o činnosti a souvisejících prohlášeních za rok 2004. Komise opět připouští riziko, že řídicí a kontrolní systémy v členských státech nejsou uplatňovány s dostatečnou důsledností, která by zaručila, že operace v programovém období 2000–2006 jsou zákonné a správné.

5.40 Generální ředitel pro regionální politiku prohlašuje, že má přiměřenou jistotu, pokud jde o zákonnost a správnost výdajů. Potvrzuje dvě výhrady z roku 2003 týkající se řídicích a kontrolních systémů v Řecku, a to u ERDF a Fondu soudržnosti. V případě ERDF v Řecku byl v prosinci 2004 zahájen postup vedoucí k pozastavení průběžných plateb.

5.41 Výhrady vznesené generálním ředitelstvím pro regionální politiku byly kvantifikovány, zejména pokud jde o platby uskutečněné v roce 2004, což představuje zlepšení oproti minulému roku. Výhrady se zakládají na kontrolách dokumentů týkajících se popisů systémů předložených Komisi a na auditech v členských státech. Je nutno poznamenat, že v roce 2004 provedlo generální ředitelství pro regionální politiku u programů z období 2000–2006 pouze osm auditů systémů (oproti 15 naplánovaným auditům) a omezené testy věcné správnosti projektů.

5.42 Audity, které provedlo generální ředitelství pro zaměstnanost v členských státech do konce roku 2004, představují 70 % celkového příspěvku poskytovaného na programy z ESF (EU-15, období 2000–2006). Generální ředitelství však neprovedlo dostatečné kontroly projektů na podporu závěrů týkajících se fungování řídicích a kontrolních systémů. Prohlášení generálního ředitele obsahuje výhradu k těm řídicím a kontrolním systémům, u nichž byly zjištěny vážné nedostatky. Přestože toto zjištění uvedené v prohlášení není kvantifikováno, představuje zlepšení oproti minulému roku.

5.41 Některé audity, které generální ředitelství pro regionální politiku naplánovalo pro programy v letech 2000–06, se musely převést do roku 2005 kvůli nedostatku určitých pracovníků ve druhé polovině roku a kvůli potřebě soustředit zdroje na dokončení závěrečných auditů programů probíhajících v letech 1994–99. Systémové auditorské šetření v letech 2000–06 počítá s věcným testováním vzorku projektů formou auditů na místě, které proběhnou ve druhé etapě auditu, jenž začne v roce 2005. Ujištění generálního ředitele v tom kterém roce nevychází pouze z auditů provedených během dotyčného roku, nýbrž na důvěře vybudované mnohaletými audity prováděnými podle strategie auditu generálního ředitelství a také z ujištění od auditorů v členských státech.

5.42 Systémové audity generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti systematicky ověřují i velký počet projektových složek na úrovni odpovědných orgánů. Díky těmto zkouškám je možné si vytvořit přesnou představu o tom, jak se rozhoduje o schvalování projektů a jak se analyzují a kontrolují výkazy výdajů. Metodika auditů, kterou se řídí generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti, má za cíl efektivní využívání dostupných zdrojů a umožňuje mu vytvořit si názor na maximální počet systémů, včetně velkého počtu projektů.

O platnosti závěrů auditů prováděných generálním ředitelstvím pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti svědčí i to, že členské státy realizovaly požadované zkvalitnění systémů a že (samotné členské státy nebo v případě potřeby Komise) provedly významné finanční opravy, což umožnilo zvýšit míru jistoty. Pro období let 2000–2006 byly tedy provedeny opravy ve výši 266 milionů EUR, kromě neukončených řízení.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti poukázalo ve svém výročním výkazu na obtížnou kvantifikaci finančních dopadů rezerv vinou systémových slabin v členských státech. Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti nicméně na základě pokynů Komise (K(2001) 476 v konečném znění) soudí, že slabiny zjištěné v průběhu jeho systémových auditů znamenají maximální potenciální riziko ve výši 261 milionů EUR, tj. 3,4 % plateb z ESF v roce 2004. V návaznosti na kontradiktorní řízení zahájené s členskými státy by se mohlo přijmout rozhodnutí o formálním pozastavení či finančních opravách. Členské státy v několika případech zlepšily své systémy a/nebo samy vykonaly nezbytné finanční opravy. Systémové slabiny odhalené generálním ředitelstvím pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti i realizace nápravných opatření tak vedly generálního ředitele k tomu, aby ve svém vyhlášení ponechal výhradu.

5.43 V případě generálního ředitelství pro rybolov zaznamenal Účetní dvůr oproti minulým rokům zlepšení v podrobnosti a srozumitelnosti informací uvedených ve výroční zprávě o činnosti. Zpráva však neobsahovala úplné informace o stavu opatření nezbytných k vyřešení doporučení vyplývajících z auditů Účetního dvora a útvaru interního auditu generálního ředitelství.

5.43 Generální ředitelství pro rybolov a námořní záležitosti uznává připomínky Účetního dvora a využije je ke zkvalitnění výročních zpráv o činnosti v budoucnosti.

5.44 V případě generálního ředitelství pro zemědělství zůstává stejně jako v roce 2003 výhrada v souvislosti s výdaji orientační sekce EZOF v rámci programů z období 2000–2006. Ačkoli toto generální ředitelství dosáhlo pokroku při objasňování záležitostí, na nichž se původní výhrada zakládala, a již neexistuje obecná výhrada v souvislosti s výdaji orientační sekce EZOF, nadále u určitého počtu programů neexistuje dostatečný základ pro získání jistoty ohledně výdajů uskutečněných v roce 2004. Zpráva generálního ředitele obsahuje jednoznačný údaj o částce, k níž se výhrada vztahuje.

5.45 Podobně jako v roce 2003 generální ředitelé pro strukturální opatření neuvedli pro programové období 1994–1999 ⁽⁵⁶⁾ žádné výhrady, ačkoli např. následné audity (audity ex-post) provedené generálním ředitelstvím pro regionální politiku ukazují v tomto období významnou míru chyb v devíti členských státech (bod 5.34).

5.45 Komise soudí, že absence výhrady je odůvodněná vzhledem k přísným postupům, které uplatňuje generální ředitelství a vzhledem k závěrečným auditům, které se prováděly a provádějí s cílem ověřit spolehlivost závěrečných prohlášení. Pokud bude u členských států zjištěna významná chyba po realizaci opatření navazujících na nálezy auditu, použije se na dotčené programy finanční úprava.

Opatření přijatá v návaznosti na připomínky v předchozích prohlášeních o věrohodnosti – Komise musí přijmout další opatření

5.46 Účetní dvůr přezkoumal opatření, která Komise přijala s ohledem na připomínky vznesené v rámci posledních zvláštních posouzení v kontextu prohlášení o věrohodnosti. V **příloze 2** je

5.46 Komise podrobně odpovídá na připomínky Účetního dvora k opatřením Komise navazujícím na předchozí obecné připomínky v příloze 2.

⁽⁵⁶⁾ Výroční zpráva za rozpočtový rok 2003, bod 5.62.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

uveden údaj o dalších opatřeních, která musí Komise přijmout s ohledem na hlavní připomínky Účetního dvora. Co se týče zvláštních problémů zjištěných Účetním dvorem při kontrole projektů, v některých případech došlo k významným zpožděním při zaujímání konečného postoje nebo zahajování nezbytných postupů zpětného získávání prostředků⁽⁵⁷⁾, ačkoli Komise obecně přijala k vyřešení těchto problémů uspokojivá následná opatření. Jeden z těchto případů se týkal zjištění Účetního dvora v jeho prohlášení o věrohodnosti za rok 1998.

Závěry a doporučení

Závěry

5.47 Komise pokračovala v úsilí o zlepšení vnitřního kontrolního prostředí. Nicméně je zapotřebí některých dalších opatření v uplatňování standardů vnitřní kontroly (viz body 5.14 až 5.18).

5.48 Účetní dvůr zjistil některé nedostatky v řídicích a kontrolních systémech ve všech programech kontrolního vzorku jak pro období 1994–1999, tak pro období 2000–2006. Pokud jde o období 2000–2006, stejně jako ve výroční zprávě za minulý rok zjištění Účetního dvora z tohoto roku opět ukazují, že většina zkoumaných systémů vyžaduje různou míru zlepšení, aby plně vyhovovaly základním požadavkům právních předpisů, pokud jde o účinné každodenní řídicí kontroly a/nebo nezávislé kontroly vzorku operací⁽⁵⁸⁾. Účetní dvůr rovněž odhalil četné chyby v zákonnosti a správnosti výdajů uvedených v prohlášeních, na základě kterých provedla Komise platby v roce 2004 (viz body 5.19 až 5.27 a 5.35 až 5.36).

Situace ohledně opatření navazujících na jednotlivé případy chyb odhalených auditem Účetního dvora, který kontroloval prohlášení o věrohodnosti z předchozích let. Co se týče zmíněného případu prohlášení o věrohodnosti z roku 1998, členský stát už předtím uvedl, že požadované opatření bylo přijato a Komise to zkontrolovala u příležitosti definitivního uzavření programu v roce 2004, aby mohla tento případ uzavřít. Co se týče dalších 3 případů týkajících se ERDF, Komise své stanovisko sdělila a uzavření těchto případů bude záviset na tom, zda členský stát přijme odpovídající opatření, podle čehož se určí, zda je nutné rozhodnout o finanční opravě.

Pokud se jedná o OP 94IT16002 – Itálie (Sardinie), probíhá řízení podle článku 24 nařízení (EHS) č. 4253/88.

5.47 V případě potřeby Komise přijímá kroky ke zvýšení účinnosti.

5.48 Generální ředitelství pro strukturální fondy řešila riziko systémových slabin v členských státech v letech 1994/99 prostřednictvím svých příslušných strategií pro uzavírání programů a konkrétně prostřednictvím toho, jak nakládala se závěrečnými prohlášeními vydávanými nezávislými orgány. Strategie auditů Komise na léta 2000/06 se zaměřuje na ověřování účinného fungování klíčových prvků kontrolních systémů v členských státech. V některých programech ale také regionech byly zjištěny nedostatky a zpoždění v každodenních manažerských kontrolách a nezávislých auditech. Například ze 103 programů ESF (Evropský sociální fond), které byly kontrolovány v 15 starých zemích EU, 49 vedlo k doporučením ohledně provádění manažerských kontrol. V takových případech podnikla Komise kroky k zajištění plnění akčních plánů ze strany vnitrostátních orgánů členských států s cílem napravit problémy, včetně odůvodněného vyloučení již deklarovaných neoprávněných výdajů. Komise využívá svých pravomocí pozastavit platby případně provádět úpravy. V roce 2005 vydá Komise dopis o správném postupu při provádění manažerských kontrol na základě svých auditů s cílem dále zvýšit účinnost této klíčové kontroly.

⁽⁵⁷⁾ ERDF: Německo (Bavorsko), cíl 5b, 1994–1999 (DAS 1998), Itálie (Piemonte), SPD, 1994–1996 (DAS 2000), OP Algarve (DAS 2001); Řecko, Konkurenceschopnost, OP 2000–2006 (DAS 2001); orientační sekce EZOF: Itálie (Sardinie), 94IT16002 (DAS 2000).

⁽⁵⁸⁾ Výroční zpráva za rozpočtový rok 2003, body 5.14 až 5.27, 5.47 až 5.56 a 5.67 až 5.69.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.49 Uzavření programů strukturálních fondů a projektu Fondu soudržnosti z programového období 1994–1999 bylo zdoluhavým a pracným procesem, který nebyl koncem roku 2004 ještě ukončen. Členské státy odpovídaly na dotazy Komise pomalu, přičemž Komise také v některých případech nepřijala opatření včas. Účetní dvůr zjistil, že Komise některé programy uzavřela, ačkoli závěrečná prohlášení předložená členskými státy neobsahovala úplné informace (viz body 5.28 až 5.34).

5.50 I přes určitá zlepšení informací uvedených ve výročních zprávách o činnosti a prohlášeních generálních ředitelů pro strukturální opatření, je nezbytné vyvinout další úsilí, zejména pokud jde o rozsah a dopad výhrad (viz body 5.39 až 5.45).

5.51 Opatření, která Komise přijala v návaznosti na dřívější připomínky Účetního dvora, byla obecně uspokojivá, i když byla zaznamenána určitá zpoždění (viz bod 5.46).

Doporučení

5.52 V případě strukturálních opatření jakožto oblasti sdíleného řízení vyžadují nutná zlepšení v oblasti řízení a kontroly společné úsilí Komise a členských států. Komise by měla ve spolupráci s členskými státy zejména:

- zajistit důslednější přístup ke kontrole zákonnosti a správnosti výdajů. Zvláště důležité je, aby byly na první úrovni kontrol důsledně uplatňovány každodenní řídicí kontroly,
- zajistit, aby poznatky získané při uzavírání programů z období 1994–1999 byly uplatněny v období 2000–2006 i v dalších obdobích. To vyžaduje, aby členské státy zajistily včasné předkládání příslušných závěrečných dokumentů a aby generální ředitelství pro strukturální opatření uplatňovalo koherentní a účinný přístup ke kontrole žádostí o konečné platby.

5.49 Komise se domnívá, že proces uzavěrky, navzdory určitému zpoždění, proběhl celkově kvalitně. Pečlivé zkoumání závěrečných dokumentů a další součásti strategie uzavírání snížily riziko neoprávněných posledních plateb. Poučení přijde vhod jak Komisi tak členským státům při uzavírání aktuální generace programů. Případy nedostatků nutno posoudit v kontextu vysokého počtu programů, které se mají uzavřít, i z hlediska složitosti celého procesu.

5.50 Dotčená generální ředitelství spolupracují na rozpracování důslednějšího a dokladově podloženějšího přístupu k rezervám.

5.52 Dne 15. června 2005 schválila Komise sdělení o „plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly Společenství“, jehož smyslem bylo poukázat na případné mezery v aktuálních i budoucích regulativních požadavcích a popsat opatření potřebná ke zvýšení účinnosti systémů řízení a kontroly a zvláště sdílených manažerských výdajů. „Plán“ bude projednáván v procesu udělování absolutoria na podzim roku 2005 s cílem docílit „společného porozumění“ ohledně požadovaných opatření.

- Své audity zaměřuje Komise na tento klíčový prvek ve vnitrostátních systémech jednotlivých členských zemí. Vztahuje se to k navrhovanému textu správného postupu v této oblasti (viz bod 5.48).
- Komise je srozuměna s tím, že je třeba se poučit a s tímto cílem vydává pokyny k uzavírání pro období let 2000/06. Generální ředitelství nicméně mezi sebou úzce koordinovala proces uzavírání programů v letech 1994–99. Vztahuje se to k odpovědi v bodě 5.49.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.53 Komise by měla rovněž vynaložit další úsilí na zlepšení efektivního provádění svých povinností v oblasti dohledu. Její schopnost řádně monitorovat výdaje na strukturální opatření by se zvýšila lepší koordinací řízení a kontroly odpovědných generálních ředitelství.

5.54 Účetní dvůr zaznamenal, že v roce 2004 Komise předložila návrhy nových rámcových nařízení pro programové období 2007–2013. Účetní dvůr vydal k těmto návrhům stanovisko⁽⁵⁹⁾. Pokud jde o řídicí a kontrolní systémy, přijetím těchto nařízení a jejich prováděcích pravidel před zahájením programového období (k čemuž v programových obdobích 1994–1999 a 2000–2006 nedošlo) by bylo možné zajistit vytvoření a přezkoumání systémů před schválením programů a přidělením výdajových prostředků.

Provedení nástroje předvstupních strukturálních politik (ISPA) – Komise zjistila nedostatky v řídicích a kontrolních systémech

5.55 Účetní dvůr přezkoumal provedení předvstupního nástroje ISPA. Kontrola se uskutečnila v Komisi. Řízení plateb v Komisi bylo přezkoumáno na základě posouzení kontrol provedených Komisí a kontroly prohlášení o výdajích, která předložily kandidátské země pro osm vybraných plateb provedených v roce 2004 (Bulharsko – pět plateb a Rumunsko – tři platby). Z kontroly uskutečněné Účetním dvorem nevzešly žádné konkrétní připomínky.

5.56 Účetní dvůr zaznamenal, že v roce 2004 Komise několikrát přerušila platby poskytované Rumunsku a že generální ředitel zachoval výhradu vůči Rumunsku vyjádřenou v roce 2003 kvůli závažným nedostatkům v zavádění a fungování řídicích a kontrolních systémů.

OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA PŘIPOMÍNKY VE
ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVĚ Č. 3/2002 O INICIATIVĚ SPOLEČENSTVÍ
V OBLASTI ZAMĚSTNANOSTI – INTEGRA

5.57 Zvláštní zpráva Účetního dvora zkoumala účinnost řídicích procesů, zejména zacílení a výběr projektů, monitorování, hodnocení a šíření informací v souvislosti s iniciativou Společenství Integra.

5.53 V posledních letech učinila Komise významný pokrok v koordinaci řízení a kontroly jak v rámci Komise tak s členskými státy a na tom bude dále stavět. Existuje například společná strategie auditu generálních ředitelství pro strukturální fondy na rok 2005, společné audity se provádějí v nových členských státech a zlepšila se kvalita a včasnost výročních kontrolních zpráv. Všechna tato opatření přispívají k dalšímu postupu ve věci jednotného auditního přístupu.

5.54 V červenci 2004 předložila Komise svůj návrh nařízení Rady upravujících strukturální fondy a fond soudržnosti s cílem zajistit přijetí tohoto právního rámce v dostatečném předstihu před začátkem nového období. Předloha nařízení Komise byla představena členskými státem, ale ta nemůže být přijata před přijetím obecného nařízení Rady.

⁽⁵⁹⁾ Stanovisko č. 2/2005.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.58 Hlavním závěrem zprávy Účetního dvora bylo konstatování, že v hodnocení a monitorování existují systematické nedostatky. Proto nebylo možné zjistit, nakolik iniciativa Integra vedla k novým poznatkům v otázce boje proti vyloučení z trhu práce a zda tyto poznatky byly účinně poskytnuty osobám přijímajícím politická rozhodnutí.

5.59 Konečná hodnotící zpráva o iniciativě Integra, která byla zveřejněna v roce 2003, potvrdila zjištění Účetního dvora, pokud jde o nedostatky v hodnotících strukturách programu a neexistenci odpovídajícího mechanismu zpětné vazby. Podle hodnocení tyto nedostatky vedly pravděpodobně ke ztrátě poznatků předávaných mezi provádějícími organizacemi.

OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA PŘIPOMÍNKY VE
ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVĚ Č. 4/2002 O MÍSTNÍCH OPATŘENÍCH
V OBLASTI ZAMĚSTNANOSTI

5.60 Zvláštní zpráva Účetního dvora se zabývala řízením politiky EU ze strany Komise týkající se tvorby pracovních příležitostí na místní úrovni a finančního řízení inovativních projektů v této oblasti.

5.61 Účetní dvůr především doporučoval, aby:

- a) se provedlo souhrnné posouzení pravděpodobné přidané hodnoty politiky místní zaměstnanosti na všech prováděcích úrovních politiky;
- b) se zvýšila hospodárnost opatření řízených Komisí v oblasti inovativních projektů společně s upevněním postupů finančního řízení, a zajistila se tak správnost a nákladová efektivnost vynakládaných finančních prostředků.

5.62 Komise provedla řadu souhrnných hodnocení a studií týkajících se politiky EU v oblasti místní zaměstnanosti. V roce 2003 předložila zprávu ze studie o dostupnosti údajů pro měření zaměstnanosti na místní úrovni a v roce 2004 provedla horizontální vyhodnocení vývoje místní zaměstnanosti s posouzením přidané hodnoty politiky EU v oblasti místního rozvoje.

5.58 Komise se rozhodla zajistit kvalitnější sledování a hodnocení experimentálních programů, jako je Integra. Pro program Equal, což je nástupce programu Integra, byla vypracována jednotná kritéria hodnocení a sledování, včetně navazujících opatření formou tématických sítí a skupin s konkrétním cílem potvrdit platnost výsledků programu. Komise a členské státy se dohodly na jasném a realistickém časovém harmonogramu hodnocení s cílem zajistit, a b byly potřebné výsledky poskytnuty včas a aby se dostaly do pozornosti klíčových lidí zodpovědných za tvorbu politiky v dotčených oblastech.

5.59 Prostřednictvím svých postupů pro neustálou zpětnou odezvu, monitorování a hodnocení plnění programů financovaných ze strukturálních fondů byla Komise informována o slabínách inherentně obsažených v konstrukci programu Integra ještě před jeho ukončením. V návrhu iniciativy Equal (2000–2006) se Komise rozhodla zlepšit ty oblasti, které byly v předchozích programech označeny za slabé. Iniciativa EQUAL obsahuje ve svém návrhu povinnost členských států popsat, jak se poučily z programu Employment.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

5.63 Rovněž byly učiněny dodatečné kroky k upevnění postupů finančního řízení týkající se inovativních opatření. Patřilo k nim zvýšení počtu kontrol na místě, které provedla Komise v roce 2003, a hospodárnější vynakládání prostředků v této oblasti.

5.64 Účetní dvůr se domnívá, že tato opatření přijatá v návaznosti na jeho doporučení jsou dostatečná a že pozitivně přispějí k nákladové efektivnosti prostředků Společenství vynaložených v oblasti tvorby pracovních příležitostí na místní úrovni.

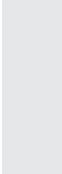
5.64 *Komisi těší kladné komentáře Účetního dvora ohledně jejích opatření navazujících na zvláštní zprávu o místních opatřeních v oblasti zaměstnanosti.*

PŘÍLOHA 1

Strukturální opatření

Řídící a kontrolní systémy

Hodnocení Účetního dvora týkající se provedení nařízení Komise (ES) č. 438/01, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy v navštívených členských státech									
Hlavní oblasti auditu	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Členský stát/region/fond	Jednoznačná definice, jasné rozdělení úkolů a oddělení funkcí (článek 3)	Uspokojivé každodenní postupy k ověření zákonnosti a správnosti spolufinancovaných operací (článek 4)	Dostatečná dokumentace umožňující provedení auditu („audit trail“) (článek 7)	Průběžné postupy zpětného získávání prostředků (článek 8)	Záruka spolehlivosti certifikace výdajů (článek 9)	Pokrok kontrol týkajících se nejméně 5 % celkových uznaných výdajů (článek 10)	Průběžné provádění kontrol týkajících se 5 % výdajů (články 10–12)	Nezávislost a standardy pro provádění auditu u subjektu vydávajícího prohlášení při uzavírání programu (článek 15)	Posouzení řídicích a kontrolních systémů při přípravě na poskytnutí prohlášení při uzavírání programu (článek 16)
Belgie ESF									
Itálie (Sicílie) ESF									
Švédsko ESF									
Německo (Sasko) ERDF									
Francie (Réunion) ERDF									
Spojené království (SV Anglie) ERDF									
Portugalsko (Norte) ERDF									
Řecko ERDF-Interreg				(1)					
Itálie (Puglia) orientační sekce EZOF									(n/t)

-

a) Funguje dobře, je zapotřebí jen několik málo nebo menších zlepšení
-

b) Funguje, je však nutné zlepšení
-

c) Nefunguje

Podrobnosti viz body 5.19–5.27.

(1) Postupy neprovedeny, jelikož nemusely fungovat.

(n/t) Neprovedeno.

PŘÍLOHA 2
Následná opatření k hlavním výhradám v posledních prohlášeních o věrohodnosti

Hlavní připomínky Účetního dvora	Shnutí Účetního dvora týkající se opatření přijatých Komisí	Poznámky Účetního dvora	Odpověď Komise
<i>Nedostatek v oblasti řízení a kontroly, tvrdé chyby v platbách</i> Nedostatek v řídicích a kontrolních systémech nadále ovlivňují zákonnost a správnost výdajů. Hlavní prvky systémů nesplňují nezbytné standardy (náležité oddělení funkcí, provádění elektronických každodenních řídicích kontrol a nezávislých kontrol na základě výběru vzorku z účelem ověření účinnosti systémů a správnosti prohlášení o výdajích). Tyto nedostatky systémů potvrzují chyby zjištěné u jednotlivých projektů v programovém období 1994–1999 i 2000–2006. (Výroční zpráva za rok 2001, body 3.56 až 3.64; výroční zpráva za rok 2002, body 5.22 až 5.32; výroční zpráva za rok 2003, body 5.1.2 až 5.2.7 a 5.4.1 až 5.5.6)	Komise přezkoumává implementaci řídicích a kontrolních systémů členskými státy, včetně auditů omezeného počtu programů. Komise poskytl určitě pokrytí a využila své pravomoci pozastavit platby v případech, kdy nedostatky systémů mohou představovat riziko nesprávného využití prostředků Společenství.	Komise a členské státy by měly zajistit rozvoj solidních řídicích a kontrolních systémů. Nutný je zejména důslednější přístup ke kontrolám výdajů.	Co se týče programů na léta 1994–99, systémové slabiny řetě strategie uzavěrek (viz níže). V současném období se Komise nadále snaží o zlepšení cestou vlastních auditů koordinovaných s audity členských států a prostřednictvím akčních plánů podporovaných pravomocí pozastavit platby a provádět finanční opravy. Rovněž širší správné postupy, například v důležitější oblasti manažerských kontrol, o nichž se zmiňuje Účetní dvůr, a k nimž se plánuje vydání vzácných správných postupů v roce 2005.
<i>Prodloužení a problémy při uzavírání programů z období 1994–1999</i> Uzavírání programů z předchozího období bylo zdlouhavým a pracným procesem. Kvalita závěrečné dokumentace, kterou Komisi předložily členské státy, byla proměnlivá, a proto Komise musela často žádat o dodatečné informace. Komise provedla konečné platby, ačkoli nebyly dodrženy všechny požadavky právních předpisů. (Výroční zpráva za rok 2002, body 5.36 až 5.38; výroční zpráva za rok 2003, body 5.2.8 až 5.3.9)	Komise zkontrolovala závěrečné dokumenty a v některých případech provedla audit, které vedly k navrzení finančních oprav. Koncem roku 2004 nebyl uzavřen významný počet programů.	Audit Účetního dvora prokázal, že kontroly prováděné Komisí neodstraňují riziko, že Společenství spolufinancuje neuznatelné náklady. Komise by měla zajistit včasné přezkoumání dokumentace předložené členskými státy. Komise a členské státy by měly při uzavírání programů z období 2000–2006 využít poznatky získané v procesu uzavírání programů z období 1994–1999.	Strategie uzavěrek Komise – zahrnující audity stouby před uzavěrkou, kontrolu prohlášení nezavřeným orgánem při nadrokové výplatě posledních splátek a následně (ex post) audity uzavřených programů s následnými finančními opravami – značně snížila riziko neoprávněné vyplacených částek. Proces uzavěrek byl vykonáván kvalitně a obecně v přiměřené lhůtě a s ohledem na počet programů a složitost kontrolovaných skutečností. Jistá použitelná lze nicméně vyloučit a uplatnit při příští uzavěrek. V současnosti se připravuje pokyn.
<i>Omezení jistota Komise ohledně fungování řídicích a kontrolních systémů</i> Generální ředitelství pro strukturální opatření potvrzuje, že vnitřní systémy Komise poskytují přiměřenou jistotu ohledně zákonnosti a správnosti operací, nezaručují však plně fungování řídicích a kontrolních systémů v členských státech. Pro období 1994–1999 generální ředitelství nevznášelo žádné výhrady u všech čtyř strukturálních fondů. To není v souladu s připomínkami Účetního dvora potvrzenými Komisí, které uvádějí činné nedostatky systémů. Komise na připomínky Účetního dvora často odpovídala, že náležité kontroly budou provedeny po ukončení programů z období 1994–1999. Komise však plánuje provedení kontrol výdajů po provedení konečných plateb. Pouze ve výjimečných případech bude Komise provádět v členských státech kontroly před provedením platby. (Výroční zpráva za rok 2002, body 5.10 až 5.14 a 5.2.1; výroční zpráva za rok 2003, body 5.4.0 a 5.5.7 až 5.6.2)	Komise pokračovala v posuzování systémů a v programu auditů v členských státech.	Míra jistoty Komise se zvyšovala, ale řídicí a kontrolní systémy neposkytují dostatečnou jistotu zákonnosti a správnosti výdajů.	Koncepce generálních ředitelství pro strukturální fondy spočívá ve vytvoření záruk cestou auditů prováděných podle jejich strategií auditu a cestou posílení spolupráce s vnitrostátními auditovými orgány. Uplatňují se postupy vedoucí k nápravě nedostatků či k opravě neoprávněné vyplacených výdajů. Ujištění Komise ohledně programů na léta 1994–99 vychází z výše zmiňované komplexní strategie uzavěrek. Komise provádí audit po uzavěrkách a finanční opravy programů, v nichž jsou zjištěny neprobíhající výdaje. Provádění systematických auditů před výplatou částek by totiž nebylo slučitelné s její platební povinností. Ve všech případech se však prováděly pečlivé kontroly uzavěrekových dokladů.
<i>Omezení následná opatření Komise k zjištění auditu Účetního dvora</i> Bylo zaznamenáno zlepšení, ale následná opatření Komise k zjištění auditu Účetního dvora nejsou vždy včasná, přiměřená nebo úplná. Komise jen zřídka rozšířila své šetření nad rámec kontrolních vzorků zkoumaných Účetním dvorem, i když existují důkazy, že zjištěné chyby mohou mít systémový účinek. (Výroční zpráva 2002, body 5.44 až 5.5.2; výroční zpráva za rok 2003, body 5.6.3 až 5.6.5)	Následná opatření Komise se zlepšila, ačkoli prodloužila přetrvávají.	Komise by měla zajistit komplexní následná opatření, aby se předešlo nepatřlivým prodléváním.	Komise zaváděla počítačové aplikace ke sledování návazných opatření a k zajištění jejich komplexnosti a včasnosti.

KAPITOLA 6

Vnitřní politika včetně výzkumu

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	6.1–6.2
Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	6.3–6.47
Cíle a rozsah auditu	6.3
Hodnocení systémů dohledu a kontroly	6.4–6.24
Analýza rizik	6.4–6.5
Zavádění standardů vnitřní kontroly Komise	6.6–6.8
Hodnocení vybraných oblastí činnosti	6.9–6.17
Analýza následných finančních auditů provedených Komisí v oblasti vnitřních politik	6.18–6.24
Výsledky testů uskutečněných operací v oblasti vnitřních politik	6.25–6.35
Přehled výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálních ředitelů	6.36–6.39
Opatření přijatá v návaznosti na předchozí připomínky vyjádřené v souvislosti s prohlášením o věrohodnosti	6.40–6.41
Závěry a doporučení	6.42–6.47
Opatření přijatá v návaznosti na zvláštní zprávu č. 11/2003 „LIFE“	6.48–6.50

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

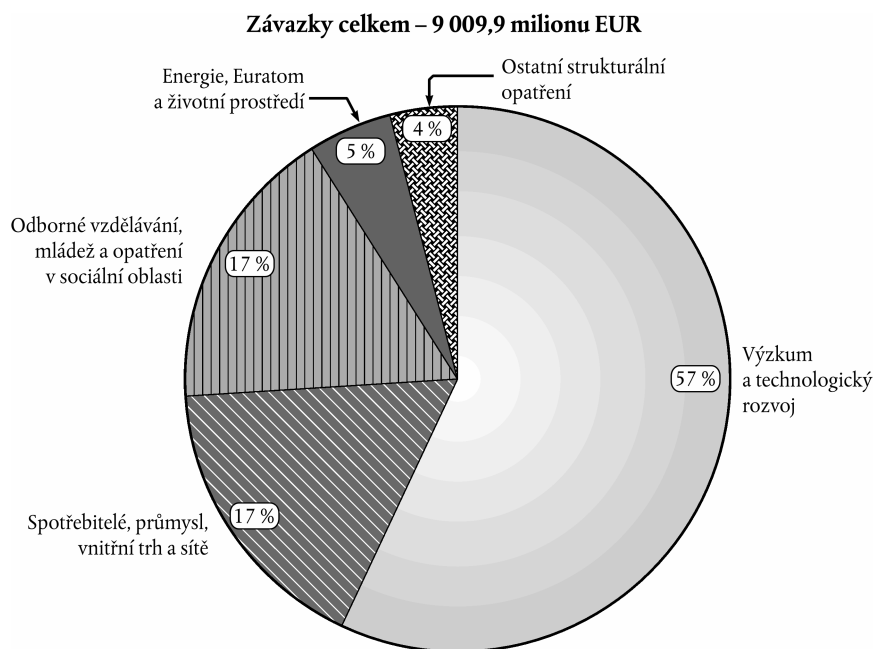
ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

6.1 Rozpočtová oblast vnitřních politik včetně výzkumu pokrývá širokou škálu činností, které přispívají k rozvoji jednotného trhu, a v roce 2004 představovala závazky v hodnotě 9 010 milionů EUR (viz **graf 6.1**) a platby v hodnotě 7 255 milionů EUR (viz **graf 6.2**). Více než polovina těchto prostředků se vztahovala k výzkumu a technologickému rozvoji (VTR).

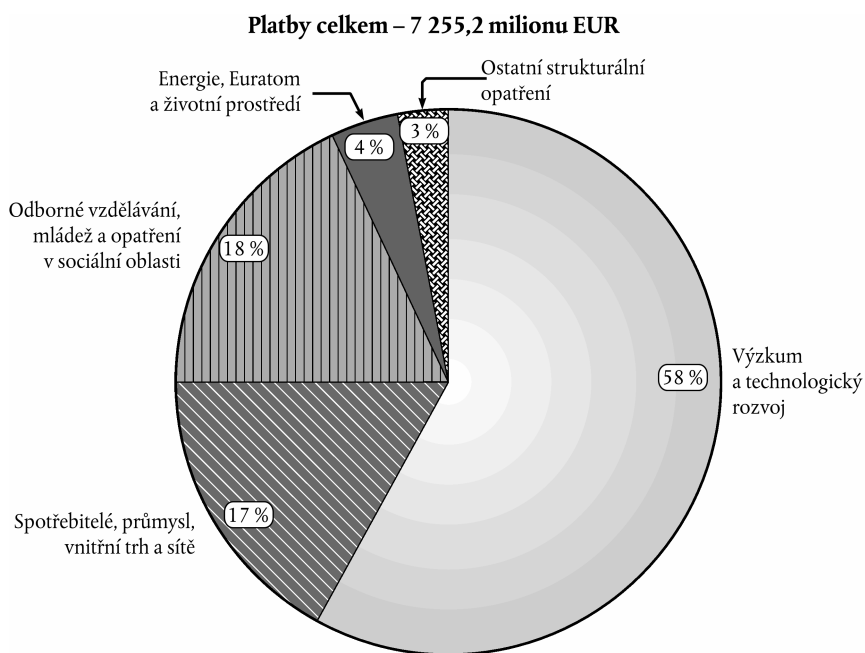
6.2 Většina opatření v oblasti vnitřních politik je přímo řízena Komisí ⁽¹⁾. Je obecným pravidlem, že vnitřní politiky se provádějí prostřednictvím různých víceletých programů, kterými se přidělují příjemcům z veřejného nebo soukromého sektoru granty na dokončení specifických opatření. Některá opatření, jako například v oblasti výzkumu, mají komplexní povahu. Granty se obvykle vyplácejí formou záloh, po kterých následují průběžné a konečné platby.

Graf 6.1 – Rozdělení závazků podle rozpočtové oblasti v roce 2004

Zdroj: Účetní závěrka za rok 2004.

⁽¹⁾ Hlavní výjimkou je Evropský fond pro uprchlíky, v jehož případě sdílí Komise řízení se členskými státy; viz výroční zpráva za rok 2003, bod 6.15.

Graf 6.2 – Rozdělení plateb podle rozpočtové oblasti v roce 2004

Zdroj: Účetní závěrka za rok 2004.

SPECIFICKÉ HODNOCENÍ V KONTEXTU PROHLÁŠENÍ O VĚROHODNOSTI

Cíle a rozsah auditu

6.3 Tento audit, jehož účelem bylo přispět k vyhotovení prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti souhrnného rozpočtu, posoudil, v jakém rozsahu poskytují vnitřní kontroly Komise ujištění o zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Audit se zaměřil na ⁽²⁾:

a) fungování vybraných systémů dohledu a kontroly:

- 8 z 24 standardů vnitřní kontroly Komise pro tři generální ředitelství: výzkum (GR RTD), informační společnost a média (GR INFSO) a ochrana zdraví a spotřebitele (GR SANCO),

⁽²⁾ Stejně jako většina programů v oblasti vnitřních politik financovaných z prostředků EU je řízena přímo Komisí. Národní kontrolní instituce se této oblasti nevěnují.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- řídicí a kontrolní systémy šestého rámcového programu (6. RP) pro výzkum a technologický rozvoj (VTR) ⁽³⁾, Evropský fond pro uprchlíky (*European Refugee fund – ERF*) v oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti ⁽⁴⁾ a opatření Společenství v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele (SANCO) ⁽⁵⁾,
 - zprávy o následných finančních auditech (auditech *ex post*) prováděných Komisí;
- b) testy vzorků závazků a plateb schválených v roce 2004;
- c) výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálních ředitelů ⁽⁶⁾.

*Hodnocení systémů dohledu a kontroly***Analýza rizik**

6.4 Platby v oblasti vnitřních politik se zakládají převážně na úhradě výdajů vykázaných příjemcem. Hlavním inherentním rizikem tohoto systému ovlivňujícím zákonnost a správnost uskutečněných operací je skutečnost, že příjemci nadhodnocují svá prohlášení o výdajích. Pokud tato nadhodnocení neodhalí vnitřní kontroly Komise, mohou vést k nadměrnému vyplácení prostředků. Toto riziko zvyšují četná smluvní ustanovení, nedostatečně jasné definice uznatelných výdajů a neexistence sankčních mechanismů.

6.4 Výroční zprávy o činnosti generálních ředitelů potvrzují problém četnosti chyb v prohlášeních předkládaných příjemci. Tyto chyby mohou vést jak k nadhodnocení prohlášení o výdajích, tak k jejich podhodnocení. V souvislosti s touto záležitostí jsou i nadále prováděna zvláštní opatření.

Pokud jde o 6. rámcový program, situaci by do budoucna měla rovněž zlepšit zjednodušená pravidla (viz bod 6.44).

⁽³⁾ Šestý rámcový program podporuje přímá a nepřímá opatření v oblasti výzkumu a technologického rozvoje, které se zabývají vybranými vědeckými oblastmi, a podporuje rozvoj a koordinaci národních politik v oblasti výzkumu v Evropské unii. Šestý rámcový program řídí společně pět generálních ředitelství Komise (generální ředitelství pro výzkum, pro informační společnost a média, pro energii a dopravu, pro podniky a průmysl a pro rybolov a námořní záležitosti). V roce 2004 byl v důsledku rozšíření Evropské unie na 25 členů celkový rozpočet 6. RP na období let 2002 až 2006 zvýšen z 17 500 na 19 235 milionů EUR. Programové období trvá od roku 2002 do roku 2006. Rozhodnutími upravujícími tuto oblast jsou: rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1513/2002/ES (Úř. věst. L 232, 29.8.2002, s. 1) a rozhodnutí Rady 2002/668/Euratom (Úř. věst. L 232, 29.8.2002, s. 34).

⁽⁴⁾ Programy prováděné generálním ředitelstvím pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost se vztahují k rozpočtové hlavě 18 (prostor svobody, bezpečnosti a práva). Položky závazků činily v roce 2004 511 milionů EUR.

⁽⁵⁾ Generální ředitelství pro ochranu zdraví a spotřebitele odpovídá za provádění opatření Společenství v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele, bezpečnosti potravin a za veterinární a fytosanitární opatření.

⁽⁶⁾ Generální ředitelství pro výzkum (GR RTD), generální ředitelství pro informační společnost a média (GR INFSO), generální ředitelství pro energii a dopravu (GR TREN), generální ředitelství pro ochranu zdraví a spotřebitele (GR SANCO), generální ředitelství pro podniky (GR ENTR), generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti (GR EMPL), generální ředitelství pro vzdělání a kulturu (GR EAC), společné výzkumné středisko (JRC), generální ředitelství pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost (GR JLS), generální ředitelství pro životní prostředí (GR ENV), generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (GR COMP), generální ředitelství pro vnitřní trh a služby (GR MARKT).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

6.5 Kontroly, které vykonává Komise, se skládají především z prověřování prohlášení o výdajích před provedením platby (kontroly *ex ante*) a z finančních auditů na úrovni konečného příjemce po uskutečnění platby (finanční audity *ex post*). Hlubkové předběžné kontroly (kontroly *ex ante*) by mohly snížit riziko nadměrného vyplacení prostředků. Riziko, že nadměrné vyplacení prostředků nebude zjištěno, je nadále vysoké, neboť některé druhy chyb lze odhalit pouze následnými finančními audity.

6.5 Na základě opatření 1 souhrnné zprávy Komise za rok 2001 byly posíleny předběžné kontroly (kontroly *ex ante*). Zejména na základě analýzy rizika mohou být po příjemci požadovány podklady k prohlášením o výdajích. Zvýšení počtu auditů po uskutečnění platby (audity *ex post*), které proběhly na základě téhož akčního plánu, umožňuje nejen snížit riziko vzniku chyb v předložených prohlášeních, ale má rovněž preventivní účinek. V této souvislosti je rovněž třeba si povšimnout zavedení osvědčení o auditu.

Zavádění standardů vnitřní kontroly Komise*Rozsah auditu*

6.6 Zavedení a fungování standardů vnitřní kontroly je v oblasti vnitřních politik nezbytné, neboť většina fondů týkajících se této oblasti je přímo řízena samotnou Komisí.

6.7 Účetní dvůr přezkoumal, jak GŘ RTD, GŘ INFSO a GŘ SANCO plní 8 (7) standardů z 24. Audit měl ověřit, zda byly zavedeny minimální požadavky kladené na standardy vnitřní kontroly (požadavky referenční hodnoty).

Další zlepšení vyžadovaná při zavádění standardů vnitřní kontroly

6.8 V GŘ RTD, GŘ INFSO a GŘ SANCO byly u vybraných osmi standardů požadavky referenční hodnoty v zásadě splněny, ale vyžaduje se další zlepšení především v níže uvedených případech:

— Audit v GŘ RTD odhalil, že standard č. 11 „Řízení rizik“ nebyl v roce 2004 stále ještě plně dodržován. Byly však podniknuty kroky k usnadnění splnění tohoto standardu v roce 2005.

6.8

— GŘ pro výzkum v souladu se standardem vnitřní kontroly č. 11 provedlo v roce 2004 analýzu rizik spjatých se svými činnostmi, tj.: analýzu *ex post* týkající se rizik řízení na úrovni každého ředitelství, kterou provedli inspektori, a dále analýzu rizik prostřednictvím vnitřního auditu s cílem vypracovat svůj roční plán auditu. V roce 2005 budou tyto dvě analýzy navíc doplněny analýzou strategických rizik, která byla započata v roce 2004.

(7) Standard vnitřní kontroly č. 11 „Analýza a řízení rizika“, č. 12 „Dostatečné informace o řízení“, č. 14 „Nesprávnosti ve výkaznictví“, č. 17 „Dohled“, č. 18 „Zaznamenávání výjimek“, č. 20 „Zaznamenávání a náprava nedostatků vnitřní kontroly“, č. 21 „Auditní zprávy“ a č. 22 „Útvar interního auditu“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- Audit potvrdil zjištění z výroční zprávy za rok 2003 ⁽⁸⁾ ohledně nedostatečného dodržování standardu č. 12 „Odpovídající informace o řízení“. Informace o řízení, které jsou k dispozici v GR RTD, neposkytují některé údaje o 6. RP, které Účetní dvůr pokládá za nezbytné k zajištění řádného monitorování tohoto programu (např. základní údaje o řízení smluv) ⁽⁹⁾.
- Generální ředitelství SANCO nesplnilo standard č. 22 „Útvar interního auditu“. Jeho útvaru interního auditu chyběli v průběhu roku 2004 dva ze tří zaměstnanců, což významně brzdilo provádění prací stanovených v ročním plánu auditů.
- Generální ředitelství SANCO splnilo standard č. 18 „Záznam výjimek“ pouze částečně, neboť zavedené postupy se omezovaly jen na výjimky v oblasti finančních a smluvních postupů.
- GR přijalo opatření s cílem tuto situaci v roce 2005 zlepšit a vytvořilo pracovní skupinu, aby vytvořila soupis hodnotících tabulek, které jsou vypracovány na úrovni GR a ředitelství, a aby sepsala doporučení, jak zdokonalit a sjednotit stávající nástroje. Kromě toho jsou od března 2005 údaje týkající se smluv uzavřených na základě 6. rámcového programu uváděny v měsíční hodnotící tabulce.
- Nedostatek zaměstnanců měl dopad na rozvržení plánovaných auditů. GR SANCO přijalo nezbytná opatření, aby tento dopad minimalizovalo, i když plán auditů musel být nevyhnutelně upraven.
- GR SANCO vypracuje další pokyny, jak zacházet s výjimkami v oblasti nefinančních postupů, zejména pokud jde o stupeň oprávnění, formální požadavky zápisu a následná opatření.

Hodnocení vybraných oblastí činnosti

6.9 Účetní dvůr prověřil řídicí a kontrolní postupy šestého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj (6. RP), Evropského fondu pro uprchlíky a opatření Společenství v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele (viz **příloha 2**). Ověření fungování většiny kontrol bylo provedeno na základě výběru vzorku operací ⁽¹⁰⁾ (viz body 6.25–6.35).

Šestý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj (6. RP)

Společný informační systém stále není plně funkční

6.10 Používání společného informačního systému je hlavním faktorem ovlivňujícím efektivnost vnitřních kontrol Komise ⁽¹¹⁾. V roce 2002 zahájila Komise vývoj tohoto systému pro různé

6.10 Informační systém vztahující se k 6. RP musí být propracován s ohledem na různorodé potřeby vnitřní integrace operačních postupů v rámci každého GR a na potřeby vnější integrace mezi jednotlivými GR. V létě 2004 přijala všechna GR, která se věnují výzkumu, společnou strukturu řízení s cílem dohlížet na rozvoj informačního systému týkajícího se 6. RP.

Rozličnost potřeb a operačních postupů těchto GR však až doposud vedla spíše než ke společnému systému k systému integrovanému.

Komise má za to, že rozvoj integrovaného informačního systému je důležitý pro řízení nepřímých opatření v oblasti výzkumu a technického rozvoje a v této oblasti setrvá ve svém úsilí, zejména v případě postupů, které ovlivňují vztahy mezi navrhovateli a smluvními stranami a které jsou významné pro poskytování informací v oblasti prohlášení a řízení.

⁽⁸⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, první odrážka bodu 6.5.

⁽⁹⁾ Viz doporučení Účetního dvora ve zvláštní zprávě č. 1/2004 o řízení nepřímých opatření v oblasti VTR 5. rámcového programu (5. RP), bod 135.

⁽¹⁰⁾ Pro 6. RP: vzorek čtrnácti plateb vybraných tak, aby bylo zajištěno pokrytí všech podprogramů a služeb. Pro ERF: vzorek plateb osmi členských států, rozšíření kontrol průběžných plateb na konečného příjemce ve třech členských státech. Pro veřejné zdraví a ochranu spotřebitele: vzorek dvaceti plateb na úrovni Komise a v pěti případech rozšíření kontrol na úroveň konečného příjemce.

⁽¹¹⁾ Viz doporučení Účetního dvora v jeho zvláštní zprávě č. 1/2004 o řízení nepřímých opatření v oblasti VTR v rámci pátého rámcového programu (5. RP), body 124–126.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

etapy řízení nepřímých opatření v oblasti VTR (hodnocení návrhů, vyjednávání a výběr, řízení smluv a projektů). V roce 2004, dva roky před skončením programového období 6. RP, nebyl žádný společný informační systém ani integrovaný informační systém plně funkční, přestože Komise vyjádřila záměr jej zavést ⁽¹²⁾. Tato situace (zjištěná již v roce 2003 ⁽¹³⁾) má vliv na efektivní fungování vnitřních kontrol ve všech oblastech řízení 6. RP, a zejména v těch oblastech, které se týkají schvalování závazků a plateb a stanovení ukazatelů řízení v souladu se standardem vnitřní kontroly č. 12. Tato skutečnost byla potvrzena návrhem na vyjádření výhrady vůči informačnímu systému v prohlášení jedné ze schvalujících osob a obtížemi, které měla Komise při poskytování podrobných údajů o opatřeních v rámci 6. RP.

Povinnost poskytnout osvědčení o auditu

6.11 Jednou z hlavních změn zavedených 6. RP za účelem snížení rizika vzniku chyb na úrovni konečného příjemce je požadavek, aby výdaje předkládané Komisi ověřil externí auditor ⁽¹⁴⁾. Tato certifikace (vydání osvědčení o auditu) je součástí kontrolních systémů Komise. Audit provedený Účetním dvorem odhalil neuznatelné výdaje ⁽¹⁵⁾, které nebyly rozpoznány v odpovídajících osvědčeních o auditu předložených Komisi jako doklad k žádosti o platbu.

Evropský fond pro uprchlíky (ERF)

Členské státy neprovedly povinné kontroly opatření

6.12 Členské státy by měly prostřednictvím kontrol alespoň 20 % celkových uznatelných výdajů zajistit, aby opatření byla řízena v souladu s platnými předpisy Společenství a finanční prostředky jim byly poskytovány v souladu se zásadami řádného

Co se týče zejména schvalování závazků a plateb na základě 6. RP, jak na ústřední tak místní úrovni existují nástroje řízení toků, která zajistí, že budou vydána příslušná schválení.

Otázka týkající se standardu č. 12 se vztahuje na GŘ pro výzkum a je o ní pojednáváno v bodě 6.8.

6.11 Hlavním úkolem osvědčení o auditu je Komisi poskytnout dodatečné ujištění, pokud jde o realitu a přesnost prohlášených výdajů. Osvědčení však ve skutečnosti nemohou vyloučit možnost výskytu chyb. Účinnost osvědčení o auditu v oblasti odhalení chyb se pravděpodobně zlepší s rostoucí zkušeností a Komise má v úmyslu zrychlit postup jejich zdokonalování prostřednictvím informací určených příjemcům a auditorům, přičemž bude průběžně hodnotit přínos těchto osvědčení pro obecný kontrolní systém.

6.12 Komise je členským státům nápomocna při zlepšování kontrolních systémů Evropského fondu pro uprchlíky (ERF), zejména během monitorovacích návštěv a kontrol na místě. Komise navíc uspořádá pracovní schůzky s tematikou kontrolních systémů osvědčených postupů řízení: plánování opatření, sledování projektů, kontrola výdajů atd.

Komise má za to, že návštěvy na místě jsou osvědčený postup, i když pravidla ERF jej výslovně nestanoví. Již od roku 2004, kdy se program začal používat, dotčený členský stát ověřuje všechny projekty prostřednictvím kontroly na místě.

⁽¹²⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 6.9 a zvláštní zpráva č. 1/2004, body 82–85.

⁽¹³⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 6.9.

⁽¹⁴⁾ Článek 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2321/2002 ze dne 16. prosince 2002 o pravidlech pro účast podniků, výzkumných středisků a vysokých škol a pro šíření výsledků výzkumu k provádění šestého rámcového programu Evropského společenství (2002–2006). Výdaje na certifikaci se plně hradí z příslušného fondu Společenství.

⁽¹⁵⁾ V roce 2004 bylo v rámci 6. RP vydáno deset osvědčení o auditu. Neuznatelné výdaje se vyskytly ve dvou případech, které kontroloval Účetní dvůr. Kromě toho v jednom z těchto dvou případů auditori nezjistili, že zálohové platby byly investovány do společných fondů a že vzniklé úroky nebyly vykázány. Jejich částky sice nebyly vysoké, ale tato skutečnost poukazuje na omezení procesu certifikace.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

finančního řízení ⁽¹⁶⁾. V rozporu s ustanoveními příslušných pravidel nebyla v jednom z navštívených členských států po kontrole podkladové dokumentace provedena následná kontrola opatření na místě. To potvrzuje zjištění uvedená ve výroční zprávě za rok 2003 ⁽¹⁷⁾ ohledně „nedostatků v kontrolních systémech“ zjištěných na úrovni členských států.

V jednom členském státě není delegování úkolů v souladu s finančním nařízením

6.13 Jak Komise zjistila již v průběhu své kontrolní návštěvy v jednom ze členských států, vnitrostátní orgán delegoval některé klíčové úkoly týkající se řízení opatření v oblasti Evropského fondu pro uprchlíky na soukromou společnost ⁽¹⁸⁾. Tento postup není v souladu s ustanovením finančního nařízení o delegování úkolů na třetí strany. Nápravná opatření, která doporučila Komise, byla provedena pozdě.

Neuznatelnost výdajů

6.14 V minulém roce ⁽¹⁹⁾ zjistil Účetní dvůr nedostatky v řízení repatriačních opatření souvisejících s nedodržováním kritérií uznatelnosti. Letos vyvstaly dodatečné otázky týkající se nedodržování kritérií uznatelnosti pro cílové skupiny, což lze vyřešit pouze změnami v právním rámci (viz bod 6.34).

6.13 Komise při své kontrolní návštěvě zjistila, že delegovaných úkolů je příliš mnoho, a tuto skutečnost neprodleně ohlásila vnitrostátním orgánům. Povahy delegovaných úkolů byla upravena při novém výběrovém řízení, kdy bylo obnoveno plnění.

6.14 Komise se v obecné rovině snažila být členským státům nápomocna při přesném uplatňování stávajících pravidel o uznatelnosti cílových skupin a i nadále velice pečlivě analyzuje prohlášení o výdajích. Tak byla po kontrole ex post v jednom členském státu provedena finanční oprava, zejména s ohledem na výdaje, jež jsou neuznatelné z důvodu této povahy.

Komise má za to, že kritéria uznatelnosti jsou dodržována v případě žadatelů o azyl, jejichž žádost byla odmítnuta (viz bod odpovědi 6.34).

Právní rámec týkající se pojetí země původu byl vyjasněn ve směrnici Rady 2004/83/ES a v novém právním základu ERF 2, který byl přijat v prosinci 2004.

⁽¹⁶⁾ Článek 18 rozhodnutí Rady 2000/596/ES ze dne 28. září 2000 o zřízení Evropského fondu pro uprchlíky a článek 5 rozhodnutí Komise 2002/307/ES ze dne 18. prosince 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provedení rozhodnutí Rady 2000/596/ES, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy, jakož i postupy pro provádění finančních oprav v rámci opatření spolufinancovaných z Evropského fondu pro uprchlíky.

⁽¹⁷⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 6.16.

⁽¹⁸⁾ Delegované úkoly zahrnovaly: podpis smluv, vymáhání finančních prostředků a platby bez předchozího schválení vnitrostátním orgánem, což je v rozporu s článkem 57 finančního nařízení: vnějším soukromoprávním subjektům jiným než subjektům pověřeným veřejnou službou lze na základě dohod svěřit úkoly technického poradenství a správní, přípravné nebo doplňující úkoly, které nezahrnují ani výkon veřejné moci, ani použití pravomoci volného uvážení.

⁽¹⁹⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, body 6.12–6.26.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Opatření Společenství v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele

6.15 Velká část rozpočtu věnovaná na programy v oblasti veřejného zdraví⁽²⁰⁾ se vynakládá na spolufinancování projektů vybraných v návaznosti na roční výzvy k předkládání návrhů. V oblasti ochrany spotřebitele⁽²¹⁾ se každý rok publikuje výzva k předkládání návrhů na konkrétní projekty. Velká část ročního rozpočtu se však plní přímým uzavíráním smluv na studie a služby a opatření se provádějí společně s členskými státy. Za obě tyto oblasti odpovídá GŘ SANCO.

Analýza postupů

6.16 Řízení a kontrolu realizace těchto činností provádí převážně jednotlivá ředitelství. Na ústřední úrovni generálního ředitelství se nicméně uskutečňuje dodatečná předběžná kontrola na základě vzorku finančních operací, výbor pro zadávání veřejných zakázek vydává stanoviska ke správnosti postupů nabídkových řízení a jednotka následně finanční kontroly provádí audity na úrovni konečných příjemců. Útvar interního auditu vydává stanoviska ke kvalitě řízení a vnitřního kontrolního systému určená generálnímu řediteli.

6.17 Účetní dvůr provedl analýzu postupů zavedených v roce 2004 a shledal, že jsou přiměřené. Nicméně chyby zjištěné při testování uskutečněných operací (viz bod 6.29) poukazují na skutečnost, že v minulosti nebyly tyto postupy uplatňovány soustavně a důsledně. Finanční nařízení nebylo plně dodržováno, a to zejména v následujících ohledech:

- Finanční nařízení stanoví, že všechny platby musí být ověřeny. Co se týká zálohových plateb, nelze prokázat, že schvalující osoby systematicky prováděly předběžná ověření.
- V postupech se nestanoví povinnost vypracovat odhad pohledávek v podobě úroků plynoucích z předběžného financování, jež požaduje finanční nařízení (viz bod 6.28).

6.17 Viz bod 6.29.

- Finanční toky GŘ SANCO jsou navrženy v souladu s finančním nařízením a zohledňují rizika, která s sebou nesou různé finanční operace. V případě zálohových plateb příslušná schvalující osoba před schválením výdajů osobně provede nezbytná ověření. Kvalita dokladů týkajících se těchto kontrol se zlepšila.
- Komise připustila, že existuje problém proporcionality, a navrhuje změnit stávající finanční nařízení a jeho prováděcí pravidla s cílem stanovit mezní hodnoty předběžného financování; při nižší hodnotě by nemusel být stanoven odhad pohledávek nebo by nemusely být vybírány skutečně vytvořené úroky. GŘ SANCO mezitím uvede v soulad postupy týkající se odhadu příjmů z úroků s finančním nařízením.

⁽²⁰⁾ Současný program veřejného zdraví s celkovým rozpočtem 312 milionů EUR na období 2003 až 2008 nahradil osm různých akčních programů, které byly prováděny před rokem 2003. Projekty mají za cíl zlepšit informovanost o otázkách veřejného zdraví, posílit schopnost reagovat na hrozby pro zdraví nebo se zaměřit na faktory, které mají na zdraví vliv.

⁽²¹⁾ Rámcové rozhodnutí o financování opatření Společenství na podporu ochrany spotřebitelů stanoví na období let 2004 až 2007 rozpočet ve výši 72 milionů EUR.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Analýza následných finančních auditů provedených Komisí v oblasti vnitřních politik

6.18 Většina grantů v rámci programů vnitřních politik se vyplácí přímo konečnému příjemci bez jakéhokoli dalšího spolufinancování z veřejných zdrojů. Z tohoto důvodu je třeba poskytnout ujistění na základě následných finančních auditů na úrovni konečného příjemce. Tyto audity, které vykonávají oddělení auditu v rámci jednotlivých generálních ředitelství, nebo soukromé auditorské firmy jménem Komise, se zaměřují na prohlášení o výdajích, která předkládají příjemci k úhradě. Komise dále pro některé oblasti rozpočtu požaduje, aby příjemci dokládali prohlášení o výdajích osvědčením (viz bod 6.11) nezávislého auditora ⁽²²⁾.

6.19 Audit Účetního dvora se týkal:

- analýzy vývoje počtu, výsledků a věcného rozsahu auditů ve srovnání s předcházejícími roky,
- analýzy výsledků auditu na základě vzorku auditních zpráv vypracovaných externími auditorskými firmami a
- kontroly vzorku auditních zpráv Komise týkajících se smluv na provedení nepřímého výzkumu a opatření financovaných generálním ředitelstvím pro životní prostředí.

Vývoj provedených auditů

6.20 Analýza Účetního dvora odhalila toto:

- ačkoli v roce 2004 v některých generálních ředitelstvích vzrostl počet auditů, celkově došlo k jeho poklesu (**tabulka 6.1**) z 552 auditů dokončených v předcházejícím roce na 496 (což odpovídá 2 % smluv ve stadiu realizace), ale vymahatelné částky ve skutečnosti vzrostly ⁽²³⁾,
- audity provedené pěti generálními ředitelstvími v průběhu posledních šesti let naznačují, že částky, které jsou na základě finančního auditu vymahatelné, pravděpodobně pozitivně korelují s počtem auditovaných smluv (viz **graf 6.3**). Proto je třeba poznamenat, že cíl zkontrolovat 10 % všech dodavatelů v rámci 5. RP (2001–2004), který si stanovila Komise, nebyl dosažen (viz **tabulka 6.2**) ⁽²⁴⁾.

6.20

- V každém generálním ředitelství je situace velice odlišná; v kapitole 6 jsou uvedeny nejružnější politiky. Je třeba podotknout, že po většinou část roku 2004 nebyla pro rámcové programy v oblasti VTR dostupná žádná kapacita pro externí audit. V současné době se používá nová smlouva.
- Program auditů týkající se 5. RP se provádí a lhůta pro dosažení jeho cíle byla stanovena na konec roku 2007. Komise usilovně pokračuje v provádění auditů ex post. Potvrzuje však, že, i když některá GR překročila cíl, bude muset znovu posoudit svůj cíl, aby auditu bylo podrobeno 10 % smluv vztahujících se k 5. RP, neboť konečný počet smluv, u kterých by měl být proveden audit, je značně vyšší, než se předpokládalo.

⁽²²⁾ Toto opatření se uplatňuje na šestý rámcový program pro výzkum a na program LIFE. V oblasti VTR se osvědčení obvykle požaduje pouze pro žádosti o konečnou platbu v rámci 6. RP ke každé smluvní splátce. V roce 2004 bylo uskutečněno pouze několik konečných plateb v rámci 6. RP.

⁽²³⁾ Kromě částky 95,5 milionu EUR za veterinární opatření vrácené v roce 2003.

⁽²⁴⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, bod 6.43.

Tabulka 6.1 – Oblast vnitřních politik – audity provedené Komisí (nebo jejím jménem) ukončené v roce 2004 ⁽¹⁾

Generální ředitelství	Počet ukončených auditů		Počet auditovaných smluv		Počet smluv ve stádiu realizace		Hodnota auditovaných smluv (v milionech EUR)		Hodnota smluv ve stádiu realizace (v milionech EUR)		Opravy uznatelných nákladů ve prospěch provedené v důsledku auditů (opravy ve prospěch dodavatelů nejsou zohledněny)			
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	Částky (v milio- nech EUR)	Hodnota auditova- ných smluv v %	Částky (v milio- nech EUR)	Hodnota auditova- ných smluv v %
AGRI – Zemědělství	12 ⁽³⁾	5	19	6	268	245	29,78	16,18	52,87	42,54	0,75	2,5	0,00 ⁽⁶⁾	0,0
EAC – Vzdělání a kultura	126	75	173	80	19 424	15 884	95,46	31,20	743,88	740,30	2,43	2,5	1,40	4,5
EMPL – Zaměstnanost a sociální věci	17	25	19	27	1 559	1 639	7,11	11,53	125,90	139,56	0,18	2,6	0,14	1,2
TREN – Energie a doprava	25	59	37	89	1 630	1 508	52,92	504,00	2 061,65	1 860,00	2,53 ⁽⁸⁾	4,8	14,91 ⁽⁹⁾	3,0
ENTR – Podniky a průmysl	28	43	41	64	1 463	1 684	39,66	38,12	1 62,46	221,96	0,02	0,0	1,00	2,6
ENV – Životní prostředí	23	42	52	73	1 711	1 748	35,68	20,25	352,65	385,87	0,21	0,6	0,57	2,8
FISH – Rybolov a moře ⁽²⁾	31	18	64	41	216	238	74,20	12,23	233,43	270,01	3,90	5,3	1,16 ⁽⁴⁾	9,5
JLS – Spravedlnost, svoboda a bezpečnost	8	8	30	47	923	901	3,62	19,93	95,88	117,00	0,80	22,1	1,62	8,1
SANCO – Ochrana zdraví a spotřebitele ⁽⁷⁾	0	8	0	12	není uvedeno	522	0,00	4,60	123,60	153,90	0,00	0,0	0,20	4,3
INFOS – Informační společ- nost	74	95	197	230	2 859	2 320	64,69	115,37	3 040,00	1 745,00 ⁽⁵⁾	4,49	6,9	8,20	7,1
RTD – Výzkum	208	118	258	167	8 229	7 696	181,35	263,40	3 045,00	3 451,39	3,05	1,7	2,79	1,1
Celkem	552	496	890	836	38 282	34 385	584,47	1 036,81	10 037,31	9 127,53	18,36	3,1	31,99	3,1

⁽¹⁾ Definice používané v této tabulce:

- Počet ukončených auditů: počet finančních auditů týkajících se jednotlivých příjemců, k nimž byla během roku 2004 vyhotovena závěrečná auditní zpráva.
- Počet smluv ve stádiu realizace: Počet smluv podepsaných v průběhu daného roku, které nebyly dosud realizovány, plus celkový počet smluv, které byly podepsány před začátkem uvedeného roku a v jeho průběhu ještě nebyly realizovány.
- Realizované smlouvy = smlouvy, jejichž podmínky byly splněny, veškeré finanční a technické kontroly byly provedeny a uskutečnila se konečná platba.
- Pojem „smlouva“ označuje jak smlouvy (opatření se sdílenými náklady nebo smlouvu uzavřenou na základě postupů pro zadávání veřejných zakázek), tak dotace (pokud bylo dosaženo finanční dohody).
- Hodnota auditovaných smluv: skutečná hodnota pouze těch smluv, které byly kontrolovány na místě u auditovaného dodavatele. (Nejde o celkovou hodnotu smlouvy, ale o její část týkající se auditovaného subjektu a zároven pouze o ty smlouvy, které byly kontrolovány na místě u dodavatele, a ne o všechny jeho smlouvy s Komisí).

⁽²⁾ Včetně opatření v oblasti výzkumu a sběru údajů (GR FISH zahájilo auditu těchto opatření v roce 2004) a kontroly v oblasti rybolovu.⁽³⁾ Počet auditů zahrnuje 2 audity týkající se systému „Idea“ (identifikace zvířat) provedené v Nizozemsku a Španělsku z rozpočtové položky BI-3 6 0.⁽⁴⁾ V době vypracování zprávy byly uvedené hodnoty pouze orientační.⁽⁵⁾ Částka odpovídající zbývajícím hodnotám smluv ve stádiu realizace.⁽⁶⁾ Částky, které byly v roce 2004 vráceny na základě auditů provedených v roce 2003, budou oznámeny v roce 2005, kdy dojde k vydání závěrečné auditní zprávy.⁽⁷⁾ Zahrnuje pouze oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele. Hodnota auditovaných smluv je částka financovaná z prostředků EU. Vymahatelné částky představují část neuznatelných výdajů EU.⁽⁸⁾ GR TREN: Tato částka odpovídá hodnotě před uplacením míry spolufinancování. Vymahatelná částka po uplacení míry spolufinancování činí 0,82 milionu EUR.⁽⁹⁾ GR TREN: Tato částka odpovídá hodnotě před uplacením míry spolufinancování. Vymahatelná částka po uplacení míry spolufinancování činí 7,1 milionu EUR.

Zdroj: Evropská komise.

**Tabulka 6.2 – Generální ředitelství pověřená realizací rámcových programů pro výzkum a technologický rozvoj (VTR)
– Souhrnná tabulka auditů vztahujících se k 5. RP ukončených v roce 2001 až 2004**

Odpovědné generální ředitelství		Celkový počet ukončených auditů týkajících se 5. RP					Celkový počet auditovaných smluv týkajících se 5. RP				
		2001	2002	2003	2004	Celkem	2001	2002	2003	2004	Celkem
GŘ RTD	Interní	1	25	19	12	57	1	28	23	18	70
	Externí	1	88	177	100	366	1	105	218	142	466
	GŘ celkem	2	113	196	112	423	2	133	241	160	536
GŘ INFOS	Interní	0	4	2	2	8	0	4	2	2	8
	Externí	0	8	58	91	157	0	10	159	225	394
	GŘ celkem	0	12	60	93	165	0	14	161	227	402
GŘ TREN	Interní	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1
	Externí	0	7	7	41	55	0	17	13	58	88
	GŘ celkem	0	7	8	41	56	0	17	14	58	89
GŘ ENTR ⁽¹⁾	Interní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Externí	0	5	21	34	60	0	5	25	51	81
	GŘ celkem	0	5	21	34	60	0	5	25	51	81
GŘ FISH	Interní	1	15	20	16	52	1	17	24	30	72
	Externí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	GŘ celkem	1	15	20	16	52	1	17	24	30	72
Interní celkem		2	44	42	30	118	2	49	50	50	151
Externí celkem		1	108	263	266	638	1	137	415	476	1 029
Celkem		3	152	305	296	756	3	186	465	526	1 180

⁽¹⁾ Je třeba poznamenat, že 17 auditů uzavřených generálním ředitelstvím ENTR v roce 2003 (vztahujících se na 20 smluv v rámci 5. RP) bylo převedeno na generální ředitelství INFOS a tímto generálním ředitelstvím bylo uzavřeno v roce 2004. V důsledku toho se změnil počet auditů, které uzavřelo generální ředitelství ENTR v průběhu roku 2003 (a počet auditovaných smluv).

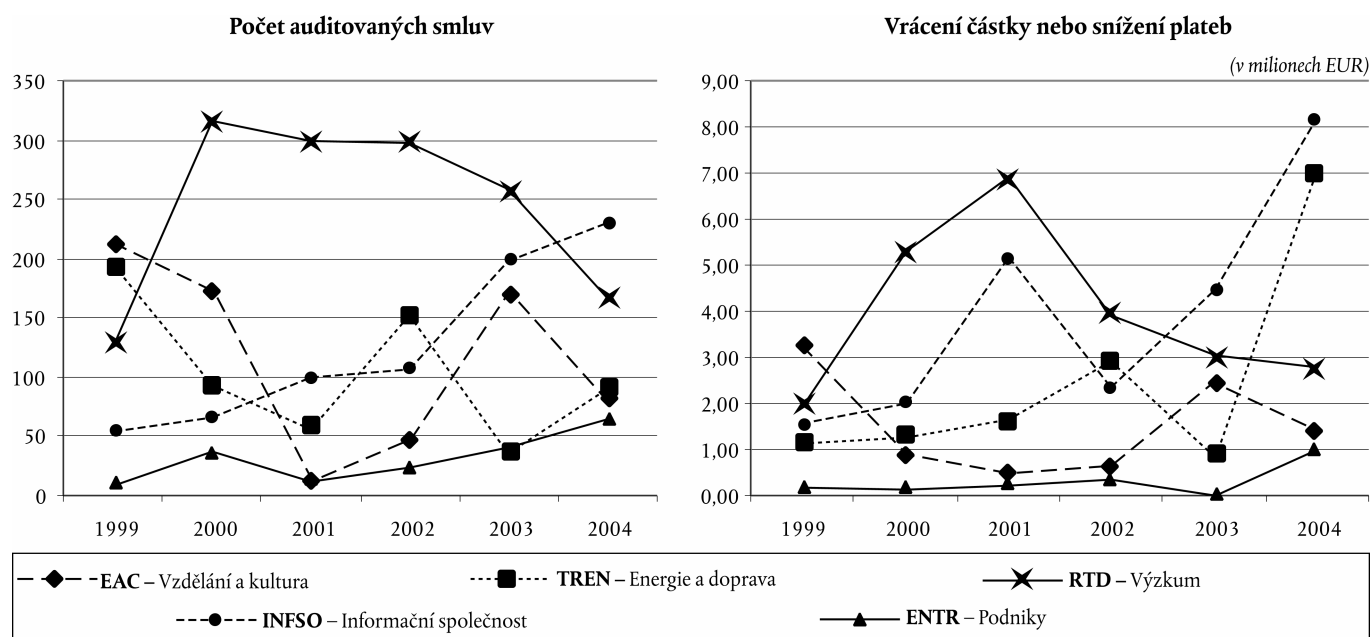
Poznámka: Celkový počet smluv v rámci 5. RP (ES a Euratom) činí 23 375.

Proto si Komise stanovila pro 5. RP cíl uzavřít 2 337 auditů. Nicméně číslo 23 375 musí být zpřesněno, neboť někteří dodavatelé byli započteni dvakrát.

Obsahuje velký počet méně významných dodavatelů, tj. dodavatelů, na něž připadá méně než 20 000 EUR.

Zdroj: Komise.

Graf 6.3 – Audity provedené Komisí

Zdroj: Výroční zprávy za rok 1999 až 2003. Údaje za rok 2004 poskytla příslušná generální ředitelství.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Audity provedené externími auditorskými firmami – rozsah a harmonogram

6.21 Výsledky auditů provedených externími auditorskými firmami jménem Komise byly prověřeny za účelem zjištění, zda jsou platným zdrojem informací pro posouzení zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Na úrovni příslušných generálních ředitelství (GŘ RTD, GŘ TREN, GŘ INFSO a GŘ ENTR) byl prověřen vzorek 31 auditních spisů.

6.22 Mandát vyplývající ze smlouvy externím auditorským firmám je omezen na prověření prohlášení o výdajích na úrovni konečného příjemce. Jiné problematiky, které mají dopad na zákonnost a správnost operací a které by v některých případech mohl prověřit externí auditor, jako například dosažení cílů smlouvy nebo včasné poskytnutí smluvně sjednaného plnění konečným příjemce, nejsou předmětem těchto auditů.

6.23 Analýza vzorku auditních zpráv odhalila, že prodleva mezi zahájením a ukončením auditu činí v průměru 416 dnů. Zatímco určitá prodleva je pro dokončení auditu nevyhnutelná, některá zpoždění (v rozmezí 94 až 770 dnů) ⁽²⁵⁾, která byla zjištěna, jsou nadměrná (viz **tabulka 6.3**). Vzhledem k tomu, že téměř při všech auditech byly v prohlášeních o výdajích zjištěny chyby, znemožňují tato dlouhá zpoždění včasné navrácení neoprávněně získaných grantů, nebo naopak včasné provádění plateb příjemcům Komisí.

6.22 Vedoucí vědeckí pracovníci Komise posuzují průběžné zprávy příjemců a tím dohlíží na uskutečňování (vědeckých/technických) cílů. Skupina nezávislých odborníků provede rovněž vědecká hodnocení a ověří, zda je plnění v oblasti vědy v souladu se smluvními ustanoveními. Finanční auditoři nemají odborné znalosti, aby zhodnotili plnění v oblasti vědy, a tak jejich práce spočívá pouze v ověření, zda jsou žádosti o úhradu v souladu s finančními ustanoveními smlouvy.

6.23 Postup je takový, že při zahájení hromadných auditů Komise informuje všechny vybrané smluvní strany, že audit bude proveden jejím jménem externí auditorskou firmou. Na auditu se začne skutečně pracovat o více než tři měsíce (v průměru sto dní) později podle časového plánu externí auditorské firmy. Tato lhůta by neměla být započítána do doby vlastního auditu. Po dokončení zprávy následuje období třiceti dnů pro konzultace se smluvními stranami (čl. 26 odst. 3 přílohy II vzorové smlouvy pro 5. RP). Lhůta mezi zahájením a koncem auditu se tedy pohybuje mezi dvanácti a patnácti měsíci (od 365 do 450 dnů). V nemnoha případech, kdy je nutné vyřešit složité problémy spjaté s auditem nebo se smlouvou, nebo pokud jsou předložena nová prohlášení o výdajích, může být tato lhůta prodloužena.

Obecně externí auditoři provádějí hromadné audity ve lhůtě devíti až dvanácti měsíců (od 270 do 365 dnů) v souladu se smlouvou uzavřenou s externí auditorskou firmou. Smluvní ustanovení, jimiž jsou auditoři vázáni, umožňují uložení peněžitých sankcí za nesplnění smluvené práce ve stanovené lhůtě (1,5 % z hodnoty smlouvy za každý měsíc prodlení). Komise tyto sankce systematicky ukládala.

⁽²⁵⁾ Podobné připomínky již byly zaznamenány v bodě 6.52 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2002, který se týkal GŘ RTD, jakož i v bodě 6.33 výroční zprávy Účetního dvora za rok 2003, který se týkal auditů GŘ EAC.

Tabulka 6.3 – Počet dnů potřebných na dokončení finančních auditů Komise

GŘ	Počet auditů ve vzorku	Průměrný počet dnů			Celkové zpoždění	
		Od uvědomění dodavatele do vydání auditní zprávy	Od vydání auditní zprávy do vydání prováděcího rozhodnutí ⁽¹⁾	Celkem	Min.	Max.
INFSO	10	357	149	506	355	770
RTD	12	334	47	381	247	605
TREN	7	244	148	392	301	475
ENTR	2	168	101	269	94	443
4 GŘ	31	310	106	416	94	770

(1) Tato prodleva zahrnuje rovněž dohazovací řízení s dodavatelem. Prováděcí rozhodnutí je základem pro zahájení nápravných opatření. Výsledky auditu jsou rozeslány provozním oddělením k realizaci.

Zdroj: Analýza Účetního dvora.

Nedostatečná opatření přijímaná v návaznosti na následné finanční auditu v generálním ředitelství pro životní prostředí

6.24 Analýza auditních zpráv a spisů provedená Účetním dvorem v GŘ ENV vedla k následujícím zjištěním ⁽²⁶⁾:

- Příkazy k vrácení platby byly vydány příliš pozdě. V roce 2003 doporučili auditoři Komise vymáhání 391 000 EUR. Do listopadu 2004 příjemci vrátili z této částky pouze 54 %, a to částečně kvůli očekávanému šetření úřadem OLAF. Ačkoliv průměrná doba, která uplyne od obdržení závěrečné auditní zprávy do vydání příkazu k vrácení platby, se zkrátila ze 152 dnů v roce 2003 na 138 dnů v roce 2004, zůstává i nadále příliš dlouhá. Oproti tomu příjemci vraceli neoprávněně získané částky v průměru do padesáti dnů od vydání příkazu k vrácení platby.
- Nedostatečné monitorování smluv: Většina prověřovaných spisů Komise nenavštěvovala tomu, že by technické útvary zaslaly auditním útvarům reakci na nápravná opatření. Od okamžiku, kdy technické útvary zjistí problémy nebo kdy jsou tyto problémy zdokumentovány v auditních zprávách, uplyne dlouhá doba, než příslušný útvar rozhodne o vhodném opatření, jako je např. provedení kontroly u příjemce, snížení konečné platby nebo vydání příkazu k vrácení platby. V jednom případě bylo rozhodnutí provést audit na místě přijato až 16 měsíců po uskutečnění konečné platby.

6.24

- Závěrečné zprávy z následných auditů se zasílají provozním jednotkám, které informují příjemce o výsledcích auditu a vyzvou je, aby podali další připomínky nebo aby poskytli další podklady. Pověřený schvalující úředník přijme rozhodnutí o příkazu k vrácení platby teprve poté, co příjemce odpověděl. Podle finančního nařízení musí být před vydáním příkazu k vrácení platby a vrubopisu příjemci rovněž zaslán informující dopis. Vzhledem k tomuto konzultačnímu postupu je několikaměsíční lhůta mezi přijetím auditní zprávy a přijetím nápravných opatření nevyhnutelná.

- Komise souhlasí s tím, že závěry z auditů musí být zahrnuty do formálnějšího a měřitelnějšího postupu v rámci GŘ ENV.

Útvar následného auditu od konce roku 2004 zavedl formát a metodu monitorování, aby pravidelně technickým útvarům připomínal, že mají sdělovat informace o opatřeních přijatých na základě auditních zpráv.

⁽²⁶⁾ Analýza byla provedena na vzorku 58 zpráv vypracovaných v roce 2003 a 2004, včetně devadesáti projektů. Smlouvy k těmto projektům byly podepsány v letech 1994 až 2003 (většina z nich byla podepsána v letech 1998 až 2001).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

— Pokud audit odhalí případné systematické chyby u dodavatelů, kteří získávají finanční prostředky od EU na základě více než jedné smlouvy, neexistuje postup, na základě kterého by bylo možno o tom informovat ostatní dotčené útvary Komise nebo na základě kterého by se provedly audity ostatních smluv ⁽²⁷⁾.

— *Díky reformě účetnictví (a zejména vytvoření registru smluv a právních subjektů) by mohla být na úrovni Komise zřízena obecnější síť pro výměnu informací.*

Výsledky testů uskutečněných operací v oblasti vnitřních politik

6.25 Přezkoumání spisů Komise v oblasti vnitřních politik proběhlo na základě výběru vzorku 107 plateb ⁽²⁸⁾ a 8 závazků. U 25 průběžných a konečných plateb z tohoto vzorku byl audit rozšířen až na úroveň konečného příjemce. Zjištění potvrzují nedostatky identifikované v systémech (viz body 6.9–6.17).

Na úrovni Komise se vyskytovaly časté, ale méně závažné chyby

6.26 Kontrola spisů Komise odhalila, že na 58 plateb ze 107 měly vliv problémy v oblasti zákonnosti a správnosti ⁽²⁹⁾. Většina nesrovnalostí byla zjištěna již v minulém roce ⁽³⁰⁾ a nejčastěji se týkala:

Zpoždění plateb o více než jeden měsíc

6.27 U 20 % plateb, které byly provedeny pozdě, nebyla dodržena ustanovení finančního nařízení a ve většině případů došlo ke zpoždění o více než jeden měsíc ⁽³¹⁾. Komise neprovedla odhad dlužných úroků ze zpožděných plateb a nevytvořila za tímto účelem v účetnictví rezervu.

6.27 Komise souhlasí s tím, že platební lhůty jsou někdy příliš dlouhé a že musí být zkráceny. V mnoha případech, které uvádí Účetní dvůr v poznámce pod čarou č. 31, však vysvětluje důvody této situace.

Komise se rozhodla, že se tomuto problému bude usilovně věnovat. Byla přijata určitá opatření jak na úrovni vnitřních finančních toků, tak na úrovni provozních činností, které jsou s nimi spjaté. Jelikož úroveň úroků ze zpožděných plateb je velice nízká, není nezbytné, aby byla vytvořena rezerva.

⁽²⁷⁾ Jak již bylo uvedeno v bodu 6.33 výroční zprávy za rok 2003 v souvislosti s audity uskutečněnými GŘ EAC. Tento nedostatek se vyskytuje také u auditů uskutečněných externími auditorskými firmami v generálním ředitelství pro výzkum.

⁽²⁸⁾ Obecný vzorek 67 plateb náhodně vybraných v oblasti vnitřních politik plus specifické vzorky představující celkově 40 dalších plateb: v oblasti 6. RP (4 platby), v oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti (16 plateb včetně 8 plateb týkajících se ERF), v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele (20 plateb).

⁽²⁹⁾ Připomínky vztahující se ke vzorku 67 plateb se týkaly zpoždění plateb Komise (15 případů), zpoždění plateb vyplacených koordinátorem projektu ostatním účastníkům (5), chyb nezjištěných při kontrolách prováděných Komisí (10), nestanovení odhadů úroků plynoucích z předběžného financování (9), otázek týkajících se zadávacího řízení (5), otázek týkajících se smluv nebo rozhodnutí Komise (4) atd.

⁽³⁰⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, body 6.20 a 6.22.

⁽³¹⁾ Ve vzorku 67 plateb došlo k následujícím zpožděním 15 plateb: méně než jeden měsíc (6 případů), více než jeden měsíc (3 případy), více než 2 měsíce (2 případy), více než 3 měsíce (2 případy), více než 5 měsíců (2 případy).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Nesplnění ustanovení finančního nařízení o úrocích z předběžného financování

6.28 Ve finančním nařízení se stanoví povinnost vypracovat odhady úrokových výnosů plynoucích ze zálohových plateb z prostředků Společenství a zapsat je do rozpočtu Společenství⁽³²⁾. V případě řady programů jsou odhady prováděny nedůsledně nebo nejsou prováděny vůbec. Kromě toho není v současné době pojem úrok ve smlouvách natolik jasně definován, aby útvary Komise mohly vzniklé úroky správně odhadnout⁽³³⁾.

Nesplnění ustanovení o poskytování grantů

6.29 Čtyři ze 43 prověřovaných postupů při poskytování grantů nebyly řádně provedeny v důsledku složení hodnotícího výboru, nezpůsobilosti příjemců, nepřijetí rozhodnutí o financování příslušným orgánem nebo poskytnutí grantu bez výzvy k předkládání návrhů. V jiných pěti případech, kdy došlo k poskytnutí grantů na opatření v oblasti veřejného zdraví, nebylo možno potvrdit, že k financovaným projektům byly ve stanoveném termínu předloženy kompletní návrhy, a v šesti případech nebyly postupy a výsledky hodnocení návrhů dostatečně zdokumentovány.

Velký počet chyb na úrovni konečného příjemce

Stejně jako v předcházejících letech příjemci nadhodnotili výdaje⁽³⁴⁾

6.30 Nahlášené výdaje za 7 opatření v rámci 5. RP kontrolovaných na úrovni konečného příjemce a představujících částku 6 milionů EUR byly v důsledku neuznatelnosti výdajů nebo chybějící podkladové dokumentace v průměru nadhodnoceny o více než 12 %. Tato míra nadhodnocení výdajů je vyšší než průměrná 3,1 % míra vyplývající z auditů provedených Komisí (viz **tabulka 6.1**). V rámci 286 finančních auditů, které provedla Komise v souvislosti s 5. RP, byla zjištěna průměrná míra nadměrného vykázání výdajů ve výši 4,6 %.

6.31 V případech, kdy bylo nadhodnocení výdajů odhaleno, Účetní dvůr také zjistil, že kontroly prohlášení o výdajích předložených příjemci před uskutečněním platby, které provedla Komise, se většinou omezovaly pouze na početní kontroly a nevěnovaly se porovnání prohlášení o výdajích se vzorkem podkladové dokumentace (jako např. se záznamy o čase věnovanému

6.28 Komise připustila, že existuje problém proporcionality, a navrhuje změnit stávající finanční nařízení a jeho prováděcí pravidla s cílem stanovit mezní hodnoty předběžného financování, pod nimiž by nemusel být stanoven odhad pohledávek nebo by nemusely být vybírány skutečně vytvořené úroky. Komise má za to, že v otázce vymezení úroků je dostatečně jasná a že příjemci jsou povinni je ohlásit.

6.29 V oblasti výzkumu se případ, který Účetní dvůr uvádí, týká poskytnutí grantu žadateli, který prohlásil, že získal diplom předtím, než jej skutečně obdržel. Na vyřešení této situace se pracuje.

V oblasti veřejného zdraví se nedostatky, které zjistil Účetní dvůr, týkají grantů poskytnutých v letech 2000, 2001 a 2002 na základě osmi předcházejících programů v oblasti veřejného zdraví. Rozhodnutím č. 1786/2002/ES byly uvedené programy nahrazeny akčním programem Společenství v oblasti veřejného zdraví (2003–2008). Zároveň se značně zlepšila pravidla a postupy pro financování opatření a byla přijata nezbytná opatření, aby se v budoucnu předešlo podobným problémům.

6.30 Ve dvou ze sedmi případů, které Účetní dvůr prověřil, Komise přijímá připomínky a přijme nápravná opatření. Ve čtyřech případech právě probíhají konzultace s příjemci. V jednom případě Komise nesouhlasí s výkladem Účetního dvora.

6.31 Platby se provádějí na základě prohlášení o výdajích, která příjemci předkládají. Některá generální ředitelství tato prohlášení již podrobují kontrolám hodnověrnosti a požadují podpůrné doklady pro dílčí skupinu těchto výdajů.

Aby se v odvětví výzkumu dále posílila úloha kontroly dokladů, v roce 2003 GR INFOS a ENTR zahájila pilotní projekt důkladných kontrol dokladů, která pokračovala v roce 2004 a v roce 2005 se hodnotí, zejména z hlediska poměru nákladů a výnosů. V souvislosti s těmito kontrolami byly požadovány další informace, například pracovní výkazy a podklady o hodinových sazbách a cestovních nákladech. Tyto kontroly dokladů tedy přinesly doplňkové záruky, i když jejich dosah zůstává z povahy věci omezený.

⁽³²⁾ Čl. 5 odst. 4 finančního nařízení a čl. 4 odst. 3 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení.

⁽³³⁾ Potvrdila to také analýza systémů dohledu a kontroly šestého rámcového programu.

⁽³⁴⁾ Viz výroční zpráva za rok 2003, body 6.23 a 6.26.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

práci nebo přiloženými fakturami). Tímto typem kontroly vybraných dokumentů by bylo možno v prohlášeních o výdajích zjistit nesrovnalosti nebo dokonce i chyby. Pomohla by také příjemcům splnit povinnost řádně zdokumentovat výdaje.

Výdaje na zaměstnance účtované projektu nejsou často odůvodněny

6.32 Pro řadu programů v oblasti vnitřních politik představují výdaje na zaměstnance a související výdaje hlavní kategorii refundovaných výdajů:

- U opatření v oblasti VTR jsou příjemci povinni zaznamenávat a ověřovat pracovní čas účtovaný na projekt. Systémy zavedené příjemcem nesplňovaly v 50 % případů auditovaných Účetním dvorem smluvní podmínky a v některých případech vůbec neexistovaly. Kromě nedostatku relevantních auditních dokladů to také znamená, že chyběly důležité informace pro kontrolu toho, že výdaje vynaložené na provedení prací definovaných v popisu práce byly nezbytné. Existence systému pro zaznamenávání času věnovaného práci se ověřuje především v rámci následných auditů na úrovni příjemce.
- Většina příjemců (čtyři z pěti), u nichž byla provedena kontrola na místě týkající se veřejného zdraví a ochrany spotřebitele, nebyla schopna dostatečně prokázat, že všechny vykázané výdaje na zaměstnance skutečně vznikly a vztahovaly se k projektu. Je to částečně způsobeno tím, že v dohodách o grantech neexistuje výslovné ustanovení, na základě kterého by příjemce musel zaznamenávat čas věnovaný práci a vést nákladové účetnictví pro jednotlivé projekty. V důsledku toho je vykázaná částka výdajů na zaměstnance, která je spolufinancovaná Komisí, často pouze odhadem.

Další otázky

Šestý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj

6.33 Chyby zjištěné při testování operací na úrovni Komise a konečného příjemce, které odhalily nedostatky kontrolních systémů:

- Komise zaúčtovala platby vztahující se k opatřením v rámci předcházejících rámcových programů (4. RP a 5. RP) do provozních rozpočtových položek 6. RP. Tento postup není v souladu s rozpočtovou zásadou specifikace⁽³⁵⁾. Ve většině zjištěných případů⁽³⁶⁾ docházelo k financování z rozpočtových položek vytvořených z příspěvků zemí mimo Evropský hospodářský prostor věnovaných na 6. RP.

6.32

- *V ustanoveních smlouvy je stanoveno, že smluvní strany musí náležitě odůvodnit všechny výdaje, jejichž úhradu po Komisi požadují. V rámci 5. RP auditní útvary před rozhodnutím o uplatnění sankcí na základě zkušenosti zohledňují, do jaké míry nebyla splněna smluvní ustanovení.*

- *Pokud by se příjemcům uložila přísnější povinnost vést analytické účetnictví, značně by se některým z nich zvýšila administrativní zátěž a Komisi by to nezbytně nepřineslo větší záruky. Místo toho GR SANCO věnuje více úsilí popisu a analýze navržených projektů. Projekty jsou nyní rozděleny na pracovní moduly, jež se snáze hodnotí a uvádějí v soulad. Přijaté rozpočty jsou přesnější a úplnější ve vztahu ke zdrojům, jež jsou pro správné provedení projektu považovány za nezbytné.*

6.33

- *I když se z rozpočtových položek 6. RP musí zpravidla financovat opatření uvedeného RP, v některých případech byly odůvodněně využity na krytí výdajů spjatých se smlouvami, které se vztahují k předcházejícím rámcovým programům. Většina těchto operací byla uznána platnými během prvního pololetí roku 2003 (první rok platnosti 6. RP). Bude-li to užitečné, použití místních kodexů v některých GR umožní, aby tyto případy byly monitorovány.*

Jasně pokyny jsou dostupné, zejména v rámci standardu vnitřní kontroly č. 15. V tomto ohledu se v kontrolních seznamech závazků počítá s kontrolou rozpočtové položky, rozpočtového roku, článku

⁽³⁵⁾ Položky se člení podle účelu použití do hlav a kapitol. Viz článek 21 až 26 nařízení Rady č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002.

⁽³⁶⁾ Dvacet šest případů pro GR TREN představujících 10 milionů EUR.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- Koordinátor výzkumných prací převedl své smluvní závazky bez jakéhokoli právního základu a bez souhlasu Komise na třetí stranu. V důsledku toho jsou související výdaje ⁽³⁷⁾ neuznatelné.

rozpočtu a každého dalšího členění pro připsání výdaje. V některých GR byla provozním ředitelstvím připomenuta pravidla o specializaci rozpočtových položek.

- Pokud koordinátor bude požadovat, aby do smlouvy byla zahrnuta třetí strana, Komise pečlivě posoudí případné vědecké a správní dopady. V důsledku toho by však příslušné výdaje byly uznatelné. Mohl by být tedy proveden audit na místě, aby se ověřily související oznámené výdaje.

Komise nemohla při platbě tento případ odhalit, neboť při průběžných platbách nebylo vyžadováno žádné osvědčení o auditu. Tento případ by býval pravděpodobně nastal při konečné platbě, u které je osvědčení o auditu vyžadováno.

Evropský fond pro uprchlíky

6.34 Při auditu plateb na národní úrovni došlo k odhalení neuznatelných výdajů:

- Smlouvy o repatriačních opatřeních uzavřené jedním vnitrostátním orgánem se týkaly také žadatelů o azyl, kteří již využili veškeré odvolací postupy a jejichž žádosti o azyl a odvolání byly nakonec členským státem zamítnuty. Tyto osoby nepatří do cílových skupin definovaných v rozhodnutí Rady 2000/596/ES ⁽³⁸⁾ a příslušné výdaje nejsou uznatelné jako podpora z Evropského fondu pro uprchlíky.
- V rozporu s ustanoveními právních předpisů, podle kterých jsou uznatelné pouze výdaje na dobrovolné odchody do země původu, financoval jeden z národních programů také některé dobrovolné odchody do třetích zemí ze zvláštních důvodů.

6.34

- Komise má za to, že výdaje vynaložené v souvislosti s dobrovolným návratem žadatelů o azyl, jejichž žádost je odmítnuta, jsou uznatelné pro spolufinancování z Evropského fondu pro uprchlíky.

- V některých případech, které zmínil Účetní dvůr, právní základ Evropského fondu pro uprchlíky, který se odvolává na pojem „země původu“ se vykládá tak, že se vztahuje na zvláštní situace, které jdou nad rámec přesného odkazu na „zemi státní příslušnosti“. V případě osob bez státní příslušnosti nemá takový úzký výklad smysl; kromě toho Ženevská úmluva zavedla pojem země obvyklého pobytu. Na základě dalších zvláštních okolností, které jsou úzce spjaté s ochranou osob, může být odůvodněný širší výklad, jako například v případě bývalé Jugoslávie.

Veřejné zdraví a ochrana spotřebitele

6.35 Testy věcné správnosti provedené na vzorku opatření odhalily, že v šesti případech příjemci předložili zprávy pozdě nebo neposkytli dostatečně podrobné informace, a tím porušili smluvní ustanovení o vypracování zpráv ve lhůtách stanovených ve smlouvě (Komise používá zprávy jako jeden z výchozích bodů při poskytování plateb).

6.35 GR SANCO ve většině případů toto prodlení akceptuje, pokud bude mít přiměřenou záruku, že je to ku prospěchu kvality zprávy. Pokud zprávy nesplňují nezbytné požadavky na kvalitu, je platba odložena, dokud není dosaženo požadované kvality.

⁽³⁷⁾ Výdaje činí 270 000 EUR.

⁽³⁸⁾ Článek 3 nařízení Rady (ES, Euratom) 2000/596/ES.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

*Přehled výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálních ředitelů**Rozsah auditu*

6.36 Účetní dvůr provedl analýzu výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálních ředitelů ⁽³⁹⁾. Účetní dvůr podrobněji zkoumal soulad informací obsažených ve výročních zprávách o činnosti za rok 2004 předložených třemi generálními ředitelstvími ⁽⁴⁰⁾ s výsledky auditů systémů dohledu a kontroly.

Nadále přetrvávají nedostatky ve formulaci výhrad generálních ředitelství

6.37 Analýza potvrdila nové zlepšení struktury, prezentace a kvality zpráv a prohlášení generálních ředitelů.

6.38 Všichni generální ředitelé v oblasti vnitřních politik potvrdili, že vnitřní kontroly prováděné v jejich odděleních poskytují dostatečné záruky zákonnosti a správnosti uskutečněných operací.

6.39 Šest z 11 generálních ředitelství ve svém prohlášení uvedlo jednu nebo více výhrad ⁽⁴¹⁾. Účetní dvůr shledal, že všechny uvedené výhrady jsou oprávněné a důvody pro ně byly ve většině případů vysvětleny. Účetní dvůr se však domnívá, že v případě dvou generálních ředitelství, která neměla žádné výhrady, by byly bývaly oprávněné tyto výhrady:

— V návaznosti na analýzu zprávy GŘ EAC se Účetní dvůr domnívá, že měla být vyjádřena výhrada vůči záruce, kterou uvedené generální ředitelství může poskytnout v souvislosti s programy řízenými národními agenturami ve členských státech ⁽⁴²⁾. Audit přibližně třetiny všech národních agentur řídících programy v gesci generálního ředitelství pro výchovu

6.39

— Na základě auditů systémů zahájených v roce 2004 v souladu s akčním plánem, který byl přiložen k výhradě z roku 2003, generální ředitel GŘ EAC nepovažoval za vhodné v roce 2004 trvat na dřívější zásadní výhradě, která vyvolávala zejména nejistotu spjatou s neexistencí takových kontrol.

Kromě toho po těchto auditech z roku 2004 (které záměrně zahrnovaly agentury, u nichž by mohly být shledány nedostatky) auditované agentury, u nichž se projeví slabiny, se pustily do zlepšování provozních metod; v případě tří agentur, u nichž se projeví značné nedostatky, Komise a tyto agentury přijaly před koncem rozpočtového roku opatření ad hoc.

S ohledem na tyto reakce a na objemy rozpočtů, které se týkají těchto tří agentur vykazujících značné nedostatky, GŘ s odvoláním na výsledky kontrol ve výroční zprávě o činnosti nepovažovalo za odůvodněné obnovit výhradu z roku 2003.

⁽³⁹⁾ GŘ RTD, GŘ INFSO, JRC, GŘ TREN, GŘ ENTR, GŘ JLS, GŘ EAC, GŘ ENV, GŘ SANCO, GŘ COMP, GŘ MARKT.

⁽⁴⁰⁾ GŘ RTD, GŘ INFSO, GŘ SANCO.

⁽⁴¹⁾ GŘ RTD, GŘ INFSO, JRC, GŘ JLS, GŘ ENTR, GŘ TREN.

⁽⁴²⁾ Komise delegovala realizaci některých částí programů Socrates, Leonardo a Youth na národní agentury ve členských státech. Tento postup se nazývá „nepřímé centralizované řízení“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

a kulturu ⁽⁴³⁾ odhalil, že u přibližně poloviny auditovaných národních agentur byly shledány nedostatky a opakovaně se vyskytující problémy vyžadující přijetí akčního plánu. V případě asi 10 % auditovaných národních agentur byly zjištěny závažné a zřejmé nedostatky, které vedly Komisi k tomu, aby přijala opatření na ochranu svých finančních zájmů. Více než 50 % rozpočtu generálního ředitelství pro výchovu a kulturu se plní nepřímým centralizovaným řízením.

- Útvar interního auditu GŘ SANCO ve svém příspěvku do zprávy za rok 2004 doporučil vyjádřit výhradu ohledně rizika vzniku chyb při řízení grantů v oblasti veřejného zdraví. Nutnost vyjádřit tuto výhradu potvrdily audity provedené Účetním dvorem, které se týkaly opatření Společenství v oblastech veřejného zdraví a ochrany spotřebitele. V rámci těchto auditů byl odhalen vysoký počet chyb v řízení grantů v oblasti veřejného zdraví ⁽⁴⁴⁾. Účetní dvůr se proto domnívá, že ve výroční zprávě o činnosti měla být výhrada vyjádřena nebo měl být alespoň vysvětlen důvod, proč výhrada vyjádřena nebyla.

Opatření přijatá v návaznosti na předchozí připomínky vyjádřené v souvislosti s prohlášením o věrohodnosti

6.40 Co se týká následných auditů uskutečněných u konečných příjemců, kteří se podílejí na rámcovém programu pro výzkum a technologický rozvoj, Komise znovu zvažuje dosáhnout svůj cíl v letech 2006–2007 (viz bod 6.20) audit 10 % dodavatelů 5. RP a přijala společnou koncepci auditu pro 6. RP. Zbývá ještě definovat měřitelné cíle pro 6. RP a uzavřít rámcovou smlouvu o auditu 6. RP s externí auditorskou firmou (viz **příloha 1.1.a**).

- GŘ SANCO pečlivě posoudilo význam výsledků auditu, jenž byl proveden prostřednictvím vnitřního auditu a týkal se řízení grantů. Ředitelství dospělo k závěru, že se situace značně zlepšila nebo se zlepšuje a že, i když všechny problémy nebyly vyřešeny nebo jejich řešení bylo v roce 2004 odloženo, vědělo se o nich a byly dostatečně pod kontrolou. Zatímco Účetní dvůr se soustřeďuje především na řádnost a zákonnost podkladových operací, stanovisko generálního ředitele se zakládá na celkové jistotě, kterou poskytují různé kontrolní systémy, kdy velká rizika (dopad a pravděpodobnost) jsou dostatečně řízena nebo kontrolována, aby nedošlo k jejich naplnění a aby Komisi nepoškozovala.

6.40 Komise odkazuje na připomínky, které vyjádřila k výše uvedenému bodu 6.20, ale rovněž zdůrazňuje, že důležité auditní činnosti zaměřené na smlouvy z 5. RP stále probíhají, přičemž GŘ, která jsou zodpovědná za výzkum, v roce 2005 zahájila zhruba 280 dodatečných auditů. Tyto audity provede externí auditorská firma, se kterou byla koncem roku 2004 uzavřena rámcová smlouva o auditu.

V úloze útvarů externího auditu v rámci 6. RP ve srovnání s 5. RP musí být zohledněno zavedení osvědčení o auditu. Externí audit musí především ověřit fungování a spolehlivost systému vydávání osvědčení o auditu a zajistit vyřízení zvláštních žádostí o audit vypracovaných provozními útvary, spíše než poskytovat jistotu k prohlášením o výdajích daného počtu smluvních stran, jak tomu bylo v případě 5. RP. V cíli Komise v oblasti auditů v rámci 6. RP bude muset být tento vývoj zohledněn.

⁽⁴³⁾ Výroční zpráva o činnosti za rok 2004 generálního ředitelství pro výchovu a kulturu, s. 37. Generální ředitelství pro výchovu a kulturu vyjádřilo ve výroční zprávě o činnosti za rok 2003 výhradu v tom smyslu, že nemohlo splnit ustanovení článku 35 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení o předběžných kontrolách systémů národních agentur v oblasti nepřímého centralizovaného řízení. Tato výhrada již nebyla ve výroční zprávě o činnosti za rok 2004 znovu uvedena. Akční plán na odstranění nedostatků v souvislosti s touto výhradou počítá v období 2004–2006 s provedením auditu ve všech národních agenturách. V přibližně jedné třetině z nich byl audit proveden v průběhu roku 2004.

⁽⁴⁴⁾ V osmi auditovaných operacích z jedenácti byly zjištěny chyby.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

6.41 Klíčové aspekty, které byly dříve zjištěny v souvislosti s programem transevropských dopravních sítí (TEN-T), se týkají následných auditů opatření v oblasti TEN-T a ověření uznatelnosti výdajů. Generální ředitelství TREN by mělo přijmout další opatření pro dosažení svého auditního cíle, vytvořit vzorová prohlášení o výdajích nebo vzorové zprávy o finanční činnosti a jasně rozlišit rozsah dvou hlavních typů pomoci, tj. studií a prací (viz **příloha 1.1.b a 1.2**).

Závěry a doporučení

6.42 Hodnocení systémů dohledu a kontroly odhalilo, že přes dosažený pokrok nejsou všechny základní požadavky kladené na standardy vnitřní kontroly v oblasti vnitřních politik dosud plně splněny (viz body 6.6–6.8) a že v systémech 6.RP, ERF a SANCO se vyskytují specifické nedostatky (viz body 6.9–6.17).

6.43 Nedostatky zjištěné v systémech dohledu a kontroly a vyplývající z testu věcné správnosti provedeného Účetním dvorem poukazují na důležitost následných auditů jakožto účinného prvku systému vnitřní kontroly Komise. Proto nelze odůvodnit snížení počtu auditů, ke kterému došlo v některých oblastech vnitřních politik v roce 2004 (viz bod 6.20). Účetní dvůr již v minulých letech upozorňoval na skutečnost, že nápravná opatření přijatá v návaznosti na audity, a zejména vymáhání finančních prostředků Společenství, jsou často velmi pomalá (viz body 6.23 a 6.24).

6.44 Testováním operací v oblasti vnitřních politik byl v roce 2004 stejně jako v předcházejících letech odhalen velký počet chyb na úrovni příjemce, které mají dopad na zákonnost a správnost operací. V této oblasti nebylo zaznamenáno zásadní zlepšení, což také potvrzují auditní zjištění Účetního dvora. Ve všech oblastech vnitřních politik kontrolovaných Účetním dvorem byly zaznamenány případy nadhodnocení výdajů, vykazání neuznatelných výdajů a nedodržování lhůt pro uskutečnění plateb. Tyto chyby často vyplývají ze složitosti platných pravidel a pokynů a z nedostatečně jasných a podrobných předpisů (viz body 6.25–6.35).

ODPOVĚDI KOMISE

6.41 GR TREN auditem prověřilo 50 % všech částek spjatých s konečnými platbami, což výrazně přesahuje cíl 35 %.

Na základě posouzení rizik a zeměpisného pokrytí, na nichž je založen postup výběru auditů, v roce 2004 nebyl zcela splněn cíl auditem prověřit 20 % projektů, jež byly dokončeny v roce 2003.

Za rok 2005 bude tento cíl znovu posouzen a, bude-li to nezbytné, bude upraven.

GR TREN vypracovalo vzorové prohlášení o výdajích, které musí být ověřeno, a vytvořilo rovněž formulář pro technické a finanční hodnocení. Oba doklady jsou uvedeny v příloze finančních rozhodnutí z roku 2005.

Jasná vymezení prací a studií jsou uvedena ve formulářích žádostí a v předloze nového nařízení pro oblast transevropských sítí (TEN), KOM(2004) 475 (čl. 2 odst. 5 a 6).

6.42 Komise se snaží zajistit, aby Evropský fond pro uprchlíky byl na úrovni členských států jednotně prováděn. Je rovněž třeba připomenout, že body, které uvádí Účetní dvůr, se týkají pouze jednoho členského státu; nápravná opatření již byla přijata.

Komise i nadále vynakládá úsilí na zdokonalení svých systémů řízení, zejména provádění standardů vnitřní kontroly (viz body 6.6 až 6.9).

6.43 Komise bude muset přehodnotit svůj celkový cíl auditu podrobit 10 % smluv vztahujících se k 5. RP, neboť konečný počet smluv, které by měly být prověřeny auditem, je značně vyšší, než se předpokládalo (viz odpověď v bodě 6.20). Včasné provádění nápravných opatření se bedlivě sleduje.

6.44 Již nelze měnit právní a finanční rámec projektů vztahujících se k 5. RP, které jsou zde posuzovány. Komise se však snažila zlepšit způsob řízení projektů, který používají její útvary a smluvní strany, zejména v rámci meziútvarové skupiny, která byla zřízena akčním plánem výroční zprávy o činnosti z roku 2001. V rámci 6. a 7. RP byla provedena určitá zjednodušení nebo jsou navržena. Bylo dosaženo pokroku a tyto otázky jsou stále bedlivě sledovány.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

6.45 V porovnání s rokem 2003 došlo ke zlepšení struktury, prezentace i obsahu výročních zpráv o činnosti za rok 2004. Výhrady generálních ředitelů byly oprávněné. Ve dvou případech (viz body 6.36–6.39) ale měly být vyjádřeny dodatečné výhrady.

Celkový závěr

6.46 Přes pokrok dosažený v některých oblastech neposkytují auditní zjištění týkající se systémů dohledu a kontroly ani výsledky testů uskutečněných operací v oblasti vnitřních politik dostatečnou záruku zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Stejně jako v předcházejících letech potvrzují tento závěr jak zjištění auditu, který vykonala Komise, tak i výhrady generálních ředitelů.

6.47 Účetní dvůr Komisi doporučuje, aby pokračovala ve svém úsilí snížit riziko vzniku chyb:

- změnou právního rámce za účelem zjednodušení systémů úhrady výdajů rozšířením plateb formou „jednorázových částek“, „sazebníků“ a „paušálních částek“⁽⁴⁵⁾,
- vyjasněním postupů a pravidel, kterými se řídí různé programy,
- využitím chyb zjištěných v průběhu následných auditů ke zlepšení řídicích a kontrolních systémů,
- přijetím okamžitých opatření v případech, kdy audit identifikoval možnosti nápravy, a
- zajištěním účinného zavedení standardů vnitřní kontroly.

6.45 V prvním případě se s ohledem na sledování akčního plánu, který byl zaveden v souvislosti s výhradou z roku 2003, nejevilo jako odůvodněné trvat na výhradě v roce 2004, pokud jde o způsob řízení, ke kterému byly náležitě podány připomínky v souboru zpráv za rok 2004. Ve druhém případě se generální ředitel domníval, že odhalené problémy jsou pod náležitou kontrolou, a nevyžaduje výhradu.

6.46 Komise pokračuje ve svém úsilí o snížení četnosti a dopadu chyb v prohlášeních příjemců. Vnitřní kontroly se stále zlepšují, jak bylo požadováno ve sdělení Komise „o plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly“. Jedním z cílů návrhu Komise je v případě 7. RP zjednodušení systémů.

6.47 Aby Komise vyhověla těmto doporučením a jak oznámila ve svém sdělení o plánu integrovaného rámce vnitřní kontroly, před koncem roku zamýšlí předložit akční plán s cílem vyplnit mezery, které podle ní existují mezi rámcem kontrol na místě a obecnými zásadami, jež definoval Účetní dvůr ve svém stanovisku č. 2/2004 o modelu „jednotného auditu“.

- Obecně návrhy na revizi jak finančního nařízení, tak prováděcích pravidel jsou pojaty tak, aby se zjednodušila pravidla a postupy, zejména v případě menších grantů. Předpokládá se, že revidované finanční nařízení a revidovaná prováděcí pravidla vstoupí v platnost dne 1. ledna 2007.

V tomto případě pravidla pro účast, která je třeba pro 7. RP navrhnout, budou moci využívat nových možností, které bude nabízet revidované finanční nařízení.

- Část Komise vynaloženého úsilí o zjednodušení zahrnuje vyjasnění postupů.
- Dotyčná GŘ budou v tomto ohledu pokračovat ve svém úsilí.
- Prováděné postupy stanoví, aby pro vymáhání neoprávněně vyplacených částek byla opatření přijata neprodleně. Za tímto účelem jsou zveřejňovány pravidelné zprávy o řízení.
- Účinné provádění standardů vnitřní kontroly je předmětem neustálého zájmu. Útvary Komise budou sledovat tento cíl, přičemž se vyhnou přílišnému zvýšení administrativní zátěže.

⁽⁴⁵⁾ Viz také stanovisko č. 3/2005 k návrhu nařízení Komise (ES), kterým se mění prováděcí pravidla k finančnímu nařízení, bod 13. Viz také výroční zpráva za rok 2003, bod 6.59.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA ZVLÁŠTNÍ
ZPRÁVU Č. 11/2003 „LIFE“

6.48 Zvláštní zpráva Účetního dvora č. 11/2003 se soustředila zejména na řízení druhé etapy finančního nástroje pro životní prostředí (LIFE II, 1996–1999) ⁽⁴⁶⁾.

6.49 Účetní dvůr především doporučil:

- lépe definovat cíle programů a vyjasnit vztah ke strategii Komise v oblasti životního prostředí,
- zlepšit organizaci řízení zavedením všeobecného využívání externích expertů, posílením vzájemné komplementarity s ostatními opatřeními Společenství a přezkoumáním pravidel uznatelnosti,
- posílit dohled, kontrolu a hodnocení prostřednictvím lepšího využívání externích auditorů a provést strategie šíření výsledků.

6.50 Komise se zabývala většinou doporučení Účetního dvora, avšak:

- je ještě třeba lépe definovat cíle programů,
- přestože se počet auditovaných smluv v rámci finančního nástroje LIFE v letech po vydání zvláštní zprávy zvýšil, kontrolní návštěvy mají stále jen finanční povahu a nehodnotí dosažené výsledky,
- Komise musí ještě zavést postupy řádného finančního řízení pro hodnocení výsledků projektů.

6.50

- Dne 15. září 2004 Rada a Evropský parlament přijaly nařízení (ES) č. 1682/2004, kterým se prodlužuje program LIFE III až do 31. prosince 2006. Toto nařízení zřejměji vysvětluje cíle programu ⁽¹⁾.
- (druhá a třetí odrážka) Komise má za to, že hlavním cílem auditů je finanční kontrola, a to ověřením, že vykázané výdaje jsou uznatelné a odůvodněné na základě příslušných podkladů. Technická provádění projektů již hodnotí jak tým technické podpory složený z externích odborníků, tak pracovníci Komise. Komise však rovněž vypracovala – a v současné době testuje – formulář pro bodové ohodnocení projektů podle určitého počtu zvláštních kritérií. Tuto šablonu, podle níž se mají určit nejlepší projekty zejména pro účely sdělení, použijí externí monitorovací týmy při zveřejňování závěrečné zprávy.

⁽⁴⁶⁾ Současná etapa finančního nástroje LIFE III byla prodloužena o dva roky do 31. prosince 2006: nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1682/2004 ze dne 15. září 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 1655/2000 o finančním nástroji pro životní prostředí (LIFE).

⁽¹⁾ Zejména například čl. 1 odst. 2 písm. b) stanoví, že „Komise stanoví obecné zásady, (které) uvedou oblasti priorit a cíle pro demonstrační projekty“.

PŘÍLOHA 1

Vnitřní politiky (včetně výzkumu) – posouzení dříve zjištěných klíčových aspektů

Připomínky	Opatření přijatá v roce 2004	Opatření k realizaci
1.a Systémy dohledu a kontroly – následné audity u konečných příjemců, kteří se podílejí na rámcových programech pro výzkum a technologický rozvoj (VTR)		
V roce 1998 pět generálních ředitelství pověřených realizací rámcových programů v oblasti VTR společně vypracovalo koncepci auditu a stanovilo si pro 5. RP cíl provést audity u 10 % dodavatelů (viz výroční zpráva za rok 2001, 2002 a 2003, bod 6.30). Tyto audity z větší části vykonávají jménem Komise externí auditorské firmy. Účetní dvůr shledal, že — definice termínu „populace vhodná pro audit“ použitá Komisí vedla k tomu, že během programového období byl audit proveden u podstatně méně než 10 % prohlášení o nepřímých opatření v oblasti VTR a prohlášení o výdajích (viz výroční zpráva za rok 2002), — Komise není schopna splnit své vlastní cíle v oblasti věcného rozsahu auditu (viz výroční zprávy za rok 2001, 2002 a 2003); — Komise neschválila společnou koncepci auditu pro 6. RP; — kontinuita kontrolní činnosti Komise závisí na možnosti zajistit následné finanční audity subdodavatelem smlouvou (ukončení rámcové smlouvy s externí auditorskou firmou v roce 2003).	S ohledem na celkový počet dodavatelů v rámci 5. RP, který činí 23 375, je cílový počet auditovaných dodavatelů 2 337. Vzhledem k tomu, že celkový počet dodavatelů, kteří v rámci 5. RP podléhají auditu, je výrazně vyšší, než se předpokládalo, Komise uvedla, že bude muset znovu zvážit svůj obecný cíl provést v letech 2006/2007 audit u 10 % dodavatelů v rámci 5. RP. V roce 2004 bylo dokončeno 317 auditů; 296 z nich se vztahovalo k nepřímým opatřením v oblasti VTR v rámci 5. RP. Celkový počet dokončených auditů v rámci 5. RP (756) zdaleka nesplňuje stanovený cíl. V roce 2004 došlo k přijetí společné koncepce auditu pro 6. RP. Stále chybí definice měřitelných auditních cílů pro 6. RP, které by bylo možno v praxi dosáhnout. Zadávací řízení na novou rámcovou smlouvu (pro nepřímá opatření v oblasti VTR v rámci 5. RP). V listopadu 2004 došlo k podpisu rámcové smlouvy s externími auditorskými firmami. Zadávací řízení na audit nepřímých opatření VTR v rámci 6. RP stále probíhá.	Je třeba posílit kontrolní činnosti prováděné mimo Komisi, aby byl dosažen cíl auditu stanovený pro 5. RP. Komise by měla pro 6. RP definovat měřitelné a realistické cíle. Měla by být podepsána nová rámcová smlouva pro 6. RP, která by Komisi poskytla dostatečnou vnější podporu při uplatňování její koncepce auditu pro 6. RP.
1.b Systémy dohledu a kontroly – následné audity u konečných příjemců, kteří se podílejí na opatřeních v oblasti TEN-T		
Komise provádí pravidelné kontroly na místě za účelem monitorování opatření v oblasti TEN-T. Tyto kontroly však nejsou doplněny následnými finančními a technickými audity (prováděnými v případě potřeby generálním ředitelstvím TREN nebo externími experty) (viz výroční zpráva za rok 2001 a 2002). Účetní dvůr shledal, že — opatření v oblasti TEN-T nebyla uvedena v plánu auditů generálního ředitelství pro energii a dopravu.	GŘ TREN vytvořilo zvláštní rámcovou smlouvu pro audit opatření v oblasti TEN-T. GŘ vypracovalo plán auditu a v případě osmi rozhodnutí o financování týkajících se oblasti TEN-T došlo k dokončení auditu. V současné době probíhá audit dvaceti čtyř rozhodnutí a audit dalších dvaceti rozhodnutí se plánuje.	Iniciativa ze strany GŘ TREN je vítána. GŘ TREN by mělo Účetní dvůr dopředu informovat o plánovaných auditech a mělo by se přesvědčit o tom, že auditoři z externích auditorských firem mají dostatečnou kvalifikaci k provádění těchto auditů. Je třeba přijmout opatření, která by zajistila dosažení cílů stanovených generálním ředitelstvím TREN, tj. provést audit 20 % projektů a 35 % celkových výdajů na projekty ukončené v předcházejícím roce.
2. Systémy dohledu a kontroly – ověření uznatelnosti výdajů pro opatření v oblasti TEN-T		
Uznatelné a neuznatelné výdaje na opatření v oblasti TEN-T jsou definovány v základních právních předpisech a rozhodnutích Komise (výroční zprávy za rok 2001 a 2002). Účetní dvůr shledal, že — tato definice není natolik přesná, aby umožnila stanovit výdaje, které příjemci skutečně vznikly; — definice se liší od definic používaných u podobných infrastrukturních projektů spolufinancovaných prostřednictvím strukturálních opatření; — použití různých procentních podílů pro financování studií a prací s sebou přináší riziko, že příjemci by mohli maximalizovat financování nesprávnou alokací nákladů na studie; a — chybějící standardizované formuláře prohlášení o výdajích komplikují práci Komise spojenou s ověřováním.	V roce 2004 bylo schváleno nové vzorové rozhodnutí Komise, které obsahuje: — definice uznatelných a neuznatelných výdajů; — změny definice studií a prací a — tabulky uvádějící „rozdělení předpokládaných uznatelných výdajů během období programových aktivit“, kterou mohou příjemci využít pro hlášení vzniklých výdajů.	Kromě opatření uskutečněných v roce 2004 by k vzorovým rozhodnutím o financování, která musí příjemci bezpodmínečně používat, měly být přiloženy vzory prohlášení o výdajích a vzory zpráv o finanční činnosti. Dále je třeba zlepšit definici studií a prací, neboť současná definice rozsah studií a prací jasně nevymezuje.

PŘÍLOHA 2

Systémy dohledu a kontroly

Oblast: Vnitřní politiky (včetně výzkumu)

Systém: Rámcový program (6. RP) pro výzkum a technologický rozvoj, Evropský fond pro uprchlíky (ERF) a ochrana zdraví a spotřebitele (SANCO)

6. RP	Komise	Zprostředkovatelský subjekt	Příjemce	Celkové posouzení
Koncepce	B	—	B	B
Praktické převedení do jednotlivých stádií postupu — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	B	—	C	B
Skutečné fungování — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	C	—	C	C
Výsledky — nápravný účinek — preventivní účinek	B	—	C	B
Celkové posouzení	B	—	C	B

ERF	Komise	Zprostředkovatelský subjekt	Příjemce	Celkové posouzení
Koncepce	B	B	B	B
Praktické převedení do jednotlivých stádií postupu — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	B	B	B	B
Skutečné fungování — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	C	B	C	C
Výsledky — nápravný účinek — preventivní účinek	B	B	C	B
Celkové posouzení	B	B	C	B

SANCO	Komise	Zprostředkovatelský subjekt	Příjemce	Celkové posouzení
Koncepce	B	—	B	B
Praktické převedení do jednotlivých stádií postupu — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	B	—	B	B
Skutečné fungování — dodržování standardů — přihlédnutí ke zkušenostem	B/C ⁽¹⁾	—	B/C ⁽¹⁾	B/C ⁽¹⁾
Výsledky — nápravný účinek — preventivní účinek	B/C ⁽¹⁾	—	B/C ⁽¹⁾	B/C ⁽¹⁾
Celkové posouzení	B/C ⁽¹⁾	—	B/C ⁽¹⁾	B/C ⁽¹⁾

⁽¹⁾ B pro oblast ochrany spotřebitele; C pro oblast veřejného zdraví.

A Funguje dobře, vyžaduje určité zkvalitnění.

B Funguje dosti dobře, ale zkvalitnění práce je žádoucí / nezbytné.

C Funguje, ale ne uspokojivě.

KAPITOLA 7

Vnější vztahy

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	7.1–7.2
Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	7.3–7.41
Rozsah a charakter auditu	7.3–7.8
Systémy dohledu a kontroly	7.9–7.27
Provádění standardů vnitřní kontroly	7.9
Generální ředitelství pro humanitární spolupráci – ECHO	7.10–7.15
Ústředí Úřadu pro spolupráci EuropeAid	7.16–7.24
Systémy dohledu a kontroly na úrovni delegací	7.25–7.27
Audit operací	7.28–7.32
Audit operací provedený na úrovni delegací	7.28–7.29
Audit operací provedený na úrovni prováděcích organizací	7.30–7.32
Analýza výročních zpráv o činnosti a prohlášení pověřených schvalujících osob	7.33–7.38
Závěry	7.39–7.40
Doporučení	7.41
Opatření přijatá v návaznosti na předchozí připomínky	7.42–7.47
Zvláštní zpráva č. 3/2001 o řízení mezinárodních dohod o rybolovu Komise	7.42–7.47
Účel dohod	7.43–7.45
Poměr nákladů/přínosů	7.46–7.47
Zásadní připomínky zvláštních zpráv	7.48–7.55
Zvláštní zpráva č. 10/2004 o převedení pravomocí v oblasti řízení zahraniční pomoci ES na delegace Komise	7.48–7.51
Zvláštní zpráva č. 4/2005 o řízení programu hospodářské spolupráce v Asii Evropskou komisí	7.52–7.55

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

7.1 Tato kapitola se zabývá externí pomocí financovanou ze souhrnného rozpočtu. Hlavními oblastmi zájmu jsou finanční a technická spolupráce s Asií, Latinskou Amerikou, středomořskými zeměmi, západním Balkánem, Společenstvím nezávislých států, potravinová pomoc/bezpečnost potravin, humanitární pomoc a spolufinancování nevládních organizací. Generální ředitelství pro vnější vztahy a rozvoj jsou odpovědná za formulaci politiky rozvojové spolupráce a za formulaci strategií zemí/regionů a víceleté plánování, zatímco Úřad pro spolupráci EuropeAid odpovídá za provádění rozvojové spolupráce. Generální ředitelství pro humanitární spolupráci – ECHO (GR ECHO) je odpovědné za formulaci politiky a strategie humanitární pomoci i za její realizaci. Tato kapitola nezahrnuje pomoc poskytovanou prostřednictvím evropských rozvojových fondů; tato pomoc není financována ze souhrnného rozpočtu ⁽¹⁾.

Tabulka 2.1 znázorňuje prostředky čerpané v roce 2 004 v rámci čtvrtého okruhu výdajů finančního výhledu (závazky: 5 198 milionů EUR, platby: 4 606 milionů EUR).

7.2 V roce 2004 byl dokončen převod pravomocí u tématických programů ⁽²⁾, v jehož rámci byly funkce a úkoly převedeny z ústředí Komise na její delegace (viz body 7.48–7.51). V průběhu roku 2004 také pokračoval proces reorganizace Úřadu pro spolupráci EuropeAid v Bruselu s důrazem na podporu a monitorování delegací v rámci systému převedených pravomocí.

SPECIFICKÉ HODNOCENÍ V KONTEXTU PROHLÁŠENÍ
O VĚROHODNOSTI*Rozsah a charakter auditu*

7.3 Obecným cílem specifického hodnocení bylo dospět k závěru ve věci zákonnosti a správnosti operací v oblasti vnějších vztahů (čtvrtý okruh výdajů finančního výhledu souhrnného rozpočtu). Audit zahrnul prověrku systémů dohledu a kontroly, jejichž účelem je zajišťovat zákonnost a správnost operací, která vycházela z testování operací u delegací a prováděcích organizací a dále z kontroly výročních zpráv o činnosti generálního ředitele Úřadu pro spolupráci EuropeAid a generálního ředitele GR ECHO.

⁽¹⁾ Viz zvláštní zpráva o evropských rozvojových fondech (ERF).

⁽²⁾ Programy financované z rozpočtových řádků, které se zaměřují na určitá témata (např. na potravinovou pomoc nebo financování nevládních organizací).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

7.4 U projektů auditovaných Účetním dvorem vyplácí Komise zálohy prováděcím organizacím, jež mohou mít různou podobu. Může jít například o nevládní organizace, ministerstva, mezinárodní organizace atd. K hlavním rozdílům ve způsobu provádění činností ve srovnání s ERF patří častější využívání zprostředkovatelských organizací k finančnímu řízení a účtování o projektech a neexistence národních schvalujících osob.

7.5 Byl proveden audit v ústředí Komise, u pěti delegací (Bosna, Kambodža, Kazachstán, Filipíny a Sýrie) a sedmnácti prováděcích organizací. Kontrolovaly a testovaly se oblasti uvedené v bodě 7.1. Podpora pro obnovu určená Kosovu a některým zemím bývalé Federální republiky Jugoslávie je předmětem zvláštního ročního auditu Evropské agentury pro obnovu.

7.6 Pokud jde o systémy dohledu a kontroly, Účetní dvůr se v rámci své kontroly zaměřil na standardy vnitřní kontroly pro analýzu rizik prováděnou příslušnými útvary, informační struktury a výkaznictví v kontextu finančního monitoringu a kontroly a dále na funkce interního auditu Úřadu pro spolupráci EuropeAid a GR ECHO.

7.7 Při předávání zpráv, které se zohledňují při přípravě výroční zprávy o činnosti Úřadu pro spolupráci EuropeAid a které připravují delegace (zprávy o řízení vnější pomoci – ZŘVP) pro Účetní dvůr, docházelo ke zpožděním.

7.8 Při organizaci jedné z kontrol na místě v rámci projektu v Kambodže došlo k významnému zdržení, protože prováděcí organizace, agentura OSN, se zdráhala akceptovat právo Účetního dvora na přístup k informacím vyplývajícím z verifikační klauzule dohody o finančním a administrativním rámci uzavřené mezi Evropským společenstvím a OSN. V důsledku této skutečnosti mohla být práce provedena pouze v omezeném rozsahu.

7.7 Komise se bude snažit překonat technické a administrativní obtíže s doručováním těchto zpráv Soudnímu dvoru.

7.8 Komise si je vědoma vzniklého nedorozumění, vyjasnila si celou záležitost s příslušnou agenturou, a zlepšila tak přístup Soudu k těmto písemnostem.

*Systémy dohledu a kontroly***Provádění standardů vnitřní kontroly**

7.9 V roce 2002 dopracoval Úřad pro spolupráci EuropeAid i GR ECHO rámec pro provádění standardů vnitřní kontroly (SV-K), jak jej definovala Komise dne 13. prosince 2000 ⁽³⁾. Zavádění těchto standardů podpořilo nové vydání a aktualizace instrukcí

⁽³⁾ Jde o podporu reformy finančního řízení – nový rámec pro schvalující osoby (SEC(2000) 2203).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

a obecných pokynů a rozsáhlé programy odborné přípravy, které se zaměřily zvláště na správní a finanční postupy. V roce 2004 se povinnost zajistit soulad se standardy vnitřní kontroly rozšířila i na delegace. Podle Úřadu pro spolupráci EuropeAid byly všechny základní požadavky v úpravě pro delegace realizovány do 31. prosince 2004. Audit Účetního dvora však potvrzuje zjištění generálního ředitele uvedené ve výroční zprávě o činnosti, podle kterého jsou stále nutná zlepšení, a to jak v ústředí Komise, tak u delegací (viz body 7.17–7.27).

Generální ředitelství pro humanitární spolupráci – ECHO*Hodnocení rizik*

7.10 GR ECHO provedlo uspokojivé posouzení vlastních rizik a správně dospělo k závěru, že mnoho rizik v oblasti humanitární pomoci, s výjimkou kvality prováděcích partnerů, je mimo jeho kontrolu. Obdobně jako v předchozích letech se snahy o snížení rizika soustředily na proces výběru prováděcích partnerů a na systém auditů vybraných subjektů.

Kontrola prováděcích partnerů

7.11 GR ECHO má komplexní koncepci kontroly prováděcích partnerů. Při auditech se posuzovaly takové aspekty jako organizace, postupy a vnitřní kontrolní mechanismy prováděcích partnerů a rovněž jejich účetní a finanční systémy, kultura řízení a systémy naboru zaměstnanců. Jako doplněk auditu se podrobně testovaly i výdaje vynaložené na projekty realizované těmito partnery.

7.12 V roce 2004 provedlo GR ECHO 130 auditů, z toho 70 bylo realizováno v ústředí prováděcích partnerů. Těchto 70 auditů realizovaných externími auditory na základě smluv o provedení auditu odpovídá 344 projektům, které byly dokončeny v letech 1998–2003. Zbývajících 60 auditů se týkalo projektů auditovaných v terénu (28 zpráv), grantů (19 zpráv) a útvarů GR ECHO (13 zpráv). Účetní dvůr napřed zkontroloval 20 auditních zpráv, z nichž 13 bylo vypracováno externě. Následně ověřil kvalitu těchto externích auditů při návštěvách evropských ústředí tří prováděcích partnerů a v rámci každé z těchto návštěv testoval dva projekty. Výsledkem byly tyto připomínky:

a) Nejběžnějším typem zjištění externích auditorů byla nedostatečná podkladová dokumentace k výdajům. Byl to také hlavní důvod pro neuznání výdajů realizovaných prováděcím partnerem. Kontroly na místě, které provedl Účetní dvůr u prováděcích partnerů, potvrdily, že chybějící podkladová dokumentace je hlavním zdrojem chyb, a odhalily, že externí auditori o těchto nedostacích ne vždy ve svých zprávách informovali, i když se objevily v jejich vzorku.

7.12

a) Připomínky Soudu vycházejí z jeho zkušenosti s jedním z prvních auditů, který tehdy prováděl nový externí auditor. V následujícím období Komise průběžně přezkoumávala a vyjasňovala záležitosti, jež by měly být zahrnuty do zprávy externích auditorů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- b) Externí auditor rovněž zjistil jeden případ, kdy došlo k odchýlení se od pravidel nabídkového řízení, většina auditů však hloubkové testování nabídkových řízení nezahrnovala. V rámci testování u prováděcích partnerů zjistil Účetní dvůr chyby v nabídkových řízeních u čtyř ze šesti projektů.

- b) Do poloviny roku 2004 se přezkoumání nabídkových řízení Komisí omezovalo na zjištění, zda skutečně existuje vybraný předkladatel vítězného návrhu. V reakci na odhalené slabiny rozšířila Komise audit i na předkladatele, kteří v nabídkovém řízení neuspěli.

7.13 Prováděcí partneři se zavázali k realizaci doporučení vyslovených v rámci programu auditů GŘ ECHO s cílem zlepšit svůj systém vnitřní kontroly. Komise vyhodnotila výdaje v celkové výši 0,5 milionu EUR jako neuznatelné a vydala příkazy k inkasu této částky. Tyto výsledky ukazují, že auditu prováděcích organizací mohou být efektivním nástrojem systémů dohledu a kontroly GŘ ECHO.

7.14 Povaha připomínek uvedených v těchto auditních zprávách i chyby zjištěné při testech výdajů provedených Účetním dvorem ve velké míře odpovídají auditním zjištěním z testování operací na úrovni prováděcích organizací (viz body 7.31 a 7.32).

Útvar interního auditu

7.15 Odpovědnost za GŘ ECHO i Úřad pro spolupráci EuropeAid nesl pouze jeden útvar interního auditu. V roce 2004 provedl tento útvar posouzení pracovní zátěže útvarů GŘ ECHO (k této problematice viz také bod 7.22).

Ústředí Úřadu pro spolupráci EuropeAid*Opatření přijatá v návaznosti na připomínky z roku 2003*

7.16 Účetní dvůr ve své výroční zprávě za rok 2003 (body 7.18, 7.19, 7.21, 7.22 a 7.23) upozornil, že: ne všechna ředitelství své příslušné delegace kontrolují; útvary ústředí nedostávají průběžné informace o auditech iniciovaných delegacemi; útvar interního auditu nemá dostatečné zdroje, aby mohl provádět práci, která by pomohla generálnímu řediteli při formulaci jeho výročního prohlášení; neexistuje žádný doklad o spolupráci mezi útvary ústředí při následném ověřování (ověřování ex-post); Úřad pro spolupráci EuropeAid neprovádí systematické monitorování vratek a nevypořádaných záloh. Nejvýznamnější zlepšení roku 2004 představuje skutečnost, že útvar pro programy, vnitřní kontrolu a následnou kontrolu (kontrolu ex-post) převzal výhradní odpovědnost za následné ověřování (viz bod 7.23). Jak však vyplývá z následujících bodů, jsou nutná další zlepšení. Viz **tabulka 7.1**.

7.16 Od roku 2003 podnikla Komise další kroky nezbytné pro vypracování celkové strategie auditů a vytvoření jasnější definice celkové dozorcí a kontrolní strategie, včetně funkce a úkolů ústředí a zastoupení.

Reorganizace útvarů EuropeAid provedená v březnu 2005 má za cíl další posilování úlohy EuropeAid, jehož těžiště se v rostoucí míře přesouvá do oblasti dozoru, koordinace a podpory decentralizované správy vykonávané zastoupeními Komise. Dohlížecí a kontrolní systémy Komise mají kromě toho zajistit, aby smluvní partneři dodržovali smluvní podmínky. Komise navíc hodlá dále zdokonalit svůj manažerský informační systém.

Tabulka 7.1

a) Posouzení systémů dohledu a kontroly provedené Účetním dvorem v roce 2004

	GŘ pro humanitární spolupráci – ECHO	Úřad pro spolupráci EuropeAid	Delegace
Celkový koncept	A	B	—
Postupy a manuály	A	A	A
Fungování v praxi	A	B ⁽¹⁾	B ⁽¹⁾
Interní audity	B ⁽²⁾	B ⁽²⁾	B ⁽²⁾
Zprávy o řízení	A	B ⁽¹⁾	B

⁽¹⁾ Většina prvků funguje, ale některé důležité prvky je ještě třeba zlepšit.

⁽²⁾ Útvar interního auditu se zaměřil na systémovou analýzu a dosud neprovedl testy systémů.

b) Posouzení externích auditů na úrovni organizací, které realizují projekty financované Úřadem pro spolupráci EuropeAid

Kvalita auditů	A
Počet auditů	B ⁽¹⁾
Definice mandátu	B ⁽²⁾
Zapojení Komise do jmenování auditorů	B ⁽²⁾
Zahrnutí nabídkových řízení do rozsahu auditů	B ⁽²⁾
Vykazování výsledků kontroly účetních systémů	C
Doklad o využití auditorských zpráv a o opatřeních přijatých v návaznosti na tyto zprávy	B

⁽¹⁾ Nicméně počet auditů se v porovnání s rokem 2003 zvýšil.

⁽²⁾ V případě externích auditů iniciovaných Komisí jsou pravomoci a podíl na jmenování auditorů uspokojivé, ale u auditů realizovaných prováděcími organizacemi jsou ještě nutná zlepšení.

Klíč k ukazatelům

<i>Hodnocení systémů dohledu a kontroly</i>	
Funguje dobře. Je nutno jen pár malých zlepšení	A
Funguje, ale jsou nutná zlepšení	B
Nefunguje, jak bylo zamýšleno	C

c) Klíčové oblasti, kterými se Účetní dvůr zabýval v roce 2004

	GŘ pro humanitární spolupráci – ECHO	Úřad pro spolupráci EuropeAid	Delegace
Provedení analýzy rizik	Provedl analýzu v předchozích letech.	Sebehodnocení za rok 2004 dokončil v lednu 2005.	—
Systémy výkaznictví	Udržoval dobré standardy.	Systémy výkaznictví se ve srovnání s rokem 2003 zlepšují, je ale třeba je ještě dále rozvíjet; — modul „CRIS-audit“ není napojen na informace o řízení; — zprávy o řízení vnějších vztahů nejsou kompletní.	Delegace podávaly v průběhu roku zprávy třikrát.
Koncept externích auditů a kontrol	Plně implementován.	Dokument o strategii v roce 2004.	—
Provedení externích auditů a následná opatření	Audity byly provedeny a byla přijata následná opatření. Je třeba vydat jasnější pokyny.	Bylo provedeno více auditů, je nutno zlepšit definování mandátu a následná opatření.	—

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Posouzení rizik

7.17 Výsledkem vlastního posouzení rizik pro roční plán řízení za rok 2004 dokončeného v lednu 2005 byl souhrnný seznam klíčových rizik Úřadu pro spolupráci EuropeAid. Toto posouzení však nepovažovalo prováděcí organizace z finančního hlediska za nejrizikovější. (viz bod 7.32).

7.17 Nejedná se při tom o jedinou formu posuzování rizik uplatňovanou v rámci programu EuropeAid.

Finanční riziko na úrovni prováděcích organizací je uvažováno k okamžiku výběru a zafinancování projektů a programů, kdy se zkoumají omezení a předpoklady pro úspěšné provedení projektu (popřípadě programu), včetně aspektů udržitelnosti (to znamená kapacit konečného příjemce podpory). Pravidelné sledování umožňuje Komisi přijímat vhodná opatření ke korektuře anebo přehodnocení projektů.

Informace a podávání zpráv

7.18 Většina finančních informací, které se využívají při monitorování, se získává ze systému CRIS, společného informačního systému Úřadu pro spolupráci EuropeAid (*Common Relex Information System* – CRIS). Finanční informace se soustřeďují na rozhodování, uzavírání smluv, závazky a platby na úrovni Komise.

7.19 Protože řízení a realizace rozvojových činností byly ve značné míře postoupeny delegacím, mají tyto delegace povinnost podávat ústředí Úřadu pro spolupráci EuropeAid zprávy o řízení vnější pomoci, které rovněž zahrnují problematiku vnitřní kontroly. Ze vzorku 13 zpráv o řízení vnější pomoci za rok 2004 auditovaných Účetním dvorem se standardy vnitřní kontroly zabývalo pouze pět zpráv a informace o zjištěných vyplývajících z auditů iniciovaných delegacemi byly uvedeny pouze v jedné zprávě.

7.19 V oblasti provádění norem interní kontroly zpráva o řízení zahraniční pomoci (*External Assistance Management Report* – EAMR) „požaduje“, aby zastoupení podávala zprávy o významných otázkách týkajících se daného období i plánovaných opatřeních. Zastoupení sice nemají povinnost oznamovat ústředí EuropeAid veškeré výsledky provedených auditů, je však žádoucí, aby je informovala o klíčových prvcích, jež by mohly přispět k zajištění legality a řádného průběhu operací souvisejících s činnostmi, jichž se auditů týkají.

Finanční monitoring

7.20 Finanční útvary čtyř geografických ředitelství, které řídí operace ⁽⁴⁾ na základě převodu pravomocí, prováděly v různém rozsahu audit svých delegací formou kontroly jejich finančních systémů pro zpracování operací, systému uzavírání smluv a systémů dohledu a kontroly, doplněných kontrolou operací zpracovaných delegacemi. Pouze dvě ředitelství měla program pravidelné kontroly delegací. Tato koncepce by měla být rozšířena na všechna ředitelství, což doporučovala již loňská výroční zpráva.

7.20 Jak vyplývá z odpovědi k bodu 7.18 loňské zprávy, byla všechna zastoupení podrobena systematické kontrole, než na ně byla v rámci dekoncentrace převedena odpovědnost za řízení (2001–2004). Ke splnění různých požadavků ústředí lze při sledování dekoncentrovaných činností zastoupení použít různé kombinace kontrol, inspekci a auditů.

EuropeAid zamýšlí na základě nabytých zkušeností vyvinout optimální metody k provádění těchto přezkumných činností.

⁽⁴⁾ Asie, Evropa, Kavkaz a Střední Asie, Středomoří a Střední východ, Latinská Amerika.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Audit prováděcích organizací

7.21 V roce 2004 zahájila různá ředitelství Úřadu pro spolupráci EuropeAid v rámci programu auditů na rok 2004 audit přibližně 143 projektů. Většina auditů probíhala ještě na začátku roku 2005. Tyto audity se realizovaly spolu s audity prováděnými jménem delegací nad rámec ročního programu auditu nebo zadanými přímo prováděcími organizacemi. Ústřední útvary většinou nebyly o auditech prováděných delegacemi průběžně informovány. Do systému CRIS, finančního informačního systému Úřadu pro spolupráci EuropeAid, byl začleněn modul „CRIS-audit“, který by měl obsahovat komplexní informace o auditech. Databáze jeho údajů ale zatím není kompletní a měla by být co nejdříve napojena na příslušné informace z monitoringu projektů, aby bylo možné průběžně monitorovat zákonnost a správnost požadavků.

Útvar interního auditu

7.22 V roce 2004 aktualizoval útvar interního auditu své prověrky standardů vnitřní kontroly a vyslovil velmi relevantní doporučení ohledně provádění podrobnějších analýz rizik a zdokonalování systémů dohledu a kontroly. Rovněž vydal dvě zprávy týkající se zvláštních problémů. Kromě výše uvedených auditních úkolů dokončil útvar také zprávy o posouzení pracovní zátěže dvou delegací. Jak však již bylo uvedeno ve výroční zprávě za rok 2003, je otázka, zda by toto posouzení vzhledem k velmi omezenému počtu pracovníků, které má k dispozici, měl provádět právě útvar interního auditu. Prioritou útvaru interního auditu by mělo být vyhodnocování systémů, které zajišťují zákonnost a správnost operací, a pomoc generálnímu řediteli s formulováním řádně podloženého výročního prohlášení, zejména v záležitostech týkajících se kvality kontrolních postupů a systémů předkládání zpráv, a to jak v ústředí, tak u delegací.

Následné ověřování

7.23 Útvar pro programování, vnitřní kontrolu a následné kontroly provedl následné kontroly vzorku plateb Úřadu pro spolupráci EuropeAid realizovaných v prvních devíti měsících roku 2004. Další audity tohoto typu operací, které provedl Účetní dvůr, potvrdily nízkou míru zjištěných chyb (viz bod 7.29).

7.21 Zastoupení jsou povinna ve svých zprávách o managementu zahraniční pomoci (External Assistance Management Reports – EAMR) předkládat informace o přezkumech, jejichž provedení iniciovala; systém zajistil pravidelné předkládání informací ústředím již v průběhu roku 2004.

Nyní již existuje možnost navzájem propojit informace obsažené v modulu CRIS-audit s odpovídajícími informacemi o provádění projektu.

7.22 Sdělení Komise, jímž se zřizuje útvar interních auditů, stanoví tři cíle tohoto útvaru: dva z nich se dotýkají kontroly rizik a v rámci třetího cíle jsou podána doporučení ke zlepšení efektivnosti nákladů na projekty i zajištění hospodárnosti při nakládání se zdroji.

Vyhodnocení pracovního zatížení provedené útvarem interního auditu bylo reakcí na tento třetí cíl. EuropeAid označila ve vlastním hodnocení rizik řízení lidských zdrojů za riziko; sdělení o dekoncentraci z ledna 2004 požaduje, aby útvary interních auditů Relex společně přezkoumaly vyhodnocení pracovního zatížení v dekoncentrovaných zastoupeních s cílem zajistit, aby lidské zdroje postačovaly ke zvládnutí zvýšeného pracovního vytížení.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Kontroly operací

7.24 Ústředí a delegace Úřadu pro spolupráci EuropeAid provádí kontroly operací zpracovávaných na svých příslušných úrovních. V některých případech, pokud je daný nárok na platbu doložen zprávou vypracovanou externím auditorem, který certifikuje příslušné výdaje, nebo pokud byl tento nárok předmětem kontroly na místě provedené zaměstnanci Komise, Komise posuzuje, zda jsou uskutečněné operace prováděcích organizací v zásadě zákonné a správné. V ostatních případech se Komise spoléhá na dokumentaci poskytnutou prováděcími organizacemi a pouze kontroluje, zda je nárok na platbu přijatelný v rámci podmínek smlouvy nebo dohody o financování a předpokládaného rozpočtu.

7.24 Dohlízeční a kontrolní systémy Komise mají za úkol zabezpečit, aby smluvní strany dodržovaly smluvní podmínky v souladu s finančními nařízeními.

Externí audity zajišťují nezávislé zabezpečování kvality systémů řízení pověřených prováděním projektů a způsobilosti souvisejících výdajů. Ustanovení o auditech (osvědčení účtů určitých druhů výdajů nebo celkových výdajů) jsou obsažena ve smlouvách a dohodách o financování.

Doplňkové kontroly a audity smluvních stran se provádějí na základě posuzování rizik, jelikož by bylo v mnoha případech nepřiměřené provádět kromě běžných kontrol legality a řádného provádění plateb i podrobné přezkumy interních kontrolních systémů jakožto celku.

Finanční postupy a kontroly byly zřízeny za účelem dosažení rovnováhy mezi úrovní možného rizika a provedenými kontrolami, přičemž se zohledňují různé modality managementu.

Systémy dohledu a kontroly na úrovni delegací

7.25 Účetní dvůr navštívil pět delegací (Bosna, Kambodža, Kazachstán, Filipíny a Sýrie), aby zde zhodnotil systémy dohledu a kontroly a provedl audit několika operací, pro něž byl Úřad pro spolupráci EuropeAid pověřenou schvalující osobou. Kontrola systémů dohledu a kontroly u delegací ukázala, že prováděné postupy jsou v zásadě dostatečné a že závazky a platby zpracované Komisí jsou zákonné a správné.

7.26 Obecně platí, že zásady využívání externích auditorů a postupy pro jejich jmenování jsou dány dohodami o financování projektů. Příslušná ustanovení byla v dohodách o financování projektů, jejichž kontrolu Účetní dvůr prováděl, formulována velmi vágně. To umožnilo prováděcím organizacím přistupovat k výběru externích auditorů a definování jejich cílů různým způsobem.

7.26 Používání standardizovaných smluvních instrumentů (smlouvy a dohody o grantech a financování) přispělo v posledních letech ke zlepšení úrovně kontroly prováděné Komisí. Zlepšena byla rovněž smluvní ustanovení o „certifikačních auditech“. Komise například zamýšlí stanovit za účelem zlepšení kontroly výběru auditorů uskutečňovaného příjemci podpor a prováděcími subjekty vhodné podmínky vymezující základní kritéria tohoto výběru formou standardizovaných pokynů pro audity, jimiž se musí příjemci podpor a prováděcí subjekty řídit při výběru vnějších auditorů a při uzavírání smluv s takto vybranými auditory.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

7.27 V navštívených zemích zkontroloval Účetní dvůr 14 zpráv o projektech vypracovaných externími auditory (13 vypracovaných na základě smluv s prováděcími organizacemi a jednu připravenou Komisí), z nichž 12 se týkalo projektů kontrolovaných Účetním dvorem na místě. U 2 ze 14 externích auditů nebyl k dispozici písemný mandát. Pokud jde o zbývajících 12 zpráv, audit Účetního dvora i výsledky kontrol provedených u některých projektů, které byly předmětem externích auditů, prokázaly, že zprávy externích auditů jsou z hlediska ustanovení jejich konkrétního mandátu dostatečně kvalitní. Pouze jedna zpráva, vypracovaná na základě smlouvy s prováděcí organizací, výslovně uváděla, že věcný rozsah auditu by měl obsáhnout dodržování požadavků EU v oblasti financování. Není tedy nijak překvapující, že zjištění tohoto auditu byla potvrzena vlastní prací Účetního dvora, zatímco v případě 8 z 12 auditních zpráv o projektech vypracovaných externími auditory a zkontrolovaných na místě Účetním dvorem odhalil Účetní dvůr chyby, které ve zprávách externích auditorů nebyly uvedeny.

*Audit operací***Audit operací provedený na úrovni delegací**

7.28 U každé navštívené delegace byl kontrolován vzorek operací, který celkově tvořilo 30 plateb (v celkové výši 8,4 milionu EUR) a 10 nabídkových řízení (v celkové hodnotě 12,7 milionu EUR).

7.29 Kontrola plateb ve prospěch prováděcích organizací provedená Účetním dvorem odhalila jen nízkou míru chyb.

Audit operací provedený na úrovni prováděcích organizací

7.30 Účetní dvůr navštívil 17 projektů řízených prováděcími organizacemi a na místě zkontroloval celkem 237 operací s cílem dospět k závěrečnému stanovisku ohledně jejich zákonnosti a správnosti a ověřit fungování systémů vnitřní kontroly.

7.31 Kontroly projektů provedené Účetním dvorem odhalily u 3 ze 17 prováděcích organizací kontrolovaných na místě nedostatky v systémech vnitřní kontroly, jejichž příčinou byla neexistence náležitého oddělení funkcí autorizace a zaúčtování plateb.

7.32 U operací zkoumaných na úrovni 11 kontrolovaných projektů byl zjištěn velký počet chyb, jejichž význam je značný, a to buď vzhledem k jejich četnosti, nebo závažnému dopadu na výdaje. Nejčastějším typem chyb bylo nerespektování stanovených postupů při uzavírání smluv (zjištěné u 8 projektů z celkového počtu 17 projektů kontrolovaných na místě), nevyhovující podkladová dokumentace (5 ze 17 případů) a neuznatelné výdaje (4 ze 17 případů).

7.27 EuropeAid nyní chystá vydání přepracované verze praktické příručky pro uzavírání smluv o vnější pomoci ES. Revidované standardní smlouvy o grantech budou obsahovat pokyny pro příjemce. Tyto pokyny se budou výslovně týkat dodržování smluvních podmínek včetně podmínek zadávání veřejných zakázek a zajištění způsobilosti. Standardní pokyny tohoto druhu je ovšem nutno odlišovat od pokynů pro auditů vydávané Komisí, jež mohou být sestavovány ad hoc.

7.31–7.32 Komise přijala v posledních letech opatření proti nedostatkům při uplatňování smluvních postupů prováděcími subjekty, mimo jiné zavedením standardních smluv a zpráv o auditu, podle nichž jsou auditoři povinni zkoumat, nakolik příjemci dodržují příslušná pravidla. Komise nyní přepracovává vzorovou zprávu o auditu a pracuje na zlepšení pokynů pro auditory.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Analýza výročních zpráv o činnosti a prohlášení pověřených schvalujících osob

7.33 Účetní dvůr provedl kontrolu výročních zpráv o činnosti a prohlášení generálního ředitele Úřadu pro spolupráci EuropeAid a generálního ředitele GR ECHO. Kontrola se zaměřila na části zpráv, které se týkaly opatření přijatých Komisí v návaznosti na doporučení vyslovená Účetním dvorem a interními auditory Komise, na opatření formulovaná v akčním plánu Komise (přiloženému ke shrnutí výročních zpráv o činnosti za rok 2003 ⁽⁵⁾) a rovněž na standardy vnitřní kontroly. Účetní dvůr zkoumal, zda a do jaké míry byla prohlášení generálních ředitelů o kontrolních postupech, které zajišťují zákonnost a správnost uskutečněných operací, odůvodněná a dostatečně podložená důkazy.

7.34 Účetní dvůr zjistil, že informace předkládané ve zprávách jsou přesné a přiměřeně odrážejí činnost prováděnou v rámci opatření přijatých v návaznosti na akční plány a realizace standardů vnitřní kontroly. GR ECHO i Úřad pro spolupráci EuropeAid podnikly příslušná opatření směřující k nápravě nedostatků identifikovaných v roce 2003 a zajištění úplnějšího a lepšího souladu se standardy vnitřní kontroly.

7.35 Od ledna 2004 jsou delegace povinny podávat ústředí zprávy o provedených externích auditech, záležitostech s dopadem na zákonnost a správnost operací a příslušných krocích, které byly v těchto věcech podniknuty. Nicméně u vzorku kontrolovaného Účetním dvorem nebyl tento postup vždy důsledně uplatňován (viz bod 7.19).

7.36 Výroční zpráva o činnosti Úřadu pro spolupráci EuropeAid uvádí popis systémů vnitřní kontroly, které celkově fungují uspokojivě, a zaměřuje se přitom na operace mezi Komisí a prováděcími organizacemi. Metodika pro audit prováděcích organizací byla zavedena v roce 2004. Její praktické fungování ještě potřebuje čas, zvláště využívání výsledků auditů a opatření přijatých v návaznosti na výsledky auditů zatím není natolik uspokojivé, aby bylo možné s jistotou vyjádřit stanovisko k zákonnosti a správnosti operací řízených těmito organizacemi.

7.35 Komise odkazuje na svou odpověď v odstavci 7.19.

7.36 EuropeAid vylepšila v roce 2004 fungování svého auditu. Vypracovala rozsáhlou strategii auditu, kterou se mají řídit EuropeAid i zastoupení; dále definovala kritéria rizik pro identifikaci auditů, jež je nutno provést, vydala standardní pokyny pro auditory a zavedla CRIS-Audit (počítačový systém podpory a sledování auditů).

Opatření přijatá v návaznosti na výsledky auditů představují součást funkce liniového řízení v zastoupeních i v ústředí. Audity jsou pevně začleněny do celého cyklu řízení projektů.

Kromě toho se přihlíží k výsledkům předchozích auditů při rozhodování o tom, zda bude určitý projekt zařazen do ročního plánu auditů sestavovaného na základě posouzení rizik.

Nehledě na tato zlepšení pracuje Komise i nadále na vývoji a zavádění metodiky auditů zmiňované Soudním dvorem.

⁽⁵⁾ Shrnutí výročních zpráv o činnosti generálních ředitelství a útvarů (KOM(2004) 418 v konečném znění, 9.6.2004).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

7.37 Na základě vlastního úsudku a dostupných informací generální ředitel Úřadu pro spolupráci EuropeAid prohlašuje, že získal přiměřenou jistotu, že zavedené kontrolní postupy poskytují záruky nezbytné pro zajištění zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Pokud jde o systémy, které zajišťují zákonnost a správnost plateb realizovaných ústředím a delegacemi ve prospěch prováděcích organizací, audit Účetního dvora toto prohlášení potvrzuje. Účetní dvůr však zjistil, že systémy, jež dohlížejí na zákonnost a správnost výdajů, které jsou podkladem pro finanční zprávy předkládané prováděcími organizacemi, jsou i nadále nedostatečné a je třeba je posílit (viz bod 7.27).

7.38 Prohlášení generálního ředitele GR ECHO obsahuje výhradu vůči porušování smluvních postupů jednou humanitární organizací. Prohlášení poskytuje o tomto problému dostatečné informace a specifikuje, jaký by mohl být jeho potenciální finanční dopad.

Závěry

7.39 V souladu s některými doporučeními Účetního dvora uvedenými ve výroční zprávě za rok 2003 pokračovala Komise v průběhu roku 2004 ve zdokonalování svých systémů dohledu a kontroly, jak je uvedeno v **tabulce 7.1**. Dopady těchto zlepšení se zatím na úrovni prováděcích organizací plně neprojeví. Audit Účetního dvora odhalil několik chyb, které mají dopad na operace na úrovni delegací (viz bod 7.29). Podobně jako v předchozích letech byly však na úrovni prováděcích organizací (viz bod 7.32) odhaleny nedostatky v oblasti vnitřní kontroly (viz bod 7.31) a relativně vysoký počet chyb s velkou četností výskytu nebo finančním dopadem. Nejčastější chybou byla neschopnost zajistit, aby se při uzavírání smluv, včetně nabídkových řízení, postupovalo v souladu s požadavky Komise. Tato skutečnost jen zdůrazňuje nutnost komplexní koncepce dohledu, kontroly a auditu těchto organizací.

7.40 Výroční zprávy o činnosti GR ECHO a Úřadu pro spolupráci EuropeAid obsahují popisy zavedených systémů vnitřní kontroly. GR ECHO snížilo riziko nezákonných a nesprávných operací zavedením operačního systému auditů projektů, i když externí auditoři by měli dostávat jasnější instrukce (viz body 7.11–7.14). V případě Úřadu pro spolupráci EuropeAid však Účetní dvůr nemůže na základě zprávy a prohlášení (viz bod 7.36) žádnou jistotu získat, protože klíčové součásti systémů a kontrolních mechanismů nezbytných pro zajištění zákonnosti a správnosti uskutečněných operací na úrovni prováděcích organizací je třeba ještě zdokonalit, aby tak byla zajištěna jejich plná funkčnost.

ODPOVĚDI KOMISE

7.37 Veškeré potřebné dozorcí a kontrolní systémy byly v roce 2004 k dispozici; díky nim byl generální ředitel schopen ověřit s přiměřeným stupněm jistoty legalitu a řádnost transakcí prováděných EuropeAid v roce 2004.

Pokud se týče výsledků auditů, nejsou vnější audity jediným zdrojem legality a řádnosti sledovaných transakcí. Existují ještě další možnosti, například alternativní kontroly ex ante, přezkumy transakcí prováděné ex post, místní šetření a zprávy o dohlížecí činnosti.

Tyto kontroly byly považovány za přiměřené pro účely získání celkové jistoty v kontextu prohlášení generálního ředitele.

7.39 Komise bere na vědomí, že Soud považuje za nutné další zlepšování kontrolního systému Komise a konstatuje, že audit provedený Soudem na úrovni zastoupení (7.29) potvrzuje údaje Komise.

Komise zavedla v posledních letech opatření k nápravě nedostatků, které se vyskytovaly při aplikaci smluvních procedur prováděcími subjekty.

7.40 V záležitosti GR ECHO bere Komise na vědomí závěr Soudu, že systém operativních auditů snižuje riziko transakcí, jež jsou nezákonné nebo trpí nějakou vadou. Komise zkoumá a objasňuje záležitosti, o nichž by měly být předkládány zprávy vnějšních auditorů.

Ve věci EuropeAid sdílí Komise názor Soudu, že lze systémové součásti vnitřní kontroly zlepšit, a že by tudíž měly být zlepšeny. V roce 2004 však byly k dispozici veškeré potřebné dozorcí a kontrolní systémy, které poskytovaly generálnímu řediteli možnost přesvědčit se s přiměřenou jistotou o legalitě a řádnosti transakcí prováděných EuropeAid v roce 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Soud konstatoval, že se EuropeAid daří dosahovat v této oblasti stálého pokroku. Audity představují další pojistku před provedením platby, kromě zkoumání souladu s předpisy a zjišťování skutečného stavu věcí (tzv. „reality checks“), jež v plném rozsahu provádějí útvary Komise. Tato další pojistka zahrnuje v sobě též roční plán auditů, následné kontroly provedených transakcí, šetření na místě a zprávy o dohledu.

Doporučení

7.41 Na základě výše uvedených skutečností Účetní dvůr doporučuje, aby:

- a) si Komise s agenturami OSN vyjasnila otázku práv přístupu Účetního dvora k informacím o projektech řízených těmito agenturami (viz bod 7.8);
- b) posouzení rizika Úřadem pro spolupráci EuropeAid zahrnuje i prováděcí organizace (viz bod 7.17);
- c) se při ověřování informací poskytnutých delegacemi, včetně výsledů auditů projektů, postupovalo systematictěji a aby byla na základě kontrol prováděných ústředím přijata následná opatření (viz bod 7.19 a 7.20);
- d) informace týkající se všech auditů, včetně těch, jejichž provedení prováděcími organizacemi bylo zajištěno smluvně, byly zaznamenány v systému CRIS a propojeny s příslušnými informacemi o řízení daného projektu (viz bod 7.21);
- e) byly mandáty pro audity projektů konkrétněji vymezeny, zvláště pokud jde o požadavky, a obsáhly i kontrolu souladu s požadavky Komise, které se týkají postupů při uzavírání smluv, včetně nabídkových řízení, a uznatelnosti výdajů (viz body 7.11–7.12 a 7.32). Tím by se také usnadnily kontroly kvality externích auditů, které by měla provádět Komise.

7.41

- a) Komise připomněla Organizaci spojených národů, že je Účetní dvůr oprávněn přezkoumávat i projekty, jež provádí OSN; zmocňuje jej k tomu doložka o kontrolách.
- b) Na úrovni projektů umožňují nástroje plánování a sledování používané Komisí odpovídajícím způsobem zhodnotit rizika a přijmout opatření k jejich odstranění nebo zmírnění.

Viz též odpověď k bodu 7.17.

- c) EuropeAid hodlá stavět na získaných zkušenostech a rozšířit užívání osvědčených postupů.
- d) V současné době lze elektronicky propojit a porovnat informace obsažené v modulu CRIS-Audit s odpovídajícími informacemi o projektech (viz bod 7.21).
- e) Na základě výsledků svých auditů a analýzy rizik systémů provádějících partnerů zaměřila Komise (DG ECHO) své přezkumné činnosti na posílení kontroly procesů nabídkových řízení užívaných prováděcími partnery. Komise prozkoumá možnosti dalšího zlepšení stávající rozsáhlé kontroly kvality svých projektů a vydá pokyny pro externí auditory ohledně kontrol, které bude zapotřebí provádět.

EuropeAid nyní chystá vydání přepracované verze praktické příručky pro uzavírání smluv o vnější pomoci ES. Přepracovaná standardní smlouva o udělení grantu bude obsahovat příslušné pokyny pro příjemce. Tyto pokyny se zaměří zejména na dodržování smluvních podmínek včetně podmínek pro zadávání veřejných zakázek a podmínek způsobilosti.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

OPATŘENÍ PŘIJATÁ V NÁVAZNOSTI NA PŘEDCHOZÍ PŘIPOMÍNKY

*Zvláštní zpráva č. 3/2001 o řízení mezinárodních dohod o rybolovu
Komisí*

7.42 V červenci 2001 vydal Účetní dvůr zvláštní zprávu č. 3/2001 o řízení mezinárodních dohod o rybolovu. Nejdůležitější připomínky a doporučení, k nimž se vyjadřovala Komise v rámci procesu udělení absolutoria ⁽⁶⁾, se soustředily na:

- a) účel těchto dohod: Účetní dvůr zdůraznil, že prolínání obchodní funkce s aspekty rozvojové pomoci u některých smluv mu komplikuje hodnocení. Rovněž zjistil nedostatky v souladu a koordinaci mezinárodních dohod se strukturálním aspektem společné politiky pro odvětví rybolovu;
- b) poměr nákladů a přínosů: Účetní dvůr doporučil zřízení systému pro trvalé monitorování nákladů/přínosů těchto dohod a jejich podrobnou analýzu. Rovněž vyjádřil lítost, že příležitosti v odvětví rybolovu nejsou vždy plně využity.

Účel dohod

Prolínání obchodní funkce s aspekty rozvojové pomoci

7.43 Od vydání zvláštní zprávy ⁽⁷⁾ se názory Komise na dohody o rybolovu změnily. Komise zastává názor, který rovněž vyjádřila ve svém sdělení, že vztah mezi cíli společné politiky v oblasti rybolovu ⁽⁸⁾ a evropské rozvojové politiky ⁽⁹⁾ by měl být posílen. V souladu s touto svou novou koncepcí vypracovala Komise návrh standardní dohody, zatím však nebyla příležitost aplikovat ji na konkrétní dohodu se zemí, která není členským státem EU.

7.43 Komise již ukončila jednání ohledně protokolů o rybolovu, které budou v souladu s novou politikou v oblasti dohod o partnerství v rybolovu (například se Seychelami) a s novými rámcovými dohodami obsahujícími protokol o rybolovu (například s Mikronésií, Šalamounovými ostrovy a Komorskými ostrovy). Tyto dohody prochází v současné době legislativním procesem v Radě a v Evropském parlamentu.

⁽⁶⁾ Doporučení Rady ze dne 5. března 2002 týkající se udělení absolutoria Komisi za plnění souhrnného rozpočtu Evropských společenství na rozpočtový rok 2000 (SN 1651/02).

⁽⁷⁾ Sdělení Komise o integrovaném rámci pro dohody o partnerství v oblasti rybolovu uzavírané s třetími zeměmi (KOM(2002) 637 v konečném znění, 23.12.2002).

⁽⁸⁾ Udržovat přítomnost Evropy v rybolovu ve vzdálených vodách a chránit evropské zájmy v oblasti rybolovu.

⁽⁹⁾ Podporovat rozvojové země v budování kapacit, které jim umožní exploataci jejich mořských zdrojů, zvyšovat podíl místní přidané hodnoty a získat přístupová práva k jejich výhradním hospodářským zónám pro zahraniční loďstva za nejspravedlivější možnou cenu.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

7.44 Parlament ⁽¹⁰⁾ a Rada ⁽¹¹⁾ však předložily dvě témata, která se ve sdělení výslovně neobjevují: zásobování trhu Společenství a příspěvek k zaměstnanosti v EU. Riziko nesouladu zmiňované ve zvláštní zprávě tedy trvá.

Koordinace se strukturálním aspektem

7.45 Změny nařízení o strukturální pomoci ⁽¹²⁾ eliminovaly potenciální příčiny nesouladu odstraněním všech forem pomoci určených na modernizaci a vznik smíšených společností.

Poměr nákladů/přínosů

Zavedení hodnotícího systému

7.46 Komise si nechala vypracovat studii ⁽¹³⁾, která jí měla pomoci se zavedením hodnotícího systému pro dohody o rybolovu. Zavedla operační hodnotící systém, který však dosud není dokončen. Navíc nevypracovala akční plán pro zdokonalení hodnocení zásob mimo vody Společenství, který slibovala předložit do konce roku 2002 ⁽¹⁴⁾, ani v rozporu s tím, co uvedla ve své zprávě adresované Radě ⁽¹⁵⁾, nepředložila nové celkové hodnocení dohod o rybolovu.

Účelné využití příležitostí k rybolovu

7.47 Přípomínka o nedostatečném využití vyslovená ve zvláštní zprávě se týkala zvláště dohod s Grónskem a Senegalem:

- a) Komise navrhla Radě, aby do dohody s Grónskem včlenila mechanismus, který by umožňoval převádět nevyužitě

7.44 Dohody o partnerství v rybolovu jsou nedílnou součástí společné rybářské politiky a tudíž přispívají k naplnění cílů stanovených v článku 33 Smlouvy.

7.46 Akční plán ke zlepšení vyhodnocování stavů ryb mimo vnější hranice výsošných vod členských států Společenství bude sestaven, jakmile budou k dispozici lepší vědecké posudky. Navíc Komise provede konzultace se zúčastněnými stranami.

Komise však na pořad jednání o dohodách a protokolech o rybolovu zařazuje systematicky i ustanovení, jež mají za cíl posílit kvalitu i úlohu vědeckých posudků a vyhodnocování stavů.

7.47

⁽¹⁰⁾ Evropský parlament přijal svým usnesením ze dne 9. října 2003 zprávu o sdělení Komise připravenou výborem pro rybolov.

⁽¹¹⁾ Rada Evropské unie, oznámení Výboru stálých zástupců adresované Radě, 11485/04 ze dne 15. července 2004, schválené Radou na jejím 2599. zasedání dne 19. července 2004.

⁽¹²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 2369/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se mění nařízení (ES) č. 2792/1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu (Úř. věst. L 358, 31.12.2002, s. 49).

⁽¹³⁾ Studie identifikující kritéria a ukazatele hodnocení dvoustanných dohod o rybolovu (Rozvoj oceánů, prosinec 2003).

⁽¹⁴⁾ Sdělení Komise o reformě společné politiky rybolovu („Orientační plán“) (KOM(2002) 181 v konečném znění, 28.5.2002).

⁽¹⁵⁾ Zpráva Komise adresovaná Radě – opatření přijatá Komisí jako odpověď na připomínky k doporučení Rady – monitorovací zpráva za rozpočtový rok 2000 (KOM(2002) 772, 23.12.2002).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

kvóty z jednoho členského státu na druhý ⁽¹⁶⁾. Rada tento návrh nepřijala ⁽¹⁷⁾.

- b) U této dohody zvláštní zpráva také upozornila na skutečnost, že mnohé příležitosti rybolovu již prakticky neexistují. Po jednáních z roku 2003 byly inflační údaje o grónských zásobách ryb ze smlouvy odstraněny. Unie však stále platí za právo rybolovu stejnou částku.

- b) Změna 4. protokolu se zaměřila na vypuštění ustanovení o teoretických kapacitách rybolovu. Některé kvóty obsažené v této právní normě byly zrušeny, jiné do ní byly naopak doplněny nebo došlo k jejich zvýšení.

V závěrech Rady ze dne 24 února 2003 se konstatovalo, že finanční příspěvky by měly zůstat nezměněny a měly by spočívat na skutečně existujících možnostech rybolovu pro rybářské flotily členských států Společenství; zároveň byla zdůrazněna nutnost podpořit Grónsko při restrukturalizaci jeho odvětvové rybářské politiky s využitím systému rozpočtové podpory.

- c) Dohoda se Senegalem je nyní v řízení licencí zvláště flexibilní, což by mělo pomoci zlepšit míru využití.

ZÁŠADNÍ PŘIPOMÍNKY ZVLÁŠTNÍCH ZPRÁV

Zvláštní zpráva č. 10/2004 o převedení pravomocí v oblasti řízení zahraniční pomoci ES na delegace Komise

7.48 V květnu 2000 se Komise rozhodla během tří let postoupit úkoly a odpovědnost související s řízením pomoci na svých 78 delegacích a zlepšit tak rychlost její realizace a kvalitu. Od poloviny roku 2004 jsou téměř všechny delegace odpovědné za přípravu projektů, uzavírání smluv a finanční a technickou realizaci a rovněž obdržely významnou pomoc v podobě dalších zaměstnanců a technických zdrojů. Ústřední útvary ustupují od přímého řízení projektů a orientují se na monitorování a podporu delegací.

⁽¹⁶⁾ Návrh nařízení Rady o uzavření Protokolu o změně čtvrtého protokolu, kterým se stanoví podmínky rybolovu uvedené v Dohodě o rybolovu mezi Evropským hospodářským společenstvím na jedné straně a vládou Dánska a místní vládou Grónska na straně druhé (KOM(2003) 609, 16.10.2003).

⁽¹⁷⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1245/2004 ze dne 28. června 2004 o uzavření Protokolu o změně čtvrtého protokolu, kterým se stanoví podmínky rybolovu uvedené v Dohodě o rybolovu mezi Evropským hospodářským společenstvím na jedné straně a vládou Dánska a místní vládou Grónska na straně druhé (Úř. věst. L 237, 8.7.2004, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

7.49 Způsob, jakým Komise převod pravomocí řídí, lze považovat za poměrně úspěšný, alespoň v případě delegací. Plán převodu však neobsáhl řadu prvků, které mohly kontrolu tohoto procesu usnadnit, a i nadále je třeba věnovat pozornost některým problematickým oblastem.

7.50 Pokud jde o výsledky převodu pravomocí je i nadále nutné zrychlit, harmonizovat a zjednodušit finanční postupy. Protože v rané fázi nebyl vypracován komplexní soubor ukazatelů výkonnosti pro sledování převodu pravomocí, je nyní obtížné měřit míru pokroku oproti hlavním vytyčeným cílům.

7.51 Účetní dvůr vyslovil tato hlavní doporučení:

- a) měly by být zavedeny příslušné ukazatele jak pro rychlost realizace, tak pro kvalitu pomoci;
- b) náklady na převod pravomocí by se měly sledovat ve vztahu k odhadovaným nákladům;
- c) postupy pro nábor zaměstnanců, platy a další podmínky pracovních smluv by měly být atraktivní pro zaměstnance s příslušnou odbornou kvalifikací;
- d) ústředí Komise by mělo dále rozvíjet svou roli orgánu, jehož úkolem je monitorovat a poskytovat podporu, a to zvláště zdokonalováním finančních informačních systémů a důrazem na nedořešené potřeby v oblasti odborné přípravy.

7.49 Použité nástroje plánování a sledování umožnily vhodným způsobem reagovat na zvláštní situace (například regionální zastoupení, velikost a složitost portfolia, bezproblémovost nebo obtížnost náboru pracovníků a podobně); prokázalo se že jsou tyto nástroje účinné a přiměřené pro provádění dekoncentrace.

7.50 Převod byl pouze jedním prvkem celého balíčku reformy. Výsledky reformy jsou pečlivě sledovány a informace jsou pravidelně předávány Radě a Parlamentu. Od výsledku ostatních reform v balíčku nelze výsledky převodu oddělit. Převod byl nicméně do značné míry dokončen ve stanovených lhůtách a nevedl ani k nižší kvalitě, ani ke zpomalení, jak se mnozí pozorovatelé obávali. Například se před provedením reformy již od roku 2000 neustále zvyšoval počet let potřebných k vypracování návrhu projektu, jeho provedení a dokončení, ale po jejím zavedení se tento trend obrátil a projekty jsou nyní dokončovány rychleji.

7.51

- a) Od počátku reformy byla zavedena řada ukazatelů vycházejících především z finančních údajů. Pokračuje práce na vývoji doplňkových ukazatelů určených k měření pokroku v oblasti rychlosti a kvality poskytování pomoci.
- b) Komise vychází z předpokladu, že bude koncem roku 2005, po ukončení procesu dekoncentrace, možno díky sledování nákladů provést jejich porovnání s počátečními odhady.
- c) V posledních letech byla vynaložena značná snaha na zlepšení personálního řízení v zahraniční službě. Další opatření naplánovaná v rámci administrativní reformy z roku 2002 se nyní postupně provádějí. Probíhá též snaha o nalezení efektivnějších způsobů obsazování pracovních míst v zemích, „s nimiž jsou údajně potíže“. Komise však připouští, že jsou potřebná další zlepšení a zkoumá možnosti, jak jich dosáhnout.
- d) Cílem reorganizace EuropeAid provedené na počátku roku 2005 je zlepšit kontrolní a podpůrnou funkci ústředí. Rovněž posílení úlohy společného informačního systému pro oblast vnějších vztahů (CRIS – Common Relex Information System) jakožto nástroje plánování a řízení dále posílí akceschopnost EuropeAid v těchto oblastech. V současné době probíhá výrazná snaha o zajištění přiměřeného proškolení zaměstnanců zastoupení. V současné době se v zámoří organizují další cykly školení a probíhají práce na vytvoření e-learningových modulů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Zvláštní zpráva č. 4/2005 o řízení programu hospodářské spolupráce v Asii Evropskou komisí

7.52 Prostředky Evropské unie na ekonomickou spolupráci v Asii se řídí nařízením Rady (EHS) č. 443/92. Spolupráce se realizuje dvěma různými způsoby: v rámci dvoustranných projektů mezi Komisí a jednotlivými přijímajícími zeměmi a prostřednictvím regionálních programů, které se zaměřují buď na subregiony, nebo zahrnují celou Asii (celoasijské programy).

7.53 Politické a provozní strategie mají široký záběr a jejich výstupem je celá škála projektů, které zasahují do mnoha různých oblastí. Ukazatele dopadu a výstupu se soustřeďují na některé aspekty tohoto procesu spíše než na konečné výdaje. V důsledku toho je obtížné měřit celkový dopad a hodnocení účelnosti vynakládaných prostředků lze provádět pouze omezeně.

7.54 Dvoustranné projekty se potýkaly s velkými zpožděními mezi fází identifikace a zahájení projektu i během realizace. Jejich monitorování nebylo vždy uspokojivé. Celoasijské projekty měly pozitivní výsledky a jejich monitorování probíhalo vcelku dobře, přestože posup podávání žádostí je náročný a složitý. Udržitelnost mnoha dvoustranných i celoasijských projektů je nejistá.

7.55 Účetní důvr doporučuje Komisi, aby stanovila jasnou strategii, která vezme v úvahu specifickou povahu ekonomické spolupráce a jejích cílů a definuje ukazatele, jež umožní řádné monitorování a hodnocení pokroku; zdokonalila postupy pro schvalování, realizaci, monitorování a hodnocení dvoustranných projektů; znovu zvažila postup podávání žádostí pro celoasijské programy a rozšířila úspěšný systém monitorování celoasijských projektů na ostatní projekty.

7.53 Reformou vnější pomoci v roce 2000 a zaváděním strategických dokumentů o zemích a regionech (CSP/RSP) ve spojení se strategickými sděleními o zemích Asie chce Komise dosáhnout přesnějšího zaměření na rozvojové výdaje včetně výdajů na ekonomickou spolupráci.

Komise sdílí názor Soudu, že definice a sledování ukazatelů lze zlepšit; touto problematikou se zabývala při přípravě strategických dokumentů o zemích a regionech a souvisejících orientačních programů na období let 2005–2006.

7.54 Prodlévky mezi identifikační fází a započítáním projektů i prodlevy zjištěné v nyní prováděných projektech se vyskytly u bilaterálních projektů naplánovaných před reformou vnější pomoci ES. V důsledku této reformy, která kromě vytvoření EuropeAid v lednu 2003 zahrnovala v rámci dekoncentrace též přenesení správy pomoci na zastoupení, byla i díky novému finančnímu nařízení z ledna 2003 takováto zdržení projektů omezena a zvládnuta.

V současném schématu vytváření projektů představuje sledování, audit i plán hodnocení povinnou složku. Zároveň už od roku 2000 systematicky provádí sledování projektů nezávislí znalci. Při tomto sledování přinesly projekty ekonomické spolupráce v Asii pozitivní výsledky z hlediska potenciálu udržitelnosti.

7.55 Komise je pevně přesvědčena o tom, že ekonomická spolupráce musí zůstat nedílnou součástí jejích rozvojových aktivit v rámci jednotné strategie rozvoje. V tomto smyslu považuje Komise ekonomickou spolupráci za nepominutelnou složku své ekonomické pomoci. Komise však uznává, že lze ukazatele ekonomické spolupráce ještě dále zdokonalit.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Sledování a vyhodnocování projektů bylo zlepšeno díky povinné aplikaci plánování zaměřeného na výsledky, takzvaného „nástroje logického rámce“. Provedení takového hodnocení je nyní systematicky obsaženo jako požadavek v dohodě o financování jakéhokoliv projektu. Systém sledování zaměřeného na výsledky zavedený v roce 2002 umožňuje získat standardizované informace o sledovaných projektech a programech.

Probíhající revize praktické příručky AIDCO pro uzavírání smluv o vnější pomoci zjednoduší proces podávání žádostí o granty v rozsahu, který umožňuje finanční nařízení a vyjasní úlohu zastoupení při vyhodnocování.

KAPITOLA 8

Předvstupní strategie

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	8.1–8.5
Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	8.6–8.35
Rozsah auditu programů Phare a Turecko	8.6
Hodnocení systémů dohledu a kontroly	8.7–8.19
Generální ředitelství pro rozšíření	8.7
Je třeba zlepšit koncepci projektů	8.8
Rozpočtové závazky pro Bulharsko a Rumunsko	8.9
Systém závěrečných auditů	8.10–8.13
Připomínky k fungování systémů dohledu a kontroly na úrovni delegací Komise	8.14–8.15
Fungování řídicích a kontrolních systémů v nových členských státech a v kandidátských zemích	8.16–8.19
Fungování systémů kontroly dohod o národním spolufinancování	8.20–8.28
Nové požadavky na předkládání zpráv byly zavedeny, ale...	8.21
...závěrečná prohlášení přicházejí pozdě	8.22
Potřeba zlepšení celkového přehledu	8.23
Pravidla uznatelnosti pro paralelní spolufinancování	8.24–8.26
Nedostatečné prověřování paralelního spolufinancování na národní úrovni	8.27–8.28
Závěry o systémech dohledu a kontroly	8.29
Testy věcné správnosti operací – platby uskutečněné na úrovni realizace	8.30
Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálního ředitele pro rozšíření	8.31–8.32
Závěry a doporučení	8.33–8.35
Závěry auditu Účetního dvora, který se týkal programů Phare a Turecko	8.33–8.34
Doporučení: nutnost dalších zlepšení	8.35
Obecný závěr o předvstupní strategii	8.36–8.37

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

8.1 Sedmý okruh výdajů finančního výhledu obsahuje prostředky na předvstupní nástroje (Phare, ISPA a Sapard) pro 10 zemí střední a východní Evropy ⁽¹⁾ a na program předvstupní pomoci pro Turecko. Pro osm zemí střední a východní Evropy, které se 1. května 2004 staly členskými státy, nebyly po přistoupení přiděleny žádné nové prostředky (s výjimkou programu Sapard, na který byly vyčleněny prostředky až do konce roku 2004). Platby však budou probíhat minimálně do roku 2006.

8.2 Program Phare ⁽²⁾ a předvstupní nástroj finanční pomoci pro Turecko ⁽³⁾, které provádí generální ředitelství pro rozšíření, poskytují podporu budování institucí a investicím. Programy se převážně ⁽⁴⁾ plní decentralizovaným řízením, a to buď s kontrolou před rozhodnutím o vyhlášení veřejné soutěže a udělením zakázky (kontrolou *ex-ante*) (DIS ⁽⁵⁾), nebo pouze s následnou kontrolou (kontrolou *ex-post*) (EDIS ⁽⁶⁾). V rámci decentralizovaného řízení provádějí platby dodavatelům a příjemcům vnitrostátní orgány a následnou kontrolu vykonává Komise.

8.3 Program Sapard ⁽⁷⁾ má podobný cíl v oblasti zemědělství a rozvoje venkova. Zpráva o auditu tohoto nástroje je uvedena v kapitole 4, Společná zemědělská politika (viz body 4.69–4.76). Závěry z tohoto auditu jsou součástí obecných závěrů o předvstupní strategii, které jsou uvedeny v bodě 8.37.

8.4 Program ISPA ⁽⁸⁾ byl zřízen pro usnadnění přistoupení v oblasti životního prostředí a dopravy. Zpráva o auditu tohoto

⁽¹⁾ Česká republika, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Slovinsko, Slovensko, Bulharsko a Rumunsko.

⁽²⁾ Polsko, Maďarsko a restrukturalizace zemí východní Evropy, nařízení Rady (EHS) č. 3906/89 (Úř. věst. L 375, 23.12.1989, s. 11).

⁽³⁾ Nařízení Rady (ES) č. 2500/2001 ze dne 17. prosince 2001 o předvstupní finanční pomoci Turecku (Úř. věst. L 342, 27.12.2001, s. 1, opravené znění v Úř. věst. L 285, 23.10.200, s. 26).

⁽⁴⁾ Z celkových plateb v rámci programů Phare/Turecko uskutečněných v roce 2004 se přibližně 80 % týkalo programů s decentralizovanou realizací, 8 % s centralizovanou realizací, 7 % bylo plněno společným řízením (především vyřazení jaderných elektráren z provozu prostřednictvím EBRD) a zbývajících 5 % řídí delegace Evropské komise v Turecku (přenesené řízení) v rámci dokončování dřívějších programů spolupráce s Tureckem (především programu MEDA).

⁽⁵⁾ Decentralised Implementation System – systém decentralizovaného řízení.

⁽⁶⁾ Extended Decentralised Implementation System – rozšířený decentralizovaný systém implementace, v jehož rámci Komise upouští od provádění kontrol před nabídkovým řízením a uzavřením smlouvy.

⁽⁷⁾ Zvláštní přístupový program pro zemědělství a rozvoj venkova, nařízení Rady (ES) č. 1268/1999 (Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 87).

⁽⁸⁾ Nástroj předvstupních strukturálních politik, nařízení Rady (ES) č. 1267/1999 (Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 73).

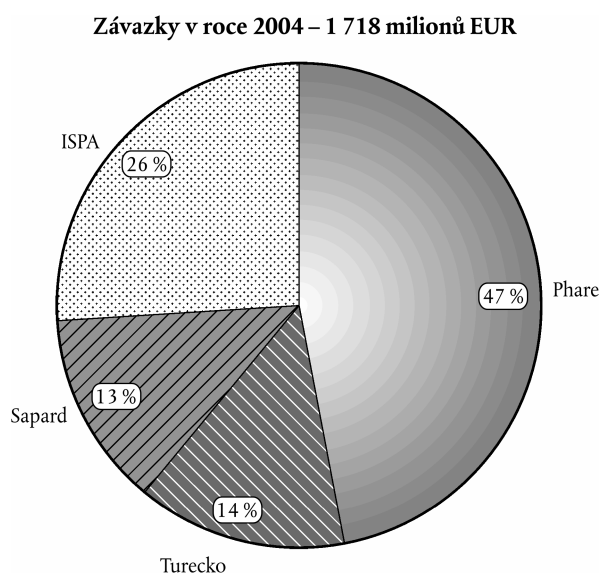
PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

nástroje je uvedena v kapitole 5, Strukturální opatření (viz body 5.55–5.56). Závěry z tohoto auditu jsou součástí obecných závěrů o předvstupní strategii, které jsou uvedeny v bodě 8.37.

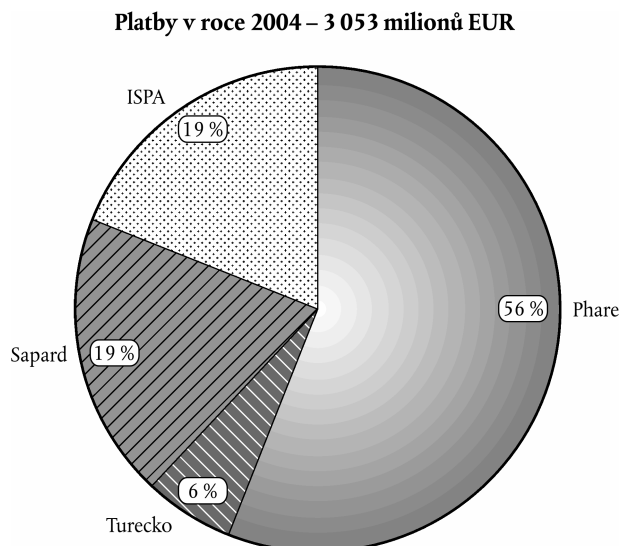
8.5 V roce 2004 činily výdaje na předvstupní strategii 3 053 milionů EUR. Rozpis přidělených rozpočtových prostředků ve výši 1 718 milionů EUR a vyplacených prostředků v roce 2004 uvádějí **grafy 8.1 a 8.2** (připomínky k rozpočtovému řízení viz body 2.4–2.29).

Graf 8.1 – Rozdělení závazků podle rozpočtové oblasti v roce 2004

Zdroj: Účet příjmů a výdajů za rok 2004.

Graf 8.2 – Rozdělení plateb podle rozpočtové oblasti v roce 2004

Zdroj: Účet příjmů a výdajů za rok 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

SPECIFICKÉ HODNOCENÍ V KONTEXTU PROHLÁŠENÍ
O VĚROHODNOSTI*Rozsah auditu programů Phare a Turecko*

8.6 Účetní dvůr:

- a) zhodnotil systémy dohledu a kontroly a zaměřil se zvláště na fungování systémů pro kontrolu dohod o národním spolufinancování (viz body 8.7–8.29);
- b) provedl testy věcné správnosti vybraných operací v Bulharsku, České republice, Polsku, Rumunsku a Turecku (viz bod 8.30);
- c) přezkoumal výroční zprávu o činnosti a prohlášení generálního ředitele pro rozšíření (viz body 8.31–8.32).

*Hodnocení systémů dohledu a kontroly***Generální ředitelství pro rozšíření**

8.7 Generální ředitelství pro rozšíření odpovídá mimo jiné za plánování a přijímání závazků k výdajům, za platby národním fondům ⁽⁹⁾, monitorování celého projektového cyklu včetně národního spolufinancování, hodnocení a závěrečných auditů. Rovněž nese odpovědnost za následnou kontrolu veřejných zakázek v rámci decentralizovaného řízení. Na základě svého auditu vypracoval Účetní dvůr připomínky k plánování a rozpočtovým závazkům (viz body 8.8–8.9), spolufinancování (viz body 8.20–8.26) a závěrečným auditům (viz body 8.10–8.13).

Je třeba zlepšit koncepci projektů

8.8 Projekty z programových let 2000 a 2001, ke kterým se vztahuje většina plateb uskutečněných v roce 2004, mají v některých případech nekvalitní koncepci, složité cíle a nejasné a nevyhnutelné podmínky, což zvyšuje riziko vzniku chyb při realizaci. V důsledku toho musela Komise často měnit projektové fiše ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Ve všech kandidátských zemích byly zřízeny národní fondy, přes které jsou vedeny toky tří předvstupních nástrojů, tj. slouží k přijímání prostředků od Komise a k jejich distribuci implementačním agenturám.

⁽¹⁰⁾ U deseti projektů Phare ze šestnácti musely být změněny projektové fiše.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Rozpočtové závazky pro Bulharsko a Rumunsko

8.9 Rozpočtové závazky na národní programy Phare v Bulharsku a v Rumunsku se zvýšily v souladu s přístupovými plány ⁽¹¹⁾ z 360 milionů EUR v roce 2003 na 578 milionů EUR v roce 2004 (o 60 %). Při odsouhlasování závazků na schválené programy v rámci decentralizovaného řízení se musí Komise přesvědčit, že dotčené země zavedly účinný systém vnitřní kontroly ⁽¹²⁾. Generální ředitelství pro rozšíření si je vědomo několika nedostatků v řídicích kapacitách vnitrostátních orgánů a ve výroční zprávě o činnosti za rok 2004 (viz body 8.31–8.32) vyjádřilo výhradu k mezerám, které má Rumunsko a Bulharsko v řídicích kapacitách a ve schopnosti realizovat rostoucí objem pomoci. Skutečnost, že v roce, kdy bylo třeba vyjádřit výhradu k řídicím kapacitám, došlo ke schválení značného nárůstu rozpočtových závazků, svědčí o nedůslednosti ⁽¹³⁾.

Systém závěrečných auditů

8.10 V roce 2001 přijalo generální ředitelství pro rozšíření strategii pro závěrečné audity. Systém závěrečných auditů je jedním z důležitých nástrojů k zajištění zákonnosti a správnosti operací v rámci programu Phare.

8.11 Přijímání nápravných opatření v návaznosti na audit se zlepšilo, avšak stále dochází ke zpožděním. Závěrečné audity dostatečně podrobně neprověřují výdaje vykázané v rámci paralelního národního spolufinancování ⁽¹⁴⁾. Tato situace není uspokojivá vzhledem k rizikům a problémům, které při svém auditu v této oblasti identifikoval Účetní dvůr (viz body 8.20–8.28).

8.12 Počet auditních zpráv, v návaznosti na které byla přijata nápravná opatření, se v roce 2004 zvýšil oproti roku 2003 z 18 na 57, ale provádění závěrečných auditů bylo v roce 2004 pomalejší než v roce 2003 ⁽¹⁵⁾. Výsledek závěrečných auditů byl však v roce 2004 stejný jako v předcházejících letech, tj. v uskutečněných operacích nebyly zjištěny žádné významné nesrovnalosti.

8.9 Zvýšení rozpočtových závazků pro Bulharsko a Rumunsko je výsledkem rozhodnutí, jež bylo přijato vedoucími představiteli vlád členských států na vrcholné schůzce v Kodani ve snaze urychlit přípravu těchto zemí na přistoupení k EU. A protože si je Komise vědoma nedostatků v prováděcích orgánech, je toto navýšení podmíněno zlepšením v řídicích a kontrolních kapacitách: Komise proto nevylučuje, že by přidělené prostředky mohly být v případě nesplnění podmínek omezeny. Kromě toho se Komise ve svých pravidelných a monitorovacích zprávách podle kapitoly 28 (Finanční kontrola) soustředí zvláště na vývoj v oblasti absorpční kapacity.

8.11 Jak je uvedeno v odstavci 8.28, nebylo stanoveno, že by v této oblasti existovala významná rizika.

⁽¹¹⁾ Sdělení KOM(2002) 624 z 13. června 2002.

⁽¹²⁾ Článek 164 finančního nařízení.

⁽¹³⁾ Generální ředitel pro rozšíření oznámil nápravná opatření, mimo jiné přehodnocení prostředků přidělených na období 2004–2006 na základě hodnocení řídicího systému, které se má uskutečnit v roce 2005.

⁽¹⁴⁾ *Sdružené spolufinancování* spočívá v tom, že každá část projektu je spolufinancována *souběžně* a partneři provádějí platby současně. Druhou formou je *paralelní spolufinancování*, při němž partneři financují různé části projektu, případně v různém okamžiku, a související platby se uskutečňují odděleně.

⁽¹⁵⁾ Dvanáct návrhů auditních zpráv předložených v roce 2004 ve srovnání s 49 v roce 2003. V roce 2004 bylo zahájeno 32 nových auditů ve srovnání se 34 v roce 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

8.13 Pokyny, které dala Komise externím auditorům ohledně kritérií pro vyhotovování zpráv, nebyly dostatečně jasné, což snížilo relevantnost jejich auditní činnosti. Kromě toho to vedlo ke zpoždění nápravných opatření v případech, kdy předložená zjištění nebyla natolik jasná, aby schvalující osoba mohla přijmout rozhodnutí o eventuálním vymáhání prostředků.

8.13 Pokyny Komise pro vyhotovování zpráv jsou stanoveny v zadávacích podmínkách jednotlivých zakázek. Podrobnější informace se poskytují při zahájení jednotlivých úkolů a v případě potřeby jsou vytyčena konkrétní rizika, na něž by se auditoři měli zaměřit. Kromě toho jsou externí auditoři jednou měsíčně svoláváni, aby průběh každého auditu projednávali.

Aby mohlo být schvalující osobě umožněno přijmout rozhodnutí o eventuálním vymáhání prostředků, byla v roce 2004 přijata pravidla pro nakládání se závěry auditu.

Připomínky k fungování systémů dohledu a kontroly na úrovni delegací Komise

8.14 Delegace Evropské komise provádějí předběžné schvalování (schvalování *ex-ante*) nabídkových řízení a uzavírání smluv pro programy řízené v rámci DIS. Po řadu let byla tato funkce klíčovou kontrolou, která umožňovala zajistit zákonnost a správnost uskutečněných operací. Předběžné schvalování delegacemi Evropské komise funguje v zásadě dobře. Pokud jsou smlouvy uzavírány ve spěchu, což není v Bulharsku a Rumunsku nic neobvyklého, je kvalita předběžného schvalování ohrožena.

8.14 Obavy Účetního dvora ohledně Bulharska a Rumunska jsou uvedeny ve výhradě v ročním prohlášení generálního ředitele. Pokud jde o otázku předběžného schvalování, nejedná se o jednotlivou událost, ale o proces probíhající během celého výběrového řízení, jež někdy trvá až několik měsíců a končí podepsáním smlouvy. Proto je kontrola Komise i nadále účinná, tak, jak je uvedeno v odstavci 8.29.

8.15 Objem práce, který Komise potřebuje pro předběžné schvalování, odráží kvalitu řídicích kapacit kandidátské země. V Bulharsku a Rumunsku mají delegace Evropské komise hodně práce s kompenzováním nedostatků těchto zemí v oblasti přípravy projektů a nabídkové dokumentace.

8.15 Na delegacích Komise v Bulharsku a Rumunsku skutečně leží hodně práce, ale je třeba podotknout, že Komise upozorňovala vnitrostátní orgány na to, že je třeba rychle učinit nápravná opatření, pokud jde o stávající systém decentralizovaného řízení (DIS) s kontrolou před rozhodnutím o vyhlášení veřejné soutěže a udělení zakázky.

Fungování řídicích a kontrolních systémů v nových členských státech a v kandidátských zemích

8.16 V průběhu roku 2004 provedlo generální ředitelství pro rozšíření ověřovací audit, což byl poslední krok při zavádění systému EDIS před tím, než Komise rozhodla o upuštění od předběžných kontrol nabídkových řízení a uzavírání smluv. Ověřovací audit, které byly provedeny uspokojivým způsobem a v souladu s příslušnými předpisy, zpočátku odhalily některé nedostatky. Tyto nedostatky byly před rozhodnutím Komise o systému EDIS odstraněny.

8.17 V roce 2004 byla akreditace systému EDIS udělena devíti novým členským státům z deseti ⁽¹⁶⁾. Zavedení systému EDIS bylo hlavním krokem ke zkvalitnění řídicích kapacit a systémů kontroly v nových členských státech.

8.18 Bulharsko a Rumunsko vypracovaly akční plány s cílem zavést systém EDIS do ledna 2006.

⁽¹⁶⁾ Polsku byla akreditace systému EDIS udělena v březnu 2005.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

8.19 Systémy vytvořené pro řízení v rámci DIS v Turecku byly poprvé akreditovány v říjnu 2003. Komise měla více než pětiletou zkušenost s prováděním předvstupní strategie v kandidátských zemích. Nicméně výsledky akreditačního procesu v Turecku naznačují, jak dokazuje současná situace, že zkušenosti získané při zavádění systému DIS v zemích Phare nebyly využity. Zahájení prvního programu řízeného v rámci DIS se zpozdilo, zejména v důsledku personálních problémů v Centrální finanční a kontraktační jednotce (*Central Finance and Contracting Unit – CFCU*) a v jiných orgánech, které mohly být zmírněny, kdyby se příslušné orgány poučily z předcházející zkušenosti.

Fungování systémů kontroly dohod o národním spolufinancování

8.20 Na základě výběru deseti projektů programu Phare 2 000 v pěti zemích ⁽¹⁷⁾ Účetní dvůr prověřil fungování systémů řízení vytvořených pro kontrolu dohod o národním spolufinancování.

Nové požadavky na předkládání zpráv byly zavedeny, ale...

8.21 Generální ředitelství pro rozšíření zpřísnilo požadavky na poskytování informací o národním spolufinancování. Vnitrostátní orgány nyní musí certifikovat částky, které jsou předmětem smlouvy a které vyplácí národní fond, porovnat je s předpokládanými částkami uvedenými ve finančních memorandech, a je-li to nezbytné, vysvětlit rozdíly mezi těmito částkami. Závěrečná prohlášení by měla napříště uvádět celkovou částku národního spolufinancování, rozdělenou na sdružené a paralelní spolufinancování.

...závěrečná prohlášení přicházejí pozdě

8.22 Vnitrostátní orgány předkládají závěrečná prohlášení pozdě a generální ředitelství pro rozšíření nepřijímá dostatečná opatření, aby jim tuto povinnost připomnělo.

8.22 Vnitrostátní orgány předložily Komisi závěrečná prohlášení, která mohla být zaslána v přiměřené lhůtě. Vylepšená forma standardního podávání zpráv, jež je Komisí vyžadována, může vést při předkládání zpráv ke zpožděním.

⁽¹⁷⁾ Česká republika (2), Polsko (3), Slovinsko (2), Bulharsko (1) a Rumunsko (2).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Potřeba zlepšení celkového přehledu

8.23 Generální ředitelství pro rozšíření neevviduje systematicky změny projektových fiší. Bez konečné verze projektové fiše nelze spolufinancování účinně ověřit. Průběžné zprávy o paralelním spolufinancování jsou neúplné a generální ředitelství pro rozšíření není schopno vyčíslit celkovou sjednanou částku paralelního spolufinancování.

8.23 V rámci delegací jsou ke kontrole prohlášení o spolufinancování předkládaných národní schvalující osobou v žádostech o finanční prostředky používány aktualizované fiše.

Před programovým rokem 2003 a zvláště v letech 2000 a 2001, kdy se stále ještě zavádělo minimální spolufinancování, nemuselo být stanoveno, zdali spolufinancování bude paralelní, nebo sdružené. Tím se mělo ulehčit napjatým veřejným financím v kandidátských zemích. Pokud byly plně respektovány ostatní zákonné požadavky (jako například pravidlo minimálního podílu ve výši 25 % u investičních projektů), mohly si země legálně vybrat mezi těmito dvěma formami nebo je mohly během realizace kombinovat. Protože k paralelnímu spolufinancování může dojít na konci projektu, je možné, že průběžně není o čem referovat. Od roku 2003 se od paralelního spolufinancování postupně prakticky ustoupilo ve prospěch sdruženého spolufinancování, které se při každé společné platbě kontroluje samo. Dodržování požadavků na paralelní spolufinancování je však u každé platby sledováno a kromě toho dochází k celkové kontrole před provedením poslední platby. Po vyhodnocení rizik může být provedena ještě jedna kontrola při účetní závěrce.

Pravidla uznatelnosti pro paralelní spolufinancování

8.24 Na rozdíl od toho, co Komise učinila v případě Strukturálních fondů, pro program Phare nestanovila jasný soubor pravidel umožňujících definovat uznatelné výdaje pro národní příspěvky. Ve finančních memorandech se však uvádí, že daně a cla a dovozní přírážky nelze financovat z fondu Phare⁽¹⁸⁾, a tedy v důsledku toho nejsou tyto výdaje uznatelné ani pro národní spolufinancování. Toto pravidlo se uplatňuje v případě sdruženého spolufinancování, u něhož se národní příspěvek řídí stejnými pravidly jako prostředky z programu Phare.

8.24 Pravidla a praxe ohledně spolufinancování pro program Phare se vyvíjí celou dekádu. Paralelní spolufinancování například umožňuje „nefinanční“ příspěvky, které jsou, v souladu s definicí, podle ujednání pro sdružené spolufinancování vyloučeny. Kromě toho by se země podílející se na programu Phare ohradily proti jakýmkoli právně sporným a zpětným změnám aktuálních pravidel o spolufinancování.

8.25 Paralelní spolufinancování řídí přijímající ministerstva/orgány a není součástí běžného systému předkládání zpráv v rámci programu Phare. V červnu 2004 vydalo generální ředitelství pro rozšíření oznámení pro národní schvalující osoby, podle kterého lze DPH považovat za uznatelný výdaj v rámci paralelního spolufinancování, pokud je v závěrečných prohlášeních upřesněno a řádně vysvětleno. Podle stejného oznámení lze v rámci paralelního spolufinancování pokládat za uznatelné takové výdaje, které se uskutečnily do jednoho roku od skončení platnosti finančních memorand.

8.25 Za účelem zmírnění pravidel, jež jsou více omezující než jsou ta, která se vztahují na členské státy, zahrnuly v září 2002 pokyny Komise o „zásadách spolufinancování“ jakožto metodický dokument také „pravidla o způsobilosti“ strukturálních fondů (které DPH za určitých podmínek povolují). Proto po přistoupení došla Komise k názoru, že nemá právní prostředky, jimiž by v rámci paralelního národního spolufinancování DPH jako neuznatelný výdaj prosadila. Pokyny byly dále zjednodušeny v červnu 2004 a v tomto smyslu byl národním schvalujícím osobám zaslán dopis, v němž byla mimo jiné objasněna způsobilost DPH, jiných daní a přírážek. Ve skutečnosti došlo ke sjednocení s pravidly pro strukturální fondy, neboť většina příjemců se stala členskými státy.

⁽¹⁸⁾ Čl. 13 odst. 1 obecných podmínek finančních memorand.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

8.26 To, že generální ředitelství pro rozšíření přijalo DPH za uznatelný výdaj v rámci paralelního spolufinancování, nemá právní oporu. Podle nařízení o programu Phare nelze DPH financovat z prostředků Společenství a uznáním DPH pro spolufinancování je zásada vyloučení DPH z uznatelných výdajů porušena.

Nedostatečné prověřování paralelního spolufinancování na národní úrovni

8.27 Při přípravě žádostí o finanční prostředky shromažďují národní fondy údaje o paralelním spolufinancování. Údaje však nejsou ověřovány, a proto hrozí, že nedostatky ve spolufinancování a neuznatelné výdaje zůstanou po dlouhou dobu neodhalené.

8.28 Audit Účetního dvora týkající se výdajů vykázaných v rámci paralelního národního spolufinancování odhalil několik případů, kdy byla do tohoto spolufinancování započtena DPH. V jiných případech byly výdaje uskutečněny mimo oprávněné období stanovené finančními memorandy a v jednom případě se vyskytl neuznatelný nepeněžitý příspěvek. Na rozpočet EU to mělo zanedbatelný vliv. V Bulharsku a Rumunsku však nebylo možné provést audit průběžných zpráv o výdajích vykázaných jako paralelní spolufinancování v důsledku nedostatečné průkaznosti účetnictví (*audit trail*) a nedostatečné podkladové dokumentace. V Turecku byl zjištěn stejný problém se schválením nepeněžitých příspěvků v programu MEDA ⁽¹⁹⁾.

Závěry o systémech dohledu a kontroly

8.29 V průběhu let se systémy dohledu a kontroly zkvalitnily. Celkově uspokojivou úroveň systémů dohledu a kontroly v nových členských státech dokazuje skutečnost, že po důkladném hodnocení a prověření jim byla udělena akreditace pro EDIS. V Bulharsku, Rumunsku a Turecku jsou systémy dohledu a kontroly na národní úrovni spíše neuspokojivé. Klíčovým prvkem systémů dohledu a kontroly Komise proto nadále zůstává účinné předběžné schvalování delegacemi Komise. Systémy dohledu a kontroly celkově poskytují přijatelnou úroveň ujištění o zákonnosti a správnosti uskutečněných operací kromě požadavků týkajících se paralelního spolufinancování.

8.26 Komise je toho názoru, že považování DPH za uznatelný výdaj je v některých případech spadajících pod paralelní spolufinancování v souladu s nařízením Phare, neboť Komise má za to, že toto nařízení určuje pravidla vztahující se pouze na financování Společenství.

8.27 Tento problém se řeší od září 2002. V červnu 2004 byl národním schvalujícím osobám zaslán pokyn, jímž se změnil formát prohlášení o příspěvku na spolufinancování. Ten by měl zlepšit ověřování prováděná na jejich úrovni.

8.28 Ve finančním memorandu se termíny pro uzavírání smluv a vyplácení odvolávají na „Grant ES“ (ve článku 3 se uvádí, že „grant ES je tedy k dispozici pro uzavírání smluv do...“ a „termín vyplacení je ...“). Vnitrostátní orgány mohou tedy prohlásit, že se tato data vztahují pouze na příspěvky EU a ne na jejich spolufinancování. Tato záležitost byla vyjasněna tím, že bylo řečeno, že lhůty vztahující se na spolufinancování jsou totožné s lhůtami pro program Phare a že může být umožněno, aby paralelní spolufinancování bylo poskytnuto do jednoho roku po ukončení období pro vyplácení podle finančního memoranda (předpokladem je výměna dopisů mezi Komisí a vnitrostátním schvalujícím orgánem).

⁽¹⁹⁾ Směrnice Rady (ES) č. 1488/96 (Úř. věst. L 189, 30.7.1996, s. 1).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Testy věcné správnosti operací – platby uskutečněné na úrovni realizace

8.30 Pro testování věcné správnosti plateb bylo v České republice, Polsku, Bulharsku, Rumunsku a Turecku vybráno celkově 13 projektů, k nimž se vztahovaly platby uskutečněné Komisí v roce 2004 ⁽²⁰⁾. Celkově byly platby zákonné a správné a vyskytlo se pouze několik formálních chyb, jako např. zpoždění plateb a menší nesoulad s pravidly pro nabídková řízení. Tyto výsledky potvrzují posouzení systémů dohledu a kontroly, která uskutečnil Účetní dvůr (viz bod 8.29).

Výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálního ředitele pro rozšíření

8.31 Výhrady vyjádřené v předcházejících letech se již nevyskytují. Místo toho generální ředitelství pro rozšíření vyjádřilo novou výhradu týkající se nedostatků ve správních systémech a mezer, které mají Bulharsko a Rumunsko v řídicích kapacitách a ve schopnosti provádět rostoucí objem pomoci.

8.32 Účetní dvůr souhlasí s hodnocením, které předložila Komise. Je však toho názoru, že rizika pro budoucí řízení by neměla být prezentována formou výhrady k prohlášení o činnostech za rok 2004, ale spíše v souvislosti s posouzením rizika ve výroční zprávě o činnosti.

8.32 Jak bylo vysvětleno ve výhradě, je důvodem k podání této výhrady v roce 2004 skutečnost, že rizika se vztahují k budoucímu řádnému finančnímu řízení rozpočtových závazků, které byly učiněny v roce 2004 a v tomto roce tudíž podléhaly prohlášení generálního ředitele. Zatímco Účetní dvůr má za to, že výhrada byla předložena s ohledem na budoucnost, generální ředitel je toho názoru, že riziko roku 2004 se vztahuje k závazkům z tohoto roku, i když se dopady tohoto rizika (pokud jde o možné zrušení závazku) projeví až v pozdějších letech.

*Závěry a doporučení***Závěry auditu Účetního dvora, který se týkal programů Phare a Turecko**

8.33 V souvislosti s programy Phare a Turecko Účetní dvůr dospěl k závěru, že Komise pokračovala ve zlepšování svého vnitřního kontrolního prostředí. Zavedení systému EDIS bylo významným krokem ke zkvalitnění řídicích kapacit a kontrolních systémů v nových členských státech. Generální ředitelství pro rozšíření si uvědomuje, že kontrolní systémy v Bulharsku a Rumunsku jsou stále nedostatečné.

⁽²⁰⁾ Celkově bylo kontrolováno 60 plateb: Česká republika (7), Polsko (6), Bulharsko (23), Rumunsko (17) a Turecko (7).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

8.34 Audit v testovaných operacích neodhalil žádnou významnou chybu, což je v souladu s výsledky auditu uskutečněného v předcházejícím roce. V systémech dohledu a kontroly byly nicméně shledány tyto nedostatky:

- a) pokyny, které dala Komise externím auditorům ohledně kritérií pro vyhotovování zpráv, nebyly dostatečně jasné a audit dostatečně podrobně neprověřuje výdaje vykázané v rámci paralelního národního spolufinancování;
- b) přesto, že došlo k přenosu zkušeností z provádění DIS v zemích programu Phare, turecké správní orgány se z těchto zkušeností dostatečně nepoučily;
- c) zpoždění při předkládání závěrečných prohlášení, nesprávné uplatňování pravidel uznatelnosti, neúplné průběžné zprávy a nedostatečná průkaznost účetnictví (*audit trail*) u výdajů vykázaných v rámci paralelního národního spolufinancování.

8.34 Komise uznává tyto připomínky, ale upozorňuje na to, že zmínované nedostatky mezitím byly vyřešeny:

- a) byly vydány aktualizované pokyny k podávání zpráv a k vyhodnocování paralelního spolufinancování;
- c) vnitrostátní orgány předložily příslušná závěrečná prohlášení v přiměřené lhůtě. Požadavky na spolufinancování, jeho sledování a podávání zpráv byly posíleny. Průběžné podávání zpráv o paralelním spolufinancování, jež nemusí být dodáno dříve než na závěr projektu, je podle definice neúplné.

Doporučení: nutnost dalších zlepšení

8.35 Komise by měla zlepšit koncepci projektů, zajistit v nových kandidátských zemích využívání zkušeností z dřívějších kandidátských zemí, posílit kontrolu paralelního spolufinancování, a to mimo jiné jeho začleněním do závěrečných auditů, a dále by měla sladit pravidla uznatelnosti s právními předpisy. Komise by měla prostřednictvím procesu EDIS zintenzivnit úsilí věnované zkvalitňování řídicích a kontrolních systémů v Bulharsku a v Rumunsku.

8.35 Jak již bylo podrobněji vysvětleno v předcházejících odstavcích, Komise bere uvedené připomínky na vědomí. Komise např. vydala nezbytné pokyny, prosadila lepší podávání zpráv, rozšířila osvědčené postupy a poskytla informace a proškolení např. prostřednictvím semináře „Lessons learned“ (Poučení a zkušenosti), který se uskutečnil v roce 2005.

OBECNÝ ZÁVĚR O PŘEDVSTUPNÍ STRATEGII

8.36 Hodnocením předvstupních nástrojů, které provedl Účetní dvůr, se zabývá tato kapitola, pokud jde o programy Phare a Turecko (viz body 8.33–8.34), kapitola 4, pokud jde o program Sapard (viz bod 4.76), a kapitola 5, pokud jde o program Ispa (viz body 5.55–5.56).

8.37 Výsledky práce Účetního dvora ukazují, že systémy dohledu a kontroly na úrovni ústředních útvarů Komise, jakož i na úrovni delegací a certifikačních orgánů byly u všech předvstupních nástrojů (Phare, Turecko, Sapard a Ispa) celkově uspokojivé a v praxi fungovaly. Na úrovni implementačních agentur v kandidátských zemích však nadále existuje u všech programů různý stupeň rizika (viz body 8.29, 4.76–4.77 a 5.56). V uskutečněných operacích audit Účetního dvora nezjistil žádné významné chyby.

KAPITOLA 9

Administrativní výdaje

OBSAH

	<i>Body</i>
Administrativní výdaje orgánů a institucí Společenství	9.1–9.31
Úvod	9.1
Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti	9.2–9.13
Úvod	9.2–9.3
Systémy dohledu a kontroly	9.4–9.9
Připomínky k operacím	9.10–9.12
Výroční zprávy o činnosti a prohlášení pověřených schvalujících osob	9.13
Specifické připomínky	9.14–9.25
Parlament	9.15–9.16
Rada	9.17–9.18
Komise	9.19
Soudní dvůr	9.20–9.21
Účetní dvůr	9.22
Hospodářský a sociální výbor	9.23
Výbor regionů	9.24
Evropský veřejný ochránce práv a evropský inspektor ochrany údajů	9.25
Celkové závěry a doporučení	9.26–9.28
Hlavní připomínky ve zvláštních zprávách	9.29–9.31
Zvláštní zpráva č. 1/2005 k řízení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)	9.29
Zvláštní zpráva č. 5/2005 o výdajích na tlumočení vynaložených Parlamentem, Komisí a Radou	9.30–9.31
Agentury a jiné decentralizované subjekty	9.32–9.37
Evropské školy	9.38–9.39

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ADMINISTRATIVNÍ VÝDAJE ORGÁNŮ A INSTITUCÍ
SPOLEČENSTVÍ

Úvod

9.1 Okruh 5 rozpočtového výhledu, „Administrativní výdaje“, obsahuje prostředky přidělené na administrativní výdaje orgánů a institucí. Tyto prostředky spravuje každý orgán nebo instituce přímo; používají je na výplatu mezd, peněžních příspěvků a penzí osob pracujících pro orgány Společenství a také nájemného, nákupů a různých administrativních výdajů. Výdaje v roce 2004 činily 5 856 milionů EUR, jak je dále uvedeno v **tabulce 9.1**. Tato kapitola obsahuje specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti a specifické připomínky týkající se orgánů a institucí, satelitních subjektů a Evropských škol.

Tabulka 9.1 – Platby podle orgánů a institucí

	(v milionech EUR)	
	2003	2004
Evropský parlament	986	1 166
Rada	410	507
Komise	3 546	3 721
Soudní dvůr	148	216
Účetní dvůr	84	84
Evropský hospodářský a sociální výbor	91	92
Výbor regionů	46	63
Evropský veřejný ochránce práv	4	5
Evropský inspektor ochrany údajů	—	1
Celkem	5 305	5 856

Specifické hodnocení v kontextu prohlášení o věrohodnosti

Úvod

9.2 Cílem auditu 2004 DAS zaměřeného na administrativní výdaje bylo umožnit Účetnímu dvoru posouzení spolehlivosti konsolidované účetní závěrky za rozpočtový rok 2004 (kapitola 1) a zákonnosti a správnosti příslušných uskutečněných operací. Opatření přijatá v návaznosti na připomínky z předchozích výročních zpráv jsou uvedena v **tabulce 9.2**.

9.3 Předchozí audity provedené Účetním dvorem ukazují, že zjištěné chyby měly většinou formální charakter a nebyly způsobeny vážnými nedostatky v kontrolních systémech. V roce 2004 však byl přijat nový služební řád a nový systém výpočtu odměn zaměstnanců, byly také implementovány nové systémy v rámci nového finančního nařízení, což vedlo ke vzniku specifických rizik (viz body 9.5 a 9.6).

9.2 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise zveřejňuje výroční zprávu, v níž informuje o následných opatřeních, jež pokládá za vhodnou reakci na doporučení Účetního dvora. Zpráva představující reakci na výroční zprávu Účetního dvora za rok 2003 má být zveřejněna na podzim roku 2005.

9.3 ODPOVĚĎ KOMISE

Postupné zavádění nového platebního systému v průběhu roku 2003 a na počátku roku 2004 vytvořilo de facto nové riziko. K tomuto jevu ovšem dochází při aplikaci jakéhokoli nového systému elektronického zpracování dat (viz odpověď k bodu 9.5). Útvary Komise toto riziko minimalizovaly provedením velkého počtu manuálních kontrol výsledků různých předběžných výpočtů měsíčních výplat a zjištěné chyby byly před konečným měsíčním výpočtem a provedením následných výplat neprodleně opraveny počítačovými experty. Počet následně zjištěných chyb byl velmi nízký.

Tabulka 9.2 – Opatření přijatá v návaznosti na připomínky z předchozích výročních zpráv

Připomínka	Přijatá opatření	Potřeba dalších opatření?	Odpověď Parlamentu
<i>Trvalé příkazy</i> Výroční zpráva za rok 2003, bod 9.14: Interní pravidla Parlamentu pro implementaci jeho části rozpočtu umožňují provádění plateb pomocí trvalého příkazu. Po provedení platby schvalující osoba vystaví „regulační příkaz pro zaúčtování částky proti rozpočtu“ (čl. 11 odst. 4 interních pravidel). Podle finančního nařízení musí být výdaje před jejich uskutečněním ověřeny a autorizovány.	Žádná opatření nebyla přijata: v roce 2004 stále platilo interní pravidlo, které umožňovalo provádění plateb pomocí trvalého příkazu.	Ano, všechny platby by měly být prováděny v souladu s ustanoveními finančního nařízení.	Změna vnitřních předpisů Parlamentu pro plnění rozpočtu (článek 10) revidovaných dne 27. dubna 2005 stanoví, že napříště „inkaso je možné pouze tehdy, je-li tato forma úhrady závazně stanovena ve smlouvě s věřitelem jako jediný způsob platby“.
<i>Dodatečný penzijní program pro poslance Evropského parlamentu</i> Výroční zpráva za rok 2002, body 9.17 a 9.20: Pokud by dodatečný penzijní program pro poslance Evropského parlamentu měl pokračovat, musí být co nejdříve vytvořen postačující právní základ. Měla by existovat jasná pravidla stanovená v programu za účelem vymezení závazků a odpovědností Evropského parlamentu a účastníků programu v případě deficitu.	Dodatečný penzijní program pokračuje a žádný dostatečný právní základ vytvořen nebyl. Žádná taková pravidla stanovena nebyla.	Ano, právní základ by měl být vytvořen. Ano, vhodná pravidla by měla být stanovena.	Statut poslanců, který vstoupí v platnost v roce 2009, předpokládá jednotný systém důchodového pojištění pro evropské poslance, v důsledku toho postupně zanikne dodatečný penzijní program. V otázce uvedeného penzijního programu byla provedena na jaře roku 2005 pojistně-matematická studie. Měla by umožnit připravit opatření, která mají být přijata, aby byla zachována rovnováha fondu. Výsledky studie by rovněž umožnily přezkoumat pravomoci a úkoly Parlamentu a ASBL, který spravuje penzijní fond poslanců a na nějž se vztahuje lucemburské právo, v období do vstupu statutu v platnost.

Systémy dohledu a kontroly

9.4 V roce 2004 pokračovaly všechny orgány ve zlepšování systémů dohledu a kontroly v zájmu dodržování požadavků nového finančního nařízení. Žádný z orgánů však plně nezavedl standardy vnitřní kontroly (SVK) ⁽¹⁾.

9.4 ODPOVĚĎ RADY

Standardy vnitřní kontroly (ICS) Rady byly přijaty dne 20. července 2005.

⁽¹⁾ Rada nestanovila žádné standardy vnitřní kontroly (SVK), Soudní dvůr nezavedl několik SVK, v ostatních orgánech a institucích ještě nebylo dosaženo plného souladu se všemi přijatými SVK.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.4 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise přijala své vnitřní kontrolní normy v roce 2000 a každoročně kontroluje plnění odpovídajících minimálních požadavků; zmíněné plnění je pravidelně kontrolováno z hlediska souladu s předpisy, jakož i z hlediska efektivity. Jak uvádí Účetní dvůr v bodu 1.87, bylo splněno 93 % minimálních požadavků, což lze v prostředí, jež podléhá neustálým změnám, považovat z praktického hlediska za provedení úplné.

9.4 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Administrativa Soudního dvora připouští, že některé standardy pro vnitřní kontrolu nemohly být plně zavedeny v roce 2004. Posílení počtu kvalifikovaných zaměstnanců má umožnit rychle situaci zlepšit.

9.4 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Provádění hlavních opatření vyplývajících z přijetí standardů pro vnitřní kontrolu je nyní rozvrženo na období 2 let (2004 a 2005). Týkají se řízení zaměstnanců (vytvoření písemného popisu všech pracovních míst, aktualizace popisu postupů při náboru zaměstnanců), využití výkonnostních ukazatelů (ke kterým byla vyžádána interinstitucionální konzultace) a systematického využití čtvrtletního plánu výdajů. Vše bylo zahrnuto do konsolidovaného akčního plánu, který byl schválen generálním tajemníkem dne 8. listopadu 2004.

9.5 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Zatímco současné zavedení nového finančního nařízení, nového služebního řádu a NAP pro výpočet odměn způsobilo opravdu vážné problémy, jejich skutečná povaha musí být správně pochopena. Zejména u služebního řádu byl zdrojem mnoha problémů jeho výklad. Teprve, když byly tyto obtíže vyřešeny (obvykle na úrovni vedoucích oddělení) mohl být NAP definitivně upraven. Zdržení, které to znamenalo, je z větší části výsledkem náhrad, které s tím souvisely. Počáteční čistě technické obtíže s NAP byly sice pro příslušná oddělení únavné a zdoluhavé, ale byly brzy odhaleny a opraveny. Ačkoli ruční převádění dat týkajících se odměn představuje rovněž riziko, není to nové riziko a nevyžaduje tedy zvláštní kontrolní opatření kromě těch, která již existují; přesto je NAP činitelem, který vedl Parlament k posílení následných kontrolních mechanismů týkajících se odměn.

9.5 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady by rád zdůraznil, že po nahrazení staré aplikace pro výpočet odměn zaměstnanců novou aplikací NAP skutečně posílil kontrolní mechanismy. Generální sekretariát Rady lituje, že závěr kontroly by mohl odvést pozornost od skutečností, že v okamžiku provedení podstatných změn služebního řádu byla zavedena nedostatečná počítačová aplikace.

9.5 V roce 2004 všechny orgány používaly NAP (*Nouvelle Application Paie*), což je nová počítačová aplikace pro výpočet odměn zaměstnanců vytvořená a řízená úřadem pokladníka Komise. V aplikaci NAP se v roce 2004 objevily různé technické nedostatky, což vedlo ke vzniku nového rizika a v mnoha případech k chybnému výpočtu různých složek odměny zaměstnanců. Nejzávažnější chyby byly opraveny ručně dříve, než se platba uskutečnila. Co se týká jedné z těchto složek, v březnu 2005 byly programy NAP upraveny a částky vyplacené v roce 2004 byly přepočítány a v případě potřeby opraveny. Tyto opravy u všech orgánů vedly k náhradám v celkové výši kolem 1,9 milionu EUR. Další riziko představovaly údaje převáděné ručně do aplikace NAP z počítačových systémů, které zaznamenávají situace, kdy zaměstnancům vzniká nárok na zvláštní výhody. K patřičnému posílení kontrol však nedošlo.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.5 ODPOVĚĎ KOMISE

Postupné zavádění nového platebního systému v průběhu roku 2003 a na počátku roku 2004 vytvořilo nové riziko, které je nutně spojeno se zaváděním jakékoliv nové počítačové aplikace.

Útvary Komise toto riziko minimalizovaly provedením velkého počtu manuálních kontrol výsledků různých předběžných výpočtů měsíčních výplat a zjištěné chyby byly před konečným měsíčním výpočtem a provedením následných výplat neprodleně opraveny počítačovými experty. Počet následně zjištěných chyb byl velmi malý.

Změny služebního řádu byly provedeny Radou teprve 22. března 2004, takže zbývalo jen velmi málo času pro stanovení podrobných pravidel pro správu a přizpůsobení nového platebního systému. Komisi se přesto podařilo provést většinu změn, jejichž potřebu reforma vyvolala, již pro výplaty prováděné v květnu 2004. Určité aspekty nemohly být definitivně provedeny k datu, kdy reforma vstoupila v platnost, jelikož ještě nebyly vydány definitivní obecné prováděcí pokyny, popřípadě správní pravidla. Za těchto podmínek byly použity předběžné moduly, aby bylo možno minimalizovat dopad na příjemce plateb. Změny nového platebního systému z března 2005, které vedly ke zmíněné nutnosti vyžádat vrácení prostředků v celkové výši 1,9 milionu EUR, vyplynuly například z prací, o jejichž podrobnostech bylo rozhodnuto teprve v listopadu 2004, takže je nebylo možno provést dříve.

Zavedení nového platebního systému si vyžádalo přesun kontrol jakosti údajů generovaných platebním systémem na systémy správy nároků, které nyní tyto údaje předávají automaticky přes příslušné rozhraní novému platebnímu systému. V průběhu roku 2003 byly vyhodnoceny a reorganizovány stávající kontroly, aby se na úrovni správních systémů zajistilo, že budou počínaje 1. lednem 2004 dodržovány zásady finančního nařízení týkající se předběžného a následného přezkumu příslušných postupů.

9.5 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Uváděné obtíže vyplývají ze zprovoznění aplikace NAP. Toto zprovoznění se uskutečnilo současně s reformou služebního řádu úředníků za podmínek, které nebyly zdaleka optimální a které přispěly k podstatnému zvýšení pracovního zatížení oddělení „odměny“. I jiné orgány se jako Soudní dvůr potýkaly s obtížemi, co se týče fungování této aplikace. Na tyto obtíže byly útvary Komise odpovědné za správu NAP několikrát upozorněny a bylo o nich diskutováno na pravidelných setkáních s těmito útvary. Mnoho z těchto obtíží je v současné době v podstatě vyřešeno.

Pokud jde o převod údajů do NAP, je třeba poznamenat, že je na Soudním dvoře uskutečňován zaměstnanci oddělení „odměny“ přímo na základě jednotlivých administrativních rozhodnutí zakládajících práva a že je předmětem systematické kontroly uvnitř tohoto oddělení. Ke vkládání údajů tedy nedochází na základě údajů již vložených do systému řízení lidských zdrojů Centurio.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.6 Novelizovaný služební řád, jenž vstoupil v platnost dne 1. května 2004, uvádí, že výdaje na ubytování vzniklé během služební cesty budou proplaceny až do maxima stanoveného pro každou zemi po předložení průkazných dokladů (článek 13 přílohy VII služebního řádu). Navzdory tomuto pravidlu všechny orgány a instituce s výjimkou Soudního dvora, Účetního dvora a veřejného ochránce práv ve svých interních pravidlech stanovily paušální úhradu částky ve výši od 30 % do 60 % maximální možné částky zaměstnancům, kteří nepředložili žádné doklady o nákladech vynaložených na ubytování. Novelizovaný služební řád rovněž stanovuje nové, nižší tabulky pro denní diety. Nicméně dva orgány zachovaly systém platný před květnem 2004 a nadále používaly odchýlné stupnice pro denní diety ⁽²⁾.

9.7 V kontrolních systémech byly zjištěny nedostatky týkající se převodu části služebních příjmů při uplatnění opravného koeficientu. V různých případech byly přiznány převody, jež nebyly podloženy dostatečnými doklady dokazujícími, že úředníci mají na tyto požadované převody nárok ⁽³⁾. Počet zjištěných případů byl u některých orgánů vysoký ⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Parlament do února 2005 a Výbor regionů do srpna 2004.

⁽³⁾ Soudní dvůr, Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů a Rada.

⁽⁴⁾ Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů.

9.5 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

V EHSV se do NAP žádné údaje nekládají ručně. Údaje o zaměstnancích jedna osoba zakóduje do počítačového systému řízení personálu a jiná osoba je ověřuje. Ověřené údaje jsou automaticky přeneseny z tohoto systému přímo do NAP. Také jednotlivé platby pocházející z NAP jsou elektronicky vloženy do účetního informačního systému bez jakéhokoliv manuálního zásahu. Tyto platby, stejně jako kterékoliv jiné, jsou navíc elektronicky odeslány do banky poté, co jsou opatřeny dvojím elektronickým podpisem, bez jejich opětovného zakódování.

9.6 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Rozptýlení činnosti Parlamentu na tři pracovní místa způsobuje zvláštní problémy týkající se misí; jedním z důsledků bylo, že nová pravidla nemohla být zavedena od 1. května. Ačkoli nová pravidla zavedená v roce 2005 umožňují paušální platby, podle názoru Parlamentu zaručuje nový systém náležitou rovnováhu mezi regulačními a praktickými nároky a odpovídá právnímu stanovisku, které mu bylo poskytnuto.

9.6 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady spolu s ostatními orgány přezkoumá možnost změnit svá vnitřní pravidla pro náhradu výdajů na ubytování bez podkladů.

9.6 ODPOVĚĎ KOMISE

Platba paušální sumy namísto variabilních plateb uskutečňovaných proti předložení příslušných dokladů byla považována za provedení ustanovení statutu, které v rámci správního uvážení zohledňuje poměr nákladů a výnosů. Komise nicméně přezkoumá, zda je toto pravidlo opodstatněné.

9.6 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Příručka pro mise EHSV je do značné míry založena na příručce Komise. Bod 4.2 se v obou příručkách shoduje. Z důvodu zachování souvislého souboru pravidel mezi institucemi má EHSV v úmyslu nadále aplikovat čl. 13 odst.1 přílohy VII stejným způsobem jako Komise.

9.7 a 9.8 ODPOVĚĎ KOMISE

Zmíněné chyby nebyly zjištěny u Komise, nýbrž u jiných orgánů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.8 U některých orgánů byl zjištěn nedostatek v kontrolních postupech týkajících se výplaty penzí. Penze vyplácené úředníkům v důchodu s trvalým bydlištěm v určitých členských státech se zvyšují použitím opravného koeficientu. V posledních několika letech se však neuskutečnila žádná kontrola, která by ověřila skutečné trvalé bydliště bývalých úředníků ⁽⁵⁾.

9.9 S výjimkou evropského veřejného ochránce práv a evropského inspektora ochrany údajů byly v systémech dohledu a kontroly zjištěny občasné nedostatky týkající se zadávání veřejných zakázek.

9.7 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Tento bod se týká případů, kdy důsledky změny práv úředníka vyplývajících z jeho rodinné situace se bezprostředně neodrazily v nároku na převod části odměny. Je však třeba poznamenat, že administrativa Soudního dvora pravidelně provádí ověřování, a pokud je k tomu důvod, provádí nápravu vymáháním neoprávněně vyplacených částek.

9.7 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Analýza podkladů pro převod části odměn s opravným koeficientem je součástí systematických dodatečných kontrol, které nyní probíhají. Jakákoliv nutná oprava bude aplikována podle nového služebního řádu.

9.8 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady na základě hodnocení rizik provedl v březnu roku 2005 šetření týkající se výplat důchodů bývalým úředníkům s trvalým bydlištěm ve Spojeném království, které vedly k opravám správního orgánu a ve dvou případech pak k soudním případům.

9.8 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Po roce 2002 bylo rozhodnuto, že kontroly trvalého bydliště penzistů se budou provádět jednou za dva roky. Tato kontrola byla naplánována na konec roku 2004, ale byla odložena kvůli pracovnímu zatížení v souvislosti s „reformou“ (nové výpočty, nové převody atd.). V tomto období EHSV udržoval těsný kontakt se svými penzisty prostřednictvím informačně-zpravodajských dopisů, které jim zasílal a jejichž doručení kontroloval, a také prostřednictvím individuální korespondence v případě potřeby. Úplná oficiální kontrola bude provedena v období červenec–říjen 2005. K 31. srpnu 2005 bylo zkontrolováno více než 80 % penzistů.

9.9 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Parlament bere na vědomí upozornění Účetního dvora a bude se nadále snažit o zlepšení příslušných postupů.

9.9 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady se domnívá, že neexistuje žádný argument na podporu prohlášení Dvora o tom, že zjistil občasné nedostatky v systému dohledu a kontroly zadávání zakázek. Generální sekretariát Rady zřídil vnitřní organizaci soustředěnou kolem GR A IV/koordinační jednotky pro zadávání zakázek, která zajišťuje, aby veřejné soutěže probíhaly v přísném souladu s pravidly a usilovaly o nákladově nejefektivnější řešení.

V rámci svého ročního auditu vznesl Dvůr jednu připomínku ohledně dokumentace k zadání zakázky, která se vztahovala k výkladu finančního nařízení, avšak nemá žádný vliv na kvalitu vnitřního kontrolního systému.

⁽⁵⁾ Rada a Evropský hospodářský a sociální výbor.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.9 ODPOVĚĎ KOMISE

Veškeré dotčené útvary Komise přijaly tato opatření k nápravě:

- roční pokyny udělované zastoupením budou přepracovány tak, aby byla zastoupení schopna poskytovat ústředí dostatečné následné informace,
- byly zavedeny dvě další kontroly (předběžná a následná) k doplnění kontrolního systému v rámci procesu elektronického zadávání veřejných zakázek,
- v roce 2005 byla přijata opatření v oblasti obstarávání kancelářských potřeb k zajištění souladu s článkem 126 prováděcích pokynů finančního nařízení, bylo naplánováno zadávání veřejných zakázek na období let 2005–2006 a v průběhu roku 2005 byly prováděny následné kontroly.

9.9 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Administrativa Soudního dvora bude usilovat o ještě větší posílení kontrol v oblasti veřejných zakázek a o rozvoj vzdělávání správců v této oblasti.

9.9 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Jedním ze zásadních důvodů nedostatků týkajících se plánování zakázek a operačního řízení smluv byla přílišná decentralizace odpovědnosti za řízení zakázek a smluv na různá provozní oddělení, která v této oblasti nemají dostatečnou odbornou kvalifikaci. Začátkem roku 2004 byl přednesen návrh na zřízení nového oddělení, které bude zodpovídat za koordinaci finančních a smluvních činností v rámci Společných služeb Evropského hospodářského a sociálního výboru a Výboru regionů, které řídí převážnou většinu činností v souvislosti s veřejnými zakázkami v rámci EHSV. Oddělení bylo oficiálně zřízeno 1. listopadu 2004 a po období náboru zaměstnanců začalo plně fungovat v únoru 2005. Oddělení zahrnuje dvě zcela nová místa, která jsou zapojena specificky do řízení zakázek a smluv ve Společných službách. Je také nezbytné konstatovat, že na jednotlivá provozní oddělení v roce 2004 měly značný dopad činnost související s rozšířením a stěhováním obou výborů do nových prostor, což přispělo ke zjištěným nedostatkům.

Připomínky k operacím

9.10 Audit Účetního dvora zahrnoval odměny zaměstnanců, převody části odměn zvýšených použitím opravného koeficientu na bankovní účty v jiných členských státech než v těch, kde je zaměstnanec zaměstnán, náborové příspěvky, příspěvky členům orgánů a výdaje na zadávání veřejných zakázek.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.11 Bylo zjištěno několik případů s dlouhodobým finančním dopadem týkajících se odměn zaměstnanců, kde výdaje nebyly opodstatněné:

- a) zařazení zaměstnanců, jež nebylo v souladu s ustanoveními služebního řádu nebo pracovního řádu ostatních zaměstnanců (dále jen „pracovní řád“) ⁽⁶⁾, specifické zvýšení platu pro vedoucí oddělení přiznané osobám, které neměly žádné úkoly v oblasti řízení zaměstnanců ⁽⁴⁾;

- b) převod části platu s opravnými koeficienty přiznaný bez potřebného zdůvodnění pro celou převedenou částku nebo pro její část ⁽⁷⁾.

9.11 a 9.12 ODPOVĚĎ KOMISE

Viz odpovědi k bodům 9.7 a 9.8.

9.11

- a) ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Zjištění Účetního dvora týkající se zařazení zaměstnanců se vztahuje na opomenutí při přeřazení zaměstnance na dobu určitou podle přechodných opatření nového služebního řádu. Tato chyba byla napravena. Dodatečná kontrola navíc ukázala, že šlo o ojedinělý případ.

Pokud jde o jmenování vedoucích oddělení, služební řád nestanovuje žádný minimální počet zaměstnanců, které by vedoucí oddělení měl řídit. V EHSV, jenž je malá instituce, jsou možnosti řízení tyto: aby zvýšili motivaci jednotlivce a kolektivní výkonnost, vedoucí oddělení ručí a jsou plně zodpovědní za organizaci a rozvoj činnosti ve své oblasti a také za řízení lidských zdrojů. Rozhodnutí EHSV č. 442/04 A uvádí, že aby byl zaměstnanec jmenován vedoucím oddělení, musí buď:

- mít značnou zodpovědnost při formulaci, rozvoji a provádění politik EHSV nebo mít značnou zodpovědnost v citlivých oblastech nebo
- mít značnou zodpovědnost v oblasti řízení zaměstnanců nebo finančním hospodaření nebo vykonávat povinnosti schvalujícího úředníka podle výkladu finančního nařízení v důležitých oblastech nebo pro velké částky nebo
- řídit administrativní oddělení s alespoň 9 úředníky.

Proto podle shora uvedeného rozhodnutí byli vedoucí vnitřního auditu a vedoucí právní sekce jmenováni vedoucími oddělení vzhledem k rozsahu a povaze svých povinností.

- b) ODPOVĚĎ RADY

Účetní dvůr vznáší tutéž připomínku, která je uvedena v odstavci 9.7. Vzhledem k tomu, že generální sekretariát Rady požaduje každý rok systematicky nové podklady, není ani správné se domnívat, že by těch několik případů, které Dvůr zjistil, mělo dlouhotrvající finanční dopad na odměny zaměstnanců.

ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Je odkazováno na odpověď poskytnutou v bodě 9.7.

ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Podívejte se prosím na poznámky EHSV k bodu 9.7.

⁽⁶⁾ Rada, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů.

⁽⁷⁾ Evropský hospodářský a sociální výbor, Výbor regionů, Soudní dvůr a Rada.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.12 Povaha a typ zjištěných chyb potvrdily nedostatky ve fungování výše zmíněných systémů dohledu a kontroly a ukázaly, co je třeba zlepšit.

Výroční zprávy o činnosti a prohlášení pověřených schvalujících osob

9.13 V roce 2004 se zlepšilo předkládání výročních zpráv o činnosti a prohlášení pověřených schvalujících osob. Některé z nich obsahovaly výhrady a většina z nich upozornila na nedostatky v systémech dohledu a kontroly. U některých orgánů a institucí Účetní dvůr nemohl vzít v úvahu výroční zprávy o činnostech, protože byly vyhotoveny až po dokončení auditu Účetního dvora ⁽⁸⁾.

9.13 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise bere na vědomí posudek Účetního dvora týkající se zlepšení prezentace výročních zpráv jejich útvarů za rok 2004; všechny tyto zprávy byly vypracovány v řádném termínu.

Výroční zprávy o činnostech útvarů Komise obsahovaly několik výhrad a poznámek týkajících se celkových správních výdajů. Komise se domnívá, že slabiny dozorčích systémů a kontrol zmiňované v těchto zprávách nemají významný vliv na legalitu a řádnost souvisejících transakcí.

9.13 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Pokud jde o výroční zprávu o činnosti, je třeba připomenout, že lhůta 15. června stanovená čl. 60 odst. 7 finančního nařízení pro předání shrnutí výročních zpráv o činnosti rozpočtovému orgánu je závazná pouze pro Komisi. Výroční zpráva o činnosti vyhotovená pověřenou schvalující osobou Soudního dvora byla předána jeho orgánu dne 21. června 2005. Pokud Účetní dvůr v budoucnu projeví přání mít k dispozici výroční zprávu k určitému datu, pokusí se Soudní dvůr tomuto přání vyhovět.

Specifické připomínky

9.14 Následující oddíl se zabývá specifickými připomínkami týkajícími se jednotlivých orgánů a institucí.

Parlament

9.15 Parlamentu se týkají body 9.6 a 9.9. Ověření výdajů na zadávání veřejných zakázek v několika případech neproběhlo tak, jak se předpokládalo. V jednom případě byla vyplacená částka nadhodnocena o 0,7 milionu EUR.

9.15 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Odpovědi na body 9.6 a 9.9 jsou uvedeny výše. Uvedená částka je výsledkem snížení základu DPH u smlouvy o pronájmu budovy D4-D5, které poskytly odpovědné belgické úřady po dlouhých jednáních, která byla uzavřena se zpožděním. Na politické úrovni byla dohoda o základu dosažena krátce před podepsáním smlouvy. Bylo potřeba vyčkat potvrzení příslušného daňového úřadu, které bylo vydáno několik dní po podpisu smlouvy a vyplacení částky, aby společnost mohla vystavit dobropis a novou fakturu. V důsledku toho byla částka 701 537,76 EUR účtována jako záloha v souladu se smlouvou s uvedenou společností.

⁽⁸⁾ Soudní dvůr a Výbor regionů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.16 Stejně jako v minulosti (viz body 9.21 a 9.22 výroční zprávy za rok 2002) byly v systémech dohledu a kontroly rovněž zjištěny nedostatky týkající se výplaty příspěvků poslancům Parlamentu. Použité postupy nezajistily, aby příjmy získané bývalými poslanci Parlamentu z určitých činností (placený úřad v mezinárodní instituci, členství v národní nebo regionální vládě atd.) byly odečteny od dočasného příspěvku při ukončení mandátu.

Rada

9.17 Rady se týkají body 9.4, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9 a 9.11. Rada nestanovila minimální standardy vnitřní kontroly (čl. 60 odst. 4 finančního nařízení) ani nevypracovala návrh stanov popisujících úkoly, práva a povinnosti účetního a správce záloh (článek 44 prováděcích pravidel k finančnímu nařízení).

9.18 Dodatečná každoroční dovolená udělená před 31. prosincem 1997 jako náhrada za přesčasy je proplacena při odchodu do důchodu, pokud úředník tuto dodatečnou dovolenou nevyčerpal. Protože zaměstnanci zařazení do kategorie A a B nemají nárok na náhradu přesčasů, tyto platby nejsou v souladu s článkem 56 služebního řádu. Na konci roku 2004 činil celkový objem každoroční dovolené udělené před 31. prosincem 1997 jako náhrada za přesčasy a dosud nevyčerpanou dovolenou asi 11 800 dní. V září 2004 byla úředníkům zařazeným do kategorie A a B, kteří v daném měsíci odešli do důchodu, vyplacena za dodatečnou nevyčerpanou roční dovolenou celková částka přibližně 95 000 EUR.

Komise ⁽⁹⁾

9.19 Komise se týká bod 9.9. Účetní dvůr rovněž odhalil nedostatky ve fungování některých systémů dohledu a kontroly v Úřadu pro úřední tisky, kde byly zjištěny rozdíly mezi množstvím papíru evidovaným v soupisech zásob a papírem, který skutečně byl ve skladu, byly uskutečněny platby za nedoručené výtisky publikací a nebyly vyžádány revize cen, které smlouvy předpokládají v případě, že dojde k poklesu tržních cen papíru a materiálů.

9.16 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Pokud jde o asistenční příspěvek, v roce 2004 byla schválena pozměněná pravidla pro poskytování náhrad a příspěvků poslancům, jejichž cílem je posílit kontrolní mechanismy vyplácení příspěvků, zejména v oblasti smluv o poskytování služeb. V červenci 2005 kvestoři schválili prováděcí opatření pro tyto pozměněné předpisy, aby je mohla správa uplatňovat. Pokud jde o příspěvek při ukončení mandátu, Parlament si je vědom, že jisté riziko přetrvává. Pro další snížení tohoto rizika byla přijata opatření a s dalšími se do budoucna počítá.

9.17 ODPOVĚĎ RADY

Vyjádření generálního sekretariátu Rady k bodům 9.4, 9.6, 9.8, 9.9 a 9.11 jsou uvedena výše. Dále je třeba poznamenat, že Rada nedávno vypracovala listinu popisující úkoly, práva a povinnosti účetního, jakož i příručku pro zálohový účet.

9.18 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady má v úmyslu postupně odstraňovat nahromaděné náhradní volno u zaměstnanců kategorií A a B udělené před 31. prosincem 1997; nejnovější kroky v tomto procesu jsou uvedeny ve sdělení pro zaměstnance č. 80/05 ze dne 17. května 2005. Od počátku roku 2005 se nevyčerpané náhradní volno snížilo o 2 500 dní a ke dni 7. září 2005 činilo 9 317,5 dní.

9.19 ODPOVĚĎ KOMISE

Úřad pro úřední tisky akceptuje poznámky Účetního dvora týkající se zřejmých rozdílů mezi množstvím zaneseným v jeho systému evidence zásob a skutečným množstvím uloženým ve dvou různých skladech. Tyto rozdíly jsou výsledkem nesprávného zanesení do systému evidence zásob. V současné době je připravován nový software pro správu zásob, které byly z větší části přesunuty do hlavní budovy OPOCE.

⁽⁹⁾ Útvary Komise odpovědné za většinu těchto administrativních výdajů: generální ředitelství pro personál a administrativu, generální ředitelství pro překlady, generální ředitelství pro tlumočení, generální ředitelství pro tisk a komunikaci, generální ředitelství pro vnější vztahy, Úřad pro infrastrukturu a logistiku v Lucemburku, Úřad pro infrastrukturu a logistiku v Bruselu, Úřad pro správu a výplatu individuálních nároků, Úřad pro výběr personálu Evropských společností, Úřad pro úřední tisky Evropských společností.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Úřad pro úřední tisky souhlasí s poznámkami Účetního dvora týkajícími se nesrovnalostí ve výši 1,4 % zjištěné v množstvích dodaných pro určitou publikaci a podnikne kroky ke zlepšení informačních toků, aby se podobné chyby nemohly opakovat.

Úřad pro úřední tisky akceptuje poznámky Účetního dvora týkající se cenových slev; v budoucnu se na tuto záležitost zaměří.

Soudní dvůr

9.20 Soudního dvora se týkají body 9.4, 9.7, 9.9, 9.11 a 9.13. Soudní dvůr v březnu 2004 přijal standardy vnitřní kontroly, nicméně pět z nich nebylo implementováno. V jednom případě, který se týkal valorizace nájemného, musel Soudní dvůr v září 2004 v důsledku chybějících průkazných dokumentů k platebním příkazům týkajících se nájemného a nedostatečné následné kontroly nájemní smlouvy zaplatit pronajímateli 716 000 EUR jako nedoplatek nájemného, neboť toto nájemné nebylo od roku 1999 valorizováno.

9.21 Interní auditor vykonává funkci vedoucího „oddělení kontroly“, které provádí předběžnou kontrolu (kontrolu *ex ante*) operací schvalující osoby. Jeho účast na provádění finančních operací není slučitelná s úkoly nezávislého interního auditora. Od svého jmenování v roce 2003 interní auditor nedokončil žádný z auditů uvedených v jeho pracovním programu.

9.20 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Pokud se týká standardů vnitřní kontroly, je odkazováno na odpověď poskytnutou v bodě 9.4.

Poznámky týkající se valorizace nájemného vyžadují následující odpovědi. Soudní dvůr do roku 1999, s výjimkou let 1983, 1984 a 1994, během nichž platilo „zmrazení“ nájemného, upravoval výši plateb dlužných za nájemné Paláce s ohledem na dopisy zasílané útvary vlastníka, lucemburského státu ⁽¹⁾. Před těmito dopisy byl při vyhotovování předběžného návrhu rozpočtu na každý rok prováděn odhad nájemného dlužného za příslušný rok na základě předpokladu vývoje cenového indexu použitelného pro valorizaci nájemného.

V důsledku opuštění Paláce v roce 1999 byl uzavřen druhý dodatek nájemní smlouvy týkající se Paláce za účelem zohlednění obsazení náhradní budovy (budova T) za stejných podmínek jako Paláce.

Od roku 2001 byly zasílány dopisy lucemburským orgánům s výzvou, aby s ohledem na tuto novou situaci zaujaly stanovisko, pokud jde o uplatnění článku III nájemní smlouvy stanovujícího úpravu nájemného v závislosti na vývoji referenčního cenového indexu. Správce státního majetku (Receveur des domaines) odpověděl až dopisem ze dne 28. září 2004, kterým požádal o platbu dlužného nájemného v důsledku jeho úpravy podle vývoje tohoto indexu, a to pro období 1999–2004.

9.21 ODPOVĚĎ SOUDNÍHO DVORA

Činnosti ověřování *ex ante* a činnosti interního auditu jsou zajišťovány různými osobami. Připomíná se, že s ohledem na velikost Soudního dvora bylo rozhodnuto o podřízení zaměstnanců provádějících ověřování administrativní pravomoci jediného úředníka, rovněž nazývaného interní auditor. Tato administrativní odpovědnost nijak nenarušuje nezávislost interního auditora při provádění jeho auditorských úkolů.

Je pravda, že útvar interního auditu měl v roce 2004 nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců, což znemožnilo dokončení plánovaných auditorských úkolů. Výrazné úsilí vyvinuté za účelem nápravy této situace vyústilo v prosinci 2004 v zaměstnání jednoho auditora jako pomocného zaměstnance a v červnu 2005 v přijetí jednoho auditora jako dočasného zaměstnance. Konečně v září 2005 posílil tuto skupinu jeden úředník kategorie A* přijatý do zaměstnání na základě rezervního seznamu. Od té doby je útvar schopen plně vykonávat své činnosti.

⁽¹⁾ Tento postup není nijak výjimečný, pokud se vezme v úvahu například to, že nájemní smlouva týkající se budovy GEOS uvádí ve svém bodě 5.1 čtvrtém pododstavci: „Částky dlužné v důsledku uplatnění valorizace budou pronajímateli vyplaceny 45 dnů od data přijetí žádosti o valorizaci nájemcem“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Účetní dvůr

9.22 Účetní dvůr je kontrolován nezávislou externí auditorskou firmou, která vydala „osvědčení o pravdivosti a správnosti finančních výkazů sestavených k 31. prosinci 2004“ doplněné „zprávou o administrativních a účetních postupech, řádnosti finančního řízení a systému vnitřní kontroly“. Ve zprávě je uvedeno, že podle názoru auditora zajišťují pravidla běžné vnitřní kontroly, že provozních cílů se dosahuje uspokojivě, finanční výkazy se sestavují spolehlivě a že legislativní rámec se plní. Osvědčení a zpráva budou zveřejněny v Úředním věstníku.

Hospodářský a sociální výbor

9.23 Hospodářského a sociálního výboru se týkají body 9.6, 9.7, 9.8, 9.9 a 9.11. Standardy vnitřní kontroly byly schváleny v červenci 2004. Dosud nebyla přijata všechna opatření k tomu, aby bylo dosaženo plné slučitelnosti s těmito standardy.

Výbor regionů

9.24 Výboru regionů se týkají body 9.6, 9.7, 9.9, 9.11 a 9.13. Standardy vnitřní kontroly byly schváleny teprve v listopadu 2004, nebyla však dosud přijata všechna opatření k tomu, aby bylo dosaženo plné slučitelnosti s těmito standardy. Interní audit prováděl dočasný zaměstnanec, který byl zaměstnán na základě krátkodobé smlouvy s možností prodloužení. V květnu roku 2005 byl interním auditorem jmenován zaměstnanec se statutem úředníka.

Evropský veřejný ochránce práv a evropský inspektor ochrany údajů

9.25 Z auditu nevzešly žádné připomínky.

Celkové závěry a doporučení

9.26 Všechny orgány a instituce dosáhly zlepšení, jehož cílem bylo upravit systémy dohledu a kontroly tak, aby vyhověly požadavkům nového finančního nařízení. Rizika spojená s prováděním finančního nařízení⁽¹⁰⁾, která byla identifikována v roce 2003, společně s riziky, která vyplývají ze zavádění nového služebního řádu a počítačových systémů pro výpočet platů a důchodů (viz bod 9.6), však nebyla v průběhu roku 2004 systémy dohledu a kontroly přiměřeně řešena.

9.23 ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Podívejte se prosím na poznámky EHSV k těmto bodům a k bodu 9.4.

9.24 ODPOVĚĎ VÝBORU REGIONŮ

Během roku 2004 VR věnoval veškeré úsilí vyhledání nového interního auditora a dalšího personálu oddělení auditu. Protože se však o tato volná místa ucházelo velmi málo způsobilých úředníků, nebylo možné je v tomto období trvale obsadit.

9.26 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Splnění všech požadavků nového finančního nařízení si vyžádá určitý čas. Zavedení NAP pro výpočet odměn a nového Služebního řádu sice v roce 2004 zvýšilo rizika, avšak obtíže jsou často technického rázu v souvislosti se systémem pro výpočet odměn nebo s výkladem ustanovení služebního řádu. Správa si je těchto rizik vědoma. Ačkoli tyto obtíže byly příčinou významného počtu oprav, počet ostatních skutečných chyb byl spíše nízký, zvláště díky pečlivé kontrole orgánu oprávněného ke jmenování. Systémy dohledu a kontroly a zvláště následné kontrolní mechanismy vyplácení odměn by však měly být ještě více posíleny.

⁽¹⁰⁾ Výroční zpráva za rozpočtový rok 2003, bod 9.68.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.26 ODPOVĚĎ KOMISE

Postupné zavádění nového platebního systému v průběhu roku 2003 a na počátku roku 2004 vytvořilo *de facto* nové riziko obvykle spojené s užitím jakékoli nové počítačové aplikace. Útvary Komise toto riziko minimalizovaly zvýšeným počtem manuálních kontrol výsledků různých předběžných výpočtů měsíčních výplat a zjištěné chyby byly neprodleně opraveny počítačovými experty před konečným měsíčním výpočtem a provedením výplat. Počet následně zjištěných chyb byl velmi nízký.

Zavedení nového platebního systému si vyžádalo přesun kontrol jakosti údajů generovaných platebním systémem na systémy správy nároků, které nyní tyto údaje předávají automaticky prostřednictvím příslušného rozhraní novému platebnímu systému. V průběhu roku 2003 byly vyhodnoceny a reorganizovány stávající kontroly, aby se na úrovni správních systémů zajistilo, že budou na úrovni řídicích systémů počínaje 1. lednem 2004 dodržovány zásady finančního nařízení týkající se předběžného a následného přezkumu příslušných postupů.

9.27 Účetní dvůr odhalil časté chyby, většinou formálního charakteru. Chyby týkající se zákonnosti a správnosti uskutečněných operací administrativní výdaje jako celek zásadně neovlivnily.

9.27 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise bere na vědomí, že zjištěné formální chyby významně neovlivnily správní výdaje. Komise však bude i nadále přijímat opatření, která zamezí opětovnému výskytu těchto chyb.

9.28 Na základě výsledků auditu a v zájmu vypořádání se s identifikovanými riziky dospěl Účetní dvůr k názoru, že je třeba zlepšit systémy dohledu a kontroly v těchto oblastech:

9.28

a) záznamy o postupech;

a) ODPOVĚĎ KOMISE

Na základě předchozích zjištění Účetního dvora zavedla Komise specifické opatření ke zdokumentování svých administrativních postupů v oblasti správy lidských zdrojů. S výsledky těchto opatření se bude možno v plném rozsahu seznámit na nové internetové stránce „Zaměstnanci a správa“, která bude postupně zpřístupňována online od konce roku 2005.

a) a b) ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Jak již bylo řečeno v poznámkách EHSV k výroční zprávě Dvora k rozpočtu na rok 2003 (bod 9.40 b)), mnoho postupů existuje a jsou o nich vedeny záznamy. V příručce pro analýzu rizik EHSV bylo ustavení písemných postupů označeno za standardní opatření ke snížení rizik. Proto je trvalé povahy. V konsolidovaném akčním plánu schváleném na konci roku 2004 jsou na rok 2005 naplánovány popisy několika postupů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

- b) vymezení podoby průkazných dokumentů, které by měly umožnit kontrolu souladu výdajů s podmínkami uvedenými ve smlouvách a s ustanoveními daných nařízení a pravidel;
- c) zařazení zaměstnanců podle nového služebního řádu;
- d) odměňování, zejména výplata příspěvků a převody části služebních příjmů při uplatnění opravného koeficientu.

b) ODPOVĚĎ KOMISE

Toto doporučení bylo již vzato v úvahu při uzavírání nových specifických dohod, například v kontextu rámcové smlouvy o instalaci dalších kabelů a přípojek v budově Jeana Monneta. Ceny služeb jsou udávány přesněji, aby se zamezilo riziku, na něž poukazoval Účetní dvůr.

c) a d) ODPOVĚĎ KOMISE

viz odpověď k bodům 9.7 a 9.8. Komise však ze své pozice dohlíží na správnou aplikaci nových ustanovení.

c) ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Podívejte se prosím na poznámky EHSV k bodu 9.11.

d) ODPOVĚĎ HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

Podívejte se prosím na poznámky EHSV k bodu 9.7.

9.28 ODPOVĚĎ VÝBORU REGIONŮ

Výbor regionů plně uskuteční doporučení Účetního dvora obsažená v bodě 9.28 návrhu konečného auditu a nadále bude usilovat o zlepšení stávajících záznamů o postupech s tím, že zvláštní pozornost věnuje oblasti dodatečného ověřování správnosti výdajů.

Hlavní zjištění ve zvláštních zprávách

Zvláštní zpráva č. 1/2005 k řízení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)

9.29 Zvláštní zpráva Účetního dvora byla spolu s odpověďmi Komise zveřejněna v Úř. věst. C 202 dne 18. srpna 2005.

Zvláštní zpráva č. 5/2005 o výdajích na tlumočení vynaložených Parlamentem, Komisí a Radou

9.30 Účelem auditu prováděného Účetním dvorem bylo zhodnotit řádnost finančního řízení tlumočnických služeb v Parlamentu, Komisi a Radě.

9.30 ODPOVĚĎ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Uplatňování plné mnohojazyčnosti podle představ Evropského parlamentu představuje značné náklady, které vyplývají zejména z politických rozhodnutí týkajících se organizace činnosti (časový rozpis a pracovní místa) a z nutnosti rychle reagovat na politické situace, které jsou někdy těžko předvídatelné. Přesto Parlament přijal v roce 1999 pravidla, revidovaná v roce 2004, která tuto otázku upravuje v zájmu zlepšení podmínek pro používání tlumočnických služeb.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

Příslušná oddělení Parlamentu se také snaží zlepšit kontrolu výdajů spojených se zaměstnáváním tlumočnicků a zejména s jejich cestovními výdaji; vytvoření společného oddělení, které by proplácelo pomocné konferenční tlumočníky, se na této kontrole výdajů účastní. Navíc příslušná oddělení Parlamentu, která využívají tlumočnických služeb, budou zkoumat postupy, které se nejvíce osvědčily v jiných institucích, za účelem lepšího plánování činnosti při zachování výše uvedených politických požadavků.

9.30 ODPOVĚĎ RADY

Generální sekretariát Rady by rád zdůraznil, že dalších úspor v oblasti tlumočení lze dosáhnout nejen uvážlivějším plánováním ze strany organizátorů zasedání. Podle zvláštní zprávy Dvora lze úspor dosáhnout také jinými způsoby, například nižšími náklady na externí tlumočníky (ACI) nebo lepší spoluprací mezi orgány.

9.31 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise bude pokračovat ve své politice snižování nákladů uplatňováním svého přístupu „skutečných potřeb“ a posílí své snahy zamezit poskytování tlumočnických služeb v případech, kdy jsou požadovány, ale nejsou využity. Opatření Komise se rovněž zaměří na zlepšení využívání lidských zdrojů ve spolupráci s tlumočnickými službami ostatních orgánů; pokud budou tyto orgány souhlasit s novým projednáním stávajících dohod, bude se snažit o snížení nákladů spojených s využíváním dalších konferenčních tlumočnicků, zejména souvisejících cestovních nákladů.

9.31 Audit ukázal, že kvalita tlumočení většinou splňuje potřeby a požadavky, ale že je třeba přijmout řadu opatření, která by vedla ke snížení nákladů a zabránila poskytnutí prostředků na tlumočení, které byly vyžádány, ale nebyly využity. Auditovaným orgánům a institucím se daří tlumočení omezovat, nicméně další úspory by byly možné, pokud by se zamezilo pozdnímu rušení, požadavkům na schůze na poslední chvíli, nerovnoměrnému rozvržení schůzí během týdne a roku a zbytečně vysokým cestovním nákladům pro pomocné konferenční tlumočníky. Jelikož tyto prvky jsou do značné míry mimo kontrolu tlumočnických oddělení, úspor by bylo možné dosáhnout pouze lepším plánováním ze strany organizátorů schůzí.

AGENTURY A JINÉ DECENTRALIZOVANÉ SUBJEKTY

9.32 Audit agentur a jiných decentralizovaných subjektů (dále jen „agentury“) Evropské unie je předmětem specifických výročních zpráv⁽¹⁾. V roce 2004 činil rozpočet agentur celkově 872,3 milionu EUR, zatímco v roce 2003 to bylo 778 milionů EUR. Počet schválených pracovních míst všech agentur vzrostl z 2 009 v roce 2003 na 2 233 v roce 2004. Hlavní údaje o agenturách jsou uvedeny v **tabulce 9.3**⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ V procesu zveřejnění v Úředním věstníku.

⁽¹²⁾ V roce 2004 byl rozpočet Evropské železniční agentury a Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací řízen přímo Komisí. Z tohoto důvodu nebude vydána žádná specifická výroční zpráva.

Tabulka 9.3 – Agentury a jiné decentralizované subjekty EU – základní údaje

Agentury a jiné decentralizované subjekty Evropské unie	Sídlo	Rok zřízení	Rozpočet (v milionech EUR)		Počet schválených míst	
			2004	2003	2004	2003
Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání	Soluň	1975	16,6	14,7	88	83
Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek	Dublin	1975	18,1	16,8	91	88
Evropská agentura pro životní prostředí	Kodaň	1990	33,6	27,5	115	111
Evropská nadace odborného vzdělávání	Turín	1990	18,4	17,2	104	104
Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost ⁽¹⁾	Lisabon	1993	12,2	10,5	77	63
Evropská agentura pro léčivé přípravky	Londýn	1993	99,1	84,2	314	287
Překladačské středisko pro instituce Evropské unie	Lucemburk	1994	29,8	29,0	181	158
Odrůdový úřad Společenství	Angers	1994	11,3	11,1	38	35
Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu	Alicante	1994	190	157,4	675	675
Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci	Bilbao	1995	10,7	14,6	38	33
Evropské středisko pro sledování rasismu a xenofobie	Vídeň	1997	7,9	6,6	34	30
Evropská agentura pro obnovu ⁽²⁾	Soluň	2000	374,6	358,6	114	120
EUROJUST	Haag	2002	9,3	8,1	76	53
Evropská agentura pro leteckou bezpečnost ⁽¹⁾	Kolín ⁽³⁾	2002	11,3	4,7	95	80
Evropská agentura pro námořní bezpečnost	Lisabon ⁽³⁾	2002	13,3	4,5	55	40
Evropský úřad pro bezpečnost potravin	Parma ⁽³⁾	2002	29,1	12,6	138	49
Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací ⁽⁴⁾	Heraklion ⁽³⁾	2003	—	—	—	—
Evropská agentura pro železnici ⁽⁴⁾	Valenciennes	2003	—	—	—	—
Celkem			885,3	778,1	2 233	2 009

⁽¹⁾ Zahnuje programy PHARE.

⁽²⁾ Celkový počet pracovních míst včetně míst určených pro místní zaměstnance v roce 2004 činil 309 pracovních míst (321 v roce 2003).

⁽³⁾ V roce 2004 měl po celý rok nebo jeho část tento orgán prozatímní ředitelství v Bruselu.

⁽⁴⁾ V roce 2004 Komise zodpovídala za řízení rozpočtu tohoto orgánu. O plnění tohoto rozpočtu nebyla vydána žádná specifická zpráva.

9.33 Byly zjištěny případy porušení zásady ročního rozpočtu, zejména nedostatečně odůvodněné převody prostředků. Účetní dvůr také zjistil několik případů porušení zásady specifikace (nepravidelné nebo nedostatečně odůvodněné převody prostředků), zásady obecnosti (úvěry zapsané v rozpočtu byly vyrovnány zápornými výdaji) a zásady správnosti rozpočtu (částky zapsané v rozpočtu, které neodpovídaly požadavkům na daný rozpočtový rok).

9.34 Účetní dvůr v některých případech zjistil, že systémy vnitřní kontroly vyvinuté agenturami vyžadují zlepšení, zvláště z důvodu absence uspokojivé analýzy rizik.

9.33 a 9.34 ODPOVĚĎ KOMISE

Agentury a „jiné decentralizované subjekty“ jsou nezávislé a mají vlastní systém úhrad správních údajů. Zjištění Účetního dvora se jich tudíž dotýkají přímo. V případě potřeby je Komise s to poskytnout agenturám potřebnou pomoc při správné aplikaci a výkladu příslušných právních předpisů i při zavádění vnitřní kontroly.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

9.35 Pokud jde o postupy přijímání zaměstnanců a o výběrová řízení, zjistil Účetní dvůr několik nedostatků: postupy používané při výběru uchazečů nebo dodavatelů nebyly správné nebo nebyly dostatečně odůvodněné; rozhodnutí o přijetí nebo zamítnutí žádostí o místo a nabídek ve výběrových řízeních nebyla dostatečně zdůvodněna. Účetní dvůr dále provedl kontrolu spisů jednotlivých zaměstnanců, která ukázala, že dokumenty odůvodňující příspěvky a finanční nároky nebyly pravidelně a systematicky aktualizovány.

9.36 Téměř každá třetí agentura předložila finanční výkazy sestavené na základě akruálního účetnictví. Ostatní jsou na správné cestě k tomu, aby tuto metodu účetnictví použily při vyhotovování účetní závěrky v roce 2005, jak se předpokládá v novém finančním nařízení. V případě těch agentur, které sestavují účetní závěrku na základě akruálního účetnictví, byly zjištěny problémy s určením převodů, které se mají považovat za výdaje daného rozpočtového roku.

9.37 Kvalita sledování investičního majetku není u jednotlivých agentur jednotná. U některých nebyl dosud zaveden vhodný kontrolní systém, zatímco jiné nedostatečně respektují požadavky zavedeného systému. Tím došlo k nesrovnalostem mezi účty a fyzickou inventurou.

EVROPSKÉ ŠKOLY

9.38 Audit Evropských škol prováděný Účetním dvorem je předmětem specifické zprávy (nezveřejněné v Úředním věstníku), určené Radě guvernérů a ředitelům Evropských škol. Rozpočet škol, který činil 222,1 milionu EUR, byl financován hlavně z grantů Komise (118,4 milionu EUR) a z příspěvků členských států (47,3 milionu EUR). Základní údaje o Evropských školách jsou uvedeny v **tabulce 9.4**.

9.35 ODPOVĚĎ KOMISE

Agentury se musí řídit ustanoveními obecného finančního nařízení při zadávání veřejných zakázek.

Jelikož bylo nové finanční nařízení, včetně příslušných prováděcích předpisů, v roce 2004 použitelné již podruhé, musely nové agentury, zejména ty, které byly zřízeny teprve v poslední době, zvládnout přechod na nové předpisy. V tomto přechodném období poskytovala Komise agenturám i orgánům plnou podporu. Řada agentur – třebaže ne všechny – nabízené služby využila.

9.36 ODPOVĚĎ KOMISE

Nové účetní předpisy ES, které přijal účetní Komise v prosinci 2004, platí pro všechny subjekty, na něž se vztahuje článek 185 finančního nařízení.

Aby se zajistila připravenost agentur a dalších decentralizovaných subjektů na účetní systém s časovým rozlišením (ABAC) a na konsolidační požadavky, Komise jim i nadále poskytuje vhodné poradenské služby. Komise jim poskytla specifické podklady, jež jim mají sloužit jako pomůcka při zjišťování, jaké modifikace musí provést. K těmto podkladům náleží především dotazník k účetnictví prováděného podle norem IPSAS, budoucí balíček pro podávání zpráv za účelem konsolidací i pokyny a formulář pro počáteční rozvahu podle stavu k 1. lednu 2005. Proces vzájemné komunikace bude dále posílen ve druhém pololetí roku 2005, aby bylo možno zajistit úspěšnost první konsolidace agentur a dalších decentralizovaných subjektů.

9.37 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise zdůrazňuje, že odpovědnost za sestavení ročních účetních závěrek nesou účetní příslušných agentur nebo dalších decentralizovaných subjektů.

Tabulka 9.4 – Evropské školy – Základní údaje

Evropská škola	Stát	Rok zřízení	Rozpočet ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (v milionech EUR)		Grant získaný od Komise ⁽²⁾ (v milionech EUR)		Počet žáků ve škole ⁽³⁾	
			2004	2003	2004	2003	2004	2003
Úřad	Belgie	1957	7,9	7,2	5,7	6,1	—	—
Lucemburk I	Lucembursko	1953	34,6	31,9	20,3	19,1	3 101	3 753
Lucemburk II	Lucembursko	2004	2,7	—	1,2	—	827	—
Brusel I Uccle	Belgie	1958	26,0	24,3	17,0	15,8	2 394	2 289
Brusel II (Woluwé)	Belgie	1974	27,1	25,0	17,7	15,9	2 917	2 769
Brusel III (Ixelles)	Belgie	1999	24,2	22,7	15,7	15,0	2 773	2 592
Mol	Belgie	1960	10,9	10,7	6,4	6,5	643	641
Varese	Itálie	1960	15,8	15,3	7,8	7,5	1 317	1 323
Karlsruhe	Německo	1962	11,8	11,5	3,9	4,1	1 074	1 091
Mnichov	Německo	1977	18,6	16,4	1	1,0	1 504	1 455
Frankfurt	Německo	2002	8,8	6,1	4,2	2,9	809	633
Alicante	Španělsko	2002	9,9	6,2	5,7	3,4	950	858
Bergen	Nizozemsko	1963	11,5	11,9	6,3	6,4	664	695
Culham	Spojené království	1978	12,3	12,3	5,5	6,1	889	884
Celkem			222,1	201,5	118,4	109,8	19 862	18 983

⁽¹⁾ Celkové předpokládané příjmy a výdaje uvedené v rozpočtu každé Evropské školy a úřadu včetně změn v rozpočtech oproti původně schváleným rozpočtům.

⁽²⁾ Zdroj: Evropské školy.

⁽³⁾ Zdroj: Výroční zpráva generálního tajemníka za rok 2005 určená Radě guvernérů Evropských škol.

Pozn.: Odchytky v součtech jsou způsobeny zaokrouhlením.

9.39 Audit za rozpočtový rok 2004 provedený Účetním dvorem neodhalil žádné závažné skutečnosti, jež by měly být uvedeny ve výroční zprávě Účetního dvora.

9.39 ODPOVĚĎ KOMISE

Komise bere na vědomí zjištění Účetního dvora.

KAPITOLA 10

Finanční nástroje a bankovní činnosti

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	10.1–10.3
Monitorování finančních podílů Komise	10.4–10.12
Přehled aktiv držených finančními institucemi jménem Komise	10.13–10.18
Záruční fond pro vnější vztahy	10.19–10.23
Evropské společenství uhlí a oceli v likvidaci	10.24–10.28

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

10.1 Finanční nástroje Společenství spojené s bankovními činnostmi jsou:

- úvěry poskytnuté z rozpočtových zdrojů nebo z vypůjčených finančních prostředků,
- úrokové subvence z rozpočtových prostředků,
- záruky na upsané půjčky a úvěry poskytnuté třetími stranami,
- podíly v orgánech společného zájmu ⁽¹⁾ a
- účast na zvláštních operacích, jako je poskytování rizikového kapitálu.

10.2 Tyto finanční nástroje fungují jak v členských státech, tak i ve větší míře mimo Unii v rámci vnějších politik. Jejich hlavním cílem je podpořit hospodářský rozvoj, zlepšit infrastrukturu a vytvořit pracovní místa, a to především prostřednictvím opatření na zlepšení přístupu malých a středních podniků k finančním prostředkům. Do podobných operací se zapojuje i Evropské společenství uhlí a oceli v likvidaci.

⁽¹⁾ Například Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

10.3 Audit Účetního dvora se týkal:

- monitorování finančních podílů Komise,
- přehledu aktiv držených finančními institucemi jménem Komise,
- fungování Záručního fondu pro vnější vztahy (viz **tabulka 10.1**) a
- činností Evropského společenství uhlí a oceli v likvidaci (ESUO v likvidaci) (viz **tabulka 10.2**).

Tabulka 10.1 – Stav záručního fondu ⁽¹⁾

(v milionech EUR)

Rozpočtový rok	Neuhrazené záruky celkem k 31. prosinci ⁽²⁾	Zdroje fondu celkem k 31. prosinci ⁽³⁾	Míra pokrytí (%)
1994	6 017	294,2	4,9
1995	5 882	300,9	5,1
1996	6 715	557,4	8,3
1997	7 960	861,8	10,8
1998	9 834	1 280,7	13,0
1999	12 052	1 313,1	10,9
2000	14 069	1 431,6	10,2
2001	15 577	1 774,4	11,4
2002	15 358	1 645,5	10,7
2003	15 211	1 592,1	10,5
2004	12 068	1 273,3 ⁽⁴⁾	10,6

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 2728/94 stanoví, že záruční fond musí dosáhnout přiměřené výše (cílové částky) potenciálních plateb, která je od roku 1999 stanovena na 9 % zaručených plateb. Fond je na začátku rozpočtového roku předběžně financován platbami z rozpočtu. Na konci rozpočtového roku mohou aktiva fondu převýšit cílovou částku. V takovém případě se prostředky vrací do rozpočtu.

⁽²⁾ Včetně vzniklých úroků z prodlení, které nebyly k 31. prosinci zaplacený.

⁽³⁾ Po odečtení poplatků EIB, které nebyly zaplacený k 31. prosinci.

⁽⁴⁾ Po rozšíření snížilo nařízení Rady (ES) č. 2273/2004 ze dne 22. prosince 2004 cílovou částku fondu o 338,8 milionu EUR a tato částka byla k 10. lednu 2005 převedena do rozpočtu Společenství.

Zdroj: Evropská komise.

Tabulka 10.2 – Účetní rozvaha ESUO v likvidaci (vývoj od uplynutí platnosti smlouvy o ESUO) a neuhrazené závazky provozního rozpočtu ESUO k 31. prosinci 2004

Účetní rozvaha ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2004

	31. prosince 2004		31. prosince 2003		31. prosince 2002		23. července 2002	
	v milionech EUR	%	v milionech EUR	%	v milionech EUR	%	v milionech EUR	%
Aktiva								
Úvěry a zálohy poskytované bankám	103,38	4,82	133,43	6,49	113,57	4,75	155,62	6,36
Úvěry a zálohy poskytované klientům	315,35	14,71	361,66	17,59	628,95	26,33	682,42	27,87
Obligace a ostatní cenné papíry s pevným výnosem	1 488,96	69,46	1 485,91	72,25	1 551,46	64,94	1 528,90	62,44
Akcie a ostatní cenné papíry s variabilním výnosem	7,09	0,33	15,75	0,77	18,77	0,79	28,00	1,14
Ostatní aktiva	171,68	8,01	3,28	0,16	3,31	0,14	6,02	0,25
Náklady příštích období a příjmy příštích období	57,07	2,66	56,46	2,75	73,04	3,06	47,57	1,94
Aktiva celkem	2 143,53	100,00	2 056,49	100,00	2 389,10	100,00	2 448,53	100,00
Pasiva								
Závazky vůči třetím stranám	456,34	21,29	468,33	22,77	764,13	31,98	801,68	32,74
Provozní rozpočet ESUO	109,24	5,10	222,46	10,82	342,56	14,34	400,92	16,37
Rezervy na závazky a náklady	213,22	9,95	247,15	12,02	554,74	23,22	586,01	23,93
Rozpočet pro financování výzkumu uhlí a oceli	296,30	13,82	293,00	14,25	240,00	10,05	240,00	9,80
Rezervy a přebytek	1 068,43	49,84	825,55	40,14	487,67	20,41	419,92	17,15
Pasiva celkem	2 143,53	100,00	2 056,49	100,00	2 389,10	100,00	2 448,53	100,00

Neuhrazené závazky provozního rozpočtu ESUO k 31. prosinci 2004

(v milionech EUR)

	Částka k 23. červenci 2002	Částka k 31. prosinci 2002	Částka k 31. prosinci 2003	Platby za rok 2004	Zrušení za rok 2004	Částka k 31. prosinci 2004
Readaptace	132,61	121,24	75,76	22,24	9,78	43,74
Výzkum	180,83	158,71	99,11	44,25	6,22	48,64
Úrokové subvence (článek 56)	16,84	16,05	11,21	0,25	9,99	0,97
Sociální opatření – uhlí (RECHAR)	70,64	46,56	36,39	17,54	2,96	15,89
Celkem	400,92	342,56	222,47	84,28	28,95	109,24

Zdroj: Účetní závěrka ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

MONITOROVÁNÍ FINANČNÍCH PODÍLŮ KOMISE

10.4 Evropská unie má podíly ve dvou finančních institucích: v Evropském investičním fondu (EIF) ⁽²⁾ a Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD) ⁽³⁾. Tyto dvě kapitálové účasti v propojených organizacích dosahovaly k 31. prosinci 2004 částky 277,5 milionu EUR ⁽⁴⁾.

10.5 Účetní dvůr zkontroloval, jak Komise monitoruje ⁽⁵⁾ své dva podíly ve finančních institucích. Posuzoval především:

- a) zda opatření, která Komise přijala, postačují (z finančního hlediska, ale také z hlediska budoucích rizik) k zajištění efektivního, účelného a hospodárného monitorování jejích kapitálových účastí;
- b) zda monitorování a informace o řízení poskytují Komisi přiměřenou jistotu, že činnosti související s účastí v propojených organizacích jsou v souladu s politikami EU a nejsou v rozporu s platnými právními předpisy EU.

⁽²⁾ Byla vydána výzva ke splacení 20 % (120 milionů EUR oceněných v konsolidované rozvaze Společenství k 31. prosinci 2004 na 176 milionů EUR) z účasti na 600 milionech EUR (30 % schváleného základního kapitálu v celkové hodnotě 2 000 milionů EUR).

⁽³⁾ Byla vydána výzva ke splacení 26,25 % (157,5 milionu EUR: splaceno bylo 138,9 milionu EUR a zbývajících 18,6 milionu EUR je splatných v průběhu let 2005–2009) z účasti na 600 milionech EUR (3 % schváleného základního kapitálu v celkové hodnotě 20 000 milionů EUR).

⁽⁴⁾ Kromě těchto účastí má Společenství podíl ve „společném podniku Galileo“ ve výši 282 milionů EUR (splatná částka v konsolidované rozvaze Společenství dosahovala k 31. prosinci 2004 hodnoty 192,7 milionu EUR) z účasti na 520 milionech EUR (90 % kapitálu v celkové hodnotě 575 milionů EUR). Konsolidovaná rozvaha Společenství kromě toho zahrnuje další dlouhodobý finanční majetek v hodnotě 1 810,9 milionu EUR, na který se monitorovací audit nevztahoval.

⁽⁵⁾ Na účast EU v Evropském investičním fondu se vztahuje třístranná dohoda mezi Účetním dvorem, Komisí a EIF. Dohoda byla obnovena na dvouleté období končící 25. září 2005. Může být tacitně prodloužena na další dva roky.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

10.6 Komise jmenuje dva členy ⁽⁶⁾ (a dva alternáty) správní rady EIF, které volí valná hromada EIF, a další osobu (bez alternáta) do funkce člena sboru auditorů EIF. Pravidla chování EIF jim nedovolují sdělovat informace mimo EIF, pokud se nejedná o osoby, jako jsou členové sboru, které jim napomáhají při plnění jejich povinností. Nic nenasvědčuje tomu, že by ostatní útvary Komise byly informovány nebo konzultovány v případě potřeby zkontrolovat soulad s politikami a pravidly Společenství.

10.7 Pokud jde o účast v EIF, akcionáři se naprosto spoléhají na zprávy ⁽⁷⁾ předkládané na valné hromadě fondu. Účetní dvůr nemá žádné důkazy o jakémkoli dalším monitorování významných problémů, které se objevily později.

10.8 EIF úzce spolupracuje s příslušnými orgány EIB. Činnosti EIF jsou koordinovány s plánem činností EIB. Neexistuje důkaz o podobné koordinaci a spolupráci s Komisí. K zajištění odpovědnosti musí být Komise schopna prokázat, že získává stejné informace o řízení této finanční instituce (EIF) jako její největší akcionář, kterým je EIB.

ODPOVĚDI KOMISE

10.6 Činnost Evropského investičního fondu (EIF) se v první řadě zaměřuje na podporu malých a středních podniků (MSP). Komise jmenuje do správní rady EIF vyšší úředníky ze tří generálních ředitelství, která mají o uvedeném odvětví nejhlubší znalosti a nejvíce se o danou problematiku zajímají (generální ředitelství pro podniky a průmysl, pro hospodářské a finanční záležitosti a pro regionální politiku). Tyto útvary spolu úzce spolupracují a ještě před zasedáním správní rady mezi sebou koordinují své stanovisko. Ostatní útvary jsou nepravidelně a neformálně konzultovány ad hoc ohledně specifických otázek (např. státních podpor), nicméně Komise nepovažuje za nutné, aby se zavedly systematické konzultace těchto útvarů.

Co se týče otázky slučitelnosti s cíly Společenství je však Komise toho názoru, že vytvoření zvláštní funkce v EIF pro sledování slučitelnosti (na žádost správní rady a za důrazné podpory jmenovaných zástupců Komise) v polovině roku 2005 je dalším zásadním krokem k zajištění slučitelnosti s politikami Společenství.

10.7 V souvislosti s finančními zprávami předkládanými ohledně EIF Komise plně důvěřuje práci odvedené nezávislými interními i externími auditory a sborem auditorů EIF. Auditři nevznášeli žádné věcné otázky v souvislosti s finančními výkazy EIF.

Na pořadu jednání řádné výroční valné hromady akcionářů bylo schválení výroční zprávy a souvisejících finančních výkazů a otázky jmenování zástupců. O veškerých výjimečných rozhodnutích rozhoduje Komise s tím, že záležitost nejdříve mezi sebou formálně konzultují jednotlivé útvary. Správní rada sleduje veškerá rozhodnutí akcionářů a všechna doporučení opírající se o výroční zprávu sboru auditorů.

10.8 EIB je většinovým akcionářem s přibližným šedesátiprocentním podílem na celkovém objemu akcií a je konfrontována s konkrétními požadavky skupiny EIB, což není případ Komise, protože ta má třicetiprocentní podíl. Tato skutečnost se týká jak plánu činnosti, tak konsolidačního procesu.

Správní rada EIF plán činnosti EIF zkoumá a schválí jej předtím, než se tento plán stane součástí plánu skupiny EIB. Stanovisku správní rady předchází velmi důkladná kontrola předlohy plánu provedená pracovníky z útvarů, ve kterých působí jednotliví členové správní rady jmenovaní Komisí.

V rámci konsolidačního procesu má EIB prostřednictvím účetních služeb EIF přístup k některým finančním údajům kvůli velmi specifické potřebě konsolidace s účty skupiny EIB. Komisi nejsou známy žádné další rozdíly v jednání s akcionáři.

⁽⁶⁾ Předsedu správní rady EIF jmenovala v roce 2004 Komise. V organizační struktuře Komise neměl žádnou funkci, neboť odešel do důchodu.

⁽⁷⁾ Například výroční zpráva a zpráva sboru auditorů.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

10.9 Co se týká účasti v EBRD ⁽⁸⁾, Komise má ve správní radě jednoho člena ⁽⁹⁾ a jednoho alternáta člena, kteří pravidelně podávají odpovědnému komisaři a generálnímu řediteli pro hospodářské a finanční věci zprávy o situaci a vývoji.

10.10 Podle Komise je jedním z cílů této účasti EU v EBRD zajistit soulad s politikami EU, např. z hlediska standardů v oblasti životního prostředí, které nejsou ve státech, jež nejsou členy EU, právně závazné. Na úrovni GŘ ECFIN je prováděno pravidelné monitorování. Monitorovací postupy v rámci Komise fungují dobře a rovněž zaručují, že člen správní rady jmenovaný Komisí při své práci hodnotí a bere v úvahu soulad s politikami a pravidly Společenství.

10.11 Přestože monitorování řídí stejné generální ředitelství, jsou dostupné informace o monitorování EBRD podrobnější, než je tomu v případě EIF, a obsahují i výsledky konzultací s ostatními útvary.

10.12 Audit odhalil, že monitorování a informace o řízení týkající se EBRD poskytují Komisi dostatečnou jistotu, že činnosti této organizace jsou v souladu s politikami EU a nejsou v rozporu s platnými právními předpisy EU. Aby mohla Komise získat stejnou míru jistoty ohledně účasti v EIF, musí se zlepšit monitorování a informace o řízení fondu.

10.10 Hlavním zájmem Komise je, aby byly splněny cíle uložené Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD), a sice podporovat přechod na tržní hospodářství a vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj soukromého sektoru. Díky své účasti EU také zajišťuje soulad s právními předpisy EU (například v otázkách životního prostředí) a dohlíží nad tím, aby EBRD prosazovala mezinárodní standardy ve státech, které nejsou členy EU a nemusí se tedy řídit jejími právními předpisy.

10.11 Komise bere v úvahu, že musí provádět monitorování své účasti v EBRD a v EIF s přihlédnutím ke konkrétní právní úpravě platné pro každý jednotlivý orgán.

Jak je uvedeno v bodu 10.6, Komise nepovažuje za nutné provádět systematické konzultace jiných útvarů než těch, které mají své zástupce ve správní radě.

10.12 Jak je uvedeno v bodech 10.6 a 10.11, účast vyšších úředníků ze tří útvarů ve správní radě (tj. úředníků z takových útvarů, které mají největší zájem z hlediska politik na činnosti EIF) vysvětluje z velké části rozdíl, jenž konstatoval Účetní dvůr vzhledem k EBRD. Účast zmíněných vyšších úředníků ve správní radě představuje nejlepší možnou pojistku, jak chránit zájmy Společenství.

Vytvořením zvláštní funkce v EIF pro sledování slučitelnosti vzniká v polovině roku 2005 další příležitost jak posílit určitý stupeň zajištění. Tato funkce totiž bude mít zvláštní mandát přijímat příslušná opatření v souvislosti s politikami a s právními předpisy EU k zajištění slučitelnosti. Komise bude úzce spolupracovat s EIF, aby byla zaručena účinnost této nové funkce.

Komise kromě toho prověří potřebu objasnit postup konzultace ad hoc v rámci interních postupů příslušného útvaru, jak se uvádí v bodu 10.6.

⁽⁸⁾ Dohoda o založení EBRD podepsaná v Paříži dne 29. května 1990 (základní dokumenty EBRD, duben 1991).

⁽⁹⁾ Člen výboru EBRD, kterého jmenuje Komise, působící v Londýně.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

PŘEHLED AKTIV DRŽENÝCH FINANČNÍMI INSTITUCEMI
JMÉNEM KOMISE

10.13 Aktiva, jejichž řízení je svěřeno finančním institucím, musí být s výjimkou podílů Komise také zevrubně monitorována. Tato aktiva jsou určena na opatření, která provádějí finanční instituce jménem Komise za účelem realizace některých politik EU ⁽¹⁰⁾.

10.14 Účetní dvůr posoudil, zda má Komise úplný a aktualizovaný přehled aktiv držených finančními institucemi jménem Komise.

10.15 Co se týká finančních institucí, byly dohody podepsány především s EIB, EBRD, EIF, výborem Evropské rozvojové banky a německou Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). Podle Komise dosahovaly ke konci roku 2004 částky ⁽¹¹⁾ na svěřeneckých a zvláštních účtech pod dohledem GR ECFIN celkově 360,9 milionu EUR.

10.16 Audit odhalil, že:

- a) Komise má informace o všech účtech držených EBRD, ale nemá úplný přehled účtů držených EIF a EIB jménem všech generálních ředitelství;
- b) Komise nezaúčtovala do aktiv, a tedy ani nevykázala ve své účetní závěrce příspěvek na bankovní operaci, kterou Kreditanstalt für Wiederaufbau provádí v Bosně a Hercegovině a v jejímž rámci byla vyplacena částka 44,25 milionu EUR;
- c) Evropské agentuře pro rekonstrukci (EAR) byl poskytnut finanční příspěvek EU na provedení bankovních operací v Kosovu, Černé Hoře a Srbsku v celkové hodnotě 16 milionů EUR. Tento příspěvek řídila KfW a byl určený na financování úvěrů na bydlení, venkovské oblasti a malé a střední podniky. Komise ani EAR tyto částky nevykázaly v zatímní účetní závěrce za rok 2004.

10.16

- b) *Předmětné částky jsou zahrnuty do konečné účetní závěrky za rok 2004 v okruhu „Finanční zprostředkovatelé“.*
- c) *Předmětné částky jsou zahrnuty do konečné účetní závěrky za rok 2004 v okruhu „Finanční zprostředkovatelé“.*

Přestože tyto poslední body byly napraveny, a tedy nemají vliv na spolehlivost účtů, ilustrují výše zmíněný nedostatek celkového přehledu o účtech.

⁽¹⁰⁾ Komise a finanční instituce uzavírají dohody, které stanoví podrobná pravidla mandátu (např. postupy, povinnost předkládat zprávy a finanční prostředky ze souhrnného rozpočtu).

⁽¹¹⁾ Běžné účty, termínované vklady a hotovostní investice.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

10.17 Komise nemá úplný přehled aktiv, které drží finanční instituce jejím jménem.

10.18 Tento přehled by měl zaručit pravidelné a vhodné monitorování aktiv. Měl by využívat odborných znalostí GR ECFIN s cílem sladit příslušné dohody a zajistit rozpočtovým orgánům větší transparentnost.

10.17 Odpovědností každého schvalujícího úředníka je zajistit, aby aktiva v jeho správě byla pravidelně a přiměřeným způsobem monitorována. Správu a monitorování těchto aktiv tak uskutečňuje každé odpovědné generální ředitelství, které zároveň nese odpovědnost za to, aby aktiva byla správně a úplně vedena v účetním systému. Generální ředitelství pro rozpočet vypracuje roční účetní závěrku na základě informací získaných z jednotlivých generálních ředitelství. V závěrce je tudíž předložen přehled nejrozličnějších aktiv Komise včetně aktiv spravovaných finančními institucemi. Komise však nepředkládá své zprávy prostřednictvím finančních institucí, ale naopak v souladu s účetními pravidly prostřednictvím účetních položek investičního majetku uvedených v rozvaze.

10.18 Odpovědností každého schvalujícího úředníka je zajistit, aby aktiva v jeho správě byla pravidelně a přiměřeným způsobem monitorována (viz článek 60 finančního nařízení). Od schvalujících úředníků se zároveň již vyžaduje, aby zahrnuli tyto informace do účetního systému tak, aby se uvedené informace projevyly v roční účetní závěrce.

Díky zavedení nového účetního systému v roce 2005 mají schvalující úředníci k dispozici lepší nástroje k monitorování aktiv, za něž jsou odpovědní, a zároveň jsou informace uložené v tomto systému lépe soustředěny na jednom místě, čímž se získá přesnější přehled o situaci a mělo by se tak zabránit tomu, aby vznikla situace popsaná Účetním dvorem.

ZÁRUČNÍ FOND PRO VNĚJŠÍ VZTAHY

10.19 Rozpočet Společenství je zvláště vystaven úvěrovému riziku souvisejícímu se zárukami za úvěry, které poskytuje EIB třetím zemím. Účelem Záručního fondu pro vnější vztahy ⁽¹²⁾ je vyplácet náhrady věřitelům ⁽¹³⁾ Společenství v případě nesplácení ze strany příjemce a vyhnout se přímým nárokům na rozpočet Společenství.

10.20 Generální ředitelství ECFIN provádí administrativní řízení tohoto fondu a EIB odpovídá za správu hotovosti. Audit Účetního dvora se zaměřil na řádné finanční řízení fondu za rozpočtový rok 2004 ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2728/94 (Úř. věst. L 293, 12.11.1994, s. 1) ve znění nařízení č. 1149/1999 (Úř. věst. L 139, 2.6.1999, s. 1), naposledy pozměněné nařízením (ES, Euratom) č. 2273/2004 (Úř. věst. L 396, 31.12.2004, s. 28).

⁽¹³⁾ Především EIB, ale také zahraniční úvěry Euratomu a úvěry, které poskytuje EU třetím zemím v rámci makrofinanční pomoci (*macro-financial assistance* – MFA).

⁽¹⁴⁾ Audit, který provedl Účetní dvůr, se zakládá na zvláštní třístranné dohodě podepsané v lednu 1996 mezi Účetním dvorem, EIB a Komisí.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

10.21 **Tabulka 10.1** ukazuje vývoj fondu v průběhu posledních deseti let a jeho stav ke konci roku 2004. Příslušná cílová částka ⁽¹⁵⁾ dosáhla na konci roku 2004 hodnoty 1 086 milionů EUR. Přebytek, který se měl vrátit do rozpočtu, tedy činil 187 milionů EUR.

10.22 Účetní dvůr shledal, že řízení záručního fondu bylo v roce 2004 uspokojivé.

10.23 Generální ředitelství ECFIN by mělo formálně definovat a zdokumentovat kontroly údajů zasílaných Evropskou investiční bankou, především částek nesplacených úvěrů, které byly poskytnuty třetím stranám se zárukou Společenství.

10.23 Komise projednává s EIB možnost získávat v budoucnu osvědčení o auditu nesplacených úvěrů zajištěných záručním fondem. Metodická příručka pak bude aktualizována tak, aby obsahovala již provedené kontroly dokumentace.

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ UHLÍ A OCELI V LIKVIDACI

10.24 Platnost Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli skončila dne 23. července 2002. Aktiva a pasiva ESUO byla převedena na Evropská společenství ⁽¹⁶⁾. Čistá hodnota těchto aktiv a pasiv uváděná jako Evropské společenství uhlí a oceli v likvidaci (ESUO v likvidaci) byla přidělena na výzkum v odvětvích souvisejících s uhelným a ocelářským průmyslem.

10.25 Cílem auditu Účetního dvora bylo získat dostatečnou záruku řádného naplňování právních předpisů upravujících ESUO v likvidaci.

10.26 Účetní závěrku ESUO v likvidaci stejně jako v předcházejících letech prověřil externí auditor, který vydal stanovisko bez výhrad ⁽¹⁷⁾.

10.27 **Tabulka 10.2** uvádí vývoj rozvahy ESUO v likvidaci a neuhrazených závazků z jeho provozního rozpočtu. Likvidace finančních operací ESUO v likvidaci probíhá v souladu s příslušnými právními předpisy, tj. včetně víceletých finančních pokynů vydaných Radou, které stanoví přísná pravidla pro řízení aktiv ESUO v likvidaci.

⁽¹⁵⁾ Cílová částka je stanovena na 9 % nesplacené částky úroku, na který se vztahuje záruka.

⁽¹⁶⁾ Protokol připojený ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

⁽¹⁷⁾ Ve „finanční zprávě ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2004“ (strana 19) vyslovil externí auditor závěr, že: „...účetní závěrka...věrně zobrazuje...aktiva a finanční situaci ESUO v likvidaci k 31. prosinci 2004 a jeho hospodářský výsledek za rozpočtový rok 2004“.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

10.28 Účetní dvůr získal přiměřenou míru jistoty ohledně řádného plnění ustanovení, kterými se řídí ESUO v likvidaci. Nicméně podotýká, že by Komise měla v plné míře dodržet omezení data splatnosti a limity ratingu cenných papírů uvedené ve víceletých finančních pokynech.

10.28 Komise již uvedla své záležitosti do souladu se všemi omezeními splatnosti a limity ratingu pro investice realizované poté, co vstoupily v platnost pokyny, a disponuje přísnými postupy, jak zajistit slučitelnost. Předtím než vstoupily pokyny v platnost, zahájila Komise s protistranou, jejíž bonita je klasifikována jako AAA, speciální transakci k zajištění rizika, aby byly pokryty dvě dlouhodobé půjčky. Bylo to nezbytné k ochraně zájmů ESUO po restrukturalizaci velké půjčky určené na infrastrukturu a poskytnuté v roce 1998, při které bylo se všemi poskytovateli půjčky nakládáno stejným způsobem a která nakonec vyústila v přeměnu tří tranší ESUO na celou řadu nástrojů.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTECH
FINANCOVANÝCH ZE ŠESTÉHO, SEDMÉHO,
OSMÉHO A DEVÁTÉHO EVROPSKÉHO
ROZVOJOVÉHO FONDU (ERF)

(2005/C 301/02)

OBSAH

	<i>Strana</i>
Úvod	254
Kapitola I – Provádění šestého, sedmého, osmého a devátého ERF	256
Kapitola II – Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti účetnictví ERF	261
Kapitola III – Následná opatření k předchozím připomínkám	273
Kapitola IV – Hlavní připomínky vyjádřené ve zvláštních zprávách, které Účetní dvůr zveřejnil od posledního postupu udílení absolutoria	275

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTECH FINANCOVANÝCH ZE ŠESTÉHO,
SEDMÉHO, OSMÉHO A DEVÁTÉHO EVROPSKÉHO ROZVOJOVÉHO FONDU
(ERF)

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	1–6
Kapitola I – Provádění šestého, sedmého, osmého a devátého ERF	7–12
Zpoždění při předávání zprávy o finančním řízení	7
Ke klíčovým otázkám je třeba poskytnout dodatečné vysvětlení	8
Je třeba přesněji stanovit další postup	9–10
Je třeba zlepšit komunikaci o finančním řízení	11
Závěry	12
Kapitola II – Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti účetnictví ERF	13–42
Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti účetnictví šestého, sedmého, osmého a devátého Evropského rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2004	I–III
Informace na podporu prohlášení o věrohodnosti	13–42
Spolehlivost účtů	13–16
Zákonnost a správnost operací	17–41
Změny ve fungování systémů dohledu a kontroly	42
Kapitola III – Následná opatření k předchozím připomínkám	43–51
Infrastrukturní práce financované z ERF	43–51
Stanovisko orgánu, který je příslušný pro udělení absolutoria	44
Následná opatření Komise	45–50
Závěr	51
Kapitola IV – Hlavní připomínky uvedené ve zvláštních zprávách, které Účetní dvůr zveřejnil od posledního udělení absolutoria	52–55
Zvláštní zpráva č. 10/2004 o převedení pravomocí v oblasti řízení zahraniční pomoci ES na delegace Komise	52
Zvláštní zpráva č. 2/2005 k rozpočtové pomoci z ERF v zemích AKT: řízení záležitosti reformy veřejných financí Komisí	53–55

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

1 Evropské rozvojové fondy (dále jen „ERF“) jsou výsledkem mezinárodních úmluv a dohod ⁽¹⁾ mezi členskými státy Evropské unie a některými africkými, karibskými a tichomořskými státy (dále jen „AKT“) a rozhodnutí Rady o přidružení zámořských zemí a území.

2 Komise je odpovědná za řízení hlavní části ERF – tj. grantové části – a vykonává toto řízení společně se státy AKT. Od 1. dubna 2003 je za plnění zbývajících částí ERF – tj. investičního programu – plně odpovědná EIB. Tato část není zohledněna pro účely prohlášení o věrohodnosti, které vydává Účetní dvůr, nebo pro postup udílení absolutoria Evropským parlamentem ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

3 Přidělené finanční prostředky pro každý ze čtyř ERF implementovaných v roce 2004, s výjimkou nástrojů, které jsou nyní řízeny výhradně EIB, jsou hlavně určeny na:

- a) programovatelnou pomoc ⁽⁵⁾ při realizaci rozvojových projektů (zhruba polovina celkových přidělených prostředků);
- b) programovatelnou pomoc ⁽⁵⁾ pro rozpočtovou podporu přijímajícím státům (téměř čtvrtina celkových přidělených prostředků);
- c) neprogramovatelnou pomoc pro konkrétní oblasti spolupráce, jako je například humanitární pomoc a pomoc při mimořádných událostech, podpora příjmů z vývozu (Stabex a Sysmin nebo nyní FLEX), nebo finanční příspěvky, jako je rizikový kapitál ⁽⁶⁾, a pomoc při snížení zadluženosti (o něco více než čtvrtina celkových přidělených prostředků).

⁽¹⁾ Úmluva Yaoundé I je z roku 1964. Nejnovější smlouva (Cotonou) je z 23. června 2000 a byla revidována v Lucemburku 25. června 2005.

⁽²⁾ Viz články 96, 103 a 112 finančního nařízení ze dne 27. března 2003 týkající se devátého ERF (Úř. věst. L 83, 1.4.2003, s. 1). Ve svém stanovisku č. 12/2002 k návrhu tohoto nařízení (Úř. věst. C 12, 17.1.2003) Účetní dvůr zdůraznil, že tato ustanovení snižují rozsah pravomocí Evropského parlamentu při udělování absolutoria.

⁽³⁾ V rámci devátého ERF byly tedy původně přiděleny prostředky ve výši 13 800 milionů EUR, z nichž EIB je odpovědná za 2 200 milionů EUR.

⁽⁴⁾ Účetnímu dvoru však zůstává celková odpovědnost za audit ERF. V případě operací řízených EIB tuto úlohu plní v souladu s trojstrannou dohodou mezi EIB, Komisí a Účetním dvorem (článek 112 výše uvedeného nařízení).

⁽⁵⁾ Programovatelná pomoc je definována v rámci národních a regionálních indikativních programů (NIP a RIP) a projektů a programů financovaných uvnitř AKT.

⁽⁶⁾ Pokud jde o šestý, sedmý a osmý ERF, tyto operace bude nadále realizovat EIB. Zodpovídá však za ně Komise.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

4 Po dokončení programování jsou zdroje ERF mobilizovány ve dvou fázích. Když je přijata žádost podaná státem AKT, Komise jako vrchní schvalující osoba přijímá rozhodnutí o financování (v účetnictví vedeno jako finanční závazky) na základě příznivého stanoviska výboru ERF ⁽⁷⁾ (který se skládá ze zástupců členských států). Pak v rámci smlouvy o financování Komise a stát AKT stanoví pravidla pro realizaci těchto rozhodnutí vnitrostátní schvalující osobou ⁽⁸⁾ dotyčné země. Ta uzavírá smlouvy (v účetnictví vedeny jako individuální právní závazky) a schvaluje platby, které zkontroluje a provede Komise v souladu s postupy pro realizaci ERF.

5 Rozpočtová podpora tomuto systému řízení nepodléhá. Komise zůstává jedinou schvalující osobou. Smlouvy o financování představují právní závazky a vedou k platbám bez uzavření dalších právních závazků. Když Komise zkontroluje, že podmínky smlouvy z Cotonou a smlouvy o financování byly splněny, pouze na základě vlastního podpisu provede první převod finančních prostředků do rozpočtů přijímajících států. Finanční prostředky se po převodu stávají součástí rozpočtů států AKT, kde jsou používány a kontrolovány v souladu s právními předpisy a postupy platnými v přijímajících státech. Komise a ostatní hlavní mezinárodní dárci hodnotí jak zlepšení v řízení veřejných financí v těchto zemích, tak výsledky v oblasti snižování chudoby. Před výplatou dalších tranší Komise kontroluje, zda byly splněny podmínky stanovené ve smlouvě o financování.

6 V roce 2000 Komise rozhodla přenést značnou část svých funkcí a zdrojů (s výjimkou především schvalování návrhů financování, rozhodování o platbách pro rozpočtovou podporu a řízení projektů uvnitř AKT) na své delegace ve státech AKT. Přibližně 80 % plateb z ERF tak mělo být provedeno přeneseným způsobem. Na konci roku 2004 zbývaly ve státech AKT pouze čtyři delegace ze 44, na které měly být takto přeneseny pravomoci Komise.

6 K červenci 2005 byly funkce Komise přeneseny na všechna zastoupení ve státech AKT.

⁽⁷⁾ Pro částky nižší než 8 milionů EUR není souhlas výboru v zásadě nutný.

⁽⁸⁾ Pravomoci vnitrostátní schvalující osoby jsou obvykle svěřeny ministrům financí států AKT.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

KAPITOLA I – PROVÁDĚNÍ ŠESTÉHO, SEDMÉHO, OSMÉHO
A DEVÁTÉHO ERF ⁽⁹⁾*Zpoždění při předávání zprávy o finančním řízení*

7 Komise předala zprávu o finančním řízení za rozpočtový rok 2004 týkající se šestého, sedmého, osmého a devátého ERF Účetnímu dvoru dne 7. července 2005, tj. po uplynutí lhůty 31. května, stanovené v člancích 102 a 135 finančního nařízení, které se vztahuje na devátý ERF.

Ke klíčovým otázkám je třeba poskytnout dodatečná vysvětlení

8 Zpráva informuje o hlavních rysech řízení ERF během roku 2004. Obsahuje srovnání výsledků roku 2004 s cíly a výsledky předchozího roku, pokud se týče finančních závazků, právních závazků a plateb (viz **tabulka 1 a 2**), a podrobný popis konkrétních událostí, které měly dopad na finanční řízení ve všech oblastech, které Komise řídí. Zpráva by mohla být přehlednější a přesnější a její informační hodnota by byla vyšší, kdyby byly určité skutečnosti jasněji zasazeny do kontextu. Ve vztahu k finančnímu řízení ERF v roce 2004 byly významné následující body, které by si zasloužily uvedení ve zprávě:

- a) klíčové faktory, které vedly ke zvýšení zdrojů devátého ERF (105 milionů EUR navíc pro Konžskou demokratickou republiku);
- b) vysoký objem plateb (2 414 milionů EUR netto v roce 2004), který byl stejně jako v předchozích letech částečně způsoben nástroji, které umožňují rychlé výplaty velkých částek (rozpočtová podpora, snižování zadlužení atd.);

7 Komise se bude snažit dodržet termín.

8 Zpráva má nyní 35 stran včetně 8 příloh týkajících se specifických souhrnných žádostí o dodatečné informace a analýz Účetního dvora a Evropského parlamentu vypracovaných v souvislosti s každoročním řízením o udělení absolutoria. Komise však v odpovědích níže uvádí, že k některým bodům poskytne dodatečné informace ve zprávě příští rok.

- a) Zpráva o finančním řízení osvětluje nejdůležitější události a v příložených účetních výkazech jsou podrobné informace (o navýšení zdrojů devátého ERF pro Konžskou demokratickou republiku, viz poznámka č. 1 k účetní uzávěrce).
- b) V tabulce na straně 16 zprávy jsou číselné údaje o výplatách podpory z rozpočtu a v bodě 2.2 jsou nové skutečnosti o čerpání rozpočtové podpory. Rekordní úroveň plateb v roce 2004 je výsledkem kvalitnější správy všech nástrojů. Ve skutečnosti byl podíl rozpočtové podpory, prostředků na snížení zadluženosti atd. v roce 2004 nižší než v roce 2003. Přibližně 724 milionů EUR (zhruba) bylo v roce 2004 vyplaceno z fondu HIPC (pro silně zadlužené chudé země), z fondu STABEX, Globálního zdravotnického fondu a z makroekonomických nástrojů rozpočtové podpory. Odpovídající čísla za minulé roky vypadají takto: 2003 – 976 milionů EUR; 2002 – 567 milionů EUR; 2001 – 1 021 milionů EUR.

⁽⁹⁾ V této kapitole jsou shrnuty výsledky omezené revize zprávy o finančním řízení za rozpočtový rok 2004, kterou provedl Účetní dvůr.

Tabulka 1 – Kumulativní čerpání ERF k 31. prosinci 2004

	(v milionech EUR)										
	Situace na konci roku 2003 ⁽²⁾		Plnění rozpočtu během rozpočtového roku 2004 ⁽³⁾					Situace na konci roku 2004 ⁽³⁾			
	Celková částka	Míra plnění % ⁽²⁾	6. ERF	7. ERF	8. ERF	9. ERF	Celková částka	6. ERF	7. ERF	8. ERF	9. ERF
A – Zdroje ⁽¹⁾	43 408,7		- 32,2	- 58,4	- 172,3	656,0	393,1	7 439,4	10 867,7	11 590,6	13 904,1
B – Čerpání											
1. Finanční závazky	33 317,0	76,8	- 32,2	- 58,4	- 172,3	2 638,1	2 375,2	7 439,4	10 867,7	11 590,6	5 794,5
2. Individuální právní závazky	27 566,9	63,5	28,7	121,4	848,7	1 747,5	2 746,3	7 378,3	10 418,5	9 775,2	2 741,2
3. Platby ⁽²⁾	23 504,1	54,1	30,0	244,5	1 191,9	947,6	2 413,9	7 312,1	9 849,6	7 531,1	1 225,2
C – Neuhrazené platby (B1 – B3)	9 812,9	22,6						127,3	1 018,1	4 059,5	4 569,3
D – Disponibilní zůstatek (A – B1)	10 091,7	23,2						0,0	0,0	0,0	8 109,6

⁽¹⁾ Původní přidělené prostředky do 6., 7., 8. a 9. ERF, úroky, různé zdroje a převody z předchozích ERF.

⁽²⁾ V procentech zdrojů.

⁽³⁾ Aby bylo dosaženo shody s finančními výkazy a zprávou o plnění vypracovanou Komisí, tyto údaje neobsahují operace, které nyní samostatně řídí EIB (ke konci roku 2003: 2 245 milionů EUR zdrojů, 366 milionů EUR finančních závazků, 140 milionů EUR individuálních právních závazků a 4 miliony EUR plateb).

Zdroj: Účetní dvůr. Zpracováno na základě finančních výkazů ERF k 31. prosinci 2004.

Tabulka 2 – Plnění rozpočtu během rozpočtových let 2000–2004 včetně

	(v milionech EUR)				
	2000	2001	2002	2003 ⁽¹⁾	2004 ⁽¹⁾
1. Finanční závazky	3 757,4	1 554,2	1 768,4	3 395,8	2 375,2
2. Individuální právní závazky	2 296,2	2 263,4	2 142,9	2 742,7	2 746,3
3. Platby	1 547,7	2 067,9	1 852,7	2 293,1	2 413,9

⁽¹⁾ Aby bylo dosaženo shody s finančními výkazy a zprávou o plnění vypracovanou Komisí, tyto údaje neobsahují operace, které nyní samostatně řídí EIB (ke konci roku 2003: 366 milionů EUR finančních závazků, 140 milionů EUR individuálních právních závazků a 4 milionů EUR plateb).

Zdroj: Účetní dvůr.

c) navrhovaná řešení opakujícího se problému nedostatku prostředků;

c) *Finanční nařízení (9. ERF) platné do konce roku 2007 neumožňuje provádět výraznější změny. Pro budoucnost (po devátém ERF) navrhla Komise zahrnutí ERF do rozpočtu. Financování ERF probíhá ve třech ročních splátkách, což ve srovnání se souhrnným rozpočtem ztrojnásobuje riziko tohoto druhu deficitu pokladních zdrojů.*

Nutno zdůraznit, že za zajištění potřebných finančních zdrojů nesou společnou odpovědnost Komise a členské státy. Je nutné, aby členské státy rozhodovaly o svých příspěvcích před uplynutím právně závazných lhůt a aby je v těchto lhůtách rovněž hradily. Nedostatek prostředků koncem roku 2003 a 2004 byl zčásti zaviněn velmi opožděnou úhradou příspěvků od členských států.

Komise přijala opatření ke zkvalitnění prognóz čerpání a podle nich jsou v roce 2005 odpovídajícím způsobem upravovány výzvy k úhradě příspěvků.

d) stále vyšší částky, které jsou součástí aktivit s hlavními mezinárodními organizacemi (přibližně 300 milionů EUR nových právních závazků v roce 2004);

d) *Komise začlení tyto informace do příští zprávy o finančním řízení.*

e) administrativní náklady na řízení ERF, o kterých není předkládán žádný přehled, zatímco souhrnný rozpočet Unie je strukturován podle činností, a umožňuje tak takový přehled nákladů na řízení vypracovat; a to přes souhlas Komise, že tento návrh prostuduje ⁽¹⁰⁾.

e) *Komise se touto otázkou zabývá ve své zprávě o návazných opatřeních po udělení absolutoria za rok 2003. Administrativní náklady spojené s prováděním rozvojové pomoci v zemích AKT (ERF a rozpočtové linie) jsou v souhrnném rozpočtu Evropská unie většinou zahrnuty do oblasti politiky 21 „Rozvoj a vztahy se zeměmi AKT“. Celkové náklady na tuto oblast politiky dosáhly v roce 2004 částku 238,9 milionů EUR. Toto číslo zahrnuje výdaje na pracovníky v ústředí, v delegacích i na externisty plus výdaje na budovy a související náklady.*

⁽¹⁰⁾ Odpověď Komise na výroční zprávu o Evropských rozvojových fondech za rozpočtový rok 2003.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Činnosti související s ERF jsou ovšem začleněny do dalších činností Komise, které se týkají rozvojové pomoci a politických vztahů s rozvojovými zeměmi, a proto není možné rozumně rozdělit celkové administrativní náklady zúčtované do souhrnného rozpočtu mezi činnosti ERF a ostatní činnosti.

Mimoto je třeba poznamenat, že 9. ERF umožnil financovat některé administrativní náklady z ERF. Tyto náklady činí celkem 233 milionů EUR za celé pětileté období devátého ERF.

Je třeba přesněji stanovit další postup

9 Pokud se jedná o stav fondů Stabex, poradenská společnost, kterou Komise pověřila provedením inventury, ve své závěrečné zprávě, která je k dispozici od září 2004, dospěla k závěru, že z celkových převodů [...] ve výši 2 164 milionů EUR k 31. prosinci 2002 nebyly dosud poskytnuty žádné údaje týkající se převodů do devíti zemí v celkové výši 46,5 milionů EUR [...]. Z ostatních 36 zemí bylo jen několik schopno předložit úplné a spolehlivé údaje. Velká část požadovaných informací nebude nikdy k dispozici. Zpráva neuvádí, jakými opatřeními se Komise vypořádá s těmito výhradami (viz též bod 16 týkající se spolehlivosti účtů). Účetní dvůr navíc ve své výroční zprávě za rok 2003 zdůraznil klíčový význam zprávy o využívání finančních prostředků, kterou přijímající stát AKT musí zaslat Komisi (článek 212 revidované Loméské úmluvy). Ve zprávě není naznačeno, jaká opatření Komise učiní, aby zajistila vypracování těchto zpráv.

10 ERF mají přejít na účetnictví na aktuální bázi s cílem dosáhnout shody se standardy IPSAS ⁽¹¹⁾ k 1. lednu 2005. Kromě užitečných a podrobných technických údajů, které Komise poskytla ve svých průběžných čtvrtletních zprávách Evropskému parlamentu a Radě, měla tato zpráva o finančním řízení ve stručnosti popsat kroky podniknuté v roce 2004 s ohledem na tento zásadní termín, konkrétně přípravu počáteční rozvahy rozpočtového roku 2005.

9 Bylo přijato opatření, o němž bude referováno ve zprávě za rok 2005. Zastoupení Komise mají pokyny zajistit, aby výroční zprávy států AKT byly vypracovány podle předepsaného formátu. Pokud vlastní pracovníci vnitrostátních schvalujících úředníků nejsou s to ujmout se tohoto úkolu, vypracují zprávu místní najmutí auditoři. Důležitou stránkou této činnosti je samozřejmě kontrola jakosti. Komise si jako pracovní prioritu stanovila finalizaci všech „primárních“ závazků z fondu Stabex, což znamená schválit případné nové rámce vzájemných závazků (RVZ), přezkoumat stávající RVZ a uzavřít minulé či zastaralé RVZ. Nezbytnou podmínkou úspěšného splnění tohoto úkolu je, aby 43 zemí přijímajících prostředky z fondu Stabex poskytl spolehlivé roční vyúčtování čerpání prostředků Stabex.

10 O této záležitosti se stručně zmiňuje bod 5.1.1.2 zprávy o finančním řízení. O pokroku dosaženém v rámci projektu účetního systému s časovým rozlišením (ABAC) bude dále referováno ve zprávě za rok 2005.

⁽¹¹⁾ IPSAS, International Public Sector Accounting Standards (mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Je třeba zlepšit komunikaci o finančním řízení

11 Zpráva o finančním řízení obsahuje připomínky k finančním údajům uvedeným v účetní závěrce. Podle současné praxe (články 102 a 135 finančního nařízení pro devátý ERF) je zpráva již v konečné verzi k 31. květnu na základě předběžné účetní závěrky ve stavu k 30. dubnu. Účetní závěrka je zveřejněna v konečné podobě 31. října. Může se proto zdát, že finanční údaje ve zprávě o finančním řízení již neodpovídají konečné zveřejněné účetní závěrce. Účetní dvůr doporučuje, aby konečná verze zprávy vycházela z konečné účetní závěrky a byla zveřejněna současně s účetní závěrkou ERF.

Závěry

12 Účetní dvůr bere zejména na vědomí, že:

- a) ve zprávě o finančním řízení je nutno uvést nebo do ní doplnit, případně dát lépe do souvislostí řadu klíčových informací;
- b) Komise ve zprávě nestanovila hlavní opatření, která zbývá provést v důsledku inventury Stabexu ve státech AKT;
- c) bylo by vhodnější, aby zpráva o finančním řízení byla v souladu s konečnými údaji a byla zveřejněna ve stejné době jako konečná účetní závěrka.

11 Z konečných termínů uvedených ve finančním nařízení ERF vyplývá, že tato zpráva je průvodní zprávou k předběžné a nikoli konečné uzávěrce.

Zpráva o finančním řízení je v podstatě manažerskou zprávou o plnění stanovených cílů ERF v daném roce.

12

- a) Zpráva o finančním řízení upozorňuje na nejdůležitější události a podrobné informace jsou ve finančních výkazech.
- b) Komise vydala instrukce a stanovila priority svým delegacím, které musí spolupracovat s národními schvalujícími úředníky ze 43 zemí přijímajících podporu z fondu Stabex, za účelem získání potřebných údajů a také zajištění správného užití dosud nevyčerpaných prostředků z fondu Stabex. Vzhledem k proměnlivé kvalitě obdržených informací je obtížné podat celkovou zprávu o dosažených výsledcích.
- c) Viz odpověď na bod 11.

KAPITOLA II – PROHLÁŠENÍ ÚČETNÍHO DVORA O VĚROHODNOSTI ÚČETNICTVÍ ERF

Prohlášení Účetního dvora o věrohodnosti účetnictví šestého, sedmého, osmého a devátého Evropského rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2004

I. Evropský účetní dvůr (dále jen „Účetní dvůr“) prověřil účty a uskutečněné operace šestého, sedmého, osmého a devátého ERF za rozpočtový rok končící 31. prosince 2004. Tyto účty zahrnují finanční výkazy, zprávy o plnění a finanční výkazy a informace předkládané Evropskou investiční bankou (dále jen „EIB“) ⁽¹²⁾. Účetní dvůr je na základě finančních nařízení povinen předložit Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se věrohodnosti účtů a zákonnosti a správnosti uskutečněných operací k části zdrojů ERF, u kterých Komise odpovídá za finanční řízení ⁽¹³⁾. Účetní dvůr provedl audit v souladu s vlastními auditními zásadami a standardy, které vycházejí z obecně uznávaných mezinárodních auditních standardů a jsou přizpůsobeny specifickým podmínkám ERF. Tento audit poskytl Účetnímu dvoru objektivní základ pro vyjádření níže uvedených stanovisek.

II. Spolehlivost účtů

Kromě dopadů způsobených problémy týkajícími se:

- a) neúplnosti aktiv v důsledku toho, že Komise dostatečně neprošetřila, kterou část nevypořádaných záloh mají dlužníci refundovat ERF (viz bod 14);
- b) neúplnosti rezerv na pochybné pohledávky, které neodpovídají skutečnému objemu nedobytných pohledávek (viz bod 15);
- c) nespolehlivosti rozvahy fondů Stabex, která byla součástí zprávy přiložené k finančním výkazům (832 milionů EUR) (viz bod 16);

je Účetní dvůr toho názoru, že zprávy o plnění za rozpočtový rok 2004 a finanční výkazy k 31. prosinci 2004 věrně zobrazují příjmy a výdaje šestého, sedmého, osmého a devátého ERF za uvedený rozpočtový rok a jejich finanční situaci na konci roku.

III. Zákonnost a správnost uskutečněných operací

Analýza systémů dohledu a kontroly

Účetní dvůr přezkoumal plnění standardů vnitřní kontroly Komise a prověřil účinnost systémů dohledu a kontroly. I když došlo k určitému pokroku, je třeba dále zlepšit tyto oblasti:

- a) řízení rizik (viz body 20–22);
- b) kontrolní rámec (viz body 23–33);

⁽¹²⁾ V souladu s ustanoveními čl. 96 odst. 1, článků 100 a 101 a čl. 125 odst. 2 finančního nařízení pro devátý Evropský rozvojový fond jde jednak o rozvahy a související výkazy sestavené účetním, jednak o účet zisků a ztrát obsahující tabulky sestavené vrchní schvalující osobou ve spolupráci s účetním. Tyto výkazy jsou předkládány za každý ze čtyř ERF zvlášť a souhrnně v konsolidované verzi. Finanční výkazy a informace poskytnuté Evropskou investiční bankou nejsou do tohoto prohlášení zahrnuty (viz poznámku č. 13).

⁽¹³⁾ Z ustanovení čl. 103 odst. 3 výše uvedeného finančního nařízení společně s ustanoveními článku 1 tohoto nařízení vyplývá, že prohlášení se nevztahuje na část zdrojů devátého ERF, které spravuje EIB na vlastní odpovědnost.

- c) odpovědnost za vnitřní kontrolu delegací (viz body 34–35);
- d) zprávu o činnosti generálního ředitele EuropeAid (viz bod 36).

Audit operací

Účetní dvůr prověřil řadu operací na základě dokumentace, kterou mají k dispozici ústřední útvary Komise a delegace, a dále na základě kontrol na místě až po úroveň prováděcích subjektů v přijímajících státech AKT. Cílem kontroly bylo ověřit dodržování předpisů a ujistit se o existenci prací, dodávek a služeb. Pokud se týče výdajů na rozpočtovou podporu, kontrola skončila ve fázi vyplacení podpory do rozpočtů přijímajících států. Účetní dvůr zjistil, že četnost a finanční dopady odhalených chyb nejsou podstatné povahy (viz body 37–41).

Závěr o zákonnosti a správnosti uskutečněných operací

Účetní dvůr dospěl k názoru, že příjmy, přidělené prostředky ERF, závazky a platby za daný rozpočtový rok jsou ve svém souhrnu zákonné a správné.

28. září 2005

Hubert WEBER
předseda

Evropský účetní dvůr
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Informace na podporu prohlášení o věrohodnosti

Spolehlivost účtů

13 Připomínky v části II prohlášení o věrohodnosti vycházejí z následujících zjištění.

14 Inkasní příkazy vydané, ale dosud neinkasované ke konci roku 2004 v hodnotě 18 milionů EUR nepředstavují celkovou hodnotu pohledávek. Jelikož Komise nedostatečně prověřila⁽¹⁴⁾ všechny zálohy vyplacené příjemcům, nemůže stanovit částky, které mají být inkasovány. Pokud jde o nevypořádané zálohy, které je třeba prověřit⁽¹⁵⁾, Komise částku ke konci roku 2004 nevyčíslila⁽¹⁶⁾.

15 Zůstatek rezerv na pochybné pohledávky zaznamenaný v účetnictví (0,03 milionů EUR) neodráží skutečný objem nedobytných pohledávek⁽¹⁷⁾ v rámci vystavených inkasních příkazů v hodnotě 18 milionů EUR. Po zavedení účetnictví na akruální bázi od roku 2005 bude ještě nutnější identifikovat nedobytné pohledávky a související rezervy⁽¹⁶⁾.

16 V roce 2004 Komise dokončila inventuru fondů Stabex. Přestože tyto fondy již patří státům AKT, údaje o nich jsou uvedeny ve zprávě připojené k finančním výkazům⁽¹⁸⁾, protože Komise se podílí na jejich společném řízení a schvaluje výplaty z místních bankovních účtů. Z inventury fondů Stabex vyplynulo, že od některých států AKT již nelze očekávat poskytnutí dalších informací a v případě jiných států požadované informace v podobě výpisů z bankovních účtů nebo záznamů o výplatách již nemusí být dostupné především kvůli času, který uplynul. V důsledku toho Komise neověřila na základě spolehlivých dokladů blíže neurčenou část uváděného bankovního zůstatku ve výši 832 milionů EUR.

14 S ohledem na finanční nařízení Komise analyzovala a systematicky sledovala zálohově vyplacené pohledávky. Tato návazná činnost je předmětem jedné kapitoly ve výroční zprávě.

Komise bude nadále registrovat zálohově vyplacené částky a posuzovat, zda nejsou vratné.

15 Komise souhlasí s připomínkou Účetního dvora a provedení této práce má naplánováno na rozpočtový rok 2005.

16 Prostřednictvím svých zastoupení se Komise snaží získat přesnější obrázek o využívání prostředků z fondu Stabex formou výročních zpráv o čerpání Stabex, jejichž standardní formát by měl usnadnit podávání zpráv z celého světa. Nyní, kdy byla dokončena inventarizace prostředků ve fondu Stabex, se postupuje po jednotlivých zemích v souladu s politikou přenášení pravomocí Komise na zastoupení v zemích AKT s cílem vyjasnit situaci, rozdělit a vyčerpat všechny zbývající prostředky z fondu Stabex.

⁽¹⁴⁾ Komise prověřila nevypořádané zálohy během kontrol ve čtyřech zemích a na jejich základě vydala celkem 115 inkasních příkazů ve výši 10 milionů EUR.

⁽¹⁵⁾ Zálohy vyplacené na projekty, jejichž využití mělo být příjemci normálně zdůvodněno nejpozději 18 měsíců od zahájení projektu nebo smlouvy. Částka, kterou je třeba prověřit, činila 400 milionů EUR ke konci roku 2003.

⁽¹⁶⁾ Podobně jako v roce 2003 vyjádřil generální ředitel pro rozpočet ve svém prohlášení týkajícím se ERF 2004 výhradu k nedostatečnému vykazování aktiv a pasiv a finanční situace ERF (viz též bod 1.9 kapitoly 1, část týkající se souhrnného rozpočtu).

⁽¹⁷⁾ Včetně inkasních příkazů ve výši 2,6 milionů EUR starších 2 let, přičemž z této částky má Komise zřetelné potíže získat zpět 1,5 milionu.

⁽¹⁸⁾ Účty za rok 2004, zpráva o plnění (verze z 22. srpna 2005), tabulka 4.2.5.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Zákonnost a správnost operací

17 Připomínky uvedené v bodě III prohlášení o věrohodnosti jsou založeny na:

- a) hodnocení systémů dohledu a kontroly jak u ústředních útvarů Komise v Bruselu (ústředí), zejména EuropeAid, tak u čtyř delegací (Ouagadougou, Conakry, Abuja a Georgetown) ⁽¹⁹⁾;
- b) podrobném auditu operací založeném na prověření dokumentace a kontrolách na místě;
- c) přezkoumání výroční zprávy o činnosti a prohlášení generálního ředitele EuropeAid a procesu, který vede k jejímu vypracování.

18 Účetní dvůr zdůrazňuje, že případy úmyslných nesrovnalostí a korupce, ke kterým dochází mimo kontrolní prostředí Komise, svou podstatou neumožňují, aby byly systematicky odhalovány uplatněním auditních zásad a standardů Účetního dvora.

Hodnocení systémů dohledu a kontroly

Celkové zlepšení systémů dohledu a kontroly

19 Zavádění standardů vnitřní kontroly Komise jak v ústředí, tak u delegací plynule pokračovalo v roce 2004 a napomohlo lepšímu fungování systémů dohledu a kontroly. Přesto je třeba ještě dosáhnout zlepšení v následujících oblastech (viz body 20–36).

Řízení rizik: zlepšilo se, ale je stále příliš obecné

20 Kolem 2 500 milionů EUR se každý rok vynakládá prostřednictvím mimořádně velkého počtu subjektů. Toto značně složitě prostředí zahrnuje pět generálních ředitelství (pro vnější

20 Komise si uvědomuje, že správa ERF s sebou nese řadu rizik. Jejich minimalizaci umožnilo zavedení posíleného systému kontroly, monitorování a pravidelné audity.

⁽¹⁹⁾ Tyto delegace jsou odpovědné za šest zemí (Burkinu Faso, Guineu, Nigérii, Guyanu, Trinidad a Tobago, Surinam).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

vztahy, EuropeAid, ECHO, pro rozvoj a pro rozpočet⁽²⁰⁾), 44 delegací (téměř všechny s přenesenými pravomocemi)⁽²¹⁾, 76 partnerských zemí, které patří k nejchudším státům světa a mají strukturální nedostatky v administrativní oblasti⁽²²⁾, a tisíce prováděcích subjektů s rozdílnými řídicími schopnostmi (soukromí smluvní dodavatelé, nevládní organizace, mezinárodní organizace, místní správní jednotky atd.).

21 EuropeAid se řídil příslušnými pokyny Komise a vyvinul jisté úsilí s cílem zlepšit řízení provozních a finančních rizik. V roce 2003 EuropeAid globálně posoudil rizika vnějších akcí jako celku (včetně ERF) a vyšší vedoucí pracovníci provedli sebehodnocení rizik. EuropeAid tak určil rizika související s reorganizací (která vstoupila v platnost v polovině měsíce března 2005) a s prováděním projektů v oblasti infrastruktury.

22 Přesto však každá delegace dostatečně neidentifikuje konkrétní finanční rizika (projektové portfolio a personální kapacita, kapacita kanceláře vnitrostátní schvalující osoby a kapacita projektového řízení). Delegace mohou být o těchto rizicích informovány, avšak nemají pokyny, jakým způsobem je vyhodnocovat a podávat o nich zprávy. Existence zbytkových konkrétních rizik⁽²³⁾ tak nemusí být náležitě zjištěna ani řešena.

22 Komise už učinila kroky vedoucí k pojmenování Účetním dvorem zmíněných rizik, a zejména zavedla v roce 2004 standardizovanou metodiku sebehodnocení rizik u zastoupení, která se začne používat od roku 2005. Kromě toho je třeba podotknout, že proces identifikace a financování projektů či programů zahrnuje analýzu limitů a podmínek, jež jsou nezbytné k úspěšné realizaci projektu či programu, a to včetně analýzy těch aspektů, které se týkají udržitelnosti (schopností konečného příjemce). Pravidelné monitorování a kontrola projektů v jejich průběhu dávají Komisi možnost přijímat příslušná opatření ke korekci či změně zaměření projektů.

Kontrolní mise před přenesením pravomocí zhodnotí všechny nezbytné náležitosti včetně schopností delegace. V případě potřeby podporuje Komise schopnosti národního schvalujícího úředníka cestou konkrétních kroků zaměřených na posilování schopností.

⁽²⁰⁾ Generální ředitelství pro vnější vztahy odpovídá za lidské a hmotné zdroje delegací, generální ředitelství pro rozvoj za programování pomoci (jinými slovy, stanovení částky pomoci, která bude rozdělena mezi státy AKT), EuropeAid a ECHO (humanitární pomoc) za provádění pomoci a generální ředitelství pro rozpočet vykonává funkci účetního a správce plateb ERF.

⁽²¹⁾ Přenesené pravomoci má ta delegace, které byly předány pravomoci EuropeAid k přijímání individuálních finančních závazků a provádění plateb. V roce 2002 byly pravomoci přeneseny na osm delegací, v roce 2003 na sedm, v roce 2004 na 24 a v roce 2005 na pět.

⁽²²⁾ V několika zemích se vyskytují obtíže při dialogu a spolupráci s místními orgány, které jsou částečně způsobeny nedostatečnými schopnostmi.

⁽²³⁾ Zbytkové riziko je riziko, že nebude dosaženo cílů stanovených vedením po provedení kontrol. Vedení hodnotí, zda je rozsah rizika přijatelný, s přihlédnutím k možnému finančnímu dopadu rizika a nákladům na jeho další snížení (standard vnitřní kontroly č. 11).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Kontrolní rámec potřebuje lepší řízení rizik

23 Zajištění zákonnosti a správnosti operací závisí hlavně na účinném fungování těchto systémů: technický a finanční dohled vykonávaný státy AKT, delegacemi a EuropeAid, předběžné kontroly (*ex ante*) a následné kontroly (*ex post*) prováděné v EuropeAid, audity iniciované delegacemi a EuropeAid a oddělením vnitřního auditu EuropeAid. Zlepšené řízení rizik by umožnilo vytvořit soudržnější a vhodnější kontrolní rámec.

23 Komise neustále pracuje na dalším upevňování, lepším fungování a skloubení své metody řízení rizik.

Komise má za to, že všechny kontrolní systémy ERF, jak je popsal Účetní dvůr, umožňují zajistit zákonnost a správnost podkladových transakcí. Tento systém umožňuje napravovat případné nedostatky v práci místních orgánů. Díky kontrole transakcí Účetním dvorem bylo potvrzeno, že chyby neměly závažné důsledky.

Zlepšení technického a finančního sledování

24 V důsledku přenesení pravomocí přešla prvotní odpovědnost za technické a finanční sledování projektů na delegace, zatímco EuropeAid odpovídá za celkové sledování. Součástí sledování je mnoho různých činností od kontrol správnosti dokladů po kontroly dokumentace na místě, analýzy údajů v účetním systému a hodnocení řízení na všech úrovních. Mnoho nástrojů mají k dispozici delegace i EuropeAid: zprávy o řízení vnější pomoci (*external aid management reports* – EAMR), počítačový informační systém (CRIS), každoroční semináře pro ústředí a delegace každé ze šesti zeměpisných oblastí, každodenní kontakt mezi delegacemi a koordinátory pro zeměpisné oblasti při ústředí, kontrolní seznamy, návštěvy pracovníků ústředí u delegací a naopak.

25 Díky těmto nástrojům je účinnost sledování ve svém úhrnu uspokojivá. Jejich účinnost by se však ještě zvýšila jasnějším a podrobnějším vymezením úkolů a rolí jak ústředí, tak delegací.

25 Cílem reorganizace EuropeAid počátkem roku 2005 je zkvalitnit monitoring a podpořit úlohu ústředí.

Uspokojivá předběžná kontrola druhého stupně

26 EuropeAid zřídil volitelnou předběžnou kontrolu v druhé polovině roku 2003. Ta zahrnovala prověření dokumentace k dennímu vzorku plateb a závazků náhodně vybranému z plateb a závazků, jejichž provedení je připraveno ke schválení, a to po dokončení standardních kontrol ⁽²⁴⁾ prováděných pod dohledem schvalující osoby. Touto kontrolou druhého stupně bylo pověřeno ředitelství odpovědné za státy AKT, což ve velké

⁽²⁴⁾ Tyto standardní kontroly zahrnují zahájení a ověření operací, pokud jde o provozní a finanční hlediska (čl. 24 odst. 1 finančního nařízení ze dne 27. března 2003, které se vztahuje na devátý ERF).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

většině případů (kromě operací schvalovaných ředitelem samotným, zejména rozpočtové podpory) zajišťuje nezávislost na schvalující osobě. Smyslem této kontroly bylo umožnit účinný přechod od plně centralizované na plně decentralizovanou finanční kontrolu (tzn. pod dohledem schvalující osoby) a zřízení účinné následné kontroly. Volitelná předběžná kontrola byla ukončena v roce 2005 po reorganizaci EuropeAid.

27 V rámci předběžné kontroly bylo prověřeno 6 % operací uskutečněných v roce 2004 a v 6 % z nich byly nalezeny různé druhy chyb. Kontrola tak umožnila přijetí nápravných opatření. I když tyto chyby nebyly roztrženy podle jejich možného dopadu, zdá se, že ve většině případů byly způsobeny nedodržením méně významných vnitřních postupů. Účetní dvůr zkontroloval náhodný vzorek 23 operací prověřených v rámci předběžné kontroly druhého stupně a zjistil, že s výjimkou méně významných případů kontrola fungovala účinně.

Následnou kontrolu je třeba lépe dokumentovat

28 EuropeAid zřídil následnou kontrolu v červnu roku 2004 k ověřování již zpracovaných operací. Cílem kontroly, která spočívá výhradně v dokumentární kontrole správnosti podpůrných dokladů, je prověřit 3 % plateb, včetně zúčtování záloh⁽²⁵⁾, aby byly zjištěny jednorázové a opakující se chyby, stanoveny možnosti, jak zlepšit postupy, a aby bylo získáno dodatečné ujištění, že platby jsou správné a zákonné. Rozsah kontrol je přesněji zaměřený než u volitelné předběžné kontroly.

29 Kvůli nedostatečnému personálnímu zabezpečení byly ke konci ledna 2005 zkontrolovány pouze první tři čtvrtletní kvóty roku 2004, což představuje 1 % platebních operací ve srovnání s cílem 3 %.

30 Účetní dvůr prověřil vzorek 51 operací z těch, které byly zkontrolovány v rámci následné kontroly, a zjistil, že s výjimkou méně podstatných případů fungovala kontrola dostatečně efektivně. Kontrola by však poskytla další ujištění, pokud by byly kontrolovány i finanční závazky a byly vypracovány podrobné kontrolní seznamy, čímž by byly zajištěny důsledné a zdokumentované kontroly.

29 Směrné číslo 3 % účetních transakcí prošlých přes informační systémy sice nebylo splněno, ale ex post bylo zkontrolováno 14 % celkového finančního objemu transakcí v roce 2004.

30 Výběr centralizovaného systému následných kontrol transakcí i jeho parametry vyplynuly z hodnocení zbytkového rizika a ze skloubení následných kontrol transakcí s dalšími složkami kontrolního systému.

Realizační postup vyžaduje, aby se údaje o kontrole i o všech fázích realizace zapisovaly do monitorovacího souboru.

⁽²⁵⁾ Zúčtování záloh je postup, kterým se zálohová platba, která je vyplacena projektovému vedení předem, zúčtuje a stane se definitivní oproti předložení dokladů o skutečných výdajích.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Audit jako součást činností v oblasti řídicí kontroly

31 Chyby v dodržování předpisů, které vedou k nezpůsobilým výdajům, vznikají hlavně na úrovni řízení projektu, jelikož ve většině případů jej vykonávají administrátoři států AKT, kde jsou řídicí kapacity na nízké úrovni. Audity ve formě „certifikace účtů“ jsou klíčovým nástrojem pro odhalování takových chyb a „audity o fungování systému“ zase pro poskytování poradenství projektovému vedení, jak zlepšit finanční řízení a snížit nebezpečí budoucích chyb. Audity může iniciovat projektové vedení samotné, vnitrostátní schvalující osoba, delegace nebo ústředí. V prvních dvou případech mohou být audity financovány z projektu a v druhých dvou případech z administrativních prostředků ERF⁽²⁶⁾. Finanční dohody uzavřené se státy AKT stále více umožňují, aby audity iniciovalo projektové vedení a vnitrostátní schvalující osoba, a to zejména takové audity, jejichž cílem je certifikovat účty odhadu programu. Kromě toho nové všeobecné podmínky pro smlouvy⁽²⁷⁾ stanoví, že delegace a ústředí mohou prostředky určené na projekt použít na audity projektů v rámci devátého ERF.

32 V roce 2004 EuropeAid zlepšil svou auditní funkci. Vytvořil komplexní auditní strategii, kterou má uplatňovat jak EuropeAid, tak delegace na projekty spadající pod devátý ERF, vymezil riziková kritéria umožňující stanovit, jaké audity se mají provést, vydal popis standardních pravomocí auditorů, uskutečnil šest návštěv na podporu auditu u delegací, vypracoval dvě zprávy o činnosti a zprovoznil CRIS-Audit, počítačový systém podpory a sledování auditů. Z auditů, které EuropeAid v roce 2004 dokončil⁽²⁸⁾, vyplynula míra nezpůsobilých výdajů 2 %. Z dalších auditů vycházejících z konkrétních podezření na nesrovnalosti vyplynula vysoká míra nezpůsobilosti nebo nedostatek dokumentace. Tyto audity umožňují získat lepší znalost o zákonnosti a správnosti implementace ERF.

32 Úřad pro spolupráci EuropeAid se nadále věnoval zpravodajství a zkvalitňování informací ohledně auditů. Monitorování se rovněž provádí a řídí centrálně.

⁽²⁶⁾ Prostředky na správu ERF, kterou vykonává Komise (interní dohoda, čl. 1 odst. 2 písm. a) bod iii) (Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 355).

⁽²⁷⁾ Bod 9 přílohy rozhodnutí č. 2/2002 Rady ministrů AKT-ES (Úř. věst. L 320, 23.11.2002, s. 1) uvádí, že smlouvy o auditu vždy uzavírá Komise v zastoupení států AKT.

⁽²⁸⁾ K červnu 2005 bylo dokončeno 33 auditů z 35 stanovených v plánu auditů na rok 2004.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

33 Věcný rozsah auditů iniciovaných delegacemi a vnitrostátními schvalujícími osobami a jejich včasnost však nejsou centrálně konsolidovány. Provádění opatření přijatých v návaznosti na všechny tyto audity se centrálně nesleduje a není možné účinně identifikovat případy, kdy nebyly podniknuty dostatečné kroky po provedení auditu (například neexistence inkasního příkazu u přeplatků zjištěných auditory). Analýza rizik vedoucí k zahájení auditu je hlavně založena na kvalitativních kritériích. Pomocí aplikace CRIS-Audit by bylo možno řešit některé výše zmíněné nedostatky, zejména pokud jde o věcný rozsah auditu a kontrolu následných opatření. Ačkoli CRIS-Audit byl údajně v pilotní fázi v roce 2003, zatím neposkytuje všechny očekávané výsledky.

33 Šíře záběru plánu auditu na rok 2004, který vychází z analýzy rizika a je řízen centrálně, pokryla o 5 % více objemu plateb, než kolik bylo doporučeno v metodice od EuropeAid. Plán auditu ústředí na rok 2004 zahrnoval 35 auditů a plán auditu zastoupení zahrnoval dalších 426 auditů.

Pravomoc sledovat audity a vydávat inkasní příkazy je delegována na zastoupení. EuropeAid nicméně zajišťuje dostatečnou kvalitu auditů i následných opatření (vydávání inkasních příkazů) namátkovými kontrolami.

Vlastně ještě v pilotní fázi proběhl audit společného informačního systému pro oblast vnějších vztahů (CRIS), v dubnu 2004 byl systém zprovozněn a uživatelům je k dispozici od června 2004. Zastoupení v zemích AKT budou moci tento modul plně využívat, jakmile se do CRIS přesune také účetní systém ERF.

Odpovědnost za vnitřní kontrolu delegací musí být více v souladu s finančním nařízením

34 Podle zásady liniového řízení delegoval generální ředitel EuropeAid pravomoci a odpovědnost za finanční plnění ERF na ředitele. Ředitel naopak v rámci přenosu pravomocí delegoval většinu pravomocí a odpovědnost, s výjimkou rozhodování o platbách pro rozpočtovou podporu, na vedoucí delegací. Podle téhož principu odpovídají vedoucí delegací tomuto řediteli, který zase odpovídá generálnímu řediteli EuropeAid (viz čl. 21 odst. 1 a článek 25 finančního nařízení). Odpovědnost kromě jiného zahrnuje účinné fungování systému vnitřní kontroly, který je založen na standardech Komise pro vnitřní kontrolu.

35 Delegace hodnotí svou vnitřní kontrolu samy, avšak na rozdíl od výše uvedeného principu liniového řízení vedoucí delegací za to nejsou odpovědní řediteli EuropeAid, ale řediteli generálního ředitelství pro vnější vztahy, s nímž jsou pro administrativní účely hierarchicky spojeni všichni pracovníci delegací. Je tomu tak proto, že vnitřní kontrola delegace zahrnuje nejen provozní (což je nejdůležitější část), ale též administrativní výdaje a pracovníci delegace mohou dostávat pokyny od jiných generálních ředitelství, zejména od generálního ředitelství pro rozvoj a pro obchod. Jelikož je tedy EuropeAid pověřen prováděním vnitřní kontroly v delegacích, aniž je odpovědný za podávání zpráv o ní, související nedostatky nelze odpovídajícím způsobem odstraňovat.

35 Díky sdílené odpovědnosti mezi různými GŘ zajišťuje současný systém sebehodnocení vnitřní kontroly jedinečnou a kompaktní sadu pokynů pro zastoupení.

O metodice sebehodnocení vnitřní kontroly delegací rozhodlo GŘ pro vnější vztahy s podporou ústředního finančního útvaru na základě výsledků práce meziútvarové skupiny, jíž se účastnila i EuropeAid. Výsledky této činnosti se sdělují všem zainteresovaným útvarům (GŘ pro vnější vztahy, EuropeAid, GŘ pro rozvoj...) k dalšímu řízení.

Každoroční sebehodnocení není jediným prvkem, v němž se projevuje odpovědnost vedoucího zastoupení jako schvalujícího úředníka, kterou má z titulu přenesené pravomoci vůči příslušnému řediteli v EuropeAid.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Dle charty pověřených schvalujících úředníků je vedoucí delegace povinen pravidelně informovat ústředí o činnosti a využívání zdrojů, o nichž může rozhodovat z titulu delegovaných pravomocí, i o případných problémech vzniklých při uplatňování řídicích a kontrolních mechanismů, které zavedl, aby se zhostil svých povinností.

EuropeAid monitoruje vnitřní kontrolu v zastoupeních a odpovídá za řešení případných nedostatků v souvislosti s realizací vnější pomoci.

Zpráva o činnosti generálního ředitele EuropeAid neuvádí významné slabé stránky vnitřní kontroly

36 Podobně jako v předchozích letech v případě ERF prohlásil generální ředitel EuropeAid, že se mu dostalo dostatečného ujištění o správnosti a zákonnosti uskutečněných operací. Pokud se však týká zprávy o činnosti, zmínku by si zasloužily nejvýznamnější nedostatky ve vnitřní kontrole jako ty, které zjistil Účetní dvůr ve svém auditu (viz body 19–35), a ty, které uvedly delegace ve svých zprávách o řízení vnější pomoci (EAMR). V roce 2004 bylo takových zpráv 52. Delegace upozornily kromě jiného na nedostatečné audity a následná opatření a nedostatky v řídicích schopnostech vnitrostátních schvalujících osob, které vedou ke zvýšenému pracovnímu zatížení pracovníků delegací. Nicméně způsob seskupení a sloučení těchto otázek nezaručil jejich odpovídající a komplexní prezentaci ve zprávě o činnosti generálního ředitele EuropeAid. Jejich vliv na vnitřní kontrolu tak nebylo možno v této zprávě posoudit v úplnosti.

36 Zprávami delegací o řízení vnější pomoci (EAMR) se pravidelně zabývá příslušný schvalující odbor v ústředí. V případě potřeby jsou se zastoupeními dohodnuta a realizována nápravná opatření. Pověření schvalující úředníci v ústředí (ředitelé) referují o tom, jak byly vyřešeny hlavní problémy, které nastolily delegace, přičemž dle potřeby upozorňují na problémy vyžadující zvláštní pozornost generálního ředitele.

Audit operací

37 Vzorek 74 plateb a odpovídajících finančních závazků vybraných z těch, které podléhaly předběžným kontrolám (23) a následným kontrolám (51) (viz body 27 a 30), Účetní dvůr rovněž použil ke kontrole zákonnosti a správnosti pouze na základě podpůrné dokumentace. Účetní dvůr rovněž vybral další subjektivní vzorek 26 plateb a souvisejících finančních závazků z těch, které byly provedeny v šesti státech AKT v roce 2004. Jejich zákonnost a správnost byla prověřena na místě až k úrovni prováděcího subjektu s cílem ujistit se o existenci prací, dodávek a služeb.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

Chyby v individuálních právních závazcích a platbách nejsou významné

38 Chyby zjištěné při kontrole zákonnosti a správnosti právních závazků a plateb nejsou významné, pokud jde o jejich četnost a finanční dopady. Doprovází je řada běžnějších chyb souvisejících s prováděním postupů. Ve svém úhrnu potvrzují výše popsané nedostatky ve vnitřní kontrole a ukazují, kde je ještě potřeba dosáhnout zlepšení.

39 Pokud se týká individuálních finančních závazků, byly zjištěny tyto typy nedostatků: bez příslušného předchozího schválení došlo k odchýlení se od zásady provádět otevřené nabídkové řízení; smlouvy podepsané po termínu stanoveném ve finanční dohodě nebo smlouvy bez řádného podpisu; odhady programů s nepřesnými kritérii způsobilosti.

40 Pokud se týká plateb, byly zjištěny tyto typy nedostatků: zálohy poskytnuté vedení odpovědnému za odhady programů dočasně investované bez schválení; nezpůsobilé výdaje; pozdní platby s možným nebezpečím, že budou požadovány úroky z prodlení; grantové výdaje bez dokumentace.

Operace v oblasti rozpočtové podpory

41 Pokud se týká rozpočtové podpory, právní rámec ERF nabízí značný prostor pro výklad a výjimky. Kontroly Účetního dvora týkající se zákonnosti a správnosti uskutečněných operací tak spočívají v ověření, že Komise řádně vyhodnotila příslušné podmínky. Úvodní hodnocení prováděná při přijímání finančních závazků jsou stále nedostatečně formalizována, pokud jde o jednotlivá kritéria uvedená v čl. 61 odst. 2 smlouvy z Cotonou. Tyto formality jsou nutné, zejména pokud jde o transparentnost, spolehlivost a účinnost řízení veřejných financí, jinak je následně nemožné zjistit, zda se řízení zlepšilo, což je předpokladem poskytnutí další pomoci.

Změny ve fungování systémů dohledu a kontroly

42 Všechny výše uvedené připomínky by měly být zapracovány do tabulky ukazatelů, aby bylo možno zhodnotit změny ve fungování systémů dohledu a kontroly (viz **tabulka 3**).

38–40 S vědomím rizikového prostředí, v němž probíhá plnění ERF, EuropeAid přehodnocuje a pravidelně přizpůsobuje své pojetí rizik a své finanční kanály s cílem zkvalitnit účinnost vnitřní kontroly. Výslednou efektivnost těchto opatření potvrzuje i omezený počet chyb, na které upozornil Účetní dvůr.

41 Podmínky, s nimiž Komise pracuje, se zčásti skládají z objektivně ověřitelných a měřitelných ukazatelů, což zužuje prostor pro subjektivitu.

Bude vyvinuto úsilí o jasnější popis způsobilosti přijímající země ve finančních návrzích ve smyslu čl. 61 odst. 2 Dohody z Cotonou. V současnosti obsahují všechny finanční návrhy přílohu s analýzou hlavních fází nakládání s veřejnými financemi a s tím souvisejících a řešení vyžadujících problémů. Tím jsou v praxi plněna i všechna kritéria z uvedeného článku, i když pravdou zůstává, že to lze udělat jasněji.

42 Komise by chtěla uvést tyto připomínky:

— Co se týče bodu 1.2 z tabulky č. 3: Při respektování finančního nařízení Komise analyzovala a systematicky sledovala vymahatelné vyplacené zálohy. V budoucnosti, po přijetí zásady zúčtovatelnosti každý účetní rok, hodlá Komise vytvářet rezervy na pochybné pohledávky.

Tabulka 3 – DAS (prohlášení o věrohodnosti) za rok 2004 týkající se ERF: Ukazatele vyplývající z provedených auditů

HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY – VÝVOJ SITUACE						
	2002			2003		2004
	Připomínky	Opatření, která mají být přijata	Opatření, která mají být přijata	Připomínky	Opatření, která mají být přijata	Opatření, která mají být přijata
1.1 Plnění rozpočtové podpory	Kvůli nedostatku informací o kvalitě řízení veřejných financí ve sítích AKT se Účetní dvůr nemůže vyjádřit k užité rozpočtové pomoci	Zlepšit informace o řízení veřejných financí ve sítích AKT	Nadále zlepšovat komunikaci na toto důležité téma	Komise poskytla více informací o svém sledování řízení veřejných financí ve sítích AKT, zejména v souvislosti s finančními řízení za rozpočtový rok 2003	Prostředky nyní vypláčí Komise na základě ověření, zda byly splněny podmínky (časné a pomoci ukazatelů výkonnosti)	Není třeba přijímat žádná opatření
1.2 Zúčtování záloh a různé částky k inkasu a rezervy na pochybné pohledávky	Zálohy a částky k inkasu nejsou společně zaneseny v účtech	Napravit opomenutí	Zlepšit postupy pro identifikaci, zúčtování a sledování záloh k zúčtování a částek k inkasu	Velmi špatné vedení zúčtování záloh více než 18 měsíců zpětně (400 milionů EUR) a inkasa částek k inkasu (27,5 milionů EUR)	Velmi špatné vedení zúčtování záloh více než 18 měsíců zpětně a inkasa částek k inkasu. Rezervy na pochybné pohledávky neodpovídají objemu nedobytných pohledávek	Zlepšit sledování nežádoucích záloh. Vypočítat a upravit rezervy na pochybné pohledávky
1.3 Inventura a využívání fondů Stabex	V účetnictví nejsou informace o využívání fondů Stabex	Napravit opomenutí, protože Komise sdílí odpovědnost za využívání těchto fondů	Výzdat si všechny zprávy o využívání fondů Stabex od vnitrostátních schvalujících osob a poslat vnitřní kontrolu komi převody nejsou dostatečným způsobem schvalovány	Komise není schopná ověřit, jakým způsobem se využívají fondy Stabex (částek 212 Lomské úmluvy IV), a bankovní převody nejsou dostatečným způsobem schvalovány	Inventura fondů Stabex je dokončena, avšak částky prostředků dostupných na bankovních účtech nejsou společně zaneseny v účtech. Výzdat si zprávy o využívání fondů Stabex jsou nedostatečné	Provést další setření s cílem získat spolehlivější údaje o prostředcích dostupných na bankovních účtech. Výzdat si zprávy o využívání fondů
1.4 Řízení rizik	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	Řízení rizik, které provádí ústředí, je příliš obecné, aby bylo možno stanovit efektivní rizika, zejména ve sítích AKT	Zlepšit řízení rizik s cílem určit konkrétní rizika
1.5 Kontrola ex post	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	Počet zkontrolovaných operací byl omezen nedostatkem pracovníků. Kontrolní mechanismy byly dostatečně účinné, avšak kontroly nebyly odpovídajícím způsobem zdokumentovány	Zlepšit dokumentaci kontrol
1.6 Audit jako součást činnosti v oblasti řídicí kontroly	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	nehodnoceno	Všech rozsah auditů není centrálně sledován a provádění opatření přijatých v návaznosti na audity není centrálně sledováno	Zlepšit funkčnost počítačového systému podpory a sledování auditů CRIS-Audit
2 SYSTÉMY DOHLEDU A KONTROLY						
REVIZE FINANČNÍCH AUDITŮ						
2.1 V mandátu není jasně vymezena působnost nezávislých výdajů.	často	často	často	často	často	často
2.2 Zpráva o auditu jasně nekomunikuje výdaje, které byly předmětem auditu, a částky způsobných výdajů.	často	často	často	často	často	často
2.3 Nedostatečná opatření k vymáhání nezávislých výdajů, které zjistili externí auditři	často	často	často	často	často	často
SYSTÉMY VNITŘNÍ KONTROLY V BRUSELU						
2.4 Skutečný stupeň provádění vybraných standardů vnitřní kontroly vyžadujících se uskutečněních operací	B	B	B/A	Hodnocení systémů dohledu a kontroly (b)	Hodnocení systémů dohledu a kontroly (b)	B/A
SYSTÉMY VNITŘNÍ KONTROLY VE STÁTECH AKT (DELEGACE A STÁTNÍ SPRÁVA)						
2.5 Celkové hodnocení náhodných řízení	B	B	B/A	(¹)	(¹)	(¹)
2.6 Celkové hodnocení plateb	B	B	B/A	B/A	B/A	B/A
2.7 Celkové hodnocení auditů	B	B	B	B	B	B
2.8 Celkové hodnocení inkasa	C	C	C	C	C	C/B
2.9 Celkové hodnocení účetnictví	B	B	B/A	B/A	B/A	B/A
2.10 Celkové hodnocení navštívených zemí	B	B	B	B	B	B

Poznámky k ukazatelům

(a) Častost (výskyt)

výjimečně

občas

často

(b) Hodnocení systémů dozoru a kontrol

A. Funguje správně, je zapotřebí pouze několika drobných zlepšení.

B. Funguje, ale jsou nutná zlepšení.

C. Netunguje, jak by měl.

(1) Uganda, Malawi, Ghana, Zimbabwe, Madagaskar a Zambie.

(2) Keňa, Papua – Nová Guinea, Salomonské ostrovy, Senegal, Málí a Mauritánie.

(3) Burkina Faso, Guinea, Nigérie, Guyana, Trinidad a Tobago, Surinam.

Zdroj: Účetní dvůr.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

- Co se týče bodu 1.6 v tabulce č. 3: Šíře záběru plánu auditu na rok 2004, který vychází z analýzy rizika a je řízen centrálně, pokryla o 5 % více objemu plateb, než kolik bylo doporučeno v metodice od EuropeAid. Plán auditu ústředí na rok 2004 zahrnoval 35 auditů a plán auditu zastoupení zahrnoval dalších 426 auditů.

KAPITOLA III – NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ K PŘEDCHOZÍM PŘIPOMÍNKÁM*Infrastrukturní práce financované z ERF*

43 Ve zvláštní zprávě č. 8/2003 ⁽²⁹⁾ o provádění infrastrukturálních prací financovaných z ERF Účetní dvůr vyzdvihl potřebu zlepšit dohled nad prováděním smluv o provedení prací a především snížit množství odchylek, které byly zjištěny mezi smlouvami a jejich skutečným prováděním. Za tím účelem Účetní dvůr Komisi doporučil, aby:

- a) zajistila lepší rámec pro poradce, kteří provádějí podkladové studie pro zpracování smluv, a zvýšila jejich odpovědnost;
- b) kladla větší důraz na změny, ke kterým dochází v průběhu prací, a rychleji řešila problémy s prováděním a reklamace;
- c) reorganizovala svá ústřední útvary s cílem poskytnout větší podporu delegacím v rámci procesu decentralizace;
- d) věnovala větší pozornost doprovodným opatřením, která mají dopad na proveditelnost a životnost prací, a znovu přezkoumala všeobecné podmínky pro implementaci smluv o provedení prací ⁽³⁰⁾.

Stanovisko orgánu, který je příslušný pro udělení absolutoria

44 Evropský parlament vzal na vědomí doporučení Účetního dvora a Rada ⁽³¹⁾ uvítala skutečnost, že Komise již začala provádět příslušná opatření v návaznosti na ně. Rada výslovně doporučila, aby se podpora státům AKT zvýšila (zejména proto, aby

⁽²⁹⁾ Úř. věst. C 181, 31.7.2003.

⁽³⁰⁾ Rozhodnutí č. 3/90 Rady ministrů AKT-EHS ze dne 29. března 1990, kterým se přijímají všeobecné předpisy, všeobecné podmínky a procedurální pravidla pro smírčí a rozhodčí řízení týkající se smluv o provedení prací, dodávkách a poskytování služeb financovaných z Evropského rozvojového fondu (ERF), a o jejich uplatňování.

⁽³¹⁾ Dokument Rady č. 14530/03 schválený dne 17. listopadu 2003 (zápis č. 14882/03 ze dne 10. února 2004).

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

byla zachována již vytvořená infrastruktura) a aby se zlepšily kontroly v souvislosti s přípravnými studiemi (pokud jde o finanční odpovědnost poradců, důkladnější dohled a přesněji vymezené pravomoci).

Následná opatření Komise

45 Ze zprávy Komise o finančním řízení šestého, sedmého, osmého a devátého Evropského rozvojového fondu za rok 2003 a z omezeného zkoumání této oblasti, které provedl Účetní dvůr, vyplývá, že Komise měla v úmyslu řídit se hlavními doporučeními Účetního dvora.

46 Komise nyní dává poradcům větší odpovědnost tím, že pro projekt i dozor nad pracemi najímá téhož poradce. Rovněž se rozhodla dokončit všechny studie před tím, než jsou návrhy financování předloženy výboru ERF. Některé delegace však váhaly s přijetím této nové zásady, protože ta zdrží zaúčtování závazku operací. Ustředí se nicméně rozhodlo přimět delegace, aby se tímto opatřením řídily, tím, že odložila několik rozhodnutí o financování pro projekty, jejichž studie nebyly dokončeny. V důsledku toho se snížil objem závazků.

47 Zatím je předčasné hodnotit, zda bylo dodrženo doporučení týkající se včasného řešení sporů: počítačový systém řízení (CRIS) neobsahuje žádné informace a ústředí tuto oblast nesledovalo.

48 Pokud jde o reorganizaci různých oddělení EuropeAid, nové uspořádání vstoupilo v platnost k 16. březnu 2005. Jednotka s označením „infrastruktura“ odpovídá hlavně za poradenství a podporu delegacím. Tato reorganizace vhodně doplňuje proces decentralizace, který spěje k závěru, a spolu s poskytnutým školením by měla usnadnit realizaci doporučení Účetního dvora.

49 Pokud se týká doporučení Účetního dvora, které převzala Rada a které se týká doprovodných opatření (údržba, kontrola zatížení náprav, bezpečnost silniční dopravy a životní prostředí), Komise nezavedla nová pravidla, protože se domnívala, že opatření již byla provedena. Ačkoli zdroje silničních fondů (zejména prostředky na údržbu pozemních komunikací) nejsou vždy dostatečné, obvykle jsou dány k dispozici. Tento proces kontroluje Komise, a to zejména v rámci rozpočtové pomoci. Tyto fondy se však setkávají se značnými organizačními problémy (např. v případech, kdy se používají k financování a nikoli údržbě infrastruktury).

46–49 V návaznosti na zvláštní zprávu Účetního dvora z roku 2003 o infrastrukturních projektech Komise v únoru 2004 vyzvala zastoupení, aby se řídila v podstatě čtyřmi níže uvedenými opatřeními a vyhnula se tak opakování problémů, o nichž se zmínil Účetní dvůr: 1. dokončit všechny studie před předložením finančního návrhu do Výboru ERF, 2. ponechat si stejného konzultanta pro otázky návrhu a monitorování prací, 3. v případě nutnosti použít odkládací doložku, 4. postupně vyřizovat stížnosti podniků.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

ODPOVĚDI KOMISE

50 Konečně Účetní dvůr doporučil, aby předpisy byly revizovány, což by zejména umožnilo vypsát nabídková řízení na provedení „prací“ s doložkou o pozastavení řízení ještě před tím, než jsou návrhy financování předloženy výboru ERF. Skutečnost je, že současné předpisy ⁽³²⁾ omezují používání doložky o pozastavení řízení na výjimečné a řádně zdůvodněné případy. Tato revize, která začala v roce 2002, nebyla zatím do konce roku 2004 dokončena.

50 V rámci změny Dohody z Cotonou v červnu 2005 byl doplněn nový čl. 19 odst. b), který odpovídá tomu, co doporučil Účetní dvůr (výběrové řízení s odkládací klauzulí).

Závěr

51 Komise původně skutečně stanovila hlavní opatření nutná k realizaci doporučení Účetního dvora. Měla by bez dalšího odkladu zajistit, aby opatření, o nichž se rozhodlo, byla skutečně provedena, a měla by podrobněji zvážit doporučení Rady, aby přijímacím státům byla poskytnuta institucionální podpora pro konsolidaci jejich administrativních a technických kapacit.

51 Komise naprosto sdílí toto doporučení, přijala a přijímá k němu níže uvedená opatření. Ve fázi identifikace a formulace projektů se zohledňuje a systematicky analyzuje institucionální podpora. Pokud je to odůvodněné, což se stává velmi často, je tato podpora systematicky zahrnována do náplně projektů.

KAPITOLA IV – HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY UVEDENÉ VE ZVLÁŠTNÍCH ZPRÁVÁCH, KTERÉ ÚČETNÍ DVŮR ZVEŘEJNIL OD POSLEDNÍHO UDĚLENÍ ABSOLUTORIA

Zvláštní zpráva č. 10/2004 o převedení pravomocí v oblasti řízení zahraniční pomoci ES na delegace Komise

52 Tato zvláštní zpráva je shrnuta v kapitole 7 výroční zprávy Účetního dvora o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu.

Zvláštní zpráva č. 2/2005 k rozpočtové pomoci z ERF v zemích AKT: řízení záležitosti reformy veřejných financí Komisí

53 Komise převádí rozpočtovou pomoc na určité státy AKT za podmínky, že budou provedeny reformy vedoucí ke zlepšení jejich systémů finančního řízení. Komise vytvořila nástroje s cílem nejen stanovit počáteční diagnózu kvality řízení veřejných financí a navrhovaných reforem, ale také zhodnotit změny v řízení a pokrok těchto reforem.

⁽³²⁾ Článek 5 rozhodnutí č. 2/2002 Rady ministrů AKT-ES ze dne 7. října 2002 o provádění článků 28, 29 a 30 přílohy IV smlouvy z Cotonou.

PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

54 Tyto analytické nástroje a nástroje pro sledování následných opatření, které Komise využívá koordinovaně s ostatními dárci, zejména se Světovou bankou a MMF, poskytují poměrně komplexní informace, které jí umožňují odpovídajícím způsobem reagovat. Tyto nástroje však neumožňují vypracovat výstižnější a přesvědčivější diagnózy a zprávy o provádění následných opatření. Navíc jejich využívání není dostatečně koordinováno s ostatními dárci na místní úrovni.

55 Účetní dvůr doporučuje, aby Komise aktualizovala a doplnila svoji metodologickou příručku pro rozpočtovou pomoc, kromě jiného v části týkající se monitorovacích zpráv, poskytovala jednoznačnější doklady o způsobilosti přijímajících zemí, využívala ukazatele výkonnosti veřejných financí se zvýšenými pobídkami, dokončila nový nástroj pro měření výkonnosti řízení veřejných financí a vyvinula maximální úsilí, aby je přijali i jednotliví dárci, posílila místní spolupráci mezi dárci a konečně posílila své vztahy s parlamenty a nejvyššími kontrolními institucemi přijímajících států.

ODPOVĚDI KOMISE

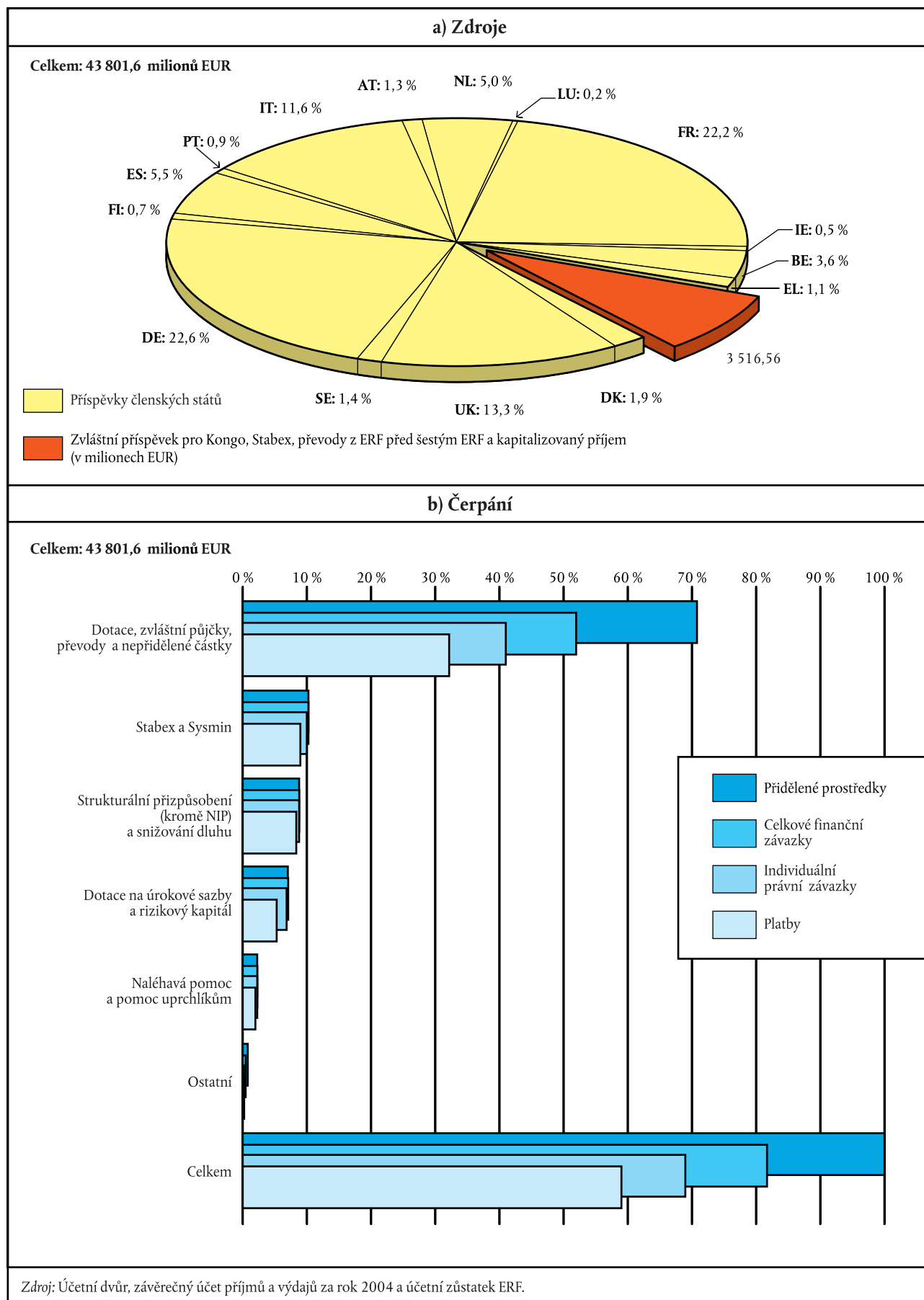
54

1. Komise se zavázala, že vezme v úvahu návrhy Účetního dvora, jejichž cílem je posílit ve finančních návrzích aspekt veřejných financí a že předloží pololetní zprávy zastoupení o dynamičtějším nástrojích analýzy.
2. Koordinace s dalšími financujícími subjekty zůstává v pozornosti Komise jak na úrovni ústředí, tak na místní úrovni. Z podnětu Komise byl zřízen velký počet společných rámců, které soustřeďují do jednoho místa přispěvatele na rozpočtovou pomoc za účelem jejich účinnější koordinace.

55

1. Na aktualizaci a přepracování pokynů se pracuje, zejména co se týče pololetních zpráv a analýzy veřejných financí ve finančních návrzích (viz odpověď na bod 41), přičemž poslední uvedený aspekt pokrývá i kritéria způsobilosti.
2. Komise přikládá velkou důležitost motivačnímu charakteru zvolených podmínek a ukazatelů jak v oblasti veřejných financí, tak v ostatních oblastech.
3. Rámec analýzy finanční zúčtovatelnosti veřejných výdajů byl dokončen koncem prvního pololetí 2005. Komise učiní vše, co je v jejich silách, aby se široce využíval a nahradil ostatní diagnostické nástroje.
4. Posílení koordinace na místní úrovni: viz odpověď na předchozí bod.
5. Komise si uvědomuje význam úlohy parlamentů a nejvyšších kontrolních institucí. Možnost Komise obracet se na tyto orgány však musí být pečlivě prověřena s ohledem na suverenitu země a vnitrostátní pravidla, která upravují rozdělení a rovnováhu pravomocí mezi jednotlivými orgány. Musí být rovněž analyzována s ohledem na Dohodu z Cotonou.

Graf zobrazující konsolidovaný šestý, sedmý, osmý a devátý ERF k 31. prosinci 2004

PŘÍLOHY K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ O PLNĚNÍ ROZPOČTU

PŘÍLOHA I

Finanční informace

OBSAH

PŘEDBĚŽNÉ POZNÁMKY

Zdroj finančních údajů

Měnová jednotka

Použité zkratky a symboly

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ROZPOČTU

1. Skladba rozpočtu
2. Právní základ
3. Rozpočtové zásady stanovené ve smlouvách a ve finančním nařízení
4. Obsah a struktura rozpočtu
5. Financování rozpočtu (rozpočtové příjmy)
6. Druhy rozpočtových položek
7. Plnění rozpočtu
 - 7.1 Odpovědnost za plnění rozpočtu
 - 7.2 Realizace příjmů
 - 7.3 Realizace výdajů
 - 7.4 Konsolidované výkazy o plnění rozpočtu a stanovení zůstatku rozpočtu za příslušný rozpočtový rok
8. Předkládání účtů
9. Vnější kontrola
10. Absolutorium a následná kontrola přijatých opatření

SCHÉMATA

PŘEDBĚŽNÉ POZNÁMKY

ZDROJ FINANČNÍCH ÚDAJŮ

Finanční údaje uvedené v této příloze pocházejí z konečné účetní závěrky Evropských společenství ⁽¹⁾ a z různých jiných finančních výkazů předkládaných Komisí. Geografické rozdělení bylo vytvořeno na základě kódů zemí používaných v systému účetních informací Komise (Sincom2). Komise upozorňuje, že veškeré údaje o příjmech a výdajích rozdělené podle členských států byly získány na základě aritmetických operací, a tudíž poskytují neúplné informace o prospěchu, který jednotlivým státům členství v Evropské unii přináší. Z tohoto důvodu je při jejich interpretaci nutná obezřetnost.

MĚNOVÁ JEDNOTKA

Veškeré finanční údaje se uvádějí v milionech eur. Celkové hodnoty jsou dány zaokrouhlením součtů nezaokrouhlených částek, a proto se nemusí nutně shodovat se součty zaokrouhlených částek.

ZKRATKY A SYMBOLY

AT	Rakousko
BE	Belgie
CY	Kypř
CZ	Česká republika
DE	Německo
DK	Dánsko
DPH	Daň z přidané hodnoty
EE	Estonsko
EHS	Evropské hospodářské společenství
EL	Řecko
ES	Španělsko
ES	Evropské společenství (Evropská společenství)
ESAE nebo Euratom	Evropské společenství pro atomovou energii
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie
EU-25	Celkem všech 25 členských států Evropské unie
FI	Finsko
FN	Finanční nařízení ze dne 25. června 2002
FR	Francie
GBP	Libra šterlinků
H.	Hlava rozpočtu
HND	Hrubý národní důchod
HU	Maďarsko
IE	Irsko
IT	Itálie
K.	Kapitola rozpočtu
LT	Litva
LU	Lucembursko

(1) V rozpočtovém roce 2004: konečná účetní závěrka týkající se operací v rámci rozpočtu na rok 2004 [SEC(2005) 1158].

LV	Lotyšsko
MT	Malta
NL	Nizozemsko
NP	Nerozlišené položky
Odd.	Oddíl rozpočtu
PL	Polsko
Podd.	Pododdíl rozpočtu
PP	Položky plateb
PPP	Příděly pro platby
PPZ	Příděly pro závazky
PT	Portugalsko
PZ	Položky závazků
RP	Rozlišené položky
SE	Švédsko
Schéma	Schéma, na které se odvolává jiné schéma (např.: Schéma III)
SK	Slovensko
SI	Slovinsko
UK	Spojené království
Úř. věst.	Úřední věstník Evropské unie
0,0	Hodnota mezi 0 a 0,05
—	Údaj neexistuje
%	Procento

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ROZPOČTU

1. SKLADBA ROZPOČET

Součástí rozpočtu jsou výdaje Evropského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Rozpočet také zahrnuje správní výdaje na spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jakož i další výdaje, o kterých se Rada domnívá, že by měly být hrazeny z rozpočtu, neboť přispívají k plnění těchto politik.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Rozpočet se řídí finančními ustanoveními Římských smluv ⁽²⁾ ⁽³⁾ (články 268 až 280 Smlouvy o založení ES a články 171 až 183 Smlouvy o Euratomu) a finančními nařízeními ⁽⁴⁾.

3. ROZPOČTOVÉ ZÁSADY STANOVENÉ VE SMLOUVÁCH A VE FINANČNÍM NAŘÍZENÍ

Veškeré příjmy Společenství a veškeré jeho výdaje jsou zahrnuty do jednoho rozpočtu (zásada jednotnosti a správnosti rozpočtu). Rozpočet se schvaluje na dobu jednoho rozpočtového roku (zásada ročního rozpočtu). Příjmy a výdaje rozpočtu musí být vyrovnané (zásada vyrovnanosti rozpočtu). Účty se sestavují, plní a předkládají v eurech (zásada zúčtovací jednotky). Příjmy musí sloužit k financování všech výdajů bez rozdílu a stejně jako výdaje musí být zaznamenány v rozpočtu a následně ve finančních výkazech v plné výši bez jakéhokoliv vzájemného započítávání (zásada obecnosti rozpočtu). Rozpočtové položky se člení do hlav a kapitol; kapitoly se dále člení do článků a bodů (zásada specifikace). Použití rozpočtových položek musí být v souladu se zásadou řádného finančního řízení, tj. se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Při sestavování a plnění rozpočtu a při předkládání účtů se dodržuje zásada transparentnosti. Z těchto hlavních zásad existuje několik výjimek.

4. OBSAH A STRUKTURA ROZPOČTU

Rozpočet tvoří „souhrnný výkaz příjmů a výdajů“ a „výkaz příjmů a výdajů“ každého orgánu nebo instituce v jednotlivých oddílech. Osm samostatných oddílů tvoří: oddíl I – Parlament; oddíl II – Rada; oddíl III – Komise; oddíl IV – Soudní dvůr; oddíl V – Účetní dvůr; oddíl VI – Hospodářský a sociální výbor; oddíl VII – Výbor regionů a oddíl VIII – Evropský veřejný ochránce práv a evropský inspektor ochrany údajů.

V rámci každého oddílu jsou příjmy a výdaje rozčleněny do rozpočtových řádků (hlavy, kapitoly, články a případně body) podle jejich druhu a účelu, na který mají být použity.

⁽²⁾ Římská smlouva (25. března 1957): smlouva zakládající Evropské hospodářské společenství (EHS).

⁽³⁾ Římská smlouva (25. března 1957): smlouva zakládající Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom).

⁽⁴⁾ Především finanční nařízení (FN) ze dne 25. června 2002 (Úř. věst L 248, 16.9.2002).

5. FINANCOVÁNÍ ROZPOČTU (ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY)

Rozpočet je financován převážně z vlastních zdrojů Společenství, kterými jsou: zemědělské dávky, poplatky z cukru a izoglukózy, cla a vlastní zdroje odvozené z HND a DPH ⁽⁵⁾.

Kromě vlastních zdrojů existují další příjmy, které jsou však pouze okrajové (viz schéma I).

6. DRUHY ROZPOČTOVÝCH POLOŽEK

K pokrytí odhadovaných výdajů v rozpočtu existují následující druhy položek:

- a) rozlišené položky (RP) jsou určeny k financování víceletých činností v některých rozpočtových oblastech. Patří mezi ně položky závazků (PZ) a položky plateb (PP):
 - položky závazků umožňují uzavřít v průběhu rozpočtového roku smlouvy, ze kterých vyplývají právní závazky týkající se činností uskutečňovaných v průběhu několika rozpočtových let;
 - položky plateb umožňují financování výdajů vyplývajících z právních závazků, které vznikly na základě smluv uzavřených v průběhu běžného rozpočtového roku a v přecházejících rozpočtových letech;
- b) nerozlišené položky (NP) umožňují realizovat závazky a platby týkající se činností uskutečňovaných v průběhu běžného rozpočtového roku.

Z tohoto důvodu je nezbytné uvést za každý rozpočtový rok následující dva celkové součty:

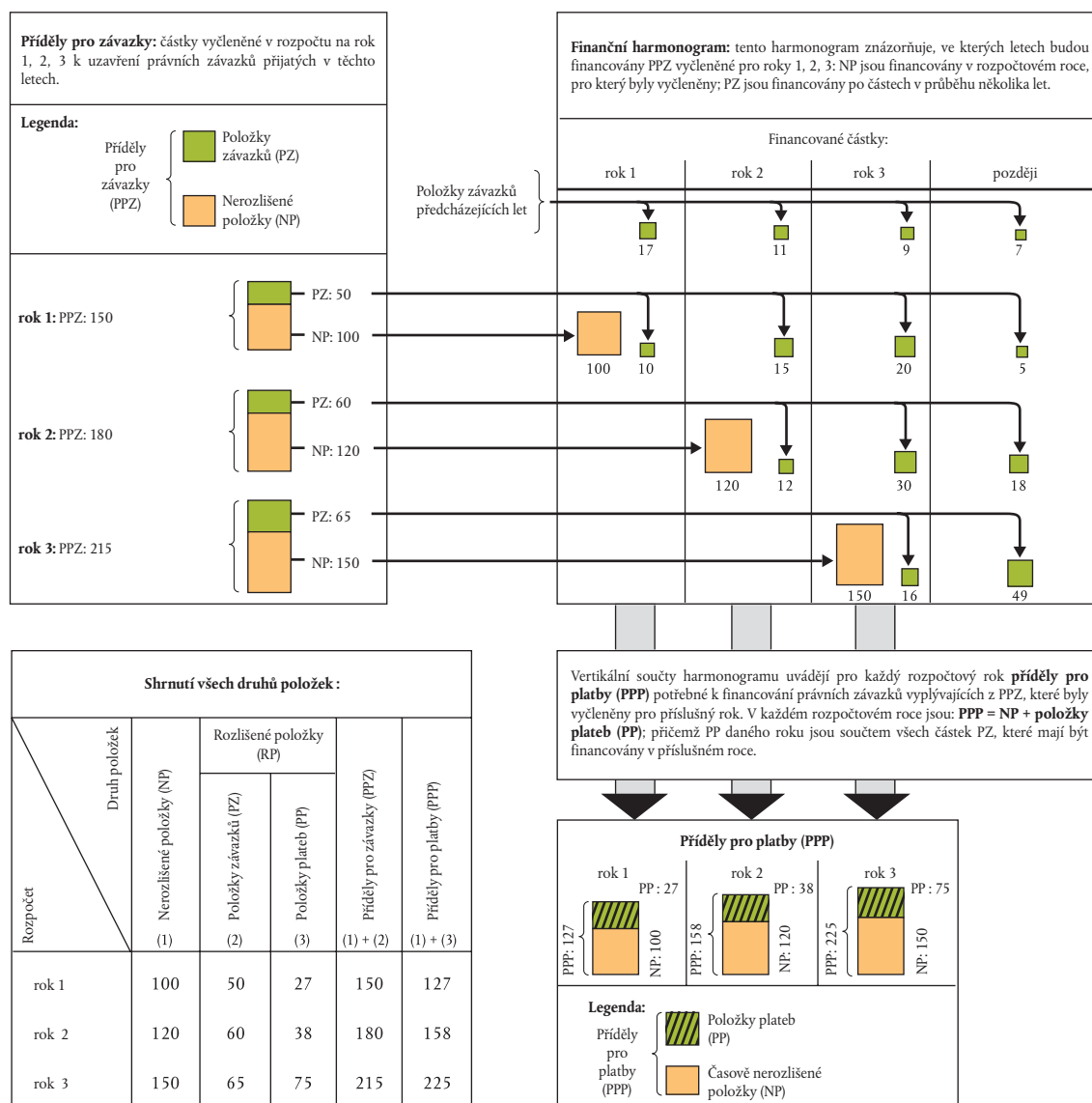
- a) celkové přiděly pro závazky (PPZ) ⁽⁶⁾ = nerozlišené položky (NP) + položky závazků (PZ) ⁽⁶⁾;
- b) celkové přiděly pro platby (PPP) ⁽⁶⁾ = nerozlišené položky (NP) + položky plateb (PP) ⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Hlavní právní předpisy týkající se vlastních zdrojů: rozhodnutí Rady 2000/597/ES, Euratom ze dne 29. září 2000 (Úř. věst. L 253, 7.10.2000); nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000 (Úř. věst. L 130, 31.5.2000); nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 ze dne 29. května 1989 (Úř. věst. L 155, 7.6.1989); šestá směrnice Rady ze dne 17. května 1977, společný systém DPH: jednotný vyměřovací základ (Úř. věst. L 145, 13.6.1977); směrnice Rady 89/130/EHS, Euratom ze dne 13. února 1989 o harmonizaci výpočtu HND (Úř. věst. L 49, 21.2.1989), nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 ze dne 15. července 2003 o harmonizaci hrubého národního důchodu v tržních cenách (Úř. věst. L 181, 19.7.2003).

⁽⁶⁾ Povšimněte si rozdílů mezi „příděly pro závazky“ a „položkami závazků“ jakož i rozdílů mezi „položkami přiděly pro platby“ a „plateb“. Pojmy „položky závazků“ a „položky plateb“ se používají výhradně v souvislosti s rozlišenými položkami.

Rozpočtové příjmy slouží k pokrytí celkových přidělů pro platby, ale nemusí pokrýt položky závazků.

Následující zjednodušené schéma (s fiktivními hodnotami) znázorňuje dopad těchto druhů položek v každém rozpočtovém roce.

7. PLNĚNÍ ROZPOČTU

7.1 Odpovědnost za plnění rozpočtu

Komise plní rozpočet na vlastní odpovědnost v souladu s finančním nařízením a v mezích přidělených prostředků. Komise přiznává ostatním orgánům potřebné pravomoci pro plnění těch oddílů rozpočtu, které se jich týkají ⁽⁷⁾. Finanční nařízení stanoví postupy plnění rozpočtu, a především povinnosti schvalujících osob, účetních, správců zálohových účtů a interních auditorů orgánů. Ve dvou specifických oblastech (záruční sekce EZOF a strukturální fondy) sdílí Společenství řízení svých finančních prostředků se členskými státy.

7.2 Realizace příjmů

Odhadované příjmy, které jsou zapsané v rozpočtu, mohou být změněny opravnými rozpočty.

Rozpočtové plnění příjmů spočívá v zjištění nároků a inkasu pohledávek Společenství (příjmy z vlastních zdrojů a z jiných zdrojů). Řídí se zvláštními právními předpisy ⁽⁸⁾. Skutečné příjmy rozpočtového roku lze stanovit jako celkový součet částek vybraných na základě nároků vzniklých v průběhu běžného rozpočtového roku a částek vybraných na základě nároků z předcházejících rozpočtových let.

7.3 Realizace výdajů

Odhadované výdaje se zapisují do rozpočtu.

Rozpočtové plnění výdajů, tj. změny a používání rozpočtových položek, lze shrnout takto:

a) přiděly pro závazky:

- i) *změna položek*: celkové přiděly pro závazky v daném rozpočtovém roce tvoří: původní rozpočet (NP a PZ) + opravné rozpočty + účelově vázané příjmy + převody + položky závazků převedené z předcházejícího rozpočtového roku + neautomatické převody z předcházejícího rozpočtového roku + obnovení položek závazků, které byly v předcházejících letech zrušeny;
- ii) *použití položek*: konečné přiděly pro závazky se v průběhu rozpočtového roku použijí ve formě přijatých závazků (využité přiděly pro závazky = částka odpovídající vzniklým závazkům);
- iii) *převod položek z běžného rozpočtového roku do následujícího rozpočtového roku*: položky, které nebyly využity v daném rozpočtovém roce, mohou být na základě rozhodnutí příslušného orgánu převedeny do následujícího rozpočtového roku. Přidělené prostředky ve formě účelově vázaných příjmů se automaticky převádějí do následujícího roku;
- iv) *rušení položek*: zůstatek se ruší;

⁽⁷⁾ Viz článek 274 Smlouvy o ES, článek 179 Smlouvy o Euratomu a článek 50 FN.

⁽⁸⁾ Viz články 69 až 74 FN a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000 (Úř. věst. L 130, 31.5.2000).

b) přiděly pro platby:

- i) *změna položek*: celkové přiděly pro platby v daném rozpočtovém roce tvoří: původní rozpočet (NP a PP) + opravné rozpočty + účelově vázané příjmy + převody + položky plateb převedené z předcházejícího rozpočtového roku + neautomatické nebo automatické převody položek z předcházejícího rozpočtového roku;
- ii) *použití položek*: přiděly pro platby se v příslušném rozpočtovém roce použijí ve formě plateb. Jejich součástí nejsou položky převedené z předcházejícího rozpočtového roku (použité přiděly pro platby = platby, které byly uskutečněny z položek daného rozpočtového roku);
- iii) *převod položek z běžného rozpočtového roku do následujícího rozpočtového roku*: položky, které nebyly využity v běžném rozpočtovém roce, mohou být na základě rozhodnutí příslušného orgánu převedeny do následujícího rozpočtového roku. Přidělené prostředky ve formě účelově vázaných příjmů se automaticky převádějí do následujícího roku;
- iv) *rušení položek*: zůstatek se ruší;
- v) *celkové platby realizované v průběhu rozpočtového roku*: platby uskutečněné na základě přidělů pro platby příslušného rozpočtového roku + platby uskutečněné na základě přidělů pro platby, které byly převedeny z předcházejícího rozpočtového roku;
- vi) *skutečné výdaje realizované v běžném rozpočtovém roce*: výdaje uvedené v konsolidovaném výkazu o plnění rozpočtu (viz bod 7.4) = platby uskutečněné na základě přidělů pro platby v průběhu daného rozpočtového roku + přiděly pro platby v daném rozpočtovém roce převedené do následujícího rozpočtového roku.

7.4 Konsolidované výkazy o plnění rozpočtu a stanovení zůstatku za rozpočtový rok

Konsolidované výkazy o plnění rozpočtu se sestavují po uzávěrce rozpočtového roku. Stanoví se v nich zůstatek rozpočtového roku, který se zapíše prostřednictvím opravného rozpočtu do rozpočtu na následující rok.

8. PŘEDKLÁDÁNÍ ÚČTŮ

Účty za daný rozpočtový rok se předkládají Parlamentu, Radě a Účetnímu dvoru nejpozději 1. října následujícího roku. Tyto účty tvoří účetní závěrka, výkaz o plnění rozpočtu a doprovodná zpráva o rozpočtovém a finančním řízení.

9. VNĚJŠÍ KONTROLA

Vnější kontrolu rozpočtu vykonává od roku 1977 Účetní dvůr Evropských společenství ⁽⁹⁾ (dále jen „Účetní dvůr“). Účetní dvůr přezkouvá všechny příjmové a výdajové účty rozpočtu. Předkládá Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účtů a zákonnosti a správnosti uskutečněných operací. Posuzuje zákonnost a správnost příjmů a výdajů a ujišťuje se o řádnosti finančního řízení. Účetní dvůr provádí své audity obvykle před uzávěrkou příslušného rozpočtového roku, a to na základě účetních dokladů, popřípadě na místě v orgánech Společenství, v členských státech a v třetích zemích. Účetní dvůr vypracuje za každý rozpočtový rok výroční zprávu. Může také kdykoliv předkládat své připomínky ke specifickým otázkám a na žádost kteréhokoli orgánu Společenství vydávat stanoviska.

⁽⁹⁾ Viz články 246, 247 a 248 Smlouvy o ES, 160 A, články 160 B a 160 C Smlouvy o Euratomu a články 139 až 147 FN.

10. ABSOLUTORIUM A NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ

Od roku 1977 se uplatňují následující ustanovení ⁽¹⁰⁾: Evropský parlament uděluje na základě doporučení Rady do 30. dubna roku $n + 2$ (roku, který následuje po příslušném rozpočtovém roce) Komisi absolutorium za plnění rozpočtu roku n . Rada a Evropský parlament za tímto účelem přezkoumávají účty předložené Komisí, jakož i výroční zprávu a zvláštní zprávy Účetního dvora. Na základě připomínek obsažených v rozhodnutí o absolutoriu musí příslušné orgány přijmout vhodná opatření a vypracovat k nim zprávu.

SCHÉMATA

ROZPOČET NA ROK 2004 A PLNĚNÍ ROZPOČTU V PRŮBĚHU ROKU 2004

Schéma I	Rozpočet na rok 2004 – odhadované příjmy a konečné přiděly pro platby
Schéma II	Rozpočet na rok 2004 – přiděly pro závazky
Schéma III	Přiděly pro závazky v roce 2004 a jejich použití
Schéma IV	Přiděly pro platby v roce 2004 a jejich použití
Schéma V	Vlastní zdroje v roce 2004 – skutečné příjmy podle členských států
Schéma VI	Platby uskutečněné v roce 2004 v jednotlivých členských státech

PŘEHLED UKAZATELŮ VZTAHUJÍCÍCH SE K PLNĚNÍ ROZPOČTU (2000–2004)

Schéma VII	Vývoj a čerpání přidělů pro platby v období 2000–2004 podle okruhů výdajů finančního výhledu

⁽¹⁰⁾ Viz článek 276 Smlouvy o ES a článek 180b Smlouvy o Euratomu.

Schéma I

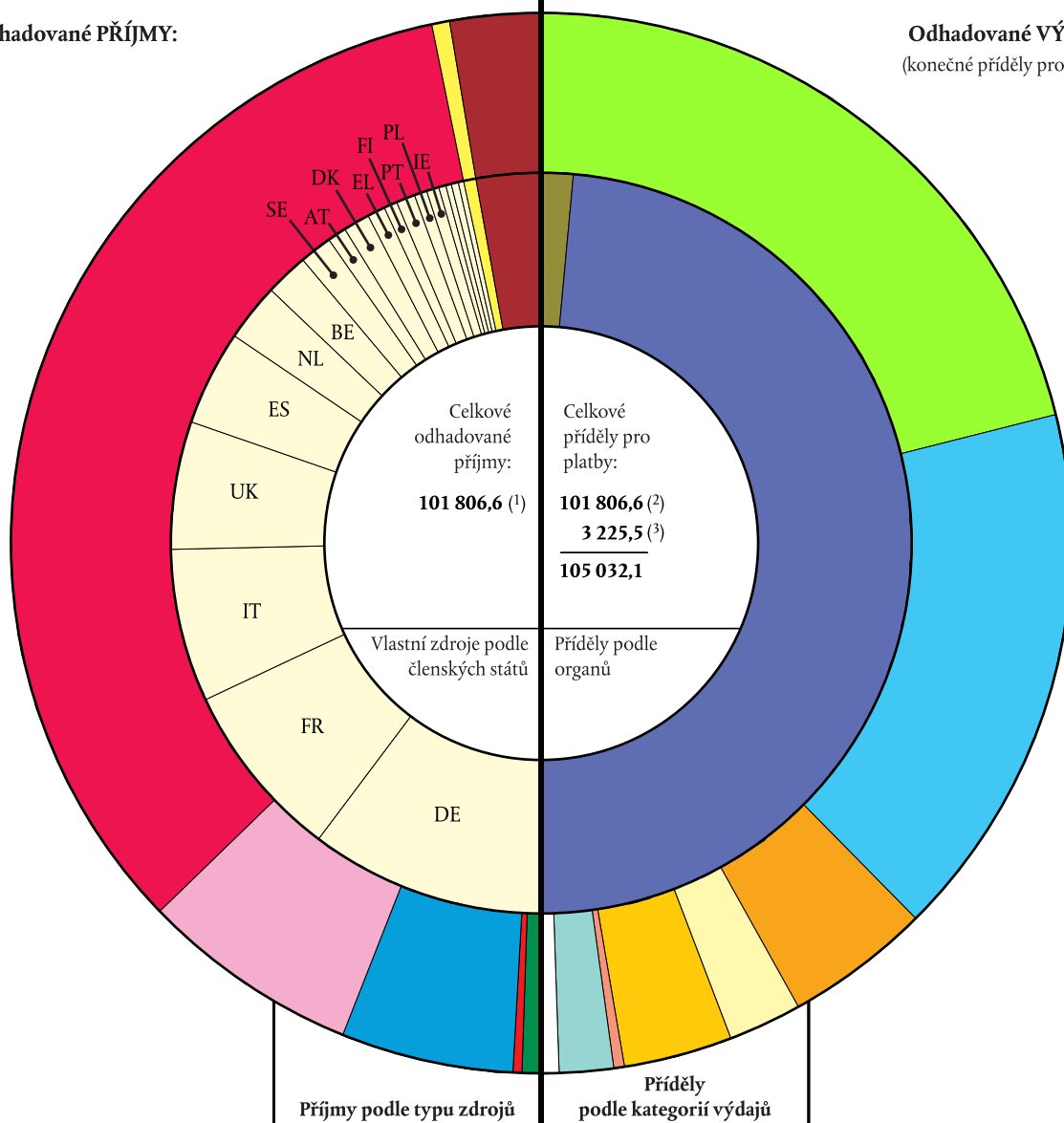
Rozpočet na rok 2004 – Odhadované příjmy a konečné přiděly pro platby

[více informací o příjmech viz „Základní informace o rozpočtu“, bod 7.2;
o výdajích viz „Základní informace o rozpočtu“, bod 7.3 a podrobnější údaje viz schéma IV, sloupec (a)]

(v milionech EUR a v %)

Odhadované PŘÍJMY:

Odhadované VÝDAJE:
(konečné přiděly pro platby)

Legenda – příjmy

Vlastní zdroje celkem (podle členských států)	
Zemědělské dávky	1 325,6 (1,3 %)
Dávky z cukru a izoglukózy	416,9 (0,4 %)
Cla	10 644,4 (10,5 %)
Vlastní zdroje založené na DPH	13 579,9 (13,3 %)
Vlastní zdroje založené na HND	69 010,2 (67,8 %)
Jiné příjmy	1 116,6 (1,1 %)
Disponibilní přebytek z předcházejícího roku	5 693,0 (5,6 %)

Legenda – výdaje

Kategorie výdajů finančního výhledu

1. Společná zemědělská politika	44 308,3 (42,2 %)
2. Strukturální opatření	34 635,1 (33,0 %)
3. Vnitřní politiky	8 992,1 (8,6 %)
4. Vnější opatření	5 098,0 (4,9 %)
5. Administrativní výdaje	6 927,2 (6,6 %)
6. Rezervy	442,0 (0,4 %)
7. Předvstupní strategie	3 219,9 (3,1 %)
8. Kompenzace	1 409,5 (1,3 %)
Prostředky přidělené ostatním orgánům	2 703,7 (2,6 %)
Prostředky přidělené Komisi z toho provozní prostředky	102 328,4 (97,4 %)
	98 104,9 (93,4 %)

⁽¹⁾ Po opravných rozpočtech.

⁽²⁾ Po opravných rozpočtech a převodech mezi rozpočtovými řádky.

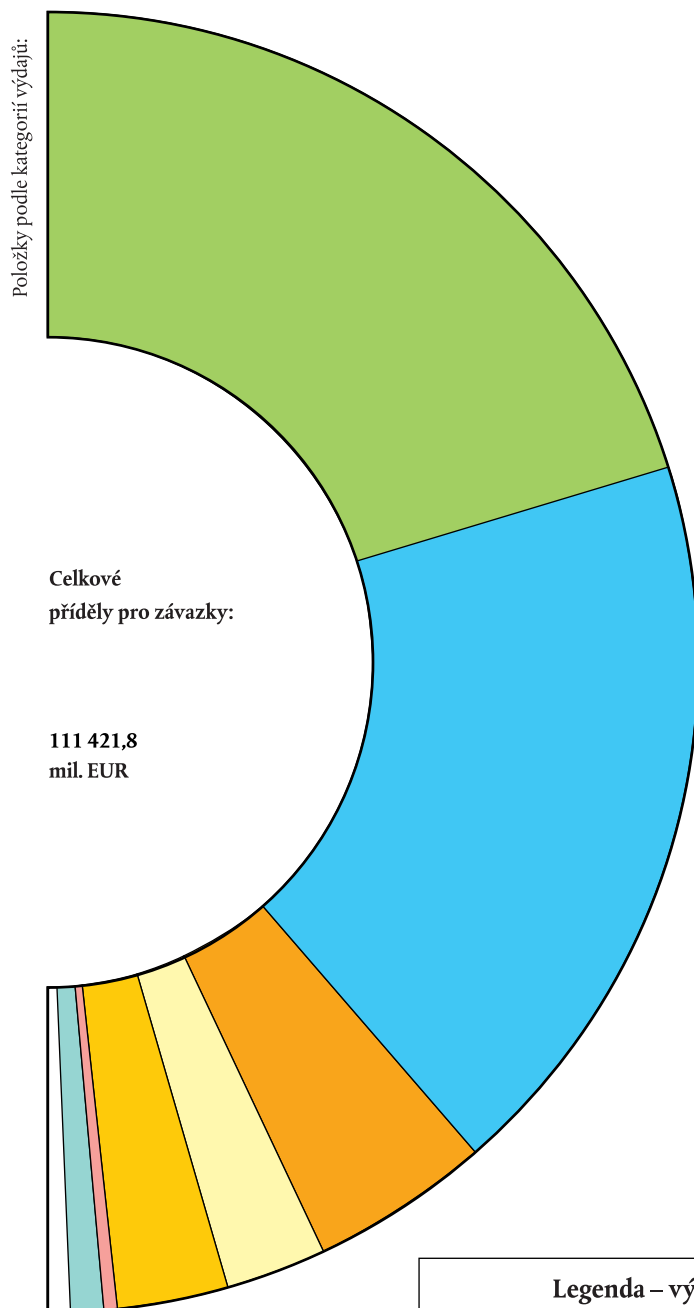
⁽³⁾ Účelově vázané příjmy, obnovené položky, převedené položky.

Schéma II

Rozpočet na rok 2004 – Přířděly pro závazky

[po opravných rozpočtech; podrobnější údaje viz schéma III, sloupec (b)]

(milionech EUR a %)

Poznámka:

Celkové příděly pro závazky nejsou v rovnováze s rozpočtovými příjmy za rok 2004, neboť příděly pro závazky obsahují rovněž částky, které budou financovány rozpočtovými příjmy následujících let.

Legenda – výdaje

Kategorie výdajů finančního výhledu

	1. Společná zemědělská politika	45 122,3 (40,5 %)
	2. Strukturální opatření	41 045,6 (36,8 %)
	3. Vnitřní politiky	9 835,4 (8,8 %)
	4. Vnější akce	5 368,4 (4,8 %)
	5. Správní výdaje	6 361,2 (5,7 %)
	6. Rezervy	442,0 (0,4 %)
	7. Předvstupní strategie	1 837,4 (1,6 %)
	8. Kompenzace	1 409,5 (1,3 %)

Schéma III

Příděly pro závazky v roce 2004 a jejich použití

(v milionech EUR a v %)

Oddíly (Odd.) a hlavy (H.) odpovídající rozpočtové nomenklatuře pro rok 2004 a kategorie výdajů finančního výhledu	Finanční výhledy	Konečné položky		Použití položek					
		Částka ⁽¹⁾	Míra (%)	Vzniklé závazky	Míra použití položek (%)	Prevod do roku 2005 ⁽²⁾	Míra (%)	Zrušení	Míra (%)
		(a)	(b)/(a)	(c)	(c)/(b)	(d)	(d)/(b)	(e) = (b) - (c) - (d)	(e)/(b)
<i>Rozpočtová nomenklatura</i>									
I Parlament (Odd. I)		1 311,0		1 275,9	97,3	7,4	0,6	27,6	2,1
II Rada (Odd. II)		562,7		540,1	96,0	12,3	2,2	10,3	1,8
III Komise (Odd. III)		109 025,1		106 982,7	98,1	1 043,0	1,0	999,4	0,9
III.1 Hospodářské a finanční věci (H. 01)		482,2		431,4	89,5	1,3	0,3	49,5	10,3
III.2 Podniky (H. 02)		334,5		285,5	85,4	25,0	7,5	24,0	7,2
III.3 Hospodářská soutěž (H. 03)		86,5		83,9	97,0	0,9	1,1	1,6	1,9
III.4 Zaměstnanost a sociální věci (H. 04)		10 900,2		10 779,1	98,9	90,0	0,8	31,1	0,3
III.5 Zemědělství a rozvoj venkova (H. 05)		48 861,6		48 470,9	99,2	77,5	0,2	313,2	0,6
III.6 Energie a doprava (H. 06)		1 424,0		1 344,7	94,4	46,6	3,3	32,7	2,3
III.7 Životní prostředí (H. 07)		365,8		344,6	94,2	7,1	1,9	14,0	3,8
III.8 Výzkum (H. 08)		3 658,3		3 513,9	96,1	142,8	3,9	1,6	0,0
III.9 Informační společnost (H. 09)		1 334,3		1 249,0	93,6	77,8	5,8	7,6	0,6
III.10 Přímý výzkum (H. 10)		530,9		328,8	61,9	201,9	38,0	0,3	0,0
III.11 Rybolov (H. 11)		975,3		943,3	96,7	3,9	0,4	28,2	2,9
III.12 Vnitřní trh (H. 12)		74,0		67,1	90,7	0,8	1,0	6,1	8,3
III.13 Regionální politika (H. 13)		26 639,7		26 557,9	99,7	10,3	0,0	71,5	0,3
III.14 Damě a celní unie (H. 14)		112,3		96,3	85,8	5,8	5,2	10,1	9,0
III.15 Vzdělání a kultura (H. 15)		1 176,7		1 063,6	90,4	101,6	8,6	11,6	1,0
III.16 Tisk a komunikace (H. 16)		181,9		155,7	85,6	1,6	0,9	24,6	13,5
III.17 Zdraví a ochrana spotřebitele (H. 17)		583,7		571,4	97,9	6,8	1,2	5,6	1,0
III.18 Prostor svobody, bezpečnosti a práva (H. 18)		536,9		512,4	95,4	6,3	1,2	18,3	3,4
III.19 Vnější vztahy (H. 19)		3 808,5		3 704,3	97,3	81,9	2,1	22,3	0,6
III.20 Obchod (H. 20)		77,0		71,8	93,2	0,8	1,0	4,4	5,7
III.21 Rozvoj států AKT a vztahy s těmito státy (H. 21)		1 246,4		1 196,3	96,0	38,4	3,1	11,7	0,9
III.22 Rozšíření (H. 22)		1 426,1		1 289,9	90,4	89,4	6,3	46,9	3,3
III.23 Humanitární pomoc (H. 23)		536,6		536,2	99,9	0,2	0,0	0,2	0,0
III.24 Boj proti podvodům (H. 24)		55,1		51,3	93,2	0,0	0,0	3,7	6,8
III.25 Koordinace politik Komise a právní poradenství (H. 25)		206,9		199,4	96,4	3,0	1,4	4,6	2,2
III.26 Administrativa (H. 26)		726,1		700,1	96,4	13,0	1,8	13,1	1,8
III.27 Rozpočet (H. 27)		1 474,4		1 471,2	99,8	0,6	0,0	2,6	0,2
III.28 Audit (H. 28)		9,6		9,3	96,4	0,1	0,9	0,3	2,6
III.29 Statistika (H. 29)		136,9		111,9	81,7	8,0	5,8	17,1	12,5
III.30 Důchody (H. 30)		841,8		841,7	100,0	—	—	0,1	0,0
III.31 Rezervy (H. 31)		221,0		—	—	—	—	221,0	100,0
IV Soudní dvůr (Odd. IV)		236,3		221,3	93,7	2,9	1,2	12,1	5,1
V Účetní dvůr (Odd. V)		97,4		86,1	88,4	0,3	0,3	11,0	11,3
VI Hospodářský a sociální výbor (Odd. VI)		107,7		95,6	88,8	0,3	0,3	11,8	10,9
VII Výbor regionů (Odd. VII)		73,9		64,1	86,7	0,1	0,1	9,7	13,2
VIII Evropský veřejný ochránce práv a Evropský inspektor ochrany údajů (Odd. VIII)		7,7		6,7	86,4	—	—	1,1	13,6
Celkové příděly pro závazky	115 434,0	111 421,8	96,5	109 272,6	98,1	1 066,3	1,0	1 082,9	1,0
<i>Finanční výhledy</i>									
1 Zemědělství	49 305,0	45 122,3	91,5	44 760,5	99,2	49,8	0,1	311,9	0,7
2 Strukturální opatření	41 035,0	41 045,6	100,0	40 833,5	99,5	115,5	0,3	96,7	0,2
3 Vnitřní politiky	8 722,0	9 835,4 ⁽¹⁾	112,8	9 009,9	91,6	619,1	6,3	206,4	2,1
4 Vnější opatření	5 082,0	5 368,4 ⁽¹⁾	105,6	5 198,4	96,8	121,2	2,3	48,8	0,9
5 Správní výdaje	5 983,0	6 361,2 ⁽¹⁾	106,3	6 161,2	96,9	70,1	1,1	129,8	2,0
6 Rezervy	442,0	442,0	100,0	181,9	41,1	—	—	260,1	58,9
7 Předvstupní strategie	3 455,0	1 837,4	53,2	1 717,5	93,5	90,6	4,9	29,3	1,6
8 Kompenzace	1 410,0	1 409,5	100,0	1 409,5	100,0	—	—	—	—
Celkové příděly pro závazky	115 434,0	111 421,8	96,5	109 272,6	98,1	1 066,3	1,0	1 082,9	1,0
Celkové příděly pro platby	111 380,0	105 032,1	94,3	100 139,4	95,3	2 829,9	2,7	2 062,7	2,0

⁽¹⁾ Konečné rozpočtové položky změněné po zohlednění převodu mezi rozpočtovými řádky, položek odpovídajících účelově vázaným nebo podobným příjmům a položek převedených z předcházejícího roku. V důsledku toho převyšují disponibilní prostředky v některých kategoriích výdajů finančního výhledu stanovený strop.

⁽²⁾ Včetně položek odpovídajících účelově vázaným nebo podobným příjmům.

Schéma IV Příděly pro platby v roce 2004 a jejich použití

(v milionech EUR a v %)

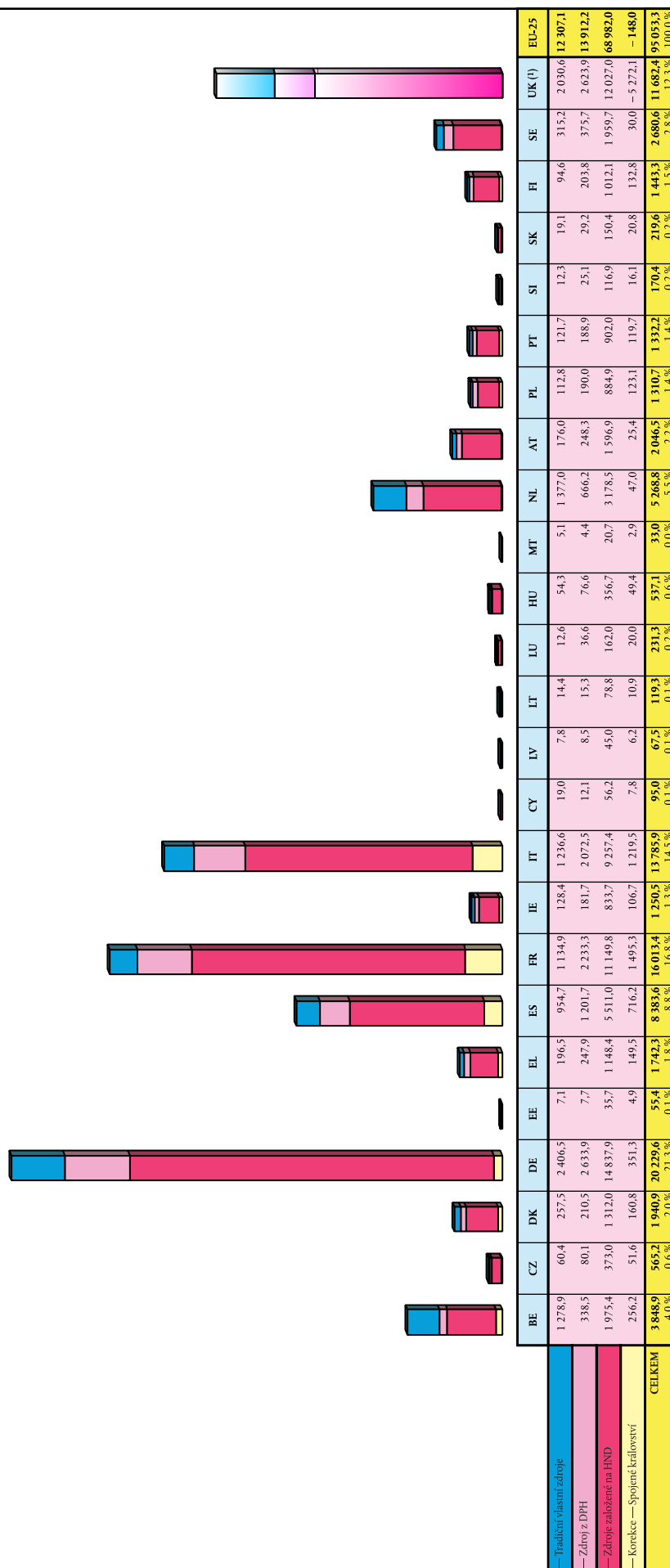
Oddíly (Odd.) a hlavy (H.) odpovídající rozpočtové nomenklatuře pro rok 2004 a kategorie výdajů finančního výhledu	Konečné položky (1)	Použití položek					
		Platby realizované v roce 2004	Míra použití položek (%)	Převod do roku	Míra (%)	Zrušení	Míra (%)
		(a)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
<i>Rozpočtová nomenklatura</i>							
I Parlament (Odd. I)	1 524,5	1 166,4	76,5	314,4	20,6	43,7	2,9
II Rada (Odd. II)	630,4	506,8	80,4	105,8	16,8	17,8	2,8
III Komise (Odd. III)	102 328,4	98 003,9	95,8	2 371,2	2,3	1 953,3	1,9
III.1 Hospodářské a finanční věci (H. 01)	427,6	348,7	81,6	14,0	3,3	64,9	15,2
III.2 Podniky (H. 02)	335,5	246,4	73,5	40,5	12,1	48,6	14,5
III.3 Hospodářská soutěž (H. 03)	86,5	77,2	89,3	7,4	8,6	1,9	2,2
III.4 Zaměstnanost a sociální věci (H. 04)	9 404,5	9 286,0	98,7	24,5	0,3	93,9	1,0
III.5 Zemědělství a rozvoj venkova (H. 05)	47 837,8	47 445,8	99,2	75,9	0,2	316,2	0,7
III.6 Energie a doprava (H. 06)	1 268,8	1 008,4	79,5	71,9	5,7	188,5	14,9
III.7 Životní prostředí (H. 07)	334,4	252,1	75,4	42,9	12,8	39,5	11,8
III.8 Výzkum (H. 08)	3 079,5	2 605,8	84,6	459,7	14,9	14,0	0,5
III.9 Informační společnost (H. 09)	1 445,8	1 248,3	86,3	166,2	11,5	31,3	2,2
III.10 Přímý výzkum (H. 10)	527,1	320,6	60,8	203,5	38,6	3,1	0,6
III.11 Rybolov (H. 11)	1 069,4	841,0	78,6	52,8	4,9	175,6	16,4
III.12 Vnitřní trh (H. 12)	71,3	56,4	79,1	7,7	10,8	7,1	10,0
III.13 Regionální politika (H. 13)	22 099,6	21 880,1	99,0	152,9	0,7	66,7	0,3
III.14 Daně a celní unie (H. 14)	98,2	81,3	82,7	7,5	7,7	9,4	9,6
III.15 Vzdělání a kultura (H. 15)	1 180,6	989,2	83,8	171,6	14,5	19,9	1,7
III.16 Tisk a komunikace (H. 16)	172,3	136,7	79,3	15,3	8,9	20,3	11,8
III.17 Zdraví a ochrana spotřebitele (H. 17)	852,6	447,2	52,5	361,6	42,4	43,8	5,1
III.18 Prostor svobody, bezpečnosti a práva (H. 18)	520,6	436,2	83,8	19,4	3,7	65,0	12,5
III.19 Vnější vztahy (H. 19)	3 690,3	3 316,8	89,9	152,2	4,1	221,4	6,0
III.20 Obchod (H. 20)	76,3	65,8	86,2	6,7	8,8	3,8	4,9
III.21 Rozvoj států AKT a vztahy s těmito státy (H. 21)	1 109,3	975,7	88,0	80,8	7,3	52,8	4,8
III.22 Rozšíření (H. 22)	2 175,6	1 987,3	91,3	60,7	2,8	127,6	5,9
III.23 Humanitární pomoc (H. 23)	535,5	514,1	96,0	5,2	1,0	16,2	3,0
III.24 Boj proti podvodům (H. 24)	57,8	43,7	75,6	4,6	7,9	9,5	16,5
III.25 Koordinace politik Komise a právní poradenství (H. 25)	212,9	185,4	87,1	20,4	9,6	7,1	3,3
III.26 Administrativa (H. 26)	983,5	801,5	81,5	118,0	12,0	64,0	6,5
III.27 Rozpočet (H. 27)	1 474,8	1 460,2	99,0	12,0	0,8	2,6	0,2
III.28 Audit (H. 28)	9,6	8,6	89,5	0,8	7,9	0,3	2,6
III.29 Statistika (H. 29)	127,7	97,3	76,2	13,1	10,3	17,3	13,5
III.30 Důchody (H. 30)	841,8	840,1	99,8	1,6	0,2	0,1	0,0
III.31 Rezervy (H. 31)	221,0	—	—	—	—	221,0	100,0
IV Soudní dvůr (Odd. IV)	245,2	216,3	88,2	15,9	6,5	13,0	5,3
V Účetní dvůr (Odd. V)	103,0	84,2	81,8	7,2	7,0	11,5	11,2
VI Hospodářský a sociální výbor (Odd. VI)	113,4	92,3	81,4	8,8	7,8	12,3	10,8
VII Výbor regionů (Odd. VII)	79,0	63,2	80,0	5,7	7,2	10,1	12,8
VIII Evropský veřejný ochránce práv a Evropský inspektor ochrany údajů (Odd. VIII)	8,2	6,2	75,4	0,9	10,8	1,1	13,8
Celkové příděly pro platby	105 032,1	100 139,4	95,3	2 829,9	2,7	2 062,7	2,0
<i>Finanční výhledy</i>							
1 Zemědělství	44 308,3	43 579,4	98,4	397,9	0,9	331,0	0,7
2 Strukturální opatření	34 635,1	34 198,3	98,7	197,0	0,6	239,7	0,7
3 Vnitřní politiky	8 992,1	7 255,2	80,7	1 152,1	12,8	584,8	6,5
4 Vnější opatření	5 098,0	4 605,8	90,3	175,6	3,4	316,6	6,2
5 Správní výdaje	6 927,2	5 856,4	84,5	849,6	12,3	221,2	3,2
6 Rezervy	442,0	181,9	41,1	—	—	260,1	58,9
7 Předvstupní strategie	3 219,9	3 052,9	94,8	57,8	1,8	109,2	3,4
8 Kompenzace	1 409,5	1 409,5	100,0	—	—	—	—
Celkové příděly pro platby	105 032,1	100 139,4	95,3	2 829,9	2,7	2 062,7	2,0

(1) Konečné rozpočtové položky po zohlednění převodu mezi rozpočtovými řádky, položek odpovídajících účelově vázaným nebo podobným příjmům a položek převedených z předcházejícího roku.

Schéma V Vlastní zdroje v roce 2004 podle členských států

Skutečné příjmy

(v milionech EUR a v %)

(1) V případě Spojeného království se na hrubou částku vlastních zdrojů, která činí (16 954,5 milionu EUR), uplatňuje korekce ve výši (5 272,1 milionu EUR), uplatňuje korekce ve výši (5 272,1 milionu EUR). Náklady související s financováním této úpravy příspěvků nesou ostatní členské státy. Této korekci byly podrobeny pouze hrubé částky vlastních zdrojů založených na DPH a HND.

Schéma VI

Platby uskutečněné v roce 2004 v jednotlivých členských státech (1)

Poznámka: Platby uskutečněné v roce 2004 = platby uskutečněné z provozních položek na rok 2004 + platby z položek převedených z roku 2003.

Kategorie výdajů finančního výhledu

(v milionech EUR a v %)

	BE	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	Různé (2)	Celkem
— Společná zemědělská politika	1 083,6	90,8	1 221,6	6 064,7	15,6	2 779,8	6 345,4	9 429,4	1 845,8	5 040,4	7,5	32,8	49,5	38,9	60,7	2,7	1 332,9	1 144,8	297,4	828,0	49,4	41,1	870,4	849,8	4 056,0	0,3	43 579,4
— Strukturální opatření	351,4	161,7	183,4	4 636,7	37,5	2 843,1	9 627,0	2 402,5	839,1	4 518,6	5,3	64,9	94,4	29,0	203,1	6,4	355,4	314,9	843,5	3 471,7	24,4	116,1	361,9	408,6	2 209,4	88,3	34 198,3
— Vnitřní politiky	901,7	26,2	129,0	721,0	36,5	125,4	282,7	660,6	89,8	536,6	8,4	37,7	115,9	74,0	92,2	4,8	337,1	118,8	175,3	85,8	56,6	35,5	95,5	145,7	618,8	174,5	7 255,2
— Vnější opatření	42,1	0,2	1,1	5,9	0,0	1,1	7,2	5,8	0,7	22,2	12,9	0,0	0,0	0,3	0,3	5,0	3,1	4,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,7	0,9	17,3	4 474,4	4 605,8
— Rezervy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181,9	181,9
— Předstupní strategie	14,8	191,7	2,5	1,9	90,6	0,0	0,1	10,3	0,1	2,6	0,0	103,9	187,4	1,8	194,5	1,0	0,2	0,0	891,8	0,0	47,7	137,1	0,0	0,1	1,7	1 171,1	3 052,9
— Kompenzace	—	332,3	—	—	17,5	—	—	—	—	—	107,0	21,6	38,5	—	172,0	55,4	—	—	490,3	—	105,1	70,0	—	—	—	—	1 409,5
CELKEM	2 393,7	802,8	1 537,6	11 430,3	196,8	5 749,3	16 262,5	12 508,6	2 775,4	10 120,3	141,1	261,1	485,8	144,1	722,8	75,4	2 028,6	1 582,8	2 698,5	4 385,7	283,2	399,8	1 328,5	1 405,1	6 903,2	7 660,3	94 283,1
	2,5 %	0,9 %	1,6 %	12,1 %	0,2 %	6,1 %	17,2 %	13,6 %	2,9 %	10,7 %	0,1 %	0,3 %	0,5 %	0,2 %	0,8 %	0,1 %	2,2 %	1,7 %	2,9 %	4,7 %	0,3 %	0,4 %	1,4 %	1,5 %	7,3 %	8,1 %	100,0 %

(1) Geografické rozdělení neodpovídá platbám, které byly vyplaceny členskými státy, ale rozdělení výdajů podle údajů uvedených v informačním účetním systému Komise Sincom 2.

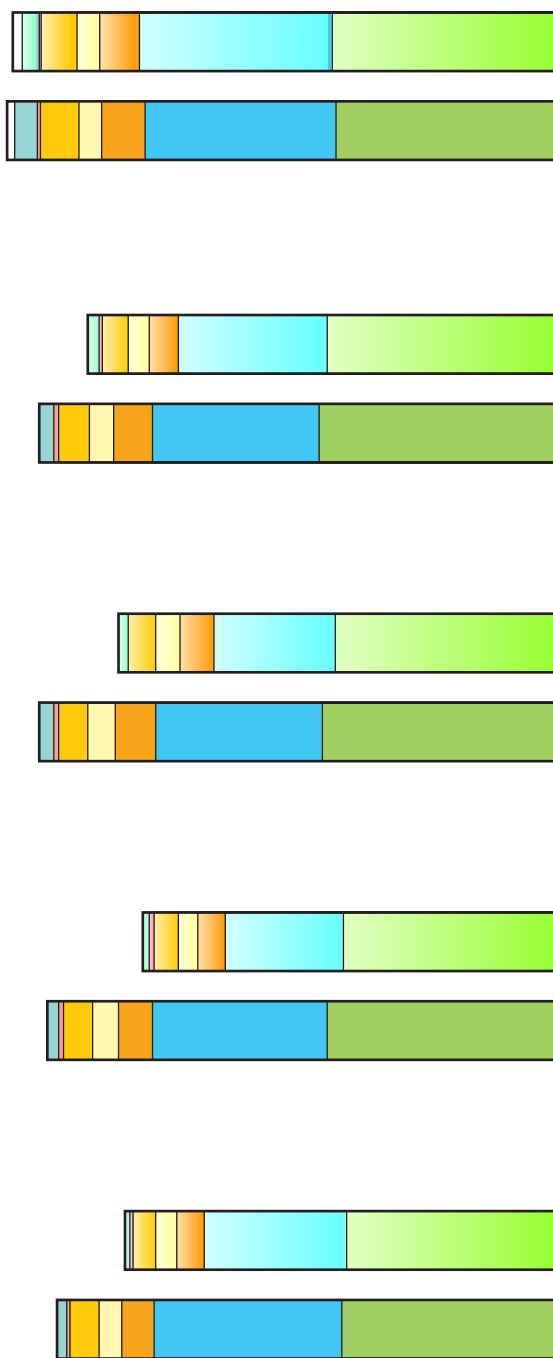
(2) Částky uvedené v položce „Různé“ obsahují převážně výdaje týkající se projektů realizovaných mimo Unii a účasti třetích zemí. Zahrnují rovněž výdaje, které nebylo možno geograficky rozdělit.

Schéma VII

Vývoj a čerpání přidělů pro platby v období 2000–2004 podle kategorií výdajů finančního výhledu

Kategorie výdajů finančního výhledu

(v milionech EUR a v %)

Kategorie výdajů	2000		2001		2002		2003		2004	
	Přidělené prostředky (1)	Uskutečněné platby	Přidělené prostředky (1)	Uskutečněné platby	Přidělené prostředky (1)	Uskutečněné platby	Přidělené prostředky (1)	Uskutečněné platby	Přidělené prostředky (1)	Uskutečněné platby
— Společná zemědělská politika	40 822,3	40 505,9	44 076,0	41 533,9	44 940,0	43 520,6	45 095,7	44 379,2	44 308,3	43 579,4
— Strukturální opatření	35 579,8	27 590,8	32 994,8	22 455,8	31 603,3	23 499,0	31 837,8	28 527,6	34 635,1	34 198,3
— Vnitřní politiky	6 416,1	5 360,8	6 485,4	5 303,1	7 956,8	6 566,7	7 256,8	5 671,8	8 992,1	7 255,2
— Vnější opatření	4 201,5	3 841,0	4 919,3	4 230,6	4 969,8	4 423,7	4 898,9	4 285,8	5 098,0	4 605,8
— Správní výdaje	5 173,5	4 643,0	5 506,6	4 855,1	5 856,6	5 211,6	6 087,1	5 305,2	6 927,2	5 856,4
— Rezervy	1 036,0	186,3	876,0	207,2	651,8	170,5	363,8	147,9	442,0	181,9
— Předvstupní strategie	1 579,4	1 203,4	2 302,2	1 401,7	2 600,9	1 752,4	2 798,5	2 239,8	3 219,9	3 052,9
— Kompenzace	—	—	—	—	—	—	—	—	1 409,5	1 409,5
CELKEM	94 808,6	83 331,1	97 160,3	79 987,4	98 579,3	85 144,5	98 338,7	90 557,5	105 032,1	100 139,4

(1) Přidělené prostředky = přiděly pro platby v daném roce + prostředky převedené z předcházejícího roku.

PŘÍLOHA II

Zprávy a stanoviska, které Účetní dvůr přijal od roku 2000

Účetní dvůr je na základě ustanovení Smluv povinen předkládat výroční zprávy. Na základě Smluv a dalších v současné době platných právních předpisů je také povinen předkládat zvláštní výroční zprávy týkající se některých orgánů a činností Společenství. Smlouvy rovněž Účetní dvůr opravňují k předkládání připomínek ke specifickým otázkám a vydávání stanovisek na

základě požadavků některého z orgánů. Seznam zpráv a stanovisek, které Účetní dvůr přijal od roku 2000, je uveden níže. Zprávy a stanoviska zveřejněná do 1. května 2004 jsou k dispozici pouze v následujících jazycích: španělština, dánština, němčina, řečtina, angličtina, francouzština, italština, holandština, portugalština, finština a švédština.

Název	Zveřejnění
Výroční zprávy a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá třetí výroční zpráva za rozpočtový rok 1999:	Úř. věst. C 342, 1.12.2000
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého a osmého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá čtvrtá výroční zpráva za rozpočtový rok 2000:	Úř. věst. C 359, 15.12.2001, Úř. věst. C 92, 17.4.2002 a Úř. věst. C 36, 15.2.2003
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého a osmého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá pátá výroční zpráva za rozpočtový rok 2001:	Úř. věst. C 295, 28.11.2002
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého a osmého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá šestá výroční zpráva za rozpočtový rok 2002:	Úř. věst. C 286, 28.11.2003
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého a osmého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá sedmá výroční zpráva za rozpočtový rok 2003:	Úř. věst. C 293, 30.11.2004
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého, osmého a devátého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Dvacátá osmá výroční zpráva za rozpočtový rok 2004:	Zveřejněno v tomto Úředním věstníku
— Zpráva o činnostech financovaných ze souhrnného rozpočtu a prohlášení o věrohodnosti účtů	
— Zpráva o činnostech financovaných ze šestého, sedmého, osmého a devátého ERF a prohlášení o věrohodnosti účtů	
Zvláštní zprávy	
<i>Vlastní zdroje</i>	
— Zvláštní zpráva č. 17/2000 o kontrole spolehlivosti a srovnatelnosti údajů o HDP členských států, kterou uskutečnila Evropská komise	Úř. věst. C 336, 27.11.2000
— Zvláštní zpráva č. 23/2000 týkající se ocenění importovaného zboží pro celní účely (celní ocenění)	Úř. věst. C 84, 14.3.2001

Název	Zveřejnění
<i>Společná zemědělská politika</i>	
— Zvláštní zpráva č. 1/2000 o klasickém virovém moru prasat	Úř. věst. C 85, 23.3.2000
— Zvláštní zpráva č. 8/2000 o opatřeních pro likvidaci máslového tuku	Úř. věst. C 132, 12.5.2000
— Zvláštní zpráva č. 11/2000 o podpoře režimu na olivový olej	Úř. věst. C 215, 27.7.2000
— Zvláštní zpráva č. 14/2000 na „Oživení SZP“	Úř. věst. C 353, 8.12.2000
— Zvláštní zpráva č. 20/2000 týkající se řízení společné organizace trhu s cukrem	Úř. věst. C 50, 15.2.2001
— Zvláštní zpráva č. 22/2000 o hodnocení reformy postupů pro schvalování účtů	Úř. věst. C 69, 2.3.2001
— Zvláštní zpráva č. 4/2001 o auditu EZOF – Záruční sekce týkající se zavedení integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS)	Úř. věst. C 214, 31.7.2001
— Zvláštní zpráva č. 6/2001 o mléčných kvótách	Úř. věst. C 305, 30.10.2001
— Zvláštní zpráva č. 7/2001 o vývozních náhradách – pro místo určení a umístění na trh	Úř. věst. C 314, 8.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 8/2001 o náhradách za produkci bramborového a obilného škrobu a pomoci pro bramborový škrob	Úř. věst. C 294, 19.10.2001
— Zvláštní zpráva č. 14/2001 – Následná kontrola zvláštní zprávy č. 19/98 o BSE	Úř. věst. C 324, 20.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 5/2002 o extenzifikaci prémiového a platebního systému ve společné organizaci trhu s hovězím a telecím masem	Úř. věst. C 290, 25.11.2002
— Zvláštní zpráva č. 6/2002 o auditu řízení podpory režimu EU na olejnatá semena, jak ho provádí Evropská komise	Úř. věst. C 254, 22.10.2002
— Zvláštní zpráva č. 7/2002 o řádném finančním řízení společné organizace trhů v sektoru banánů	Úř. věst. C 294, 28.11.2002
— Zvláštní zpráva č. 1/2003 týkající se předběžného financování vývozních náhrad	Úř. věst. C 98, 24.4.2003
— Zvláštní zpráva č. 4/2003 týkající se podpory rozvoje venkova pro znevýhodněné oblasti	Úř. věst. C 151, 27.6.2003
— Zvláštní zpráva č. 9/2003 týkající se systému, kterým se stanovuje výše dotací na vývoz zemědělských produktů (vývozní náhrady)	Úř. věst. C 211, 5.9.2003
— Zvláštní zpráva č. 12/2003 o řádném finančním řízení společné organizace trhu se sušeným krmivem	Úř. věst. C 298, 9.12.2003
— Zvláštní zpráva č. 13/2003 o pomoci na produkci bavlny	Úř. věst. C 298, 9.12.2003
— Zvláštní zpráva č. 14/2003 o hodnocení příjmů zemědělců, které provedla Evropská komise (čl. 33 odst. 1 písm. b) Smlouvy o ES)	Úř. věst. C 45, 20.2.2004
— Zvláštní zpráva č. 2/2004 o předstupní pomoci – Byl program SAPARD dobře řízen?	Úř. věst. C 295, 30.11.2004
— Zvláštní zpráva č. 3/2004 o vymáhání neoprávněných plateb v rámci Společné zemědělské politiky	Úř. věst. C 269, 4.11.2004
— Zvláštní zpráva č. 6/2004 o organizaci systému identifikace a registrace skotu v Evropské unii	Úř. věst. C 29, 4.2.2003
— Zvláštní zpráva č. 7/2004 týkající se společné organizace trhu se surovým tabákem	Úř. věst. C 41, 17.2.2005

Název	Zveřejnění
— Zvláštní zpráva č. 8/2004 o řízení a dohledu Komise nad opatřením ke kontrole slintavky a kulhavky a s ním souvisejícími výdaji	Úř. věst. C 54, 3.3.2005
— Zvláštní zpráva č. 9/2004 o lesnických opatřeních v rámci politiky rozvoje venkova	Úř. věst. C 67, 18.3.2005
— Zvláštní zpráva č. 3/2005 k rozvoji venkova – ověřování výdajů na agroenvironment	Úř. věst. C 279, 11.11.2005

Strukturální opatření

— Zvláštní zpráva č. 3/2000 o Evropském sociálním fondu (ESF) a orientační sekci Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOF – orientační sekce) – opatření na podporu zaměstnanosti mladých lidí	Úř. věst. C 100, 7.4.2000
— Zvláštní zpráva č. 7/2000 o Mezinárodním fondu pro Irsko a speciálním podpůrném programu pro mír a usmíření v Severním Irsku a příhraničních regionech Irska (1995–1999)	Úř. věst. C 146, 25.5.2000
— Zvláštní zpráva č. 15/2000 o Fondu soudržnosti	Úř. věst. C 279, 2.10.2000
— Zvláštní zpráva č. 1/2001 o iniciativě Společenství – „URBAN“	Úř. věst. C 124, 25.4.2001
— Zvláštní zpráva č. 10/2001 týkající se finanční kontroly strukturálních fondů, nařízení Komise (ES) č. 2064/97 a (ES) č. 1681/94	Úř. věst. C 314, 8.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 12/2001 týkající se některých strukturálních opatření ke zlepšení situace v zaměstnanosti: vliv pomoci z Evropského fondu regionálního rozvoje (EFRR) na zaměstnanost a opatření Evropského sociálního fondu (ESF) na boj proti dlouhodobé nezaměstnanosti	Úř. věst. C 334, 28.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 3/2002 o iniciativě Společenství – Zaměstnanost – Integra	Úř. věst. C 263, 29.10.2002
— Zvláštní zpráva č. 4/2002 o místních akcích na podporu zaměstnanosti	Úř. věst. C 263, 29.10.2002
— Zvláštní zpráva č. 7/2003 o zavedení asistenčního programování v rámci strukturálních fondů na období 2000–2006	Úř. věst. C 174, 23.7.2003
— Zvláštní zpráva č. 4/2004 o programování iniciativ Společenství pro trans-evropskou spolupráci – Interreg III	Úř. věst. C 303, 7.12.2004

Vnitřní politiky

— Zvláštní zpráva č. 9/2000 o trans-evropských telekomunikačních sítích (dále jen TEN)	Úř. věst. C 166, 15.6.2000
— Zvláštní zpráva č. 10/2000 o veřejných zakázkách, které udělilo Společné výzkumné středisko	Úř. věst. C 172, 21.6.2000
— Zvláštní zpráva č. 9/2001 o programu vzdělávání a mobility výzkumných pracovníků	Úř. věst. C 349, 10.12.2001
— Zvláštní zpráva č. 2/2002 o akčních programech Společenství „Sokrates“ a „Mládež pro Evropu“	Úř. věst. C 136, 7.6.2002
— Zvláštní zpráva č. 11/2003 o finančním nástroji pro životní prostředí (LIFE)	Úř. věst. C 292, 2.12.2003
— Zvláštní zpráva č. 1/2004 o řízení nepřímých akcí pro výzkum a technologický rozvoj (VTR) na základě 5. rámcového programu (5. RP) pro VTR (1998–2002)	Úř. věst. C 99, 23.4.2004

Vnější opatření

— Zvláštní zpráva č. 2/2000 o pomoci, kterou Bosně a Hercegovině poskytla Evropská unie za účelem obnovy míru a právního státu	Úř. věst. C 85, 23.3.2000
— Zvláštní zpráva č. 4/2000 o opatřeních na obnovu v zemích Afriky, Karibiku a Tichomoří (AKT) jako nástroje pro přípravu na normální rozvojovou pomoc	Úř. věst. C 113, 19.4.2000

Název	Zveřejnění
— Zvláštní zpráva č. 12/2000 o řízení podpory Evropské unie v oblasti rozvoje lidských práv a demokracie ve třetích zemích, jak ho vykonává Evropská komise	Úř. věst. C 230, 10.8.2000
— Zvláštní zpráva č. 16/2000 o postupech pro podávání nabídek na smlouvy o poskytování služeb v rámci programů Phare a Tacis	Úř. věst. C 350, 6.12.2000
— Zvláštní zpráva č. 18/2000 o programu na dodávky zemědělských produktů do Ruské federace	Úř. věst. C 25, 25.1.2001
— Zvláštní zpráva č. 19/2000 o řízení programu pomoci palestinské společnosti Komisi	Úř. věst. C 32, 31.1.2001
— Zvláštní zpráva č. 21/2000 o řízení programů Komise v oblasti vnější pomoci (zejména na národní programování, přípravu projektů a úlohu delegací)	Úř. věst. C 57, 22.2.2001
— Zvláštní zpráva č. 2/2001 o řízení naléhavé humanitární pomoci obětem Kosovské krize (ECHO)	Úř. věst. C 168, 12.6.2001 a Úř. věst. C 159, 3.7.2002
— Zvláštní zpráva č. 3/2001 o řízení mezinárodních dohod o rybolovu, jak ho provádí Komise	Úř. věst. C 210, 27.7.2001
— Zvláštní zpráva č. 5/2001 o doplňkových fondech z podpory na strukturální změny vyhrazené na rozpočtovou pomoc (sedmého a osmého ERF)	Úř. věst. C 257, 14.9.2001
— Zvláštní zpráva č. 11/2001 o přeshraničním programu spolupráce Tacis	Úř. věst. C 329, 23.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 13/2001 o řízení společné zahraniční a bezpečnostní politiky (dále jen SZBP)	Úř. věst. C 338, 30.11.2001
— Zvláštní zpráva č. 1/2002 o makrofinanční pomoci (MFA) třetím zemím a prostředcích na strukturální změny (SAF) ve středomořských zemích	Úř. věst. C 121, 23.5.2002
— Zvláštní zpráva č. 2/2003 o realizaci politiky bezpečnosti potravin v rozvojových zemích financované ze souhrnného rozpočtu Evropské unie	Úř. věst. C 93, 17.4.2003
— Zvláštní zpráva č. 5/2003 o financování projektů z oblasti životního prostředí v kandidátských zemích z prostředků Phare a ISPA	Úř. věst. C 167, 17.7.2003
— Zvláštní zpráva č. 6/2003 o twinningu jako hlavním nástroji na podporu budování institucí v kandidátských zemích	Úř. věst. C 167, 17.7.2003
— Zvláštní zpráva č. 8/2003 o provedení infrastrukturních prací financovaných z ERF	Úř. věst. C 181, 31.7.2003
— Zvláštní zpráva č. 10/2003 o efektivnosti řízení rozvojové pomoci pro Indii zaměřené na chudé a na trvale udržitelné přínosy, jak ho provádí Komise	Úř. věst. C 211, 5.9.2003
— Zvláštní zpráva č. 15/2003 o auditu programu mikroprojektů financovaných z ERF	Úř. věst. C 63, 11.3.2004
— Zvláštní zpráva č. 5/2004 o podpoře na přípravu kandidátských zemí na řízení strukturálních fondů financované z programu Phare	Úř. věst. C 15, 20.1.2005
— Zvláštní zpráva č. 10/2004 o převodu pravomocí v oblasti řízení zahraniční pomoci ES na delegace Komise	Úř. věst. C 72, 22.3.2005
— Zvláštní zpráva č. 2/2005 k rozpočtové pomoci z ERF určené zemím Afriky, Karibiku a Tichomoří (AKT): řízení záležitostí reformy veřejných financí Komisi	Úř. věst. C 249, 7.10.2005
— Zvláštní zpráva č. 4/2005 k řízení programu hospodářské spolupráce v Asii Evropskou komisí	Úř. věst. C 260, 19.10.2005

Název	Zveřejnění
<i>Administrativní výdaje</i>	
— Zvláštní zpráva č. 5/2000 o výdajích na budovy Soudního dvora (přístavby budov Erasmus a Thomas More a přístavba C)	Úř. věst. C 109, 14.4.2000
— Zvláštní zpráva č. 13/2000 o výdajích politických uskupení Evropského parlamentu	Úř. věst. C 181, 28.6.2000
— Zvláštní zpráva č. 3/2003 o systému invalidních důchodů Evropských institucí	Úř. věst. C 109, 7.5.2003
— Zvláštní zpráva č. 1/2005 k řízení Evropského úřadu pro boj proti podvodům OLAF	Úř. věst. C 202, 18.8.2005
— Zvláštní zpráva č. 5/2005 – Výdaje na tlumočení v Parlamentu, Komisi a Radě	V tisku

Finanční nástroje a bankovní činnosti

- Zvláštní zpráva č. 6/2000 o dotacích, které Společenství uděluje prostřednictvím dočasné půjčky malým a středně velkým podnikům na úroky z půjček u Evropské investiční banky

Úř. věst. C 152, 31.5.2000

Zvláštní výroční zprávy*Finanční výkazy Evropského společenství uhlí a oceli (dále jen „ESUO“)*

- Zpráva o finančních výkazech ESUO za rozpočtový rok 1999
- Zpráva o finančních výkazech ESUO za rozpočtový rok 2000
- Zpráva o finančních výkazech ESUO za rozpočtový rok 2001
- Zpráva o finančních výkazech ESUO za rozpočtový rok k 23. červenci 2002

Úř. věst. C 281, 4.10.2000

Úř. věst. C 185, 30.6.2001 a
Úř. věst. C 363, 19.12.2001

Úř. věst. C 158, 3.7.2002

Úř. věst. C 127, 29.5.2003

Výroční zprávy ESUO

- Výroční zpráva ESUO za rozpočtový rok 1999
- Výroční zpráva ESUO za rozpočtový rok 2000
- Výroční zpráva ESUO a prohlášení o věrohodnosti za rozpočtový rok 2001
- Výroční zpráva ESUO a prohlášení o věrohodnosti za období končící 23. červencem 2002

Úř. věst. C 347, 4.12.2000

Úř. věst. C 366, 20.12.2001

Úř. věst. C 302, 5.12.2002

Úř. věst. C 224, 19.9.2003

Zásobovací agentura Euratomu

- Zpráva o finančních výkazech Zásobovací agentury Euratomu za rozpočtový rok 1999
- Zpráva o finančních výkazech Zásobovací agentury Euratomu za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000
- Zpráva o finančních výkazech Zásobovací agentury Euratomu za rozpočtový rok 2001
- Zpráva o finančních výkazech Zásobovací agentury Euratomu za rozpočtový rok 2002
- Zpráva o roční účetní závěrce Zásobovací agentury Euratomu za rozpočtový rok 2003

Nezveřejněno v Úředním
věstníku

Nevydáno v Úř. věstníku

Nevydáno v Úř. věstníku

Nevydáno v Úř. věstníku

Nevydáno v Úř. věstníku

Název	Zveřejnění
<i>Společný evropský torus (dále jen „JET“)</i>	
— Zpráva o účetní závěrce společného programu JET za rozpočtový rok 1999	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o účetní závěrce společného programu JET za rozpočtový rok 2000	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o účetní závěrce společného programu JET za rozpočtový rok 2001	Nevydáno v Úř. věstníku

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (dublínská nadace)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (dublínská nadace) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (dublínská nadace) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)

— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropské školy

— Zpráva o finančních výkazech Evropské školy za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o finančních výkazech Evropské školy za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o finančních výkazech Evropské školy za rozpočtový rok 2001	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o finančních výkazech Evropské školy za rozpočtový rok 2002	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské školy za rozpočtový rok 2003	Nevydáno v Úř. věstníku

Název	Zveřejnění
<i>Evropský měnový institut a Evropská centrální banka</i>	
— Zpráva o auditu efektivnosti řízení chodu Evropské centrální banky za rozpočtový rok 1999	Úř. věst. C 47, 13.2.2001
— Zpráva o auditu efektivnosti řízení chodu Evropské centrální banky za rozpočtový rok 2000	Úř. věst. C 341, 4.12.2001
— Zpráva o auditu efektivnosti řízení chodu Evropské centrální banky za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 259, 25.10.2002
— Zpráva o auditu efektivnosti řízení chodu Evropské centrální banky za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 45, 20.2.2004
— Zpráva o auditu efektivnosti řízení chodu Evropské centrální banky za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 286, 23.11.2004

Řízení „schengenských dohod“

— Zvláštní Výroční zpráva o finančních výkazech souvisejících s řízením smluv, které uzavřel generální tajemník/vysoký zmocněnec Rady v zastoupení některých členských států a které se týkají instalace a fungování help-desk serveru řídicí jednotky a II. etapy sítě Sirene („Schengenské dohody“), za období od 3. května do 31. prosince 1999	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní Výroční zpráva o finančních výkazech souvisejících s řízením smluv, které uzavřel generální tajemník/vysoký zmocněnec Rady v zastoupení některých členských států a které se týkají instalace a fungování help-desk serveru řídicí jednotky a II. etapy sítě Sirene („Schengenské dohody“), za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní Výroční zpráva o finančních výkazech, souvisejících s řízením smluv, které uzavřel generální tajemník/vysoký zmocněnec Rady v zastoupení některých členských států a které se týkají instalace a fungování help-desk serveru řídicí jednotky a II. etapy sítě Sirene („Schengenské dohody“), za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2001	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech za r. 2002 souvisejících se „schengenskými dohodami“	Nevydáno v Úř. věstníku

Řízení smluv „Sisnet“

— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech týkajících se řízení smluv, které uzavřel svým jménem náměstek generálního tajemníka Rady v zastoupení některých členských států a které souvisejí s instalací a fungováním komunikační infrastruktury pro schengenské prostředí, známé jako „Sisnet“, za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech týkajících se řízení smluv, které uzavřel svým jménem náměstek generálního tajemníka Rady v zastoupení některých členských států, související s instalací a fungováním komunikační infrastruktury pro schengenské prostředí známé jako „Sisnet“, za rozpočtový rok končící 31. prosince 2001	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech za rozpočtový rok 2002 souvisejících se „Sisnet“	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech za rozpočtový rok 2003 souvisejících se „Sisnet“	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zvláštní výroční zpráva o finančních výkazech za rozpočtový rok 2004 souvisejících se „Sisnet“	Nevydáno v Úř. věstníku

Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)

— Zpráva o finančních výkazech Odrůdového úřadu Společenství (CPVO, Angers) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000

Název	Zveřejnění
— Zpráva o finančních výkazech Odrůdového úřadu Společenství (CPVO, Angers) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Odrůdového úřadu Společenství za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Odrůdového úřadu Společenství za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o výroční účetní závěrce Odrůdového úřadu Společenství za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM, Alicante)

— Zpráva o finančních výkazech Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM, Alicante) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM, Alicante) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro životní prostředí (EEA, Kodaň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro životní prostředí (EEA, Kodaň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro životní prostředí za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro životní prostředí za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské agentury pro životní prostředí za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EDMC, Lisabon)

— Zpráva o finančních výkazech Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EDMC, Lisabon) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EDMC, Lisabon) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002

Název	Zveřejnění
— Zpráva o finančních výkazech Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Londýn)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA, Londýn) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro léčivé přípravky (EMA, Londýn) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro léčivé přípravky týkající se rozpočtového roku 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro léčivé přípravky týkající se rozpočtového roku 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské agentury pro léčivé přípravky týkající se rozpočtového roku 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk)

— Zpráva o finančních výkazech Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Překladatelského střediska pro instituce Evropské unie za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské nadace odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské nadace odborného vzdělávání za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropské středisko pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň)

— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 1999	Úř. věst. C 373, 27.12.2000
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň) za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2000	Úř. věst. C 372, 28.12.2001

Název	Zveřejnění
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň) za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň) za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie (Vídeň) za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská agentura pro obnovu (Soluň)

— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro obnovu a realizaci pomoci pro Kosovo za rok 2000	Úř. věst. C 355, 13.12.2001
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro obnovu za rozpočtový rok 2001	Úř. věst. C 326, 27.12.2002
— Zpráva o finančních výkazech Evropské agentury pro obnovu za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o ověření účetní závěrky Evropské agentury pro obnovu za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 41, 17.2.2005

Evropská agentura pro námořní bezpečnost

— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské agentury pro námořní bezpečnost za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropská agentura pro leteckou bezpečnost

— Zpráva o roční účetní závěrce Evropské agentury pro leteckou bezpečnost za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Evropský úřad pro bezpečnost potravin

— Zpráva o roční účetní závěrce Evropského úřadu pro bezpečnost potravin za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Eurojust

— Zpráva o finančních výkazech Eurojustu za rozpočtový rok 2002	Úř. věst. C 319, 30.12.2003
— Zpráva o roční účetní závěrce Eurojustu za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 324, 30.12.2004

Konvent

— Zpráva o účetní závěrce Konventu o budoucnosti Evropské unie sestavené generálním tajemníkem za účetní období začínající 21. února 2002 a končící k 31. prosinci 2002	Úř. věst. C 122, 22.5.2003
— Zpráva o účetní závěrce Konventu o budoucnosti Evropské unie sestavené generálním tajemníkem za rozpočtový rok 2003	Úř. věst. C 157, 14.6.2004

Společný podnik Galileo

— Zpráva o účetní závěrce Společného podniku Galileo za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2003	Nevydáno v Úř. věstníku
— Zpráva o účetní závěrce Společného podniku Galileo za rozpočtový rok končící 31. prosincem 2004	Nevydáno v Úř. věstníku

Název	Zveřejnění
Stanoviska	
— Stanovisko č. 1/2000 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění finanční nařízení z 21. prosince 1977 a odděluje se funkce interního auditu od funkce následné finanční kontroly (kontroly <i>ex-ante</i>)	Úř. věst. C 327, 17.11.2000
— Stanovisko č. 2/2000 k návrhu na změnu finančního nařízení Odrůdového úřadu Společenství (CPVO, Angers)	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 1/2001 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1258/1999 o financování společné zemědělské politiky a také různá další nařízení týkající se společné zemědělské politiky	Úř. věst. C 55, 21.2.2001
— Stanovisko č. 2/2001 k návrhu nařízení Rady na finanční nařízení k souhrnnému rozpočtu Evropských společenství	Úř. věst. C 162, 5.6.2001
— Stanovisko č. 3/2001 k návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí zvláštní opatření pro ukončení služebního poměru úředníků Komise Evropských společenství jako součásti reformy Komise	Úř. věst. C 162, 5.6.2001
— Stanovisko č. 4/2001 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (Euratom ESUO, EHS) č. 549/69, kterým se stanoví kategorie úředníků a ostatních zaměstnanců Evropských společenství, na které se vztahují ustanovení článku 12, čl. 13 druhého pododstavce a článku 14 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských Společenství (důvod: zdanění těch, kteří mají nárok na dávku poskytovanou v případě ukončení služebního poměru)	Úř. věst. C 162, 5.6.2001
— Stanovisko č. 5/2001 k návrhu na změnu finančního nařízení Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM, Alicante)	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 6/2001 týkající se návrhu nařízení Komise (Euratom, ESUO, EHS), kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 3418/93 z 9. prosince 1993, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění některých ustanovení finančního nařízení z 21. prosince 1977	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 7/2001 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68, kterým se stanoví služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 8/2001 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví statut výkonných agentur, které mají být pověřovány určitými úkoly při řízení programů Společenství	Úř. věst. C 345, 6.12.2001
— Stanovisko č. 9/2001 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady týkající se trestně-právní ochrany finančních zájmů Společenství (2001/0115 (COD – KOM(2001) 272 v konečném znění)	Úř. věst. C 14, 17.1.2002
— Stanovisko č. 1/2002 k návrhu na změnu finančního nařízení Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM, Alicante)	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 2/2002 ke změně návrhu nařízení Rady o finančním nařízení k souhrnnému rozpočtu Evropských společenství	Úř. věst. C 92, 17.4.2002
— Stanovisko č. 3/2002 týkající se návrhu finančního nařízení, které se vztahuje na rozpočet Eurojustu	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 4/2002 ke změně návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (Euratom, ESUO, EHS) č. 549/69, kterým se stanoví kategorie úředníků a ostatních zaměstnanců Evropských společenství, na které se vztahují ustanovení článku 12, čl. 13 druhého pododstavce a článku 14 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských Společenství	Úř. věst. C 225, 20.9.2002
— Stanovisko č. 5/2002 k návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí zvláštní opatření pro ukončení služebního poměru úředníků Komise Evropských společenství jako součásti reformy Komise	Úř. věst. C 236, 1.10.2002

Název	Zveřejnění
— Stanovisko č. 6/2002 k návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí zvláštní opatření pro ukončení služebního poměru úředníků generálního sekretariátu Rady Evropské unie	Úř. věst. C 236, 1.10.2002
— Stanovisko č. 7/2002 ke změně návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí zvláštní opatření pro ukončení služebního poměru úředníků Evropského parlamentu a dočasných zaměstnanců pracujících v politických uskupeních	Úř. věst. C 236, 1.10.2002
— Stanovisko č. 8/2002 týkající se návrhu pozměněného finančního nařízení, které se vztahuje na rozpočet Evropské agentury pro obnovu	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 9/2002 týkající se financování společné zemědělské politiky	Úř. věst. C 285, 21.11.2002
— Stanovisko č. 10/2002 k návrhu Komise na změnu zakládajících smluv institucí Společenství související se schválením nového finančního nařízení	Úř. věst. C 285, 21.11.2002
— Stanovisko č. 11/2002 k návrhu pro nařízení Komise o rámci Finančního nařízení pro subjekty zmíněné v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství	Úř. věst. C 12, 17.1.2003
— Stanovisko č. 12/2002 k návrhu nařízení Rady na finanční nařízení, které se vztahuje na devátý Evropský rozvojový fond na základě Partnerské dohody mezi státy AKT a EU podepsané v Cotonou dne 23. června 2000	Úř. věst. C 12, 17.1.2003
— Stanovisko č. 13/2002 týkající se návrhu nařízení Komise, které stanoví podrobná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství	Úř. věst. C 12, 17.1.2003
— Stanovisko č. 14/2002 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství	Úř. věst. C 21, 28.1.2003
— Stanovisko č. 1/2003 k návrhu nařízení určené rozpočtovému výboru Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory), kterým se stanoví finanční ustanovení platná pro Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu („finanční nařízení“)	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 2/2003 k návrhu nařízení určené správní radě Odrůdového úřadu Společenství, kterým se stanovují finanční ustanovení platná pro Odrůdový úřad Společenství („finanční nařízení“)	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 3/2003 týkající se návrhu finančního nařízení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 4/2003 týkající se návrhu finančního nařízení, které se vztahuje na Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 5/2003 k návrhu nařízení Rady, kterým se při příležitosti vstupu České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska do EU zavádí zvláštní dočasná opatření pro nábor úředníků Evropských společenství	Úř. věst. C 224, 19.9.2003
— Stanovisko č. 6/2003 týkající se návrhu finančního nařízení Evropské agentury pro léčivé přípravky	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 7/2003 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 1150/2000, kterým se provádí rozhodnutí 2000/597/ES, Euratom o systému vlastních zdrojů Společenství	Úř. věst. C 318, 30.12.2003
— Stanovisko č. 8/2003 k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady na založení akčního programu Společenství na podporu činnosti v oblasti ochrany finančních zájmů Společenství	Úř. věst. C 318, 30.12.2003

Název	Zveřejnění
— Stanovisko č. 9/2003 k návrhu nařízení Komise na standardní finanční nařízení pro výkonné agentury v souladu s nařízením Rady (ES) č. 58/2003, kterým se stanoví statut výkonných agentur pověřených některými úkoly správy programů Společenství	Úř. věst. C 19, 23.1.2004
— Stanovisko č. No 10/2003 k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 2728/94, kterým se zřizuje Záruční fond pro vnější vztahy	Úř. věst. C 19, 23.1.2004
— Stanovisko č. 1/2004 ke pozměněnému návrhu nařízení Rady, kterým se mění služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství	Úř. věst. C 75, 24.3.2004
— Stanovisko č. 2/2004 k modelu „jednotného auditu“ (a návrhu pro rámec vnitřní kontroly Společenství)	Úř. věst. C 107, 30.4.2004
— Stanovisko č. 1/2005 k návrhu nařízení Rady o financování Společné zemědělské politiky	Úř. věst. C 121, 20.5.2005 a Úř. věst. C 167, 7.7.2005
— Stanovisko č. 2/2005 k návrhu nařízení Rady o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti	Úř. věst. C 121, 20.5.2005
— Stanovisko č. 3/2005 k návrhu nařízení Komise, kterým se mění nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství	Úř. věst. C 124, 23.5.2005
— Stanovisko č. 4/2005 k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropských společenství a k návrhu nařízení Rady o prováděcích opatřeních na opravu rozpočtové nevyváženosti podle článků 4 a 5 rozhodnutí Rady ze dne (...) o systému vlastních zdrojů Evropských společenství	Úř. věst. C 167, 7.7.2005
— Stanovisko č. 5/2005 k návrhu změny finančního nařízení Odrůdového úřadu Společenství, který byl přijat správní radou Odrůdového úřadu Společenství dne 16. září 2004	Nevydáno v Úř. věstníku
— Stanovisko č. 6/2005 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1073/1999 a nařízení (Euratom) č. 1074/1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)	Úř. věst. C 202, 18.8.2005
— Stanovisko č. 7/2005 k návrhu nařízení Komise, kterým se mění nařízení (ES) č. 1653/2004, účetních pokud jde o status výkonných agentur	Úř. věst. C 249, 7.10.2005